

ТАД УИЛЯМС РЕКАТА НА СИНИЯ ОГЪН

Превод: Камен Костов

chitanka.info

Тази книга посвещавам с любов на моя баща Джоузеф Хил Евънс.

Както вече казах, татко не чете фантастика.

Той все още не е забелязал, че тази работа е посветена на него.

Това е вторият том — да видим колко още трябва да напиша, преди да се усети.

БЛАГОДАРНОСТИ

Както винаги: огромна книга, много за казване, твърде много вини (почти изцяло мои), но и твърде много похвали, при това неспестени. Вечно надутият списък на благодарностите, с който започва първата книга, включваше:

Дебора Бийл, Мат Байълър, Артър Рос Евънс, Джо-Ан Гудуин, Деб Грейбиън, Ник Грейбиън, Джед Хартман, Джон Джерълд, Катрин Кер, М. Дж. Креймър, Марк Крейгбаум, Брус Либърман, Марк Маккръм, Питър Стампфъл, Мич Уагнър.

Сега се налага да добавя:

Барбара Кенън, Арън Кастро, Ник Дес Барс, Тим Холмън, Ник Итсу, Джо и Фил Ноулз, ЛЕС..., Джошуа Милигън, Ерик Нюмън, Майкъл Уелън, както и всички приятелчета от листсърва на Тад Уилямс.

Поднасям огромната си благодарност и на Бетси Уолхайм и Шийла Гилбърт, които продължават да изпълняват безкрайните и мъчителни главни роли на мои Уважавани издатели.

БЕЛЕЖКА НА АВТОРА

Получих ужасно много писма — както електронни, така и старомодни, с пощенска марка, по повод първата книга на „Адърланд“. Приятно ми е да споделя, че повечето са изключително мили и благосклонни. Единственият намек на неудовлетворение у някои

читатели е свързан с притесненията им заради „увисналия“, както те го наричат, край на първия том.

Разбирам и поднасям извиненията си. И все пак проблемът с написването на подобна приказка е, че това не е истински сериал — това е един много, много дълъг роман, който трябва да бъде отпечатан в една корица, само че: 1) семейството ми и домашните ми любимци биха измрели от глад, докато го напиша; и 2) няма как да се направи корица с такъв размер, освен, ако не бъде използвана циркова шатра. Това означава, че съм изправен пред труден избор: да завършвам всяка част по един по-неочакван, отколкото се харесва на някои читатели, начин или да измислям изкуствени финали, което съм сигурен, че би променило цялостната форма на книгата, а вероятно би се отразило неблагоприятно и върху композицията на разказа.

Следователно мога само да помоля любезните читатели за снизхождение. Ще направя всичко, което е по силите ми, за да не завършвам частите по средата на изречението — „И тогава тя откри, че е... опа. Край“ — но ви моля да разберете, че това е само част от една по-обемиста творба, което не е без значение. Все пак ще направя всичко възможно да намеря нещо като финал на всеки отделен том.

Благодаря.

За повече информация посетете уебсайта на Тад Уилямс:
<http://www.tadwilliams.com>

ТАЙНАТА РЕКА
ПЪРВА ЧАСТ

АДЪРЛАНД: ГРАДЪТ НА ЗЛАТНАТА СЯНКА РЕЗЮМЕ

Мокър, ужасен, в компанията единствено на своите съкопници Финч и Мълет, които му помагат да не загуби разсъдък, Пол Джонас, изглежда, по нищо не се различава от хилядите пехотинци от времето на Първата световна война. Но когато внезапно се озовава сам върху пустото бойно поле с едно-единствено дърво, което достига чак до облаците, той започва да се съмнява в здравия си разум. Когато се покатерва по дървото и открива сред облаците един замък, жена с криле на птица и нейния ужасяващ гигантски пазач, лудостта му, изглежда, е извън всяко съмнение. Но щом се събужда отново в окопа, вижда, че стиска здраво едно от перата на птицата жена.

В Южна Африка, в средата на двацет и първия век, Ирене (Рени) Сулавейо също си има своите проблеми. Рени е преподавател по виртуално инженерство, чийто нов студент !Ксабу е бушмен от пустинните райони, представител на народ, на когото съвременната технология е твърде чужда. У дома тя се грижи за отглеждането на помалкия си брат Стивън, който е вманиачен в изследването на виртуалните части на световната комуникационна мрежа — „мрежата“ — и Рени отделя малкото си свободно време, за да поддържа семейството. Овдовелият ѝ баща Дългия Джоузеф очевидно се интересува само от това, да си осигури поредната бутилка пиене.

Както повечето деца Стивън се захласва по забраненото и въпреки че Рени вече го е спасявала веднъж от един съмнителен виртуален нощен клуб „При господин Дж.“, Стивън отново се промъква в него. Когато разбира това, Рени го намира изпаднал в кома. Лекарите не могат да дадат обяснение, но Рени е сигурна, че се е случило в мрежата.

Американчето Орландо Гардинър е малко по-голямо от брата на Рени, но вече е господар на няколко имения в мрежата и поради тежкото си здравословно състояние прекарва по-голяма част от времето си под „мрежовата“ самоличност на Таргор, варварски воин. И когато по време на едно свое пътешествие зърва видението на някакъв

златен град, който не прилича на нито едно от нещата, които е виждал до този момент в мрежата, Таргор до такава степен се сащисва, че го убиват. Въпреки ужасната загуба Орландо не може да се освободи от омагьосващото впечатление от Златния град и с помощта на своя софтуерен агент Бийзъл Брѝмба̀ра и с неохотното съдействие на „мрежовия“ си приятел Фредерикс категорично е решен да установи местонахождението му.

В същото това време в една военна база в Съединените щати малкото момиченце Кристабел Соренсен тайно посещава своя приятел господин Селърс, странен възрастен мъж с белези по лицето. Нейните родители ѝ забраняват да се среща с него, но тя харесва възрастния мъж и историите, които ѝ разказва, а и той ѝ се струва по-скоро трогателен, отколкото опасен. Тя не знае, че той крои необикновени планове за нея.

Опознавайки бушмена !Ксабу все по-отблизо и оценявайки все по-високо неговата спокойна и добронамерена натура, както и гледището му на страничен човек върху съвременния живот, Рени все повече разчита на него в усилията си да открие какво се е случило с брат ѝ. Тя и !Ксабу проникват в мрежовия нощен клуб „При господин Дж.“. Мястото е точно толкова отблъскващо, колкото се е опасявала, че е — пълно с клиенти, които се отдават на всевъзможни противни виртуални забавления, но като че ли нито едно от тях не би могло да е причина за физическото увреждане на брат ѝ, докато се сблъскат накрая с една виртуална версия на индуската богиня на смъртта Кали. !Ксабу бива победен, а и Рени едва не рухва под въздействието на подсъзнателната хипноза на Кали, но с помощта на една тайнствена фигура, чието симулирано тяло („сим“) представлява празно място с очертания на човешко телосложение, тя и !Ксабу успяват да се измъкнат от „При господин Дж.“. Преди да напуснат мрежата, фигурата ѝ подава някакви данни под формата на златен скъпоценен камък.

Оказал се отново (очевидно) в обкръжението на Първата световна война, Пол Джонас се измъква от своя взвод и побягва към освобождението си през опасното ничие пространство между фронтите линии. Под дъжда и избухващите снаряди Пол се промъква сред калта и трупове, за да се окаже в последна сметка в една долина, по-странна дори от неговия сън със замъка — плоска,

потънала в мъгла пустош. Появява се блещукаща златиста светлинка, която го привлича към себе си, но преди да успее да пристъпи в нейното сияние, изникват двамата му приятели от окопа и настояват да се върне с тях. Изтощен и объркан, той е готов да отстъпи, но когато двамата се приближават, Пол съзира, че са лишени от човешки облик, и се гмурва в златната светлина.

Най-възрастният и вероятно най-богатият мъж през двама и първи век е Феликс Жонгльора. Физическото му тяло е почти напълно мъртво и той прекарва дните си в един виртуален Египет, който е създал за себе си и в който властва над всичко като Озирис, бога на живота и смъртта. Негов главен слуга — и във виртуалния, и в реалния свят — е един наполовина абориген, сериен убиец, нарекъл сам себе си Дред, който съчетава вкуса към преследване на човешки същества с необикновена свръхсетивна способност да въздейства на електронни устройства, което му позволява да блокира охранителни камери и всевъзможни защитни средства по най-различни начини. Жонгльора е срещнал Дред преди много години и му е помогнал да развие своите способности, за да го превърне в главен изпълнител на своите смъртни присъди.

Жонгльора/Озирис/ е и водач на група, състояща се от някои от най-могъщите и състоятелни хора в света — Братството на Граала, — сътворили за себе си виртуална вселена, която няма свой аналог — проекта „Граал“ или Адърланд. (Името произлиза от реално същество, известно като Другия, който играе съществена роля в мрежата на проекта „Граал“ — нещо като изкуствен разум или дори още по-странно. Тази могъща сила до голяма степен е контролирана от Жонгльора, но е и единственото нещо на света, от което старецът се страхува.)

Членовете на Братството на Граала са в постоянни разпри, недоволни, че тайнственият проект „Граал“ се осъществява твърде трудно. Всеки от тях е инвестирал милиарди в него и чака повече от десетилетие за някакъв резултат. Обединени около американския магнат на технологиите Робърт Уелс, те изпитват все по-големи безпокойства по отношение на ръководството на Жонгльора и на неговите тайни, като например истинската същност на Другия.

Жонгльора се справя с метежа и нарежда на своето протеже Дред да подготви унищожителна акция срещу един от членовете на

братството, който наскоро го е напуснал.

Отново сме в Южна Африка, където Рени и ученикът ѝ !Ксабу преживяват потресението от посещението във виртуалния нощен клуб „При господин Дж.“, което замалко не завършва фатално, и сега са още по-категорично убедени, че комата на нейния брат има някаква връзка с клуба. Когато Рени изследва предмета с информация, връчен ѝ от тайнствената фигура, той се превръща в изумително реалистична гледка на златен град. Рени и !Ксабу се обръщат за помощ към бившата ѝ преподавателка д-р Сюзън ван Блийк, но тя не е в състояние да разреши загадката на града, нито да каже със сигурност, дали той е реално място. Ван Блийк решава да се свърже със своя позната, изследователката Мартин Дерубен. Но веднага след като Рени и тайнствената Мартин установяват контакт, д-р Ван Блийк е нападната и жестоко пребита в собствения ѝ дом, а апаратурата ѝ изцяло е унищожена. Рени се втурва към болницата, но след като я насочва към свой познат, Сюзън умира, като оставя Рени едновременно разгневена и ужасена.

Междувременно болният американски тийнейджър Орландо Гардинър така ожесточено се е увлякъл в търсенето на Златния град, който съзря в мрежата, че това започва да притеснява приятеля му Фредерикс. Вярно е, че Орландо винаги се е държал странно с напълно непонятната му за Фредерикс страст към смъртоносни симулации, но това вече прекрачва всякакви граници. Когато Орландо заявява, че отиват в прочутото свърталище на хакери, известно като Дървесната къща, дори най-лошите страхове на Фредерикс се потвърждават.

Дървесната къща е последният подслон за всичко анархистично в мрежата — място, в което липсват каквито и да са правила за това, как трябва да се държат и да изглеждат хората. Но макар да е очарован от нея и да открива там някакви безподобни съюзници в лицето на ужасното племе (група деца хакери, чийто виртуален облик е банда миниатюрни летящи жълти маймунки), опитите на Орландо да разкрие източника на видението на Златния град будят подозрение и двамата с Фредерикс са принудени да я напуснат.

Рени и !Ксабу също проникват в Дървесната къща с помощта на Мартин Дерубен, за да търсят стария хакер „в оставка“ Сингх, приятел на Сюзън ван Блийк. Когато го откриват, той им съобщава, че е последният от група програмисти експерти, конструирали

охранителната система за някаква тайнствена мрежа, наречена Адърланд, и че партньорите му са загинали при загадъчни обстоятелства. Последният оцелял е той.

Рени, !Ксабу, Сингх и Мартин решават да проникнат в системата на Адърланд, за да разкрият тайната, отнела живота на другарите на Сингх и застрашаваща деца като братчето на Рени.

Избягал от окопите на Първата световна война, Пол Джонас си остава все така неориентиран във времето и пространството. Все така безпаметен, той броди из някакъв свят, в който конфликтуват някаква Бяла царица и някаква Черна царица, за да се окаже отново преследван от Финч и Мълет. С помощта на момчето Гали и на един епископ с яйцевидно тяло Пол успява да им се изплъзне, но преследвачите му убиват приятелчетата на Гали. Някакво огромно същество Джабарок отвлича вниманието на неприятелите им и Пол и Гали се хвърлят в една река.

Когато изскачат на повърхността, реката се оказва в някакъв друг свят, който странно напомня Марс и гъмжи от чудовища и английски войници с изискани маниери. Пол отново среща жената птица от замъка в неговия сън, сега наричана Ваала, но този път тя е затворничка на някакъв марсиански повелител. С помощта на лудия авантюрист Хърли Бръмонд, Пол спасява жената. Тя също разпознава Пол, но не си спомня защо. Отново се появяват Финч и Мълет и тя изчезва. Опитвайки се да я догони, Пол катастрофира с един въздухоплавателен кораб, обричайки себе си и Гали като че ли на сигурна гибел. След един чудноват сън, в който той отново е в надоблачния замък, преследван от Финч и Мълет, преобразени в най-причудливия си облик до този момент, той се събужда без Гали до себе си наред ледниковата епоха, заобиколен от ловци неандерталци.

През това време тайнствени странници преследват Рени и спътниците и те са принудени да напуснат своите домове. С помощта на Мартин (която засега познават само като глас) Рени, !Ксабу, нейният баща и Джеремая, домашният помощник на д-р Ван Блийк, откриват една стара, изоставена военна база в планинската верига Дракенсберг. Те ремонтират два V-резервоара (вани за виртуално потапяне), благодарение на което Рени и !Ксабу имат възможността да се включат в мрежата за неопределено време и да се подготвят за своя щурм в Адърланд.

Във военната база в Америка малката Кристабел се съгласява да помогне на обгорения и хром господин Селърс в осъществяването на един сложен план, а именно опит за бягство, което бива разкрито едва след като той изчезва от своята къща, и така вдига цялата база (включително и бащата на Кристабел, шеф на охраната) на крак. Кристабел изрязва нещо като дупка за бягство във външната ограда на базата (подпомогната от едно от бездомните момчета зад нея), но само тя знае, че господин Селърс всъщност се крие в един лабиринт от тунели под базата, сега вече свободен да продължи осъществяването на своята тайнствена „задача“.

В изоставената база под планината Дракенсберг Рени и нейният партньор влизат в резервоарите, включват се в мрежата и проникват в Адърланд. Те преживяват ужасяващ сблъсък с Другия, който по всяка вероятност е охранителната система на мрежата. В него Сингх умира от сърдечен удар, а останалите откриват, че мрежата е до такава степен реална, че първоначално не могат да я възприемат като виртуална среда. Преживяването е необичайно и поради ред други причини. За първи път Мартин притежава тяло, !Ксабу е превърнат в бабуин, а най-същественото е, че не могат да се изключат от мрежата по никакъв начин. Рени и останалите разбират, че са попаднали в някаква изкуствена южноафриканска страна. Когато достигат разположения в центъра ѝ Златен град, който се опитват да открият от толкова време, биват заловени и осъзнават, че са затворници на Боливар Атаско, който е свързан с Братството на Граала и със създаването на мрежата Адърланд още от самото начало.

Отново сме в Америка, където приятелите Орландо и Фредерикс узнават един за друг, че Орландо бавно умира от рядка болест на преждевременно състаряване, а Фредерикс всъщност е момиче. Ужасното племе неочаквано ги свързва с приятеля на Рени, хакера Сингх, докато той прониква в мрежата „Граал“, и така попадат в Адърланд. След собствения им ужасяващ сблъсък с Другия, Орландо и Фредерикс също се оказват затворници на Атаско. Когато ги отвеждат пред великия мъж заедно с компанията на Рени и други пришълци, те откриват, че не Атаско ги е събрал заедно, а господин Селърс — сега в облика на празния сим, помогнал на Рени и !Ксабу да избягат от „При господин Дж.“.

Селърс им обяснява, че ги е подмамил тук с помощта на видението на Златния град — най-дискретния начин, който е могъл да измисли, — защото техните врагове, а именно Братството на Граала, са невероятно могъщи и безмилостни. Селърс им казва, че Атаско и съпругата му някога са били членове на братството, но са го напуснали, когато въпросите им относно мрежата не са получили отговор. След това Селърс разкрива как е разбрал, че тайнствената мрежа Адърланд има загадъчна, но несъмнена връзка със заболяването на хиляди деца като братчето на Рени. Преди да продължи разкритията си, симовете на Атаско и съпругата му се втвърдяват, а симът на Селърс изчезва.

В реалния свят Дред, протежето убиец на Жонгльора, организира нападение върху намиращия се на един колумбийски остров укрепен дом на семейство Атаско и след като успява да проникне през защитните съоръжения, ликвидира и двамата Атаско. Възползвайки се от необичайните си способности — своята „склонност“ — да се вмъква в чужди информационни канали, той открива срещата на Селърс и нарежда на помощничката си Дулсинея Ануин да поеме входящата линия на един от гостите на семейство Атаско — от включената в мрежата група на Рени и нейните приятели — и да приеме самоличността на похитения гост, което тя превръща в загадъчен агент, вклинен в групата на Рени и приятелите ѝ.

Селърс отново се появява във виртуалния свят на семейство Атаско и моли Рени и останалите да избягат вътре в мрежата, докато той се опитва да прикрие присъствието им. Казва им да търсят Пол Джонас, мистериозен виртуален пленник, на когото Селърс е помогнал да избяга от братството. Рени и компания успяват да се измъкнат по реката извън симулацията на семейство Атаско и през едно синьо електрическо сияние преминават в съседния сим-свят. Разстроена и съкрушена от случилото се, Мартин най-после разкрива тайната си на Рени: тя е сляпа.

Лодката им се превръща в огромно листо. Над главите им се задава водно конче с размерите на изстребител.

Отново сме в реалния свят в убежището под планината, където Джеремайя и бащата на Рени, Дългия Джоузеф, могат само да наблюдават стихналите в резервоарите, да си задават въпроси и да чакат.

ПРЕДГОВОР

Всичко беше покрито със сняг — светът беше бял.

„В Земята на мъртвите май беше по-топло — помисли си той, надсмивайки се над себе си и над безсмислената вселена. — Не трябваше да я напускам.“

Сняг и лед, и вятър, и кръв...

Нещото в плиткия трап нададе груб, пронизителен врясък и поклати глава. Разклонени рога с размерите на малки дървета се разлюляха насам-натам, загребвайки сняг и пръст, и едва не улучиха един от мъжете, който се беше привел, за да го намушка с копие то си.

Лосът беше по-едър от всичко подобно, което Пол беше виждал в скучния лондонски зоопарк, плещите му се извисяваха над човешки бой и тежеше колкото удостоен с награда бик. Беше водил ожесточена битка вече почти цял час и върховете на огромните, извити рога бяха нашарени с кръвта на един мъж на име *Няма да Плача*, но и рунестата кожа на животното бе напоена със собствената му кръв, също както снегът по ръба на ямата.

То отново подскочи и рухна обратно, ровейки с копита дъното на ямата, което бе заприличало на розова пяна. Копия стърчаха от рунтавата му кожа и потракваха като екзотични украшения. Тичащия Надалеч, изглежда, най-безстрашният от всички ловци, се наведе, за да мушне едно от копията си. Първият му опит не успя, той избегна размаханите рога и тикна каменното острие точно под огромната челюст на животното. Бликна триметров фонтан от артериална кръв и изпръска Тичащия Надалеч и намиращите се най-близо до него двама ловци, добавяйки още един пласт боя върху кафяво-жълто-черната им окраска.

Лосът отново се заизкачва по склона в последен отчаян опит да се измъкне от ямата, но не успя да превали ръба, преди копията на ловците да го съборят и да го плъзнат обратно надолу, непохватен като малко сърненце.

Кръвта от шията му вече бликаше на по-слаби тласъци. Лосът стоеше несигурно върху краката си на дъното на трапа и с мъка

поемаше всяка следваща глътка въздух. Единият му крак се подгъна, но той го изпъна отново, оголил зъби от абсолютно изтощение и втренчил поглед изпод короната от рога. Мъжът на име Птицеловеца го прободеше отстрани, но това вече нямаше никакво значение. Лосът отстъпи крачка назад, а върху муцуната му се изписа израз, който Пол би нарекъл безсилен, след което падна на колене, търкулна се на една страна и гръдният му кош се набразди от вълнообразни потрепвания.

— Сега той ни се дава — каза Тичация Надалеч. Под размазаната боя устата му бе застинала в гримаса на изтощено удовлетворение, но очите изразяваха нещо по-дълбоко. — Сега той е наш.

Тичация Надалеч и още един мъж се спуснаха в ямата. Когато другарят му сграбчи рогата и ги задържа здраво, докато лосът хриптеше и се опъваше, Тичация Надалеч заби в шията му тежка каменна секира.

По особено жестока ирония на съдбата ловецът със странното име Няма Да Плача беше пострадал не само от дълбоки прорези от рогата по лицето и главата, но бе загубил и лявото си око. Докато един от ловците тъпчеше сняг в безформената дупка и я превързваше с ивица щавена кожа, Няма Да Плача си тананикаше някаква песничка, която напомняше и погребална песен, и молитва.

Тичация, Надалеч се приведе над него и се опита да измие кръвта от разраненото му лице, но безформените прорези продължаваха да кървят обилно. Пол се изуми от спокойствието, с което останалите реагираха на ужасяващите рани на своя другар, но всъщност всеки от тях си имаше собствени белези и недостатъци.

„Хората тук умират лесно — помисли си той, — така че всичко, по-маловажно прилича по-скоро на победа.“

Ловците неандерталци нарязаха бързо и ловко трупа на лоса на големи късове с кремъчните си ножове и увиха ципата, карантите и дори костите във все още димящата кожа. Човеците, както наричаха сами себе си, нищо не прахосваха.

Когато попривършиха работата, отново запоглеждаха към Пол — вероятно се питаха дали бяха успели достатъчно да впечатлят със своето юначество чужденеца, когото бяха спасили от замръзналата река. Само този, на когото казваха Птицеловеца, го гледаше с нескрито недоверие, но всички запазваха дистанцията. Тъй като не беше взел

участие нито в убиването, нито в нарязването, Пол се чувстваше абсолютно излишен и изпита благодарност към Тичация Надалеч, когато той се приближи към него. Единствено предвождащият лова беше разговарял с Пол до този момент. Той протегна омазаната си с кръв ръка, предлагайки на чужденеца ивица тъмночервена плът от убитото животно. Признателен за проявеното към него внимание, Пол прие. Месото нямаше никакъв вкус — все едно дъвчеше парче напръскана с кръв гума.

— Дървените рога се бориха мъжки. — Тичация Надалеч сложи още едно парче в устата си. Тъй като не можа да го напъха цялото, вдигна ръка и отрязва останалата навън част с каменната брадва, докато приключи с първата хапка. Ухили се, излагайки на показ износените си и изпотрошени зъби.

— Сега имаме много месо. Човеците ще са щастливи.

Пол кимна, не знаеше какво да отвърне. Беше му направило впечатление нещо странно: ловците говореха на твърде разбираем английски, което му се струваше доста необичайно за банда неандерталци. В същия момент се забелязваше леко разминаване между движението на устните им и онова, което казваха, сякаш бе попаднал в добре, но все пак не съвършено дублиран чужд филм.

Всъщност чувстваше се така, сякаш му бяха поставили нещо като присадка за превод, като онази, която беше получил старият му приятел от ученическите години Найлс, когато постъпи в дипломатическия корпус. Но нима бе възможно?

За пети или шести път през този ден пръстите на Пол посегнаха към врата му в основата на черепа и опипаха за невроканюлата, която със сигурност не беше там, за да усетят отново покритата с пъпчици кожа. Никога не беше пожелавал присадки и се бе противопоставял на тази мода дълго след като повечето му приятели си ги бяха поставили, но ето че сега май и на него му ги бяха поставили без негово разрешение и освен това бяха успели да прикрият местоположението им.

„Какво би могло да направи такова нещо? — питаше се той. — И защо? И най-важното, къде, по дяволите, се намирам?“

От първия момент непрекъснато мислеше за това, но отговорът така и не се появяваше. Изглежда, се плъзгаше през времето и пространството като в някой по-изчанчен научнофантастичен роман.

Спомни си, че бе прекосил нещо като планетата Марс в приключенски роман за деца, както и нечия изкривена версия на Огледалния свят на Алиса. Беше видял и други невероятни места — детайлите бяха смътни, но все пак твърде завършени, за да са само остатъци от сънища. Но нима бе възможно все пак? Ако някой би се наел да строи декори и да наема шарлатани, за да го баламосва, това би струвало милиони — милиарди! — но колкото и да се напрягаше, не можеше да открие нито една пукнатинка във фасадата на който и да е от тези евентуални актьори. Нито беше в състояние да предположи причината, поради която някой би похарчил толкова средства за нищожество като него, някакъв си музеен уредник без нито един влиятелен приятел или пък особени перспективи. Независимо какво беше казал гласът от златната арфа, май всичко беше истинско.

Освен, ако не бяха промили мозъка му по някакъв начин. Не го изключваше като възможност. Може би някакви експериментални хапчета — но защо? В паметта му зееха празни места, където може би се спотайваше отговорът, но за разлика от невероятните пътешествия във въображаеми местности никаква степен на съсредоточаване не успяваше да хвърли светлина върху някое от тези потънали в мрак кътчета.

Тичащия Надалеч продължаваше да стои приведен от едната му страна с блеснали от любопитство кръгли очи изпод изпъкналите рунтави вежди. Смутен и объркан, Пол присви рамене, грабна шапа сняг и я стисна с грубите си ръкавици, които наподобяваха рачешки щипки. Промиването на мозъка би могло да обясни защо се бе събудил в замръзнала праисторическа река и бе спасен от като че ли автентични неандерталци — костюмите и декорите за една халюцинация не биха били кой знае колко скъпи. Но не можеше да обясни абсолютното, неоспоримо реално и стабилно присъствие на света около него. Не можеше да обясни снега в ръката си, студен, зърнест и бял. Не можеше да обясни този странник до себе си с неговото непознато, но абсолютно жизнено, загадъчно лице.

Все тези въпроси без никакъв отговор. Пол въздъхна и пусна снега от ръката си.

— Тук ли ще спим тази нощ? — попита той Тичащия Надалеч.

— Не. Човеците живеят наблизко. Ще пристигнем, преди да се стъмни напълно. — Ловецът се приведе, сбръчка чело и се вторачи в

устата на Пол. — Ти ядеш неща, Речен дух. Всички ли хора от Земята на мъртвите ядат неща?

Пол се усмихна тъжно.

— Само когато са гладни.

Тичащия Надалеч пристъпваше начело, носен през снега върху яките си крака с учудваща лекота; както повечето ловци, дори и страховитото раненият Няма Да Плача, той се движеше с инстинктивната грация на див звяр. Останалите, макар и натоварени със стотиците килограми лосово месо, го следваха пъргаво, тъй че Пол бе принуден да полага усилия, за да не изостава.

Препъна се в един затрупан от снега паднал клон и се подхлъзна, но мъжът до него го хвана и го задържа невъзмутимо, докато Пол застана на краката си; ръцете на неандерталеца бяха твърди и груби като кора на дърво. Пол отново изпита смут. Невъзможно му бе да продължавала се съмнява при наличието на такива мощни аргументи. Макар и да не приличаха съвсем на карикатурните пещерни хора от анимационните филмчета през детството му, тези мъже толкова категорично се различаваха от него по своята примитивност и простота, че недоверието му започна да намалява — не че се стопи напълно, а по-скоро той изпадна в някакъв унес, готов да се събуди отново, щом се наложеше да свърши някоя работа.

Нещо подобно на вълчи вой се понесе надолу по склона. Човеците ускориха крачка.

„Нищо около теб не с истинско и все пак нещата, които виждаш, могат да те наранят или убият“ — беше му казал златният скъпоценен камък, гласът от арфата. Каквото и да бяха тези мъже, истински или фалшиви привидения, този свят беше техен дом, какъвто за Пол той решително не беше. Налагаше се да разчита на техните умения. В името на здравия разум може би трябваше да повярва, че бяха точно това, което изглеждаха.

По времето, когато все още беше момче, когато все още беше Поли й все още собственост на ексцентричния си баща и на крехката си майка, прекарваше всяка Коледа с тях във вилата на баба си по бащина линия в Глостършайър, в тази обрасла с гори хълмиста област, която местните жители наричаха „истинската Англия“. Всъщност тя нямаше нищо истинско: достойнството й се състоеше тъкмо в това, че символизираше нещо, което никога не беше съществувало напълно —

една буржоазна Англия, белязана с миловидно, провинциално очарование, чиято парцалива същност ставаше все по-очевидна от година на година.

За бабче Джонас светът вън от нейното селце се бе превърнал в нещо призрачно. Тя можеше да опише някоя заплетена междусъседска кавга за ограда с изяществото на официален политически коментатор, но не можеше да запомни името на министър-председателя. Естествено, имаше стенен екран — малък, старомоден, окачен в барокова златна рамка на стената в хола също като снимка на отдавна починали роднини. Почти не го използваше с изключение на телефонните обаждания. Бабче Джонас никога не успя да се довери докрай на визуалната комуникация и най-вече на идеята, че тя може да вижда някого, без той да я вижда, а мисълта, че чужд човек би могъл да надникне в къщата ѝ и да я съзре по нощница, я караше, както се изразяваше тя, „да ми се гади, милото ми Поли, направо да ми се гади“.

Въпреки недоверието ѝ към модерния свят, а може би отчасти и благодарение на него, Пол страхотно я обичаше, а и тя отвръщаше на обичта му така, както можеше да го направи само една баба. Всеки негов дребен успех се превръщаше в бляскава победа, всяко нарушаване на родителската опека — в знак за интелигентност и независимост, които по-скоро би трябвало да бъдат насърчавани, отколкото осъждани. Когато при някой от изблиците си на хаотичен бунт малкият Пол отказваше да помага при миенето на чиниите или да свърши някаква домакинска работа (поради което бе лишаван от парчето пудинг), по-късно вечерта бабче Джонас току се появяваше на вратата на превърнатата в затвор детска стая, за да пъхне в ръцете му контрабандно парче сладкиш и задъхана да се спусне светкавично обратно надолу, преди родителите му да са забелязали отсъствието ѝ.

Зимата, когато стана на седем години, заваляха снеговете. Беше най-бялата Коледа в Англия от десетилетия и сензационните мрежи се надпреварваха да бълват зашеметяващи материали — кубето на „Сейнт Пол“, нахлупило бял конусовиден калпак, пързалящи се по долното течение на Темза хора както в елизабетинската епоха (много от тях се удавиха, тъй като ледът се оказа недостатъчно дебел). През първите седмици, преди медиите да започнат да тръбят „Нов атлантически ураган надига ужасяваща снежна вихрушка“ и да започнат ежедневно

преброяване на телата (с отделен материал за всеки труп) на замръзналите, нощуващи на открито или дори чакащи влакове по някои по-малки гари, обилните снегове предизвикаха радостни усещания у повечето хора и малкият Пол определено беше един от тях. Това беше първото му истинско преживяване със снежни топки и шейни, и посипващи се във врата ти от клоните на дърветата студени изненади в един свят, в който повечето цветове неочаквано бяха изтрити.

В един по-мек ден, когато слънцето грееше на небето, а то тънеше в синева, той и баба му излязоха на разходка. Последните снеговалежи бяха покрили всичко и докато крачеха бавно през полето, не забелязваха никакви признаци на човешко присъствие с изключение на далечния пушек, от един комин, а така също и никакви следи по снега освен от собствените им гумени ботуши, тъй че просналият се пред очите им пейзаж изглеждаше девствен и първобитен. Когато накрая стигнаха до едно място сред живия плет от дървета, зад който се спускаше полегата долчинка, баба му внезапно спря. Беше протегнала ръце и — с неузнаваем глас, едновременно приглушен и развълнувано напрегнат — каза: — Погледни, Поли, не е ли прекрасно! Не е ли свършено! Сякаш сме се върнали в самото начало. Сякаш целият греховен свят тъкмо започва! — Стиснала облечените си в ръкавици с един пръст юмручета пред лицето си като дете, което си пожелава нещо, тя бе добавила: — Не би ли било чудесно?

Изненадан и леко притеснен от превъзбудата ѝ, той се бе опитал да погледне около себе си през нейните очи — но опитът му в последна сметка се бе оказал неуспешен. Имаше нещо красиво в този мираж на празнотата, на възможността, но той беше само на седем години и не усещаше това, което малко или повече усещаше баба му, че по някакъв начин хората бяха унищожили всичко, а и беше достатъчно мъничък и мисълта за един свят без познати места и хора, един свят на чиста и хладна самота, го притесни.

Дълго бяха останали така, загледани в пустия зимен свят и когато най-после се обърнаха — Пол, тайно облекчен, че стъпва в собствените им обърнати следи, крачейки по пътеката от трокси, която извеждаше от тревожната гора на самосъжаленията на възрастните, — баба му се усмихваше широко сама на себе си и си тананикаше някаква песничка, която той едва долавяше.

Пол се бе опитал, но не бе успял да надникне в гледката, която се бе разкрила пред вътрешния ѝ взор преди толкова много години. Но сега, изглежда, най-ненадейно се беше оказал именно в света на нейните възделения, свят — съществувал хиляди поколения преди невъобразимо далечното детство на неговата баба, — за който тя можеше само да бленува.

„Да, ако можеше бабче Джонас да види това — помисли си той. — Господи, колко ли щеше да ѝ хареса! Това наистина е началото — далеч преди шибаните политици и гадните шоупрограми по мрежата, и грубите и вулгарни хора, и всички тези чуждестранни ресторанти, в които поднасят ястия, чиито имена тя не можеше да произнесе.

Сигурно щеше да си помисли, че е попаднала на небето.“

Сети се, разбира се, че биха възникнали проблеми, ако пожелаеше да ѝ поднесат чаша добър чай.

Човеците се придвижваха в привидно разпокъсан строй в подножието на един обрасъл с гора хълм, спускайки се по един покрит със сняг дълъг склон, прорязан от неправилни по форма варовикови зъбери. Източените сенки на дърветата се бяха проснали напреко на пътя им като чертеж на непостроена стълба. Бързо се смрачаваше и небето, което допреди малко сияеше в мекото сиво на гълъбова гръд, постепенно потъваше в по-хладни и мрачни тонове. Пол внезапно се запита за първи път не кога, а къде на света се намира в момента.

Дали е имало неандерталци навсякъде, или само в Европа? Не можа да си спомни. Малкото, което знаеше за праисторическото човечество, бяха някакви жалки, разхвърляни отломки — скални рисунки, лов на мамути, старателно издялани от камък сечива. Потискащо беше, че не си спомня нищо друго. Героите в научнофантастичните филми, изглежда, винаги знаеха полезни неща за местата, където ги отвеждаше пътуването във времето. Ами ако пътешественикът във времето беше посредствен ученик по история? Тогава?

Варовиковите зъбери бяха станали повече, огромни издатини, които стърчаха косо от земята, призрачни издължени силуети, не така блестящи в привечерния здрач, както вездесъщият сняг. Тичащия Надалеч забави крачка и пропусна другите, докато изостаналият на опашката Пол най-после се изравни с него. Без да отрони думичка,

брадатият ловец закрачи редом с него и останалият без дъх Пол изпита удовлетворение от постъпката му.

Достигнали завоя при огромна скала, Пол съзря отблясъците на топла жълта светлина върху снега. В широка пролука сред скалистата фасада се очертаваха силуетите на странни кокалести фигури, стиснали копия в деформираните си ръце, и всичко това в миг припомни на Пол приказките за мостчета на троли и за вълшебни могили. Тичащия Надалеч го хвана за лакътя и го побутна напред: когато наближи входа на пещерата, успя да види, че пазачите бяха просто по-възрастни представители на Човеците, изкривени от възрастта, оставени тук да защитават комуналното огнище също като британското военновременно опълчение.

Ловната група беше наобиколена веднага не само от застарелите пазачи, но и от появилите се изневиделица облечени в кожи жени и деца, които разговаряха и жестикулираха един през друг. Няма Да Плача бе отрупан със състрадателно внимание, докато оглеждаха раните му. Пол очакваше появата му да ги хвърли в суеверна паника и макар всички Човеци да го оглеждаха с интерес, който варираше от боязън до прехлас, явно той беше по-маловажен от месото и от историите, донесени от ловците. Групата се отмести от входа на пещерата, далеч от студените ветрове, навътре към блещукащата от огъня, опушена вътрешност.

На пръв поглед обиталището на Човеците по нищо не се различаваше от военен лагер. Една редица кожени палатки, обърнати с гръб към входа на пещерата, напомняше сгушило се от вятъра стадо животни. Насред скътаното зад тях централно пространство в една вдлъбнатина на пода гореше голям огън и осветяваше прихлупена, но обширна естествена варовикова зала. Няколкото жени, останали да поддържат огъня, вдигнаха глави и извикаха при завръщането на ловците.

И тези Човеци напълно приличаха на мъжете, с които беше пристигнал, яки и дребни, с черти, които с изключение на изпъкналите чела и обемисти челюсти по нищо не напомняха карикатурните пещерни хора, които беше виждал в анимационните филмчета. Бяха облечени в необработени кожи, много от тях носеха закачени на корди от сухожилия парченца от кокали или камъчета, но нямаше и следа от скъпоценности, с които се кичеха и най-изостаналите племена в

епохата на Пол. Повечето малки деца бяха голи, с намазани с мазнина телца, които блестяха на огъня, докато те надничаха иззад входовете на палатките, лъскави малки същества, които му напомниха за викторианските илюстрации с гноми и мънички феи.

Церемонията по завръщането на ловците беше учудващо кратка, макар Тичация Надалеч да му беше казал, че са отсъствали дни наред. Мъжете поздравиха своите семейства и любими, като ги докосваха внимателно с пръсти, сякаш, за да се уверят, че са истински, а от време на време някой отъркваше лице в нечие друго, но нямаше нищо подобно на познатите на Пол целувки, ръкостискания или прегръдки. Няколко пъти споменаха и Пол — видя някои от ловците да сочат към него, сякаш, за да докажат какво необикновено пътешествие са преживели, — но не беше представен на никого, нито пък забеляза някаква ясна йерархия между тях. Около двайсетина възрастни екземпляри обитаваха пещерата и не повече от десетина деца.

Още докато някои възлицаваха с възхищение над месото на лоса, други се заеха с приготвянето му по изключително делови начин. Две жени взеха дълги пръчки и освободиха място в огнището, като избутаха горящите цепеници настрана, и отдолу се показаха подредени плоски камъни. След това плъснаха няколко къса месо върху нагорещените камъни; само след няколко мига миризмата на печена плът започна да изпълва пещерата.

Пол си намери местенце в ъгъла, за да не пречи на никого. В пещерата беше много по-топло, но все пак доста хладно, и той си остана с плътно прилепналите по тялото му кожи, наблюдавайки бързото възстановяване на ежедневиия живот; само броени минути след завръщането на групата ловци единствено те не бяха заети с нищо. Пол предположи, че през другите вечери те също щяха да се занимават с нещо, да правят нови оръжия и да поправят старите, но сега те се бяха завърнали от дълъг и успешен улов и можеха да дочакат наградите за победителите — първите порции от плячката.

Една жена повдигна с пръчката голям къс месо от огъня, постави го върху парче кора от дърво и го отнесе като дар на Тичация Надалеч. Той го вдигна към устата си, отхапа и се ухили в знак на одобрение, но вместо да изяде и останалото, разряза с ножа си месото наполовина, след което се изправи и понесе дървения поднос надалеч от огъня, към една от палатките. Никой не обърна внимание на това, но на Пол му

стана интересно. Дали не носеше храна на болна съпруга или дете? Или на застарял родител?

Тичащия Надалеч остана дълго време в палатката; когато излезе, слагаше последното парче месо в собствената си уста, дъвчейки ожесточено с огромните си челюсти. Невъзможно му беше да отгатне какво се бе случило вътре.

Нечие присъствие до лакътя му неочаквано привлече неговото внимание. Едно момиченце беше застанало до него и го наблюдаваше с очакване. Поне предположи, че е момиче, макар и момчетата да бяха със същите рошави прически, а и кожената пола около кръста на детето не му позволяваше да реши със сигурност.

— Как се казваш? — попита той.

Тя изписка, ликувайки от ужас, и побягна. Няколко деца се отделиха от общата гюрултия и хукнаха подире ѝ, като се смееха и крещяха с все сила подобно на блатни птици. Миг по-късно друга, поедра сянка се надвеси над него.

— Не приказвай на детето. — Птицеловеца изглеждаше ядосан, но на Пол му се стори, че съзира нещо като нескрита паника зад навъсеното му изражение. — Тя не е за теб.

Пол поклати глава в недоумение, но онзи само се извърна и се отдалечи.

„Да не си мисли, че проявявам сексуален интерес? Или пък е заради това, че идвам от Земята на мъртвите?“

Може Птицеловеца да си е помислил, че иска да отведе момичето обратно в някакво царство на смъртта отвъд замръзналата река. „Значи съм Мрачния жътвар от плеистоцена.“ Пол наведе глава и затвори очи, внезапно почувствал все същата постоянна умора.

Присъни му се някаква жена и обсипани с цветове растения, и слънчеви струи през потънал в прах прозорец, но сега всичко чезнеше, изтичаше като вода през сифон. Пол разтърси глава и примигна. Тичащия Надалеч се бе надвесил над него и му говореше нещо, което той отначало не разбра.

— Речен дух. Речен дух, трябва да дойдеш! — пак го побутна ловецът.

— Къде да дойда?

— Тъмната луна казва, че трябва да дойдеш и да говориш. — Водачът на ловците изглеждаше възбуден, какъвто Пол не беше го

виждал дотогава, почти като дете. — Ела сега.

Пол послушно се изправи и последва Тичация Надалеч до палатката, в която ловецът беше занесъл първото изпечено парче месо от заклания лос. Пол си помисли, че ще го въведе вътре, но Тичация Надалеч му направи знак да изчака. Ловецът се мушна зад навеса и след малко се появи отново, като изведе на светлината на огъня завита в тежка кожена роба миниатюрна фигура.

Старата жена ре спря, изгледа Пол-от горе до долу и накрая протегна ръка в знак на покана да пристъпи към нея, макар жестът ѝ да напомняше по-скоро заповед. Пол направи крачка и я остави да сграбчи ръката му с яките си, мършави пръсти, след което тримата бавно запристъпваха към огъня. Докато я отвеждаха към един заоблен камък близо до най-топлото място до пламъците, Пол забеляза втрещения в него Птицеловец да държи в ръцете си момиченцето, което се бе приближило до него. Стискаше го толкова силно, че то се гърчеше от болка.

— Донеси ми вода — каза старицата на Тичация Надалеч, докато се настаняваше бавно върху камъка. Когато той се отдалечи, тя се обърна към Пол: — Как ти е името?

Пол не беше сигурен какво точно го пита.

— Хората Човеци ме наричат Речен дух.

Тя кимна със задоволство, сякаш беше издържал изпит. В гънките на набръчканото ѝ лице се бе сплъстила мръсотия, а бялата ѝ коса беше толкова рядка, че формата на черепа ѝ ясно се очертаваше, но въпреки това силата на излъчването ѝ и уважението, с което Човеците се отнасяха към нея, бяха очевидни. Тя повдигна съсухрената си като на птица ръка и внимателно докосна неговата.

— Аз съм Тъмната луна. Така ме наричат те.

Пол кимна, макар да не му беше съвсем ясно защо тя придава толкова голямо значение на всичко това.

„Това не е моят свят — каза си той. — За първобитните хора имената крият някаква магия.“

— От Земята на мъртвите ли си? — попита тя. — Разкажи ми живота си.

— Аз... аз съм от много далеч. Човеците — ловците — ме спасиха, докато бях в реката и се давех.

Той се поколеба и не продължи. Не вярваше тя да схване живота му, след като самият той не можеше да го проумее, дори онези части от него, които си спомняше ясно.

Тя присви устни.

— А на нас какво ни тъкмиш? Какво носиш на Човеците? Какво ще отнесеш със себе си?

— Нищо не възнамерявам да взема освен храната и подслона, които ми давате. — Беше му трудно да говори простишко, без думите му да звучат като от устата на индиански вожд в долнопробен американски уестърн. — Дойдох без нищичко от реката, затова нямам дарове.

Тъмната луна го огледа още веднъж и този път го проучваше по-дълго. Тичащия Надалеч се върна с чаша, направена като че ли от част от животински рог; старицата отпи с въодушевление, след което отново впери поглед в Пол.

— Трябва да помисля — каза накрая тя. — Не разбирам какво правиш в този свят.

Обърна се, потупа Тичащия Надалеч по рамото и рязко повиши глас, като се обърна към всички Човеци:

— Ловците се завърнаха. Донесоха храна.

Останалите, които досега се бяха престрували с почти цивилизована тактичност, че не подслушват разговора ѝ с Пол, нададоха нестройни одобрителни викове, макар повечето от тях да дъвчеха.

— Това е една добра вечер. — Тъмната луна бавно простря ръце. Обемистата кожена одежда изглеждаше непосилно тежка за крехкото ѝ телосложение. — Тази вечер ще разкажа една история и този, когото наричате Речния дух, ще започне да мисли с добро сърце за Човеците, които му дадоха храна.

Членовете на племето се преместиха по-наблизо, а тези около нея се настаниха до самите крака на Тъмната луна. Много от тях се възползваха от случая да огледат внимателно Пол. В лицата на повечето от тях забеляза страх и загриженост, но единствено в израза на Птицеловеца се четяха чувства, които граничеха с агресивност. Останалите Човеци го разглеждаха така, както възпитани купувачи в магазин биха наблюдавали случайно нахълтал през вратата

умопобъркан, който до момента не дава никакви признаци, че ще се разкрещи или че ще започне да троши всичко около себе си.

Някои от по-малките дечица вече бяха заспали, изтощени от превъзбуда и с препълнени с печено месо стомахчета, но техните родители и опекуни ги мъкнеха със себе си, тъй като не искаха да пропуснат нещо очевидно твърде важно. Подозрителността на Птицеловеца се оказа недостатъчно силна, за да го задържи настрана, и той застана в периферията на кръга и макар да не изпускаше от очи Пол, също се заслуша.

— Ще ви разкажа за отминалите дни. — В гласа на Тъмната луна прозвучаха напевни нотки и дори Пол изпита задоволството от започване на познат ритуал. — За онези дни, преди бащите на вашите бащи и техните бащи да са крачели по света.

Когато тя спря, той усети неочаквано вълнение. Въпреки съдържаността и скептицизма му беше непосилно да седи сгушен в тази студена пещера, без да почувства, че стои съвсем близо до един от изворите на легендите — че му предстои да стане привилегированият слушател на една от най-древните приказки.

— Тогава, в онези дни — започна Тъмната луна, — всичко тънело в мрак. Нямамо нито светлина, нито топлина. Студът владеел всичко и Първия мъж и Първата жена страдали в мъки. Те отишли при другите Първи хора, Хората животни, и ги попитали как да се топят.

Дългия нос им казал да си пуснат коса по цялото тяло като него. Той бил толкова едър, че Първия мъж и Първата жена си помислили, че трябва да е много стар и много мъдър, но колкото и да се напъвали, не им поникнала достатъчно коса, за да ги стопли. Тогава Първия мъж убил огромния Дълъг нос и откраднал обраслата му с коса кожа, и те престанали да страдат за известно време.

Но много скоро светът станал още по-студен и дори кожата, която били взели от Дългия нос, не била достатъчна, за да ги стопли. Отишли при Пещерния човек и го попитали как да се стоплят.

— Трябва да намерите дълбока дупка в планината — казал Пещерния човек — и да заживеете като мен, защитени от вятъра-който-хапе, и да отгледате своя челяд.

Но Първия мъж и Първата жена не успели да намерят собствена дупка, затова убихи Пещерния човек и откраднали дупката му, и така престанали да страдат за известно време.

Но светът ставал все по-студен. Първия мъж и Първата жена се гушели в своята пещера и се увивали все по-плътно в кожените облекла, но знаели, че скоро ще загинат. Един ден Първата жена видяла дребната Гола опашчица да притичва през пещерата. Хванала я и тъкмо да я изяде, защото била много гладна, Голата опашчица ѝ казала, че ако не я погълне, ще ѝ съобщи нещо важно. И жената викнала Първия мъж да чуе какво ще каже Голата опашчица.

— Ще ви разказа една голяма тайна — започнала Голата опашчица. — Жълтите очи, който живее в страхотния студ и мрак там, навън, притежава нещо магическо, нещо, което се привежда и при най-нежния полъх на вятъра, но въпреки това не може да бъде издухано, което няма зъби, но може да изяде и най-твърдия клон. Тази магия е нещо топло и гони студа надалеч, и тъкмо тя кара очите на Жълтите очи да блестят ярко в тъмнината.

— Какво значение има това за нас? — попитал Първия мъж. — Той никога няма да ни разреши да притежаваме това магическо топло нещо.

— Можем да му изиграем номер и да му го откраднем — казала Първата жена. — Не взехме ли кожата на Дългия нос и къщата на Пещерния човек?

Първия мъж не казал нищо. Той се страхувал от Жълтите очи, който бил свиреп и силен, и много по-умен от Дългия нос и Пещерния човек. Първия мъж знаел, че изпотрошените, оглозгани кокали на много от Хората животни се въргалияли пред леговището на Жълтите очи. Но се вслушал в думите на Първата жена, които излезли направо от сърцето ѝ.

— Ще направя каквото казваш — казал накрая той. — Ако не се опитам, така или иначе ще умрем и мракът ще ни погълне.

Един студен порив на вятъра прекоси залата и разлюля пламъците. Пол потръпна и придърпа кожата по-плътно около себе си. Доспа му се и мислите му се разбъркаха. Всичко бе толкова невероятно. Не беше ли чувал вече тази история? Нима бе възможно?

В пещерата постепенно се смрачи и в отблясъците на жарта слушателите заприличаха на облени в червено сияние призраци. Дрезгавият глас на Тъмната луна ту се извисяваше, ту стихваше, докато тя нижеше песента за откраднатия огън:

— Първия мъж стигнал до мястото с многото кокали, където живеел Жълтите очи. Видял блестящите очи от много далеч, но Жълтите очи го съгледал даже преди това.

— Какво искаш? — попитал той Първия мъж. — Ако не ми кажеш, ще те схрускам между челюстите си. — И показал ужасните си зъби на Първия мъж.

— Дойдох да сключим сделка — отвърнал Първия мъж. — Искам да се спазарим за топлото, лъскаво нещо, което имаш.

— А ти какво ще ми дадеш? — попитал Жълтите очи. И очите му грейнали още по-ярко.

— Дете — отвърнал Първия мъж. — Толкова е студено, че то ще умре, ако не вземем от твоето топло, лъскаво нещо.

Жълтите очи облизал устни и тракнал с ужасните си зъби.

— Ще ми дадеш детето си за малко от моя огън?

Първия мъж кимнал.

— Тогава сложи детето така, че да мога да го виждам — продължил Жълтите очи, — и ще ти дам това, за което ме молиш.

Първия мъж бръкнал под кожената си дреха и измъкнал направеното от кал дете, което Първата жена била оформила със сръчните си ръце. Оставил детето пред Жълтите очи.

— Много е кротко — казал Жълтите очи.

— Уплашено е от зъбите ти — отвърнал му Първия мъж.

— Това е добре — добавил Жълтите очи и разтворил широко челюстите си. — Бръкни в устата ми и ще намериш онова, което търсиш.

Първия мъж бил много уплашен, но приближил до пастта на Жълтите очи, от която се носело зловоние на смърт.

— Бръкни в устата ми — повторил Жълтите очи.

Първия мъж пъхнал ръката си дълбоко в пастта на Жълтите очи, покрай ужасните зъби и надолу в дългото му гърло. Най-накрая напипал нещо много горещо и го сграбчил.

— Вземи само малко — казал Жълтите очи.

Първия мъж измъкнал ръката си. В нея държал нещо жълто, което се извивало от вятъра, но не гаснело, и нямало уста, но веднага започнало да хапе кожата му. Първия мъж погледнал Жълтите очи, видял го как души направеното от кал дете и хукнал да бяга, стиснал здраво жълтото нещо в ръка.

— Това не е твоето дете! — викнал гневно Жълтите очи. — Ти ме изигра, Първи мъж!

Жълтите очи хукнал след него. Първия мъж тичал с всичка сила, но чувал, че противникът му е все по-близо и по-близо. Топлото магическо нещо в ръката му било много тежко и хапело кожата му, затова Първия мъж го хвърлил нагоре. То полетяло към небето, лепнало се на него и обляло света в светлина. Жълтите очи отново изкряскал и хукнал още по-бързо, но Първия мъж стигнал до пещерата, където живеел с Първата жена, и се вмъкнал вътре. Запушили с един голям камък отвора, така че Жълтите очи не могъл да се добере до тях.

— Ти ме измами и аз няма да го забравя — извикал Жълтите очи. — И когато ти се роди истинско дете, аз ще ти го отнема.

Първия мъж легнал на пода в пещерата, останал без капка сила. Първата жена видяла, че мъничка частица от топлото, ярко нещо все още била в ръката му. Тя го поместила с една пръчка и щом то започнало да яде пръчката, пораснало и стоплило цялата пещера. Това бил огънят.

Оттогава пръстите на Първия мъж вече не били като на другите Хора животни. От носенето на огъня единият пръст на всяка от ръцете му се усукал настрана и затова всички деца на Първия мъж и на Първата жена имат различни ръце от ръцете на Хората животни.

Хвърленият на небето огън се превърнал в слънцето и когато то изгрее, Жълтите очи и неговите хора се крият от светлината му, защото им напомня как ги изигра Първия мъж. Но когато то се смали и светът потъва в мрак, Жълтите очи отново излиза и окоето му е луната, която се вижда надолу, докато той търси детето, което Първия мъж и Първата жена му бяха обещали. Всяка нощ от онези дни, когато бащите на вашите бащи и техните бащи са крачели на този свят, той търси децата на Първия мъж и Първата жена.

Гласът на Тъмната луна беше станал съвсем тих, едва чут шепот, който се носеше над бездиханната тишина в пещерата.

— И ще ги търси дори когато децата на вашите деца и техните деца закрачат по света.

Чуваше могъщо, тежко бумтене, тиктакането на гигантски часовник или стъпките на приближаващ исполин, но не виждаше около себе си нищо освен мрак и не усещаше нищо освен леден вятър. Нямаше нито ръце, нито тяло, нито някаква възможност да се защити от спотайващата се в черната пустота неизвестност тук, на границата на всички неща.

„Пол.“ — Гласът в ушите му беше нежен като полет на перо, но сърцето му задумка, сякаш му бяха изкряскали.

„Ти ли си?“ — Или собственият му глас не произведе никакъв реален звук, или пък вече нямаше уши, за да чуе сам себе си. В тъмнината до него имаше нещо. Можеше да го почувства, но не знаеше как. Усещаше нечие разтуптяно, недоловимо присъствие.

„Пол, трябва да се върнеш при нас. Трябва да се върнеш при мен.“

Сякаш никога не беше напускала сънищата му, а чезнеше от съзнанието му само в будно състояние и сега споменът връщаше абсурдния образ на нейната красива крилата фигура, на печалните ѝ очи. Беше се свила, затворена в тази златна клетка, а той стоеше безпомощен от другата страна на решетката. Беше я оставил във властта на това ужасно, стържещо нещо — Стареца.

„Коя си ти?“

Присъствието ѝ стана малко по-осезаемо — едва доловим трепет на нетърпение.

„Аз съм никоя, Пол. Не знам коя съм — а и вече не ме интересува. Но знам, че имам нужда от теб, че трябва да дойдеш.“

„Къде да дойда? Ти каза: «Ела при нас.» При кого?“

„Задаваш прекалено много въпроси. — Произнесе го с униние, не с раздражение. — Липсват ми отговорите, които желаяш. Но знам какво знам. Ако дойдеш при мен, и двамата ще узнаем.“

„Ти Ваала ли си? Жената, която срещнах?“

Същата нетърпеливост.

„Всичко това е маловажно. За мен е непосилно да съм тук, Пол — непосилно! Чуй ме! Чуй ме и ще ти кажа всичко, което знам. Има едно място, една черна планина, която се извисява чак до небето и закрива звездите. Трябва да я намериш. Там са всички твои отговори.“

„Как? Как да стигна дотам?“

„Не знам. — Последва мълчание. — Но може би ще узная, ако ме намериш.“

Нещо му пречеше да се съсредоточи, някаква слаба, но настояща болка, напрежение, което не можеше да превъзмогне. Сънят се саморазпаднаше от собствената си тежест. Когато усети оттеглянето му, той се помъчи да се притисне до нея — този глас в празнотата.

„Да те намеря? Какво означава това?“

„Трябва да дойдеш при мен... при нас...“

Ставаше все по-недоловима, едно почти неосезаемо присъствие, шепот, който се отдалечава по дълъг коридор.

„Не ме оставяй! Как да те намеря? — Смътното безпокойство ставаше все по-отчетливо, обсебвайки го изцяло. — Коя си ти?“

Шепот от неведомото пространство:

„Аз съм... строшено огледало...“

Надигна се със свито гърло, усетил изгаряща и остра като върха ла нож болка в стомаха си. Отново беше изчезнала! Досегът му със здравия разум — но как беше възможно някой или нещо, очевидно ненормално, да го връща обратно в действителността? Или това беше само сън...?

Болката се засили. Очите му свикнаха с мрака и с блещуканията на тлеещите въглени и той видя надвесената над него безформена сянка. Нещо твърдо и остро притискаше стомаха му. Пол протегна ръка и напипа студеното каменно острие на копието, проникнало дълбоко в кожената му дреха, и лепкавата топлина на кръв, сплъстила козината. Ако проникнеше още сантиметър, щеше да стигне до червата му.

Птицеловеца се приведе още по-ниско и го лъхна възкиселата миризма на месо. Върхът на копието влезе още по-дълбоко.

— Ти си мой смъртен враг, Речен дух. Ще те пратя обратно в Земята на мъртвите.

... Защото тук милиони най-разнообразни сенки и привидения, удавени сънища, съновидения, блянове; всичко, което наричаме живот и душа, лежат замечтани, замечтани, успокоени; поклащат се като

сънища в своите легла; вечно търкалящите се вълни, но движени от своята неукротимост.

Херман Мелвил „Моби Дик“

ПЪРВА ГЛАВА ДЪЛБОКИ ВОДИ

Мрежа/новини: Ученици трябва доброволно да се откажат от шлемове.

(Картина: Деца пробват шлемове.)

Диктор: Ученици в Борова гара, предградие в Арканзас, или трябва да носят защитни шлемове през целия учебен ден, или родителите им трябва да подпишат доброволен отказ с условието, че няма да предявят иск за вреди и загуби, в случай че децата им претърпят нараняване.

(Картина: Едингтън Гва Чой, обл. директор на училището в Борова гара.)

Гва Чой: „Много е просто. Вече не сме в състояние да поддържаме областта. Сега се произвеждат отлични, удобни шлемове — децата почти няма да усетят, че са на главите им. Направихме тестове. А ако не ги искат, също няма проблеми, след като родителите им поемат отговорността...“

Някакъв бръмбар с размерите на товарен камион се подрусваше бавно покрай брега, бабуинът до нея си тананикаше, а Рени умираше за цигара.

И ние слигаме — подпяваше си !Ксабу почти без глас,

— долу до водата.

А!

*Където се крие рибата,
крие се и се смее...*

— Какво е това? — Рени наблюдаваше как бръмбарът пъпли по неравните камъни на брега с безмозъчното постоянство на онези роботи, които обработваха повърхностите на Марс и на Луната. — Песента, която пееш?

— Чичо ми я пееше. Помагаше му да бъде търпелив, докато чака рибата да мине над скалистия бент, за да я хванем. — !Ксабу почеса бабуинската си кожа с изискан маниер, който беше по-скоро човешки, отколкото маймунски.

— Аха. — Рени се намръщи. Имаше проблеми със способността си да се съсредоточава, а и този път разказът на !Ксабу за детството му в делтата на Окаванго не я заинтригува.

Ако някой ѝ беше казал, че ще ѝ се случи да бъде пренесена в една направо магическа страна, където историята можеше да бъде пренаписана както ти скимне и човек най-неочаквано би могъл да се смали до размерите на маково семенце и че точно в този момент, поне засега, най-неотложният му проблем би бил липсата на цигари, щеше да го помисли за луд. Но бяха изминали два мъчителни дни, откакто изпуши последната си цигара, и моментното отсъствие на проблеми, докато се носеха по течението върху едно огромно листо, което доскоро беше лодка, най-после ѝ даде възможност да се досети какво ѝ липсва.

Тя се отдръпна от извития ръб на листото. По-добре да се заеме с нещо каквото и да е, вместо да позволява да я преследват натрапчиви мисли. А и нещата далеч не са наред, както изглежда отстрани, мина ѝ през ума. Всъщност от момента на пристигането им във виртуалния свят на Атаско всичко бе тръгнало с краката нагоре.

От другата страна на ширналата се водна повърхност бръмбарът се бе изкатерил по височината над брега и изчезваше сред морето от трева, чиито стръкове бяха високи колкото палмите в нейния град. Придвижи се внимателно към центъра на листото и остави !Ксабу да си мънка кротко риболовната песен и да наблюдава вече опустелия бряг.

Силуетът на сценичния вампир на Сладкия Уилям се открояваше в най-далечния край на листото, загледан в срещуположния и по-отдалечен бряг, но останалите се бяха скупчили в центъра, опрели гърбове в огромната централна жилка, и бяха опнали импровизиран

навес над главите си, откъснат от външния край на листото, за да ги предпазва от силното слънце.

— Как е? — попита тя Фредерикс. Младият мъж в подобие на средновековно одеяние продължаваше да се грижи за своя болен приятел Орландо. Дори така отпуснато в съня си, мускулестото му сим-тяло ни най-малко не загатваше за крехкото дете, което му бе вдъхнало живот.

— Мисля, че диша по-равномерно. — Фредерикс го изрече толкова натъртено, че Рени моментално се усъмни в достоверността му. Погледна към свитата фигура и приклепна, за да пипне челото му. — Едва ли ще разбереш нещо — добави Фредерикс почти с извинение. — Имам предвид, че на тези симове някои неща личат, но други не. Телесната температура не се променя особено.

— Знам. Просто... рефлекс, струва ми се. — Рени отново се изправи. — Съжалявам, но не изглежда никак добре.

Нямаше вече сили да поддържа фалшиви надежди, независимо че нещата, които Фредерикс ѝ бе разказал за истинския Орландо Гардинър, късаха сърцето ѝ.

С усилия се извърна настрана.

— А ти, Мартин? Има ли подобрение?

Френската изследователка в тъмнокожия и тъмнокос сим на темилунска селянка успя да се усмихне едва-едва.

— По... по ми е лесно да мисля може би. Поне мъничко. Болката от цялата тази нова информация вече не е така непоносима. Но... — Тя поклати глава. — Много дълго време бях сляпа, Рени. Не съм свикнала да съм сляпа тук.

— Какво искаш да кажеш с „тук“? — Симът на война робот принадлежеше на едно опулено момче, което наричаше себе си Т4б. Рени предполагаше, че е по-малък, отколкото се правеше, може би на възрастта на Орландо и Фредерикс, а и агресивният му тон само подсилваше подозренията ѝ. — Мислех, че никой не е идвал тук по-рано. Каква беше цялата тази бъркотия на последното място, щом вече сте били тук?

— Мисля, че не това искаше да каже... — започна Куан Ли.

— Не, не съм била тук — отвърна Мартин. — Освен в мрежата — включена. Това винаги е бил моят свят. Но... шумът, откакто съм тук, изумителната информация... трудно ми е да чувам и дори да

мисля по начина, по който съм свикнала. — Тя разтри слепоочията си с бавни, несръчни движения. — Сякаш в главата ми гори огън. Като насекоми.

— Не ни трябват повече насекоми, за Бога. — Рени погледна нагоре към едно водно конче с невероятни размери въпреки разстоянието, което се плъзна по крайбрежната ивица и се понесе над реката, бучейки като архаичен витлов самолет. — Можем ли да предприемем нещо, Мартин?

— Не. Може би ще се науча да...да живея по-добре с това след известно време.

— В такъв случай какво ще правим? — каза най-после Рени. — Не можем просто да се носим по течението — и в буквалния, и в преносния смисъл. Нямаме никаква представа, какво търсим, накъде се движим, нито дори дали напредваме в правилната посока. Някой има ли някакви предложения? — Тя хвърли поглед към Флоримел, която имаше темилунски сим като Мартин и Куан Ли, и се запита кога ще даде израз на чувствата си тази жена; но Флоримел си оставаше обезпокоително безмълвна както през повечето време от момента на общото им бягство. — Ако просто чакаме... нали Селърс каза, че след нас ще тръгнат хора? — Рени огледа чудноватата компания от симове. — Няма съмнение, че е трудно да не бъдем забелязани.

— Какво предлагаш, миличка? — Сладкия Уилям се придвижваше внимателно към тях с развятата си перушина по неравната повърхност на листото. Рени се запита дали в заобикалящата ги тропическа жегата не се чувства малко неловко в цялата тази симулация на черна кожа. — Не ме разбирай погрешно, но всичкото това „дайте да направим нещо“ е твърде въодушевяващо — сигурно си била гид. Дали да не вземем да построим един извънборден мотор от кожичките на ноктите си или нещо такова?

Тя се усмихна кисело.

— Пак ще е по-добре, отколкото да се клатушкаме върху водата и да чакаме някой да дойде и да ни хване. Все пак се надявах, че някой може да измисли нещо малко по-практично.

— Сигурно си права.

Уилям се смъкна до нея и остро му коляно чукна крака ѝ. Рени си помисли, че малко се бе променил след бягството им от замъка на Атаско и арогантността му се бе посмекчила. Дори силният му

северноанглийски акцент не беше така подчертан, беше сякаш само една преструвка, подобна на сима му „смърт клоун“.

— Какво да правим в такъв случай? — попита той. — Не можем да гребем. Допускам, че бихме могли да доплуваме до брега — всички ще изпопадате от смях, като ме гледате как плувам, — и така, какво? Не си представям как бихме могли да се изплъзнем от ония буболечки акселерати.

— Те ли са големи, или ние сме малки? — попита Фредерикс. — Може би са някакви чудовищни буболечки, разбирате ли, както в онзи Радиационен уикендов сим-свят.

Рени присви очи, загледана към брега. Няколко летящи форми, по-малки от водните кончета, се носеха във въздуха по необикновен начин, успоредно на линията на водата.

— Виж, дърветата са високи цели километри, песъчинките на брега са големи колкото главата ти, а ние се носим върху листо, което преди това беше лодка. Как мислиш? Според мен „ние сме малки“.

Фредерикс ѝ хвърли бърз, оскърбен поглед и насочи вниманието си към заспалия си приятел. Сладкия Уилям също изгледа Рени с изненада.

— Умееш да хапеш, а, скъпа? — възкликна той, очевидно впечатлен.

Рени изпита известен срам. Тези хора се държаха така, сякаш всичко беше някаква приключенска игра, която задължително ще завърши благоприятно и в най-лошия случай просто ще натрупат малко точки.

— Това няма да приключи с учтивото „Край на играта“, не ви ли е ясно? — каза тя, продължила на глас мислите си. — Преживях и видях смъртта на един човек при опита му да се промъкне в тази мрежа. И независимо дали това, което се случи със семейство Атаско, стана в мрежата или извън нея, те също са мъртви. — Усети, че повишава тон, и се опита да се овладее. — Това не е игра. Моят брат умира — а може би е мъртъв. Сигурна съм, че всеки от вас си има своите собствени грижи, затова нека побързаме.

Настъпи моментно затишие. Т4б, таралежоподобният воин робот, го наруши.

— Целите сме слух. Казвай.

Рени се подвоуми, усетила изведнъж тежкия товар на проблемите им. Тя не познаваше тези хора, не знаеше какво да им отговори — дори не знаеше точно какви въпроси да им зададе. А и се бе уморила да ги подтиква да продължават нататък. Представляваха някаква необичайна компания и бяха почти напълно лишени от приписваната им от Селърс предприемчивост, а от малкото хора в този свят, на които можеше да се довери, само !Ксабу беше наистина тук след настъпилата у Мартин странна промяна, когато вече нямаше и помен от спокойното ѝ и свръхкомпетентно поведение.

— Вижте — започна Рени. — Съгласна съм, че няма смисъл да слизаме на брега, ако можем да си го спестим. Дори насекомите са големи колкото динозаври, а насекомите едва ли са единствените животни там. Все още не сме видели нито една птица, но това не означава, че изобщо няма птици, а всеки от нас би се оказал една-единствена хапка за една чайка.

— В такъв случай какво друго бихме могли да направим, освен да се носим по течението? — запита Куан Ли.

— Е, не казвам, че можем да конструираме извънборден двигател, но не бих се отказала от гребането или пък да се опитаме да направим нещо като платно. Защо да не се опитаме да повдигнем това парче от листото — посочи тя дрипата над главите им — и да го използваме?

— За едно платно трябва мачта — каза мрачно Флоримел. — Всеки го знае.

Рени повдигна вежди: мълчаливката очевидно можеше да говори все пак.

— Наистина ли? А не можем ли да измислим нещо, което да хваща вятъра? Какво представляват онези неща, които използват при совалките — спирачни парашути? Защо да не направим един обърнат спирачен парашут и да го привържем с някои от по-тънките жили?

— Мисля, че идеята на Рени е много добра — отсече Куан Ли.

— О, тя е същински всезнайко без съмнение — обади се Сладкия Уилям. — А колко време ще ни отнеме това? Вероятно първо ще умрем от глад.

— Ние не се нуждаем от храна, не е ли така? — Рени се огледа около себе си; сим-лицата внезапно бяха придобили сериозен израз. — Имам предвид — нима всички вие не сте взели мерки предварително?

Не е възможно да сте влезли за такъв продължителен период в мрежата без някаква поддигуряваща хранителна система?

— По всяка вероятност аз съм на интравенозни капки. — Гласът на Фредерикс прозвуча неочаквано унило и потиснато. — В онази болница.

Светкавичната проверка установи, че подмятането на Сладкия Уилям е било до голяма степен риторично. Всички до един потвърдиха наличието на хранителни ресурси, които им гарантираха независимост. Дори Сладкия Уилям откряна завесата на своето баснословно обаяние:

— Вероятно седмица-две няма да имам проблеми, приятели и другари, но след това единственото, на което мога да се надявам, е някой да ми хвърля по едно око от време на време.

Така или иначе всички бяха необяснимо съдържани по въпроса за извънмрежовото си съществуване, което възвърна у Рени усещането за безсилие.

— Вижте какво, положението ни е на живот и смърт — каза най-после тя. — Всеки от нас има съществена причина, за да се озове тук. Трябва да си имаме доверие.

— Не се засягай лично — направи гримаса Уилям. — Просто не разполагам с някой разтърсващ кентърбърийски разказ за споделяне. Никой няма права над живота ми. Щом искате моята история, трябва да си я заслужите.

— Какво всъщност искаш да знаеш? — настоя Флоримел. Нейният темилунски сим изобрази гневно негодувание доста убедително. — Всички тук сме в известен смисъл инвалиди, госпожице Сулавейо. Ти, той, аз, всички до един. Защо иначе би ни избрал този Селърс и защо мислиш, че сме се подготвили да прекарваме толкова дълго в мрежата? Кой друг би отделил толкова много време в нея?

— Говори за себе си — изсъска Уилям. — Лично аз си имам собствен живот и в него не е включена никаква въображаема седмица за избавлението на света. Искам просто да се махна оттук и да се прибера вкъщи.

— Не бях подготвен — каза тъжно Фредерикс. — Затова родителите ми ме вкараха в болница. И Орландо не го очакваше. Ние

пристигнахме някак случайно. — Той се замисли. — Питам се къде ли е — искам да кажа, тялото му.

Рени притвори очи, полагайки усилия да запази спокойствие. Прииска ѝ се !Ксабу да е до нея, но той продължаваше да наблюдава крайбрежната линия от ръба на листото.

— Имаме по-важна работа от това, да си губим времето в спорове — каза най-после тя. — Фредерикс, ти спомена, че си опитал да се изключиш и това е било твърде мъчително.

Младият мъж кимна.

— Беше ужасно. Просто ужасно. Не можете да си представите колко отвратително беше. — Той потръпна и кръстоса ръце пред гърдите си в прегръдка.

— Свърза ли се с някого, Фредерикс? Разговаря ли с родителите си?

— Наричай ме Сам, моля те.

— Сам. Успя ли да разговаряш?

Той се замисли.

— Не, струва ми се. Искам да кажа, че пицях, но сам себе си не чувах, доколкото мога да си спомня. Не и докато бях... там. Така болеше! Не мисля, че съм бил в състояние да промълвя дори думичка — просто не можеш да си представиш колко ужасно беше...

— Аз знам — обади се Флоримел, но в гласа ѝ не прозвуча особено съчувствие. — И аз се изключих.

— Наистина ли? И какво стана? — попита Рени. — Успя ли да се справиш сама?

— Не. Бях... преместена също като него. — Гласът ѝ прозвуча глухо. — Случи се, преди да стигна до Темилун. Но той е прав. Болката е неопикуема. Ако съществува такава възможност, бих се самоубила, ако отново ми се наложи да изпитам подобна болка.

Рени седна и въздъхна. Огромният оранжев слънчев диск току-що се бе спуснал зад гората и вятърът започна да се усилва. Една грамадна насекомоподобна фигура прелетя неочаквано над главите им.

— Но как е възможно да не може човек да открие своята невроканюла? Може би не можем да я видим, но вероятно можем да я усетим?

— Не бъди наивна, миличка — намеси се Уилям. — Информацията, която протича от върха на пръстите ни до нашите

мозъци, не е по-реална от тази, която получаваме през нашите очи и уши. Именно такава е функцията на всеки нервен шунт. Разполагаш ли с нещо по-добро?

— Не само че не е по-добро. По-лошо е. — Рени се усмихна мимо волята си. — Оборудването ми е старо — колкото да не ме убие, докато го използвам. Но понеже е елементарно, просто мога да го сваля.

Уилям се намръщи и отвърна:

— Е, да живее Холивуд. — Рени не схвана смисъла на думите му. — А каква е нашата файда?

— Мога да се изключа! И да потърся помощ!

— А откъде си сигурна, че няма да бъдеш подложена на същите мъчения? — настоя Уилям.

— Нека да върви — изръмжа Т4б. — Да прави каквото ще. Единственото, което искам, е да се измъкна от това дяволско местенце.

— Защото моят интерфейс не е свързан с нервната ми система, както твоят. — И тя докосна лицето си, опипвайки за утешителните, макар и невидими, очертания на маската си, която беше милвала толкова пъти досега. Но този път пръстите ѝ не докоснаха нищо освен кожа.

— А и този твой брат, за когото непрекъснато разправяш — обади се Флоримел. — Беше ли свързана неговата нервна система директно с друга система? Надали.

— Рени — каза Куан Ли, — изглеждаш зле. Не би ли предпочела да не разговаряме за твоето нещастно братче?

— Вече не я напипвам. — Сумрачното небе сякаш я притискаше. Почувства се изгубена и беззащитна в най-враждебното място, което човек би могъл да си представи. — Божичко, не напипвам маската си. Няма я.

За кратко време беше в състояние да следи разговора, но много скоро Орландо отново изпита усещането, че потъва, и бърборенето на спътниците му заглъхна сред пляска на вълничките в борда на техния странен плавателен съд.

Усети се безтегловен и едновременно с това необичайно тежък. Лежеше неподвижно, изтегнат от едната страна на Фредерикс, но в

същия момент се движеше някак си, промъквайки се през самата тъкан на листото и прониквайки сред надигащите се около него води с температурата на тялото му. Потъваше към дълбините. И както неотдавна, по време на пътуването им с Фредерикс на сала, отново изобщо не му пукаше.

В това видение, в този транс водният свят бе облян от светлина, която обаче се излъчваше, пречупваше и разпространяваше от самата вода и той сякаш се движеше през ядрото на огромен, напукан брилянт. Когато потъна по-надълбоко в мътната река, покрай него се заизвиваха причудливи блещукащи фигури, чието самогенерирано сияние беше по-ярко от пречупения блясък на слънцето. Като че ли не го забелязваха, тъй като не променяха очевидно хаотичните си зигзагообразни траектории, оставяйки върху зареяния му поглед следи, които напомняха нанесените върху карта точки на маршрутите им през въздушна камера.

Но не бяха риби. А светлина — самата светлина. „Сънувам. — Мисълта възникна постепенно в съзнанието му, сякаш беше започнал да проумява основната загадка и някаква тайна, която вече не го интересуваше. — Не се давя, а сънувам.“

Докато потъваше все по-надълбоко и по-надълбоко, светлината отслабна и налягането се увеличи. Запита се дали това щеше да бъде усещането за смъртта, когато тя най-после настъпеше — едно нежно, безпомощно пропадане. Може би този път наистина умираше — цялото това усилие за живеене, което обладаваше всички останали, му беше истински непосилно. Може би краят не беше страшен в последна сметка. Надяваше се да е така, но вече от толкова време наблюдаваше и изучаваше смъртта, опитвайки се да опознае всяка нейна маска, за да е подготвен, когато тя пристигне, че изпитваше известни съмнения.

Откакто се помнеше, смъртта все го беше очаквала — но не онази, която щеше да настъпи неизвестно кога, както при повечето хора, една тъжна, но неизбежна среща, която все трябваше да се случи някой ден, когато животът изчерпеше своите задължения и всичко съществено щеше да е приключило, а една съвършено настояща смърт, търпелива и неотстъпчива като данъчен агент, който всеки ден се мотаеше пред вратата му в очакване и на секунда невнимание от негова страна, за да прекрачи прага с костеливия си крак...

Докато се носеше към глъбините, мярна му се някаква сянка и при появата ѝ обзелият го ужас му подсказа, че засега все още не би се отдал с примирение на хладната прегръдка на-смъртта, независимо че отдавна я очакваше. Но ако това наистина бе смъртта, мрачен силует сред дълбините, тя се бе появила под формата на... някакъв омар или рак, или някакво друго многочленесто същество. Всъщност тази сянка като че ли беше... бръмбар?

„Орландо. Шефе, не знам дали ме чуваш. Ще продължа да се опитвам, но времето ми изтича. Ако ме хванат, край на предаването.“

Съществото бавно размахваше членестите си крайници.

Опита се да каже нещо, но не успя. Водата притискаше гърдите му като ръка на гигант.

„Чуй ме, шефе, последния път ти ми каза: «Атаско.» Мисля, че точно така каза — звукът беше много слаб. Проиграх го трийсет пъти, анализирах го по всевъзможни начини. Но не знам какво означава, шефе. Има купища боклук по мрежите за някакъв тип с такова име, тонове боклук. Утрепали са го в Южна Америка. Той ли е? Трябва да ми дадеш още информация, шефе.“

Орландо изпита някакво неопределено любопитство, но то напомняше потрепване под дебело одеяло. Какво искаше това многократно същество от него? Единственото му желание беше да продължи да се спуска надолу, необезпокояван от никого. Ракоподобното запълзя по гърдите му. Едва усещаше докосването на крачетата му, както вероятно и приказната принцеса бе усещала в просънница граховото зърно. Искеше да се отърве от него и да се отпусне в невъзмутимо спокойствие, но съществото не се махаше.

„Родителите ти много скоро ще ме изключат, шефе. Няма да изключат домашната система, защото ги е страх отново да те изключат, тъй като жизнените ти показатели са страшно занижени, но мен като нищо ще ме изтеглят. Налага се да промъкна външното си тяло в твоя куфар, шефе, но е въпрос на съвсем кратко време, преди някой в тази болница да ме забележи.“

Орландо отново направи опит да проговори. Усети някакви недоловими звуци да замират в гърлото му.

„Виж какво, единственият начин да осуетя закриване е, ако ти ми наредиш, шефе. Аз съм само един ПСИР, само един агент —

родителите ти имат власт над мен, освен ако не кажеш нещо друго, но аз изобщо не мога да се включа в мрежата. Къде си?“

Усилието да се противопостави на пропадането му костваше много. Облада го някаква непреодолима летаргия, някаква топла, всевластна тежест. Гласът на ракоподобното ставаше все по-трудно доловим.

„Шефе, чуй ме. Не мога да ти помогна, ако ти не ми помогнеш. Трябва да ми наредиш да спася себе си, иначе не мога да го направя — те ще ме заличат. Ако ми кажеш, ще събера целия боклук и ще се скрия някъде в системата или ще се преместя в друга система. Но ти трябва да ми го кажеш, шефе...“

Не желаше злото на никого, дори на един бръмбар. „Давай тогава — измърмори Орландо. — Спасявай се...“ Гласът изчезна, но частица от настойчивостта му продължи да витае наоколо. Орландо се запита какво би могло да бъде толкова важно. Доколкото можеше да прецени, той продължаваше да се носи надолу. Бездната, мрачна и всепоглъщаща, го очакваше под него. Единствената светлинка едва мъждукаше високо над него и непрекъснато се смляваше като умираща звезда.

Потресът и ужасът на Рени бяха толкова силни, че не можеше да схване какво приказват другите. Призрачността на цялото това преживяване току-що беше взела свиреп обрат по посока на една още по-заплашителна нереалност.

— Виж какво, скъпа, недей да се правиш на толкова изумена.

Сладкия Уилям присви кокалестите си раменца и накокошинените му пера му придадоха още по-недвусмислен вид на странна птица от джунглата.

— Това е някаква самохипноза или нещо такова.

— Какво искаш да кажеш? — попита Куан Ли. Възрастната жена бе обгърнала с ръка раменете на Рени, когато сълзите рукнаха неочаквано от очите ѝ.

„Не усещам кислородната маска, но усещам сълзи по бузите си — същински сълзи. Какво става тук? — Рени поклати глава и подсмръкна, засрамена, че е загубила самоконтрол пред тези почти непознати хора, но след като вече не усещаше материалните неща,

които я свързваха с РЖ, значи тя не беше в състояние да напусне тази кошмарна история, колкото и зле да се развиеха събитията. — Аз не съм включена като останалите. Как е възможно да се случва подобно нещо?“

— Не знам дали самохипноза е точната дума. Постхипнотично внушение — разбирате какво искам да кажа. Като при сценичните магове.

— Но кой би могъл да го направи? И как? — настоя Флоримел. — Няма никакъв смисъл. — В гласа ѝ прозвучаха презрителни нотки и на Рени ѝ стана още по-неприятно, че се бе разплакала пред тази жена.

— Може би е същото като болката, която изпитах, когато се изключих — предположи Фредерикс. — Но каквото и да беше, не болеше въображаемо. Във въображението. Разбирате ме какво имам предвид. Болеше страховито.

— Вижте, това също е възможно — обади се Уилям. — Нещо в подаващия сигнал, свръхмощно подсъзнание. Ако те действително могат да бърникат в мозъците ни — а те с положителност могат да го правят, в противен случай не бихме дошли да търсим отговори тук, — бас лоя, че го правят, без да си даваме сметка за това.

Рени изтри очи и издуха носа си, опитвайки се да не обръща внимание на абсурдните и нелепи страни на упражнението. Още няколко насекоми, приблизително с размерите на малка кола, избръмчаха над главите им. Бръмбарите явно не проявяваха интерес към миниатюрните човешки същества, които оживено обсъждаха нещо там, долу — и слава Богу, че беше така, помисли си Рени.

— В такъв случай какво? — каза на висок глас тя. — Аз само си въобразявам, че си трия носа, това ли искате да кажете? Също като Фредерикс, който само си е представял, че са го измъчвали с електрошокове през гръбнака?

— Имаш ли по-добро обяснение, пиленце?

Тя присви очи.

— Откъде си така добре информиран за всичко това...?

— Рени! — викна !Ксабу от ръба на листото. — Покрай брега са се струпали много от тези насекоми и се придвижват на ято над водата. Досега не съм виждал от този вид. Мислиш ли, че са опасни?

Рени погледна към едно валчесто същество, докато то боботеше над листото. Крилата му бяха мощни и лъскави, но останалата част от

тялото изглеждаше странно неоформена и имаше непохватни крайници и тромава глава.

— Каквото и да са, те са новоизлюпени — обади се Флоримел. — Сигурна съм, че сме твърде едри, за да ни изядат, ако изобщо ядат. Търсят си партньори за чифтосване — вижте как танцуват! — Тя посочи към една двойка, която изпълняваше пикиращо *ra-de-deux* на стотина метра от тях.

— Биолог ли си? — попита Рени.

Флоримел поклати глава, но не отговори. Докато Рени се чудеше дали да зададе друг въпрос, Фредерикс замахна с ръце, сякаш ги бе изгорил.

— Орландо не диша!

— Какво? Сигурен ли си?

Рени запълзя към неподвижното тяло. Фредерикс бе приклеknал до своя приятел и дърпаше мускулестата му ръка, опитвайки се да го събуди.

— Сигурен съм, сигурен съм! Погледнах към него и видях, че не диша!

— Това е сим — каза Сладкия Уилям, но гласът му прозвуча пресипнало от неочаквано обзелия го страх. — Симовете не дишат.

— Преди малко си дишаше чудесно — гледаше като обезумял Фредерикс. — Аз го наблюдавах. Гърдите му се движеха. Дишаше, а сега не диша!

Рени тъкмо успя да стигне до Орландо, и Флоримел грубо я избута, приклеknа над масивната фигура и се захвана ожесточено да натиска гърдите му.

— Това е сим, по дяволите! — изкрещя Уилям. — Какви ги вършите?

— Ако има сензори, ще има смисъл, поне до известна степен — отвърна Флоримел със стиснати зъби. — Подаването на въздух няма да свърши работа — в противен случай бих ти предложила да сториш нещо полезно със зяпналата си уста.

— Съжалявам. — Уилям размаха безпомощно дългите си пръсти. — Ужасно съжалявам.

— Не му давай да умре! — подскочаше около нея Фредерикс.

— Ако в реалния живот е в болница като теб — отвърна задъхана Флоримел, — ще могат да направят за него повече от мен. Но ако

сърцето му е спряло, може би ще успеем да го задържим жив, докато някой му окаже помощ.

!Ксабу стоеше на задни крака до Рени, прехвърлил ръка върху рамото ѝ. Времето сякаш беше увиснало, а секундите се нижеха болезнено дълги. Рени усети стомахът ѝ да се свива от хладното нищо. Беше ужасно да наблюдаваш сима на Орландо с отпуснатата клатушкаща се глава, докато Флоримел блъскаше по гърдите му, но тя не отделяше погледа си. Едно от новоизлюпените насекоми избръмча силно на няколко метра от листото и на Рени горчиво ѝ се прииска да си е в своите си размери, за да го смачка.

— Шумът става по-силен — обади се ненадейно Мартин, сякаш безразлична към случващото се около нея. — Шумът в главата ми.

— Сега не можем да се занимаваме с бръмбарите — отвърна Рени. — Просто не им обръщай внимание. Момчето може би умира!

— Не, много е... много е силен. — Мартин извиси глас. О! О, Господи, помогни ми, нещо... нещо се...

Листото рязко се наклони на една страна, сякаш някой му бе нанесъл удар с юмрук отдолу. Рени, !Ксабу и останалите полетяха във въздуха, увиснали във внезапна безтегловност; за един кратък миг размениха изпълнени с изумление погледи, след което листото кацна върху водната повърхност и те се вкопчиха в него, за да не изпадат.

Преди да успеят да си кажат и думичка, огромна лъскава фигура с размерите на подводница изскочи от водата покрай клатушкащото се листо. Беше някаква гигантска риба, по чийто гладък петнист гръб се стичаше вода, а безизразното ѝ глупаво око беше по-голямо от Рени. За миг през зейналата паст на устата ѝ се видя огромна розова катедрала от плът и хрущяли. Докато листото се подмяташе като побесняло върху разпенените от появата ѝ вълни, устата ѝ се затвори с трясъка на оръдеен залп. Новоизлюпеното насекомо изчезна. Рибата потъна обратно във водния гейзер.

Първите вълни завъртяха листото около оста му, катурвайки Рени и останалите върху неравната му повърхност, и ето че един чудовищен тъмен призрак изскочи над тях, след което плъсна във водата откъм далечната им страна, запращайки огромна разпенена вълна високо във въздуха. Заклещено между вълните, листото се килна на една страна. Рени с викове се плъзна по насечената с жилки повърхност към кипналата вода. В последния миг долният край на листото отскочи

нагоре, пернато от друг изплувал на повърхността призрак. Рени се фрасна в извития ръб на листото и се търкулна обратно зашеметена и задъхана.

Още и още риби подаваха главите си над водата, за да налапат носещите се във въздуха насекоми, превръщайки повърхността на реката в кипнала вода. Тя заливаше листото и Рени бе до кръста във вода. Тя се напъна да се изправи, но листото не преставаше да се мята нагоре-надолу.

— !Ксабу! — извика тя.

Навсякъде около себе си с мъка различаваше неясни човешки силуети, подмятани като кегли за боулинг, подхвърляни и запокитвани във всевъзможни посоки, но от бабуинския сим на малкия мъж нямаше и следа. Внезапно я прониза остър спомен: ужасяващият страх на ! Ксабу във водите на „При господин Дж.“ и детският му кошмар от нападението на крокодила. Опита се отново да го извика, но една вълна напълни устата ѝ с вода и я събори.

— Дръж се! — изкрещя някой.

Миг по-късно краят на листото отново литна вертикално нагоре за част от секундата. Рени увисна във въздуха, за момент изпита същото чувство на безтегловност, след което запотъва в тъмните води. Те я обгърнаха отвсякъде и я всмукаха като хладните челюсти на самия Левиатан.

Беше достигнал огромна дълбочина, толкова дълбоко, колкото можеше само да си представи. Цареше абсолютен мрак. И абсолютна тишина, ненарушавана дори и от познатите, стародавни звуци на собственото му тяло. Съвършената неподвижност. Орландо чакаше нещо, макар да не знаеше какво точно. Някой щеше да му съобщи някакъв важен факт или нещо предстоеше да се промени и тогава всичко щеше да се изясни. Единственото, което знаеше със сигурност тук, долу, в дълбините на мрачните сънища, беше, че самият той вече нямаше какво да направи.

Толкова дълго бе водил битка със слабостта, със страха, със страданието, че е различен, със задушавашщото бреме да изпитва чужд ужас и съжаление — полагайки усилия да не им обръща внимание, да се усмихва и да се шегува с всичко това, да се преструва, че е точно

толкова готин и щастлив, колкото са и всички около него. Но вече не беше в състояние да продължава. Не му беше останала капчица сила. Не можеше да се противопостави на неумолимото течение, да си представи, че нещо би могло да го обезпокои.

И все пак...

И все пак един слаб гласец, който сякаш не беше част от него, все още нарушаваше необятната тишина, в която се бе превърнал. Частица от него, която все още искаше, все още вярваше, все още се тревожеше, все още... се надяваше?

Не. Това гласче би могло да бъде само някаква шегичка, окончателно кошмарна шегичка. „Надежда“ отдавна беше една лишена от смисъл дума, която употребяваха лекарите, майка му и баща му с неговата вечна „вдъхваща увереност“ усмивка. Беше зарязал всичко това, защото му костваше много повече усилия, отколкото всеки от тях би могъл да предположи. Дума, чиято употреба нямаше нищо общо със смисъла ѝ: използваша я по-скоро за да го накарат да продължава, изчерпвайки по този начин малкото време и сили, които му бяха останали, и разрушавайки кратките моменти на спокойствие с фалшиви обещания. Но вече бе загърбил всичко това и бе напуснал буйния житейски поток, който продължаваше да клокочи. Обкръжаваше го дълбок, всепоглъщащ мрак и той най-после събра сили да погледне надеждата право в очите и да я прати по дяволите.

Но нелепото гласче не го оставяше на мира. Пречеше му и го дразнеше като кавга в съседната стая.

„Не се предавай — настояваше то, поръсвайки на всичко отгоре нахалството си с изтъркани клишета. — Отчаянието е най-ужасното нещо.“

„Не — отвърна с последно усилие в гласа си той, — най-ужасното нещо е безсмислената надежда. Далеч по-ужасно.“

„А помисли ли за другите? Хората, които се нуждаят от теб? Помисли ли за величавото дирене на героя, също като онези в Средните земи, но истинско и невероятно важно този път?“

Все пак трябваше да му признае изумителната настойчивост. Ако беше част от самия него, би трябвало да се възхити на способността си да върти номера на самия себе си.

„А стига де, а кой да помисли за мен? — отвърна той. — Стига с всички тези други хора и техните желания. Кой ще помисли за мен?“

„Точно така, кой? Кой си ти? Какво си ти?“

„Аз съм едно дете. Едно болно дете и скоро ще умра.“

„А дотогава?“

„Остави ме на мира.“

„Дотогава?“

„Остави ме...“

„Това зависи само от теб.“

„... на мира...“

„Само от теб.“

Не отстъпваше. Не се отказваше. Гласчето едва се чуваше, но въпреки това не искаше да му направи услугата да капитулира. Превъзможвайки огромното изтощение, каквото не бе изпитвал дори в най-отвратителните дни на болестта си, превъзможвайки и цялата тежест на притихналите, усамотени глъбини, Орландо отстъпи пред себе си и пред немощния, но непреклонен глас. И се заиздига по обратния път.

ВТОРА ГЛАВА

ГРИМ

МРЕЖА/ИНТЕРАКТИВНА ВРЪЗКА: GCN, HR.7.0/Ев, САм — „Бягай!“

(Картина: Вкарват Зелмо тичешком на количка в хирургията.)

Диктор; Недра (Камчатка Т) и Зелмо (Колд Уелс Карлсон) отново са успели да избягат от Железния остров Академия, но лорд Лубар (Игнац Райнер) е задействал своя Смъртоносен удар със забавено действие върху Зелмо. 8 поддържащи, 10 свободна квалификация, предпочитан медицински стаж. За контакти: GCN. IHLIFE.CAST.

Една от гумите на зипи-запи-зумермобила се бе спукала и всички щяха да закъснеят за фантастичния пикник Пай в небето, организиран от крал Небесна маймуна. С помощта на децата Чичо Джингъл се опитваше да успокои един проплакващ Зумер Зиз, когато главоболието отново я връхлетя.

Тя намали чувствителността на лицевите си осезатели, когато болката я прониза като с нож — нямаше особено значение, дали Чичо Джингъл щеше да прекара малко по-дълго от обичайното с една замръзнала гримаса. Задържа дъх, докато установи как ще се почувства. Не беше така сериозно, както в други случаи. Вероятно щеше да оживее.

— Зумер продължава да плаче! — викна едно от по-малките дечица.

Невидима под електронната маска, Чичо Джингъл стисна зъби и се помъчи да произнесе по възможно по-нормален начин:

— Но това е глупаво, нали, деца? Ние ще му помогнем да поправи зипи-запи-зумермобила!

Одобрителният рев отново я накара да изтръпне от болка. Господи, какво беше това? Сякаш имаше тумор в мозъка или нещо от този сорт, но лекарите бяха категорични, че сканираните ѝ изследвания са чудесни.

— Не-е-е! — занарежда Зумер. — Страш-ш-ш-но щ-ще закъснеем! Не, не, не! Ще изтървем пикника, крал Небесна маймуна. И за всичко съм виновен аз! — и раираната муцуна избълва поредния страдалчески вопъл.

Чичо Джингъл завъртя очи. Специално този Зумер Зиз, който и да беше — чичо Дж. имаше някакъв смътен спомен, че този път беше новото момче в Южна Калифорния, — наистина прекаляваше с цялото това мучене. Какво искаше — самостоятелно кръгче? Изглежда, не беше загубил контрол над краката си. (Това се бе случило с друг Зумер при един от епизодите, но онзи участник бе успял да го превърне в очарователен комедиен номер.) Проблемът беше, че тези новаци не знаеха да импровизират истински. Всички до един искаха да са звезди и всичко да завършват с ефектна фраза. А и нямаха понятие от работа с деца.

Главоболието се усилваше, сякаш зад лявото ѝ око имаше забита нагорещена игла. Чичо Джингъл провери времето. Оставаха десет минути. Изтощена и изтръпнала от болка, тя не можеше да продължи.

— Предполагам, че си прав, Зумер. А и те надали биха искали някаква миризлива дърта зебра на пикника, нали така, малчугани?

Детският хор нададе одобрителен вик, но за кратко, тъй като не бяха сигурни какъв обрат вземат нещата.

— В същност може би е по-добре да те оставим да си ревеш край пътя, господин Раиран калкан. Ще отидем на пикника без теб и ще се забавляваме ли, забавляваме на воля. Но най-напред да погледнем поканата за този специален прием, изпратена ни от крал Небесна маймуна и от кралица Облачна котка. Нека веднага погледнем поканата, съгласни ли сте? — Тя се изкашля подканващо. — Покана-още-сега.

Задържа дъх, докато един от инженерите улови сигнала и подаде поканата — запис на симов кралски двор от пеещи и танцуващи в бурлесков стил котки. Чичо Джингъл натисна алармения бутон и гласът на един от инженерите изчурулика в ухото ѝ:

— Какво има, госпожо П.?

— Съжалявам. Съжалявам, но трябва да приключа. Аз... не се чувствам добре.

— Май наистина изритяхте стария Зумер. Можем да го обясним като опит от ваша страна да му покажете, че е глупаво — така да се каже — да се самосъжалява.

— Несъмнено. Каквото и да е. Сигурна съм, че Роланд ще измисли нещо. — Роланд Макданиъл беше следващият дежурен чичо Джингъл и вече беше готов да започне; просто щеше да запълни няколко минути преди редовното си включване.

— Чиз. Утре ще можеш ли да се включиш?

— Не знам. Да, със сигурност ще мога. — Тя щракна, дръпна щепсела „Чичо Джингъл“ и отново стана Олга Пирофски. Освободи се от вцепенението, като разтърси ръце, и се спусна надолу, след което се дотътри до банята и започна да повръща, докато в стомаха ѝ не остана абсолютно нищо.

След като се изкъпа и сложи вода за чая, тя влезе в спалнята да пусне Миша. Мъникът с прилепови уши я изгледа, без да помръдне от завивката, давайки ясно да се разбере, че закъснението ѝ няма да бъде простено лесно.

— Не ме гледай така — вдигна го тя и го гушна в сгъвката на ръката си. — Мама имаше тежък ден. Мама я боли глава. А освен това ти се наложи да изчакаш само още пет минутки.

Мъникът не помръдна опашка, но, изглежда, обмисляше варианти за прошка. Тя разпечата пакет кучешка храна, изсипа съдържанието в паничката му и я остави на пода. Наблюдаваше го как лапа и за първи път от началото на работния ден изпита нещо подобно на щастие. Водата не бе завряла още и тя се запъти бавно към дневната — главата не спираше да я боли, макар най-лошото да беше отминало. Пусна тихичко радиото — станция с класическа музика от Торонто. На стената ѝ нямаше екран — мястото бе запълнено от серия изображения на крайречната санктпетербургска алея и внушителна картина на Берлинската синагога на Ораниенбургерщрасе. На Олга ѝ бе предостатъчна ежедневната доза модерен живот в работата, затова даже радиото ѝ беше антика — с копче за търсене на станциите отстрани и червени цифри, които блещукаха като въгленчета върху скалата.

Изсвирването на чайника я върна обратно в кухнята. Изключи халогенната плоча и като наля вода над лъжичка с мед, напълни чашата си, после пусна вътре цедката, пълна с дарджилинг. Единствения път, когато посети административната сграда на канала, някой я почерпи с един от онези моментални самосваряващи се чайове и макар тя да се надяваше на повишение на заплатата и по тази причина отчаяно се опитваше да им се хареса, не успя да се насили да изпие такава помия.

Домъкна се в дневната. По радиото предаваха една от „Импровизациите“ на Шуберт, а газовата камина най-сетне бе позатоплила приятно стаята. Настани се в креслото, остави чашата на пода и потупа бедрото си. Миша подуши първо чая, после глезена ѝ и накрая очевидно реши, че това няма да е вечер на недоволства, и скочи в скута ѝ. След като тя се наведе и вдигна чашата си, мъничето завря муцунка под ръба на пуловера ѝ, ритна няколко пъти, за да се намести, и тутакси заспа.

А Олга Пирофски се взираше в огъня и се чудеше дали не умира.

Главоболието започна преди около година. Първият пристъп я връхлетя точно в апогея на празненството по случай Вълшебния ден на веселието на чичо Джингъл, събитие, планирано в продължение на близо цял сезон и рекламирано с невиждана дотогава за детските ВР шоу програми разточителност. Болката се появи толкова внезапно и с такава сила, че тя се изключи на мига, убедена, че нещо ужасно се е случило с тялото ѝ в РЖ. Беше щастливо съвпадение, че по сценария на Деня на веселието чичо Дж. се разпадаше на дванайсет идентични на себе си копия — продуцентската компания любезно предостави възможност на всички чичовци да участват срещу допълнителни хонорари, — тъй че отсъствието ѝ не се оказа фатално. Във всеки случай отсъствието ѝ не продължи дълго — болката се появи и изчезна бързо, а и въпреки не откри нищо необичайно, което да предполага, че се е случило нещо с беззащитното ѝ физическо тяло.

Ако всичко бе приключило дотук, никога не би си спомнила за случилото се. Както се и очакваше, посветените на Деня на веселието програми надхвърлиха рекордите по приходи в мрежата, което ѝ осигури прилична премия след начисляването на сметките. (Дори една серия експлозии, наречена „Господин Бум“, която импровизираха на живо заедно с Роланд и още един от чичовците, се превърна в нещо

като краткотраен хит, започна да се появява в комедийните монолози и други игри в мрежата и създаде цяло поколение от вечно експлодиращи фланелки, чаши и играчки.)

Два месеца по-късно обаче получи нов пристъп, но този път той я отстрани от шоуто за цели три дни. Посети лекаря си, който го обяви за стресова реакция и ѝ предписа лек курс с обезболяващи и серитолин. Когато я връхлетя още един, а следващите се заредиха почти ежеседмично и когато изследванията отново и отново не показваха физиологични отклонения, лекарят ѝ започна да става все по-неотзивчив.

Най-накрая Олга спря да го посещава. Достатъчно неприятно беше да имаш лекар, който не е в състояние да ти помогне; но и да се възмуцава, че си болна от непозната болест, вече беше непоносимо.

Тя почеса малката гънка, проточена по дължината на черепа на Миша. Мъникът кротко похъркваше. Поне в неговия свят всичко беше наред.

Пиесата на Шуберт свърши и говорителят подхвана някаква безкрайна реклама за домашни развлекателни уредби, която донякъде можеше да се преглътне — поне прозвуча в деликатните тембри на класическите радиостанции, а не в обичайното престорено пищене. Не ѝ се искаше да става и да събужда кучето, затова притвори очи и се опита да не обръща внимание на рекламата в очакване отново да пуснат музика.

Едва ли стресът бе причината за тези ужасни болки. Немислимо бе да е това. Бяха минали години от истинските стресови моменти в живота ѝ — всичко най-лошо, всичко непоносимо бе зад гърба ѝ. Понякога работата ѝ бе трудна, но бе прекарала по-голямата част от живота си пред публика, пък и електронният интерфейс можеше да скрие много пропуски. Във всеки случай обичаше децата, обичаше ги много и макар те наистина да я изтощаваха, не можеше дори да си помисли за друга работа.

Твърде много години бяха изминали, откакто загуби Александър и бебето и раните отдавна бяха зараснали в груби, безчувствени белези. Беше едва на петдесет и шест години, но се чувстваше много по-възрастна. Всъщност толкова дълго бе живяла като възрастна, че почти не помнеше дали може да се живее другояче. Стигаха ѝ пръстите на едната ръка, за да преброи любовниците си след Александър, а и

никой от тях не се задържа в живота ѝ повече от няколко месеца. Рядко излизаше от апартамента, освен да напазарува, но не, защото се страхуваше от света навън, макар че кой ли не се страхуваше на моменти, а защото харесваше покоя и уединението на домошарския си живот. Предпочиташе го пред суетата на повечето хора, които живееха абсолютно безсмислено.

Така че, какъв стрес? Това не беше никакво обяснение. Сигурно я разяждаше нещо доста по-прозаично, което се спотайваше в мозъка или в жлезите ѝ и лекарите просто не можеха да го открият.

Рекламата свърши, но започна друга. Ольга Пирофски въздъхна. Ако наистина умираше, нима би било толкова лошо? За какво ли би могла да съжالياва? Единствено за Миша, но сигурно някоя добра душа щеше да му осигури домашно огнище. Щеше да я прежали, стига някой да му дари обич и топла храна. Всичко останало, което притежаваше, бяха спомени, ада се отърве от тях, би било истинско блаженство. Колко ли дълго би могъл да скърби човек?

Изсмя се горчиво и тъжно.

— Колко дълго? Цял живот, разбира се — пошепна тя на спящото животинче.

Рекламната бърборилия най-после свърши и започна нещо от Брамс — концерт за пиано. Отвори очи, за да отпие от чая, без да залее доверчиво похъркващия мъник. След такива пристъпи не можеше да разчита на координацията си. Чувстваше се десетки години по-стара.

И тъй, ако бе дошъл моментът всичко да приключи, щеше ли да съжالياва за нещо? Не и за шоуто. Не тя бе създавала този персонаж и макар според нея да го беше обогатила с нещо непостижимо за който и да е от колегите ѝ, а цирковите ѝ умения да бяха до такава степен необичайни за този свят и епоха, че безотказно правеха силно впечатление, в края на краищата това нямаше кой знае какво значение. Завоалиран начин да пробутат на децата скъпи играчки и развлечения, това беше всичко. Като чичо Джингъл все пак успяваше да пообразова някого от време на време, а навярно и да развесели някое тъжно дете. Но тъй като зрителите не различаваха чичовците един от друг, а именно за това се харчеха милиони кредити всяка година — за костюми и филтри, тренировки по плавен преход и режисура, — почти липсваше личният контакт с публиката.

Пък и напоследък, откакто се появиха болките, ѝ ставаше все по-трудно да се вживява в работата си. Беше ѝ толкова трудно, толкова трудно да бъде с децата, когато болката дълбаеше черепа ѝ. Понякога ѝ се струваше, че се случва само когато работи.

Само когато...

Миша се заизвива недоволен и Олга осъзна, че от около минута го гали все на едно и също място. Обстоятелството, че досега не бе забелязала тази подробност, че лекарят и здравноосигурителният персонал на компанията също не бяха я забелязали, направо я изуми. Главоболието я спохождаше единствено когато се въплъщаваше в ролята на чичо Джингъл.

Във всяка компания години наред проверяваха само невроканюларния ѝ имплант заедно с шунтовите вериги и отново ги тестваха след появата на болките. Тези служители си знаеха работата. Канът си беше съвсем наред, както и резултатите от скенера.

Какво означаваше това? Ако схемите ѝ бяха наред, значи нещо друго не беше. Какво по-точно?

Вдигна Миша от скута си и го остави на пода. Той изскимтя и се зачеса зад ухото. Стана и закрачи насам-натам и едва когато горещата течност плисна в дланта ѝ, се сети да остави чашата.

Ако схемите ѝ бяха наред, какво не беше? Да не би в края на краищата причината да се криеше в собствените ѝ вътрешности? Не се ли вкопчваше в невероятни отговори само защото не беше напълно готова да посрещне неприятната истина, колкото и да се мислеше за непоклатима?

Олга Пирофски спря пред камината и се взря в един триизмерен чичо Джингъл — оригинална скица от дизайнерското студио на продуцентската компания, подарена ѝ за нейния десетгодишен юбилей в шоупрограмата. Очите му представляваха ситни черни копченца и приличаше на невинна плюшена играчка, ала озъбената му усмивка би накарала Червената шапчица доста да се позамисли. Чичо Джингъл имаше еластични крака и огромни длани, които можеха да правят фокуси и да карат децата да зяпват или да се смеят с пълно гърло. Едно изцяло оригинално, изцяло изкуствено създание, известно в цял свят.

И докато се взираше в бялото му лице, а от радиото се носеха меките акорди на пианото, Олга Пирофски осъзна, че никога не бе харесвала особено това копеленце.

ТРЕТА ГЛАВА КОШЕРЪТ

МРЕЖА/НОВИНИ: Букаву 5 заплашва Южна Франция.

(Картина: Линейка, полицейски коли на самолетна писта, проблясващи светлини.)

Диктор: Малка частна писта извън Марсилия в Южна Франция е поставена под карантина от здравните власти на Франция и ООН, а слуховете твърдят, че на нея е кацнал самолет, пълен с бежанци от Централна Африка, болни от Букаву Пет, както понастоящем се нарича заразата. По някои канали се появи свидетелство на очевидец, разпространявано като действително събитие, според което при приземяването всички пътници били мъртви, а на косъм от смъртта бил и самият пилот. До този момент слухът остава непотвърден. Официални лица от местната френска префектура не предлагат никакъв коментар, какво е довело до карантината, както и защо са въвлечени здравните власти на ООН...

Водата гъмжеше от чудовища, огромни мятащи се форми, които в доскорошния си живот в реалния свят Рени сигурно би могла да улови с една ръка. Тук обаче за тях тя беше по-дребна и от залък.

Покрай нея се стрелна масивно гладко тяло и надигна нова великанска вълна, която я завъртя бясно върху повърхността. В ръкава отвъд мътилката на лудешката надпревара за храна водата беше странно плътна и по-скоро се огъваше под нея, вместо да я покрие.

„Повърхнинно напрежение“ — досети се тя не с думи, а в образи от научнопопулярни предавания: беше твърде малка, за да потъне.

Наблизо се надигна голямо като портал око и пак се потопи в мрака под нея, но повърхнинните сили на сцепление се нарушиха и тя започна да потъва. Помъчи се да се задържи на краката си, опитвайки се да превъзмогне паниката.

„В действителност се намирам в резервоар — повтаряше си отчаяно тя. — V-резервоар във военна база! Нищо наоколо не е реално! На лицето си имам кислородна маска — няма начин да се удавя!“

Но вече не усещаше маската. Навярно се бе разхлабила и сега тя умираше в запечатания като ковчег V-резервоар...

Изпусна задържания въздух и вдиша, но пое голямо количество водни пръски, което не бе никак приятно. Наложил се да изплюе водата, преди да извика.

— !Ксабу! Мартин!

Тя размаха ръце и крака в отчаян опит да задържи глава над повърхността, докато водата се мяташе под нея като гигантски матраци. На няколко десетки метра от нея реката кипеше от сблъсъка на огромните риби, бесни да се доберат до кръжащите насекоми. От листото, както и от спътниците ѝ, нямаше и помен — виждаше само гребените на вълните и зейналите помежду им каньони, както и хаотичните стрелкания на новоизлюпените насекоми над главата ѝ. Едно от тях прелетя точно над нея и шумът от крилете му за момент заглуши първия, различен от собствения ѝ глас, който чуваше.

— Хей! — викна прегракнал о някой точно до нея със слаб, но очевидно ужасен глас. — Ехей!

Рени се оттласна колкото можеше по-високо над водата и съзря Т4б, който пляскаше с ръце, мъчейки се да задържи неповратливия си сим-робот на повърхността. Заплува към него, подмятана и блъскана от надигащите се под нея вълни, съпротивлявайки се на страничните им тласъци.

— Идвам! — викна тя, но той, изглежда, не я чу и отново започна да креци, размахвайки бясно ръце като крила на вятърна мелница, което не можеше да продължи дълго и тя го знаеше. След миг той изчезна под повърхността, пръскайки пяна около себе си. Тя утрои усилията си и когато успя най-после да скъси разстоянието помежду им, една сребриста като свръхекспресен локомотив глава проблесна

над водата сред взрив от пръски, погълна го и се спусна обратно към дълбините.

Рени се залюшка напред-назад, подхваната от надигналите се вълни, които постепенно се укротиха. Гледаше втрещено, вцепенена от шока. Нямаше го вече. Просто ей така.

Тътенът от крилете над главата ѝ нарасна, но Рени не можеше да откъсне очи от мястото, където беше погълнат Т4б дори когато крилете надвиснаха толкова близо, че пръските я зашибаха като сачми.

— Извинете — извика някой. — Имате ли нужда от помощ?

Потънала в някакъв кошмар, който всяка следваща секунда ставаше все по-невероятен, Рени най-после вдигна очи. Едно водно конче висеше само на хвърлей над главата ѝ. От тялото му се подаваше човешко лице, което гледаше надолу.

Рени така се изуми, че следващата вълна я захлупи. Замята се към повърхността и видя, че водното конче е все още над нея, а лицето с очила продължава да се вира надолу.

— Чу ли ме? — извика неправдоподобната глава. — Попитях дали ти трябва помощ.

Рени кимна едва-едва, неспособна да изрече нито дума. Като последна разплитаща се нишка в тъканта на реалността от корема на насекомото се спусна подвижна стълба с блестящи алуминиеви стъпала. Сграбчи края на стълбата и увисна — не ѝ беше останала капчица сила, за да се покатери. Исполинска стена от искрящи люспи разкъса водната повърхност близо до нея и отново потъна, а гребенът на върха ѝ се извиси като катедрална сграда. Фигура в гащеризон се спускаше по стълбата към нея. Една силна ръка я улови за китката и ѝ помогна да се изкатери в корема на водното конче.

Беше седнала в малка тапицирана ниша, увита в одеяло за спешни случаи. Не проумяваше от какво трепери повече — от изтощение или от ударите на механичните крила на насекомото.

— Не е ли странно? — каза една от двете фигури в гащеризони, седнали в пилотските кресла. — Това, че използваш въображаемо одеяло, за да сгрееш истинското си тяло. Тук всичко действа повече или по-малко чрез символи. Одеялото е символ на „заслужил съм си топлина“ и невралният ти интерфейс улавя посланието.

Тя поклати глава, усещайки безсмислено желание да обясни на този ненадейно появил се непознат, че не притежава подобно

високотехнологично устройство като неврален интерфейс, но щом отвореше уста, зъбите ѝ започваха да тракат. Не можеше да спре и краткия филмов епизод, който нескончаемо се превърташе в съзнанието ѝ — три секунди, запечатали как Т4б пляска с ръце и после бива погълнат — отново и отново, и отново.

Намирацията се по-близо до нея пилот свали шлема и очилата и отдолу се показва късо подстригана черна коса, азиатски очи и заоблени женски черти.

— Само се дръж. Щом се приберем в Кошера, ще те оправим.

— Май виждам нещо — каза другият. Гласът звучеше по-мъжки, но лицето му бе скрито зад очилата и шлема. — Ще го сниша малко. — В продължение на няколко секунди стомахът на Рени остана там, където се намираха, преди да полетят надолу към реката.

— Някой се крепи на плаващи останки. Прилича на... маймуна?

— !Ксабу! — Рени скочи и заби болезнено глава в тавана на нишата. Облицовката не беше особено дебела. — Приятелят ми!

— Никакъв проблем — добави оня. — Май пак ще ни трябва стълбата, Ленор.

— Дадено. Щом е маймуна, лесно ще се изкатери сам. След броени мигове !Ксабу се озова в нишата до Рени. Тя притисна силно дребното човекоподобно тяло.

Следващите прелитания над мътните води не доведоха до откриването на други оцелели.

— Жалко за приятелите ви — рече пилотът, като отклони водното конче и полетяха сред гора от невероятно високи дървета. — Едни намиращ, други губиш. — Той вдигна очилата си и отдолу се показа лунички и изпъкнала кавказка челюст, след което килна водното конче на една страна, за да се проврат между два разположени един до друг исполински ствола, от което Рени и !Ксабу залепнаха за стената на нишата. — Какво да се прави, тази река не е място за начинаещи.

Рени изтръпна от коравосърдечието му. Лицето на Ленор изразяваше неодобрение, което напомняше снизхождение към по-малко братче, хванато да бърка в кутията със сладкиши.

— Я по-кратко, Кулен. Нямах никакво понятие какво са правили там. Ами ако проблемът им е сериозен?

— Да, бе, да — ухили се мършавият пилот, без да се трогне ни най-малко. — Не стига, че животът е гаден, ами за десерт те налапва и някаква риба.

— А вие, хора, кои сте? — попита !Ксабу миг преди Рени да се разкрещи.

— Правилният въпрос е... кои сте вие? — Кулен хвърли поглед през рамо и отново насочи вниманието си към могъщия листак, който свистеше покрай стъклата. — Не знаете ли, че това е частна собственост? Повярвайте ми, в Кунохара се срещат и по-подходящи хора, с които да се будалкате.

— Кунохара ли?

На Рени ѝ бе мъчително да следи разговора. Нима спътниците ѝ не бяха загинали току-що? Нищо ли не означаваше това за тези хора, независимо че се намираха във виртуален свят?

— Какво искате да кажете? — попита тя.

— Вижте какво, положително сте забелязали, че сте прескочили в друга симулация — каза Ленор. Гласът ѝ беше учтив, но интонацията леко агресивна. — Цялото това място принадлежи на Хибеки Кунохара.

— Царят на буболечките — рече Кулен и се изсмя. — Жалко, че другарите ви го пропускат.

Рени се опита да овладее гнева си, припомняйки си Атаско и грешките, които беше допуснала в неговия свят.

— Пак не разбирам. За какво говорите?

— Ами че приятелите ви няма да успеят да се върнат отново тук. Всъщност аз не съм съвсем наясно самите вие как сте се промъкнали. Вероятно има нещо като заден вход откъм други сим-светове. Нищо чудно, разбира се, Кунохара върти доста странни сделки. — Той поклати глава в знак на одобрение. — И така, на вашите приятели ще им се наложи да изчакат да се срещнете отново някъде другаде. Обаче не се безпокойте. Можем да ви доставим, където ида е, стига да разполагате с адрес. — И направи рязък вираж, за да избегне един провиснал клон, а после майсторски изправи с едно мръдване на щурвала.

— Аз съм Ленор Куок — каза жената. — Нашият пилот е Кулен Гиъри, денем обикновен кучи син, но през нощта... е, и тогава си е същият.

— Ласкаеш ме, Леничка, ласкаеш ме — ухили се доволно Кулен.

Зад прозорците на кабината небето бе се оцветило в наситено мораво и дърветата заприличаха на чудовищни отвесни сенки. Рени притвори очи, опитвайки се да открие някакъв смисъл в току-що чутото. Тези хора, изглежда, смятаха, че с Т4б, Мартин и останалите всичко си е наред и само са ги изхвърлили от симулацията. Дали така бе в действителност? А дори и да оцелееха след ликвидирането им в сим-света, което беше твърде съмнително, като знаеше какво се бе случило със Сингх, как щяха да ги намерят отново? Изглежда, цялото изтощително начинание се бе провалило и усилията на Селърс бяха отишли напразно.

— И кое е това място? — попита тя. — Тази симулация?

— А-а-а — размаха пръст Кулен. Зад илюминаторите вече се бе спуснал мрак. — Още не сте казали вие кои сте.

Рени и !Ксабу се спогледаха. Покрай всичките си проблеми тя и спътниците ѝ не бяха намерили време да си измислят легенда за случай като този. Реши, че полуистината е най-добрата стратегия.

— Името ми е... — напъна се да си припомни предишния си псевдоним тя, — Отепи. Ирене Отепи. Занимавах се със системен анализ за човек на име Атаско. — Замълча, наблюдавайки спасителите си за евентуална реакция. — Не го ли познавате?

— Антропологът ли? — Ленор проверяваше данните върху командното табло. Ако беше прикритие, справяше се доста добре. — Чувала съм за него. От Централна или от Южна Америка беше май?

— Южноамериканец — каза Кулен. — Всъщност колумбиец. Веднъж гледах интервю с него. Що за човек е?

Рени замълча за момент.

— Срещата пропадна. Стана нещо, не знам какво точно. Неговият сим-свят..., ами имаше нещо като бунт. Бяхме на някакъв кораб и просто продължихме нататък.

Рени предположи, че се чудят защо не се е изключила. Уместен въпрос. А не можеше да измисли никакъв друг отговор освен невероятната истина.

— Беше истинска лудост. След това явно сме доплавали дотук. Корабът се превърна в листо, листото се преобърна, после ни открихте вие.

След като я бе наблюдавал съсредоточено през цялото време, ! Ксабу заговори с възможно най-акуратния си английски:

— Аз съм Хенри Уонде — каза той — Студент съм на госпожица Отепи. Как бихме могли да намерим отново приятелите си?

Кулен извърна глава и дълго време оглежда бабуина, докато една изпречила се плетеница от клони не го накара да погледне към предното стъкло.

— Че защо? Да не би да възнамерявате да останете в мрежата? Просто се върнете обратно в симулацията на този Атаско или нещо такова.

Рени пое дълбоко дъх.

— Май нещо не е наред в системите ни. Не можем да се изключим.

Кулен свирна, явно впечатлен.

— Е, това вече е странно.

— Ще ви оправим в Кошера — успокои ги Ленор. — Дори не сте и сънували.

Рени имаше дълбоки съмнения, но не каза нищо. Водното конче продължи да се носи из все по-сгъстяващия се мрак.

Орландо сънува още един, последен сън — неясен и смътен, — в който едно детенце без лице седеше в студена, тъмна стая и го молеше да остане да изиграят една игра. Имаше някаква заплетена тайна, нещо, което възрастните не трябваше да узнаят, но докато се разсънваше, всичко се разнесе като пушек, раздухван от вятъра. И макар събитията през следващите няколко минути да изместиха съня от съзнанието му, тягостното усещане продължи да го преследва още известно време, преди окончателно да избледнее. В първите прекалено ярки мигове, след като отвори очи, си помисли, че е парализиран. Краката му сякаш бяха откачени и помръдваха някак безцелно, а под една стегната като скоба ивица около кръста си не усещаше почти нищо.

— Орландо?

Гласът беше познат. Чувството на принадлежност към света — не чак дотам. Той примижа и се извърна към гласа.

— Буден си!

Лицето на Фредерикс беше съвсем близо. След миг осъзна, че приятелят му го прикрепя с ръка около кръста, а с другата се държи за ръба на листото, докато и двамата се носеха, потопени до гърдите в топлата вода.

— Поздравления и добре дошъл на купона, слънчо. — Сладкия Уилям, който не изглеждаше по-различно от мокро черно какаду, също се бе хванал за края на листото на няколко метра от тях. — Това означава ли, че вече може да плува, за да не се налага да ви изтегляме на борда всяка втора минута?

— Остави го — изръмжа Фредерикс. — Наистина е зле.

— Прав е — обади се женски глас. — Не си губете времето в безсмислени кавги.

Орландо изви врат — сякаш беше от карамел, — за да фокусира поглед върху лицата зад рамото на Фредерикс. Три женски сима, на Куан Ли, Флоримел и Мартин, се бяха покотерили на една поиздигната част от листото и се опитваха да се задържат по стръмния наклон. Флоримел, която бе заговорила, го изгледа продължително.

— Как си?

Орландо поклати глава.

— И по-добре съм бил. Но и по-зле.

Листото се разтrese от вибрации. Орландо се вкопчи с една ръка във Фредерикс, другата протегна към ръба на листото, а сърцето му задумка като бясно. След миг вибрациите престанаха.

— Май заседнахме в корени — каза Флоримел. — Достатъчно сме близо до брега, за да доплуваме.

— Не мисля, че ще мога да се справя.

Орландо мразеше да признава слабостите си, но едва ли можеше да скрие нещо от тези хора. Особено след като вече толкова време бяха свидетели как непрекъснато идва в съзнание и после го губи.

— Не си блъскай чаровната главица — обади се Сладкия Уилям. — Просто ще те отнесем на гръб, и то чак до Изумрудения град или до Мордор, или за където, по дяволите, сме се запътили. Нали така ставаше в приказките? Приятели до смърт!

— Я млъквай — пресече го Фредерикс.

Орландо притвори очи и се съсредоточи върху усилието да държи главата си над водата. Няколко минути по-късно листото отново се разтrese, после рязко спря и се заклатушка върху слабото течение.

— Не се знае колко дълго ще останем заклещени тук — отбеляза Флоримел. — Трябва веднага да се отправим към брега, не е далеч.

— Всеки иска да командва, а? — въздъхна театрално Сладкия Уилям. — Какво пък, колкото по-рано я оплескаме, толкова по-бързо ще се оправим. Да не губим време.

Пусна се от листото и заплува към Фредерикс.

Докато се питаше като в просъница какво ли е намислил, една ръка го хвана през врата, дръпна го рязко и го повали по гръб във водата. Размаха ръце, опитвайки да се освободи.

— Престани да се биеш, глупако — изломоти Уилям. — Иначе наистина ще те оставя да плуваш самичък.

Щом разбра, че иска да го измъкне на брега в типичния за него стил, Орландо се отпусна. Уилям заплува с изненадващо мощни движения. Носейки се по гръб в прегръдките на клоуна смърт, Орландо оглеждаше синьото тропическо небе над главата си, по-необятно от всичко, което бе виждал, и се питаше дали сънят му ще трае вечно. „Ей че гадно — мина му през ума. — Тъкмо сега, когато можех да им покажа на какво съм способен, да съм толкова зле.“

Вече не изпитваше слабостта, която усещаше допреди малко, и това го караше да се чувства особено. Подритна няколко пъти за проба с крака и последва задавеното изръмжаване на Сладкия Уилям:

— Нарушаваш ритъма ми. Каквото и да се опитваш да правиш... престани.

Орландо се отпусна, донякъде удовлетворен от възвръщащата се реактивоспособност на виртуалната му плът.

Миг по-късно Уилям го извлече върху заоблените камъни на брега и се надвеси над него с прогизналите по раменете и главата му пера.

— Сега просто изчакай тук, герой такъв — нареди той. — Мисли си за приятни неща. Трябва да се върна и да извадя на брега и сляпата дама.

Орландо се отдаде на насладата да лежи под топлото слънце и да сгъва и разгъва пръстите на ръцете и краката, а след малко и целите си крайници. При опитите му да поеме по-дълбоко дъх, дробовете все още го боляха, както и всички мускули, но вече почти не усещаше връхлитащата го на моменти сънливост, която не го бе напускала от момента на задигането на кралската баржа на Атаско. Продължаваше

да го тревожи само някакво късче загнезден вътре в него мрак, сянка, която не можеше да назове или да съзре ясно.

„Нещо се случи. Сънувах... сън? И Бийзъл беше там? И някакво детенце? — Нещо го тревожеше, защото всичко това му се струваше безсмислено, и в същия момент някаква мисъл му нашепваше, че в него е скрит огромен смисъл. — Трябваше ли да свърша нещо? Да помогна на някого? — Бавно се заоформя нова, още по-вледеняваща мисъл: — Не бях ли почти мъртъв? Потъвах в мрака. Умирах ли наистина?“

Отвори очи, за да наблюдава приближаването на останалите към брега. Сладкия Уилям носеше Мартин на ръце. Положи я с неподозирана нежност до Орландо.

Едва когато всички налякаха в плътен кръг, Орландо внезапно осъзна, че още нещо не е наред.

— Къде са останалите? Къде е...? — не можеше да си спомни имената им той. — Къде е Рени... и приятелят ѝ? И онзи с доспехите?

Куан Ли поклати глава, но не каза нищо, а продължи да разглежда камъните по плажа.

— Няма ги — рече Флоримел. — Може да са се удавили, може да са изхвърлени някъде другаде.

В безучастния ѝ тон прозвуча приглушена болка.

— Всички бяхме изхвърлени зад борда. Онези, които виждаш тук, успяха да се задържат за листото. Твоят приятел те издърпа обратно и придържаше главата ти над водата, затова си още жив.

Орландо се извърна към Фредерикс.

— Хайде, откарай ме в Правната комисия — изрепчи се предизвикателно Фредерикс. — Не можеш да те оставя да се удавиш само защото си глупак.

В стомаха на Орландо нещо се преобърна. Колко ли пъти го бе спасявал приятелят му напоследък?

Сякаш, за да придаде още по-голяма тежест на въпроса, Сладкия Уилям добави:

— Всъщност, патенце мое, точно преди да се обърнем, ти спря да дишаш. Флоси ти направи малко уста в уста ли, как беше.

— Флоримел, не Флоси — озъби се тя на сплескания Уилям. — Всеки друг би сторил същото.

— Благодаря ви.

Въпреки поредния повод за признателност Орландо не бе сигурен какво изпитва към тази сурова жена, а и за пръв път осъзна значимостта на тяхната загуба.

— Не можем ли да потърсим Рени и останалите? Нищо чудно да се нуждаят от помощ.

— Някои от нас не са толкова нахакани, защото не са се возили безплатно — подхвърли Уилям. — А и са толкова гроги, че могат да се проснат тук и да къртят цяла седмица.

Орландо огледа брега. От тяхната позиция се виждаха обширни кафяви наноси и тесни каменисти плажни ивици. Реката, огромно зелено пространство, сякаш докоснато от буря море, лъкатушеше към хоризонта. От другата страна на брега се издигаха първите дървета от гората, всяко от тях огромно като световния ясен от норвежките легенди, високо като бобеното стъбло на Джак. Но не само размерът на нещата го озадачаваше.

— Съмва — каза той. — Само допреди малко беше вечер. Да не би времето тук да прескача?

— Чуйте го само — прихна Уилям. — Само защото си е дремнал сладко, докато другите са гребали цяла нощ, си мисли, че времето течало по особен начин.

Орландо усети, че истинското му лице се изчервява някъде.

— О, съжалявам — не се сети какво друго да каже той. — А тук ли ще прекараме нощта? Няма ли да запалим огън или нещо такова?

Мартин, която не бе проговорила, откакто Уилям я изнесе на брега, внезапно се надигна с широко отворени очи.

— Има нещо...! — Притисна длани към лицето си и започна да го търка толкова силно, че Орландо се уплаши да не се нарани и през ръкавиците. — По-скоро някой... — Долната ѝ челюст увисна, а лицето ѝ се изкриви в безмълвен крясък. После посочи към реката. — Там! Там има някой!

Всички се извърнаха натам, където сочеше. Недалеч стоеше висока колкото тях, загърната в бяло човешка фигура, и се взираше в нещо невидимо в краката си. Орландо се помъчи да се изправи, но моментално му се зави свят.

— Орландо, недей!

Фредерикс скочи и го хвана за ръката. Орландо залитна и се опита да пристъпи напред, но не му стигнаха сили. Олюля се,

опитвайки се да запази равновесие.

Флоримел вече бързаше към мястото, избирайки пътя си между неравните камъни. Сладкия Уилям я последва.

— Внимавайте! — извика подир тях Куан Ли, след това отиде при Мартин и пое ръката ѝ.

Симът на францужойката се взираше сляпо, а главата ѝ бавно се въртеше насам-натам като радар, неспособен да засече сигнала.

Докато Орландо се справяше с първите си стъпки, по-скоро възпрепятстван, отколкото улеснен от настоящестта на Фредерикс да го подкрепя, загърнатата в бяло фигура се обърна към Флоримел и Уилям, сякаш за пръв път усещаше чуждото присъствие. На Орландо му се стори, че под качулката проблеснаха очи и фигурата изчезна.

Фредерикс изсумтя.

— Ама че сканско! Видя ли го? Просто си изчезна!

— Нали е... ВР — отговори задъхан Орландо. — Ти какво... очакваше... облаче дим?

Двамата им другари се бяха надвесили над нещо в плитчината. На Орландо му се стори, че е някаква машинария, но бе твърде лъскава, за да е престояла дълго във водата. Когато Уилям и Флоримел помогнаха на машинарията да седне, Орландо тутакси я разпозна.

— Вижте кой е дошъл! — провикна се Уилям. — Бум-Бам Железния пич!

Помогнаха на Т4б да се измъкне от водата, докато Орландо се клатушкаше нататък, стиснал за ръката Фредерикс. Страничният наблюдател би могъл да си помисли, че присъства на официална среща на две древни и почитани особи.

— Добре ли си? — попита бойния робот Фредерикс.

Флоримел се зае да преглежда Т4б, сякаш бе претърпял катастрофа. Сгъваше ставите, проверяваше пулса. Орландо се запита какво ли би помогнало това на един сим.

— Искам да кажа, че си изкарахме акъла. — Фредерикс въздъхна дълбоко. — Помислихме, че си умрял!

— И как да ти викаме все пак? — извиси глас Уилям. — Все забравям да те питам. Само Т става ли, или предпочиташ „господин Четирите Бе“?

Т4б изпъшка и вдигна желязната ръкавица към лицето си.

— Аз чувствам чист, фенфен. Глътна ме риба. Тръсна глава и един от шиповете на шлема му едва не се заби в окото на Флоримел. — После повърна. — Въздъхна.

— Да ѝ се случи пак? Нивгаш.

— Не е кой знае какво, но за нас е дом — обяви Кулен. Рени не можеше да различи нищо друго освен безпорядък от тлеещи светлилки пред тях.

— Задръж. — Гласът на Ленор беше рязък. — Едно плашило на 12:30 и приближава.

— Какво?

— Един от онези проклетите кетцали май — начумери се Ленор, после се обърна към Рени и !Ксабу. — Птици.

— Дръжете се здраво. — Кулен пикира с водното конче стръмно надолу. — Или още по-добре, грабвайте онези колани и се закопчайте в тях.

Рени и !Ксабу се намъкнаха в аварийните колани, висящи от тавана на нишата. Падаха в течение на няколко секунди само, после забавиха толкова бързо, че Рени се почувства притисната като акордеон. Носеха се плавно и според Рени надолу, когато механичен писък и удар, който дойде изпод нозете им, накара нея и !Ксабу да подскочат.

— Спускаме краката — обясни Ленор. Водното конче тупна върху нещо, а тя продължаваше да следи уредите. — Ще се наложи да почакаме, докато на проклетата птица ѝ писне. Не могат да те забележат, ако не се движиш.

Рени не можеше да разбере тези хора. Държаха се така, сякаш играеха някаква сложна игра. А може и така да беше.

— Защо трябва да правите това? — попита тя.

Кулен изсумтя.

— За да не ни изяде. Ей, на това се вика губене на време.

— Чисто е — обяви Ленор. — Отлетя. Можем да притурим още няколко секунди за всеки случай, но не виждам нищо освен чисто небе.

Потръпвайки под мощните удари на крилата, водното конче се издигна отново. Кулен пак го насочи към светлините, които с

приближаването им се разстлаха в отвесна стена, покрита със светещи точки. Един светъл правоъгълник пред тях взе да нараства все повече и повече, докато се превърна в огромен входен отвор, пред който влитащото водно конче изглеждаше съвсем незначително. Кулен изманеврира чисто, увисна за момент и го приземи.

— Последния етаж — обяви той. — Челюсти, хитинови скелети и дамско бельо. Всички навън.

Рени почувства внезапен порив да го цапне, но той се разтвори в усилията ѝ да измъкне изтощеното си тяло от аварийните колани и през люка зад двамата пилоти. !Ксабу я последва, като слизаше бавно, за да не я притеснява.

Летателният апарат във форма на насекомо стоеше в просторен хангар, чиято външна врата тъкмо се плъзгаше обратно на мястото си с писъка на здраво натоварени механизми. Рени се сети за военната база в Дракенсберг, но после трябваше да си напомни, че базата беше реална, докато това място не беше.

Като всички симулации в Адърланд и тази беше изключително оживотворена, едно просторно архитектурно чудовище, конструирано или изглеждащо конструирано от фибрамични носещи греди, пластоманени плочи и декари флуоресцентно осветление. Всеки от половин дузината симове, които се спуснаха към водното конче, за да го обслужат, имаше индивидуално и твърде реалистично лице. Зачуди се дали изобщо някой от тях представлява истински човек.

Тя внезапно осъзна, че нямаше никаква представа, дали самите им спасители са истински.

— Хайде — повика ги Ленор. — Ще ви разпитаме, това няма да отнеме много дълго, макар че на Анджела може да ѝ се иска да си побъбри с вас, а после ще ви разведем наоколо.

Кошерът, както упорито го наричаше Ленор, представляваше огромно съоръжение, построено върху могила от горска почва. В сравнение с дребните човешки фигури могилата беше дори по-голяма от планината, приютяваща базата Стършелово гнездо, но на Рени ѝ се струваше, че въпреки всичко цялата ситуация изглежда като едно злоещо подобие на РЖ. Докато се изнизваха от площадката за кацане и се отправиха по някакъв дълъг коридор, като Ленор и Кулен приятелски спореха отпред, а !Ксабу крачеше на четири крака зад нея,

Рени се зачуди отново дали това не беше някакъв добре изпипан свят игра.

— А какво точно правите вие тук? — запитва тя.

— О, не сме ви казали още, така ли? — усмихна се Ленор. — Трябва да ви се струва твърде странно.

— Буболечки — каза Кулен. — Правим буболечки.

— Говори за себе си, човече — засече го Ленор. — Аз само наблюдавам буболечките.

!Ксабу се изправи на задните си крака за достатъчно дълго време, през което да успее да прокара пръсти по стената и да почувства материята.

— А игра ли е? Това място — попита той като ехо на досегашните мисли на Рени.

— Сериозна като сърдечен пристъп — отвърна Кулен. За Кунохара може и да е игра, но за нас, ентомолозите, то е като да умреш и да отидеш на небето.

— Е, сега вече наистина съм любопитна — каза Рени и макар и изненадващо, така си беше. Страхът за безопасността на другарите ѝ не бе изчезнал, но Адърланд отново я беше хванала неподготвена.

— Изчакайте малко и ще ви покажем всичко. Да ви осигурим посетителски пропуски и ще ви разведем както подобава.

Завладяна от деловия реализъм, Рени очакваше Ленор да ги отведе до някакъв офис, но вместо това продължаваха да си стоят наред коридора, където тя бе отворила информационен прозорец във въздуха, когато до тях внезапно се материализира някаква едра жена. Тя притежаваше изключително сериозно лице, добре симулирани средиземноморски черти и къса кестенява коса.

— Не се стряскайте така — каза тя на Рени и !Ксабу. Прозвуча почти като заповед. — Тук, в Кошера, няма защо да се съобразяваме с онази „реална“ боза. — И докато те обмисляха това объркващо изявление, тя се обърна към Ленор. — С мен ли искаше да говориш? За тези хора, нали?

— Щяхме да ги регистрираме още преди да пристигнем, но по пътя насам Кули почти ни натресе в гърлото на една птица и се поразсеяхме.

— Щом казваш — контрира Кули.

— Дошли са тук от нечий друг сим-свят — Атаско, така ли беше?
— Ленор се обърна към Рени за потвърждение. — И сега не могат да се изключат.

Новопоявилата се изсумтя.

— Надявам се да получавате достатъчно вода и гликоза където и да е домът ви, сладурче, понеже точно в момента не разполагаме с достатъчно време, за да ви помогнем. — Тя отново се обърна към пилотите: — Онзи Ецитонски фронт се е обърнал и е към петнайсетина метра широк, когато е в движение. Искам вие двамата утре сутринта пак да го проверите.

— Тъй вярно, господин Капитан! — отдаде чест Кулен.

— Разкарай се! — Тя отново насочи вниманието си към Рени и ! Ксабу, като огледа последния с извити вежди. — Ако имах достатъчно време за губене със стари шеги, бих казала че тук не идват често песоглавци, но го нямам. Аз съм Анджела Бонифас. А вие двамата сте ми проблем. Имаме изключително строго съглашение с наемателя и без негово разрешение не можем да вкарваме никого тук.

— Ние не искаме да ви пречим — бързо каза Рени. — Ще си тръгнем веднага щом можем. А ако ни отведете до най-близката... — тя замълча в колебанието си каква дума да използва — граница, предполагам, просто бихме могли да излезем.

— Не е толкова лесно — примижва Анджела Бонифас. — По дяволите. Е, добре, Куок, виж дали няма да намериш тук някой, който да може да разбере какво не е наред с оборудването им. Че аз трябва да наричам задника на Бело за нещо. — Преди да се е извърнала и наполовина, вече я нямаше, изпарила се като фокусник.

— Ръководител на проекта — каза Ленор, сякаш това обясняваше всичко.

— Какво имаше предвид тя под „онази реална боза“? — попита ! Ксабу. Дори Рени се усмихна на интонацията му.

— Имаше предвид, че тук, вътре, не се налага да се държим като в реален свят — обясни Кулен, протягайки по котешки дългите си ръце. — Кунохара желае нищо да не смущава естествения вид на симулацията, така че, ако искаме да наблюдаваме нещата отблизо, трябва да взаимодействаме, трябва да станем част от околната среда, и то незабележима част от нея. Затова и превозните ни средства са като големи буболечки. Той състави и всички останали и безкрайно

дразнещи правила, които трябва да следваме. За него това си е забавна игричка и му е приятно да ни кара да скачаме през обръчите. Аз поне така го виждам.

— А когато спечелиш първите си един-два милиарда — изтъкна Ленор, — ще си в състояние да си изградиш собствена симулация, Кули. Тогава правилата ще ги съставяш ти.

— Да, и когато това стане, правило номер едно ще бъде:

„Шефът не работи по шестнайсет часа на ден.“ Трябва да се занимава с едни бележки и се изключвам. Чао. — Той щракна с пръсти и изчезна.

— Всъщност тук няма къде да се спи — извини се Ленор, оставяйки ги в една заседателна зала. — Искам да кажа, че никой не си дава труд да го прави тук. Няма смисъл. — Тя огледа празнотата наоколо. — Съжалявам, че е толкова голо. Бих могла да наредя нещо по стените, ако желаете, или да направя още малко мебели.

Рени поклати глава.

— Не се притеснявай.

— Добре, ще се върна да ви взема след няколко часа. Ако някой от спецовете по оборудването се освободи преди това, ще ги пратя да ви се обадят. — Тя се изпари и остави Рени и !Ксабу насаме един с друг.

— Как мислиш? — !Ксабу се беше покатерил на безличния правоъгълен блок, който изпълняваше функциите на маса.

— Дали можем да си говорим тук?

— Ако имаш предвид наистина поверително, съмнявам се — намръщи се Рени. — Това е зала за виртуални заседания — всичко това е само видимият интерфейс на една мултиканална съобщителна система. Но ако питаш дали в момента ни слушат, едва ли.

— Значи не смяташ тези хора за наши врагове. — !Ксабу седеше на пети и поглаждаше късата козина по краката си.

— Ако е така, значи са си дали адски много труд срещу мизерния шанс да получат нещо. Не, смятам, че са такива, за каквито се представят — представители на университети и учени, които работят в някаква скъпа симулация. Що се отнася обаче до човека, който притежава това място, както и да се казва, за него не съм толкова сигурна. — Тя въздъхна и се свлече на пода, като подпря гръб на голата бяла стена. Комбинезонът, който собственият ѝ сим носеше,

изглеждаше съвсем леко по-зле въпреки неволната баня в реката, но това беше съвсем в границите на реалното износване. Изглежда, симулациите в Адърланд се грижеха даже и за износването. Кой ли бяха тези хора, това братство, зачуди се тя отново. Как са могли да построят една толкова реалистична мрежа? Със сигурност само парите, дори и в най-невъобразимото количество, не бяха достатъчни за такъв качествен скок в изпълнението.

— И какво ще правим сега? — попита !Ксабу. — Завинаги ли изгубихме останалите?

— Изобщо не мога да ти отговоря, наистина. — Потисната и с просмукала се до костите ѝ умора, Рени се опита да овладее мислите си. — Можем да чакаме и да се надяваме Селърс да ни открие преди онези с граала. Можем да останем в движение, да продължим да търсим... как каза Селърс, че му е името?

!Ксабу сбърчи човекоподобното си чело в размисъл.

— Джонас — каза той най-накрая. — Селърс е говорил с него в съня си. Каза, че той го е освободил.

— Точно така. Което не ни казва абсолютно нищо по въпроса, къде може да се намира той. И как се предполага да го открием в края на краищата? Да следваме реката? Че тя спокойно може да продължава милиони километри през виртуалното пространство. Може да бъде и някаква Мьобиусова река, за Бога, и да се променя непрестанно, така че изобщо да няма край.

— Нещастна си — каза !Ксабу. — Не смятам, че е чак толкова зле. Огледай това място! Припомни си страната на онзи човек, Атаско. На света не може да има толкова много хора, че да построят милион от тези сложни места.

Рени се усмихна уморено.

— Сигурно си прав. Значи това е то? Да се върнем при реката и да се надяваме да открием Мартин и другите или този Джонас. Чувал ли си някога израза „игла в купа сено“?

!Ксабу поклати тясната си глава.

— Какво е купа сено?

Сънищата ѝ идваха и си отиваха незабелязани като утринен дъждец. Тя се събуди, свита на кълбо на пода на въображаемата

заседателна зала, и се заслуша в тихото дишане на !Ксабу, който лежеше до нея.

Понесе се спомен, отначало само образ — смесица от звук и усещане. В студените утрини, когато беше малък, Стивън допълзваше в леглото ѝ. Измърморваше някаква сънена безсмислица, после се гушваше в нея и след миг потъваше в дълбок сън, а Рени примирено оставаше в някакво полубудно състояние в очакване на звъна на будилника.

Ужасно беше това междинно състояние, в което Стивън се намираще в момента, тази неразрешена празнота. Поне майка ѝ си бе отишла завинаги, за да бъде липсваща, оплаквана и от време на време обвинявана. Стивън обаче не беше нито жив, нито мъртъв. Между рая и ада. И нищо не можеше да се направи.

Нищо, освен това каквото и да се окажеше „това“, навярно безнадеждно търсене? Объркана атака срещу някакви непознаваеми сили? Рени можеше само да гадае. Но всеки миг, в който Стивън си оставаше болен, а тя не правеше нищо, за да му помогне, беше като огнен укор.

Болката извика друг спомен. Когато беше пет- или шестгодишен, той се върна един следобед превъзбуден и махаше с ръце, сякаш искаше да полети. Вълнението в разширените му очи беше толкова пресилено, че първоначално Рени въпреки характера си едва не се разсмя, докато не забеляза кръвта по устната му и прашните му дрехи. Няколко от по-големите деца го бяха издебнали на връщане от училище. Бяха го карали да каже нещо, което той не желал да каже — един от старите зловни ритуали на децата, — а после го бяха повалили на пътя.

Без дори да промие сцепената му устна, Рени беше изскочила от къщата. Малката банда десетгодишни главорези се разпръсна, като я видя да приближава, но един от тях се оказа не чак толкова бърз. Крещяща от ярост, Рени бе разтърсвала това момче, докато то не ревно по-силно и от Стивън. Когато го пусна, то се свлече на земята, втрещено в нея в смъртен ужас. Прониза я силен срам — тя, голяма жена, студентка в университета, да всее такъв ужас в което и да било дете... Самата тя се ужаси и до ден днешен не си беше простила напълно. (Разбира се, Стивън, който наблюдаваше всичко от вратата,

не изпитваше такива угризения. Наслаждаваше се на наказанието на побойника и докато тя се прибираше, изтанцува нещо весело.)

Как би могъл някой целенасочено да започне да наранява деца? Имаше ли нещо според онези с граала, което си заслужаваше подобна чудовищност? Умът ѝ не го побираше. Но напоследък това се случваше с толкова много неща.

Съзерцателното ѝ настроение се вгорчи. Тя изсумтя и се надигна. !Ксабу издаде тихичък звук и се обърна на другата си страна.

Какво друго би могла да стори, освен да продължи? Беше правила грешки, беше правила неща, за които не желаше да си спомня, но Стивън си нямаше никого другиго. Един живот, един изключително ценен живот беше в ръцете ѝ. Ако се откажеше, никога повече нямаше да го види да тича по неговия препускащ, чаровно тромав начин; никога повече нямаше да го чуе да се кикоти на идиотските шеги по мрежата или да прави нещо друго от нещата, които го правеха единствения Стивън.

Навярно онзи десетгодишен побойник не беше заслужил чак такъв яростен ответ, но той никога повече не закачи Стивън. Някой винаги трябваше да се изправя в защита на слабите и невинните. Ако тя не стореше всичко, на което беше способна, щеше да прекара остатъка от живота си под сянката на провала. И тогава, ако Стивън умреше, за нея той щеше завинаги да остане между рая и ада — един призрак от най-реалния вид — призракът на пропуснатата възможност.

ЧЕТВЪРТА ГЛАВА В КУКЛЕНАТА ФАБРИКА

МРЕЖА/НОВИНИ: Минислончетата са не само мода.

(Картина: Кенън с миниатюрно слонче Джимсън.)

Диктор: Бизнесът на стопанството „Добри неща“ напоследък е наистина в цветущо състояние. Собственичката Глориана Кенън, която виждате с младо слонче Джимсън, отглежда и продава годишно стотина от слончетата, наричани на галено „половинки“. Бизнесът, започнал преди десетилетие като поредната мода за минилюбимци, надживя и най-оптимистичните прогнози на специалистите.

Кенън: „Това отчасти се дължи на обстоятелството, че тези малки приятелчета са изключително интелигентни. Те не са просто една новост, а истински компаньони. Освен това са далеч по-устойчиви от някои свои генетични минисъбратя — тяхната ДНК просто се справя по-добре или нещо от този сорт. Престани, Джимсън. Само като си спомня колко непредсказуеми бяха онези малки кончета, колко нещастни случаи имаше с тях. И онези миниатюрни диви котки, които се оказаха толкова опасни... как беше онова глупашко търговско наименование? «Оцемъници» или «оцелити», нещо такова...?»

Дулсинея Ануин постави ръка върху длан — разшифровчика и забеляза, че ноктите ѝ са в ужасно състояние. Намръщи се, докато

чакаше вратата да вземе решение, дали да ѝ се довери. Трябваше да свърши твърде много неща. Сигурно изглеждаше ужасно, но в момента животът беше по-безумен и невъобразим от когато и да било.

„Последния път, когато минах през тази врата, все още не бях убила никого.“ Тази и подобни мисли не я оставяха на мира вече дни наред. Беше сигурна, че се справя добре, но нямаше достатъчно база за сравнение. Така или иначе не изпитваше чувство за вина. Допускаше, че би било по-различно, ако жертвата беше някой, когото наистина познаваше, а не някакъв второстепенен колумбийски механизъм, нает от Дред.

А и от години очакваше това да се случи. В нейния бизнес човек не можеше да успее, ако не се докосне лично до насилието, или поне не можеше вечно да го отлага. И все пак бе предполагала, че първото ѝ съприкосновение с убийството щеше да се състои в това, да наблюдава как някой друг го извършва, а не в това, самата тя да го извърши. Отново пропъди мисълта, но споменът за невиждащите очи на Антонио Селестино както преди, така и след фаталния изстрел, изглежда, не възнамеряваше скоро да се оттегли...

Вратата на апартамента, неспособна да направи разлика между новата Дулси, която бе застреляла Селестино, и предишната Дулси, която не бе го сторила, се отвори, съскайки. Вратата се затвори зад нея точно секунда и половина след като бе пресякла лъча. Джоунс се появи на входа на спалнята, протегна се грациозно и без да бърза особено, тръгна към нея, сякаш господарката му не бе отсъствала почти цели две седмици.

Дулси пусна чантата и се наведе да погали котката, която се потърка в крака ѝ, след което се обърна и бавно се отдалечи. Внушителната като на персийска котка пухкава задница на Джоунс, но в сиамска разцветка, която беше наследила от баща си, не показваше никакви признаци на отслабване поради немарливо гледане. Очевидно Чарли от долния етаж я беше хранила порядъчно.

Стенният екран пулсираше със слаба розова светлинка, но Дулси не му обърна внимание. Не беше получавала никакви съобщения, откакто се бе качила в самолета в Картагена, а и не бързаше да получи. Чувстваше се така, сякаш дни наред не се бе къпала, и съвсем скоро щеше да има достатъчно занимания.

— Важно съобщение — промълви мек мъжки глас, включен при отварянето на входната врата. — Има важно съобщение за вас.

— По дяволите! — Дулси отметна падналата пред очите ѝ коса и разтърка чело. Нима би могъл отново да е Дред? Направо побесня. — Пусни съобщението.

Противното красиво лице на настоящия ѝ работодател изплува в еднометрова височина върху екрана с гладката си, влажна коса. Приличаше на човек, който известно време бе дъвкал кат, шепнейки възбудено като кабелите на далекопровод.

— Дулси, обади ми се веднага щом се прибереш. Изключително, изключително спешно е.

— О, Господи, няма миг спокойствие. — Каза на екрана да отговори на повикването, след което се тръшна в леглото и метна обувките си във въздуха.

Появи се почти веднага.

— Имаме проблем.

— Устройството не задейства ли? — Преди да остави Дред, беше свързала няколко вериги, за да наблюдават колумбийското укрепление. Устройството позволяваше да напускат своя куклен сим за кратки периоди, през които той щеше да продължава да изглежда зает и функционален. Това по никакъв начин нямаше да разстрои щателното наблюдение, но им даваше възможност да се измъкват, докато висшестоящите спяха или се разсейваха за малко.

— Всичко действа отлично. Но групата се разпадна. Онази африканка и нейният приятел маймуна изчезнаха, може да са се удавили. Цяло стадо риби като че ли бяха полудели. Лодката се преобърна и останалата част от групата остана на брега.

Дулси пое дъх, за да запази хладнокръвие. Независимо от интелигентността на силата си мъжете много често заприличваха на хлапета, до такава степен обсебени от игрите си, че забравяха, че това са само игри. За разлика от тях жените никога не пропускаха да вземат душ и да поддържат чисти косите си.

— Но нашият сим нали е все още в групата?

— Да. Всички са заедно, с изключение на двамата. Но са в доста окаяно състояние и може всеки момент да ги загубим. Необходимо е да се заема с проверката на някои неща, които обсъждаха помежду си. А не мога да го направя, докато управлявам сима.

— Не може ли всичко това да почака един час? Сигурна съм, че си уморен, но току-що влизам и трябва да хапна нещо, за да не припадна.

Мъжете не бяха в състояние да схванат необходимостта от един душ, но обикновено схващаха необходимостта от храна.

Той я гледа втренчено дълго време. В погледа му се четеше надвисваща опасност или най-малкото остра критика, но накрая се ухили и зъбите му блеснаха на фона на мургавото му лице.

— Разбира се — каза той. — Съжалявам.

Дулси така и не успяваше да схване същността на този мъж — чудатите му реакции като този внезапен изблик на великодушие, а и хлапашкият му псевдоним не добавяха достатъчно ясни щрихи към цялостната картина. Неспособността ѝ да го постави в точно определена категория я изнервяше.

— Наистина имам нужда от малко... — започна тя.

— Обади ми се, щом си готова. — И той прекъсна връзката.

Дулси погледна надолу към Джоунс, която се бе върнала и кротуваше до обутите ѝ в чорапи крака.

— Бързай, бързай, бързай — заговори ѝ Дулси. — Все бързай. Джоунс мигна с кръглите си очи; изглежда, беше съгласна, че всичко е наопаки.

Къдравата ѝ червена коса беше опакована в хавлиен тюрбан, а най-меката ѝ хавлия обгръщаше влажната ѝ и най-последно безупречно чиста кожа. Лежеше плъсната, с вирнати крака върху леглото, туба кисело мляко от манго в ръка и удобно наместилата се до бедрата ѝ Джоунс — поне на Джоунс ѝ беше удобно така.

„Погледни ме — мина ѝ през ума. — Застрелях човек. Много мъже едва ли биха дръзнали да го направят. А погледни ме мен. Толкова съм спокойна.“

Огледа се дали позата ѝ излъчва подобна хладнокръвна непоколебимост.

— Давай — нареди на екрана тя, — можеш да набереш отново.

Дред изплува три пъти по-едър, отколкото бе в действителност. Като че ли се беше поукротил малко.

— Всички спят и не е така напечено. Куклата изглежда великолепно — ту похръкне, ту помръдне. Отлична работа.

— Благодаря.

— Хапна ли нещо? — Тъмните му очи пробягаха по загърнатите ѝ в хавлията форми с израз, който ѝ се стори едновременно сексуален и някак пренебрежителен. — Бих искал да се възползвам от случая, за да те запозная с обстановката.

— Всичко е наред. — Тя размаха тубата с кисело мляко. — Давай смело.

Дред започна от момента, в който бе предала дежурството сутринта, докато цялата банда все още се носеше по водата в лодката, която се бе превърнала в листо, и стигна до настоящия момент, като обръщаше специално внимание на последователността в действията на участниците.

— На всяка цена трябва да се постарам да намерим някакво агентурно устройство, което да прави субвокални бележки в движение — каза той. — В противен случай, ако се струпат твърде много събития, бихме могли да пропуснем някой важен детайл след някоя смяна на дежурството и да издухаме защитата на куклата.

Дулси се запита колко ли щеше да продължи всичко това, но си спомни, че с премията, която вече бе прехвърлил на нейната сметка, и обещаната заплата за прекараното като сим време би могла да се оттегли най-малко за една-две години. Толкова много свобода си струваше известни неудобства.

Друга частица в нея се запита колко ли светкавично се бе превърнал Селестино в номер в кредитната ѝ сметка.

А на глас каза:

— Няма ли възможност да намерим трети човек, който да ни помогне в тази работа? Дори тези хора да спят по осем часа дневно, това прави цял работен ден за нас двамата, по седем пъти седмично става адски дълго. Може би ще успее да намеря някого.

Дред не отвърна нищо, а лицето му неочаквано стана безизразно.

— Имаш предвид някого, когото би искала да включиш?

— Не, не. — До днес бе така възторжен и щастлив от резултатите на проекта „Небесен бог“, че почти бе забравила за резките скокове в настроението му, но сега си спомни за тях. Все пак, мина ѝ през ума, поне не е досаден както повечето мъже. — Не, нямам никого предвид.

Просто си мисля, че можем да се побъркаме от толкова много работа. А и сам каза, че имаш да вършиш и ред други неща с... с тези данни.

Едва не изрече името на Атаско: наистина беше уморена, даде си сметка тя. Съмняваше се някой да прослушва канала ѝ — сам Дред ѝ бе изпратил някакво суперзащитно устройство, което бе включила допълнително към собствената си защита — все пак беше глупост да си позволява каквито и да са излишни рискове, а и убийството на Атаско несъмнено бе световна новина вече дни наред.

— Ще помисля за това. — За миг лицето му запази каменния си израз. След това, сякаш някой наля вряла течност в студена чаша, жизнеността нахлу върху лицето му. — Има още няколко неща, които трябва да обсъдим...

— На вратата има някой — обяви домашният глас. — Някой на вратата.

Дулси завъртя очи.

— Интерком. Кой е?

— Аз съм, Чарли — последва отговор. — Значи наистина вече си тук.

— Коя е тази?

Дред отново беше свалил образа на нула градуса.

— Съседката от долния етаж. — Тя се надигна, прогонвайки безмълвната, но гневна Джоунс. — Храни котката ми. Ако искаш, пак ще ти се обадя.

— Ще почакам.

Дред изключи изображението и екранът опустя, но Дулси знаеше, че ще подслушва.

Русата до бяло коса на Чарли бе подредена в някаква сложна фризура: кичурите обкръжаваха главата ѝ като електронни орбити на модел на атом, тъй че целувката ѝ увисна във въздуха на около педя от бузата на Дулси.

— О, Господи, Дулси, къде ти е тенът? Какъв смисъл има да биеш път чак до Южна Америка, ако не направиш тен?

— Много работа. — Дулси беше сигурна, че за Чарли една ядрена експлозия си има добра страна — всичките онези лъчи, от които потъмнява кожата. — Някакви проблеми с Джоунси? Изглежда чудесно.

— Никакви, всичко беше просто велико. Майка ти намина един ден, когато бях тук. Тя е едно бижу.

— Да, наистина е бижу. Само да не ти е в къщата. Едва ли чувствата на Дулси към Руби О’Миара Малърн Епщайн Ануин и при най-добро желание биха могли да се определят като нежни, но другите винаги бяха склонни да я смятат за прекрасен човек. Дулси се запита каква ли беше причината да не го забелязва.

— Нещо друго?

— О, Господи, сигурно си изтощена. Всъщност се качих само за да се уверя, че наистина си тук. — Чарли внезапно се завъртя, повдигайки сребрилата си, пъстра като мозайка пола, и откри дългия си, строен крак. — Харесва ли ти? Току-що я купих.

— Страхотна е. Благодаря ти още веднъж за грижите ти за Джоунс.

— Никакъв проблем. Мислиш ли, че ще можеш да даваш храна на Зиг и Заг през следващата седмица? Налага ми се да... пътувам извън града. Давай им само маруля и сменяй водата.

Чарли постоянно твърдеше, че е счетоводител в някаква козметична фирма — лъжа, чиито корени според Дулси се криеха в някое краткотрайно назначение през юношеските ѝ години. Чарли си мислеше, че Дулси не знае, че е момиче на повикване — при това доста скъпо: нейният анимационен глас и ученическата ѝ фигура несъмнено бяха твърде привлекателни за определен вид заможни клиенти. Чарли си вярваше, че професията ѝ е абсолютна тайна, но Дулси направи необходимото, за да узнае всичко за съседите си, а Дулси умееше да узнава всевъзможни неща.

„Чарли си мисли, че е ужасно порочна. Тя не знае, че приятелката ѝ от горния етаж е международен наеман терорист. И че храни котката на професионална убийца.“ Дори споделена насаме със себе си, шегата започваше да нагарча. Всъщност току-що бе решила да не мисли известно време за Селестино и да позволи на случката да заеме мястото си в ценностната система на Дулси Ануин.

Когато Чарли тръгна към асансьора с манекенската си походка, все едно някое прекомерно пораснало и натруфено момиче скаут, Дулси отново се обърна към стенния екран:

— Отиде си.

Лицето на Дред цъфна моментално, както и беше предполагала. Разбира се, че бе подслушвал. Вероятно бе и наблюдавал и през главата му бяха минали какви ли не перверзни мислички за русата, облечена в къса поличка Чарли. Но дори и да беше така, той не обели нито дума, нито пък намекна за нещо такова.

— Добре. И така, първото, което трябва да решим, е колко можем да си позволим, за да изведем тази малка група отвътре. — Дред се намръщи, а очите му гледаха с отнесен израз. — Ако мислех, че имат някаква цел въобще, не бих се помръднал, но те имат златна възможност да разберат всичко, а вместо това като че ли само... се носят по течението.

— Златна възможност да разберат всичко за теб — подсказа Дулси.

Той се усмихна самодоволно.

— Естествено. — Усмивката му се стопи. — Знаеш за кого работя, нали?

Дулси се поколеба какво да отговори.

— Никога не си ми казвал...

— Хайде. Не ме карай да си развалям мнението за теб. Вършиш си добре работата, караш си онази жестока червена спортна количка далеч над разрешената скорост, без някога да си имала свидетелство — ти обикаляш доста, Дулси. Би трябвало да си наясно кой ми е шеф.

— Така да е, мисля, че знам.

Всъщност, след като видя мрежата Адърланд отвътре, се досети, че слуховете, че Дред работи за почти митичния Феликс Жонгльора, сигурно отговарят на истината. Само Жонгльора и още съвсем малко на брой хора можеха да си позволят подобна технология.

— В такъв случай ти е ясно колко сериозно е това, което вършим. Крием съдбоносно важна информация от едни от най-подлите, хитри и всемогъщи хора на света. Тук сме точно в задния двор на Стареца. Ако разбере това, аз съм мъртвец. Същия този миг. — Той я изгледа с поглед, още по-втрънен от онзи, с който я бе изгледал преди малко. — Опитай се да го разбереш. Ако ме изработиш, дори и да не успея да те докопам, преди Стареца да ме накълца на парченца, самият той няма да те остави жива. Не и човек като теб, който знае толкова много неща за собствената му мрежа. Няма да останеш даже в историята. Само за

двайсет и четири часа ще бъде унищожено и последното доказателство, че някога си съществувала.

Дулси отвори уста и пак я затвори. Беше обмисляла точно тези възможности, всички до една, но сега бяха изречени така категорично и с такава сигурност от Дред, че ги осъзна по начин, който собствените ѝ размишления не позволяваха. Изведнъж ѝ стана ясно, че се е изкачила на изключително високо и рисковано място.

— Искаш ли да се оттеглиш?

Тя поклати глава, защото в този момент изпитваше недоверие дори към собствения си глас.

— В такъв случай имаш ли някакви въпроси, преди да продължим?

Дулси се поколеба, след което преглътна.

— Само един. Откъде идва името ти?

Той повдигна вежда и избухна в кикот.

— Имаш предвид Дред? Сигурна ли си, че това е всичко, което искаш да ме попиташ?

Тя кимна. Когато се смееше така, ъгълчетата на устата му се изопваха като на животно. Като нещо, което, преди да те захапе, се ухилва.

— Измислих си това име още като хлапе. Онова момче там, където живеех... както и да е, това е без значение. Но той ме запали по тази стара музика от началото на века, ямайски парчета, наречени реге. В тях постоянно се използваше думата „дред“.

— И това е всичко? Изглежда някак... не знам, някак глупаво. Сякаш не става дума за теб.

За момент ѝ мина през ума, дали не е отишла твърде далеч, но мургавото му лице отново се развесели.

— Има още едно значение — нещо, което влудява Стареца заедно с всичките му тъпотии от сорта на крал Артур, Граал и тъй нататък. Пълният вариант не е просто Дред, а Подред. Схващаш ли?

Дулси сви рамене. Всички тези средновековни глупости я отегчаваха до сълзи, когато беше ученичка, както и цялата останала история.

— Не съвсем.

— Добре, няма нужда да си блъскаш главата. Имаме си по-важна работа, сладурано. — Къдравата усмивка отново цъфна. — Ще

забъркаме на Стареца голяма каша — страхотна каша.

Възстановила до известна степен самообладанието си, Дулси си позволи удоволствието да се наслади на пренебрежението си към него. Мислеше се за много лош, за отвратителен, за опасен. Всички типове в този бизнес бяха или абсолютни психопати, или студенокръвни техничари, или комплексари на тема екшън-звезди, мятаци унищожителни погледи наляво-надясно. Обзалагаше се, че Дред беше от последните.

— Никакъв проблем, Панчо — изтърси тя любимата фраза на Чарли. — Да се захващаме.

Празен поглед, погълнат изцяло от самия себе си... да, познаваше този тип мъже. Бе готова да се обзаложи, че беше минал през много жени, но връзката му с нито една не беше продължила особено дълго.

Кристабел се беше подхлъзнала и бе ожулила коляното си в училище предишния ден, докато се опитваше да демонстрира на Порша, как да направи един специален сервис в квадрат. Майка ѝ беше казала да престане да олющва спрея, за да погледне какво има отдолу, затова спря колелото чак след като стигна края на улицата и зави зад ъгъла.

Спреят беше много смешен, кръгло белезникаво петно върху коляното ѝ, също като паяжина. Седна на тревата и застърга с нокти по ръбчето на бялото вещество, докато то започна да се отлепя. Червеното възпалено петно под него беше започнало да пожълтява и да омеква. Учуди се дали така става, когато парчета от Стадното прасе в Джунглата на чичо Джингъл падат както миналата седмица, когато всичките носове на Стадното прасе се откъснаха едновременно, след като то кихна. И реши, че ако бе именно така, би било адски противно.

Когато мина покрай спортното игрище, нямаше никой, но на другата му страна видя няколко облечени в униформи военни, които маршируваха напред-назад, напред-назад върху пистата за моторни състезания. Днес не се чуваше музика и звукът от педалите ѝ сам напомняше музика с тяхното „скръц-а-а, скръц-а-а“.

Носеше се по улиците почти без да поглежда знаците, тъй като вече познаваше пътя, докато най-после стигна до обраслия с рядка

тревица край на базата с малките циментови постройки. Паркира колелото до едно дърво, натисна с всичка сила с крак стойката, за да я свали, и извади книжната чанта от коша на колелото, който татко ѝ беше затегнал, за да не се клатушка на всички страни.

— Хей, пикло. Que haces?

Кристалел подскочи и изписка по-силно и от педалите. Обърна се и видя, че от дървото се спуска някакво същество, което за момент ѝ заприлича на облечена маймуна, някаква ужасна маймуна убиец като в онова предаване, което майка ѝ не ѝ разрешаваше да гледа и се наложи да ѝ обещае да не сънува кошмари от него. Прииска ѝ се да изпищи, но всичко приличаше на лош сън, в който не можеш да направиш нищо, освен да наблюдаваш.

Не беше маймуна, а някакво момче с мръсно лице и без един зъб. Същото момче, което ѝ беше помогнало да среже оградата, когато помагаше на господин Селърс, само че беше още по-мръсно и някак си по-дребно от предишния път. И беше отсам оградата! Отсам оградата, където се намираше и тя! Знаеше, че това не е нормално.

— Затваряй си устата, чу ли! — Момчето се усмихваше, но нещо сякаш го болеше. Кристалел отстъпи няколко крачки. — Хей, mi'chita, няма да ти направя нищо. К'во носиш в чантата?

— Н-не е за теб. — Кристалел я стисна силно до блузката си. — З-за друг човек е.

— Verdad, пикло? — Момчето пристъпи съвсем бавно към нея, сякаш мимо волята си. — Нещо за кльопане, а? Носиш кльопачка на някого, нали? Знаем аз. Мернах те.

— Мернал ли си ме?

Така и не можеше да проумее какво прави този кирливец наоколо. Имаше хора „отсам оградата“ и хора „оттатък оградата“ и той не беше измежду първите.

— Да, claro, отдавна си ми на мерника. Откак ме накара да срежа онази ограда, все си ми на мерника. Оградата се изключи и се покатерих. Мислех, че ще намеря нещо добро. Но оградата пак се включи. И двете. Метнах една пръчка, да видя к'во шъ стане, и се разтичаха разни хора — войничета. Качих се на едно дърво, ама замалко да ме ступат.

— Не можеш да се измъкнеш. — Осъзна го, докато го казваше. — Не можеш да се изкатериш обратно, щото... — млъкна уплашено

тя. Едва не изрече името на господин Селърс. — Щото пак е включена. Щото е електрическа.

— Адски си права, mi'chita. Обаче намерих малко кльопачка — тук изхвърлят всичко на поразия, мой човек, тия locos — големи сладури, чат ли си? Но не изхвърлят редовно. И съм страшно гладен.

Той пристъпи към нея и Кристабел неочаквано се уплаши, че ще я убие и ще я излапа както в приказките за чудовища, които Офелия разказваше за приспиване, ще я сграбчи и ще я ухапе с мръсната си уста със зееща дупка на мястото на липсващия зъб. Обърна се и хукна да бяга.

— Хей, пикло, върни се!

Тичаше, без да откъсва очи от земята, летяща под мятаните ѝ се нагоре-надолу крачета. Сякаш нещо подскачаше в гърдите ѝ, бумтеше отвътре и се опитваше да изскочи. Чуваше гласа на момчето все по-близо и по-близо, накрая нещо я блъсна в гърба и тя се затича по-бързо, отколкото беше по силите ѝ. Залитна и се просна в тревата. Момчето застана над нея. Болеше я коляното, което беше ударила в училище, а сега и другото. Когато си пое дъх, Кристабел се разплака, а от страх дори се разхълца.

— Дива малка кучка. — Беше почти толкова нещастен, колкото и тя. — К'во ти става?

— Ако м-ме удариш, ще... ще кажа на татко!

Изсмя се, но изглеждаше ядосан.

— Тъй ли? Айде, пикло, кажи му. Пък аз ще му кажа какво криеш тука.

Кристабел продължаваше да хълцука, но спря да плаче, защото се уплаши още по-силно.

— Да к-крия?

— Казах, че си ми на мерника. К'во носиш? К'во криеш тук? Някаква кучешка храна или нещо друго? — Той протегна настоятелно ръка. — Феи, не ми пука дали е кучешка. Дай чантата.

Тъй като тя не помръдна, той се наведе и я взе от стиснатите ѝ пръсти. Не я издърпа със сила и Кристабел отново си помисли, че това е само някакъв лош сън. Пусна чантата.

— Que...? — Той се вторачи в опаковката. — Ама това е сапун! Ти к'во, бъзикаш ли се с мен? — Той разгъна един от калъпите с чевръстите си мръсни пръсти, вдигна го до носа си и вдъхна шумно. —

Fen! Сапун! Mu'chita loca! — И го хвърли на земята. Сапунът-отскочи настрана. Кристабел го проследи с очи до мястото, където остана да лежи върху тревата като великденско яйце. Избягваше да погледне момчето, което явно беше много ядосано.

— Така — промълви след минута той, — тогава ще ми носиш ядене, кучко. Всеки ден на това място, m'entienes? Иначе татко ти ще научи, че се мъкнеш тук. Не знам к'ви ги вършиш с тоя сапун, но бас ловя, че переш нещо, което не е твоя работа. Ясен ли съм, малка vata loca? Знам те къде живееш, в къщичката на мама и тате. Виждам те през прозорчето. Някоя нощ ще вляза през прозорчето, ако не ми донесеш нещо за ядене.

Всичко друго би понесла, само не и крясъците му. Тя кимна с глава.

— Това е. — И отново размаха ръце като маймуна. — И да не забравиш, щото Чо-Чо е un mal hombre. Чу ли? Не се бързай с Чо-Чо да не се събудиш умряла.

Той продължи да бърбори такива неща още известно време. Накрая Кристабел разбра, че Чо-Чо беше самият той, момчето. Досега не беше чувала подобно име. Учуди се дали то има някакво значение „отгатык оградата“.

Остави й останалите сапуни, но дори след като се беше покатерил на най-близкото от потъналите в буйна зеленина дървета и се беше заврял в някое тайно скривалище, тя не посмя да остави чантата за господин Селърс. Сложи я обратно в кошчето на велосипеда й подкара към къщи. Когато преполови разстоянието, отново заплака. Щом стигна до тяхната улица, вече почти не можеше да види тротоара.

Сега и двете й колене бяха обелени.

Дред прекъсна връзката и се отпусна назад, изопвайки дългите си крака. Свърза се със сима в Адърланд и леко открехна очите му. Другите все още спяха и от тягостната гледка усети клепачите му да натежават. Разтърси глава, след което пъкна ръка в джоба си за стимулираща таблетка — адренакс от черните пазари на Южна Америка — и я глътна без вода. Подкрепи я с малко ударни по външната система, чийто ритъм да направи въздействието по-възбуждащо. Когато ритъмът затуптя в подходящите децибели,

прескачайки от единия към другия край на главата му, той се върна към задълженията си. Остави прозореца към Адърланд открит, но притвори почти напълно очите на сима, за да не привлече ненужно внимание, ако някой от останалите се събудеше, и се облегна обратно в креслото, потъвайки в размисъл.

Ръката му се прокрадна към т-жака; задебелите му пръсти опипаха гладката периферия на шунта. Имаме толкова много неясноти и толкова малко време за обмислянето им. Може би идеята на Дулси все пак не беше съвсем лоша. Сам той не би могъл още дълго време да прекарва по девет-десет часа в симулация дори да нямаше никаква друга работа, а и Стареца с положителност нямаше дълго да го остави насаме.

Ами самата Дулси? Доброто му мнение за нея, подплатено от светкавичната решителност, с която ликвидира онзи идиот Селестино, беше доста разклатено от настояването ѝ да се върне в Ню Йорк. И всичко това заради една котка — една котка! Възможно най-изумителният технологичен напредък, цялата тази мрежа Адърланд, симулация, по-реална от самия РЖ, а тя се притесняваше да остави котката си на грижите на тази бледолика руса курветина от долния етаж за една-две седмици. Подобна глупост беше почти напълно достатъчно основание да извади госпожа Ануин от списъка на защитените видове.

И още по-отвратителното беше, че току-що намали с много хиляди собствената си лична сметка, пазена строго от вниманието на Стареца, за построяването на нов офис за двамата с нея в Картахена, а сега трябваше да се притеснява дали домашната ѝ система можеше необезпокоявано да поеме подобна мощна връзка. Когато му каза, че си отива вкъщи, той сериозно се замисли просто да я убие и сам да се заеме с цялостното наблюдение на Адърланд. Но прецени, че това няма да е разумно — не и при сложилите се обстоятелства.

Затова отложи удоволствието за по-късно.

Така или иначе беше твърде унижително да зависиш от някаква жена. По правило не се доверяваше на никого освен за съвсем дребни поръчки и държеше всичко в собствените си ръце. Когато прехвърли отговорността другиму, нещата винаги се оплескват. Ето и тази гнойна пришка замалко да съсипе цялата работа.

Е, Селестино вече е отписан, нещо, с което дори той трудно би се справил.

Дред запали тънка пура Corriegas, една нищожно малка компенсация за престоя му в Южна Америка, и се замисли какво да предприеме. Трябваше да бъде готов, ако Стареца реши да му предложи друг ангажимент; моментът беше крайно неподходящ за каквото и да е колебание или съпротива. Същевременно трябваше да поддържа сима в Адърланд активен или със собствени сили, или с помощта на предани наемници. За сега Дулси все още беше подходящият вариант, но включването на още един човек би му струвало допълнителни усложнения, грижи по сигурността и възможности за сериозни гафове...

Прецени, че е по-добре да отложи решението за по-късно. Когато Дулси поеме дежурството след четири часа и ако останалите симуланци в неговата система му го позволят, щеше да се опита да подремне, след което вероятно би бил в по-добро разположение на духа, за да вземе необходимото важно решение.

Междувременно се налагаше да продължи собствените си проучвания. Онова, което попадналите в симулационната мрежа Адърланд хора бяха открили, му даваше твърде малко информация относно намеренията на Стареца; но това, което неволно бяха разкрили за себе си, беше далеч по-ценно. От една страна, ако привлечеше на помощ още сим-надзиратели, би могъл да се опита да отстрани и втори член на тази симпатична компания от речни пътешественици, в случай че настоящият му агент бъде изхвърлен от системата при следващото гигантско рибешко нападение или нещо друго.

Така или иначе за него представляваше още по-голям интерес да узнае кои са тези хора и защо тайнственият Селърс ги бе събрал заедно, а от всички тях африканката и нейният приятел бяха най-важните. Останалите в момента му бяха под око, но доколкото беше наясно, Рени както-й-беше-името бе изхвърлена от мрежата, което означаваше, че е твърде несигурна нишка.

Дред коригира силата на ритъм-пътеката така, че да съответства на задълбочения му размисъл, и изпрати колелце дим, което се завъртя нагоре към прихлупения бял таван. Стаята нямаше прозорци и беше част от полупразен офисен комплекс в крайните квартали на

Картахена, но разполагаше със свръхмощни комуникации, а именно това беше най-важното.

Тази Рени беше африканка, можеше да го отгатне дори само по акцента ѝ. Но някой бе споменал, че нейният спътник е бушмен, а светкавичната проверка установи, че повечето оцелели представители на племето обитават Ботсуана и Южна Африка. Това не означаваше, че жената не е от другаде или че не бяха се срещнали в мрежата, но му допаднаше вероятността да са от едно и също място.

Значи Ботсуана и Южна Африка. Нямахше кой знае каква информация за нея, но знаеше, че брат ѝ е в кома, а когато направеше справка с първото ѝ име и възможните му варианти, това доста щеше да стесни кръга.

Все пак нямаше намерение сам да се заеме с това. Не и с черната работа. След като местенцето се очертаваше да е в Южна Африка, щеше да я възложи на Клекър и компания поне до откриването на гореща следа. За после не беше сигурен: хората на Клекър бяха предимно главорези, което понякога вършеше работа, но в този случай положението беше твърде деликатно. Щеше да реши, след като натрупа повече информация.

Дред изпусна още едно кръгче, след което го разпръсна с ръка. Адреналините го раздрусваха и заедно с прилива на енергия почувства някаква тъпа, идиотска болка в слабините и зад очите, каквато не беше изпитвал от нощта, в която се зае със стюардесата. Знаеше, че е само началото, което много скоро щеше да набъбне, но нямаше никаква представа как би могъл да намери време за безопасен лов. Намираше се точно на прага на най-голямото си начинание и този път искаше да се възползва от съвета на Стареца и да не подлага на риск успеха си заради личните удоволствия.

Дред се ухили. Дъртото копеле би се гордяло с него.

Хрумна му нещо. Спусна ръка към слабините си и ги притисна мечтателно. Не беше време за лов — поне не в РЖ. Но тази симулация бе тъй реалистична...

Какво ли би било да половува в Адърланд? До каква степен биха имитирали живот тези симове — и особено загубата му?

Стисна още веднъж и отново усили барабаните в главата си, докато в скулите му не затрептя саундтракът на някакъв съвсем нов,

заплетен филм на ужасите и мрака. Веднъж припламнала, идеята започна да се разгаря.

Какво ли би било?

ПЕТА ГЛАВА

МАРШИРУВАЩИТЕ МИЛИОНИ

МРЕЖА/НОВИНИ: САЩ и Китай в спор за Антарктика.

(Картина: Церемонията при подписването на договора между шестте сили.)

Диктор: Броени месеци след подписването на цюрихското споразумение две от шестте сили водят спор за Антарктика.

(Картина: Американското посолство в Елсуърт.) Китайски и американски компании, притежаващи разрешение от ООН за търговия, спорят по въпроса, кой притежава правата върху смятаната за богата с минерални залежи жила в района на Уилкис Ланд. Напрежението нарасна миналата седмица, когато изчезнаха двама китайски изследователи и китайски медийни източници предявиха обвинения, че американски работници са ги отвлекли, а може би и убили...

— Може ли да вляза? — запита глас в ухото на Рени. Секунда по-късно Ленор Куок се появи в залата за конференции. Носеше живописен кожен авиационен шлем и чисто нов комбинезон. „Сигурно са нови — помисли си Рени. — Включени са обратно.“

Дори за човек като нея, прекарал толкова време в симулация, му беше трудно да свикне с този удивително реалистичен нов свят — не, нова вселена с целия ѝ смисъл и предназначение и различни правила във всеки неин сектор.

— Наистина съжалявам — каза Ленор, — но така и не успях да намеря човек да ти помогне с устройството. Днес много народ отсъства от Кошера — мисля, че има някакъв проблем в системата.

Всички са се побъркали. Останали са само тези, на които смяната приключва, а сме по-скоро по средата на нещо. — Лицето ѝ се натъжи по подходящ за случая начин. — Но си мислех да ви предложа една светкавична обиколка наоколо. След което, ако искате, можете да дойдете с мен и Кулен да разгледате бивака Еситон Бурчели... Гледката е изключителна и положително ще ви хареса повече, отколкото да скучаете тук.

!Ксабу се покатери върху рамото на Рени, за да му е по-удобно да разговаря.

— Какво ще ходите да разглеждате?

— Мравки. Идвайте — не сте виждали подобно нещо. Докато се върнем, би трябвало да са се справили с проблемите в системата и все някой ще може да ви помогне.

Рени погледна !Ксабу, който присви тясното си сим-рамо.

— Добре. Но наистина трябва да се махнем оттук, и то не само във ваш интерес.

— Разбирам напълно. — Ленор кимна със сериозно лице. — Сигурно си имате работа у дома. Трябва да е голямо губене на време да те залостят в мрежата.

— Да. Много голямо.

Ленор сви пръсти и залата за конференции изчезна, изместена от огромна куполообразна аудитория. Бяха заети само няколко места и миниатюрни петна светлина блещукаха над други петнайсетина, тъй че огромната зала беше почти празна. На сцената — или по-скоро над сцената — се носеше най-огромното насекомо, което Рени някога бе виждала, скакалец с размерите на реактивен самолет.

„... Екзоскелетът — съобщаваше интелигентен безпльтен глас — притежава голям брой преимущества за оцеляване. Може да се понижи изпарението на течности, определено предимство при малките животинки, чието съотношение между повърхностна зона и обем ги предразполага към опасна загуба на течности, освен това скелетната им структура осигурява голяма вътрешна площ за прикрепване на мускулатурата...“

Скакалецът продължаваше да се върти бавно във въздуха, но едната му страна се отдели от тялото и се отдалечи, демонстрирайки разрез на живо.

— Обикновено това се прави за студенти първа година — обясни Ленор, — за онези от тях, които имат късмета изобщо да влязат в Кошера. Но както ви казах, днес няма почти никой.

Различни части от скакалеца плуваха свободно във въздуха, като някои от тях изчезваха, осигурявайки по-добра видимост за скритите под тях вътрешности, други бяха силно осветени отвътре.

„Самият екзоскелет е изработен предимно от епидермис, извлечен направо от подповърхностния епидермис, пласт епителни клетки, разположени върху зърнест слой, наречен базисна мембрана. — Отделни пластове под отстранената броня проблясваха ярко, след което угасваха. — Самият епидермис е не само изключително ефикасен по отношение контрола на загуба на течност, но служи и като защита на животното. Епидермисът на насекомите притежава якост на скъсване като на алуминия при двойно по-ниско тегло...“

!Ксабу наблюдаваше съсредоточен о въртящия се скакалец.

— Като богове — промълви той. — Помниш ли, веднъж го казах, Рени? С такива машини хората могат да постъпват като богове.

— Бива си го, а? — обади се Ленор. — Ще ви покажа и други неща в това местенце.

И с това щракване на пръстите те напуснаха аудиторията. Обиколката на Ленор из Кошера ги отведе в ресторанта на самообслужване — макар, веднага обясни тя, в него никой да не консумираше. Беше по-скоро място за срещи. Високите прозорци правеха напълно прозрачна една от стените на красивата зала и разкриваха покрит с трева склон, както и част от масивно коренище на дърво. Разликата между съответстващите на човешките пропорции предмети в залата и наблюдаваната сякаш през очите на насекомо гледка накара Рени да почувства известна неловкост, сякаш гледаше под много остър ъгъл.

Водачката им ги разходи из всевъзможни други места — предимно лаборатории, представляващи по-малки варианти на аудиторията, в които се разиграваха виртуални екземпляри и явления най-малко в три измерения и с всички цветове на дъгата. Показа им и някои „спокойни кътчета“, предназначени за отдих и дълбок размисъл и сътворени с характерната за японско хайку прецизност. Минаха и през някакъв странен музей с миниатюрни образци на аномалии, които се срещат в живата лаборатория извън стените на Кошера.

— Едно от най-изумителните неща — посочи Ленор към едно кръжачо на сред въздуха многокрако същество, осветено от невидим източник на светлина — е, че някои от тях въобще не приличат на нищо в реалния свят. Понякога се питаме дали Кунохара не се забавлява с нас — Кулен е абсолютно убеден в това, — но уставът ни е основан на достоверното наподобяване на напречното сечение на площ от десет хиляди квадратни метра с истински жизнени форми, тъй че лично на мен много не ми се вярва. Още повече че Кунохара се отнася съвършено сериозно към предмета на дейността ни. Не мога да си го представя ей тъй да си изобретява въображаеми насекоми и да ги подмята в една среда, която на всяка цена държи да съхрани.

— Има ли и други странни неща в този симулационен свят? — попита !Ксабу.

— От време на време се появяват съобщения за обекти, които не се срещат в нито една симулация на реалния свят, както и някои други свръхестествени ефекти — смущения в базисната медия, странни светлини, локални деформации. Но, разбира се, и на ентомолозите, както на всички хора им е дошло до гуша да виждат разни неща, особено в едно такова място, което и без това е достатъчно мистериозно.

— И защо все пак го е създал този Кунохара? — поинтересува се Рени.

— Колкото знаеш ти, толкова и аз. — Ленор прокара ръка през косата си и този напълно нормален жест по парадоксален начин напомни на Рени, че наблюдава една симулация, че по всяка вероятност истинската Ленор изобщо не прилича на съществото пред нея и със сигурност се намира някъде другаде. — Четох някъде, че като дете се е страхувал от буболечки — разбира се, това важи за почти всички нас, които сме тук. Разликата е, че той е направил пари от това. Успял да регистрира някои важни биомедицински патенти малко след като навършил двацет години — „Симбексин“, който се опитват да използват за ускоряване или блокиране растежа на клетката, е един от тях, както и самонагаждащата се тухла информика — и направил милиони. А по-късно и милиарди.

— И построил с парите това? — !Ксабу наблюдаваше как една ларва на ручейник с извънредно много крачета отново и отново се измъква от какавидата като счупена грамофонна плоча.

— Не, ние го построихме, ако става дума за Кошера — всъщност го построи един университетски и агробизнесменски консорциум. Но Кунохара създаде света около него — симулацията, която изследваме. Наистина е поразителен. Да вървим, ще ви го покажа.

Преходът от музея в кабинета на самолета водно конче беше мигновен. Кулен вече се намираше в седалката на пилота. Кимна за поздрав и отново се обърна към таблото.

— Съжалявам, че ви подмятам така нагоре-надолу — извини се Ленор, — но се възползваме от свободата, с която разполагаме в Кошера, за да не си губим времето с излишно наподобяване на реалистичност. Преминем ли през вратите на хангара, всичко протича в измеренията на реалния живот, дори и да се случва в Света на гигантските насекоми. Правилата на Кунохара.

— Ако можеше, би ни принудил да ходим пеша — добави Кулен. — От време на време някой от симовете току бива изяден — онзи ден някакъв камшичест скорпион стащи Трейнър, специалист по миграцията. Превърна го в храна за буболечки по-светкавично, отколкото го изрекох. Бас ловя, че Кунохара доста се е забавлявал.

— И какво му се случи? — притесни се !Ксабу, представяйки си очевидно как би могъл да изглежда един скорпион с подобни размери.

— На Трейнър? Поредният грубичък шок. След което беше изхвърлен от системата. — Кулен завъртя очи. — Винаги се случва едно и също. След което се наложи да му приложим нов разрешен сим. Именно затова Анджела не се зарадва особено, като ви видя. Достопочтеният господин К. твърде изкъсо следи какво влиза и излиза от неговия сим-свят.

— Благодарим ти за яркия образ, Кулен — подхвърли Ленор.

— Стегнете коланите — отвърна той. — Говоря най-вече на вас двамата новобранци. Получих разрешение и сме готови за излитане. Нали не искате да ви раздрусам повече от необходимото.

Докато Рени и !Ксабу бързаха да се закопчечат, вратата на хангара бавно се отвори, разкривайки стена от растителни форми на фона на бледосиво небе.

— Колко е часът? — попита Рени.

— Ти къде се намираш? По-добре от мен би трябвало да знаеш. — Ленор поклати глава. — Този сим-свят е настроен на Гринуич. В

момента минава пет сутринта. Най-подходящото време за разглеждане на Еситон е на зазоряване, когато започва движението.

— Само че закъсняваме — намръщи се Кулен. — Ако бяхте дошли навреме, Куок, вече щяхме да сме там.

— Млъквай и си карай таратайката, бръмбар такъв.

!Ксабу седеше кротко и наблюдаваше през прозореца приближаването и отдалечаването на величествените дървета от двете страни. Рени също беше силно впечатлена: от тази гледна точка беше доста страшно. Цял живот мрежите бяха тъпкали главата ѝ с екологични катастрофи, от което си бе изградила представа за околната среда като за нещо крехко и деликатно, една постоянно изтъняваща паяжина от зеленина и чиста вода. В реалния свят може и да беше така, но превърнат в такова джудже, човек имаше възможност да съзре природата в изначалното ѝ ужасяващо властно величие. Най-после беше в състояние да си представи Земята като Гея, едно-единствено живо същество, и себе си като частичка от една сложна система, а не като нещо курдисано на върха на стълбата на Сътворението. Даде си сметка, че това чувство за надмощие е продиктувано до голяма степен от гледната точка — просто защото човек спада към по-едрият животински екземпляр. В настоящия ѝ размер всяко листо представляваше истинско чудо от сложни взаимовръзки. Под всяко камъче, върху всяка бучица кал процъфтяваха цели селища от миниатюрни създания, а върху тях щъкаха още по-микроскопични същества. За първи път успя да проследи в представите си веригата на живота чак до молекулно ниво и дори по-нататък.

„И това също ли е конструирано от някого? — запита се тя. — Както каза !Ксабу, нима наистина се превръщаме в богове и сме в състояние да се разширим като вселената или да проникнем в един атом?“

Трудно беше човек да не бъде поразен от Атаско, Кунохара и останалите — или поне от онези, които несъзнателно бяха създали своите страни на чудесата чрез страданията на другите. Това, което бе видяла до този момент, беше направо зашеметяващо.

— По дяволите! — Кулен стовари ръка върху лоста за управление. — Закъсняваме.

Рени се наведе, за да надникне покрай него, но през предното стъкло се виждаше все същата гигантска гора.

— Какво има?

— Роякът вече е потеглил — поясни Ленор. — Виждаш ли онези там? — Тя посочи към няколко тъмни силуета, които се бяха стаили в клоните над тях. — Мравоптици и дърволази. Следват рояка Еситон, когато той пътешества, и се хранят със съществата, които подгонва пред себе си.

— Ще се наложи да превключа на автопилот — каза ядосано Кулен. — Малко ще ви пораздруска, но вината не е у мен — аз бях точен.

— Хората пилоти не са достатъчно чевръсти, за да избегнат всички сблъсквания с птиците — поясни Ленор. — Не се засягайте от възхитителните му обноси. Винаги преди закуска се държи така, нали, Кули?

— Остави ме на мира.

— Все пак е твърде неприятно — продължи тя. — Едно от най-интересните неща при Еситон е как си правят лагер нарича се бивак. Имат пищялни нокти, онези куки по краката им и когато роякът спре, се хващат една за друга и се скачват в дълги, провиснали вертикални вериги. Останалите мравки също се хващат една задруга, докато се получи нещо като многопластова мрежа от мравки, която покрива царицата и ларвите ѝ.

Рени беше почти сигурна, че е чувала и по-отвратителни неща, но в момента не можеше да си спомни нито едно от тях.

— Това мравки воини ли са?

— Един от видовете — потвърди Ленор. — Щом си от Африка, вероятно си виждала жилеца мравка...

Беседата ѝ за насекомите, които се срещат в родината на Рени, беше грубо прекъсната от внезапното пропадане на водното конче самолет, което се спусна като камък надолу, след това се преметна във въздуха и накрая се плъзна хоризонтално в дълъг, плавен полет над гората от трева. Кулен изкрещя.

— Майната ви, справихме се!

Рени се мъчеше да не повърне. Дори !Ксабу въпреки маската с бабуински черти изглеждаше твърде зле.

Природонаучната лекция на Ленор беше възпрепятствана в продължение на още няколко минути от последвалите светкавични действия. Извършвайки цяла серия от гмуркания, виражи и лупинги, за

да избегне сблъсък с птиците, които Рени почти не успяваше да види поради мигновената реакция на автопилота, водното конче по-скоро се стрелкаше нагоре-надолу, отколкото да се придвижи напред. Всъщност, обясни им Ленор, дори не се опитваха да полетят напред; вместо това изчакваха приближаването на рояка на място.

В кратките мигове между редуващите се едно след друго сблъсквания с !Ксабу и пристъпите на неудържимо гадене Рени успяваше да обърне внимание на изключителната реалистичност на усещанията за безтегловност и гравитация. Не беше за вярване — те да се възпроизвеждат единствено от V-резервоарите, в които в момента плуваха телата им.

Огромна сянка с пера внезапно изскочи пред предното стъкло. Поредният тласък със скоростта на мисълта и непредизвестеното рязко вертикално издигане, което сякаш запрати вътрешностите ѝ в краката, ѝ дойдоха в повече. Рени изпита усещане, че след миг ще повърне, и стомахът ѝ се стърчи. Но не последваха никакви видими резултати от прилошаването; миг по-късно, като се изключат стихващите контракции в коремната област, вече се чувстваше така, сякаш никога нищо не се бе случвало.

„Сигурно пречиствателните маркучи в маската ми сподавят усещането — проблесна бегла мисъл в съзнанието ѝ. — Маската, която вече не усещам.“

А на глас каза:

— Няма да мога да издържа дълго още.

— Никакъв проблем. — Кулен, чието поведение не подсказваше да е особено притеснен от обстоятелството, че вози някого, протегна ръка към лоста и спусна водното конче в стръмна спирала. — Ще стане още по-лошо, когато роякът изскочи насреща ни и ще трябва едновременно да отчитаме показанията и да избягваме сблъсъците с проклетите птици.

— Много лошо — обади се Ленор. — Няма да виждате съвсем отблизо. Но ще се опитаме да ви оставим някъде, където все пак ще виждате добре. — Тя посочи към зрителния екран. — Гледайте, задава се фронталната вълна с плячката; Еситон е почти тук.

Втурвайки се през потъналия в сенки листак, с проблясващи по крила и черупки матови отблясъци от утринната зора, нахлу гмеж от насекоми — бясно препускащи като на кокили бръмбари, мятащи се

във всички посоки над тях мухи, едри, подобни на паяци и скорпиони същества, които тъпчеха по-бавните и дребни жертви под краката си, бързайки да избягат от огромния неприятел. Фантастичната гледка на Рени ѝ заприлича на масов опит за бягство на насекоми затворници. Докато водното конче пикираше спираловидно надолу, вълната от насекоми ставаше все по-плътна и нестройна. Гледката на мятащи се хаотично във всички посоки безизразни глави и членести крайници ѝ подежда потискащо. Сякаш присъстваше на обреченото и безсмислено бягство на осъдените от тръбните звуци на Страшния съд грешници.

— Виждате ли ги онези? — посочи Ленор към група насекоми с крехки крила, които прелитаха над изпадналата в паника навалица и полетът им беше далеч по-целестремен, отколкото движенията на тези под тях. — Това са итомиини — така наречените мравки пеперуди. Следват Еситон навсякъде, също като мравоптиците, и се хранят с курешките им.

Капакът на пода на водното конче се отвори със съскане. Разстроена от прекомерно клоакалния характер на заобикалящите я природни явления, Рени се заспуца по стълбата, докато стъпи върху един покрит с мъх камък и се приведе на две, за да нахлуе кръв в главата ѝ. !Ксабу се спусна след нея и застана от едната ѝ страна.

— И гледайте да не мърдате много-много — викна Ленор през отвора. — И птиците, и останалите твари имат предостатъчно за ядене, но все пак не е нужно да привличате вниманието им към себе си безпричинно. Ще се върнем да ви вземем след около половин час.

— Ами ако нещо ни нападне?

— Ами вероятно ще напуснете мрежата по-скоро, отколкото се надявахме — отвърна ободрително Ленор. — Приятно гледане!

— Благодаря все пак — измърмори Рени, но крилата на водното конче отново бяха заблъскали, притискайки я със стоварилото се върху ѝ въздушно течение, и тя се усъмни, че я бяха чули. Миг по-късно водното конче подскочи със силата на внезапен локален ураган, след което се понесе зигзагообразно над панически прииждащите насекоми и изчезна в гората.

Сега, вече застанали на открито, Рени имаше възможност да чуе същинските звуци и осъзна, че никога не ѝ бе минавало през ума, че природата е толкова шумна. Даде си сметка, че всъщност почти винаги

бе наблюдавала природата в съчетание със запис на класическа музика и дикторски текст. Само цвърченето на ловуващите птици беше направо оглушително, а заедно с тракането и скърцането на носещите се в бърз полет жертви и бръмченето на рояците мухи над тях тя и !Ксабу все едно бяха попаднали в някаква фантастична фабрика с умопомрачителна производителност.

Спусна се към една туфа от мъх; когато хлътна в нея, наоколо ѝ се възправиха твърди, цилиндрични стволоче и тя осъзна, че мъхът е висок почти колкото нея. Придвижи се към едно оголено място върху скалата и приседна.

— И какво си мислиш? — обърна се тя най-после към !Ксабу. — Сигурно си твърде развълнуван, като познавам собствените ти надежди. Имам предвид, че щом са успели да създадат това, значи и ти би могъл да построиш мястото, което искаш.

Той приклезна до нея.

— Трябва да призная, че през последните няколко часа дори не съм се сецал за моя проект. Изумен съм от всичко това. Изумен съм. Не съм и сънувал, че подобни неща са възможни.

— Нито пък аз.

Той поклати глава, набръчквайки мъничкото си маймунско челце.

— Нивото на реалистичност истински ме плаши, Рени. Мисля, че сега разбирам как са се почувствали моите предци и съплеменници, когато са видели за първи път самолет или светлините на голям град.

Рени се вторачи в далечината.

— Тревата се движи. Искам да кажа, наистина се движи.

!Ксабу също присви хлътналите си очи.

— Мравките са. Прататко Богомолка! — ахна той и измърмори нещо неразбрано на своя език. — Погледни ги!

Рени едва ли можеше да не го направи. Челният фронт на мравешкото гъмжило се заизлива в сравнително оголеното пространство пред тях в следващи една след друга яростни вълни като лава, която покрива тревата, листата и всичко останало. Повечето мравки бяха тъмнокафяви с червеникави кореми. Източените насекоми бяха два пъти по-дълги от ръста на Рени, без да се смятат съставените от сегменти антени, които извършваха десетократно повече движения, отколкото всички останали части на тялото им. Но не като отделни индивиди упражняваха те своето абсолютно, ужасяващо въздействие.

Щом основната маса се изпречи насреща им, Рени зина, без да може да каже нито дума. Фронтът се изопваше на километри, докъдето стигаше погледът, и в никакъв случай не беше особено тънък. Гъмжащата, клокочеща мравешка блъсканица се изливаше в плътна тълпа от хиляди екземпляри, сякаш самият хоризонт бе поел в марш насреща им.

Независимо от първоначалното впечатление за целенасочено движение напред Еситон не просто маршируваше в права посока. Съпровождачите отстрани препускаха напред, след което се обръщаха и бързо се връщаха до най-близкия псевдопод на гърчещата се гмеж; в същото време други поемаха по пътеката, която предишните бяха токущо маркирали, и разубнаваха по-нататък, преди да забързат и те назад, докато най-после цялата пулсираща сган не достигнеше мястото, посетено преди малко от съпровождачите. Така пълзеше напред цялата тази армия, подобно на някаква огромна амеба, безкрайна клокочеща сбирщина, невероятно жизнена до най-малката си частица, една армия, която в присвитите като цепки очи на Рени като нищо можеше да покрие с препускащите си тела целия Дърбан.

— Исусе Христе — прошепна тя. — Никога... — И отново потъна в мълчание.

Водното конче изскочи иззад дърветата в дъното на гъмжилото и се придвижи към фронта на колоната, като пикираше и кръжеше, докато неговите хора пилоти извършваха своите наблюдения. Внезапно кривна настрани, за да избегне сблъсък с една птица на кафяви и бели петна, която се спусна като камък надолу и сграбчи една напразно съпротивляваща се хлебарка.

Гледката на водното конче накара Рени малко да се поокопити. В края на краищата всичко това представляваше само една симулация и макар в нея тя да беше само една незабележима шушулка, застанала на пътя на мравешкия рояк, все пак симулацията беше създадена от човешки същества и те можеха да я измъкнат благополучно от нея.

Според нейните представи мравешката тълпа се бе приближила на около четиристотин метра от основата на скалата, върху която седяха с !Ксабу, но техният наблюдателен пункт като че ли оставаше встрани от основната посока на пулсиращото придвижване на гмежта, тъй че тя се поуспокои и дори започна да се наслаждава на

невероятния спектакъл. Ленор имаше право — зрелището беше поразително.

— Много са бързи, особено като сме толкова малки — каза нечий глас зад гърба ѝ. — Челният фронт на един набег на Еситон Бурчели се придвижва с около двацет метра в час.

Рени подскочи стреснато. В първия миг помисли, че Кулен бе приземил самолета и двамата с Ленор се бяха приближили тихичко изотзад, а вместо въздухоплателната им машина бе видяла истинско водно конче, но покритият с бяла роба сим, който стоеше изправен на хълма на няколко крачки от тях, беше явно някакъв непознат.

— Впечатлението е хипнотизиращо, нали? — попита той. И се усмихна под сянката на качулката си.

— Кой сте вие?

Непознатият бутна небрежно назад качулката без каквато и да е театралност, разкривайки остриганата си глава и азиатско лице с мрачен израз.

— Аз съм Кунохара. Вероятно вече се досетихте, нали? Предполагам, че все още споменават името ми в Кошера. — Произношението му беше акуратно, английският му прекалено прецизен, но безупречен. Рени си помисли, че едва ли използва преводно устройство.

— Споменаха ви, да.

— Този свят е ваш, нали така? — запитва новодошлия !Ксабу. Рени долови едва забележими признаци на безпокойство в поведението на приятеля си, а и тя не се чувстваше кой знае колко комфортно в присъствието на непознатия. — Той е много, много впечатляващ.

— Хората от Кошера сигурно са ви довели, за да видите една от най-зрелищните му прояви — продължи Кунохара. — Погледнато отстрани, сякаш цари пълен безпорядък, но не е така. Виждате ли паяка ето там? — Той посочи към най-близкия ръб на кипящата тълпа. Един дългокрак зелен паяк не беше успял да се промъкне покрай един от псевдоподите и водеше безнадеждна битка с тройка едроглави мравки. — Попадна на истинските воители на рояка Еситон. Единствената им работа е да защищават рояка — повечето жертви ги убиват низшите и средните труженици. Гледайте какво се случва!

Паякът бе обърнат по гръб; съпротивата му отслабваше. Още докато краката му подритваха немощно, група по-дребни мравки се

покатери върху него. Две от тях прерязаха главата му с челюстите си, остри и удобни като градинарски ножици; други започнаха да отхапват от останалите части и да ги отмъкват във вътрешността на рояка. След секунди бяха останали единствено тежкият, гладък корем и късове от гръдния кош.

— Сега ще докарат някой старшина — обади се отново Кунохара и в гласа му прозвуча истинско задоволство, сякаш наблюдаваше последното действие на любима опера. — Гледайте, войниците се върнаха при своя командир. Те не се занимават с пренасяне, но на един старшина това му е работата.

И наистина, като по заповед се появи една по-едра мравка, възседна останалата от паяка част, която беше по-голяма от самата нея, и захапа с челюстите си края на разтрошения гръден кош. Няколко от по-дребните мравки се притекоха да ѝ помогнат и заедно го повлякоха към закусващата тълпа.

— Виждате ли? — заслиза бавно по хълма Кунохара, без да откъсва поглед от Еситон. — Отстрани сякаш цари абсолютен безпорядък, но само за невъоръженото око. В действителност една ограничена, но гъвкава последователност от дейности, умножена по хиляди или милиони индивиди, създава изключителна сложност и изключителна ефикасност. Мравките са оцелели в продължение на десет милиона поколения, докато ние само няколко хиляди. Те са съвършени и въобще не се интересуват от нас — спомням си, един писател казваше, че са „безжалостни и изящни“. Разбира се, същото би могло да се каже и за първокласните симулации. Но ние едва започваме да откриваме сложността на своя собствен изкуствен живот. — Той млъкна и на лицето му се появи странна усмивка, плаха, но все пак не твърде предразполагаща. — Пак започнах да държа лекции. Семейството ми постоянно ми повтаряше, че съм влюбен в звука на собствения си глас. Може би затова сега прекарвам толкова много време сам.

Рени не беше наясно как да отговори.

— Както каза и приятелят ми, това е много впечатляващо.

— Благодаря. Но може би е време вие да поговорите. Той направи няколко крачки по камъка към тях. Под бялата роба и белите провиснали панталони се виждаха босите му крака. Когато се приближи, тя забеляза, че не е кой знае колко по-висок от !Ксабу —

или поне симът му бе съвсем малко по-едър от истинския !Ксабу. Накрая се отказа да сравнява. Сякаш се бе оплела в лабиринтите на Айнщайновата относителност.

— Какво ви води тук? — запита Кунохара. — Пристигате от симулирания свят на Атаско, нали така?

Знаеше. Как бе възможно това? Все пак той имаше достъп до цялата техника в симулацията, докато тя и !Ксабу бяха не по-свободни от опитни плъхове.

— Да — призна тя. — Да, всъщност точно така. Там нещо се обърка, затова преминахме...

— През един от задните входове на моя свят, естествено. Има няколко такива. А както вероятно знаете, там не просто нещо се объркало. Боливар Атаско е убит. В реалния живот.

Малките пръсти на !Ксабу отново стиснаха ръката ѝ, но нещо в светлия поглед на Кунохара я накара да си помисли, че лъжата би била грешен ход.

— Да, разбрахме. Познавате ли Атаско?

— Да, като колега. Обменяхме ресурси — програмирането на това ниво е почти абсурдно скъпо. Затова притежавам микроскопична версия на една от горите в Колумбийската версия на Атаско. Това ни позволи да си разменяме суров материал на по-ранните етапи, макар да се различавахме в същността си. Сега, независимо че представят една и съща географска област, те са съвършено различни като въздействие. Интересът на Боливар Атаско бе насочен към човешкото измерение. При мен, както вече забелязахте, не е така.

Рени полусъзнателно искаше да спечели време, макар нищо в държането на Кунохара да не подсказваше зла умисъл.

— А защо се интересувате толкова много от насекомите?

Той се изсмя със странно, беззвучно хихикане. Рени остана с впечатление, че е постъпила според очакванията му и това го е разочаровало.

— Въпросът е в това, че не аз се интересувам кой знае колко от насекомите, а че всички останали се интересуват твърде много от хората. Атаско и неговото Братство на Граала са отличен пример. Всички тези пари, цялата тази власт, а всичките им интереси се ограничават единствено в човешкото измерение.

Стоящият до нея !Ксабу бе застинал като камък.

— Братството на Граала? Нима знаете за тях? — попита Рени и млъкна, преди да се реши да продължи: — Вие негов член ли сте?

Той отново изхихика.

— О, не, не. Не е по вкуса ми, както се казва. Нито пък ме интересува обратната страна на монетата, онези непоносимо сериозни хорица от Кръга.

— Кръга? — почти изпищя !Ксабу. — Те пък какво общо имат с това?

Кунохара не го удостои с вниманието си.

— Все тези дуализми — механистици или идеалисти. — Той протегна двете си ръце, сякаш в очакване да хване нещо, което би могло да падне от небето. — Все това предпочитание само към едната страна на монетата вместо към самата монета. Всяка така упорито отхвърля срещуположната страна, че един ден ще съжеляват за това.

Той събра рязко дланите си, след което протегна едната си свита в юмрук ръка към !Ксабу. Жестът беше очевидно подканващ. Бушменът се подвоуми за момент, след това посегна с тънкия си маймунски пръст и докосна юмрука му. Той го отвори и върху дланта му бяха кацнали две пеперуди — едната черна, другата бяла — с размери, отговарящи по-скоро на човешките мащаби, отколкото на гигантските форми на симулацията. Крилата им потрепваха леко от вятъра.

Рени и !Ксабу кротко наблюдаваха Кунохара и пеперудите му.

— Говорейки за дуалистичния подход, съществуват две идеи, които биха могли да ви се сторят полезни — продължи Кунохара, — ако въобще откривате смисъл в това, имам предвид. В подкрепа на механистиците бих искал да изтъкна Закона на Доло, предпочитан от теоретиците на ранния И-живот и същевременно пренебрегван, необяснимо защо, от инженерите на Граала. Ако се обърнем към идеалистичната иконология, вероятно ще ви впечатли фигурата на будиста Кишимо-Джин — благодарение и на обстоятелството, че притчите му дават основание за умерен оптимизъм. Така или иначе будистите са склонни да разсъждават, прибягвайки до по-многословна терминология, отколкото сме свикнали всички ние, тъй че надали бихте я намерили за особено подходяща. — Той събра в юмрук ръката си и отново бързо я отвори. На мястото на двете пеперуди имаше една

сива. Кунохара я подхвърли нагоре. Тя изпърха няколко пъти с крилца и изчезна.

— За какво е всичко това? — попита настоятелно Рени. Всички тези загадки? Не можете ли просто да ни кажете какво според вас би трябвало да знаем?

— О, не, това не е пътят на истинското учение. — Кунохара отново рязко изхихика; звукът все повече дразнеше Рени. — Всеки дзен-учител, който заслужава дипломата си, ще ви каже, че на харизан кон петалата не се гледат.

— Кой сте вие? И защо въобще разговаряте с нас?

Кунохара се извърна. Втреченият му поглед, макар все така ярък и непоколебим, беше помътнял, сякаш онова, което бе скрито зад сим-лицето му, беше започнало да губи интерес към тях.

— Защо разговарям с вас? Е, добре, точният ентомологичен термин за моя интерес би бил щръклица, вероятно. А моята симулация би трябвало да ви подсказва кой съм и защо проявявам твърде нетраен интерес към крамолите между боговете. — И посочи към гъмжащото множество от мравки под тях, океан от дъвчеци и пълзящи чудовища. — Между впрочем, понеже стана дума за механистиците, надявам се приятелите ви от Кошера скоро да разберат заблудата на контрола малко по-определено. — Той постави ръка върху покритите си в бяла роба гърди. — Що се отнася до мен — е, вече казах, моята симулация би трябвало да ви разкрие всичко. Както виждате... аз съм само един малък човек.

Миг по-късно Рени и !Ксабу стояха сами върху пустата скала.

Тя първа наруши продължително надвисналата тишина.

— Какво беше всичко това? Искам да кажа, какво искаше той — схвана ли въобще някакъв смисъл?

— Той каза „Кръга“ — изрази се за тях така, сякаш имат нещо общо с Братството на Граала. — !Ксабу изглеждаше направо втрещен, поставил ръка върху полегатия си череп.

— Е, и? Никога не съм чувала за тях. Кой са те?

Маймунското лице на !Ксабу бе така опечалено, че й се дорева само като го гледаше.

— Това са хората, които ме изпратиха да уча, Рени. Казах ти го. Поне такава беше името на групата, която плати обучението ми — Кръгът. Възможно ли е да е съвпадение?

Рени не беше в състояние да разсъждава повече. Думите на Кунохара заподскачаха в мозъка ѝ и се разместиха. Напрягна се да си ги припомни. Някои от нещата, които бе споменал, искаше да обмисли по-късно. Единственият отговор, който предложи на !Ксабу, беше поклащане на главата.

Продължаваха да седят, потънали в мълчание, когато водното конче се завърна и отгоре спуснаха стълбата.

— Все едно сме в замръзналата каменна ера! — беснееше Кулен, докато тя и !Ксабу затягаха ремъците. — Направо не е за вярване!

— Системата върши необясними неща — поясни Ленор. — Не можем да се свържем с Кошера както трябва.

— Изобщо не можем да се свържем — изръмжа Кулен. — Нито да се изключим от мрежата, нито нищичко.

— И вие ли не можете да се изключите? — В главата на Рени като че ли отново затътнаха далечни барабани, все по-натрапващ се сигнал за събуждащите се в животинското ѝ подсъзнание мрачни предчувствия.

Ленор сви рамене.

— Да, по всичко изглежда, не сте само вие. В нормална ситуация това не би било кой знае какво, но роякът Еситон промени посоката. Насочва се към Кошера.

— Точно така — вметна навъсено Кулен, — и ако пристигнат там, преди да сме успели да предупредим някого, за да го запечатат, проклетниците, дето се представят за мравки, просто ще го заличат. И понеже трябва да запазваме тъпите правила на Кунохара, ще се наложи да реконструираме и препрограмираме почти всичко от самото начало.

Тъкмо да спомене за срещата им със собственика на сим-света, Рени внезапно реши да не казва нищо. Погледна многозначително !Ксабу с надеждата, че ще я разбере и ще премълчи за случилото се.

Очевидно ставаше нещо и Рени имаше смътното и неприятно усещане, че то е далеч по-объркано, отколкото можеха да си го представят тези двама ентомолози. В мрежата Адърланд настъпваха промени — Селърс бе споменал нещо по този въпрос. Тя беше достигнала един вид критичната си маса. Но тези двамата я познаваха само като великолепно местенце за научни симулации, една превъзходна играчка, нещо като академично опитно поле; изобщо

нямаха понятие, че този замък на великан човекоядец беше издигнат върху кости и кръв.

Тишината ставаше все по-тягостна. Самолетът се носеше, прелитайки покрай огромни стени от дървесна кора и промушвайки се между листа, които провисваха като гигантски зелени платна.

— Имам един въпрос — обади се най-после !Ксабу. — Твърдите, че и вие като нас не можете да напуснете симулацията и не можете да се свържете с базата си в Кошера.

— Това не ми е никаква база — отсече пилотът. — За Бога, маймунски човече, аз наистина си имам свой живот, да го знаеш.

— Не се заяждай, Кули — опита се да го успокои Ленор.

— Това, което не мога да разбера — продължи !Ксабу, — е защо чисто и просто не се изключите. — Той не отделяше настойчивия си поглед от пилота. — Защо не го направите?

— Защото някой трябва да предаде съобщението за рояка Еситон — отвърна Кулен.

— А не бихте ли могли да го направите по-успешно извън мрежата, щом комуникациите в този сим-свят не функционират нормално?

Рени се впечатли от начина, по който малкият човек бе обмислил нещата — явно използваше дилемата, пред която бяха изправени хората от Кошера, за да намери решението на техния проблем.

— Виж какво — неочаквано се разгневи Кулен, — щом искаш толкова да знаеш, не мога да открия проклетия си жак. Сякаш въобще го няма. Това е някаква абсолютна, абсолютна идиотщина. Така че, ако някой не отиде в моята лаборатория и не издърпа щепсела, ще трябва да чакам, докато не стартират отново системата или докато не оправят разбрицаното устройство.

Рени усети скрития под гнева му страх и разбра, че лошите й предчувствия бяха напълно основателни.

Преди някой от тях да добави каквото и да било, нещо блъсна самолета на една страна.

— Господи! — изкрещя Кулен. Надигна се нагоре, опитвайки се да преодолее гравитацията. — Господи! Половината прибори угаснаха!

Помъчи се да изтегли обратно лоста. Самолетът водно конче се разтресе заплашително, за момент загуби височина и отново се

издигна нагоре. Накрая възстанови първоначалния си курс, но явно нещо никак не беше наред.

— Какво беше това пък сега?

— Птица според мен. — Ленор се бе навела напред и опипваше лампите по контролното табло, повечето, от които сега не блещукаха. — Две от крилата са повредени и липсват един или два от колесниците.

— Не мога да задържа това чудо във въздуха — процеди през зъби Кулен. — Майната му! Цялата ми заплата за една година отива по дяволите, ако това нещо се строши.

— Няма да те карат да го плащаш. — Ленор говореше така, както се говори на разстроено дете, но и в нейния глас прозвучаха нотки на едва прикрита паника. — Ще успеем ли да се върнем?

Кулен се подвоуми за момент.

— Не. Няма да можем да се изплъзнем на следващата птица, ако изгубим още едно крило, и Господ не може да ни помогне да кацнем.

Рени си даде сметка, че той се притеснява да не загуби някой съществен компонент от програмирането при една непредвидена реална размяна с Кунохара, но тя вече не бе в състояние да умува за опасностите, които ги грозяха в Адърланд, по такъв отвлечен начин. Заплашваше ги непосредствен сблъсък със земята и всичко останало, което би произтекло в симулацията — включително може би и в абсолютната реалност.

— Кацай — каза тя. — Не се мотай. Ще се върнем пеша. Кулен я стрелна, за миг успокоен, и в погледа му проблесна гневна ирония.

— Исусе, ние наистина сме в каменната ера. Пеша из Буболечия. — Блъсна лоста напред и занатиска педалите. Водното конче полетя надолу, замалко да забие нос в земята, отново възстанови курс и се понесе спираловидно към горския килим, разтърсвано от конвулсии.

Нещо тъмно препречи за миг предното стъкло.

— Кулен, автопилотът е извън строя — предупреди го Ленор.

Кулен рязко смени посоката. Птицата не ги улучи, изсвистявайки подобно на изстрелян от земята снаряд, и въздушната вълна ги метна встрани. Кулен направи последен опит да изправи самолета, но ситуацията очевидно беше безнадеждна и той полетя отвесно надолу.

— Застегнете коланите! — изкрещя Кулен. — Предполагам, че такторната инсталация ще смекчи усещането за болка, но...

Той не успя да довърши. Водното конче заби крило в един увиснал клон. Чу се остро изскърцване, самолетът се преметна и полетя към земята. Рени имаше само секунда за подготовка, два-три удара на сърцето, след което нещо я блъсна в стената на кабината и главата ѝ се взриви от светлина, която миг по-късно потъна в мрак.

ШЕСТА ГЛАВА

МЪЖЪТ ОТ ЗЕМЯТА НА МЪРТВИТЕ

МРЕЖА/ЛИЧНИ ОБЯВИ: Все още очаквам...

(Картина: Снимка на М. Дж. — женски вариант.)

М. Дж.: „О-о, наистина ще се ядосам. Чакам вече толкова време, но вие, приятелчета, дето ви мислех за големи мъже, се държите като момченца. Защо не се обаждате? Страх ли ви е? Защото, ако ви е страх, не си струва да се обаждате. Очаквам истински мъже и когато ги намеря, ще отведа умовете и телата им на такова пътешествие, което НИКОГА няма да забравят.“

Птицеловеца натискаше с каменното си копие корема на Пол Джонас толкова силно, че острието бе пробило кожата. Пол пое въздух и усети болката да раздира цялото му тяло. Беше като в капан, прикован към пода от надвисналият над него мъж.

— Какво искаш? — попита той, докато се мъчеше да не губи самообладание. Птицеловеца трескаво шареше с див поглед като крадец, който за първи път участва в обир на банка.

— Ако те убия, ще се върнеш в Земята на мъртвите и ще ни оставиш на мира.

— Аз не идвам от Земята на мъртвите.

Птицеловеца свъси вежди.

— Ти каза, че идваш.

— Не съм го казвал. Ти го каза, когато ме извадихте от реката. Аз просто не спорих с теб.

Птицеловеца го гледаше освирепял и объркан от чутото. Лъжата очевидно не бе позната на Човеците, което в друга ситуация би

впечатлило Пол.

— Не — изрече най-после Птицеловеца провлечено и съсредоточено като съдия, който произнася присъда. Изглежда, бе изчерпал интелектуалния си лимит и се отказваше да разсъждава повече. — Ти идваш от Земята на мъртвите. Аз ще те убия и ти ще се върнеш пак там.

Пол повдигна ръце, стисна дръжката на копието и се опита да го отмести, но неандерталецът го притискаше между гърдите и ръката си и то не помръдна. Пол се напрегна максимално, но Птицеловеца се наведе напред и го заби още по-дълбоко. Пол почти усети острието да докосва вътрешностите му. Ръцете му трепереха от огромното усилие.

— Спри се!

Птицеловеца се извърна по посока на гласа. Тичащия Надалеч бързаше към тях с протегнати ръце, сякаш гневът на Птицеловеца бе нещо живо, което може внезапно да го нападне.

— Спри се! — повтори той. — Какви ги вършиш?

— Той идва от Земята на мъртвите — обяви Птицеловеца. — Идва за моето мъжко дете.

— Мъжкото ти дете? — Пол поклати глава. — Не знам нищо за никакво дете.

И други Човеци се бяха събудили и пристъпваха като неясни силуети в смътното блещукане на въглените.

— Той е дух — упорстваше Птицеловеца. — Дойде от реката да вземе моето мъжко дете.

Пол беше сигурен, че сега Тичащия Надалеч ще каже нещо мъдро и властно, но той само измърмори и потъна обратно в мрака. „Нещо не е както трябва — връхлетя го отчайваща мисъл. — Ако беше измислица, щях да съм му спасил живота или нещо такова и той щеше да ми помогне.“

Отново натисна копието, но нямаше опора. Двамата не помръдваха, вкопчени безмълвно в двата му края, но Пол усещаше, че няма да удържи дълго острия връх.

— Нека видя детето — помоли тихичко той, без да може да си поеме дъх. — Нека опитам да му помогна.

— Не. — Ужас прониза Птицеловеца, но натискът му не отслабна.

— Защо иска да пролее кръв в нашия дом Птицеловеца? Старчески треперещият глас на Тъмната луна ги сепна.

Не трепнал дори при появата на Тичация Надалеч, сега Птицеловеца отмести върха на копие от корема на Пол и се дръпна назад. Древната старица пристъпваше към тях, подпряна на ръката на Тичация. Очевидно тъкмо се бе събудила и редицката ѝ разчорлена косица беше бухнала като облаче дим.

— Моля ви — обърна се към нея Пол. — Не съм никакъв дух. Не мисля лошо на Човеците. Ако искате да си тръгна, ще си тръгна.

Но още докато го казваше, си спомни смразяващия мрак навън, вероятно населен с чудовища, които бе виждал само по книгите. Саблезъби тигри? Не живееха ли подобни зверове в епохата на пещерните хора? Но каква беше алтернативата — битка до смърт с дивак от каменната ера?

„Аз не съм Тарзан. — Усети, че го изпълва безсилна ярост. — Какъв е смисълът на всичко това? Та аз съм само един служител в някакъв проклет музей, за Бога!“

— Казваш, че ще помогнеш на детето.

Скритото в сянка лице на Тъмната луна се надвеси и огромните ѝ очи се втренчиха в него.

— Не. Казах, че ще се опитам да му помогна.

Млъкна, задъхан отново. Тези хора не го разбираха, независимо че говореха на един и същи език.

Тъмната луна протегна подобната си на птичи крак ръка към Птицеловеца и той се дръпна като опарен. Тя се приближи повторно. Този път той се остави да хване ръката му.

— Той ще отиде при детето — каза тя.

— Не — почти прошепна Птицеловеца, сякаш неспособен да говори от ужас. — Той ще ми вземе момчето.

— Ако мъртвите искат детето ти, ще го вземат — отвърна Тъмната луна. — Ако не го искат, няма да го вземат. Не можеш да спреш смъртта с копие. Не и такава смърт.

Птицеловеца метна поглед към Пол, сякаш, за да ѝ напомни, че тъкмо това бе на път да направи, но ръката ѝ стисна неговата и той сведе глава като сърдито хлапе.

Тъмната луна се обърна към Пол:

— Ела при детето, Речен дух.

Никой не му помогна и Пол се надигна с мъка. Усети пулсираща болка там, където го бе намушкал Птицеловеца. Докосна мястото и напипа влагата. Старицата и Тичация Надалеч се обърнаха и тръгнаха бавно през пещерата. Пол тръгна неохотно след тях и съпротивата му нарасна, тъй като Птицеловеца го последва, допирайки леко, но красноречиво върха на копието в гърба му.

„Трябва да се махна оттук — помисли си той. — Това не са моите хора и което и да е това място, то не е моето. Не схващам правилата.“

Поведоха го към една от последните палатки, толкова отдалечена от главния огън, че пред нея гореше друг, помалък, който беше ограден с камъни. Пол си представи седналия пред пламъците Птицеловец, умислен за болното си дете. Разбираше мъката му и не му се сърдеше.

Едно рязко мушване по гърба, когато за миг се поколеба дали да продължи, възвърна предишната му неприязън.

Палатката на Птицеловеца беше по-малка от останалите. Трябваше много да се наведе, за да мине през входното платнище. Вътре го очакваха три деца, но само две от тях го погледнаха, когато влезе — загърнато в кожи опулено бебе и малкото момиче, което видя преди това. Зяпнали, те не смееха да помръднат, като подплашени катерички. Между тях лежеше увито в кожи дете, за което очевидно се грижеше по-голямото момиче. Виждаше се само главата му. Тъмната коса скриваше челото му, а под трепкащите клепачи очите му бяха обърнати назад и процеждащата се през входа светлинка осветяваше две едва забележимо пулсиращи белезникави цепки.

Пол коленичи и докосна с ръка челото на момчето. Не обърна внимание на гневното мърморене на Птицеловеца и не отмести ръката си, когато детето леко извърна глава на една страна; пареше като камъните, върху които Човеците приготвяха храната си. Десетинагодишното момченце натисна лекичко китката му и Пол махна ръката си.

Вгледа се в малкото, бледо лице. Още нещо, по което целият този налудничав кошмар фатално се различаваше от прекрасните старовремски приказки. Във всички филми и фантастични разкази пришълецът от бъдещето задължително познаваше модерната медицина и можеше да стъкми дефибрилатор от палмови листа или да изцеди от някъде скъпоценната доза пеницилин, за да спаси агонизиращия вожд. Но за лекуването на едно дете Пол знаеше по-

малко и от майка си и баба си, възпитани според отмиращата традиция на женската компетентност по всякакви въпроси. Пеницилин? Май го имаше по мухлясалия хляб? Но кой можеше да гарантира, че детето има инфекция, а не нещо много по-сериозно, като шум на сърцето или бъбречна недостатъчност?

Пол смутено поклати глава. Сглупи, че изобщо предложи да види детето, макар да не даде на баща му каквито и да е фалшиви надежди. Усецаше зад врата си тежкото дишане на Птицеловеца и върховното му напрежение, което всеки миг можеше да се разрази във внезапна буря.

— Не мисля, че... — опита се да каже нещо Пол и в същия момент болното дете проговори.

Отначало чу само тих шепот, недоловимо хриптене между пресъхналите устни. Наведе се над него. Момчето се дръпна конвулсивно и отметна глава, опитвайки се сякаш да се освободи от нещо, което бе сграбчило врата му. Дрезгавият му гласец се усили.

— ...Толкова тъмно... толкова студено... и всички си отидоха, всички се събраха, излязоха през прозорците и вратите и прекосиха Черния океан...

Някои от Човеците ахнаха и зашепнаха. Пол усети да го полазват тръпки по гърба, но те нямаха нищо общо с допряното копие. Черният океан... беше чувал тези думи...

— ... Къде са? — Изпоцапаните пръстчета на момчето застъргаха по пода, без да напипат нищо. — Остана ми само тъмнината. Гласът, Единствения... ги отнесе през прозорците до един...

Гласът отново зашепна. Пол се приведе съвсем близо, но не схвана нищо от тихичкото шушнене, което постепенно замря. Спазмите се уталожиха. Втренчи поглед в бледите му черти. От отпуснатата уста отново се дочу хриптене. Тъкмо протегна ръка да пипне пак челцето, и момчето внезапно отвори очи.

Черни. Като дупки, като космос, като зейнал вход на килер. Блуждаещият поглед зашари да се фокусира върху нещо и Пол чу ужасен вик зад гърба си. Накрая зениците спряха върху него и го приковаха.

„Пол? Къде си?“

Беше нейният глас, болезнената музика от сънищата му. Стори му се, че сърцето му ще спре. Не можеше да си поеме дъх.

„Ти каза, че ще дойдеш — обеща.“

Треперейки, момченцето се пресегна и сграбчи ръката му с неподозирана за малките пръстчета сила.

„Преди да намериш планината, трябва да откриеш Дома на Скитника. Трябва да дойдеш в Дома на Скитника и да освободиш Тъкачката.“

Успя най-после да поеме дълбоко въздух, сякаш току-що изплувал от океанските дълбини. Дръпна ръката си, опитвайки се да се освободи от вкопчилите се в нея пръсти. Момчето се надигна в леглото, увисвайки на ръката му като риба, захапала въдица, но след миг пръстите му се отпуснаха и то падна безжизнено назад със затворени очи. Беше оставило нещо в ръката му.

Разтвори пръсти и видя перото в дланта си миг преди нещо да се стовари върху главата му и той да рухне на колене. Зад гърба му настана бъркотия, която чуваше като далечен тътен, а после нещо се сгромоляса отгоре му и нечии железни пръсти стиснаха гърлото му.

Не виждаше с кого се бори, а и не го интересуваше. Заблъска с юмруци, опитвайки се да отърси проклетия, подъл товар от себе си. Мяташе се сред светлина и мрак, връхлитан от неясни звуци, но бучащата в главата му тъмнина обгръщаше всичко. Усети прилив на неподозирана сила и едната ръка пусна врата му. Неуспяла да го докопа отново, тя се вкопчи в лицето му. Направи опит да се отскубне и се метна във въздуха, все едно плуваше в дълбока вода, но все така не можеше да си поеме дъх. Нещо остро го проряза встрани и вледеняващата болка го парализира за миг.

Търкулна се, докато най-после нещо го спря, и опита да се изправи на крака. Онова, което бе сграбчило лицето му, го пусна и нещо студено и остро отново прободеше хълбока му. Хвърли се напред и онова, което му пречеше, отстъпи. Падна и светлината се промени, а околните шумове отекнаха в ушите му.

Точно до главата му грейна светлинка. Разтърсваше го дълго потискана ярост, намерила най-после изход. Когато осъзна, че светлината е от пламъка на огъня, който прегازی, измъквайки се от палатката, Пол се търкулна към него и тикна вкопчилата се в гърба му непоносима тежест в каменния пръстен. Надавайки рев като падналия

в ловджийската яма лос, тя го пушна и изпълзя настрани, удряйки с ръце по лумналите върху нея пламъци. Беше му все едно дали ще излезе жив от тази битка: метна се през огъня и събори противника си на земята, без да усеща пламъците, които пърлеха кожата му. За миг видя ужасеното лице на Птицеловеца под себе си. Напипа с ръка нещо обло, тежко и горещо — камък от огнището, проблесна хладна и безмилостна мисъл в съзнанието му. Издигна го, за да премаже Птицеловеца и всичко около себе си, и в този момент усети силен удар в тила, разтресъл като електричество цялото му тяло, запращайки го в нищото.

Гласовете като че ли се караха. Далечни и едва различими, което не го притесняваше особено.

Дали не бяха майка му и баща му? Не че се караха кой знае колко често — обичайното поведение на Джонас старши към майката на Пол бе граничеца с презрение почтителност, сякаш тя бе зле направен предмет, който не би издържал дори обикновено ръкостискане. Понякога все пак равното му безразличие се стопяваше, най-често когато някой външен човек отхвърляше негова идея, и се разразяваше придружена от крясъци кратка вихрушка, последвана от продължило часове наред затишие, което винаги събуждаше у малкия Пол усещането, че всички в къщата се ослушват той да произведе някакъв шум, който да сложи край на тишината.

В редките случаи, когато майка му отстояваше своето мнение и отвърщаше на нападките, макар и по своя си хрисим, оправдаващ се начин, крясъците не траеха по-дълго, но мълчанието се проточваше по цял ден, а понякога и по цели дни. През такива дълги, тягостни дни Пол не напускаше стаята си, лишен от желание дори да надникне в тишината отвън, и викаше на екрана си карти на далечни места, кроейки планове за бягство. А в безкрайните часове на някой кротък следобед си представяше, че къщата им е играчка в стъклена топка със сипещ се сняг и че коридорите зад вратата на стаята му бавно се изпълват с тихи, бели облаци.

Гласовете продължаваха да спорят, все така далечни и несъществени, но сега знаеше, че и двата са мъжки. Ако единият беше на баща му, то вероятно другият бе на вуйчо Лестър, брат на майка му, който правеше нещо, за да помага на банките да осъществяват контакти с други страни. Той и бащата на Пол никак не се разбираха

по политиката — вуйчо Лестър смяташе, че всеки, който е гласувал за лейбъристите, изобщо не разбира накъде върви светът — и понякога спореха разгорещено с часове, а майка му кимаше и ту се усмихваше, ту се мръщеше в знак на престолено несъгласие, давайки вид, че я интересуват чудатите им твърдения. През това време Пол седеше, кръстосал крака, в ъгъла и разглеждаше някоя от безценните старовремски хартиени книги с репродукции на майка си, оставени ѝ от дядо му.

Пол много харесваше една репродукция и докато слушаше преписаната на баща му с вуйчо Лестър, я разглеждаше за пореден път. Беше на Брьогел Стари или поне си мислеше, че е негова — в момента имената го затрудняваха, — и изобразяваше група ловци да се спускат по заснежен хълм, завръщайки се с богат улов за празника долу в града. Картината му въздействаше по начин, който не можеше да обясни, и когато постъпи в университета, я използваше като фон на видеостената. Когато съквартирантът му се прибираще при семейството си, Пол я оставяше включена цялата нощ, така че белият сняг и пъстрите шалове бяха последното, което виждаше, преди да заспи. Не знаеше защо я харесва толкова много — вероятно го впечатляваха празничното ѝ настроение и близостта между селяните. Нямаше братя и сестри.

Спомняйки си онази картина, докато спорът ту се усилваше, ту затихваше, той почти усещаше пронизващия мраз на Брьогеловия сняг. Бяло, всичко в бяло, което се сипе и натрупва, превръщайки целия свят в едно цяло и скривайки всичко, което би причинило болка и срам...

Болеше го главата. Споменът за студа ли бе причината или нестихващото бърборене на онези хора? И кои бяха те всъщност? Бе си помислил, че единият от тях може да е баща му, но другият със сигурност не можеше да е вуйчо Лестър, който почина от сърдечен удар още преди десетина години по време на отпуска си в Ява.

Всъщност, усети Пол, болеше го не само главата. Сякаш го бяха ритали и блъскали по цялото тяло и сега го болеше всеки милиметър. А цялата тази болка бе скована от студа.

Пропадна надолу и се удари в нещо твърдо. Твърдо и студено. Беше сигурен независимо от замаяността си и жестокото главоболие. Земята беше много, много студена.

— ... с неговата кръв — казваше единият от гласовете. — Ще ни докара проклятие. Да не искаш да те прокълне човек от Земята на мъртвите?

— Но това е копието на Птицеловеца — каза другият. — Защо да му го даваме?

— Не го даваме, а го оставяме. Защото по него е кръвта на Речния дух и не искаме той да се връща на нашата земя по зова на кръвта си. Майка Тъмната луна каза така. Всички я чуха.

Студът ставаше все по-вцепеняващ. Пол започна да трепери, но при всяко помръдване изпитваше усещането, че костите му се трият една в друга, и изстена болезнено.

— Събужда се. Да се връщаме.

— Оставяме го много близо до нашата земя, Тичащ Надалеч — каза вторият глас. — По-добре да го убием.

— Не. Майка Тъмната луна каза, че кръвта му ще ни докара проклятие. Не видя ли, че само капчица от нея докара болест на Птицеловеца? И как повика лошото нещо в детето на Птицеловеца? Вече няма да се върне.

Главата му пулсираше от болка, сякаш огромна подутина. Пол все още не смееше да отвори очи, така че по-скоро усети, отколкото видя някой да се привежда и да доближава лице съвсем до неговото.

— Вече няма да се върне — повтори Тичащия почти в ухото му като че ли искаше да му го внуши, — защото майка Тъмната луна каза, че ако се върне, тогава той ще бъде прокълнат, не ние. И тогава Човеците ще го убият, без да се страхуват от кръвта му.

Мъжът се отдръпна и нещо тупна до Пол. После чу ритмичен шум и след няколко секунди се досети, че са стъпките на Човеците, които се отдалечаваха по скрипящия сняг.

В главата му започна да се оформя смътна представа за случилото се, но далеч по-бързо започна да го сковават студът. Разтресоха го неконтролируеми спазми и той се сви като охлюв, сгушвайки се в собственото си тяло за мъничко топлинка. Нищо не помагаше — студът продължаваше да го пронизва от едната страна, изсмуквайки последните му сили. Обърна се по корем и с огромни усилия успя да свре крака под себе си. Подпря се плътно на ръце и направи опит да се привдигне. Зави му се свят и му прилоша, и за миг потъна в плътен мрак, изтласкал даже студа — но само за миг.

Постепенно тъмнината се проясни и Пол най-после откряна очи. В първия момент не усети никаква промяна. Над главата му бе зейнало нощното небе, невъобразимо черно кадифе, но щом очите му свикнаха с мрака, видя, че той бе пронизан от безмилостно блещукащи звезди. Иззад дърветата от едната страна на върха на хълма надничаше ръбчето на огромна жълта луна. Под небето се бе проснал обгърнат в белота хълм и целият свят бе разделен на две половини — черна и бяла. А той беше единственото друго нещо в него, заклещен в капана между черно и бяло.

„Защо аз? — запита се отчаян той. — Какво толкова сторих, Господи?“

Духна вятър. Един-единствен полъх, но като че ли го пронизаха хиляди ножове. Отново се разтресе и се надигна на крака. Олюля се, но запази равновесие. Главата му бумтеше, костите му сякаш бяха изпотрошени. Усети вкус на метал и изплю тъмна кървава топка, която направи малка дупка върху белия склон. Задави го вопъл. Далечен вой — като на вълк, но много по-плътен — се изви и затихна, отеквайки над лунния пейзаж, ужасяващ предвечен звук, появил се, за да му напомни за безнадеждната му самота.

„Оставиха ме да умра.“

Отново изстена ожесточено и безпомощно, но се овладя. Страхуваше се да заплаче, за да не рухне на колене. Не беше сигурен дали ще има сили да се изправи втори път.

Нещо дълго и тъмно лежеше в снета до краката му и това му припомни думите на Тичация Надалеч. Копието на Птицеловеца. Вторачи се в него, но не се сети за какво би могъл да го използва освен за опора. Загърна се по-плътно в коженото наметало — каква ли смъртна присъда му бяха издали, щом му бяха оставили дрехата? — и се наведе внимателно. Едва не изгуби равновесие, но успя да се задържи и се зае със сложната процедура по вдигане на копието, а краката му всеки момент се огъваха и главата му щеше да се пръсне. Най-накрая обви пръсти около дръжката и бавно се изправи, като се държеше за нея.

Вятърът се усили. Пронизващ и брулещ.

„Къде да отида?“

Хрумна му да тръгне по стъпките обратно към пещерата. Ако не можеше да ги убеди да го пуснат на топло, може би щеше да успее да

открадне огъня им както в историята, която разказа Тъмната луна. Но дори и с плувналия си като че ли в кръв мозък разбираше, че това са глупости.

Къде да отиде? Очевидно трябваше да намери подслон. Място, защитено от вятъра. И да изчака, докато отново се затопли.

„Докато се затопли.“

Усети черния хумор и се опита да се разсмее, но само се закашля, хриптейки.

„И колко ще продължи това? Колко трае един ледников период всъщност?“

Затътри се надолу по склона и всяка негова стъпка през дълбокия сняг беше малка, изтощителна битка в една война, която изобщо не се надяваше да спечели.

Луната се беше изкачила над върховете на дърветата и висеше пълна и дебела пред него, заела едва ли не цялото небе. Не мислеше, не искаше да се замисля какво би правил, ако нощта беше безлунна. Дори сега невинаги успяваше да види навреме множеството коварни вдлъбнатини в сребристия сняг, за да ги избегне, и всеки следващ път, когато пропадеше в някоя от тях, му отнемаше все по-дълго време да се измъкне. Беше обут в някаква дебела кожа с козината навътре, но въпреки това краката му бяха така премръзнали, че от известно време не ги чувстваше. Струваше му се, че свършват на десетина сантиметра над глезените. Не се изискваше университетско образование, за да се сети какво означава това.

„Сняг — не преставаше да си повтаря той, препъвайки се, затънал до кръста в него. — Ужасно много сняг.“

Тази и подобни влудяващо очевидни мисли бяха постоянните му спътници през последния един час. Трябваше да положи усилия, за да ги прогони и да се съсредоточи, но не му бяха останали никакви сили.

„Сняг, бял като сняг, снежна пързалка.“

Вдигаше крак — не беше съвсем сигурен кой от двата — и отново го отпускате, за да потъне в снежната кора. Качулката се бе смъкнала от главата му и вятърът го щипеше по лицето.

„Снежна пързалка.“

Точно така, целият свят се носеше по пързалката. Тъкмо това беше правил цял живот и той. Носеше се по пързалката на живота, по пързалката на училището, на работата си в галерията „Тейт“,

повтаряйки до втръсване едни и същи изтъркани номера по разни дамски сбирки. По едно време си мислеше, че от него ще излезе нещо по-различно, че ще стане необикновена личност. Без дори да го съзнава, още от дете се опитваше да се отърве от тази идея, неспособен да си представи какво би направила тази бъдеща изключителна личност, на какво би се посветила. И ето, като че ли самият бог на неудачниците бе забелязал безпътицата му и бе издал подходящо за престъплението му наказание, осъждайки го да се носи по пързалката на времето и пространството като загубен посетител след края на работното време в един безкраен музей.

Да, тъкмо това беше правил винаги — носеше се по пързалката, по течението. Даже тук, в това студено, първично място, възстановил най-последна паметта си — или значителна част от нея, — бе позволил други да определят посоката му. Човеците го извадиха от реката, тъй като не можеше да се справи сам, и го нарекоха... как каза Тичация Надалеч... човек от Земята на мъртвите. Прие го с безволево самосъжаление, като пътник в метрото, останал прав, защото някой си е сложил куфарчето на последната седалка.

Речен дух, така го нарекоха. И бяха по-прави, отколкото предполагаха. Навсякъде, откъдето беше минал в това налудничаво странстване, блуждаеше като бездомен дух. И навсякъде, където беше попадал, в един или друг момент се оказваше сред някаква река, май винаги една и съща свършена метафора на безцелния му живот...

Сред блуждаещите му мисли проблесна внезапен спомен.

„Те ще те потърсят в реката.“

Някой му го беше казал. Дали не беше в един от странните му, необясними сънища? Не, това беше гласът от златния кристал — пеещата арфа от съня му, — но кристалът му бе проговорил тук, в ледниковата епоха.

„Те ще те потърсят в реката“ — беше му казал кристалът.

Значи бе истина — реката означаваше нещо. Затова не можеше да избяга от нея.

Пол се спря. Нещо ново проряза съзнанието му през болката и безпътицата — не спомен, а идея. И го изпълни с болезнена яснота, пропъждайки за момент всичко останало. Бе се носил по течението дълго, безкрайно дълго, но — дотук. Ако не искаше завинаги да се

подмята като листо, подхвърляно от вятъра, трябваше да поеме нещата в свои ръце.

„Именно по реката преминавам от едно място на друго.“

Знаеше го със сигурност, макар да не беше му хрумвало досега.

„Огледалния свят, Марс, тук — във всички тези места попаднах по реката. Така че, ако я потърся...“

Ако тръгнеше да я търси, щеше да има някаква цел. Ако я намереше, нещата щяха да се променят и щеше да се приближи до някакъв отговор.

Напрегна се да си спомни откъде беше минала ловната група на Човеците, за да прецени къде се намира по разположението на луната, но в другия му живот никога не му се бе налагало да решава подобни задачи и усети, че се обърква още повече. Но пък знаеше със сигурност, че водата тече в ниското. Ще продължи да се спуска по хълма. Ще се спусне най-долу и ще се измъкне. Вече няма да се носи по течението. Никога.

Луната бе изминала по-голямата част от пътя си върху черната небесна сфера над главата му, но не чак толкова, че да очаква скоро да се съмне. Сега всяка стъпка беше агония, всеки милиметър напред — плод на поредната клетва по-късно да възнагради тялото си, макар дълбоко да се съмняваше, че ще му се отдаде възможност някога да го стори. Единствената му утеха бе, че най-последно остави зад гърба си стръмния склон; след като прекоси, залитайки, храстовидната, покрита със сняг гора, земята пред него се оказа почти хоризонтална.

Но дори такъв незначителен наклон в момента бе непосилен за него. Пол се спря, облегал на копието, изпълнен с безмълвна благодарност към Птицеловеца за това, че го бе пробол, превръщайки копието с полепналата по него кръв на Пол в табу. Но се замисли дали бе така всъщност. Пророчеството на Тичация Надалеч и Тъмната луна за грозещата племето опасност го бяха спасили от сигурна смърт и му бяха осигурили топли дрехи и копие. Може би двамата по свой си начин искаха да му дадат шанс.

Не трябваше да го изпуска. Пое дълбоко въздух и закуцука нататък.

Мисълта, че може би дължи живота си на двама неандерталци, съвременници на неговите невъобразимо далечни предци, го поразя. И

че именно този бе обичайният им начин. Кои всъщност бяха те? Къде всъщност беше попаднал?

Пол Джонас все още си блъскаше главата над тези въпроси, когато вятърът промени посоката си и в ноздрите му плисна миризма на смърт.

Настръхна от полазлия го страх. Зловонието на гниещо месо беше примесено с миризма на животински мускус, пикоч, нечистотии и кръв. Върхът на отчаянието. Краят на пътя. Извърна се и погледна назад — една тъмна фигура по склона над него замръзна на мястото си и за част от секундата той си помисли, че се е заблудил в мрака и всъщност това е някаква скала. В този момент се размърда друга сянка, надигайки муцуна, за да подуши миризмите, докарани от променилия посоката сивятър, и Пол зърна в проблесналите жълтозелени очи отразената лунна светлина. Нов полъх на вятъра запрати противната смрад в лицето му и мускулите му се стегнаха като по команда, получили най-примитивния сигнал за опасност. Обладан от надигащата се в него паника, все пак успя да прецени, че бягството не е никакво спасение. Трета масивна четирикрака фигура се спускаше косо по склона. Ако тези страховити зверове все още не го нападаха, единствената причина бе, че не знаеха що за плячка е и каква опасност крие в себе си. Но ако побегне... Дори той, който бе виждал по-малко диви животни от повечето израснали на село деца, беше сигурен, че това би бил общоприетият знак, че вечерята е сервирана.

Пол се обърна, направи една незабележима крачица, после още една и продължи напред, давайки си сметка, че огромните черни силуети се промъкват все по-близо зад гърба му, и това беше може би най-смелото нещо, което се бе престрашавал да направи през целия си живот. Обхвана го абсурдното желание да подсвирне като герой от анимационен филм, самоотвержено защитаващ някаква позиция. Прииска му се наистина да е герой от анимационен филм, измислено същество, способно да надживее и най-кошмарните аварии и накрая да възвърне първоначалната си форма, цял-целеничък и готов за нови приключения.

Вятърът отново промени посоката си и задуха в лицето му, а на Пол му се стори, че дочува откъм хълма гърлено изръмжаване от задоволство, когато миризмата му достигна ноздрите им. Имаше един-единствен шанс, и то ако успееше да намери място, което да превърне

във временно убежище — пещера или висока скала, или дърво, на което да се покатери. Нищо чудно, че Човеците използваха за жилища дупките по планинския склон. Обикновено прекарваше отпуските си по слънчеви плажове, а понякога и из шотландските планински райони или в Котсуълдс и никога не бе изпитвал ужасяващата, безнадеждна самотност на съществуването под открито небе. И ето че можеше да я изпита както никога досега.

Снежната покривка стана по-плитка и въпреки че му позволяваше да се придвижва малко по-бързо, крачките му станаха по-колебливи поради ледения пласт под снега. Пол изруга тихичко, но продължи. Трябваше да внимава да не се подхлъзне. За съществата зад гърба му едно негово падане би било равнозначно на побягане.

В десния ъгъл на периферното му зрение нещо помръдна. Изви глава възможно най-предпазливо. Сянката пристъпваше леко по заснеженото поле само на един хвърлей разстояние. Рунтавата глава и гърбът напомняха силует на куче, но някак деформиран. Муцуната издишваше пара на малки облачета.

Земята под краката му бе почти съвсем равна, но дори дребните дръвчета се срещаха все по-рядко. Пред него се бе проснала безкрайната белота — никакъв камък, никакъв заслон. Погледна през рамо, чудейки се дали не би могъл да се върне, заобикаляйки в кръг до някоя от скалите, които бе отминал, но двата спускащи се по склона силуета мигновено убиха желанието му. Бяха общо три, всичките някак неправилни по форма и размер — глутница, тръгнала на лов.

Беше голяма грешка да поглежда назад в движение. Пол се препъна и се подхлъзна. За един ужасяващ миг му се стори, че ще се сгромоляса, но копието на Птицеловеца застърга върху леда и успя да се задържи полуизправен, забил коляно в необикновено твърдата земя. Ако не беше почти замръзнал, щеше да го заболи ужасно. Но сега не почувства нищо освен нова слабост в ставата. Трите силуета, сега отново един до друг, се спряха, за да проследят опитите му да се изправи, а очите им проблясваха в тъмното като скъпоценни камъни и ту се скриваха, ту се появяваха иззад облачетата димяща пара.

Ръката му не успя да намери опора върху съвършено гладката и хлъзгава повърхност, поръсена със ситен сняг. Докато се мъчеше да се изправи на крака, той осъзна, че е паднал върху лед, обширно ледено

пространство. Спонтанното му възмущение от поредната неприятност отстъпи пред внезапно избухналата надежда.

„Реката...?“

Като че ли усетил това и за да угаси на мига искрицата надежда, най-близкият силует се спусна към него с огромни скокове. Движеше се толкова бързо, че беше само на десетина метра, когато Пол разбра и вдигна копието.

— Хей! Я марш!

Размаха отчаяно свободната си ръка и насочи копието към тъмния силует, надявайки се, че той не е усетил дивия ужас в пискливото му гласче.

Звярът спря, но не отстъпи. Гледаше го с приведена глава и едно гърлено, накъсано ръмжене разтреса въздуха между двамата. В този момент в мозъка му сякаш проблесна светкавица и Пол осъзна какво във формата на тези същества го смущаваше. Беше някаква хиена, но значително по-голяма от тези, които бе виждал — висока колкото дребен кон, с едро, кокалесто тяло. Издишващите пара челюсти бяха достатъчно големи, за да налапат тялото му на ширина.

Звярът отново изръмжа и Пол изпита усещането, че мощният тътен разтърсва костите му. Краката му омекнаха и Пол стегна мускули, за да остане прав. Отново го облъхна миризма на развалено месо и мускус. Сърцето му сякаш препусна по склона, изтръпнало от страх пред опасността всеки момент да не се препъне фатално.

„Пещерна хиена.“

Името възникна внезапно, спомен от документален филм или естественоисторическа изложба — сякаш названието на чудовището имаше някакво значение. Пещерна хиена — дебнещият сред ледниковите степи ловец, подвижна машина за убиване, с която човек не се бе изправял лице в лице от петдесет хиляди години.

Пол отстъпи несигурно крачка назад. Хиената възстанови предишната дистанция, все така привела глава и втренчила в него тънките си като цепки, проблясващи жълтозелени очи. Двете ѝ спътнички се разделиха от другата му страна със скърцащи крачки и с хладнокръвието на професионални убийци, действащи в екип. Пол отново повдигна копието си и го размаха. Опита се да извика, но от гърлото му излезе някакъв глух стон.

„Реката! — помисли обезумял той. — Аз съм върху реката!“

Но какво му помагаше това обстоятелство? Нямахме представа как би могъл да се прехвърли от едно място в друго. Но беше сигурен, че е по-вероятно да възседне и да пришпори някое от тези чудовища, отколкото да се спаси от тях.

Най-близката хиена изръмжа отново и се спусна. Докато приближаваше в тръс, Пол падна на колене и заби задната част на копието в хлъзгавата земя. Звярът увеличи скорост...

Вероятно хиената не забеляза копието на фона на дрехите му или не знаеше какво е копие. Усети горещия ѝ като полъх от фурна дъх от няколко метра. Хищникът се наниза на върха на копието с такава сила, че ръцете му едва не изхвъркнаха от ставите. Изрева от болка и стисна дръжката, усещайки хрущенето при преминаването на острието на копието през мускули и хрущяли. Чудовището нададе вой и се стовари отгоре му. Пол отхвъркна встрани, сякаш блъснат от автомобил, и изпусна копието от премръзналите си ръце, когато хиената се сгромоляса до него. Беше се проснал по корем и дълго пълзя по леда, докато се върне до звяра и измъкне оръжието от плътта на животното.

Зашеметен, Пол остана да лежи секунда-две, опитвайки се да си спомни кое са ръцете и кое — краката му. Проехтя нещо като пушечен изстрел и в миг на умопомрачение му хрумна, че както в „Петя и вълкът“ ловецът с голямата пушка е дошъл, за да му спаси живота. След това надигна глава и видя как ранената хиена внезапно се плъзва назад и изчезва в една черна дупка върху бялата ледена повърхност.

Едно изръмжаване изотзад го накара да се обърне. Другите две хиени се приближаваха върху мускулестите си крака. Той залитна, размахал от отчаяние копието над главата си. Чу се нов трясък, след него още един, а после цялата земя около него се покри с концентрични черни линии, сякаш бе попаднал в центъра на паяжина. Ледът се разтресе и замря. За миг се учуди защо единият му крак е покъс от другия и защо изведнъж стана още по-студено — или по-горещо, не можа да прецени. Тогава ледът под него се разтвори и лакомата черна вода го засмука.

СЕДМА ГЛАВА

ПОСЕЩЕНИЕТО НА ПРАТАТКО

*МРЕЖА/БИЗНЕС: Крелор Дъмис
„МедФХ“.*

(Картина: Крелор с вицепрезидента Фон Страсбург.)

Диктор: Уберто Крелор продаде своята многомилionна компания за медицински доставки „МедФХ“, един от последните членове на неговата фамилия от компании „Черен щит“, на „Клинсор Труп“, която става най-големият световен доставчик на медицинско оборудване за клиники и болници. Крелор, който загуби милиарди, когато нанотехнологичната промишленост преживя оттеглянето на доверието на клиентите, сега продаде голяма част от своите холдинги, за да удовлетвори кредиторите си.

(Картина: Крелор и Хаген в олимпийския павилион на Швейцария в Букурещ.)

Независимо че в известен смисъл късметът му изневери, наскоро Крелор се ожени повторно за предишната си съпруга Вила Хаген. Скандалният им първи брак се бе превърнал в неизменен сюжет на сензационните мрежи.

Крелор: „Това не е разпродажба, а реорганизация — нима не разбирате? А сега ви моля да ни оставите на мира — опитваме се да се насладим на медения си месец.“

Въпреки продължителното време, което бяха прекарвали заедно в симулацията, Рени отново се ужаси, когато отвори очи и видя лицето

на бабуина само на сантиметри от своето.

— Добре ли си? — !Ксабу погали внимателно ръката ѝ. — Разбихме се при приземяването. Като във филм.

Рени не бе съвсем сигурна дали е добре: болеше я главата, светът сякаш се бе преобърнал и освен това ѝ беше ужасно трудно да помръдне крайниците си. Последният проблем отпадна, когато успя да разкопчае предпазния колан, притиснал я към смачканата стена на водното конче самолет; вторият се изясни, когато се претърколи в пилотската кабина — очевидно водното конче стоеше на носа си.

— Живи сме — заключи тя.

— Почти. — Под нея, заклещен сред останките от контролното табло, Кулен полагаше неистови усилия да се освободи. — Поне според стандартите на симулацията. Господи! Погледни това! — Той фрасна изпотрошеното табло с юмрук. — Направо за боклука!

— Няма ли поне замалко да забравиш идиотската си играчка?

Ленор беше в още по-тежко положение от него: седалката на втория пилот се бе изкъртила заедно с голяма част от пода на самолета, вклинявайки я в таблото. А беше и доста по-уплашена от колегата си; Рени усети, че от разтреперания ѝ глас главоболието ѝ се усилва.

— Извади ме оттук! Веднага!

— Ела да ми подадеш ръка — каза Рени на !Ксабу. Обърна се и установи, че не го вижда в порутената кабина. — !Ксабу?

— Изкарай ме оттук! — настоя Ленор.

Рени не знаеше какво да направи. Двамата учени се нуждаеха от помощ, но тя изпита ужас, че може да изгуби малкия човек, своя приятел, и да остане абсолютно сама.

— Да те вземат дяволите, кучко! Помогни ми! — изруга високо Ленор.

Рени се извърна смаяна, но изразът върху отлично симулираното женско лице мигновено угаси гнева ѝ — Ленор Куок бе обхваната от истинска разтърсваща паника.

— Ще те извадим — обади си Кулен, макар самият той да беше все още заклещен в капана си. — Успокой се, Ленор.

— Млъквай!

Задраска като обезумяла с нокти по останките, които я притискаха. Рени бързо започна да отмества отломките, които задръстваха пространството около Кулен, и за пореден път се удиви на

сложността и реалистичността на симулацията. Дори разрухата изглеждаше автентично.

— Какво правиш? — изкрещя Ленор.

— Върху теб има повече неща, отколкото върху него — обясни Рени колко ѝ бе възможно по-учтиво. — Ако го освободя, ще може да ми помогне. Няма да се справя сама.

— Къде е тая проклета маймуна? — Жената заоглежда с налудничав поглед кабината, сякаш подозираше, че !Ксабу се е скрил някъде.

— Не знам. Просто се опитай да се успокоиш, както те посъветва и Кулен.

— Нищичко не разбираш! — Ленор я гледаше с безумен поглед и хриптеше при всяко вдишване. — Не усещам краката си! Не мога да ги помръдна!

— Престани, за Бога! — сопна ѝ се Кулен. — Най-елементарна паника, Ленор, чисто самовнушение. Намираме се в симулация, която в момента те е блокирала. Нищо им няма на краката ти. Не ставай глупава.

Рени го изгледа ядосано.

— Кулен, моля те, млъкни.

— Вижте, вижте! — !Ксабу бе застанал в един процеп — широкия вход към търбуха на симулирания самолет допреди малко, а сега тясно прозорче на два-три метра над главите им. — Шип от някакво растение.

Пусна го на Рени, която го улови по-скоро за да се предпази, отколкото от любопитство. Донякъде напомняше гладък рог на антилопа, дълъг колкото ръката ѝ и почти толкова широк, със заострен връх. Опита се да го огъне, но не успя.

— Може да свърши работа — каза тя на !Ксабу, когато той се спусна до нея.

Използвайки бодила като лост, тя успя да повдигне част от командното табло дотолкова, че Кулен да се измъкне. Докато той раздвижваше и масажираше подутите си стави, партньорката му пак се развика паникьосана.

— Добре, добре — каза той. — Знаеш ли, че ти май наистина си заклещена, Куок?

— Хайде просто да се опитаме да ѝ помогнем.

Рени откри нещо като стабилна опорна точка и се опита да изправи с лоста седалката на втория пилот.

— Не си хаби силите. Има по-лесен начин. — Кулен запълзя нагоре по пода, докато откри някаква врата на таблото. Взе шипа от Рени, разби вратата и измъкна метална кутия с дръжка.

— Видя ли? Заради тъпите правила на Кунохара трябва задължително да държим шибаните виртуални инструменти в нашите шибани виртуални самолети. И това ако не е чиста лудост?

Смъкна се по наклонения под, взе от комплекта един гаечен ключ и отвъртя болтовете, които прикрепяха към пода креслото на втория пилот. Ударът бе деформирал конструкцията на водното конче — наложи се да освободи креслото от релсите с няколко ритника.

Нужни им бяха още няколко минути неочаквано непосилна работа, докато успеят да измъкнат Ленор.

— Аз... аз все още не мога да движа краката си — каза с кротък, някак призрачен глас тя.

Тонът ѝ още по-малко се понрави на Рени. Благодарение най-вече на ловките крайници на !Ксабу успяха да я пренесат до процепа и внимателно да я спуснат на земята от височина три човешки боя. Водното конче бе забило нос в горския килим като биплан от Първата световна война, деликатните му крила бяха увиснали напред, а лъскавата цилиндрична опашка сочеше към небето.

— Не мога да ходя — измърмори Ленор. — Не мога да движа краката си.

— Ама че тъпотия — изстреля Кулен. — Чуй ме, ако случайно си забравила, имахме, струва ми се, само трийсетина минути аванс пред оня рояк Еситон, който ще предизвика адска бъркотия в Кошера, ако не ги предупредим. Той млъкна. По източеното му лице се прокрадна мимолетен израз на уплаха. — Без да споменавам, че самите ние сме точно под носа им.

— О, Господи. — Ангажирана с измъкването на Ленор от строшения самолет, Рени абсолютно беше забравила за мравешката армия. — О, Божичко, те ще ни изядат. О, какъв ужас!

— Няма да ни изядат — процеди с погнуса Кулен. — Само ще ни попречат да предупредим Кошера и ще изхабим толкова пари за препрограмиране и реконструиране, колкото не ми го побира главата. Това е симулация — май съвсем забрави.

Рени погледна към него, а след това към !Ксабу, извил вежди в странен израз на сим-обреченост. Реши, че няма никакъв смисъл да си губят времето в спорове.

— Точно така, това е симуляция. Да вървим нататък, съгласни ли сте?

Рени и !Ксабу помогнаха на Ленор да се качи на гърба на Кулен.

— Как са краката ти? — попита я той. — Чувстваш ли болки?

— Сега не... Просто не мога да ги движа. — Ленор затвори очи и обгърна здраво врата на Кулен. — Не ми се говори. Искам да си отида у дома.

— Работим по въпроса — отвърна Рени. — Но всяка информация може...

— Не — започна да се държи като капризно дете Ленор. — Не ми се приказва повече за това. Толкова е глупаво. Всичко това не се случва.

И това обяснение беше точно толкова безсмислено, помисли си Рени, докато си проправяха път през гората от трева, колкото и всичко останало, което бе чула напоследък.

Независимо че носеше Ленор на гърба си, в началото Кулен бе категоричен, че ще бъде водач на малката им група. Рени не искаше да отстъпи, но преди да се счепкат двамата с ентомолога, !Ксабу заяви, че е най-добре той да върви отпред. След като Кулен се убеди, че !Ксабу има дълъг опит в ловуването и преследването на дивеч и следователно нещата са поставени на „научна основа“, той ориентира бушмена, в каква посока се намира Кошерът, и !Ксабу се захвана да търси пътеки през джунглата от трева.

Бе едно от най-странните и сюрреалистични пътувания, които Рени бе предприемала някога — а като се имат предвид преживяванията ѝ от последните месеци, това означаваше твърде много. Погледнат през очите на едно насекомо, светът бе наистина удивително място, изпълнено със страховити, но същевременно и очарователни гледки. Една гъсеница, която тя не би и погледнала в реалния свят, сега се възвишаваше като блестящ, жив, фантасмагоричен обект, голям колкото автобус. И докато тя и останалите се прокрадваха внимателно покрай нея, гъсеницата пристъпи по листото, което прегризваше, и по тялото ѝ от край до край премина вълнообразна тръпка. Когато тръпката най-после стихна,

вертикалните челюсти отново загризаха листото, тракайки като машината за рязане на картон във фабриката, в която Рени бе работила едно лято.

Забързани към Кошера, те прекосяваха истински парк за сафари, гъмжащ от хитинови чудеса — увиснали по стъблата на растенията листни въшки, сякаш овце в безтегловност, които пасат в преобърнатата с главата надолу ливада; червеи, които ровеха прогнили растения с целеустремеността на кучета, надушили заровени кокали; дори един скакалец, който отскочи надалеч при приближаването им и едва не катапултира в орбитална траектория, звънвайки проглушително с извития си като струна екзоскелет. Ако притежаваше такива размери в реалния живот, изпита истинска възхита Рени, би могъл да скочи направо върху най-високата сграда в търговската част на Дърбан.

На едно място внимателно заобиколиха някаква паяжина — невероятна инженерна конструкция от сегашната им гледна точка, — но при мисълта, че може да се оплете в нея, я полазиха тръпки. Извърна се няколко пъти нервно назад, но от конструктора нямаше и следа.

Флората също бе изумителна, а всяко растение бе откровение на сложността. Дори плесента, чиято повърхност преливаше от форми, незабележими при обичайните пропорции поради миниатюрните си размери, будеше възхищение. И пръстта бе съвършено различна, защото онова, което за нормалното човешко око беше плоска следа, всъщност се състоеше от дълбоки ями със стръмни склонове и безброй други препятствия за пътешественик с размерите на насекомо.

Но въпреки несекващия нито за секунда спектакъл мисълта за случилото се досега не напускаше Рени. !Ксабу им проправяше път през микроджунглата с изключителна вещица, откривайки пътечки през места, в които тя би загубила всякаква ориентация, но не преставаше да се безпокои, че не се движат достатъчно бързо. Кулен напредваше твърде бавно с качената върху гърба му Ленор; наблюдавайки все по-забавените му крачки, Рени се мъчеше да потисне раздражението и страха си. Притесняваше я и прекаленото старание, с което !Ксабу избираше пътя — създаваше впечатление, че не бърза особено, макар тя да знаеше, че не е така.

Застинаха инстинктивно на мястото си, когато върху тях падна сянката на прелитаща високо над главите им птица, скрила слънцето за

миг.

— Не мога повече — изпъшка Кулен, щом сянката отмина. Пусна Ленор на земята и застана задъхан над нея. — Много си тежка, Куок.

— Аз ще я нося известно време. — Рени не искаше да допусне разпавии между Кулен и Ленор или каквото и да е неналожително забавяне. — Не можем да стоим. Тези проклети мравки ще ни убият — виртуално или другояче.

Наведе се, за да убеди Ленор да се качи на гърба ѝ, но апатичната и безмълвна ентомоложка се държеше като същинско пеленаче. Рени изруга, сграбчи я и я метна на рамото си като чувал с картофи.

— Хайде, докато все още са ми останали сили — каза тя с изопнат от напрежение глас.

Закретаха нататък и Рени за сетен път изпита желание симулацията да не е чак толкова реалистична. Ленор бе увиснала с цялата си тежест по същия неудобен начин, както в реалния живот: самото крепене на ентомоложката и пристъпването от крак на крак бе вече прекалено изтощително.

Устремили се да спасяват живота си, над главите им забръмчаха прелитащи насекоми, първото осезаемо доказателство за близостта на рояка Еситон. Беше ужасно потискащо да ги наблюдаваш как отлитат, жужейки, в една и съща посока с десет-двайсет пъти по-висока скорост от нормалния човешки ход. Рени усети болки в гърба. Мина ѝ през ума, но със съжаление отхвърли идеята просто да стовари на земята тази Куок и да офейка колкото може побързо без тежкия товар. Ленор явно бе изпаднала в шок и Рени си даваше сметка, че щом симулацията е дотолкова стъписващо реалистична, то и въздействието ѝ би трябвало да е със сериозни последици: тази жена се държеше така, сякаш ги заплашваше истинска опасност, от която те бягаха през истинска джунгла.

— Ето го там! — разкрещя се Кулен. — Виждам го!

Рени се приближи до него. Бяха се изкачили върху билото на централната жилка на паднала палмова клонка. От това сравнително високо място, което се издигаше над горския килим от листа, най-после успяха да зърнат Кошера, чиито прозорци проблясваха върху отсрещния хълм.

— Колко далеч е това в реалния живот? — попита тя, останала без дъх. — Ако бяхме в нормални размери? Няколко метра? Ако

бяхме...

— Да — прекъсна я Кулен, — ако бяхме.

Той забърза надолу, към другата страна на листото, изоставяйки Рени да се клатушка с Ленор на гърба.

Тъкмо прекосяваха почти голата местност в подножието на възвишението, на което се намираше Кошера, когато от тревата иззад тях се заизмъкнаха първите бегълци от рояка. Висок като къща дългокрак паяк ги подмина стремително, сякаш качен върху кокили. Последваха го по-дребни, но още по-отблъскващи животинки, които заприиждаха с шум и врява откъм джунглата.

— Не можем да ги изпреварим — промълви Рени и насмалко не падна, изпускайки Ленор на земята. Над главите им избръмча муха, профучавайки като малък хеликоптер. — Трябва да намерим безопасно място. На някоя височина.

— Да не си полудяла? — не отстъпваше Кулен и посочи към Кошера. — Там са кодирани милиони.

— Мили Боже! Нищичко ли не схващаш? — Рени знаеше, че виковете не са най-добрата стратегия, но ѝ беше все едно. — Сега не става дума за кодове, става дума за живота ни!

!Ксабу бе забелязал отсъствието им и бързаше обратно към тях. Една блестяща, напомняща змия стоножка, която се носеше в панически бяг, внезапно се изви и го нападна, но малкият човек в тялото на бабуин отскочи на безопасно разстояние, измъквайки се на косъм от кръглата озъбена глава. Бабуинският му сим оголи зъби и зае защитна поза. Стоножката се поколеба, извърна се и зацъка нататък, подгонена от преследващата я по петите смърт, заглушила собствения ѝ инстинкт на преследвач.

— Трябва да се покатерим нависоко! — изкрещя Рени към !Ксабу. — Няма да успеем да пристигнем навреме.

— Това е... това е безотговорно. — Кулен вече не беше толкова сигурен. Нова сянка закръжи над главите им, поредната мравка, подгонила препускащите бегълци.

— Насам! — !Ксабу стоеше в основата на една папрат и махаше с ръце. — Ако се покатерим на това растение, може да не ни достигнат.

Рени се наведе и вдигна Ленор на рамото си. Направи няколко крачки и нещо я перна силно по гърба, така че тя се олюля. Докато се

опитваше да се задържи на краката си, Ленор се замята в ръцете ѝ и я заблъска с юмруци по гърба.

— Пусни ме! Пусни ме!

Рени я пусна на земята, като се стараеше да не се удари, и за благодарност получи юмрук в ухото.

— На какво, по дяволите, си играеш? — възмути се тя.

Ленор се сви като мокрица. Кулен се разкрачи над нея.

Шумът от препускащи насекоми се усилваше и вълната от бегълци ставаше все по-широка, настъпвайки към тях.

— По дяволите, Куок, какви ги вършиш?

— Остави ме на мира — не го погледна Ленор. — Не искам повече.

Кулен протегна ръка и я сграбчи. Краката ѝ все така не помръдваха, но тя се изправи яростно от кръста нагоре и го удари с все сила в лицето. Той изпсува и я пусна.

— Ти си сканирана! Какво ти става?

— Побързайте! — викна !Ксабу от папратта, върху която се бе покатерил. — Виждам мравките!

— Не тръгваме без Ленор! — Кулен приличаше на човек, който гледа как гори къщата му. — Не мога да я оставя просто ей така. — Пое ръката ѝ, но тя я дръпна. — Какво ти е? — попита я той.

— Това е просто толкова... глупаво! — разрева се тя. — Глупаво и боли! И не искам повече. — Отвори широко очи и се втренчи в него с налудничава настойчивост. — Това не е реално, Кулен — всичко това не е реално. Това е игра и аз повече няма да играя на тази глупава игра.

И го удари силно по ръката. Той я отдръпна.

— Така — обади се Рени. — Ти се оправяй с нея, щом искаш.

Обърна се и забърза през откритото пространство към !Ксабу и убежището на папратта. Един бръмбар се отдели от фронта на прииждащото гъмжило и пресече пътя ѝ, боботейки като катер на пълен ход. Тя отскочи встрани и замръзна на място, докато бръмбарът отmine, след което хукна през глава.

— Не мога да я оставя просто ей така! — изкрещя след нея Кулен.

— Тогава стой там!

Рени стигна до основата на стъблото, сграбчи дебелите влакна, които го покриваха като кожа, и се оттласна с крака от земята. Когато

достигна първото удобно място, където можеше да се закрепи, обърна се и погледна назад. Кулен крещеше на Ленор нещо, което изобщо не се чуваше сред усилващата се врява, а тя се бе свила в предишната ембрионална поза, без да му обръща внимание. Той отново се опита да я вдигне, при което тя се размърда, блъскайки с лакти и колене. Рени поклати глава и продължи да се катери.

— Давай нагоре. — !Ксабу се спусна по стъблото към нея с такава ловкост и лекота в превъплъщението си на бабуин, с каквато Рени би пристъпвала по широка стълба. — Стъпи ето там — да, точно там. Тази Ленор защо не иска да дойде?

— Шок, предполагам — не знам.

Кракът ѝ се плъзна и тя увисна на една ръка, подритвайки във въздуха с изтръпнало сърце, но !Ксабу се пресегна с две ръце и я хвана за китката, което ѝ позволи да потърси опора за крака си. Когато успя и отново се закрепил, видя, че Кулен се катереше по стъблото.

Шумът нарастваше, напомняйки тътена на океана в малко заливче. Небето се задръсти от подскачащи и прелитащи насекоми във всевъзможни размери. Някои от тях се стрелваха толкова близо, че с върховете на крилата си шибваха крайните клончета на папратта и ги разтърсваха. Пъплицата по земята гмеж ставаше все по-многобройна. Летящите мравки се спускаха и грабваха някои от тях, но нищо не бе в състояние да забави масовото бягство.

Рени и !Ксабу се изкачиха до средната част на стъблото, но разстоянието до следващото разклонение бе твърде голямо за Рени и се прехвърлиха в извития жлеб на една клонка. Когато пристъпиха върху нея, тя се огъна предупредително, разлюляна по-скоро от вятъра, отколкото от нищожното тегло на миниатюрните човешки същества.

Кулен изникна зад тях и го чува да говори сам на себе си:

— Ще се оправи. Просто... ще я изключат. Така или иначе системата е блокирана.

Щом видя пребледнялото му и разтревожено лице, на Рени ѝ се отся да спори с него.

Проправиха си път през мъхестата повърхност на листото и когато наближиха края, видяха облечената в белия комбинезон Ленор, свита на топка далече под тях като захвърлено оризово зърно. Докато се взираше в нея, Рени усети ръката на !Ксабу върху своята. Вдигна очи и проследи накъде сочеше пръстът му.

Наблизо лежеше неголямо дърво, което явно бе рухнало отдавна и горският килим вече го бе покрил отчасти, тъй че сивокафеникавата кора се показваше само тук-там през мъха и тревата. От тяхната гледна точка то изглеждаше високо и дълго като верига от хълмове. Армията Еситон бе достигнала билото и щъкаше безредно напред-назад. Първите разузнавачи вече се връщаха от набезите си към земята и Рени видя как първата мравешка колона се спусна надолу и стъпи върху пръстта. Целият ствол изчезна под живия килим от мравешки тела; секунди по-късно те плъпнаха върху откритото пространство, което Рени и спътниците й току-що бяха напуснали.

— Не се случва наистина — промълви с дрезгав глас Кулен. — Не го забравяй. Това са числа, малки групи числа. Наблюдаваме алгоритми.

Едновременно ужасена и очарована, Рени не откъсваше очи от прииждащите мравки. Един от челните разузнавачи приближи към неподвижната фигура на Ленор и застана над нея, опипвайки я с пипалата си като куче, което подушва заспала котка, след което се обърна и забърза към най-близката редица на рояка.

— Симулацията ни изхвърля, когато се случи нещо непредвидено. — Този път Кулен почти шептеше. — Това е. Игра, както каза и тя. Проклетата игра на Кунохара. — Той преглътна. — Но как е възможно просто да лежи ей така?

!Ксабу стисна още по-силно ръката на Рени, когато поклацащите пипалата си работнички наобиколиха Ленор от всички страни.

— Използвай защитния спрей! — изкрещя Кулен. Дребната фигурка не реагира. — По дяволите, Куок, използвай соленопсиса!

Тя се размърда неочаквано, опитвайки се да изпълзи на лакти, но беше твърде късно.

Рени видя с периферното си зрение, че Кулен се разтресе.

— О, Боже мой — промълви той, — тя пици. О, Божичко. Но защо пици? Та това е просто симулация — без функция за болка...!

Той се отдалечи, тътрейки крака, отпуснал и преbledнял.

— Просто е изплашена — обади се Рени. — Сигурно е... сигурно е отвратително да си на нейното място, дори и да е само симулация. — Хвана се, че се моли дано собствената й интуиция да я лъжеше. — Това е.

— О, Господи, те я убиват!

Кулен подскочи и замалко не литна в пропастта. !Ксабу сграбчи обувия му в комбинезон крак, но масата на бабуина бе недостатъчна, за да свърши работа. Рени сграбчи пилотския му колан и го дръпна от ръба.

— Трябва да... — измърмори той, — не можем... Накрая млъкна, без да отмества погледа си.

Долу работничките бяха приключили. Симът на Ленор бе твърде дребен и не се наложи да викат някой от по-едрите старши, за да отнесат парчетата в рояка.

Кулен зарови лице в ръцете си и заплака. Рени и !Ксабу безмълвно наблюдаваха изтеглянето на останалата част от рояка.

Измина почти цял час, преди да изчезне и последният изостанал войник. Всичко бе траяло толкова дълго, че Рени не изпитваше вече нито ужас, нито възхищение. Беше като вцепенена.

— Това беше шок и толкоз. — Очевидно Кулен бе възвърнал самообладанието си. — Ленор се е изключила, разбира се, но гледката наистина беше отвратителна. — Той надникна над ръба на листото към опустошеното поле. Не съм предполагал, че е... че е толкова кошмарно.

— Какво викаше одева? — попита Рени. — За някакъв спрей?

Кулен извади от джоба си сребриста туба.

— Защитен химически спрей срещу *Solenopsis fugax* — мравки вандали. Въведохме го, така да се каже, за да ни гарантира известна защита навън. Всеки от Кошера си го носи, когато работи на открито. — Пусна тубата в джоба си и се обърна с гръб към ръба на листото. — Всъщност *Solenopsis* е европейска мравка, затова предполагам, че в известен смисъл си служи с измама.

Рени го изгледа, онемяла за миг. Само човек, който обитава света на фантазиите — или пък, мина ѝ през ума, учен до мозъка на костите, — би могъл да говори след токущо случилото се с колегата му така, сякаш ставаше дума за недотам сполучлив опит. Все пак споровете бяха излишни — нищо не можеше да докаже.

— По-добре да тръгваме — предложи в отговор тя. — Роякът сигурно вече се е отдалечил.

Кулен я изгледа озадачен.

— Накъде?

— Предполагам към Кошера. Не можем ли да използваме нещо, с което да се измъкнем оттук?

!Ксабу вдигна глава.

— По-добре да се върнем при реката.

— Не ви разбирам и двамата, за какво говорите — намеси се Кулен. — Симулацията е повредена. Изобщо не проумявам как е възможно да се държите така, сякаш всичко това е реално. Няма смисъл да ходим където и да било. Няма къде да се ходи.

— Ти наистина нищичко не разбираш. — Тя се запъти към дръжката на листото, по която трябваше да слязат. — Всъщност не разбираш и много други неща, но сега нямам време и сили да ти ги обяснявам, и все пак би трябвало да си забелязал, че положението е изключително сериозно. Тъй че, ако искаш да оцелееш и да се върнеш отново в РЖ, настоятелно те съветвам да млъкнеш и да тръгнеш с нас.

Сякаш прекосяваха бойно поле, помисли си Рени, което отблизо изглеждаше далеч по-зловещо, отколкото от ръба на листото. Там, където бе минал роякът Еситон, не се срещаше нито едно живо същество, освен растения, а и от тях само най-големите не бяха пострадали: мравките бяха оставили зад себе си само оголени стъбла и ситни, неузнаваеми отломъци.

Кулен, който ги водеше нагоре по хълма към Кошера, не отрони нито дума след нейното избухване — вероятно, защото я смяташе за абсолютно луда, предположи Рени, а не защото споделяше мнението ѝ за случващото се.

Макар самата тя да не знаеше какво да мисли. Дали се бяха оказали свидетели на действителното брутално убийство на една жена от някакви гигантски мравки, или пък само зрители на симулация, разиграваща разкъсването на въображаема човешка фигура от въображаеми насекоми, в която реалният човек не бе участвал, напускайки тялото на куклата като Стивън или който и да е от приятелите му при неуспех в някоя бойна игра?

Но нали именно последния път, когато Стивън бе участвал в игра в мрежата, нещо се бе променило и той така и не се завърна. Кой би могъл да каже със сигурност, че за разлика от него Ленор се бе докопала обратно до РЖ или че Рени и !Ксабу, и младият ентомолог, който крачеше със стиснати устни пред тях, ще оцелеят при подобна неприятна ситуация?

!Ксабу се спусна на земята след светкавично разузнаване по извитото стъбло на едно пълзящо растение.

— Мравките са отминали. Не виждам нито една около сградата на Кошера.

Рени кимна.

— Поне едно нещо, за което да сме спокойни. Надявам се, че можем да използваме някой от онези самолети — разстоянието до реката е огромно, а дори и да не налетим отново на мравките, изобщо не си въобразявам, че имаме кой знае какви шансове.

!Ксабу изглеждаше замислен.

— Знаем, че нещо в тази мрежа не е наред, Рени. А както изглежда, и други хора имат проблеми, не сме само ние.

— Наистина изглежда така.

— Но каква би могла да е причината? Нашите приятели също не успяха да излязат от това място, Адърланд — не успяха да се изключат, искам да кажа, — както и тези хора сега, а доколкото разбирам, те нямат нищо общо с нашето проучване.

— Случило се е нещо необяснимо с цялата система. — Рени сви рамене. — Просто нямам идея. Не разполагаме с достатъчно информация. А може и никога да не я получим, тъй като според думите на Селърс досега не е имало такава система.

— По дяволите.

Кулен се закова върху хребета на по-ниския хълм. Пред него се разкри гледката на отворения и оплячкосан Кошер.

Огромните прозорци на фасадата бяха изкъртени навътре вероятно при нахлуването на мравешкия рояк. Мравките бяха помъкнали всевъзможни предмети, след което, неизвестно защо, бяха изоставили много от тях: входът бе осеян с измъкнати от вътрешността виртуални късове, най-разпознаваеми, между които бяха парчетата от стена, а така също и от мебели и музейни експонати. Въргаляха се и по-отблъскващи останки, като безкръвните части от симтелата на доскорошните обитатели на Кошера, разпръснати из цялата околност. Отскубнати или отсечени от предишните им собственици, те не изглеждаха така реални, както когато са били части от сим, и напомняха парчетии от кукли, но въпреки това гледката беше ужасяваща. Кулен се взираше вцепенен, сякаш никога повече нямаше да помръдне.

Рени го хвана за ръката и го дръпна да продължат. Влязоха през една от плъзгащите се врати на хангара, изкъртена и нагърчена като с лост, благодарение на което пролуката бе достатъчно висока. Сега пък Рени усети да ѝ прилошава. Вероятно защото приличаха на насекоми, малкото на брой самолети от въздушните сили на Кошера бяха превърнати от армията Еситон в непотребни останки. По пода се въргаляха само няколко едва различими парчета, от които не можеше да се скалпи дори един стол, камо ли летателна машина.

На Рени ѝ се дорева, но се овладя.

— Има ли други самолети?

— Не знам — отвърна вяло Кулен. — Може би скакалецът на Анджела.

— Какво е това? Къде е?

— Рени? — !Ксабу бе застанал на вратата на хангара и гледаше към покрития с боклуци склон на хълма. Гласът му прозвуча необичайно напрегнато. — Рени, помогни ми.

Тя се обърна и изтича уплашена към него. Нещо огромно като яркозелен строителен кран се придвижваше с отмерени крачки по склона към тях. Поклащаше триъгълната си глава безцелно насамнатам, но се приближаваше неотклонно.

— Това е той — промълви !Ксабу с глух и сподавен глас. — Това е прататко Богомолка.

— Не, не е той. — Тя сграбчи тънкия му бабуински преден крайник, опитвайки се да запази самообладание въпреки разтърсващия я ужас, който я стисна за гърлото и отне дъха ѝ. — Това е... поредната симулация, !Ксабу. Най-обикновена богомолка. — Ако изобщо можеше да се нарече „обикновено“, мина ѝ зловеща мисъл през главата, голямото почти колкото тиранозавър страшилище. — Поредният бръмбар на Кунохара.

— Не е точно така — отрони апатично Кулен. — Това е *Sphodromantis Centralis*. Не са характерни за тази околна среда — от Африка са.

Хрумна ѝ, че в устата на човека, въвел спрея против европейските мравкивандали, съобщението прозвуча твърде забавно, но приближилата се само на десетина крачки богомолка правеше спора за моралните норми във ВР неподходящ.

— Да се махаме.

— Освен да е пристигнала с кораб — продължи Кулен. — Предимно така са се добрали до Американците.

— Господи, няма ли да млъкнеш? Да се... — не продължи тя.

Богомолката вдигна глава към тях и се заизкачва побързо по склона с изопнати предни крака бръснари като някаква грамадна косачка.

— С какво се хранят тези неща? — едва успя да попита Рени.

— С всичко, което мърда — отвърна Кулен.

Тя пусна !Ксабу и избута Кулен към вътрешността на хангара.

— Тръгвай! Нали каза, че има самолет или какво беше — самолета на Анджеа каза май. Къде е?

— Скакалецът й. Мисля, че е на покрива. Ако не го е взела.

— Добре. Хайде!

Тя погледна назад и изпищя:

— !Ксабу! Какво правиш?

Бабуинът бе легнал под смачканата врата на хангара, сякаш очакваше смъртта си. Рени хукна обратно и го взе в ръце, което й костваше доста усилия, тъй като цял ден бе носила Ленор.

— Това е той и аз го видях — зашепна в ухото й !Ксабу. — Не мога да повярвам, че този ден настъпи.

— Това не е „той“ и със сигурност не е бог, а един гигантски бръмбар, който се храни с маймуни. Кулен, няма ли да се размърдаш най-после, по дяволите? Не знам как да стигна до покрива — ти знаеш.

Сякаш внезапно събуден от сън, ентомологът се обърна рязко и затича към дъното на хангара, следван на сантиметри от Рени. Когато стигнаха до вътрешната врата, симметалът на входната врата заскърца пронизително. Рени погледна назад. Богомолката бе нахълтала почти изцяло и се мъчеше да напъха дългия корем и задните си крака през отворието. Въртеше бясно глава като робот, а безизразните й зелени, куполообразни очи ги гледаха втренчено.

Вратата към комплекса беше отключена и се отвори само с едно докосване, но нямаше как да я залостят след себе си. !Ксабу се размърда в ръцете й.

— Вече съм добре, Рени — настоя той. — Пусни ме!

Тя го остави на земята и тримата се спуснаха към вратата в отсрещния край на коридора.

— Защо просто не се... преместим? — попита Кулен тя, докато прескачаха разхвърляните по пода сим-боклуци. — Нали тук не е необходимо да тичаме и да ходим истински?

— Защото не сработва, да го вземат дяволите! — изкрещя той. — Опитвах. Кунохара сигурно го е отменил. Радвай се, че все пак конструирахме асансьори за подобни случаи, когато реши да промени мнението си, по колко пъти да завиваме по коридорите.

Асансьорът се намираше на техния етаж и вратата беше открената, но надеждата ѝ бързо се изпари: вратата беше изкривена, сякаш някой се бе опитвал да я разбие, за да се измъкне. Докато я оглеждаха, нещо голямо и тъмно се размърда отвътре и откренатата врата издрънча и потрепери. Една от мравките воини бе попаднала в капан и трошеше асансьора на парчета.

Кулен изкрещя от страх и безпомощност. Силен стържещ шум в коридора зад тях ги накара да се обърнат. Богомолката бе изкъртила вратата на хангара с клиновидната си глава и в момента огъваше и самата рамка с масивното си тяло, опитвайки се да се напъха през отвора.

— Има стълби! Там отзад! — посочи Кулен към едно разклонение в коридора зад тях.

— Тръгваме!

Рени стисна здраво косматата ръка на !Ксабу, очаквайки да получи нов пристъп на религиозна всеотдайност. Богомолката най-после изтръгна рамката; докато тичаха към стълбите, зеленото страшилище пристъпи в коридора и се надигна, така че пипалата му докоснаха високия таван, като гигантски музеен експонат, оживял, за да убива. Рени и другите двама стигнаха до пресечката на коридора и взеха завоя с такава скорост, че се хързулнаха и едва не изпопадаха върху хлъзгавия под, но Рени знаеше, че страшилището ще измине разстоянието до тях само с няколко крачки. Пусна !Ксабу и хукна през глава.

— По-бързо! — изкрещя тя.

Докато блъскаха вратите една след друга, приятелят ѝ тичаше на четири крака успоредно с нея, а Кулен малко зад тях, и най-после стигнаха до стълбищната шахта. Изруга, като видя, че е прекалено широка, за да спре преследващото ги чудовище, и се помоли дано поне

стълбите да го забавят. Намали крачка и бутна Кулен отпред, в случай че внезапно си спомнеше някой по-кратък маршрут.

Бяха стигнали едва до втората площадка, когато богомолката изкърти от пантите вратата под тях. Прескачайки на стълбите към следващата площадка, Рени хвърли поглед назад и моментално съжали, че го направи. Страшилището се катереше направо по улея в средата на шахтата, прикрепвайки се с дългите си членести крайници едновременно за стълбата и стената. Пустите му, подобни на фарове очи я следяха кръвожадно и бяха толкова близо до нея, че можеше да посегне и да докосне бронираната му глава.

— Опитайте през вратите! — изкрещя тя.

!Ксабу блъсна вратата на третата площадка, притичвайки покрай нея, но бе здраво заключена.

— Остават само няколко етажа до покрива — викна Кулен. Рени затича по-внимателно, за да избегне евентуално падане. Нямахше да има спасение за този, който се препънеше — преследвачът им беше само на метри под тях и изпълваше шахтата като демон, изскочил от бездните на преизподнята.

В един миг страшилището действително я застигна — крайт на огромния му зелен крак се издигна и докосна стената над главата ѝ. Ужасена, Рени се метна върху стъпалата и запълзя под него, очаквайки всеки момент да я сграбчи като в гигантски клещи, но богомолката не успя да се задържи и увисна, след което се свлече половин етаж надолу, преди да се хване отново за стълбището, и тя изпита смътна увереност, че може да стигнат на покрива преди нея.

„Мили Боже — осени я неочаквана мисъл. — Ами ако изходът към покрива също е заключен?“

Докато тя се олюляваше към последната площадка, Кулен напразно блъскаше по вратата.

— Заключена е — изкрещя той.

Рени се метна към вратата и заудря по нея. Тя се откряна, откривайки надвисналото високо над тях надвечерно небе. „Не е заключена, просто е заяла.“ Това бе молитва на благодарност. Тя отстъпи встрани, когато Кулен залитна назад, а изправеният на задните си крака !Ксабу го издърпа обратно през входа. Голямата зелена глава на богомолката изникна от полумрака на стълбищната шахта зад него

като трирога луна. Чудовището застърга с единия си крак по пода на площадката, търсейки здрава опора.

— Къде е проклетият самолет? — изкрещя тя към Кулен.

Ученият възстанови равновесието си и се заоглежда панически.

— Ей там!

Рени тръшна вратата зад него и измъкна шипа от колана си. Препречи ръкохватката, макар да съзнаваше, че това по никакъв начин няма да спре чудовището, и се втурна след двамата към преградната стена, която разделяше пространството върху сивия покрив, криейки зад себе си неизвестно какво.

— Сигурен ли си, че е там? — извика тя.

Кулен продължи да тича, без да ѝ отговори.

Вместо това нещо изпраща зад нея. Шипът се стрелна, подскачайки по покрива, последван от стържещия звук на поредната изтръгвана врата.

Когато стигнаха края на преградната стена, чу, че вратата се отвори с трясък. Рени едновременно се уплаши и вбеси. Как бе възможно да е толкова последователно едно насекомо? Защо вече толкова време не се отказваше? Една истинска богомолка в реалния свят не би се държала като във филм на ужасите. Започваше да подозира Кунохара — беше създал в симулацията си някакво ужасяващо възмездие за онези, които омаловажаваха могъществото на природата.

Зад стената се простираше гледката на извисяващата се в далечината нереално исполинска гора. Кулен вече смъкваше покривалото от нещо с начупени очертания и с размерите на автобус. Рени и !Ксабу грабнаха по един от краищата и задърпаха; покривалото се свлече и откри уродливо шесткрако, емайлирано в кафяво, жълто и черно създание с формата на слънчогледова семка.

— Още един проклет бръмбар!

— Semiotus. Всичките ни превозни средства приличат на бръмбари. — Кулен поклати тъжно глава: — Изглежда, Анджела не е успяла да се измъкне.

Натисна с палец секретното табло и вратите се повдигнаха нагоре. Ентомологът спусна стълбата и Рени се заизкачва към комфортната кабина.

Докато !Ксабу се клатушкаше под нея, върху тях легна една сянка. Рени се извърна и видя богомолката да пристъпва иззад стената, а масивните ѝ крака се повдигаха и спускаха с кошмарния ритъм на игли на шевна машина, въртейки главата си високо над скакалеца. Кулен застина в основата на стълбата, а огромната глава се спусна към него. В този вледеняващ, безкраен миг Рени чу свистенето на въздуха между плочките, които покриваха главата на страшилището.

— Спреят — опита се да му подвикне тя, но през свитото ѝ от ужас гърло не излезе никакъв звук. След миг възвърна гласа си. — Кулен, спреят!

Той отстъпи вдървено, ровейки непохватно в джоба си. Главата се сведе с плавно движение още по-ниско над него, сякаш беше гресирана. Чудовището протегна със смразяваща отмереност подобните си на бръсначи огромни предни крака от двете му страни и докосна с върха на единия облицовката на самолета, която издаде глух металически звън. Кулен вдигна тубата с разтреперана ръка и пусна силна струя в безжизненото триъгълно лице.

Сякаш целият свят експлодира.

Богомолката се разтресе, дръпвайки се назад, и засъска като парен компресор. Предните ѝ крака рухнаха като отсечени, просвайки Кулен на земята, след което тя запълзя назад, блъскайки по въздуха и с ослепени очи. Рени видя !Ксабу да се мята надолу и да сграбчва Кулен за яката; ръката на ентомолога остана да лежи в зейналия разкъсан ръкав на комбинезона като забравено върху покрива, увито в пелени бебе.

— Ти не си прататко Богомолка! — изкрещя пронизително срещу чудовището !Ксабу, докато се мъчеше да изтегли учения. — Ти си само някакво нещо!

Сякаш сънувайки кошмар, водена единствено от инстинкта си, Рени запълзя надолу, за да му помогне; докато богомолката се гърчеше конвулсивно над тях, двамата натикаха Кулен в самолета и спуснаха вратата. Рени зърна през страничния люк техния преследвач, който продължаваше да се върти на едно място като развалена играчка, вече не така неумолим и решителен.

На мястото на откъснатата ръка нямаше кръв. За всеки случай хвана рамото му и го натисна, тъй като не познаваше правилата за

оказване на първа помощ при смъртоносни виртуални наранявания, и изкрещя:

— Как да накараме този скакалец да излети?

Очите на Кулен потрепнаха и се отвориха.

— Боли... — промълви той, поемайки въздух едва-едва. — Защо трябва да боли...?

— Как да накараме този скапан самолет да излети? Онова се връща!

Хъхрейки едносрични думи, Кулен ѝ обясни и припадна. Тя остави !Ксабу да потърси нещо, с което да превърже раната, и занатиска споменатите от учения бутони в правилната, надяваше се тя, последователност. Летателният апарат потрепна, разпервайки крила, и завибрира като оживял. Успя да задвижи краката му и да го завърти към ръба на покрива. В един момент мерна страшилището, което се надигна пред стъклото на кабината и тръгна слепешката към тях.

Рени се помоли наум, издърпа кормилния лост и натисна ускорителя докрай. Скакалецът подскочи, затръшвайки !Ксабу и Кулен в облицованата стена на кабината, и прикова Рени към пилотската седалка, след което се стрелна нагоре миг преди богомолката да ги сграбчи в лапите си.

Секунди по-късно развалините на Кошера бяха вече далече под тях. Задърпа кормилния лост, когато машината се гмурна стремглаво надолу, и най-последно успя да я укроти. Направи плавен завой и полетяха сред величествената гора към залязващото слънце.

— Това не беше прататко Богомолка — промълви зад нея виновно !Ксабу. — Направо си загубих ума — срам ме е.

Рени се разтрепери и за момент се уплаши, че това може да продължи вечно.

— Бръмбари — рече тя, все така разтреперана. — Мили Боже.

ОСМА ГЛАВА

ВОЮВАЩИ ЧУДОВИЩА

МРЕЖА/НОВИНИ: Смъртта на „един разгневен мъж“.

(Картина: Гомес отговаря на въпроси на журналисти пред сградата на съда.)

Диктор: Нестор Гомес, който по време на съдебния процес наричаше себе си „просто един разгневен мъж“, почина на деветдесет и осем годишна възраст в един приют в град Мексико. Пенсионирани работник над шейсетте, Гомес се прочу и бе почитан от мнозина като герой, след като застреля всички младежи в една кола на отбивка близо до Хуарес в Мексико. Според него младежите го тормозили.

(Картина: Овъглени останки от автомобил.)

Още по-смуцаващо от самото убийство бе твърдението на очевидец, че Гомес подпалил колата, докато някои от жертвите били все още живи.

Съдебният процес срещу него в град Мексико завърши с неразбирателство между съдебните заседатели. На последвалите два процеса също не се стигна до произнасяне на присъда. Гомес така и не бе съден в Америка, независимо че и петте жертви бяха американци.

(Картина: Гомес, приветстван на летището в Буенос Айрес.)

Четири години след инцидента той вече се бе превърнал в основен говорител на митинги на антипрестъпните групировки в много страни, а поздравът „Са Гомес“ стана синоним на

насилственото и дори превишаващото самото престъпление възмездие.

— Направо е сканско — подхвърли Фредерикс, любувайки се на сянката на някакъв стрък трева. — Знам, че нямаме нужда от храна или нещо подобно, но без закуска сутринта просто не е никаква сутрин.

Орландо, който се чувстваше далеч по-добре, отколкото в най-тежките моменти на треската, сви рамене:

— Може да има закувалня надолу по реката. Или пък плантация със задушен ориз.

— Да не си го споменал още веднъж — изръмжа Сладкия Уилям. — Никакво кафе, нищо за смучене — цигари, имам предвид, че вие, янките, може да ме разберете погрешно, — това е адът, както е казал някой си Шекспир, и аз съм наред него.

Орландо се ухили, питайки се какво ли би си помислил Уилям, ако знаеше, че един от янките всъщност е момиче. Но пък откъде ли можеха да са сигурни, че и самият Уилям не е момиче? Или че Флоримел не е момче?

— Та какво ще правим? — попита Куан Ли. — Накъде да вървим? Няма ли да потърсим останалите?

— Можем да направим каквото ни хрумне. — Флоримел тъкмо се връщаше от разузнавателна разходка нагоре по брега заедно с Т4б, който свистеше и подрънкваше до нея. — Но засега по-добре да не влизаме в реката. Рибата се храни.

Дори разказите им за разплисканото безумие, което бе потопило тяхната лодка листо, не бяха успели да развалят настроението на Орландо. Изправи се с мъка на крака, усещайки все още слабост, но в много по-добро състояние, отколкото през последните няколко дни, и изтупа праха от грубо изтъканата препаска на Таргор. Наистина беше забавно, че дори пръстта, наблюдавана от толкова близо — или по-скоро, когато си толкова дребен, — беше покрита с прах. Съвсем миниатюрни пращинки, които изобщо не би забелязал в нормалните си размери, се блъскаха една в друга, стривайки се на още по-фини частици. Хрумна му, че това би могло да продължава до безкрай, докато проникнеш в самата молекула, в чиито гънки също щяха да се

намерят късчета микроскопичен мъх. Направо сканско, както обичаше да казва Фредерикс...

— Имаме ли някаква представа къде са Рени и приятелят ѝ — Кобу или както му беше името, — къде биха могли да бъдат изобщо? — попита Орландо. — Имам предвид дали ги е виждал някой, след като паднаха във водата?

— Все още са живи.

Всички се извърнаха към Мартин, която се бе сгушила до камъните — всъщност песъчинки, ако Орландо и останалите бяха в нормалните си размери, — които пътешествениците бяха струпали, за да им пазят завет през нощта. Симът ѝ днес не изглеждаше чак толкова опърпан и измъчен, макар Орландо да се усъмни дали причината не е в собственото му приповдигнато настроение.

— Какво имаш предвид? — попита той.

— Просто... така мисля. Просто... ги усещам, струва ми се. — Мартин разтърка лицето си толкова силно, че едва не промени формата му, и Орландо за първи път си даде сметка, какво е да си сляп: надали един зрящ човек би прибягнал до толкова невнимателен жест. — Тези неща не могат да се обяснят, но аз винаги съм използвала незрителни методи за обработка на информацията, нали разбирате? Разбирате ли? Така е конструирана системата ми. Сега имам достъп до неща, до които по-рано никога не съм имала, някаква нова и изключително странна информация. Но придобива известен смисъл много-много бавно, защото процесът е твърде болезнен. — Тя се обърна към Орландо: — Ти например. Съставен си от звуци, да — чувам търкането на дрехите по кожата ти, пулса на сърцето ти, твоето дишане, придружено от тихичко, как да кажа, бълбукане в дробовете вследствие на болестта ти. Усещам миризмата на кожения ти колан и собственото ти ухание, както я на желязото на мечата ти. Малко е ръждясал между другото.

Орландо сведе поглед смутен. Таргор никога не би изоставил мечата си, след като бе престоял толкова дълго във водата, без да се погрижи за него. Гребна шепа фин микропяськ и се зае да почиства острието.

— Но това е само една незначителна част — продължи Мартин. — Сега получавам друга информация, за която просто нямам думи. Поне засега, във всеки случай.

— Какво искаш да кажеш? — попита разтревожена Куан Ли. — Каква е тази информация?

— Искам да кажа, че все още не мога да изрека онова, което усещам. Все едно да се опитваш да опишеш цветовете на слепец като мен. — Тя се намръщи. — Не, сравнението не е точно, защото някога можех да виждам, тъй че помня цветовете. Но ако се опиташ да опишеш „червено“ или „зелено“ на човек, който никога не е виждал цветовете, как ще го направиш? Теб, Орландо, усещам и като серия вълнички във въздуха, но това не са нито вълнички, нито пък е въздух. По-скоро са неща, които ми подсказват, че нещо с формата на Орландо би трябвало да е някъде наблизо. А тази гора я възприемам някак си... като числа. Малки твърди неща, милиони на брой, които пулсират и общуват помежду си. Трудно е за обяснение. — Поклати глава, притискайки с пръсти слепоочията си. — Цялата тази мрежа — все едно съм сред някаква река от информация. Тя ме подмята, върти ме и едва не ме удави. Но полека-лека започвам да се уча да плувам.

— Отврат! — издиша провлечено Фредерикс. — Ама и доста сканско в същото време.

— Значи си сигурна, че Рени и човекът бабуин са все още живи? — попита Орландо.

— Мога... да ги усетя, да. Едва-едва, като далечен звук. Нямам чувството, че са наблизо, а може би усещам само някакви... останки. — Лицето ѝ помръкна. — Май се изказах твърде прибързано. Навярно вече ги няма, а усещам само къде са били.

— Значи можеш да ни различаваш един от друг с... нещо като ехолокатор? — В гласа на Флоримел прозвучаха нотки на гняв и дори на лека уплаха. — Какво друго знаеш за нас? Можеш ли да четеш мислите ни, Мартин?

Сляпата жена вдигна ръце, сякаш за да се предпази от удар.

— Моля те! Зная само онова, което усещам, а то ми позволява да разбере мислите ти точно толкова, колкото би ги разбрал някой, който наблюдава лицето ти, или някой, който чува гласа ти.

— Затова се успокой, Флоси — ухили се Сладкия Уилям.

— Името ми не е Флоси! — Изразът на виртуалното ѝ лице можеше да пресече мляко. — Ако това е шега, значи е лоша шега.

— А коя си тогава? — попита Орландо. — Кои сте всички вие? — Всички се обърнаха към него. — Искам да кажа, че аз все още не

знам кой от вас какъв е. Трябва да си имаме доверие един на друг, но не знаем нищо за хората, на които се предполага да се доверим.

Сега пък дойде ред на Уилям да се вкисне.

— Не е нужно да си имаме никакво доверие. Аз например изобщо не смятам да превръщам тази лудория в кариера и не ме интересува какви мрачни и ужасни неща е правил който и да било от вас в свободното си време.

— Това не ни върши работа — каза Орландо. — Вижте какво, ще ви кажа самата истина. Името ми е Орландо Гардинър. На петнайсет години съм.

— Ще станеш на петнайсет чак след три месеца — вметна Фредерикс.

— Тийнейджър? Каква изненада! — Уилям завъртя очи.

— Млъкни! Опитвам се да постигна нещо. — Орландо си пое дъх, подготвяйки се. — Почти на петнайсет години съм. Имам прогерия. Това е болест и ще ме довърши съвсем скоро. — Изпита същото облекчение, което изпита, когато направи това признание на Фредерикс — прохладния плясък на дълго отлаган скок от трамплин. — Но не казвайте „съжалявам“, защото не това е важно. — Уилям свъси вежди, но не каза нищо; Орландо избърза нататък: — Прекарал съм години в мрежата, във всевъзможни игри, и наистина съм добър. По някаква причина се натъкнах на всичко това и макар да не познавам никой, който да се е разболял по този начин, точно с това смятам да се занимавам и... и това за мен е по-важно от всичко друго досега.

Приключвайки, той усети поруменяването да затопля истинската му кожа и почна да се надява то да не предизвика свой двойник и по виртуалното му лице. Никой не проговаряше.

— Аз съм Сам Фредерикс — отрони най-сетне приятелят му в неловкото мълчание. — И също съм на петнайсет, ама наистина на петнайсет. — Фредерикс се усмихна свенливо на Орландо. — Тук съм, защото Гардинър ме доведе. Но съм въввлечен също както ако бях дошъл тук, за да спасявам някого. Фенфен, май наистина съм тук, за да спасявам някого. Аз. Ние.

Въпреки изпитаното смущение от коригирането на собствената му възраст, Орландо не изтъкна пропуските на Фредерикс. Той, или по-скоро тя, можеше да носи каквото си лице иска, както и всички останали.

— А аз съм Мартин Дерубен — поде сляпата жена. — Изследовател съм. Сляпа съм от осемгодишна възраст. Злополука. Живея сама в Горен Лангедок, в южната част на Франция, близо до Тулуза. Тук пристигнах заедно с Рени, !Ксабу и Мурат Сагар Сингх, който бе убит при влизането ни в мрежата Адърланд.

Тя кимаше с глава, сякаш, за да подчертае сухото си изложение. Орландо долови празнините в разказа ѝ, но пак не се намеси.

— Ама т'ва е направо сканско. — Т4б беше скръстил ръце на трънливата си гръд. — За какво ви е да знаете регистрационния ми номер? Ти, с мрежата?

— Божичко, дори и аз говоря по-добър английски — каза Флоримел, — макар да не ми е роден език.

— Просто ни кажи за какво си тук — помоли го Орландо. — Какво е истинското ти име?

— Ник'во име не казвам. — Той се смръщи, доколкото можеше да се смръщи един анимационен хромиран боен шлем. — Тук за мойта сянка съм, за мой авер.

— Какво означава това? — попита Куан Ли.

— Приятел, с когото се събират — преведе Орландо. Като момче от предградията, на него му допадаше езикът на Маската.

— Не ми е никакъв приятел — възмути се Т4б. — Той е мойта сянка, заедно сме от кашона!

— Те са... ъ-ъ-ъ... нещо като от една компания — продължи да обяснява Орландо на единствената утвърдена баба в групата. — Добре, Т4б, а какво се е случило с приятеля ти?

— Че нали съм в т'ва сканско място да науча — каза роботът. — Аверът ми е в болница. Почти се беше гътнал, кат' го открих на пода до кревата му. Помислих си, че е изгорел, ама той си беше вързан в дъртата мрежа.

Орландо се чувстваше все по-нелепо, но продължи смело да се бори с превода си.

— Казва, че приятелят му е в болница също като брата на Рени. Когато го открили, помислили, че е удар от претоварване, но той бил свързан с редовната мрежа.

— Всъщност Т4б не е ли някакъв вид претоварване, скъпи ми Бум-Бам? — попита Сладкия Уилям.

— Нема лабаво! — Гласът на робота се изви в някакъв мрачен екстаз. — Яко друсване е т'ва, Т4б. Отиваш право на небето. Моето име — моя крепост, нал'тът?

— Господ да ни е на помощ! — процеди Уилям. — Ама този е спец по ударите. Блестящо, няма що.

Т4б размаха юмрук, покрит с шипове.

— Ей т'ва е блестящо, смешник такъв.

— О, престанете вече. — Приповдигнатото настроение, с което Орландо бе започнал деня, вече почваше да избледнява, а слънцето още не беше стигнало зенита. — Куан Ли?

— Не чухте ли вече всички клетата ми история? — Тя се озърна наоколо, но никой не отговори. — Внучката ми пострада. — Куан Ли замълча, мигът се проточи. — Джинг, малкото ми котенце, скъпата ми тя! Потънала е... в сън като братчето на Рени, като... като приятеля на това момче. Дълго и упорито се опитвах да откроя причината. — Изглежда, се чувстваше неудобно всички да слушат нея. — Живея в Ню Колуун, Хонконг — добави тя. — Това достатъчно ли е за някого като мен? Твърде съм стара.

Орландо се усмихна, но се съмняваше, че тя наистина е толкова срамежлива и вежлива, колкото си даваше вид. Никак не ще да е било лесно за нея да се блъска, докато открие това място, въпреки натякванията на цялото й семейство, че това е глупаво и безсмислено.

— Следващият?

— Аз правя това само защото реката все още не е безопасна — каза Флоримел. — По друго време не бих била склонна да говоря, когато имаме работа за свършване, и не смятам за кой знае колко важно какъв е всеки от нас. — Тя подигравателно натърти на думата. — Знаете името ми. Фамилията ми е без значение. От Баден-Вюртемберг съм, но понастоящем домът ми се намира близо до Щутгарт.

Орландо изчака, но не последва нищо повече.

— Това ли е всичко?

— Какво друго искаш да знаеш?

— По каква причина си тук? — Този път въпроса зададе Фредерикс. — И къде си се научила да правиш нещата, които направи с Орландо? Да не си нещо доктор или какво?

— Имам някакви медицински умения, но не съм лекар. Това е достатъчно.

— И си тук, защото...? — подкани я Орландо.

— Ама стига с тези въпроси! — Симът на Флоримел свъси вежди свирепо. — Тук съм, защото се разболя мой приятел. Може да продължиш да питаш, но няма да получиш други отговори.

Орландо се обърна към мъжа в черно.

— А ти?

— Знаеш всичко, което е нужно, за мене, пиленце. Как го каза Бум-Бам в своята безгранична мъдрост: „Моето име — моя крепост.“ Е, това и получаваш — това име и това лице. И само защото си прихванал някаква екзотична филмова болест и всички ние ти съчувстваме, това няма да ти осигури нищо повече.

Закачливата нотка в нормалния глас на Сладкия Уилям беше изчезнала. И двамата с Флоримел изглеждаха по-скоро готови да себият, отколкото да разкрият нещо повече за себе си.

— Е, пак е по-добре от нищо, предполагам. И какво ще правим сега? — Орландо извърна поглед към буйната зелена река. — Да се спуснем по течението? Но ако ще е по вода — как, след като лодката ни, листото, е потънала.

— Може би трябва да се опитаме да открием Рени и приятеля ѝ — каза Куан Ли. — Може да се нуждаят от нашата помощ.

— Не смятам, че група дребосъци като портокалови семки трябва да си губят времето в шляене насам-натам и в търсене на други дребосъци, които в крайна сметка може и да не са тук — обяви Уилям. — На вас може и да ви харесва да бъдете изядени от нещо, но аз предпочитам моите удоволствия, особено мазохистичните, да са по-изтънчени.

— Трябва да се придържаме близо до реката, нали? — попита Фредерикс. — Само така ще можем да се измъкнем от това място и да влезем в друга симулация.

— Е, поне съм изцяло за това, да си вдигаме чукалата отук колкото може по-скоро — съгласи се Уилям.

— Първата ти умна мисъл. — Т4б закима енергично. — Айде да се омитаме. Не искам никакви риби повече да ме лапат.

— Просто така? — настоя Орландо вбесен. Собствената му уязвимост го бе направила по-чувствителен. — Изчезваме си и

оставяме Рени и приятеля ѝ изгубени, а може би и ранени?

— Виж какво, сладурче — изръмжа Уилям, — първо трябва да проумееш, разликата между реалния живот и твоите геройски приключения. Доколкото ни е известно, те са мъртви. Доколкото ни е известно, всеки момент някоя ужасна стоножка с размерите на автобус може да изскочи иззад ъгъла и да ни отнесе главите като едното нищо, и тогава и ние ще сме мъртви. Истински мъртви. Това не ти е някоя приказка като за „Айде наш’те“!

— Знам, че не е приказка! — В момента, в който го казваше, Орландо съжали, че не е така. Ако той наистина беше Таргор и това наистина бяха Средните земи, щеше да настъпи часът на истинските битки. — Именно там е работата. Загазили сме здраво. Рени и приятелят ѝ са забъркани в това заедно с нас. И в случай че не си забелязал, никой в повече няма да ни е излишен.

— Смятам, че в думите на Орландо има смисъл — престаши се Куан Ли.

В спора се включиха и Фредерикс и Т4б, но вече беше трудно да се чуе кой какво казва в общата глъчка. Орландо се бореше с желанието си да навре пръсти в ушите си — за възрастни ли се имаха всички тези хора?

— Престанете! — Гласът на Мартин беше прегракнал. Останалите млъкнаха, възпрени както от думите ѝ, така и от явната болка в гласа ѝ. — Навярно ще можем да постигнем някакъв компромис. Както каза Орландо, лодка ще ни трябва. Неколцина от нас може да почнат да строят такава лодка, докато другите търсят изчезналите ни приятели.

— Чудно, м-да. Аз мога да работя по лодката — каза Фредерикс. — Правил съм го, като бяхме на острова. И се получи, нали, Орландо?

— Да, бе. Задържа се на вода почти до средата на пътуването.

Фредерикс му се отблагодари с юмрук в рамото.

— И така става — каза Мартин. — Колкото до мен, май по-добре да съм сред онези, които ще търсят останалите. Иначе само ще се пречкам.

Куан Ли изяви желание да я придружи, също както и Флоримел. След дълъг спор Сладкия Уилям и Т4б решиха да помагат със събирането на материали за лодката.

— В края на краищата — изтъкна Сладкия Уилям — няма кой знае каква разлика между това, да те изядат, докато търсиш, или да те изядат, докато правиш лодка.

— Ще се завърнем преди залез-слънце — обеща Мартин.

— Добре, но ако все пак се върнете по тъмно — каза Уилям, — опитайте се да не издавате звуци като великански буболечки, че може да ви ръгнем с нещо остро по погрешка.

Изработването на тръстиковия сал заедно с Фредерикс беше нещо различно — Орландо бе смъртно болен през по-голямата част от процеса и малкото работа, която свърши, бе под ръководството на Фредерикс. Сега обаче той отново се чувстваше добре и откри, че е част от една доста своенравна четиричленна комисия. Фредерикс искаше пак да построят сал, но Уилям изтъкна, и то, Орландо трябваше да признае, доста правилно, че дори и един голям сал не би бил достатъчно стабилен или висок, за да се задържи на вода тук. При техните размери дори лекото набръчкване на реката би било като ужасна морска буря. Но Фредерикс се заинати, както ставаше обикновено. Според него експериментът със сала веднъж беше успял — макар, както по-рано изтъкна Орландо, дори това заключение да зависеше от гледната точка, — пък и те не разполагаха нито със сечивата, нито с материалите да построят нещо по-съвършено. С последното основание Орландо нямаше как да не се съгласи.

Несъгласието бързо се изроди в порой от взаимни обвинения, докато внезапно Т4б не направи най-рационалното предложение за деня и започна да се оформя някакъв план. В един от мимолетните мигове на спокойно обсъждане Маската заяви, че онова, от което наистина се нуждаят, е старото им листо. Няколко минути по-късно, когато Орландо се беше уморил да посредничи между Фредерикс и Сладкия Уилям и зяпаше нагоре по протежение на гигантското стъбло на дървото, което се издигаше над брега като цилиндрична канара, думите на Т4б се върнаха в мислите му.

— Я чакайте — каза той, — май наистина се нуждаем от старото си листо. Или някое друго.

— Тъй, тъй — завъртя очи Уилям, — и при първия сблъсък то ще се преобърне точно като предишното, а пък ние ще преплуваме останалата част от пътя до реалния свят. Прекрасно, няма що.

— Само ме изслушай. Можем да направим сал, както каза Фредерикс, но да го поставим вътре в листото — като палуба. Това ще му придаде известна... как се казваше?

— Кичозна стойност? — предложи Уилям.

— Структурна устойчивост. Нали схващаш, ще го подпира. А освен това можем да направим и чифт странични опори като на хавайско кану. Поплавъци, нали така се казваха? Това ще го предпазва от преобръщане.

— Хавайско кану? — Уилям се усмихна въпреки нежеланието си и кранчетата на пиеровските му устни се извиха.

— Ама ти май наистина си мръднал. Вярно ли прекарваш цялото си време в измислени светове?

— Мисля, че е добре, аз... — внезапно се намеси Т4б. — Да направим тая смахната лодка, без майтап.

— Е, хайде. — Уилям повдигна вежда. — Странични поплавъци, значи? Да допуснем, че нищо няма да загубим, ако опитаме. Докато не се удавим, де.

Слънцето беше високо над главите мм, преминало най-високата точка на небосклона, и се насочваше към хоризонта, някъде зад отсрещния бряг на реката. Орландо постепенно проумяваше още колко дълго време трябва да изтече, докато си възвърне поне обичайната сила и издръжливост. Или настройката на такторите беше по-слаба тук, или някои от свръхчовешките качества на Таргор просто не се пренасяха в мрежата Адърланд. Прочутата неуморяемост на варварина съвсем определено липсваше — Орландо беше плувнал във виртуална пот и изтощен от съвсем истински болки във всички стави и мускули.

Фредерикс не беше по-въодушевен, или поне изражението на сима му беше зачервено и неловко. Той се изправи от мястото, където набиваше последната напречна греда, заклинавайки я в листото с помощта на едра колкото двата му юмука песъчинка, която използваше като чук.

— Вече сме готови за подложката.

Орландо махна на Т4б, после внимателно се прехвърли на брега през ръба на листото. Бяха избрали едно по-малко листо от онова, с което бяха дошли дотук, но въпреки това им отне почти целия предобед само да го довлекат до брега на реката, а Орландо се чувстваше така, сякаш бе сякъл в продължение на дни с меча си,

докато натрупа достатъчно от бамбукообразните стръкове за изграждане на вътрешната рамка.

Уилям, който съединяваше последните елементи на грубата подложка, беше принуден да нареже нежните стръкчета, използвани за направата и, с помощта на един назъбен камък и също не изглеждаше да се е наслаждавал на задачата си.

— Чия беше тази проклета идея? — попита той, докато Т4б и Орландо се влачеха към него. — Ако е била моя, вземете нещо тежко и ме фраснете с него.

На Орландо вече не му стигаха нито силата, нито дъхът за остроумия, дори и за тъпите шеги, които допреди малко му бяха помагали в работата. Той изсумтя, после се наведе и улови единия край на подложката. След него с подобаващо изпъшкване в отговор се наведе и Т4б и също улови своя край.

— За Бога, звучите като тасманийски перачки. — Уилям се изправи с мъка и заобиколи от другата страна. — Вие дърпайте, аз ще бутам.

Заедно те успяха да прехвърлят подложката през извития ръб на листото, а после, проливайки още пот, що-годе я наместиха.

— Край, това ли е? — с надежда попита Т4б.

— Не. — Фредерикс замислено хапеше долната си устна. — Ще трябва да я привържем. После трябва да отсечем нещо достатъчно дълго, за да направим поплавъците на Орландо.

— Това не са моите поплавъци — озъби се Орландо. Нямам нужда от никакви проклети поплавъци. Те са за лодката.

Уилям се надигна като катраненочерно плашило, а пискюлите и ресните му се ветрееха на бриза откъм реката.

— Вие двамата привържете подложката. Аз ще отида да потърся още тръстики за тези странични идиотщини. Но след като си починеш, Орландо, пиленце, ще трябва да дойдеш и да ги отсечеш. Все пак ти си оня, който донесе меч на забавата.

Орландо кимна уморено.

— А ти защо не дойдеш с мен, Бум-Бам? — продължи Уилям. — Така, ако нещо с твърде много крака се промъкне изневиделица към мен, ще можеш да го ступаш с големите си железни пестници.

Роботът поклати глава, но се надигна несигурно и се залюшка след отдалечаващия се черен клоун.

Орландо ги наблюдаваше как потеглят с почти пълно задоволство. Но все пак Сладкия Уилям беше прав за едно: ако това си беше приключенска игра, Орландо би могъл да разчита на съюзници с реални и полезни способности — бързина, ловкост, сила, магически умения. Докато в настоящото им положение, като се изключи новата дарба на Мартин, единствените реални умения на групата се състояха в това, да се обличат смешно.

Той се отпусна в очакване на неизбежния призив от страна на Фредерикс, но без да е в състояние да му се зарадва. Двойка великански мухи пикираха и се завъртяха като класни изстребители над нещо разсъхващо се малко по-нагоре по брега. Шумът от крилете им караше въздухът да вибрира до степен, правеща мисленето почти невъзможно, но в тях имаше и някаква красота — мъхнатите им тела светеха като дъги на слънцето, а бързите движения на крилете им оформяха почти невидим блясък.

Орландо въздъхна. В основата си цялата тази адърландска история беше ненормална. Ако беше игра, щеше да има правила, печелившите стратегии щяха да са понятни. В игрите имаше смисъл. Как го беше казал малкият Зуни от ужасното племе? „Убиваш звяра, намираш бисера, печелиш премия. Бим-бам-бум.“ Може би не съвсем като в реалния живот, но на кого му трябваше реалният живот? Или пък тази нелепа негова разновидност? Никакви правила, никакви цели, никаква идея дори откъде да започнеш.

— Ей, Гардино, ще продължаваш да работиш по тена си или ще ми помагаш да свършим?

Той се изправи и отново въздъхна. И какво бяха научили досега, което би ги отвело по-близо до целите им? Че по някакъв начин бяха попаднали в капана на мрежата Адърланд. Че трябваше да оцелеят, докато Селърс е отново в състояние да ги измъкне оттам. Че някъде, в някоя от кой знае колко многото симулации, обикаляше някакъв човек на име Джонас и Селърс искаше те да го открият.

— Игла в купа сено с размера на цяла идиотска галактика — мърмореше си той, докато се покатерваше върху листото.

Фредерикс се смръщи насреща му.

— Не трябва да седиш на слънцето толкова дълго. Размеква ти се мозъкът.

Измина още един час, а никой от останалите не се завръщаше. Слънцето бе потънало зад върховете на дърветата и хвърляше обширни петна ранен здрач по брега. Листото лодка лежеше в едно от тях, а въздухът наоколо хладнееше. Доволен от разведряването, Орландо влачеше към лодката ново дълго стъбло, което да използват като направляващ прът в по-плитките води, когато нещо голямо се показва със съскане изпод купчина камъни. Ужасен, Фредерикс изкрещя предупредително, но Орландо вече бе съзрял тъмното раздвижване с крайчеца на окоето си. Той се хвърли настрани, претърколи се и се изправи. Без стъблото, но с разтуптяно сърце и изваден меч в ръката си.

Стоножката беше поне пет пъти по-дълга от неговия ръст, землистокафява и покрита с бучки ронеща се пръст. Носеше се към него по някакъв странен, леко заобиколен начин, което го принуждаваше да отстъпва. Като се изключи движението, беше трудно да се различи създанието на фона на заобикалящата го среда, но Орландо беше благодарен и на малкото останала светлина.

През съществуването премина тръпка, нещо като вълна от защитни пластини, и в един миг цялата предница на стоножката се отлепи от земята. На Орландо му се стори, че забелязва движещи се напред-назад шипове точно под устата ѝ, и го осени внезапно, влудяващо далечен спомен, че тези създания бяха отровни. Предните крака се отпуснаха и чудовището се понесе напред на няколко десетки членести крайници, устремено към него като зъбчата железница. Чуваше Фредерикс да крещи нещо, но не можеше да му обърне никакво внимание. Натрупаният с години опит като Таргор протече през него за част от секундата. Това не беше някое от онези високи създания като грифоните или някои дракони, под които да можеш да се промъкнеш. С всичките тези крака то би могло да напада бързо и настрани, навярно по-бързо, отколкото щеше да му е необходимо, за да се измъкне от пътя му.

Сред тропот като от малък табун коне стоножката се нахвърли върху него. Орландо отскочи нависоко в момента, в който предните крака се опитаха да го набутат в устата ѝ. Метна се върху главата ѝ и му остана време точно колкото да нанесе яростен удар върху предполагаемото око на чудовището, преди то да се извие ядно и да го отхвърли настрани. Приземи се тежко и се вдигна на крака толкова

бързо, колкото му позволяваха треперещите мускули. Фредерикс се беше изправил върху листото и гледаше ужасено, но Орландо не можеше да си представи по какъв начин може да му помогне неговият невъоръжен приятел.

Докато отстъпваше, огромното насекомо се изви в полукръг и го последва с предницата си, при все че задните му части оставаха неподвижни. За разлика от силно антропоморфните същества от Средните земи това тук не проявяваше никакъв намек за чувства или мисли. Представляваше просто един ловец, машина за убиване, а той беше минал твърде близо до леговището му, и то по здрач.

Орландо се протегна надолу и грабна направляващия прът, който беше изпуснал — здрав стрък трева, двукратно по-висок от него самия. Съмняваше се, че ще се окаже достатъчно здрав, за да прониже защитната броня на стоножката, но би могъл да я задържи с него на разстояние, докато му хрумне нещо друго. Единственият проблем, както бързо откри, беше, че не може едновременно да крепи пръта и да държи меча си. Отпусна леко стъблото, докато чудовището начеваше ново заобиколно нападение, и затыкна меча в колана си.

Успя да повдигне пръта точно колкото да го ръгне в главата на стоножката. Той се заби толкова здраво в устните ѝ органи, че ако Орландо не беше застопорил задния край в земята зад себе си, щеше да се плъзне нагоре по стъблото точно към отровните зъби. То се преви, но не се прекърши. Възпрепятствана от нещо което не можеше да види, стоножката се изправи, дращейки нагоре към небето, докато първите ѝ три чифта крака не се отлепиха от земята. Стъблото се изправи и се откачи. Освободено, чудовището тупна тежко на земята, като съскаше още по-силно.

Орландо придърпа стръка назад в търсене на нова защитна позиция. Предният му край беше раздъвкан на меки трески. Стоножката отново запристъпва към него — по-внимателно този път, но без да показва каквито и да било признаци, че може да си тръгне в търсене на някое по-сговорчиво ястие. Орландо грохнало изруга.

— Виждам останалите! — крещеше Фредерикс. — Връщат се!

Орландо поклати глава, докато се опитваше да си поеме дъх. Освен, ако приятелите им не пазеха някакви големи тайни, той не можеше да си представи как който и да било от тях може да повлияе с нещо на изхода от схватката. Това си беше работа само за ловци на

чудовища, а Орландо се явяваше един от най-добрите. Или един от най-добрите беше Таргор...?

„Ама я се чуй — помисли си той замаяно, докато отново издигаше пръта в защитна позиция. Остри неща прещракваха в сенките на чудовищната уста. — Не можеш да направиш разлика между един вид нереалност и друг...“

Замахна към главата на стоножката, но този път не успя да застопори оръжието си в земята. Насекомото се спусна напред и дългото стъбло се плъзна встрани по мръснокафявата броня, след което се запъна между два от краката му като прът между спиците на колело. Орландо увисна на пръта, който се отплесна рязко и го запрати на една страна. Стовари се на земята толкова тежко, че дъхът му изскочи. Огромната многокрака сянка свърна рязко, напредна пет-шест стъпки, после се извиси над него, краката ѝ закривени навътре като протегнатите пръсти на две гигантски ръце. Орландо запълзя назад, но това беше съвсем безнадежден опит за бягство.

Стоножката се протегна и се извиси още повече — смъртоносна ѝ паст застина над него като всяваща ужас производствена преса. Далечният глас на Фредерикс се беше превърнал в безсмислен писък, бързо чезнещ в надигащия се прилив от чист звук, силна буря и бавна експлозия, но всичко това беше някъде далеч и оставаше без значение, докато Орландо се напъваше да вдигне тежкото стъбло още един, последен път. В този забавен отрязък от време върху него се стовари смъртта. Вселената почти замря в очакване на този решителен миг.

А мигът го връхлетя сред чернота и вятър. Студен гръм лъхна изотгоре — отвесен вихър, който го просна на земята и изпълни въздуха с жилещ, заслепяващ прах. Орландо изрева в пръстта, уверен, че всеки миг ще почувства отровните шипове да пронизват тялото му. На всичко отгоре нещо го удари по главата и изкара искри от очите му.

Вихърът отслабна, чернотата намаля. Фредерикс все така пицеше.

Орландо отвори очи. Примижа срещу кълбящия се прах, изумен да открие, че е все още жив. Камъни с дебелината на бедрото му се търкаляха наоколо, докато някакъв невероятно огромен черен силует се издигаше в небето над него като негативен ангел. Нещо тънко и сравнително дребно се гърчеше неистово в ноктите му.

Нокти. Беше птица, птица, голяма като пътнически самолет, като ракета носител, че и повече! Бесният вихър от крилете ѝ, който го приковаваше към земята под невидим въздушен стълб, внезапно се отмести, когато птицата се наклони настрани и отлетя, а стоножката продължаваше да се гърчи безпомощно в ноктите ѝ, на път да нахрани пълно гнездо с пухчовци.

— Орландо! Ей, Орландо! — нареждаше тихо Фредерикс, несравнимо по-далечен и маловажен в сравнение със страховитата гледка на пометената във вечерното небе сигурна и неизбежна смърт. — Гардинър!

Той погледна към стръмнината над плажа, където Сладкия Уилям и Т4б, пуснали тръстиките си вързопи, се визираха поразени в отлитащата птица. Обърна се към Фредерикс и лодката, но те бяха изчезнали.

След един миг, в който сърцето му сякаш замря, той откри, че само бяха запратени настрани, че новата им лодка, която с толкова труд бяха построили на едно място, сега се намираше доста далеч от него. Измина още един дълъг миг, преди замъгленото му съзнание да обработи информацията и да осъзнае, че листото се намира във водата, издухано там от крилете на птицата, и бавно се носи към силното течение. Останал сам в него, Фредерикс подскачаше нагоре-надолу, размахваше ръце и крещеше, но гласът му вече бе твърде далечен, за да се разбере какво точно казва.

Объркан, Орландо се озърна към стръмнината. Осъзнали най-сетне положението, в което се намираше Фредерикс, двете фигури там се спускаха с най-голямата възможна бързина по обраслия с мъх бряг, но се намираха поне на минута бяг от него, докато само някакви двайсетина секунди дяляха Фредерикс от течението, което щеше да го отнесе завинаги.

Орландо грабна направляващия прът като копие и се втурна по брега. Устреми се към една издатина, откъдето се надяваше, че ще може да протегне дългото стъбло към Фредерикс, но когато се озова там, му стана ясно, че и с тройно по-дълъг прът не би успял да достигне приятеля си.

Листото се задържа за миг в едно въртопче, поклащащо се между бързото течение и малкия ръкав зад издатината. Орландо погледна към приятеля си, после назад към Т4б и Сладкия Уилям, които, все така

малки и далечни, се носеха към него през плажа. Обърна се, спусна се по издатината, набра скорост и се хвърли във водата.

Размина му се на косъм, макар водата да се оказа сравнително топла. Изразходил бе почти всичките си сили и се чудеше какво става с краката му, които вече не усещаше, когато Фредерикс се наведе и вдигна носещия се на повърхността прът. Орландо тъкмо беше решил, че за неизлечимо болен човек като него това беше твърде заобиколен начин да умре, като се удави в една виртуална вселена, когато раздъвканият от стоножката край на пръта се стовари до него и замалко не му разби главата.

— Дръж! — изрева Фредерикс.

Улови се, после неговият приятел му помогна да се прехвърли през ръба на листото върху подложката, в изработването, на която бяха прекарали почти целия следобед. Беше му останала сила само колкото да се сгуши, треперейки, на дъното, на завет от нощния вятър, докато от него се стичаше вода, а реката ги пое и ги отнесе далеч от брега и от двамата им втрещени спътници.

— Твой е, Скурос — каза шефката й. — Мерапануи. Вече е въведен в системата ти.

— Благодаря. Ти си истински другар. — Калиопи Скурос имаше предвид точно обратното и за да избегне всякакви обвинения в притворство, сви устни презрително. — Този случай е погребан толкова отдавна, че вече смърди.

— Искаше случай — получаваш го. — Сержантът направи жест, с който показваше, че си умива ръцете. — Недей да обвиняваш мен за собствената си амбициозност. Направи един последен опит, привикай пак свидетелите...

— Ако все още са живи, разбира се.

— ... привикай пак свидетелите и разбери дали някой от тях си е припомнил нещо повече. После, ако желаеш, пак го зарови в папката „неразкрити“. Както си решиш. — Тя се наведе напред, присвивайки очи. Скурос се зачуди дали резултатите от пре моделирането на роговицата й не се бяха оказали по-незадоволителни от нейните очаквания. — И говорейки от името на цялата полиция на Голям Сидни, не казвай повече, че нищо не ти възлагаме.

Следовател Скурос се изправи.

— Благодаря ти за този изкуствен кокал, о, славна господарке. Размахвам опашка пред теб.

— Би ли напуснала кабинета ми?

— Вече е наш и безнадежден — обяви тя. Изпускателните клапи на стола ѝ изсъскаха, когато отпусна мускулестото си тяло на седалката.

— В смисъл? — Стан вдигна поглед към нея над ръба на старомодните си очила. У Стан Чан всичко бе старомодно, дори и името му. Калиопи все още не можеше да проумее как през двайсет и първия век едни нормални родители биха могли да кръстят детето си Станли.

— Безнадежден. Сдухан. Идиотски. Скапан случай.

— Това трябва да е онзи — Мерапануи.

— Че кой друг! Най-после са го изхвърлили от разследването „истински убиец“, но не, защото са работили нещо по него. Вече пет години оттогава и смятам, че изобщо не са сторили нещо друго, освен да прехвърлят параметрите през моделчето си и после пак да го зарежат.

Партньорът ѝ склучи пръсти.

— А ти вече разкри ли го, или може и аз да му хвърля един поглед?

— Сарказмът не ти подхожда, Стан Чан.

Тя включи с ритник стенния екран, после повика разклонената мрежа на архива. Случаят изскочи начело на дневника и тя го разпъна на целия екран.

— Мерапануи, Поли. Петнайсетгодишна. Живяла в Когара, когато е била убита, но иначе е от севера. Тиви според мен.

Той се замисли за момент.

— Остров Мелвил, оттам ли бяха те?

— Да. Безпризорна, откакто на тринайсетгодишна възраст е избягала от приюта. В досието ѝ няма нищо кой знае какво освен арестите за скитничество. За кражба от магазин също няколко пъти, както и двукратно за неприлично поведение. Веднъж е лежала няколко дни за сводничество, но според данните на следствието в този случай може и да е била невинна.

Стан повдигна вежда.

— Знам, поразително звучи.

Калиопи извика една снимка. Изникналото пред тях момиче в мърлява риза имаше кръгло лице, което изглеждаше твърде голямо за тънката му шия, разширени от уплаха очи и тъмна, къдрава коса, хваната на прост възел от едната му страна.

— Това е от залавянето ѝ.

— Изглежда доста светлокожа за тиви.

— Смятам, че вече изобщо не са останали никакви чистокръвни тиви. Дори и ние, чистокръвните гърци, сме съвсем малко.

— Мислех, че дядо ти е ирландец.

— Направихме го почетен.

Стан се облегна назад и отново склучи пръсти.

— И защо е било извадено от архива на екипа, работещ по „истински убиец“?

Калиопи щракна с пръсти и извика фотосите от местопрестъплението. Никак не бяха за пред хора.

— Просто бъди доволен, че не можем да си позволим пълен панорамен обхват — каза Калиопи. — Очевидно типът и броят на раните — според тях от голям ловджийски нож като Цайсинг — в някои отношения наподобяват работата на господин Истинския. Но този случай предхожда първото му известно убийство с три години.

— Някакви други причини, поради които да са се отказали?

— Никакво друго сходство, освен по отношение на раните. Всички жертви на Истинския са били бели и от европейски произход, средна или над средната класа. Всички са били убити на обществени места, където поне на теория е имало някаква електронна охрана, но по една или друга причина нито една не се е задействала. Не си криви така веждата, разбира се, че е нелепо, но не това е нашият случай, а този тук.

— Като си говорим за него, защо изобщо си я поискала тази Мерапануи? Искам да кажа, ако не е проститутка, премахната от клиент, остава да е убийство от ревност, изолиран случай. Ако искаш обикновени убийства, улиците редовно са пълни с такива.

— Тъй ли? — Калиопи протегна пръст и извика друг комплект фотоси от местопрестъплението, този път от ъгъл, който разкриваше цялото лице на жертвата.

— Какво ѝ има на очите? — попита най-сетне Стан доста тихо.

— Не бих могла да кажа, защото това не са те. Това са камъчета. Убиецът ги е сложил в очните кухни.

Стан взе палците от нея и увеличи изображението. Взира се мълчаливо в продължение на десетина секунди в него и каза:

— Е, добре, значи не е обичайното нападение-опаа, убийство. Но това, с което все пак разполагаме, си е едно петгодишно убийство, което по погрешка е придобило гласност, защото са сметнали, че извършителят може да се окаже известният убиец, залял новините по цялата мрежа. Обаче, Скурор, този случай всъщност представлява само огризките на някое друго ченге.

— Сбито и въпреки това неимоверно описателно. Харесва ми стилът ти, момче. Да си търсиш партньор случайно?

Стан се намръщи.

— Предполагам, че ще е по-забавно от разчистването след кейк-дилъри или спецове по токовите удари.

— Не, няма да е. Това е един гаден случай. Но си е наш.

— Радостта ми, Скурор, е безпределна.

В работни дни никога не ѝ беше лесно да избира между железницата и маломощния електромобил, предоставян ѝ от отдела, но макар градското движение да правеше шофирането по-бавно, то все пак си оставаше и по-тихо.

Автопрочитът подбираше пътя си през бележките по случая, като правеше адска фонетична каша от аборигенските или азиатски имена на някои от свидетелите. Не че имаше кой знае колко свидетели на каквото и да било. Убийството бе извършено близо до „медените пати“, под един от основните отрязъци на Големия западен път, но дори да е бил обитаван преди убийството, при намирането на тялото той беше вече празен. Хората, които живееха на такива места, знаеха, че няма какво да спечелят от контактите си с полицията.

Докато подробностите я заливаха за пореден път, Калиопи се опита да изхвърли всички предубеждения от главата си и просто да се вслуша във фактите. Това, разбира се, беше почти невъзможно, особено при всички онези разсейвания, дължащи се на оплетените потоци от коли, които се влачеха със спирания и потегления под яркия оранжев залез.

Първо на първо, тя вече си мислеше за убиеца като за „него“. Но трябваше ли изобщо да е мъж? Дори за краткото време на своята

кариера Калиопи се бе занимавала достатъчно дълго с убийства в Сидни, за да знае, че жените също бяха способни да отнемат нечий живот, понякога с изненадващо насилие. Но такава абсурдна, изискваща железни нерви, маниакална игра с тялото — естествено, че само един мъж би бил способен на такова нещо. Да не би сега пък да изпаднаше в предразсъдъци?

Неотдавна, само преди няколко години, някаква група в Съединените щати — Северозападните, ако си спомняше добре, беше заявила, че понеже огромната част от насилието в обществото е дело на мъже и понеже у някои мъже се откриваха специфични генетични индикатори, които биха могли да показват предразположеност към насилие, плодовете от мъжки пол трябва да се подлагат на вътреутробна генна терапия. Противопоставящите се групи пък бяха надигнали силни и продължителни протести, според които предлаганият закон се представяше като генетична кастрация, като наказание за престъплението да бъдеш мъж, а след това цялата дискуссия се изроди в обидни подмятания. Според Калиопи това никак не беше добре. Тя беше видяла достатъчно от ужасяващо ежедневните кръвопролития, причинявани изключително от млади мъже, за да се усъмни, че зад предложението за такъв закон наистина се крият сериозни основания.

Когато спомена за това на Стан Чан, той я нарече лесбийка, мъжемразка и фашистка, но все пак успя да го каже по един мил начин.

Беше вярно наистина, че трябваше да избягва да прави предположения, без да се опира на фактите, но тя трябваше да се опита да проникне в личността на престъпника, трябваше да се опита да го разкрие, преди да го е разкрила — него или нея. Засега се налагаше да се доверява на инстинктите си. Изглеждаше като деяние на мъж, и то от най-извратения сорт, така че, освен ако не се натъкнеше на убедителни доказателства за обратното, човекът, когото издирваха, щеше да си остане „той“.

Но освен предположението за мъжкия пол на извършителя нищо кой знае какво не изпъкваше на преден план, поне не така, че да обедини късчетата информация. Нямаше и следа от сексуално насилие и дори това, че престъплението бе насочено срещу слабия пол, беше

някак странно притъпено. В много отношения изглеждаше повече като ритуал, отколкото като изнасилване.

Ритуал. Думата притежаваше някакъв резонанс, а тя се беше научила да се доверява на тази част от себе си, която долавяше подобни трептения. Ритуал. Във всеки случай щеше да си го отбележи.

Освен това обаче не оставаше много. Убиецът не бе толкова последователен в избягването на всякакви улики, както Истинския, но на практика смъртта беше застигнала Поли Мерапануи на открито. Единственият заслон се състоеше от надвисналата бетонна лента, но ветровете брулеха отвсякъде, така че не оставаха никакви полезни за тях следи, дори и за адски скъпия микроабсорбер на отдела. Извършителят беше ползвал ръкавици, а ако Поли се бе съпротивлявала, не беше успяла да отнесе нищичко от него под ноктите си.

„Само да беше вярно старото суеверие — не за пръв път в своята кариера в отдел «Убийства» си помисли Калиопи, — само да можеха очите наистина да запечатват последното видяно нещо.“

Навярно убиецът почиташе това древно суеверие. Навярно това можеше да обясни и камъните.

Гласът на автопрочита продължи да се носи, безстрастен като часовник. Знакът, който указваше нейния разклон, изплува пред погледа ѝ — неясно петно над реката от червени светлини. Калиопи се престрои вляво. Никакви улики, жертва, за която повечето биха се съгласили, че е толкова маловажна, колкото би могло да бъде едно човешко същество, шепа безполезни свидетели, предимно пътници и неговорчиви роднини, и един наистина обезпокоителен *modus operandi*, който не се бе повторил никъде другаде — Стан беше прав. Разнищваха нечий чужд, безнадежден случай и малкото му сокове отдавна бяха изстискани от него.

Но момичето, което не бе имало нищо освен собствения си живот, не можеше да е маловажно. Да заяви това, означаваше да заяви, че и самата Калиопи Скурос е маловажна, защото какво бе избрала да прави през собствените си дни и нощи, освен да защитава онеправданите и да въздава заради нежеланите?

„Това е насърчително, Скурос — каза си тя и се облегна на клаксона, когато някакъв малоумник, навярно на четири-пет бири след

работното време, ѝ отрязва пътя, разбързал се към къщи, — но случаят си остава гаден.“

Фредерикс клечеше на носа на листото, ако, разбира се, то можеше да се приеме за истинска лодка, и се взираше напред над бързо помръкващата вода. Дотук реката ги беше довлякла без много сътресения, но за всеки случай той здраво се държеше за влакната на подложката. На Орландо му се пригади, докато наблюдаваше как главата на приятеля му се поклаща насам-натам в такт с движението на вълните, и сега лежеше по гръб и зяпаше първите появили се на небето звезди.

— Изгубихме ги всичките — унило процеди Фредерикс. Повтаряше за пореден път тази пораженска фраза, откакто бяха пометени от реката. Орландо не му отговори и вместо това съсредоточено почна да си внушава, че оскъдното му облекло изсъхва, а въздухът е почти топъл. — Изобщо ли не ти пука?

— Пука ми, разбира се. Но какво можем да сторим? Да не би аз да останах на тази тъпа лодка?

Фредерикс млъкна. Орландо съжали за думите си, но не чак толкова, че да си ги вземе обратно.

— Виж какво, те знаят накъде се движим — каза най-сетне той вместо извинение. — Ако... как се казваше, преминаем оттатък, просто ще ги изчакаме от другата страна. Те ще намерят начин да се спуснат по реката и в следващата симулация пак ще си бъдем заедно.

— Да, предполагам — Фредерикс се извърна към него. — Ей, Гардинър...

Орландо изчака няколко секунди за края на изречението, после осъзна, че приятелят му желаше да си приказват.

— Да?

— Мислиш ли... мислиш ли, че ще умрем?

— Не и в следващите няколко минути, ако имаме късмет.

— Престани. Не се будалкам, наистина го мисля. Какво ще се случи с нас? — Фредерикс се намръщи. — Искам да кажа... не знам, нещо ми липсват родителите ми. И ме е страх, Орландо.

— И мен също.

В сгъстяващия се мрак огромните дървета, които се носеха от двете им страни, се превърнаха в плътна стена от сенки като скалите, обграждащи дълбока клисура.

— Долината на смъртната сянка — промърмори Орландо.

— Какво?

— Нищо. — Той се изправи. — Виж какво, можем да направим единствено това, което правим в момента. Ако съществуваше лесен начин за измъкване оттук, някой от нас досега щеше да го е открил. Спомни си, че Селърс доста ни затрудни да стигнем дотук, така че дори понякога да изглеждат като от клуба на палячовците, Рени и останалите трябва да са доста печени. Затова просто ще трябва да устискаме, докато не измислим нещо. Представяй си, че това е някое от приключенията в Средните земи.

— Нищо в Средните земи не можеше да ти навреди. И не можеха да те убият. Поне не наистина.

Орландо се усмихна пресилено.

— Ами тогава предполагам, че на стария Таргор и на Питлит им е дошло времето за едно по-сериозно изпитание.

Фредерикс се опита да отвърне на усмивката му, но неговата се оказа още по-неубедителна.

— Ей, ти как изглеждаш всъщност? — внезапно запита Орландо.
— В РЖ?

— Защо ти е да знаеш?

— Просто се чудех. Искам да кажа, висок ли си, нисък или какво?

— Не ми се говори за това, Орландо. Според мен изглеждам съвсем обикновено. Нека да си приказваме за нещо друго. — Фредерикс отклони поглед.

— Добре. Все още не си ми казал откъде идва Питлит. Името, де.

— Казах ти вече, че не си спомням.

— Фенфен. Не ти вярвам. Така че ми кажи.

— Аз..., ами добре... — Фредерикс срещна погледа му предизвикателно. — Но ако дори ти хрумне да се изсмееш, проклет да си завинаги.

— Няма.

— От герой в една книга. Детска книжка. Някакво плюшено животинче се казваше Пиглет. Като малък не можех да го произнасям правилно и така ме наричаха родителите ми. А когато се залових с мрежата, това си ми остана като прякор. Да не би да се смееш?

Орландо поклати глава със здраво стиснати зъби.

— Не. Никак... — И прихна. Един нарастващ в продължение на доста време шум сега вече бе ясно доловим над бученето и плискането на водата. — Какво е това?

Фредерикс се взря.

— Пак някаква буболечка. Трудно е да се каже. Лети твърде ниско.

Летящото насекомо, което бързо се носеше зад тях по посока на течението, се беше снишило толкова близо до повърхността на реката, че един от краката му разпени гребена на една вълничка. То се наклони, залюля се, после се извиси неориентирано, преди отново да поеме по предишния си курс. Премина под ъгъл покрай тях, при което се оказа, че е голямо почти колкото половината им лодка, после рязко зави далеч надолу по течението и се понесе обратно към тях.

— Ще ни нападне — каза Фредерикс и затърси пипнешком направляващия прът.

— Не съм сигурен. Изглежда ми ранено. Или болно.

Вниманието на Орландо бе привлечено от нещо във водата под завиващото насекомо.

— Виж! Това е синьото сияние!

Но Фредерикс се беше изправил и се опитваше да запази равновесие, съсредоточен върху снижаващото се насекомо. Вдигна пръта над главата си, докато го гледаше как приближава, сякаш искаше да го събори.

— Ей, ама ти скански си въртнал — свлече го Орландо. Фредерикс трябваше да пусне пръта, за да не падне, но след като се смъкна на колене, успя да го хване, преди да цопне зад борда. — То е десет пъти по-голямо от теб — скастри го Орландо. — Ха си го ударил, ха си паднал във водата.

Насекомото се приближаваше шумно. Наклони се за нов вираж, а Орландо се бе снишил на четири крака, готов да се просне по корем, ако мине твърде ниско над тях. Съществуването представляваше някакъв тропически бръмбар, а заоблената му броня беше кафява със златисти оттенъци. Докато се изравняваха, Орландо забеляза, че предната част от бронята му се е отместила и нещо там мърда, шава...

— ... Размахва? — изуми се той. — Там има някой!

— Това е Рени! — извика Фредерикс, докато насекомото профучаваше покрай тях. — Сигурен съм, че е тя!

Блясъкът вече ги обграждаше от всички страни. Водите сякаш се пенеха от греещото небесносиньо. Нагоре по течението насекомото правеше нов широк завой, но Орландо едва го забелязваше. Самият въздух се изпълни с танцуваща светлина.

— Откриха ни! — подскачаше нагоре-надолу Фредерикс. Летят в буболечка! Как е възможно?

— Нямам представа — викна в отговор Орландо. Шумът на реката беше вече като грохота на безкраен прибой, а по кожата му танцуваха сини отблясъци. Тъмната сянка на насекомото бе над главите им, следваше ги и също се носеше през пръски син огън. — Ще ги попитаме от другата страна...

След това ревът ги заглуши, светлината изпълни всичко и те преминаха на друго място.

ДЕВЕТА ГЛАВА КУХИЯТ ЧОВЕК

МРЕЖА/РАЗВЛЕЧЕНИЯ: „Папа Дябла“ ми хареса, но можех да мина и без топъл Газпачо.

(Поглед към ресторанта „Световен Хор Ефулгенция“, Оклахома, САЩ.)

(Картина: „Игуана кон баяс“ върху поднос.)

Диктор: ... Другото ми основно оплакване от СХЕ навярно няма да притесни повечето посетители. СХЕ е един от последните, които се присъединиха към развлекателната верига „Случаен ресторант“, и я използват, по един агресивен начин — по време на нашия обяд имаше поне шест превключвания, което почти не ни оставяше време да попитаме новопристигналите, от кой ресторант са, да не говорим за това, какво ядат, дали им харесва или нещо друго, преди да изчезнат и на тяхно място да се появи следващата партида. Дори когато излезе на мода, това развлечение никак не ми допадна, но СХЕ явно залага на по-млади, по-хрупкави и по-луди посетители от искрено вашия... — дори изцъклената панирана игуана издава това...

Светлината бързо гаснеше. Рени, която от излитането на бръмбара не бе се чувствала уверена нито за миг, започна да опипва командното табло за буболечешкия еквивалент на фарове. Осъзнавайки колко много копчета може да натисне и после да съжالياва, тя се отказа

и се съсредоточи в управлението на малкото превозно средство през поразителната, чудовищна гора.

— Изглежда жив все още — каза !Ксабу, клекнал до Кулен. — Но понеже няма кръв, трудно е да се каже колко точно е бил увреден, когато онова същество откъсна ръката му. За всеки случай съм овързал куртката му около раната и сега пак спи.

Рени кимна, максимално съсредоточена в това, да не допусне съдбоносна грешка в управлението. Лесно можеше да вземе някой тъмен клон за част от общия мрак, а от перспективата на собствените им изкривени мерки земята се намираще на неколкостотин метра под тях. Първоначално тя възнамеряваше да се опита да се издигне по-нависоко, да полети над върховете на дърветата, но не знаеше дали от тази машина можеше да се очаква безопасен полет на височина, равняваща се на няколко километра пък и смяташе, че шансовете ѝ да не се удари в нещо бяха по-големи тук, в ниското, където дърветата се състояха предимно от стволоче.

— Сигурен ли си, че той каза, че реката е в тази посока? — попита тя.

— Той каза на запад. Чу го, Рени.

Тя кимна отново и осъзна как е стиснала зъби толкова здраво, че я боли челюстта. Отпусна я. Съвсем допреди малко бе съзирала отблясъци от слънцето между дърветата достатъчно, за да се чувства уверена, че летят на запад, но ѝ трябваше нещо, за което да се притеснява, а това, дали летяха в правилната посока, за огромна разлика от всичките им останали затруднения беше проблем почти по силите им.

Докато се носеха през здрача, тя успя да събере толкова увереност, че почти успяваше да се наслади на зрелището. Веднъж профучаха покрай катеричка, огромна като небостъргач, която ги изгледа с огромно и влажно кафяво око. Разни други насекоми, една едра нощна пеперуда и няколко комара, запътили се всеки по своите пътища, подминаха бръмбара им, без да му обърнат внимание, като отегчени пътници на железопътен перон. При този размер нощната пеперуда беше прекрасна с мъхнатото си сиво одеяние, а всяко от очите ѝ наподобяваше букетче тъмни огледала.

Разстоянието между дърветата беше нараснало на десетина и повече секунди от един гаргантюански дънер до друг. Воали мъгла се

издигаха от земята, виеха се около клоните и намаляваха видимостта, но преди Рени да успее да прибави това към списъка си от безпокойства, гората внезапно се оказа зад гърба им. Проблясна плажна ивица, а после отдолу остана единствено сивозелената вода.

— Реката! Пристигнахме! — Тя не се осмели да пусне щурвала, за да изръкопляска, затова заподскача на мекото си кресло.

— Добре се справи, Рени — каза !Ксабу. — Ще търсим ли останалите?

— Можем да опитаме. Не знам обаче дали ще успеем да ги намерим. Може да са се качили пак на лодката и да са се отправили надолу по течението. — Тя наклони машината в широк и плавен завой. Полетът с нея не беше толкова гладък, колкото с водното конче, което притежаваше по-голям размах на крилата и не се тресеше така от смяната на вятъра, но тя не насилваше завоя и отново успя да изправи малкия летателен апарат и да го насочи по течението. Вярно, че тези виртуални самолетчета бяха конструирани за употреба от научни работници, а не от професионални летци, но въпреки това тя се гордееше със себе си.

Още няколко минути те продължиха да летят, но скоро ѝ стана ясно, че няма да успее да забележи останалите, освен ако не се намираха във водата или на някое открито място на брега. Оглеждаше се за място, където да се приземят, с мисълта да продължат търсенето на дневна светлина, когато !Ксабу се надигна и посочи с ръка.

— Какво е онова? Виждам някакво листо, но върху него май забелязвам да се движи и нещо бледо.

Рени не успя да различи нещо повече от тъмна сянка, поклащаща се върху водата.

— Сигурен ли си?

— Не, но така ми се струва. Можещ ли да доближиш този самолет малко повече до реката?

Тя се изненада как малката машина се стрелна напред, когато ѝ подаде повече тяга. Те се снишиха почти неразумно ниско и Рени изруга, когато закачиха гребена на една вълничка. Трябваша ѝ няколко мига да овладее отново машината. Прелетяха покрай листото вече не толкова ниско.

— Те са! — възкликна !Ксабу развълнувано. — Или поне някои от тях. Но изглеждаха уплашени.

— Сигурно им приличае на истинско насекомо. Докато завиваха обратно, !Ксабу каза:

— Водата изглежда странно тук. Сини светлини, както и преди.

— Трябва да ги извлечем на брега, ако е възможно. Рени се понесе назад срещу течението. С помощта на !Ксабу тя успя да отвори вратата. Нахлу въздух и като диво животно ги разтресе в сбруите им. Кулен изпъшка иззад коланите си. Рени протегна ръка навън и взе да маха, докато профучаваха покрай изненаданите лица в лодката.

— Обърнете! — изкрещя тя срещу вятъра. Независимо дали не я чува, или им беше невъзможно да управляват, листото не промени курса си. Течението продължи да го носи и докато Рени направи още един обратен завой и пак се устреми към тях, те бяха вече стигнали до началото на блестящите води. Тя затвори вратата.

— Колко от тях са на борда?

— Успях да забележа само двама.

Рени се замисли, но само за миг.

— Ако не могат да спрат, ще трябва да преминем оттатък заедно с тях. Иначе може никога повече да не ги видим.

— Разбира се — съгласи се !Ксабу. — Те са наши приятели.

Рени не беше сигурна, че е готова да нарече спътниците си бегълци приятели, но разбираше мотива на !Ксабу. Да се загубиш, беше доста самотно дори и в един нормален свят.

— Добре. Преминаваме.

Почти се бяха изравнили с лодката, когато по предното стъкло започнаха да се извиват змии от неоновосиня светлина. Когато и от крилото се посипа вихрушка от искри, Рени си припомни ужасено последната космическа експедиция „Арес“, онази с дефектното защитно покритие, което беше изгоряло при завръщането в атмосферата. Но това, изглежда, беше студен огън — фосфоресценции, блуждаещи светлини.

Светът зад стъклото стана изцяло син, после напълно бял. Измина миг, изпълнен с тишина и безтегловен покой... после всичко внезапно и страховито тръгна наопаки. Прозорците експлодираха навън, а те се носеха в мрака, премятайки се през глава сред оглушителен рев, толкова мощен, че Рени не можеше да чуе собствените си писъци.

Премиятането презглава се превърна в центробежно разлята неяснота. Ревът се усилваше и в продължение на няколко милостиви мига Рени изгуби съзнание. Понесе се обратно към прояснението, докосна го, но не се вкопчваше в него, докато чувстваше въртенето да се забавя. Машината се разтърси, после се стовари сред оглушително стържене и поредица от силни сблъсъци, които завършиха с удар като от малка експлозия.

Всичко около нея беше чернота и студ. Известно време тя беше твърде зашеметена, за да проговори.

— Рени?

— Тук... тук съм.

Изправи се с усилие. Не виждаше нищо освен слабия блясък на звездите. Формата на самолета им някак си не беше наред, но в момента тя не можеше да мисли за това. В нея болезнено се притискаха разни предмети, а нагоре по краката ѝ пълзеше нещо студено.

— Във водата сме! — изкрещя тя.

— Хванал съм Кулен. Помогни ми да го издърпам.

Нежните маймунски пръсти на !Ксабу докоснаха нейните в мрака. Тя проследи ръката му, докато напипа дрехите на Кулен, после заедно издърпаха ранения по наклонения под към отвора и ширналото се нощно небе. Водата им беше до над коленете и продължаваше да се покачва.

Рени се промъкна през изкривената врата, после се протегна и здраво стисна Кулен, преди да го изтегли навън в дълбоката до кръста вода. Въздухът беше странно зареден, с гъделичкащ привкус като при буря, но черното небе изглеждаше ясно. Течението я теглеше и тя трябваше да се придържа, докато излезе и !Ксабу, но реката се оказа изненадващо плитка. Рени реши, че са се приземили на пясъчен нанос или някаква друга подводна издатина. Каквото и да беше, реката си остана плитка през целия път до потъналия в сенки бряг. Препъвайки се, те пренесоха Кулен на твърда земя, после се стовариха всички накуп.

Рени дочу скърцане и погледна обратно към самолета, но успя да различи само безформена чернота, стърчаща от водата. Сянката се накланяше под напора на течението, стенойки с повече дървен,

отколкото металически звук, след което се свлече по наноса и водата я покри.

— Няма го — тихо каза тя. Започваше да трепери. — Просто потъна.

— Но пък ние преминахме в друго място — изтъкна !Ксабу. — Виж, големите дървета ги няма вече. И реката пак е с нормални размери.

— Другите! — внезапно си припомни Рени. — Хей! Ехей! Орландо? Там ли сте? Това сме ние!

Навсякъде около тях земята изглеждаше равна и пуста. Не получиха никакъв отговор освен ромоленето на водата и самотното свирене на щурец, който сякаш до този момент е бил възпрепятстван и сега упорито започна да стърже простата си песничка.

Рени се провикна отново. !Ксабу се присъедини към нея, но единственият отклик дойде от Кулен, който започна да бълнува и изтощено да се мята на брега. Привдигнаха го, но той не отговаряше на въпросите им. В мрака бе трудно да се прецени дали изобщо е в съзнание.

— Трябва да потърсим помощ за него — каза тя, — ако това е друга симулация, нещата тук може да са по-различни, може да успее да се изключи.

Но въпреки думите си тя не се почувства обнадеждена и се зачуди за чия ли утеха изобщо го каза. Двамата с !Ксабу изправиха Кулен на крака и го поведоха нагоре по брега. Щом го изкачиха, пред тях се простря открито поле, а в далечината за голяма радост на Рени — обширно струпване на оранжеви светлини.

— Град! Може Орландо и останалите да са се насочили натам. Може да не са знаели, че ще преминем след тях.

Тя обвини ръка около Кулен. !Ксабу, който вървеше на няколко крачки пред нея, схвана мисълта ѝ и се запрепъваха през някаква оплетена растителност по посока на светлините. Той спря и взе да се рови в краката си.

— Това е царица, виж. — Той размаха един стрък пред лицето ѝ. — Но всичко е смазано, сякаш оттук е минал слон или стадо антилопи.

— Може и така да е било — процеди тя, опитвайки се да не трака със зъби. — И знаеш ли какво? Стига да не са били великански

буболечки, изобщо не ме е грижа какво друго го е направило.

Тя се огледа. Равното поле се простираше в мрака във всички посоки.

— Но предполагам, по-добри е да знаем къде се намираме.

!Ксабу, който вече се бе отдалечил на двајсетина метра, спря.

— Който е повалил царевицата, е повалил и оградата — изрече той. — Погледни.

Рени го настигна и сложи Кулен да седне, което ентомологът стори в олюляващо се мълчание. Пред тях, захвърлена сред унищожените царевични посеви като накъсана панделка, лежеше тежка телена ограда. Изглеждаше, като да е била висока поне четирипет метра.

— Е, поне няма да се налага да обикаляме в търсене на вход. — Тя се наведе и повдигна правоъгълна метална табела, все още крепяща се за оградата на изкривения си болт. Когато успя да я изтръгне, тя я наклони така, че да се осветява от прерийната луна.

НАРУШИТЕЛИТЕ ЩЕ БЪДАТ ЕКЗЕКУТИРАНИ

пишеше на нея с едри черни букви. Отдолу, с по-дребни букви, се четеше:

По заповед на негово премъдро величество единствения крал на Канзас.

— Твой ред е сега — каза Дългия Джоузеф. Гледаше иззад рамото на Джеремая с блуждаещ поглед. — Всичките признаци — без проблем.

Джеремая Дако остави книгата си.

— Признаци?

— Да, онези — как се викаха, жизнени показатели. Все така. Сърцето тръгва бързо понякога, после забавя, но всичко-останало си е все същото. Ако ги гледам още малко, ще се побъркам.

Но въпреки че до този момент бе стоял на шестчасовото си дежурство, Дългия Джоузеф Сулавейо последва Джеремая обратно в лабораторията. След като Джеремая се увери, че показанията на всички монитори — за телесната температура, дишането, филтрите, хидратацията, подхранването — отговарят на думите на Джоузеф, бащата на Рени закрачи по протежението на залата, загледан в

смълчаните V-резервоари. Стъпките му сухо отекваха в просторното помещение.

След като премина пред очите му за дванайсети път, Джеремая свали слушалките и ги тръшна на конзолата.

— За Бога, човече, би ли отишъл някъде другаде? Достатъчно ми е да те слушам как обикаляш наоколо — тап, тап, тап по цяла нощ, че сега на всичко отгоре и тука. Повярвай ми, никой повече от мен не желае да имаше тук нещо да си сръбнеш.

Джоузеф се обърна, но по-бавно от обикновено. Изръмжаването му само бегло напомняше за преди.

— Ти какво правиш, гледаш ме как спя ли? Обикаляш подире ми нощно време? Само ме пипни, само се опитай да се правиш на мъж, и ще те нашибам. Лъжа няма.

Джеремая се усмихна пресилено.

— Защо хора като теб си въобразяват, че всеки срещнат хомосексуалист умира да ги вкара в леглото? Повярвай ми, старче, изобщо не си мой тип.

Другият го изгледа кръвнишки.

— Толкоз по-зле за теб тогава, щото аз съм единственият тук.

Джеремая се изсмя:

— Обещавам, че ще ти кажа веднага щом почнеш да ми харесваш.

— Какво, да не би да ми има нещо? — Дългия Джоузеф изглеждаше смъртно обиден. — Падаш си по ония мекушави мъници? Красивите момченца?

— Стига, Джоузеф... — Джеремая поклати глава. — Просто прави нещо друго. Прочети някоя книга. Изборът не е кой знае колко богат, но се намират и някои интересни.

— Да чета книги? Че това е същото, като да ям каша — започва зле и продължава все така до края. — Джоузеф пое дълбоко дъх и бавно го изпусна, смазван само при мисълта за литература. — Слава Богу, че я има мрежата, това казвам аз. Ако нямахме мрежа, щях да се самоубия на часа.

— Не бива да гледаш по толкова много. Не трябва да харчим повече енергия, отколкото е необходимо. Онази жена — Мартин, каза, че по-лесно ще прикриваме крадената енергия, ако се придържаме към минимума.

— Ама какво ти става? — Дългия Джоузеф отново се разяри. — Управляваме онези... онези огромни резервоари ей там — той махна към оплетените в кабели саркофази — и всички тези простотии ей тук — раздразненият му жест обхвана компютрите, осветлението и самия Джеремая, — а ти се притесняваш, че ще си изцедя няколко капчици от мрежата?

— Май си прав. — Джеремая вдигна отново слушалките. — Е, защо не отидеш да погледаш малко тогава? И да ме оставиш да свърша с тестовете.

Минута по-късно една от сенките на Дългия Джоузеф пак падна върху него. Той го изчака да каже нещо. Когато това не стана, Джеремая свали слушалките, във всеки случай бяха изминали дни, откакто бяха чули Рени или !Ксабу да проговарят за последно.

— Да? Върна се за препоръка относно някое четиво ли?

— Не — смръщи се Дългия Джоузеф.

Не гледаше в събеседника си, а по-скоро във всичко останало, сякаш се опитваше да проследи нещо, което притежаваше едновременно способността да лети и шляещата се безцелност на рибка в аквариум.

— Какво тогава?

— Не знам. — Облегна се на парапета, като все така продължаваше да се взира в четириетажната празнота над главите им. Когато заговори отново, гласът му бе станал по-писклив: — Аз просто... не знам, човече. Май съвсем съм превъртял.

Джеремая бавно остави слушалките.

— Какво искаш да кажеш?

— Ами просто... не знам. Не мога да спра да мисля за Рени, за моето момче Стивън. И за това, как нищо не мога да направя. Само да чакам, докато всичката тази идиотщина продължава.

— Не е идиотщина. Дъщеря ти се опитва да помогне на братчето си. Някой уби и моята доктор Ван Блийк покрай това. Не е идиотщина.

— Не се ядосвай. Не исках да... — Дългия Джоузеф се извърна и за пръв път погледна Джеремая. Очите му бяха кръвясали. — Но аз, аз не правя нищо. Само седя на това място по цял ден. Всеки ден. Няма слънце, няма въздух. — Той вдигна ръка и обхвана гърлото си. — Направо не мога да дишам. Ами ако моят Стивън има нужда от мен? С нищо не мога да му помогна в това място.

Джеремая въздъхна. Това не се случваше за първи път, макар сега Дългия Джоузеф да звучеше по-измъчен от обикновено.

— Знаеш, че това е най-доброто нещо, което можеш да сториш за Рени, както и за Стивън. Мислиш ли, че и аз не се притеснявам? Майка ми не знае къде се намирам, не съм я посещавал от две седмици. А съм единственото ѝ дете. Но именно това трябва да правим, Джоузеф.

Дългия отново се извърна.

— Знаеш ли, че го сънувам? Все странни сънища. Виждам го във вода, как се дави и не мога да стигна до него. Виждам го да си отива, качен на един от ония ескалатори, не мога да видя даже лицето му, но слизам надолу, има твърде много хора и не мога да го последвам. — Широките му длани се разтвориха, после сграбчиха парапета. Кокалчетата му изпъкнаха като малки хълмчета. — Винаги изчезва нанякъде. Мисля, че умира.

Джеремая не се сети за нищо, което да може да каже. Джоузеф подсмъркна, после се изправи.

— Исках само да си пийна, че да не ме избива толкова много на мислене. Мисля си за него, мисля си за майка му — цялата изгоряла и плачеше, но устата ѝ не работеше както трябва и тя издаваше само този тих звук: ууу, ууу... — Той гневно избърса едното си око. — Не желая повече да мисля за това. Стига ми толкова. Затова исках да пийна едно. Защото ще е по-добре, отколкото да свърша със себе си.

Джеремая остана да се взира съсредоточено в дисплеите на конзолата пред себе си, сякаш, ако вдигнеш очи, ако обърнеш погледа си към другия мъж, щеше да изложи всичко на риск. Най-сетне Дългия Джоузеф се обърна и си тръгна. Джеремая остана заслушан в заглъхващите му извън залата стъпки, бавни като отмереното биене на стар часовник, последвани от съскането и приглушения удар на вратата на асансьора, която се затвори след него.

— Идват някакви хора, Рени. — !Ксабу докосна ръката ѝ.

— Доста на брой. Гласовете, които чувам, са женски. Рени спря, останала без дъх, но единственият звук в слушалките ѝ беше свистенето на вятъра през повалените стъбла. Кулен се олюля, спря до нея, безволев като електронна играчка, останала без направляващия си сигнал.

— Нямаме никаква представа кои са — каза тя шепнешком. — Нито кое е това място, освен че е някакъв въображаем тип Съединени щати.

Зачуди се дали случайно не са се върнали в другата, Атасковата Америка. За добро ли щеше да е това или за зло? Мястото им беше вече познато, което определено можеше да се смята за предимство, но там Братството на Граала претърсваше всяко виртуално кътче и пролука за хората, които бяха избягали от Темилун.

Сега вече и тя можеше да чуе онова, което !Ксабу беше доловил почти минута по-рано — приближаващи се гласове шум от множество крака, трополещи през опустошеното поле.

— Залегни — прошепна тя и свлече Кулен по колене зад прикритието на стъблата, после го положи по корем с помощта на !Ксабу. Надяваше се раненият ентомолог да е запазил малко здрав разум и да кротува.

Звуците приближаваха. Покрай тях минаваше доста голяма група, насочила се навярно към повредената ограда. Рени се напрегна да долови разговора им, но успя да схване само някакви откъслечни фрагменти, които, изглежда, се отнасяха за достойнствата на карамеления пудинг. Чу да се споменава няколко пъти и името Емили.

Нещо до нея изшумоля, някакво едва доловимо простъргване измежду листата около главата ѝ. Обърна се и видя, че !Ксабу е изчезнал. Изплашена, тя можеше единствено да лежи колкото можеше по-тихо, докато невидимата група изтрополяваше на броени метри от нея. Ръката ѝ лежеше на гърба на Кулен и в продължение на доста време тя не забеляза, че го поглажда в кръг по същия начин, по който го бе правила много пъти, за да утешава разплакания Стивън.

Гласовете тъкмо се бяха спрели на около двайсетина метра от тях, когато !Ксабу отново се появи до нея, изниквайки толкова ненадейно измежду царевичните стъбла, че тя едва не извика от изненада.

— Десетина жени са. Поправят оградата — тихо каза той. — И някакво странно нещо, механичен човек, който им казва какво да правят. Но смятам, че ще прекарат доста време там — участъкът от оградата, който трябва да изправят, е много голям.

Рени се опита да проумее думите му.

— Механичен човек? Робот ли имаш предвид?

!Ксабу сви рамене.

— Ако нещата, които съм виждал по мрежата, като нашия приятел Т4б, са работи, тогава не. Трудно ми е да обясня.

Рени се отказа.

— Предполагам, че няма значение. Мислиш ли, че ще е...

Малката ръка на !Ксабу се стрелна рязко и докосна устните ѝ. На лунната светлина не успяваше да различи много подробности в силуета му, но той бе застинал в поза на внимание и напрежение. След миг и тя го долови — нещо се приближаваше към тях, като шумолеше през смазаните насаждения, без да се опитва да се прикрие.

Макар все още да нямаха никакви основания да смятат обитателите на тази симулация за опасни, Рени почувства как сърцето ѝ ускорява ход. Една нежна сянка си проправи път до разчистеното местенце в съседство, отделено от тях посредством един-единствен ред прекършени стъбла. Лунната светлина разкри една съвсем млада жена, кавказки тип, с широки тъмни очи и рошава къса коса, облечена в груба женска риза.

Пред погледите на Рени и !Ксабу тя клекна, повдигна краищата на дрехата си и започна да уринира, като в същото време си подпяваше беззвучно. Щом се увери, че оформящата се локвичка не се приближава, а се отдалечава от краката му, момичето, все още пеейки и тананикайки си, бръкна в горния джоб на ризата си и извади нещо не по-голямо от гроздово зърно. Вдигна го над лицето си, докато то заблестя на луната, и започна да го разглежда с ритуалната тържественост на някой, който за стотен или дори за хиляден път извършва нещо важно.

За момент меката лунна светлина проблесна по фасетките. Рени ахна — тих, потиснат звук, но достатъчен да стресне младата жена, която моментално пъкна малкия златист камък обратно в джоба си и бързо се заозърта.

— Кой е там? — Изправи се, но не се отдалечи веднага. — Кой е там? Емили?

Рени задържа дъха си в опит да не влошава допълнително нещата, но жената се оказа повече любопитна, отколкото уплашена. Докато оглеждаше заобикалящата я растителност, нещо привлече погледа ѝ. Тя тръгна към тях с предпазливостта на котка, която се

приближава към новия домакински уред, после внезапно се наведе и отместе на една страна стъблата, които прикриваха Рени и останалите.

Девојката изписка изненадано и отскочи назад.

— Недей да крещиш! — изстреля Рени. Тя се привдигна на колене и разтвори длани умиротворително. — Няма да те нараним. Чужденци сме тук, но няма да ти сторим нищо лошо.

Жената се подвоуми, готова да побегне, но любопитството ѝ отново надделя.

— Защо... защо го водите с вас? — попита тя, издавайки брадичка към !Ксабу. — От Гората ли е?

Рени не знаеше кой би бил най-подходящият отговор.

— Той е... той пътува с мен. Приятел е — реши да рискува тя, тъй като момичето, изглежда, не представляваше непосредствена заплаха. — Не разбирам за каква гора говориш. Ние сме чужденци тук — всичките. — Тя посочи към Кулен, който продължаваше да лежи на земята почти в неведение по отношение на онова, което се разиграваше около него.

Приятелят ни е ранен. Можеш ли да ни помогнеш? Не искаме да причиняваме никакви неприятности.

Жената се взря в Кулен, после стрелна тревожен поглед към !Ксабу, преди да погледне обратно към Рени.

— Не живеете тук? Не сте от Гората? Нито от Завода? Тя поклати глава с безкрайно учудване. — Още чужденци. Това прави два пъти, и то само през Мракомраз!

Рени разпери ръце.

— Нищо не разбирам. Знам само, че сме от някакво съвършено различно място. Можеш ли да ни помогнеш?

Девојката понечи да каже нещо, но вместо това наклони глава. В далечината се чува подвиквания.

— Търсят ме. — Тя сбърчи чело, размисляйки. — Тръгнете след нас. Внимавайте някой да не ви забележи. Вие сте моя тайна. — Върху лицето ѝ се прокрадна закачливо изражение и тя неочаквано заприлича по-скоро на дете, отколкото на възрастен. — Щом пристигнем, изчакайте в края на царевичака. Ще се върна да ви намеря. — Направи крачка по посока на гласовете, но се обърна и ги изгледа с радостно въодушевление. — Още чужденци! Ще дойда да ви потърся. — Как се казваш? — попита Рени.

— Емили, разбира се.

Младата жена се поклони непохватно и се изсмя дяволито и някак трескаво.

— Но ти повика Емили, когато ни чу — сигурно някоя твоя приятелка.

Гласовете се усилваха. Рени отстъпи в сянката и прошепна по-силно:

— И приятелката ти ли се казва Емили?

— Разбира се. — Девойката объркано присви очи, отстъпвайки по посока на гласовете. — Ама че глупаче. Всички се казват Емили.

Не им се наложи да чакат дълго. Рени едва бе успяла да огледа огромните силози и паянтовите постройки, които ѝ напомняха район в индустриалната част на Йоханесбург, както и да се погрижи за състоянието на Кулен, и тънката сянка на Емили запълзя през откритото пространство обратно към тях.

В същия този момент се появи и !Ксабу, но не му остана време да ѝ разкаже какво бе видял при кратката си разузнавателна обиколка, преди момичето да стигне до тях и да ги засипе с кроткото си, но нескончаемо въодушевено дърдорене.

— Знаех си, че днес ще се случат разни неща, знаех си! Хайде след мен. Дадоха ни карамелен пудинг, разбирате ли, два дни подред! А не беше Пироколеда, защото тя вече мина, само преди няколко дни — винаги броим дните в Мракомраз до Пироколеда, естествено, но не си спомням колко минаха оттогава.

Без да се притеснява особено дали ще ги видят или не, момичето ги поведе през обширен двор с безразборно пръснати машинарии с ъгловати форми. Пое дъх и продължи:

— И ето ти пак карамелен пудинг! Но щастомузиката този път не беше вечното „фалалала“, затова си знаех, че не е дошла пак Пироколеда, пък и щеше да е прекалено рано. После онова пристигане — този път беше наистина ужасно — и си помислих, че може би това е странното нещо, което ще се случи днес, но се оказахте вие! Само си представете!

Рени не разбра почти нищо, но беше сигурна, че може да получи изключително важна информация.

— Откъде имаш онова нещо? Онова малко... бижу или скъпоценност?

Емили се обърна и я изгледа с подозрително присвити очи. Миг по-късно, сякаш вятърът внезапно промени посоката си, изглежда, реши, че новодошлите заслужават доверието ѝ.

— Моята драгоценност. Той ми я даде. Той беше другата ми изненада, но Първата по ред. Вие сте втората. И карамелен пудинг два пъти този месец!

— Кой беше... той?

— Другият чужденец, глупаче. Казах ти вече. Странният хенри.

— Хенри? Така ли се казваше?

Предводителката им въздъхна, съкрушена от неестествено преувеличено терзание.

— Всички се казват Хенри.

Най-накрая се изясни, че Емили всъщност е Емили 22813. Всички жени, които живееха и работеха на това място, се наричаха Емили, или по-скоро емили, тъй като думата се използваше и като нарицателно за жена. А всички мъже бяха хенрита. Емили 22813 и нейните колежки — от размерите на фермата Рени заключи, че вероятно бяха неколкостотин — прекарваха дните си в садене и отглеждане на фасул, царевица и домати.

— Такава е волята на краля — беше единственото обяснение на Емили, защо тя и останалите работят при подобни, както се стори на Рени, робски условия.

Мястото, доколкото успя да разчете надписа, се наричаше Ем Рел, което според нея произлизаше някак си от наименованието на жените. Не ѝ дойде на ум никаква асоциация със Съединените щати като цяло или пък с Канзас, който познаваше единствено като земеделски район в централната част на Северна Америка.

Ем Рел, или както там се наричаше, ѝ се стори странно безлюден. Не се виждаше нито една от колежаите на Емили, никаква охрана не се мяркаше покрай неподвижните трактори и безразборно струпаните купчини празни кутии. Необезпокоявани от никого, Рени и спътниците ѝ закрачиха под накачените по всички стълбове и жици оранжеви прожектори през огромния двор, докато Емили не ги спря пред един хамбар — гигантска постройка, в сравнение, с която дори необичайният с размерите си доскорошен дом на Рени, общинският приют в Дърбан, приличаше на килер. Напомняше самолетен хангар, заобиколен от камари житен прах.

— Вътре има място, където можете да спите. — Емили посочи железната стълба на една от външните стени. — Горе в галерията. Никой никога не наднича там.

!Ксабу заподскача по стъпалата, мушна се през отворения прозорец, моментално изскочи и се спусна обратно.

— Пълно е с оборудване — сподели той. — Не е лошо за скривалище.

С помощта на Емили изтикаха отпуснатия като чувал Кулен нагоре по стъпалата. След като го прехвърлиха през предназначения за товари широк прозорец, Емили обяви:

— Сега трябва да вървя. Утре имаме малко допълнителен сън заради оградата. Ако мога, сутринта ще намина да ви видя. Довиждане, чужденци!

Рени проследи гъвкавата фигура, която се спусна пъргаво по стълбата и изчезна в сянката на една дълга, ниска барака. Някаква странична врата се отвори и пак се затвори, докато Емили се промъкваше вътре. Миг по-късно откъм далечния край на бараките се появи странен закръглен силует. Рени се отдръпна зад рамката на прозореца, където не проникваше лунна светлина, и го огледа, докато се клатушкаше нататък. Издаваше слаб, бръмчащ звук, но не видя нищо освен бледо блещукащите му очи, преди да завие покрай бараките и да се скрие от погледа ѝ.

Галерията, макар да се простираше по късата страна на хамбара, бе по-дълга от улицата в Пайнтаун, на която живееше Рени, и изобилстваше от удобни за спане места. Настаниха се в една защитена ниша близо до прозореца и до стълбата.

!Ксабу откри някакви дълги чували от зебло, натъпкани с тежки престилки. Няколко от тях, проснати зад купчина кутии с неясно предназначение, служещи като преграда между кътчето им за почивка и прозореца, се превърнаха в чудесно легло за Кулен. Очите на младия учен вече се бяха затворили, когато го довякоха върху него. Домъкнаха още чували и се настаниха възможно най-удобно. На Рени страшно ѝ се искаше да поумуват с !Ксабу над случилото се през деня, но сънят тегнеше на клепачите ѝ и тя се отпусна в прегръдките му.

На сутринта Емили дойде, както бе обещала, дори по-рано, отколкото би искала Рени. Докато седеше и слушаше бърбенето на младата жена, най-после ѝ стана ясно какво имат предвид хората,

когато казват, че биха продали душата си на дявола. Лично тя бе готова на секундата да продаде този артикул за чаша силно кафе и две-три цигари.

„Трябваше да накарам Джеремая да пуска кофеин в инфузията на маркуч на поносими интервали — помисли си мрачно тя. — Нищо, следващия път...“

Чашата течност, която Емили бе отмъкнала от работническия стол — „закускафе“, както я нарече очевидно с една-единствена дума — съвсем определено не беше в състояние да я заблуди, че е кафе. Имаше особен химически вкус на неподсладен сироп за кашлица и дори малката глътка, която отпи, преди да остави моментално чашата, накара сърцето ѝ да се разтупти. Даде си сметка, че момичето го бе направило от най-добри чувства.

След като Емили изреди на един дъх всички събития, свързани със снощното им откриване и спасяване, при това с такъв простиодушен ентузиазъм, сякаш не се бяха случили със самите тях, им съобщи, че днес ще я освободят по-рано от работа, за да посети „медицинските хенрита“ — редовен преглед, който от краткото ѝ описание напомняше по-скоро за ветеринарна, отколкото за медицината, с която бе запозната Рени, — и че след това ще се опита отново да се промъкне при тях. Стържещият, дразнещ запис на онова, което Емили наричаше щастомузика, гръмна по високоговорителите на двора. Все по-притеснена от перспективата да прекара цял един ден на този таван и под този грохот, Рени заразпитва момичето за мястото, където ги бе отвела реката, но речникът на Емили бе твърде елементарен, а представите ѝ — прекалено ограничени, тъй че не успя да събере кой знае каква информация.

— Дори не знаем дали Орландо и останалите са преминали — рече троснато тя, след като младата жена си тръгна. — Нищичко не знаем. Движим се слепешката.

Това ѝ напомни за Мартин и изпита внезапно и необяснимо съжаление за прекъснатия контакт с нея — в края на краищата почти не познаваше францужойката, — тъй че пропусна част от казаното от ! Ксабу.

— ... потърсим този човек Джонас. И да сме сигурни, че Селърс отново ще ни открие. Той безспорно е много умен.

— Безспорно. Но какви са намеренията му все пак? По всичко изглежда, че се е забъркал във всевъзможни неприятности просто от любов към света.

За момент !Ксабу се намръщи озадачен, но веднага схвана иронията в думите ѝ. И се усмихна.

— Това ли биха си помислили всички хора от града, Рени? Че никой никога не би сторил нищо, от което не би имал някаква облага?

— Не, разбира се. Но всичко това е толкова необикновено, толкова объркано. Просто не мога да си позволя да приема нечий мотиви за чиста монета.

— Именно. А и навярно Селърс има близък, който е пострадал от Братството на Граала. Нито един от тези, които пътуват с нас, не обясни докрай причините, поради които е тук.

— С изключение на теб и мен. — Тя пое дълбоко дъх. — Всъщност не съм съвсем сигурна и за теб. Аз съм тук заради брат си. Но ти никога не си го виждал, не и истински. — Усети, че сякаш поставя под въпрос мотивите му. — Направи много повече, отколкото би могло да се очаква от един приятел, !Ксабу. И аз съм ти благодарна. Съжалявам, че съм в такова ужасно настроение тази сутрин.

Той грациозно сви рамене.

— Приятелството не признава никакви граници, поне според мен.

Надвисна тягостна тишина. Накрая !Ксабу се обърна да се погрижи за Кулен, който така и не показваше каквито и да е признаци на събуждане. Рени пристъпи към прозореца, за да се справи с демоните си насаме.

Подреди няколко от кутиите наоколо така, че да може да наблюдава навън, без да забележат самата нея, и се настани с подпряна върху юмруците си брадичка. Огромният двор под нея бе обсебен от ритуала на поредния работен ден. Щастомузиката продължаваше да клоочи толкова неритмично, че ѝ пречеше да мисли, и Рени се запита дали това не е едно от предназначенията ѝ. Не се мяркаха никакви мъже, а само тълпи почти еднакво облечени жени прекосяваха бавно на равни интервали откритото дворно пространство ту напред, ту назад, предвождани от някой от странните механични хора. !Ксабу се оказа прав — не приличаха нито на роботите, които бе виждала в мрежата, нито на производствените автомати в реалния свят, нито на

блестящите човешки двойници от научнофантастичните филми. Тези напомняха по-скоро предците си отпреди два века, дребни метални дундъовци с ключове за навиване на гърба и екстравагантни тенекиени мустаци, прикрепени върху вечно опулените им инфантилни физиономии.

Интересът ѝ към необичайната гледка скоро помръкна. Тлъстото бяло слънце се издигна още по-нависоко. Галерията започна да се нагрива твърде неприятно, а въздухът отвън помътня и затрептя като водна повърхност. Градът, чиито светлини бяха зърнали предишната вечер, се мерзелееше в далечината под лъчите на изгарящото слънце. Трудно беше да се различат подробности, но за размерите си изглеждаше някак сплескан, сякаш някакъв великан го бе сринал точно тъй безцеремонно, както дете би обезглавило цяла леха глухарчета. И все пак си оставаше единственото нещо, което разнообразяваше линията на хоризонта; като се изключи сгушеният в покрайнините му участък с големината на предградие, покрит с тръби и метални конструкции — очевидно някакъв гигантски завод за газ, — равнината се бе проснала във всички посоки като мозайка от сивожълта пръст и зелени полета без нито едно възвишение. Гледката беше точно толкова потискаща, колкото възможно най-тягостният южноафрикански пейзаж.

„За какво е цялата тази изумителна технология, щом се строят подобни места?“ — Изглежда, тази сутрин ѝ бе писано да я спохождат все тягостни мисли.

Рени се поколеба дали да не се отправят към града, колкото и потискащо да изглеждаше. В тази земеделска плантация нямаше да научат кой знае какво или поне Емили не беше в състояние да им каже много неща. В далечния метрополис със сигурност биха получили повече информация. Единствените причини, които ги задържаха донякъде, бяха да открият спътниците си и да потърсят познатия на Селърс беглец от Граала, а в момента нямаха възможност да направят нито едното, нито другото, натикани в някакво таванско помещение, което всяка следваща секунда все повече заприличваше на пещ.

Тя се навъси, отегчена и отчаяна. Вече не ѝ се пиеше кафе. Копнееше за една студена бира. А за цигара направо би убила човек...

Въпреки тягостното и отблъскващо начало на деня след обяд се случиха две неочаквани събития.

Малко след пладне, когато въздухът стана толкова плътен от жегата, че заприлича на вряла супа, Кулен умря.

Или поне така изглеждаше. !Ксабу ѝ подвижна и в наблюдателницата ѝ до прозореца гласът му прозвуча по-скоро объркан, отколкото уплашен. Ентомологът бе изкарал цялата сутрин в дълбок унес, сега обаче симът му беше абсолютно неподвижен, свит в същата ембрионална поза, в която бе спал непробудно, но вкочанен като хитиновата обвивка на паяк.

— Най-сетне се е изключил — отсече безизразно Рени.

Не си вярваше особено. Сковаността на сима беше обезпокоителна: подпрян на гърба си в неестествена поза, той напомняше останките на умряло и изсъхнало покрай пътя същество. След като приключиха с безрезултатния си оглед, положиха сима в същото положение, в което той и истинският Кулен окончателно бяха престанали да си сътрудничат.

!Ксабу поклати глава, но не каза нищо. Изглеждаше далеч обезпокоен от загубата на Кулен и дълго време остана до него, положил бабуинската си ръка върху бездиханната гръд на сима, припявайки тихичко.

„Нали не знаем все пак — каза си тя. — Не знаем нищо със сигурност. Може да се е изключил и сега да си пийва нещо разхладително и да се чуди на цялото това невероятно приключение.“

В известен смисъл не беше кой знае колко по-различно и в РЖ. Когато си отиваше, човек не даваше категоричен отговор на онези, които оставаха след него, освен някакъв съмнителен избор между сляпата вяра и безвъзвратността.

„Или пък е лежал тук, до нас, а истинското му тяло е линеело от жаждата и кошмара, докато те окончателно го погубят. Нали самият той спомена че ще остане неподвижен в лабораторията си, докато не дойде някой?“

Подобни мисли в момента ѝ идваха в повече, а и с всеки изминал миг ѝ ставаше все по-трудно да мисли. Потискащата жегата продължаваше да се усилва, но сега в спарения въздух се усещаше странна допълнителна тежест с електрически, гъделичкащ привкус, напомнящ мирис на току-що кипнал океан.

Рени остави !Ксабу да опява кротичко сима на Кулен. Когато се приближи до прозореца, върху него се спусна някаква сянка, сякаш

някой бе затулил слънцето с ръка. Смразяващо и безжизнено синьото допреди миг небе изведнъж бе помръкнало. Силен вятър мятеше безразборни вихрушки от прах из двора.

Намиращите се там четири или пет конвоя емилиа спряха като един и зяпнаха срещу небето, а механичните им надзиратели се разбърмчаха и затрещяха, принуждавайки ги да продължат. В първия момент Рени се погнуси от тъпите и безучастни лица на жените, но си спомни, че са роби, каквито някога са били мнозина от нейните сънародници. Не можеха да бъдат винени за случилото се с тях.

Една от емилитата внезапно изкрещя: „Пристигане!“, и хукна към прикритието на бараките. Най-малко половината от останалите се пръснаха, пицейки, във всички посоки и при паническото си бягство някои се блъскаха едни-други. Рени погледна, недоумявайки, нагоре.

Небето притъмня още повече и сякаш оживя.

В центъра на изникналата сякаш отникъде и надвиснала почти вертикално над двора кълбеста маса от буреносни облаци се заизвива огромен черен змиевиден облак. Рени успя само да зяпне, преди той да се свие като изопнатата пружина и пак светкавично да се източи надолу, почти докосвайки покрива на един от силозите. Вятърът се усилваше все по-бързо; съхнешите по дългите въжета ризи заплющяха във въздуха като пушечни изстрели. Някои се отскубнаха и полетяха, грабнати от невидими ръце. Първоначално със свистене, прераснало в оглушителен рев, за броени секунди се промени и самият въздух: болка прониза тъпанчетата на Рени, след което те изпукаха с промяната на налягането. Заля я бледа гнилозелена светлина. Вятърът виеше все по-силно из двора, надигайки вихрушка от житен прахояк.

— Рени! — изкрещя иззад нея изненаданият и ужасен !Ксабу с едва доловим сред нарастващия вой глас. — Какво става...

Мълния озари буреносните облаци, а черната змия отново се сгърчи между земята и облаците в някакъв безумен танц, наподобяващ екстаз или родилни мъки. Рени внезапно си спомни думата, която от половин минута се въртеше в главата ѝ.

„Торнадо.“

Въздушната фуния се изви още веднъж и се праметна към земята като мрачен пръст Божи. Един от силозите се взриви.

Градушка от отломки затропа по стената на хамбара и Рени се хвърли назад от прозореца. Парчета керемиди изсвистяха край главата

й и се разбиха в кутиите. Вятърът фучеше плътно и оглушително. Запълзя назад, докато не напипа ръката на !Ксабу. Той крещеше, но тя не го чуваше. Залазиха към дъното на галерията, търсейки прикритие, но през цялото време нещо се опитваше да ги засмуче към отворения прозорец. Камарите подредени кутии потрепваха и се придвижваха милиметър по милиметър, поклащайки се, към прозореца. Отвън всичко тънеше в мътна чернилка. Една от купчините кутии се заклати и рухна. Кутиите подскочиха, увиснаха за миг във въздуха и изчезнаха през отворения прозорец.

— Надолу по стълбите! — кресна Рени в ухото на бабуина.

Не беше ясно дали !Ксабу я е чул сред мощния като рев на самолетни двигатели вой на торнадото, но той я задърпа към стълбището, което водеше към долния етаж на хамбара. Кутиите продължаваха да се клатушкат към прозореца, отлитайки през него. От време на време го задръстваха и вятърът в галерията утихваше, след което се размърдваха и изчезваха в стенещия мрак, а вихърът отново напрягаше сили да изтегли Рени и !Ксабу.

Докато се спускаха, едновременно пълзейки и премятайки се по стълбата, насреща им като разярени призраци плющяха брезентови чували и платнища. На долния етаж всмукването се усещаше по-слабо, но пък от тракторите и останалото оборудване прескачаха електрически искри, а крилата на огромния портал, който извеждаше към равнината, пулсираха навън-навътре като хриле. Цялата сграда се тресеше из основи.

По-късно Рени изобщо не си спомняше как бяха успели да се промъкнат през вихрушката от хартии, зебло и прах покрай многотонните земеделски машини, които се поместваха като неспокойни добичета.

Откриха някакъв отвор в пода, който се оказа канал за ремонт на трактори, и се прехвърлиха през ръба, падайки върху омасления бетон метър и нещо по-ниско. Притиснати към вътрешната стена, те се заслушаха как нещо чудовищно могъщо, мрачно и разгневено се мъчеше с всички сили да изтръгне огромния хангар и да го разтрогни на парчета.

Измина час или може би десетина минути.

— Почва да утихва — извика Рени и в същия миг се усети, че крещи. — Струва ми се, че отминава.

!Ксабу наклони глава.

— Следващия път ще знам какво означава този мирис и ще се скрием навреме. Никога не съм виждал такова нещо. — Сега вятърът беше просто силен. — Стана толкова бързо. Буря, си помислих само, и тя вече ни бе връхлетяла. Никога не съм виждал времето да се променя толкова бързо.

— Наистина стана бързо. — Рени се поизправи, за да отпусне малко гърба си. Чак сега усети, че цялата е в рани и синини. — Това не беше природна стихия. Само за един миг — от ясно небе и — ффрааас!

Изчакаха, докато вятърът стихне окончателно, и се измъкнаха от канала. Дори в защитения приземен етаж на хамбара имаше щети: огромният портал за товари бе килнат на една страна и през пролуката просветваше — отново синьо — триъгълен къс небе. Исполински плуг, който се намираще най-близо до галерията, лежеше катурнат на една страна като захвърлена играчка; други бяха дотързани с по няколко метра към разположения нависоко прозорец, а навсякъде около тях бяха пръснати по-дребни отломъци.

Рени все още оглеждаше смаяна пораженията, когато някаква фигура се шумгна през изкъртения портал.

— Тука сте! — изпищя Емили. Изтича към Рени и започна да я милва по ръцете и по раменете. — Толкова се уплаших!

— Всичко е наред... — успя само да каже Рени и Емили я прекъсна.

— Трябва да бягаме! Далеч от тук! Мозъчно престъпление! Телесно престъпление!

Сграбчи Рени за китката и я задърпа към изхода.

— Какви ги дрънкаш? !Ксабу!

!Ксабу се метна във въздуха и бабуин и момиче задърпаха Рени в противоположни посоки. Емили я пусна и отново започна да я милва, подскачайки притеснено нагоре-надолу.

— Ама трябва да избягаме!

— Ти шегуваш ли се? Навън сигурно е абсолютен хаос. С нас си в безопасност...

— Не, те са след мен!

— Кои?

Вместо отговор на входа изникнаха редица едри, тъмни фигури. Механичните хора се заклатушкаха тромаво един след друг, изненадващо експедитивни и жужащи като кошер, докато шестима от тях образуваха широк полукръг.

— Те — обяви без нужда Емили. — Тиктаците!

Рени и !Ксабу едновременно се сетиха за стълбата към прозореца на галерията, но щом се обърнаха, видяха още една група механични хора да навлизат през друга част на хамбара и да преграждат пътя им. Рени се насочи обратно към портала, но поредното механично създание бе препречило отвора, пресичайки пътя им за бягство.

Рени овладя гнева си. Тази глупачка бе домъкнала преследвачите след себе си и сега всички бяха в капана. Всеки от механичните пазачи беше поне три-четири пъти по-тежък от Рени, а ги превъзхождаха и по брой и разположение. Не й оставаше нищо, освен да се надява, че каквото и да се случеше оттук нататък, щеше да е за добро. Стоеше и чакаше, докато жужащите фигури ги обграждаха от всички страни. Една облицована в мека материя скоба се склучи върху китката ѝ с изненадваща деликатност.

— Телесно престъпление! — произнесе съществото с глас като от изтъркан архивен запис. Черните стъклени очи гледаха с израз, по-празен и от този на богомолка. — Придружете ни, моля.

Тиктаците ги изведоха от хамбара и попаднаха сред пейзаж от средновековна рисунка на ада. Небето се бе прояснило и слънцето отново приличаше. Навсякъде под яростната светлина лежаха проснати телата на мъртви и ранени човешки същества, повечето жени. Срутените стени бяха премазали под отломките си онези, които се бяха сгушили до тях. Изтръгнатите и запокитени с два̀сет-трѝсет метра в секунда покриви бяха смлели на каша всичко по пътя си.

Имаше и пострадали тиктаци. Един от тях, изглежда, бе паднал от огромна височина и пръснатите в диаметър десетина метра останки от метални платки и часовникови пружини лежаха току пред хамбара. В епицентъра на падането част от туловището му се бе запазила цяла, включително и едната му ръка. Докато го подминаваха, пръстите му конвулсивно се свиваха и отпускаха като щипките на умиращ рак.

Макар да бе убедена, че повечето, ако не и всички човешки жертви, бяха одушевени марионетки, гледката бе умопомрачителна.

Сведе глава и се вторачи в краката си, които оставяха стъпки върху посипващия се по земята прах.

Торнадото бе подминало железопътното депо на фермата, макар следите от разрухата да се виждаха на разстояние едва неколкостотин метра. Качиха ги на един товарен вагон. Охраната остана с тях, което я накара да се замисли. Функциониращите тиктаци, или както ги наричаха, сега несъмнено бяха по-малко, отколкото допреди половин час: щом шестима пазеха тях двамата — и Емили, разбира се, макар Рени да не вярваше момичето да играе важна роля в цялостния план, — явно смятаха престъплението им за сериозно.

Или просто необяснимо за тях, надяваше се тя. Механичните хора очевидно не блестяха с особен интелект. Навярно присъствието на чужденци в симулацията бе толкова необикновено събитие, че бе предизвикало някакви организационни проблеми.

Влакът потегли от депото с тракане и пухтене. Рени и !Ксабу седяха върху дъсчения под на вагона, очаквайки следващите премеждия. Отначало Емили кръстосваше неспирно напред-назад, хлипайки и кършейки ръце под безизразните черни погледи на тиктаците, но накрая Рени успя да я убеди да седне до тях. Момичето беше доста объркано и дрънкаше несвързани нелепици, смесвайки в едно торнадото, което май изобщо не беше забелязала, с недомлъвки за медицинския преглед, който според нея, изглежда, беше причина за проблемите ѝ.

„Навярно е споменала нещо за нас по време на прегледа — предположи Рени. — Каза, че лекарите са хенрита — значи човеци. По всяка вероятност са малко по-наблюдателни от тези метални главорези.“

Влакът продължаваше да потраква. По стените на вагона проблясваха светлини. Въпреки страховете си Рени се усети да клюма. !Ксабу седеше до нея и извършваше някакви странни движения с пръстите на ръцете си, които първоначално я сащисаха. Едва когато се разсъни от поредното придремване и не можа веднага да фокусира поглед, осъзна, че той прави фигури с конец, но без конец.

Пътуването продължи малко повече от час, след което охраната ги свали от вагона наред оживено и значително по-голямо депо. Масивните градски постройки, които Рени бе видяла отдалеч, се извисяваха точно над главите им и разбра, че ѝ се бяха сторили

странни, тъй като много от най-високите бяха чисто и просто съсипии, изгорени и порутени от нещо даже по-мощно от торнадото, което бяха преживели заедно с !Ксабу.

Тиктаците ги поведоха през двора покрай безлична тълпа от работници хенрита в комбinezони и ги натовариха в каросерията на някакъв камион. Не се насочиха към центъра на разрушения град, а към покрайнините, и спряха пред огромна двуетажна сграда, построена изцяло от бетон. От камиона ги качиха върху товарна платформа, с която ги вкараха в просторен промишлен асансьор. Никъде не се виждаха бутони, но щом всички влязоха вътре, той се спусна надолу.

Като че ли бяха изминали няколко минути от началото на спускането, когато тихото жужене на тиктаците в кабината накара Рени да усети пристъп на клаустрофобия. Емили не бе престанала да плаче, откакто се бяха качили на платформата, и Рени започваше да се бои, че ако всичко това продължи прекалено дълго, щеше да се разкреши на момичето, без да е в състояние да се овладее. Сякаш усетил безпомощността ѝ, !Ксабу протегна ръка и обхвана с дългите си пръсти нейните.

Вратите се отвориха към зейналия мрак, който бледата светлина в асансьора не бе в състояние да разпръсне. Рени усети да я полазват мравки. Понеже тя и останалите не помръднаха, тиктаците започнаха да ги подбутват напред. Рени бавно пристъпи, опипвайки с крак земята пред себе си, убедена, че всеки момент ще застане на ръба на някоя страховита яма. Направиха двайсетина крачки и звукът откъм тиктаците рязко се промени. Рени се извърна панически. Механичните хора — заоблени силуети с блещукащи очи — отстъпваха рамо до рамо към асансьора. Щом влязоха вътре и вратите се затвориха, ги обгърна абсолютен мрак.

Емили се разрида още по-силно точно до лявото ѝ ухо.

— О, я млъквай вече! — не се сдържа тя. — !Ксабу, къде си?

Щом отново усети успокоителното докосване на ръката му, за първи път долови натрапващия се звук — ритмично, влажно пошляпване. Едва успя да отчете тази чудатост, и в мрака припламна ярка светлина. Понечи да каже нещо, но от изумление замълча.

Фигурата пред тях се бе отпуснала в огромно кресло, което в първия момент Рени помисли за пишно украсен папски престол; едва

когато насочената върху него зеленикава светлина се усили, тя забеляза, че креслото е окичено с всевъзможни тръбички, мехури, банки, пулсиращи мехове и прозрачни маркучи, пълни с бълбукащи течности.

Повечето тръби и маркучи, изглежда, бяха свързани с фигурата в креслото, но ако предназначението им беше да ѝ вливат сили, явно не вършеха работата, си както трябва: нещото с безформената глава надали бе в състояние да се помръдне. То се извърна бавно към тях, полюшвайки отпуснатата си върху облегалката глава. Едното око върху застиналото като маска лице сякаш се пулеше от изненада, а другото проблясваше с нескрито цинично любопитство. От темето му стърчаха някакви сплъстени кичури слама и безжизнено провисваха върху бледото като тесто лице.

— Значи вие сте чужденците. — Гласът изджвака като гумени ботуши в кал. То пое дълбоко дъх и меховете изпляскаха и се разпърдяха, докато пълнеше дробовете си. — Жалко, че сте се забъркали във всичко това.

— Кой сте вие? — запита настоятелно Рени. — Защо ни отвлякохте? Ние сме просто...

— Боя се, че вие просто сте застанали на пътя ми — прекъсна я нещото. — Но аз май се държа неучтиво. Добре дошли в Изумрудения, известен като Новия Изумруден град. Аз съм Плашилото — кралят, заради своите грехове.

То произведе бълбукащ звук на отвращение. Нещо се измъкна иззад сянката на краката му и заподскача напред-назад, подменяйки някои от тръбичките. Онемяла от изумление, в първия момент Рени си помисли, че е !Ксабу, но веднага забеляза, че тази маймуна има мънички крилца.

— А сега ще се наложи да се занимая с това невръстно клето създание — продължи фигурата в креслото, като протегна облечения си в ръкавица треперещ пръст към Емили, — което извърши най-страшното от всички възможни телесни престъпления, и то в изключително неподходящ момент. Дълбоко съм разочарован от тебе, чедо.

Емили отново избухна в ридания.

— Значи нея сте търсили?

Рени се опитваше да се ориентира в ситуацията. Изумрудения град... Плашилото... Оз! Този архивен филм!

— А с нас какво ще правите?

— О, боя се, че ще се наложи да ви екзекутирам. — Отпуснатото лице на Плашилото се сгърчи в израз на престорена печал. — Ужасно е, предполагам, но не мога да ви оставя да се мотаєте наоколо и да създавате неприятности. Сами разбирате, че попаднахте в разгара на една война.

Той погледна надолу и перна крилатата маймуна с пръст.

— Уидъл, бъди добро момче и смени и филтрите ми, ако обичаш.

ДЕСЕТА ГЛАВА МАЛКИ ПРИЗРАЦИ

МРЕЖА/СПОРТ: Тигър на кашка.

(Картина: Кастро тренира с играчи на „Тайгърс“.)

Диктор: Епбатрос Кастро е поредният играч с проблематична биография, който се съгласи да му бъде поставен проследяващ имплант като едно от условията в неговия огромен договор — приспособление, което дава възможност на отбора да знае във всеки момент къде се намира той и дори какво яде, пие, пуши или вдишва, — но Кастро може би ще е първият, който ще използва засичащо устройство в импланта, поставяйки по този начин труден за разрешаване юридически казус пред Ай Би Ей и своя отбор „Бейтърн Руж Генфуудс Байу Тайгърс“, миналогодишен шампион на Северноамериканската конференция...

Докато майка ѝ се бе зазяпала в някаква жена фалшификат, Кристабел се обърна към огледалото и цъкна с език. Надянала тъмните си очила в магазина, тя си мислеше, че малко прилича на Хана Манкилър от „Потайни шпиони“.

— Румпелцилтскин — произнесе тя, колкото е възможно по-силно. — Румпелцилтскин!

— Кристабел, какво си мърмориш в огледалото? Не разбирам нито дума от това, което казваш.

Майка ѝ я погледна, докато фалшификатът не спираше да говори. Някакъв забързан мъж мина през него и очертанятията му се разлюшкаха като локва, в която са стъпили, без да престава да бърбори.

— Нищо.

Кристалбел изду долната си устна. Майка ѝ я изгледа с неодобрение и се обърна да доизслуша безплътната рекламна агентка.

— Не искам да ги носиш тук — подхвърли майка ѝ през рамо. — Тези тъмни очила. Ще бутнеш нещо.

— Няма.

— Добре, добре. — Майка ѝ я хвана за ръката и я поведе навътре в магазина. — Ох, тази нелицеприятна възраст...

Кристалбел реши, че „нелицеприятно“ означава да издуваш устни, но би могло да означава и да не си свалиш Приказните слънчеви очила. Господин Селърс бе казал, че родителите ѝ не бива да се досетят за специалните очила.

— Лицето ми си е приятно — отвърна тя, опитвайки се да замаже положението. — Просто слушам „Жабокът принц“.

Майка ѝ се разсмя.

— Добре, ти печелиш.

Обикновено Кристалбел обичаше да посещава центъра Сийуол. Винаги беше забавно ей така да се качиш в колата и да напуснеш базата, но центърът Сийуол бе може би най-любимото ѝ място на земята. Само първия път, когато беше съвсем малка, не ѝ хареса. Тогава си мислеше, че отиват „да видят центъра на Хубал“. Хубал беше името, с което Бухала наричаше себе си в любимата ѝ приказка „Мечо Пух“, и тя цял ден очакваше да го види. Едва на връщане, когато се разплака, че не го е видяла, мама ѝ обясни какво означаваше името.

Следващия път прекара много по-приятно, както и всеки път оттогава насетне. Татко постоянно твърдеше, че е тъпо да се изминава цялото това разстояние — три четвърти час само в едната посока, както неизменно повтаряше той: „Та това са три четвърти час само в едната посока!“ — при положение, че могат да се снабдяват с всичко, което си поискат, или по РХ, или просто като си го поръчат, но мама настояваше, че не е прав.

— Само един мъж може да прекара целия си живот без дори да докосне парче плат или да провери дали шевовете са здрави, преди да купи нещо — му отвръщаше тя. И татко всеки път ставаше „нелицеприятен“. Кристалбел обичаше своя татко, но знаеше, че майка ѝ е права. В центъра беше по-хубаво от РХ, а дори и от мрежата. Все едно се намираще в увеселителен парк — всъщност точно насред него действително имаше увеселителен парк. Както и един кръгъл театър,

където можеше да гледа шоупрограми по мрежата, по-големи от цялата ѝ къща. И да види анимационни герои, които се разхождаха или летяха край нея, разказваха смешки и пееха песни, а така също и хора фалшификати, които се появяваха и изчезваха, и вълнуващи шоупрограми, които се разиграваха по витрините, и всевъзможни други неща.

В центъра Сийуол имаше повече магазини, отколкото можеше да си представи. Имаше магазини, в които продаваха само червила, и магазини, в които продаваха само рокли „нано“ като тези на Офелия Вайнер, а дори и един, в който продаваха само старовремски кукли. Те нито се движеха, нито говореха, нито нищо, но бяха красиви по свой си начин. Всъщност магазинът с кукли бе любимият ѝ магазин, макар да бе малко страшничък — всички онези очи, които те оглеждат втренчено още от вратата, всички онези невъзмутими лица. Майка ѝ дори ѝ беше казала, че може да си избере една от тях за следващия си рожден ден, която да си бъде само нейна и въпреки че дотогава оставаше още много време, всяко посещение на центъра Сийуол, за да поогледа и да поумува за пореден път, коя кукла да избере, бе определено най-хубавият ден от седмицата и в нощта преди настъпването му никога не можеше да заспи. Но днес беше много нещастна, а господин Селърс така и не се обаждаше и на всичкото отгоре наистина се страхуваше от онова странно момче, което отново видя предишната нощ зад прозореца си.

Намираха се в магазина за принадлежности за барбекю, когато Жабокът принц престана да говори и вместо неговия чу гласа на господин Селърс. Мама търсеше нещо за татко. Кристабел се отдалечи малко навътре в магазина, така че майка ѝ да я вижда, и се престори, че разглежда някакво голямо метално нещо, което приличаше повече на анимационен космически кораб, отколкото на барбекю.

„Кристабел? Чуваш ли ме?“

— Аха. В един магазин съм.

„В момента можеш ли да разговаряш с мен?“

— Да. Горедолу.

„Чудесно. Виждам, че няколко пъти си се опитвала да се свържеш с мен. Нещо важно ли е?“

— Да.

Искаше да му разкаже всичко. Думите напиреха в устата ѝ и искаше да ги изплюе всички до една: за това, че момчето я следи и че досега не бе казала на господин Селърс, защото тя беше виновната, че не можа да среже оградата сама.

Искаше да му разкаже всичко, но някакъв мъж от магазина се приближаваше към нея.

— Да, важно е.

„Чудесно. Може ли да го отложим за утре? В момента съм много зает, малка Кристабел.“

— Добре.

„Какво ще кажеш за 15 часа? Можеш да дойдеш след училище. Удобно ли ти е по това време?“

— Да. Трябва да вървя.

Тя свали Приказните слънчеви очила в момента, в който Жабокът принц заговори отново.

Мъжът от магазина — дебеланко с мустаци, който приличаше на приятеля на татко ѝ капитан Паркинс, само дето не беше толкова стар — ѝ се усмихна широко.

— Здравей, малка госпожице. Тази машина е доста привлекателна, нали? „Магна-Джет Адмирал“, върхът на изкуството. Храната изобщо не докосва барбекюто. Ще я вземеш ли за татко?

— Трябва да вървя — отвърна тя, след което се обърна и тръгна към майка си.

— В такъв случай, приятен ден — добави мъжът.

Кристабел въртеше педалите колкото можеше по-бързо. Знаеше, че няма много време. Беше казала на майка си, че след училище трябва да полее дръвчето, и мама разреши, но до три и половина трябваше да се прибере.

Всички ученици от класа на госпожица Карман бяха засадили дръвчета в Китайската градина на приятелството. Те все още не бяха истински дървета, а просто малки зелени фиданки, но госпожица Карман им бе казала, че ако ги поливат, някой ден непременно ще станат големи дървета. На път за училище тази сутрин Кристабел го бе поляла допълнително и сега можеше да се срещне с господин Селърс.

Въртеше педалите толкова бързо, че гумите на велосипеда свистяха. На всеки ъгъл се оглеждаше и в двете посоки, не толкова, за да проверява за коли, както я бяха научили родителите ѝ (макар наистина да се оглеждаше и за коли), а за да се увери, че ужасното момче не е наоколо. Беше ѝ казало да му носи храна и няколко пъти му занесе плодове и бисквити, а два пъти не изяде и обяда си в училище, но не можеше всеки ден да изминава целия този път до циментовите къщички, без мама да започне да ѝ задава безброй въпроси, затова беше сигурна, че някоя нощ ще влезе през прозореца и ще ѝ направи нещо лошо. Даже сънуваше кошмари, че я маже с нечистотии и когато се прибира, мама и татко не могат да я познаят, и не я пускат вкъщи, и тя остава в тъмното и студеното навън.

Когато наближи циментовите къщички, часовникът ѝ „Отърланд“ вече показваше 15:03. Паркира велосипеда до една стена далеч от къщичките, след което се заповира съвсем тихо между дърветата, за да влезе от друго място. Въпреки че когато отново погледна часовника, Принц Пикапик държеше в лапите си 15:09, на всеки три-четири крачки спираше, за да се огледа и да се ослуша. Надяваше се, че след като цели три дни не бе носила храна на онова Чо-Чо момче, вероятно бе отишло да търси нещо за ядене другаде, но за всеки случай оглеждаше навсякъде, да не би случайно да се бе скрило сред клоните на дърветата.

Тъй като не видя и не чу нищо друго освен няколко птички, тя се приближи до вратата на осмата циментова къщичка, като ги броеше внимателно, както правеше всеки път. Отключи и след като влезе, дръпна вратата зад себе си, макар вътре мракът да бе не по-малко страшен от сънищата ѝ за мръсното момче. Отне ѝ толкова много време, докато ръцете ѝ напипат другата врата, че почти се бе разплакала, когато вратата внезапно се отвори и отвътре се появи червена светлина.

— Кристабел? Ето те най-последно, скъпа. Закъсня — започнах да се тревожа за теб.

Господин Селърс седеше в стола си в основата на металната стълба с малко червено фенерче в ръката. Беше си все същият — с дългата тънка шия, изгорялата кожа и големите ласкави очи. Тя заплака.

— Какво се е случило, малка Кристабел? Защо плачеш, скъпа моя? Слез при мен и ми разкажи всичко.

И вдигна към нея треперещите си ръце, за да ѝ помогне да се спусне по стълбата. Тя го прегърна. Усетила под дрехите слабото като скелет тяло, тя захълца още по-неудържимо. Той я погали по главата и каза:

— Успокой се, хайде, успокой се. И го повтори още много пъти.

Успя най-после да си поеме дъх и избърса носа си.

— Съжалявам — отрони тя. — За всичко съм виновна аз.

Гласът му бе много нежен.

— За какво си виновна, моя малка приятелко? Какво си сторила, за да страдаш толкова силно?

— О, мъник, к'во крийш тук?

Кристабел подскочи и тихичко изписка. Обърна се и видя мръсното момче, коленичило на горния край на стълбата, и така се уплаши, че се напишка като бебе.

— *Quien es*, тоя стар чешит? — попита той. — Казвай, *miја*... кой е?

Кристабел не можеше да каже нито дума. Кошмарите ѝ бяха оживели. Усети струйката да се стича по краката ѝ и се разплака отново. Момчето също имаше фенерче и го насочи към господин Селърс, който го гледаше с присвити очи, помръдвайки увисналата си уста, без да може да издаде нито звук.

— Е, не е важно, *mi'chita* — добави момчето. В другата си ръка държеше нещо остро. — Нали схващаш, по *importa*. Пипнах те. Сега вече те пипнах.

— Естествено, че зная какво ще рече предпазни мерки — отвърна господин Фредерикс. И протегна ръцете си, като оглеждаше зелената хирургическа манта, която го принуждаваха да надене. — Но все си мисля, че е малко прекалено.

Джалил Фредерикс беше едър мъж и когато смръщеше тъмнокожото си лице, то заприличваше на буреносен облак.

Катур Рамзи на свой ред надяна маска на загриженост. Семейство Фредерикс не бяха най-важните му клиенти, но се

нареждаха сред тях и плюс това бяха достатъчно млади, за да му гарантират успешен бизнес още години наред.

— Всъщност не е кой знае колко по-различно от онова, което се налага да изтърпим при посещенията на Саломе. Просто болницата взема предпазни мерки.

Фредерикс отново се начумери, вероятно поради споменаването на пълното име на дъщеря му. Като забеляза това, неговата съпруга Енрика се усмихна и поклати глава, все едно нечие капризно дете току-що бе разсипало храната си.

— Е... — промълви тя, но сякаш не ѝ стигна въздуха, за да продължи.

— Но къде, по дяволите, са те?

— Телефонираха, че ще закъснеят няколко минути — отвърна моментално Рамзи и се учуди защо се държи така, сякаш той бе инициаторът на срещата. — Сигурен съм, че...

Вратата към заседателната зала се отвори и през нея влязоха двама души, облечени също в болнични манти.

— Съжалявам, че закъсняхме — каза жената.

Рамзи си помисли, че е красива, но тъмните сенки около очите и плахото ѝ държане го накараха да си помисли също така, че идва направо от ада. Леко брадясалият ѝ съпруг бе лишен от физическите прелести, с които бе облагодетелствана тя; беше просто изтощен и потиснат.

— Казвам се Вивиан Фенис — представи се жената, отметна дългия кичур коса от лицето си и подаде ръка на госпожа Фредерикс. — Моят съпруг, Конрад Гардинър. Истински сме ви благодарни, че се отзовахте на поканата ни. След като всички, включително и Рамзи, си стиснаха ръцете и семейство Гардинър — както Вивиан настоя да бъдат наричани за краткост — седнаха, Джалил Фредерикс остана прав.

— Все още не разбирам защо всъщност сме тук. — Той нетърпеливо махна с ръка към съпругата си, преди тя да успее да каже каквото и да било. — Зная, че вашият син и моята дъщеря бяха приятели, и зная, че нещо подобно му се случило и на него, на... Орландо. Но въпреки това не разбирам защо сме тук. Какво толкова не бихме могли да уредим по мрежата?

— Ще стигнем и до това — отвърна малко отсечено Конрад Гардинър, сякаш почувствал необходимост да защити собствената си значимост. Рамзи бе забелязал, че Фредерикс често предизвиква подобна реакция у околните.

— Но не тук. Именно затова искахме да се срещнем лично. Ще отидем някъде навън.

— Ще отидем на ресторант. Не желаем да разговаряме тук — добави Вивиан.

— За какво става дума, за Бога? — Буреносното изражение върху лицето на Фредерикс се завърна. — Направо ме обърквате.

Рамзи, който смяташе, че в момента е по-добре да не се обажда, бе заинтригуван, но и обезпокоен. От няколко разговора семейство Гардинър му се бяха сторили напълно уравновесени, изключително настоятелни в желанието си да разговарят лично с господин и госпожа Фредерикс, но и доста потайни. Бе им се доверил по интуиция. Ако се окажеха някакви сектанти, поклонници на НЛО или проповедници на социална хармония, безкрайно щеше да съжалява, че накара клиентите си да долетят чак от Вирджиния.

— Знам, че звучи налудничаво — продължи Вивиан и се разсмя. — Не бихме ви упрекнали, ако си го помислите. Само нека първо проведем нашия разговор, моля ви. Ако и след това мислите така, ще заплатим пътуването ви дотук.

Господин Фредерикс настръхна.

— Въпросът не е в парите...

— Джалил, скъпи — намеси се жена му, — не бъди нелюбезен...

— Но, първо — престори се, че не забеляза комичната ситуация Вивиан, — бихме ви помолили да видите Орландо.

— Нали...? — опули се Енрика Фредерикс. — Той нали е... в кома?

— Ако се нарича именно така — усмихна се горчиво Конрад. — Бяхме...

Той млъкна и се загледа в ъгъла, където върху един стол бяха натрупани палтата. Това продължи твърде дълго и останалите също се обърнаха. Рамзи не видя нищо. Гардинър потърка чело с opakото на ръката си.

— Съжалявам, стори ми се, че... — И въздъхна дълбоко. — Това е дълга история. Стори ми се, че видях една буболечка. Много

специална буболечка. Но не ме питайте — ще ни отнеме много време, а и предпочитам да ви обясня по-късно. Засега просто приемете, че сме луди.

Рамзи се развесели. Клиентите му се спогледаха крадешком, след което госпожа Фредерикс му хвърли дискретен поглед. Кимна ѝ леко с глава, с което искаше да ѝ каже: „Няма от какво да се притеснявате.“ В немалкия му опит с умопобъркани истинските перковци обикновено не твърдяха, че онова, което вършат, би могло да се стори някому налудничаво.

— Не ви принуждаваме да видите Орландо — надигна се Вивиан. — Но бихме ви помолили. Ще постоим само минутка. След като приключим, ще остана цяла вечер при него.

Когато излязоха в коридора на болницата, жените тръгнаха една до друга, мъжете след тях, а най-отзад остана Рамзи, което му позволи да зареже за известно време формалностите и да се попързала върху картонените болнични пантофи.

Рамзи действително излизаше твърде рядко. Съзнаваше, че ако не вземе мерки да намали поне малко обема на работата, много скоро щеше да я докара дотам, че в най-добрия случай да сащиса някой клиент, избухвайки в неадекватен смях по средата на важен разговор, което на няколко пъти насмалко да му се случи през последните седмици, или в най-лошия да се гътне върху бюрото като баща си. Още десетина години — а вече и по-малко — и щеше да навърши петдесет. На тази възраст мъжете все още умираха от сърдечен удар въпреки всички съвременни лекарства, клетъчни технологии и сърдечни терапии.

Вечната история. Отстрани все ти се струва, че от едно можеш да се откажеш, друго да отложиш или пък да захвърлиш всичко, ако нещата прекалено се забатачат. Но отблизо беше по-различно. Това не беше просто работа, а вечната бъркотия в „Де Клейн Истейт“, превърнала се в безкрайна и ужасяваща сапунена опера и парализирала цели три поколения. Или старият Пърлмутър ще се опита да възвърне собствеността си над създадената от него и загубена по-късно при нечистопътна административна машинация компания. Или вдовицата Гентиан Цуджимото ще поиска обезщетение за неправилното лечение на съпруга ѝ. Или както в случая със семейство Фредерикс, ще започне съдебно разследване на зашеметяващо

мистериозното заболяване на дъщеря им дори само затова, че някакво изясняване е все пак за предпочитане пред никакво.

Така че, ако реши да ограничи обема на работата си, кого точно би могъл да пренебрегне? Чие доверие, което през целия си активен живот бе полагал усилия да спечели, кое важно познанство, щекотлива загадка или разтърсващо предизвикателство би пожертвал?

Лесно бе да се каже, а и той, естествено, не искаше да последва баща си в първокласното спешно кардиологично отделение, но как да изхвърлиш на боклука най-важните компоненти на живота си, ако ще и в името на неговото съхранение? По-различно би било, ако извън работата имаше нещо, заради което си струваше да се съхрани...

Една част от Декатур — „моля-казвайте-ми-Катур-както-ми-казваше-мама“, Рамзи таеше надежди, че зад чудноватите подмятания на семейство Гардинър се крие нещо наистина толкова любопитно, колкото излизаше според думите на калифорнийската двойка. Казусът на цялата му кариера. Нещо, което те вкарва не само в учебниците по право, но те вплита в тъканта на масовата култура също като Кумелос и Дароу. Но другата част, прекарала безброй безсънни нощи с втрещен поглед в стенния екран, така задръстен с документи, че го заболяваха очите, диктувайки до пресипване, докато внимаваше да не се задави, преглъщайки набързо залък бирмански полуфабрикат, изпитваше сериозни съмнения, че противоположно на мнението му семейство Гардинър са си всъщност формени идиоти.

След като надянаха шлемовете и минаха през звуковия дезинфектант, господин Фредерикс получи нов пристъп на раздразнителност.

— Ако вашият син страда от същото, което порази и Сам, за какво е всичко това?

— Джалил, не ставай невъзможен.

Жена му не беше в състояние да прикрие безпокойството си. Рамзи я беше виждал до леглото на дъщеря ѝ и знаеше, че зад елегантните дрехи и съдържания израз се спотайва една обикновена женица, която в момента се чувстваше като корабкрушенец в бурно море.

— Всичко е наред — каза Вивиан. — Не ви упреквам, че се учудвате. Проблемът при вашата Саломе е по-различен.

— Какво искате да кажете? — попита госпожа Фредерикс.

— Сам, не Саломе — не изчака отговора съпругът ѝ. — Как можах да разреша на Енрика да ѝ даде това име! Тя е била лоша жена. Според Библията имам предвид. Как е възможно да кръстиш така едно дете?

— Престани, скъпи — усмихна се широко жена му и завъртя очи. — Семейство Гардинър искат да видят момчето си.

По херметизирания коридор стигнаха до единичната стая на Орландо Гардинър, легнал в пластмасова кислородна кабина като мумия в музейна витрина.

Енрика Фредерикс се задъха.

— О! О, Господи! Какво... — Тя закри с ръка устата си, а очите ѝ се разшириха от ужас — Това ли... ще стане със Сам?

Конрад, който бе застанал до задния край на леглото на Орландо, поклати глава, но не каза нищо.

— Орландо има заболяване — обясни майка му. — Много преди да се случи всичко това. Затова е в заразното крило. Предразположен е към инфекции.

Изразът върху лицето на Джалил Фредерикс беше като на човек, който гледа по новините репортаж за ужасно събитие — масов глад или терористичен акт.

— Проблем с имунната система?

— Отчасти. — Вивиан пъкна ръка във вградената в кабинката ръкавица и погали тъничката почти като на скелет ръка на Орландо. Изпод едва открехнатите клепачи като две цепнатинки се виждаше бялото на очите му. — Има прогерия. Преждевременно състаряване. Грешка при генетичните тестове — няма друго обяснение. Така и не успяхме да го докажем. Знаехме, че в моя род е имало такъв случай преди няколко поколения, но вероятността да се е случвало и в рода на Конрад беше толкова нищожна — така или иначе неговите тестове излязоха отрицателни и повече не помислихме за това.

Отново погледна сина си.

— Ако знаех, щях да направя аборт. — Тонът ѝ бе категоричен. — Обичам сина си. Надявам се, че го разбирате. Но ако можех да се върна назад и да избирам отново, щях да прекъсна бременността си.

Тягостната тишина бе нарушена от Джалил Фредерикс, чийто плътен глас прозвуча по-деликатно.

— Ужасно съжаляваме.

Бащата на Орландо се изхили кратко и дрезгаво, сподавен звук, който явно изпусна неволно.

— Да, ние също.

— Знаем, че и вие се измъчвате — продължи Вивиан. — И колко трудно ви е било да оставите Сам дори за един-единствен ден сама, за да дойдете чак тук. — Тя извади ръката си от ръкавицата и се изправи. — Но искахме да видите Орландо преди разговора ни.

Госпожа Фредерикс не сваляше ръка от устата си; модерно подсиленият грим се стичаше от ъгълчетата на очите ѝ.

— О, бедното момче.

— Той е чудесно дете. — На Вивиан ѝ бе мъчително да говори. — Нямаме представа колко смел е бил винаги. Винаги... се е различавал от другите деца. Всички се обръщаха да го огледат. И още от малък знаеше, че шансовете му да доживее... дори до юношеска възраст...

Тя не можа да продължи. Конрад я погледна от задния край на леглото, но не направи нищо, за да я успокои. Накрая Енрика Фредерикс се приближи и постави ръката си върху нейната. Майката на Орландо се опита да се овладее.

— Той не заслужава всичко това и винаги се е справял толкова мъжки, че... да ти се скъса сърцето. Всичко е така несправедливо. А сега и това! Ето защо исках..., ето защо искахме да узнаете истината за Орландо и за отвратителния му късмет. Като ви обясним защо ви повикахме.

Катур Рамзи пое инициативата да наруши настъпилото мълчание.

— Може би е време да отидем някъде и да поговорим.

— Е — обади се Енрика Фредерикс, — менюто изглежда прекрасно. — Зад демонстрираната приветливост прозираше огромната ѝ напрегнатост. — Какво ще ни препоръчате, Вивиан?

— Никога не сме идвали тук. Избрахме го напосоки от указателя. Надявам се, че е прилично.

Тентата плющеше в тишината с все сила над главите им. Рамзи постави чашата за вино върху салфетката си, която заплашваше да излети, и се изкашля.

— Може би е по-добре да хванем бика за рогата, така да се каже.

— Именно затова седнахме отвън — неочаквано се намеси Конрад.

— Пак ме обърквате — измърмори Фредерикс. И хвърли поглед към менюто. — Мисля да си поръчам морски костур.

Той повика надничация отдалеч сервитьор, който се бе сгушил на завет.

— Сигурен ли сте, че това е тихоокеански костур?

След като си поръчаха и сервитьорът побърза да се прибере на топло в закритата част на ресторанта, Вивиан заговори.

— Проблемът е — подхвана тя, очертавайки с пръст контура на едно едва забележимо петно от бяло вино върху масата, — че децата днес не записват нищо. Разговарят — Бог знае какво, — посещават заедно всевъзможни места в мрежата, но не записват нищичко.

— Нима? — възкликна Фредерикс.

— Положихме неимоверни усилия да разберем какво се е случило с Орlando — обади се отново Конрад Гардинър.

— В мрежата. Предполагаме, че тъкмо там се крие проблемът и при двамата.

— Това е невъзможно — обяви хладно Енрика Фредерикс.

— Няма такова въздействие. Нашият лекар ни каза. Освен, ако някой... някой не ги е заредил. — Изглеждаше измъчена и ядосана. — Това казват, нали? „Някой ги е заредил“?

— Може и това да е — отвърна Вивиан. — Но ако е така, става дума за зареждане, за което лекарите изобщо не са чували. Освен това би трябвало да злоупотребяваш с него години наред, за да се получи този ефект — но тогава симптомите щяха да са други. Вижте, вие самите го казахте — не можете да изключите Сам. Започва да крещи, бори се и сте принудени да я включите отново. Същото е и с Орlando с тази разлика, че е толкова болен, че съдим за неговите реакции по жизнените му показатели. Водихме го по невролози, невропсихолози, в центрове за лечение на пристрастените към зареждане, къде ли не. Никой дори не е чувал за подобно нещо. Затова се свързахме с вас.

Салатите и ордъворите пристигнаха. Рамзи се намуси на брушетата си. Може би бе крайно време да започне да води поздравословен живот. Имаше един списък за сърдечни транспланти,

дълъг цял километър, заедно с новото поколение лекарствени средства против несъвместимост. По-добре да си беше поръчал зелена салата.

Той бутна брушетата настрана.

— Простете за нетърпението — намеси се Джалил Фредерикс, — но, изглежда, такава ще е ролята ми при това събиране. За какво всъщност става дума? Ние знаем за всичко това, макар и не чак с такива подробности.

— Става дума за това, чене смятаме случилото се с вашата Сам и нашия Орландо за нещастен случай.

Фредерикс повдигна вежда:

— Продължавайте.

— Направихме всичко възможно да отворим файловете на Орландо. Но за съжаление, както споменах, децата вече изобщо не използват поща за разлика от нас едно време. Има пътеки, но нито един запис, който би могъл да ни ориентира. И за да станат нещата още по-сложни, неговият агент е местил файлове. Всъщност това е една от причините за нашата тревога.

Заинтригуван, Рамзи се премести по-напред.

— Защо точно това?

— Защото не би трябвало да се случи — отвърна Конрад. Бе си поръчал само вода и спря, за да отпие голяма глътка.

— Домашната система е блокирана — по-точно частта на Орландо. Единственият начин неговият агент да премества файлове противно на желанието ни е с разрешението на Орландо, а... е, вие вече видяхте състоянието му. В такъв случай как става така, че нещото продължава да премества файлове и да изтрива други? На всичкото отгоре се е скрило някъде и не можем да го изключим, без да унищожим цялата система и доказателствата за случилото се с Орландо. Всъщност нещото самоволно се е отлъчило. Тялото на робота, с което обикаля из къщата, също е изчезнало. Тъкмо него ми се стори, че видях в болницата. — Той поклати глава. — Цялата история е направо зловеща.

— Все пак не разбирам — обади се унило Енрика. — За какво е всичко това? Ако някой крие файлове или ги унищожава или каквото и да било, защо го прави?

— Не знаем. — Вивиан си играеше с парче целина. — Но преди файловете да изчезнат, прегледахме достатъчно неща, за да разберем,

че Орландо е бил в контакт с някакви странни хора. Той беше... той е изключително умно дете. Прекарваше цялото си време в мрежата. Ето защо искаме да знаем къде е бил, какво е правил и с кого го е правил. И не искаме никой да научи за това, именно поради което сме седнали на терасата на някакъв непознат ресторант.

— А от нас...? — бавно започна Фредерикс.

— Искаме вашите файлове. Сам и синът ни са вършили нещо заедно. Някой или нещо е развалило системата ни въпреки нашите изрични заповеди. Вашата може би все още е невредима — във всеки случай самите вие сте длъжни да разберете какво става, даже и да ни смятате за побъркани. Така или иначе искаме вашите файлове. А за да сме свършено точни, файловете на Сам. — Вивиан го фиксираше с неочаквана непоколебимост. — Искаме да открием кой причини всичко това на нашия син.

Вивиан и Джалил не отместваха погледи един от друг. Партньорите им изчакваха да видят какъв ще е резултатът, но Рамзи вече го знаеше. Облегна се назад, едновременно въодушевен и отчаян. Все пак не бяха перковци. Поставяха един изключително интересен казус, който като нищо можеше да се окаже празна работа, но не и да бъде пренебрегнат. А това означаваше огромно проучване, тонове подробности и всевъзможни трудни за разрешаване проблеми.

Изглежда, че му предстоеше да отделя доста повече време за работа.

Олга Пирофски сложи последния пъпеш в чантата и понесе покупките си към касата за бързо обслужване. Всичко можеше да бъде произведено, но усещането, че държиш в ръцете си истински плод, бе нещо изключително. Връщаше спомена за окончателно изгубени из лабиринтите на човешката история инстинкти.

Тръгна към къщи както обикновено по улица „Кинмаунт“, прекосявайки разстоянието под огромната висяща железопътна линия на мотрисата за Торонто. Заливът Джунипър блестеше под слънчевите лъчи и тя усети приятна топлина върху тила.

Спря, макар да се бе зарекла да не го прави (знаейки, че ще го направи), пред детския магазин. Цяла тълпа холографски младоци се разхождаха благопристойно във витрината, а красиви бебета фантоми

моделираха красива бебешка конфекция. Беше ранен следобед и децата бяха все още на училище, така че в магазина имаше само шепя млади двойки с колички.

Олга наблюдаваше през стъклото самоуверените им движения от щанд на щанд, поспирайки от време на време да успокоят някое капризно бебе или да разменят по някоя шега. Те обитаваха единствено настоящето — настояще, в което завинаги щяха да си останат щастливи родители с една-единствена грижа, че всичко закупено миналия месец вече е окъсяло. Прииска ѝ се да потропа на стъклото и да ги предупреди да не вярват на подобни илюзии. Някога си мислеше, че ще стане като тези ужасяващо жизнерадостни хора, но сега изпита усещането, че е безприютен призрак, загледан завистливо отвън на студа.

Един флотер — играчка с постоянно променящи се магнитни полюси, поради което подскачаше между две бухалки — премина с бърмчене, подмятан между две холографски гаменчета.

„Но аз не съм призрак — мина ѝ през ума. — Напротив. Тези въображаеми деца във витрината са призраци. Чичо Джингъл и неговите приятели са призраци. Аз съм реален човек и току-що си купих пъпеша, чай и дванайсет пакета кучешка храна. И имам куп неща за вършене.“

Без да е напълно убедена в това, но поне намерила сили да се отдалечи от детския магазин, продължи към къщи.

„Някой ден няма да събера сили да си тръгна — помисли си тя. — Ей така ще стоя и ще се вирам през стъклото, докато дойде зимата. Също като Малката кибритопродавачка.“

Дали щеше да ѝ е по-зле?

„По-късно ще се върнем и ще помогнем на принцесата маймуна, деца. Но преди това Чичо Джингъл иска да се поразходим из Света на играчките.“

Фонограмата на ликуващи крясъци изпълни слушалките ѝ.

„Ще изпеем песента «Да вървим да пазаруваме» — продължи тя и протегна възторжено ръце, — но първо искам да ви запозная с един човек. Казва се Търни Кит и е най-новият член на клуб «Нещастен случай». От нея ще научите много полезни неща и сега ще разберете какви.“

Децата — тоест техните мрежови възплъщания — заподскачаха и се разкрещяха. Клуб „Нещастен случай“ бе любима серия играчки и неговите зловещи представители Разчленяемия Кен, Обезглавенята Кейт и други, смразяващи кръвта не чак дотам, бяха истински хит. Новата поредица от епизоди щеше да започне съвсем скоро, но Чичо Джингъл далеч не я очакваше с особено нетърпение. Тъкмо Търни Кит заобяснява как след изтръгване на крайниците ѝ от нея бликва съвсем правдоподобен кървав фонтан, докато не притиснеш мястото, и четиричасовият тракт на Чичо Джингъл изтече и се превърна в Олга Пирофски.

„... По-скоро престанах да съм Чичо Джингъл — мина ѝ през ума. — Понякога губя разликата.“

Един глас избръмча в слушалките:

„Чудесно шоу. Госпожа П. Макданиъл ги поема нататък.“

— Кажи на Роланд, че казах „счупи крак“. Но да не споменава пред тази група, защото може да му го изтръгнат, за да видят как шурти като фонтан правдоподобната му кръв.

Техникът се изкикоти и изключи. Олга също изключи. Миша седеше в другия край на стаята с наведена настрани глава. Тя шавна с пръсти по пода и мъникът дойде при нея, за да го почешат по бялото петно под брадичката.

Напоследък не бе имала пристъпи на главоболие. И слава Богу. Защото загадъчните болки я пронизваха до мозъка на костите, сякаш я режеха на парчета. През последните седмици все по-често осъзнаваше, че шоуто я разстройва със своята пищност и меркантилност, които не се различаваха особено от кланетата на животни и роби за придаване по-пикантен вкус на забавленията в Древния Рим. Не че шоуто се бе променило; променила се бе Олга: сделката, която бе сключила със самата себе си — да не обръща внимание на пошлото съдържание заради удоволствието от работата с деца, започваше да се проваля.

Но макар болките да не я навестяваха, не можеше да забрави нито за тях, нито за направеното онзи ден откритие. Сподели го с новия си лекар, както и с медицинския екип на шоуто, и всички я успокоиха, че главоболие в мрежата не е нещо необичайно. Изглежда, бяха забравили, че само преди няколко седмици именно те и правиха контролен преглед за тумор в мозъка. Щом е открила тази зависимост, казаха те, може само да е доволна, че причината е толкова

лесноотстраняма. Просто не бива да прекарва прекалено дълго в мрежата и сериозно да се замисли за почивка за известно време.

Подтекстът бе ясен: „Вече си малко старичка, а, Олга? Този конвейер «Чичо Джингъл» с всичките му премятания, песни и изтощително преиграване е за млад човек. Няма ли да е по-добре за теб, ако ги оставиш на някой друг?“

При други обстоятелства не би умувала много-много. Но тези главоболия не бяха нормални, както не беше нормален и изпъкналият пицъл на Разчленяемия Кен.

Олга стана и се затътри към кухнята, без да обръща внимание на игличките по цялото си тяло от четиричасовия престой на стола. Покупките си стояха в чантата на бюфета. Миша, който много държеше на стриктното спазване на реда, чакаше в краката ѝ. Тя въздъхна и изпразни пакета в купичката му.

Щом и лекари не ѝ вярваха, какво можеше да направи? Естествено, обади се на този-онзи, обърна се и към други медицински (или свързани с медицината) специалисти, както и към Гилдията на интерактивните изпълнители. Помоли Роланд Макданиъл да поразпита пенсионирани колеги, дали им се е случвало нещо подобно. Дори наруши собственото си правило да не използва мрежата в свободното си време, за да се запознае със статии и монографии относно свързани с мрежата заболявания. Един симпатичен млад невробиолог от университета „Макгил“ се отзова на въпросите ѝ и изпрати списък с хипотези от най-различни научни области, които биха могли да имат някаква връзка с нейния проблем. Но до този момент всичко бе безрезултатно.

Остави Миша да мляска над купичката и отиде да полегне на дивана. Специалният стол, обкичен с гирлянди от жици като уред за екзекуции, я упрекваше мълчаливо. Трябваше да направи още и още проучвания, много повече, отколкото досега. Но беше адски уморена.

А може би имаха право. Може би причината действително бе в прекомерната ѝ заетост. Може би имаше нужда тъкмо от една дълга ваканция.

Измърмори нещо, спусна крака от дивана и се изправи. В такива дни усещаше годините си. Приблужи се бавно до стола, намести се удобно и се включи. Моментално попадна в най-високото ниво на системата. Компанията ѝ предоставяше най-доброто оборудване —

жалко, че го прахосваха за човек, който почти не се интересуваше от съвременна техника.

Хлое Афсани се забави малко; когато се появи, избърсваше горната си устна, изцапана със сирене крема.

— О, съжалявам, скъпа. Прекъснах обяда ти.

— Никакъв проблем, Олга. Закусих късно — ще изтрия още малко.

— Сигурна ли си? Надявам се, че не те товаря прекалено много.

От известно време Хлое бе мениджър в отдела за проверка на фактите по мрежата, цял мравуняк от невидими прослушващи мрежата служители, което доста притесни Олга, когато отиде да я моли за помощ. Хлое започна като асистент на продукцията в шоуто на Чичо Джингъл — „младшо петно“, както се наричаше сама — и Олга бе най-близкият ѝ човек по време на разтрогването на първия брак на по-младата жена. Въпреки това на Олга ѝ бе неприятно да я моли за услуги — това придаваше на едно приятелство привкус на сделка.

— Няма защо да се притесняваш. Имам добри новини за теб.

— Сериозно?

Олга подскочи, сепната от някакво странно докосване, но разбра, че Миша се катереше в скута ѝ.

— Абсолютно. Изпращам ти всичко, но сега ще ти кажа най-важното. Трябваше да прегледам доста неща, тъй като са описани огромен брой частично свързани с мрежата здравни проблеми. Само в ергономията са с хиляди. Трябваше да огранича вариантите, за да намеря необходимото.

Ще ти кажа как го открих. Има тонове предполагаемо свързани с мрежата заболявания, като хроничен стрес, дезориентация, напрежение в очите, псевдо-ПТСС — забравих как точно се нарича, — но единственото, което би могло да отговаря на твоето описание — с други думи, единственото освен прекомерната ти заетост, — е нещо, наречено синдромът на Тандагор.

— Какво е Тандагор, Хлое?

— Човекът, който го е открил. Някакъв тип от Тринидад, ако се не лъжа. Както и да е, засега го оспорват — смятат, че не е достатъчно обосновано, но се споменава в няколко изследвания. Всъщност повечето лекари и болници не използват този термин. Отчасти поради

наличието на голям брой разновидности — от главоболия и припадъци, та чак до комите и един-два смъртни случая.

Хлое Афсани забеляза променения израз върху лицето на другата жена.

— Не се притеснявай, Олга. Не е прогресивно.

— Не разбирам какво искаш да кажеш.

Миша притискаше стомаха ѝ, но думите на Хлое я парализираха. Плесна мъника, опитвайки се да го укроти.

— Не прогресира от един към друг, по-тежък симптом. Ако все пак го имаш — а никой не казва, че го имаш, сладурано, и ще ти обясня защо смятам така — и страдаш от главоболие, вероятно това е най-лошото, което те очаква.

Мисълта да прекара останалата част от живота си в очакване да отmine поредният, за да настъпи следващият пристъп на зашеметяващата до гадене болка, беше дори по-ужасяваща от вероятността да си умре ей така.

— Това ли е добрата новина? — глухо попита тя. — Лекува ли се?

— Не, но не това е добрата новина. — Хлое се усмихна натъжена. Зъбите ѝ, изглежда, бяха станали по-бели, откакто премина в управлението. — О, Олга, миличката ми, аз ли правя нещата по-лоши? Само ме изслушай. По всяка вероятност не е това, тъй като около деветдесет и пет процента от пострадалите са деца. А фактът, който доказва, че сигурно не е това, а много, много тежък случай на имам-нужда-от-почивка, е местоработата ти.

— Това пък какво значи?

— Ето я и добрата новина. Синдромът на Тандагор, изглежда, има връзка с мрежата, нали така? Тоест единственият общ елемент, като оставим настрана разпространението му предимно сред деца, е прекомерното използване на мрежата.

— Но аз през цялото време използвам оборудването на мрежата, Хлое! Такава ми е работата и ти го знаеш много добре!

— Разреши ми да довърша, милинка — смени тона тя и заговори като на сърдито дете. — От всички случаи на пострадали деца, които успяха да открият издирващите устройства, нито едно не е участвало в шоуто на Чичо Джингъл, нито пък в някоя от дъщерните програми. Съпоставих околосветските медицински файлове с тези на мрежата,

така че съм сигурна. Помисли малко. Милиони деца години наред са участвали в шоуто и нито едно нито веднъж не е пострадало от това.

— Искаш да кажеш...

— Че по всяка вероятност ще се окаже някакво смущение в предавателните сигнали или нещо такова, което интерферира с мозъчните вълни. Такова е схващането и на Тандагор според статиите. Но каквото и да е, причината със сигурност не е в нашите предавателни сигнали, права ли съм? *Ipso facto* — важен термин, който всеки в моя отдел трябва да знае, не мислиш ли? — нямаш синдрома на Тандагор.

Олга погали Миша и се опита да схване смисъла на чутото.

— Искаш да кажеш, че не страдам от нещо, за което до днес дори не бях чувала?

Хлое се засмя, но в смеха ѝ прозвуча известно смущение.

— Искам да кажа, че това нещо Тандагор е единствената друга възможност освен обикновения стар стрес или нещата, които твоят лекар вече е проверил. Той казва, че си добре. Не е възможно да е синдромът, тъй като никой от хората, дори косвено свързани с шоуто, никога не го е имал, следователно е обикновена преумора и излишни тревоги. — Хлое се усмихна широко. — Значи спиращ да се тревожиш!

Олга ѝ поблагодари по-искрено, отколкото го усещаше, и се изключи. Миша бе заспал, затова остана в стола. Слънцето се бе спуснало зад железопътната линия и дневната тънеше в полумрак. Заслуша се в чуруликането на птиците, една от причините, поради които предпочиташе залива Джунипър. Достатъчно голям, за да бъде оживено транспортно пристанище, и достатъчно малък, за да бъде все още населен с птици. В Торонто бяха останали само гълъбите и чайките, а веднъж някой по новините каза, че днешните гълъби са всъщност мутанти.

Значи беше или обикновен стрес, или какъв-беше синдром, каквото не би могло да бъде. Хлое бе млада и интелигентна и разполагаше с най-добрите проучващи съоръжения, както каза самата тя. Което означаваше, че собствените ѝ проучвания бяха излишни. А защо не изпитваше никакво облекчение?

Отсреща я наблюдаваше фигурката на Чичо Джингъл с кръглите си като копчета черни очи и подредените като клавиатура на ксилофон

зъби. Огромната му усмивка ѝ се стори някак си престорена. Ако човек се вгледаше по-продължително.

„Странно — помисли си тя. — Ако пострадалите от това нещо са действително милиони, как е възможно нито един от тях да не е попадал в шоуто. При положение, че едва ли има хлапе, което поне веднъж да не се е свързвало с Чичо Джингъл.“

В стаята захладна. Внезапно ѝ се прииска слънцето да изгрее отново.

„Всъщност дори повече от странно. Направо... невероятно.“

Все пак с какво освен с чиста случайност би могло да се обясни обстоятелството, че толкова много деца имаха проблеми заради използването на мрежата, но нито едно от тези, които се бяха включвали в нейното шоу? Свръхкачествено оборудване? Или свръхздравословно?

„Или...“

Тя придърпа Миша по-близо до гърдите си. Кучето изскимтя и размърда лапички, сякаш заплува насън, след което отново се намести удобно. В стаята съвсем притъмня.

Или наопаки? Нещо толкова ужасно, че някой не искаше в никакъв случай двете неща да се свържат?

„Това е глупаво, Олга. Глупаво. Значи някой го прави нарочно. Главоболието ти преминава в параноя.“

Но чудовищната идея не я напускаше.

ЕДИНАЙСЕТА ГЛАВА

ПРИБОРИ

МРЕЖА/НОВИНИ: „Залепи или играй“ е алтернативата за пристрастените към зареждане.

(Картина: Чакалня в болницата на улица „Грейт Ормънд.“)

Диктор: Първото либералнодемократично правителство на Англия предоставя на пристрастените към зареждане в страната следния избор: или да запечатат своите невроканюли — „канове“, както ги наричат пристрастените, или „отрепките“ — с полимерно лепило, или да включат софтуерната платка „филтър за употреба“, която блокира всяко нежелателно програмиране, а може и да се настройва за излъчване на положителни подсъзнателни импулси. Съгласно новия закон всички регистрирани трябва да изберат една от двете възможности, ако искат да запазят социалните си привилегии. Организацията за граждански права изразяват гневния си протест...

Когато синята светлина помръкна, се оказаха заобиколени с вода. Бяха попаднали по непонятен начин наред нея и в същия момент си оставаха сухи, летейки стремглаво във влажния въздух, сякаш реката се бе огънала като тръба около тях. Шумът бе толкова силен, че когато извика, не само Фредерикс, но и Орландо не чу собствения си глас.

Стрелнаха се с огромна скорост в плавен завой, след което носът на листовата лодка се насочи надолу. С последни сили Орландо се опита

да се хване за нещо, но усети, че се издигна над лодката, която изостана назад, докато двамата продължиха да падат.

Светлината се промени. Миг по-късно се блъснаха в нещо, което ги разтърси толкова силно, че изминаха няколко секунди, през които усети като в просъница, че започва да потъва едва след което осъзна, че са паднали отново във вода. След още няколко секунди листото лодка изчезна. Реката или водопадът се спускаше почти направо отгоре му с такава сила, че не можа да се ориентира къде е горе и къде долу. В един момент зърна недалеч Фредерикс да пропада с главата надолу, но тъкмо да се опита да му извика, и бушуващите води подхванаха приятеля му и го скриха от погледа му.

Орландо пое дълбоко въздух и се гмурна след него, после се обърна и накрая забеляза неподвижното му тяло да се носи по течението. Водата беше кристално чиста и през нея се виждаше блестящото и съвършено бяло дъно на езерото. Орландо заплува с последни сили към приятеля си. Докопа качулката на мантията на неговия Питлит и се насочи натам, където предполагаше, че е повърхността на водата — едно по-тъмно петно в центъра на полегатия бял кръг.

Сякаш изминаха няколко дни. Отпуснатото тяло на Фредерикс беше най-тежкото нещо, което бе влачил някога. Когато вече му се струваше, че гърдите му всеки миг ще експлодират, изскочи на повърхността и издърпа главата на Фредерикс над водата. Приятелят му пое мъчително въздух и изкашля като че ли поне десетина литра течност. Стори му се някак странен, но не разбра защо, а и блъскащите ги по лицата вълни му пречеха да го огледа по-внимателно. Орландо зарита с крака, за да се задържат на повърхността, но водопадът бушуваше само на няколко метра от тях и усети, че с всяка следваща секунда става все по-слаб и по-слаб. Един мигновен поглед между вълните му разкри тягостната гледка на отвесния бряг, напомнящ гладки като стъкло бели стени.

— Можеш ли да плуваш? — попита, едва дишайки, той. — Няма да издържа дълго.

Фредерикс кимна незабележимо.

— Къде е лодката?

Орландо поклати глава.

Фредерикс заплува бавно кроул към най-близкия бряг. Орландо се напрягаше, за да плува близо до него, и отново изпита съжаление, че никога не бе ходил на уроци по плуване. Да плуваш в Адърланд, не беше като да преплуваш дълбокото планинско езеро или рова около замъка в Средните земи в сима на Таргор. Ако не друго, Таргор поне не се уморяваше толкова лесно.

Той застигна Фредерикс, който безуспешно се опитваше да се хване за гладката бяла стена.

— Какво е това? — изстена приятелят му. — Няма никакви дръжки.

Орландо погледна нагоре. Отвесната стена се издигаше няколко метра над главите им, а над нея...

— О, Божичко — промълви Орландо, а една вълна го удари в лицето и той нагълта още вода. Не беше солена, а сладка, което обясняваше всичко.

— Стига вече! — възмути се той, когато отново пое въздух.

— Какво?

Орландо посочи с пръст. Водопадът шуртеше от дълга сребриста тръба, прикрепена към бялата стена с два несиметрично назъбени кръгли фланеца. Батерия. Кранове.

Намираха се в мивка. Високо във въздуха над тях, блещукаща като луната и почти толкова голяма, висеше огромна електрическа крушка.

— Не! — простена Фредерикс. — Това вече е адски шибано.

Лошата новина бе, че лодката им или тъмното нещо, което приличаше на нея, не помръдваше на дъното на мивката под мощната струя, която шуртеше от гигантския кран. Добрата, както установиха след няколко секунди, бе, че май бе запушила сифона и нивото на водата се покачваше.

— Ако се задържим на повърхността, водата ще ни издигне. — Фредерикс махна прилепналата върху лицето му мокра коса и се обърна към Орландо. — Добре ли си? Ще издържиш ли?

— Не знам. Предполагам. Наистина съм уморен. Приятелят му изглеждаше все така особено — някак си опростен, — но Орландо нямаше желание да обмисля въпроса.

— Ще ти помогна, ако се наложи. — Фредерикс опипа порцелана. — Абсолютно е гладък. Сякаш са ни захвърлили завинаги

тук.

На Орландо не му стигаха сили дори да отговори.

Водата се издигаше сантиметър по сантиметър покрай стените на мивката. За момент усети, че влиза в ритъм и движенията на краката не му причиняват прекалено силни болки, и погледна нагоре. Наклонът на стените му пречеше да види кой знае какво, но нещо в това място му се струваше твърде необичайно, без да се натрапваше с категоричността на непропорционалните му размери. Сенките падаха някак си причудливо, а електрическата крушка и мивката изглеждаха необяснимо нереални, макар и в двете да нямаше нищо призрачно или нематериално. Дори водата като че ли се движеше прекалено бавно и без онази съвършена натуралистичност, характерна за другите части на мрежата.

Погледна Фредерикс и най-после осъзна какво го смущаваше. Макар и триизмерни както винаги, чертите на приятеля му бяха някак по-плоски, сякаш нарисувани с далеч по-примитивна технология от онази, с която се бяха сблъскали в другите места на мрежата Адърланд. Но какво би могло да означава това?

Едва когато Индианския боец — комичен дивак с невероятно червено лице, нос като наденица и шарещи във всички посоки очи — се появи върху ръба на мивката и се вторачи в тях, Орландо проумя, че са заседнали в нещо като комикс.

— Ъ-ъ-ъ — изломоти индианецът. — Виждаш пепъс?

Фредерикс се опули насреща му.

— Това не може да бъде.

— Ще ни помогнеш ли да излезем? — изкрещя Орландо. — Ще се удавим.

Индианецът ги оглежда известно време, без да могат да отгатнат нищо по свирепото му, но простоватото изражение, накрая бръкна в елека си от еленова кожа и извади — отникъде — дълго въже. Като заогъва ръце по абсолютно неправдоподобен начин, той метна светкавично примка около един от крановете и хвърли другия край към тях.

Отне им доста време, но с помощта на индианеца, който теглеше въжетото, докато Орландо и Фредерикс пристъпваха колкото е възможно по-плътено по хлъзгавата порцеланова стена, успяха да изкатерят

последните няколко метра до спасението. Орландо се вкопчи с благодарност в ледения кран.

— Е? Бледолики виждали пепъс^[1]?

Индианецът бе прибрал въжето и стоеше със скръстени пред гърдите ръце. Орландо не можа да си спомни какво точно означава тази дума, но не искаше да рискува едно евентуално приятелство.

— Не. Но ти дължим живота си. Ще ти помогнем да го намериш.
— Фредерикс го стрелна с поглед, но Орландо се престори, че не го забелязва. — Какво да направим?

Индианецът погледна в мивката.

— По-добре идва с мен в типи. Скоро вода стигне горе, излее и прави голямо езеро на под.

Фредерикс заоглежда Орландо от главата до петите.

— Направо си странен, Орландо. Приличаш ми на боец на капитан Комет или нещо такова.

Орландо също се заоглежда. Тялото му наистина представляваше триъгълник с върха надолу и с прекомерно широка основа. Как ли изглеждаха чертите на Таргор в този стенографски вариант?

— Да, ама и ти изглеждаш доста скански — посочи към Фредерикс с пръст Орландо. — Като някой от ония боклуци на Чичо Джингъл. Краката ти дори нямат пръсти.

Изглежда, на индианеца техният разговор му се стори или непонятен, или неуместен. Той се извърна и закрачи по ръба на мивката, след което най-неочаквано скочи в очевидното нищо.

— Бо-о-ожичко! — зяпна Фредерикс. — Той просто скочи!

— Хайде.

Орландо закуцука след техния спасител.

— Да не би...? Какво, да не би и ти да скочиш, защото той го направи? Та той е само някаква представа, Орландо!

— Знам. Герой от архивен рисуван филм. Огледай се наоколо. Всичко това е нарисувано, Фредерикс, една движеща се рисунка. От миналия век.

— Не ме интересува. Можем да тръгнем нататък — посочи с ръка Фредерикс.

На срещуположния край на мивката дълъг и гладък дървен плот отвеждаше нанякъде, а в сянката зад него се мерзелееха няколко рафта.

— Поне ще виждаме накъде вървим — обоснова се той.

— Да, но той тръгна насам.

— Е, и?

— Ами това, че не знаем как да стигнем. Давай да вървим, преди да сме изгубили единствения човек в тази шибана мрежа, който се е държал сваятно с нас.

Фредерикс се изправи на крака с явно усилие и от него шурна вода.

— Повече никога, ама никога няма да ме навиеш за каквото и да било. Абсолютно никога.

Орландо се обърна и закуцука натам, където бе изчезнал индианецът.

— И с основание.

Оказа се, че анимационният храбрец не бе скочил в небитието. Само на един човешки ръст от ръба на мивката имаше малка масичка — малка според размерите на онова, което ги заобикаляше, но за Орландо и Фредерикс площта ѝ се простираше най-малко на пет квадратни километра, — отрупана с огромно количество кутии и бутилки. В ъгъла зад масата като някакво невероятно дебело черно куче се бе чучнала една невероятно старинна печка. През цепнатините на решетката ѝ проблясваха червени светлинки.

Индианецът стоеше пред някаква правоъгълна картонена кутия, два пъти по-висока от него. На нея бе изрисувана стилизирана палатка, а над палатката имаше надпис „Пони брeнд кибритени клечки“.

— Елате в мой типичен — посочи към кутията той. — Изпушим лула на мира.

Фредерикс поклати с отвращение глава, но последва Орландо. Индианецът стигна до кутията и влезе направо през стената, сякаш грубият картон беше от въздух. Орландо сви рамене и направи същото, за всеки случай готов да блъсне лицето си в плоската рисунка на палатката, но вместо това изведнъж се оказа сред триизмерен и изненадващо просторен интериор. Фредерикс го последва миг по-късно с опулени очи. В центъра на конусовидното пространство гореше огън, чийто пушек се извиваше към отвора над него, където се събираха коловете на палатката.

Индианецът се обърна и им направи знак да седнат, след което също седна с лице към тях. От полумрака пристъпи една жена, чието

лице бе изрисувано със същите яркочервени и преувеличени черти, и застана до него. Беше облечена в пончо от кожа на сърна, а в косата ѝ стърчеше едно-единствено перо.

— Мен викат вожд Подпалващия всичко наред — представи се индианецът. — Това моя индианка Грижлива стопанка. Вие кои, бледолики?

Докато индианката им носеше одеяла, за да увият мокрите си и изстинали виртуални тела, Орландо представи себе си и Фредерикс. Подпалващия всичко наред изсумтя в знак на задоволство и извика на жена си да донесе лулата на мира. Докато я пълнеше от една кесия — появила се също изневиделица, — Орландо се опитваше да отгатне как ще я запали, тъй като самият вожд, съдейки по белезникавата му дървена шия и кръглата яркочервена глава, приличаше на старовремска кибритена клечка. Представи си как вождът тръква глава в пода и тя избухва в пламъци, но не позна, защото лулата сама започна да пуши, без изобщо да бъде разпалвана.

Димът беше горещ и противен, но Орландо се напъна да го задържи. Докато Фредерикс се мъчеше да направи същото, Орландо отново се замисли за невероятните възможности на мрежата Адърланд. Колко ли сложна би трябвало да е, за да възпроизведе усещането за вдишване на горещ дим? Дали това беше по-лесно или по-трудно от симулирането на гравитация на шуртяща от гигантски кран водна струя?

След като всички дръпнаха от лулата, Подпалващия всичко наред я върна на жена си, която направи ловко движение и тя изчезна. Вождът поклати глава.

— Сега ние приятели. Аз помага на вас. Вие помага на мен. Фредерикс се заяпа в препълнената с горски плодове купа, която Грижлива стопанка постави пред него, и Орландо пое инициативата да поддържа разговора.

— Как можем да ви помогнем?

— Лоши хора взели мое пепъс Малка искра. Аз търся него. Вие идвате с мене, помагате намери пепъс.

— Разбира се.

— Помагате убие лоши хора.

— Ами... разбира се.

Той не отвърна на погледа на Фредерикс. В края на краищата това бяха само рисунки. Нямахте да убиват реални хора.

— Това добре.

Подпалващия всичко наред кръстоса ръце на гърдите си и кимна отново.

— Вие яде. После малко спи. После, кога полунощ, отива търсим.

— В полунощ? — възкликна Фредерикс с натъпкана с горски ягоди уста.

— Полунощ. — Нарисуваният индианец се усмихна непреклонно. — Когато всички в Кухня будни.

Все същият кошмар и както винаги, безсилен да се отърси от него. Стъклото се счупва, пръскайки се сред слънчевата светлина на хиляди парчета, въртящи се около осите си като безброй планети, и многоцветният облак — сякаш някаква изгубила равновесието си вселена, разлетяла се със светлинна скорост във всички посоки.

И кънтящите, както винаги, нестихващи викове.

Събуди се изтръпнал и докосна лицето си, очаквайки да напипа сълзи или избилата от напрежението по страните му пот, но усети само хладните и неумолими черти. Намираше се в тронната зала на яркоосветения огромен замък на Онова-което-беше-Абидос. Беше заспал и старият кошмар се бе завърнал. Дали бе извикал? Хилядата коленичили жреци бяха втренчили уплашени погледи в него като мишки в кухненски килер при внезапно светване на лампата.

Разтърка отново маската лице, почти сигурен, че щом махне ръцете си, гледката ще бъде друга. Но каква? Крепостта му на брега на езерото Борн в Америка? Вътрешността на резервоара, който поддържаше живота в грохналото му тяло? Или къщата от детството, замъкът в Лиму, където бе започнало всичко?

В съзнанието му възникна неочаквана картина, репродукцията на платното на Давид, която висеше на вътрешната страна на вратата на спалнята му — Наполеон I се самокоронясва за император под печалния поглед на папата. Каква необичайна картина за детска спалня! Но той самият бе необикновено дете и нещо от великолепието

на нестихващата самоувереност на корсиканеца бе запленило въображението му.

Странно, че си спомняше отново за старата къща, че вижда с такава яснота тежките завеси на майка си и дебелите килими „Савонри“, когато всичко това — и всички тези хора, с изключение единствено на него — си бе отишло преди толкова много години.

Феликс Жонгльора беше най-старото човешко същество на Земята. В това поне нямаше съмнение. Бе преживял двете световни войни на предишното столетие, бе свидетел на възникването и разпадането на комунистическите държави на Изток и бе видял възхода на градовете държави по Тихоокеанското крайбрежие. Богатството му, първоначално натрупано от боксит, никел и сезал в Западна Африка, се бе разраствало с годините, разпростирайки се в индустрии, за които l'homme d'affaires Жан-Лу, неговият баща, не би могъл даже и да сънува. И макар богатството му да се самовъзпроизвеждаше, със самия Жонгльор нещата не стояха така и със залеза на столетието и на хилядолетието по-безпардонните новинарски агенции подготвиха некролозите му, подчертавайки тайнствените и необосновани твърдения, в които бе забулена дългата му кариера. Но некролозите останаха неизползвани. През десетилетията след настъпването на новото столетие постепенно изостави умиращото си тяло и се пресели във виртуалното пространство. Бе успял да забави физическото си стареене, прилагайки експериментални техники за дълбоко замразяване, а с разширяването на възможностите на виртуалността — до голяма степен благодарение на финансираните от самия него и съмишлениците му проучвания — се оказа прероден във втори живот.

„Също като Озирис — помисли си той, — Господаря на Западния хоризонт, заклан от своя брат, а след това възкресен от жена си за вечен живот. Господаря на живота и смъртта.“

Но и боговете сънуваха кошмари.

— Велик е този, който дава живот на зърното и зеленината — каканижеше някой наблизко. — О, господарю на двете земи, ти, който си всемогъщ в достойнството и безграничен в мъдростта си, умолявам те да ме чуеш.

Свали ръце от лицето си — колко ли време бе седял така? — и погледна навъсено сгърчилиия се по корем в основата на стълбата жрец.

Понякога ритуалите, които сам бе измислил, го дразнеха.

— Можеш да говориш.

— О, божествени, получихме съобщение от нашите братя в храма на твоя тъмен брат, изгорения, червения, недопечения. — И жрецът блъсна лице в пода, сякаш само споменаването на неговото име му причини болка. — Те желаят спешно да почерпят от твоята мъдрост, о, Велик храм.

Сет. Другия. Жонгльора — не, той отново стана изцяло Озирис: нуждаеше се от бронята на божествеността — се изправи пред трона.

— Защо не бях уведомен веднага?

— Те току-що се обадиха, господарю. И очакват божественото ти дихание.

Никой не би прекъснал медитацията му за проблем, свързан единствено със симулацията — подобно нещо бе немислимо, — затова се досети, че са инженерите. Озирис направи знак с ръка и във въздуха пред него се отвори прозорец. За част от секундата зърна обезпокоеното лице на един от техниците в Храма на Сет и картината замръзна. Гласът на техника изсъска и замря, след което отново изпиука като радиосигнал при повишена слънчева активност:

„... Нуждаем се от повече... показанията са... те умоляваме да ни дадеш...“

Гласът не се появи повече.

Богът се разтревожи. Трябваше да отиде там. Без да разполага с обичайното време за подготовка. Не можеше да отлага. Граалът — и всичко останало — бе в ръцете на Другия. И единствен той от цялото братство съзнаваше колко рискована е тази зависимост.

Отново направи знак. Прозорецът изчезна. Двайсет жреци, които носеха нещо огромно и плоско, изскочиха от полумрака в дъното на просторната зала, забързани към него. Останалите се заблъскаха да им направят път, но някои не смогнаха да го сторят навреме и бяха съборени и прегазени от помъкналите обемистия товар. Озирис пое дълбоко въздух, за да се успокои и да възстанови центъра на покоя, в който проблемите се разрешаваха от само себе си и дори самата смърт много често биваше надхитрявана, а в това време две групи от по дваайсет жреци изправиха пред него излъскано бронзово огледало, стенойки под колосалната му тежест.

Озирис се възправи, наблюдавайки собственото си възправяне в огледалото, и даже в този момент изпита известно удовлетворение от великолепието на Господаря на Запада, застанал пред своя трон. Пристъпи напред и когато вече не виждаше нищо освен собственото си бронзово отражение, спря за миг и прекрачи.

В храма бяха останали само шестима мъже, облечени в пустинножълти мантии. Жреците техници бяха развълнувани до такава степен, че нито един от тях не се сети да коленичи при появата на Озирис, но богът превъзмогна негодуванието си за момента.

— Не разбрах съобщението ви. Какво се е случило? Главният инженер посочи вратата на гробницата.

— Не можем да влезем. То... той... не ни пуска.

Озирис забеляза, че инженерът е необичайно напрегнат и превъзбуден.

— Това метафора ли е?

Жрецът поклати глава.

— Отказва контакт, но показанията му са много-много ниски. Заплашително ниски. — Той пое дъх и прокара ръце през косата си, макар такава да не увенчаваше бръснатата глава на сима му. — Всичко започна преди около час, направо светкавичен срив. Ето защо Фрайман се опита неколккратно да установи контакт — просто за да разбере дали е способен на такъв и дали не е... не зная как да го нарека. Болен.

Гласът на жреца отново потрепери, сякаш всеки момент той можеше да се разсмее или да се разридае неудържимо.

— Някой да е разговарял с него?

Поклащането на главата този път бе по-категорично.

— Фрайман се опита. Казах му, че трябва да изчакаме, докато дойдеш. Но той беше служител горно ниво и не зачете становището ми. Опита словесен контакт по пряката линия.

— И не се получи нищо.

— Нищо? Напротив. Получи се това, че Фрайман е мъртъв.

Богът притвори очи за миг. Ето каква била причината за превъзбудата му. Дали нямаше да му се наложи да се справя с две критични ситуации едновременно — внезапното избухване на Другия и метеж сред наемниците лакеи?

— Разказвай.

— Няма много за разказване. Просто... включи линията. Попита дали... Другия е там. Дали то... съжалявам, дали той... дали иска нещо. Тогава Фрайман издаде особен звук и просто... млъкна. Симът му се вдърви. Кензо се изключи и го намери паднал на пода в офиса му с кръвотечение от носа и очите. Масивен мозъчен кръвоизлив, доколкото можахме да преценим.

Озирис преглътна неволно проклетие; стори му се неприемливо да намесва друго божество в собствения си божествен свят, пък дори споменавайки само името му.

— Някой грижи ли се за онова?

— Онова? — не успя да сподави смеха си техникът. — Имаш предвид Фрайман? Да, повикахме охраната. А ако имаш предвид другото, никой от нас не би се приближил до него. Категорични сме. Той не желае да разговаря с нас и ние не желаем да разговаряме с него. — И пак този смях, който заплашваше да се превърне в нещо друго. — Няма го и в длъжностната характеристика, както знаеш.

— О, я ела на себе си. Как се казваш?

Жрецът като че ли се изненада — да не би пък да си мислеше, че един бог има време да запомни имената на всички свои поклонници.

— Истинското ми име?

Маската на божеството Озирис скри гримасата му. Това вече бе пълен провал в дисциплината. Налагаше се да вземе мерки за затягане на целия този отдел. Мислеше, че е наел обиграни типове. Очевидно бе подценил ефекта от всекидневните им контакти с Другия.

— Египетското ти име. И по-бързо, да не се наложи охраната да навести и твоя офис.

— А-а! Сенеб, господине. Господарю.

— Сенеб, слуга мой, няма от какво да се боиш. Ти и другите оставате на своите постове.

Изкуши се да им даде следобедна почивка, докато се справи с поредния каприз на Другия, но не искаше да ги остави да подклаждат взаимно страховете си, споделяйки наблюденията помежду си.

— Сам ще разговарям с него. Отвори връзката.

— Той я затвори, господине... господарю.

— Това го разбрах. Но я искам отворена поне откъм нашия край. Ясно ли се изразих?

Жрецьт се поклони разтреперан и изчезна. Озирис се понесе напред, докато увисна пред огромните врати на гробницата. Гравираните върху тъмния камък йероглифи припламнаха, сякаш събудени от присъствието му. Вратите се разтвориха.

Фините кодове на входящите връзки бяха изгърмели. Черният базалтов саркофаг лежеше хладен и непроницаем като буца въглен. Бяха изчезнали както обичайното напрежение във въздуха, така и усещането, че стоиш пред портала на не-съвсем-понятното другаде. Богът простря бинтованите си ръце пред огромния ковчег.

— Братко мой, ще проговориш ли? Ще ми кажеш ли каква е болката ти?

Саркофагът си остана безмълвен черен каменен къс.

— Ако имаш нужда от помощ, ние ще ти я дадем. Ако нещо ти причинява болка, ние ще я премахнем.

Нито звук.

— Отлично. — Богът доплува по-близо. — Нека ти припомня, че аз също мога да причинявам болка. Нима искаш да направим нещата още по-непоносими за теб? Или ще проговориш, или ще ме принудиш да ти причиня още по-страшни мъки.

Стаята леко потрепна, едва забележима корекция на ъглите или светлината. Когато Озирис се наведе напред, чу в ухото си гласа на Сенеб, жреца.

„Господарю, той е отворил...“

— Млъквай.

„Идиот. Ако не беше толкова трудно намирането на подходящи хора за тези длъжности, вече да съм го убил.“

Богът чакаше търпеливо.

Надигна се като че ли от някакво невъобразимо разстояние — пресекливо гласче от дъното на много дълбок кладенец. В първия момент долови само лек шепот и се уплаши, че е сгрешил и чува движението на пясъците на безкрайната пустиня отвън. После чу думи:

„... ангел ме докосна... ангел... ме докосна... ангел... ме... докосна...“

Напевът се повтаряше отново и отново, далечен и глух като надраскана грамофонна плоча от детството на Феликс Жонгльора. Едва доловимият ритъм подсказваше, че болезнено нечовешкият глас

тананика някаква мелодия. Богът слушаше застинал, удивен и объркан, а и доста уплашен.

Другия пееше.

Помисли в съня си, че е самолет, изваден от архивен документален филм с всичките му подпорки, обтяжки и брезентови платнища. Докато отминаваше над него, от пилотската кабина някой му помахаша, а от едната страна бе нарисувана усмихната маймуна и макар в момента да се отдалечаваше, пърполецният шум на двигателя ставаше все по-силен и по-силен...

Орландо откряна очи в тъмното. Чу шума точно до себе си и в първия момент си помисли, че и буден продължава да сънува, че Рени и !Ксабу летят към него и ще го върнат в реалния свят. Обърна се на другата страна, примигвайки с премрежени очи. Вождът Подпалвация всичко наред хъркаше толкова силно, че звуците действително напомняха бученето на малък самолет. Необикновено големият нос на индианеца подскачаше като балон от струята на издишвания въздух. Жена му се бе свила до него и похъркваше в колоратурен контрапункт.

„Това е рисуван филм — напомни си в просъница той. — Намирам се в рисуван филм.“

И сънят изплува в съзнанието му.

— Фредерикс — прошепна Орландо. — Къде са Рени и !Ксабу? Преминаха с нас, а защо ги няма?

Не последва отговор. Обърна се, за да събуди приятеля си, но той беше изчезнал. Зад отметнатата завивка платницето на палатката плющеше от могъщото хъркане на вожда.

Орландо се изправи на колене и запълзя към платницето, а сърцето му внезапно задумка. Навън се озова сред кутии и шишета и макар в полумрака трудно да разчиташе етикетите им (крушката мъждукаше едва-едва), ясно дочу техните шумни похърквания. Кухненският бюфет се възправяше вляво чак до мивката, невидима от мястото му, сякаш билото на високо плато. Нямахше и следа от Фредерикс, а не се виждаше и път, по който да се е изкатерил нагоре. Най-различни кухненски съдове препречваха гледката към другия край на масата. Тръгна натам, пристъпвайки внимателно покрай някакъв

опакован калъп с надпис „Тоалетен сапун Синият ягуар“, който, вместо да хърка, по-скоро ръмжеше.

Най-напред видя блещукащи червени отблясъци, които очертаваха ръба на масата като миниатюрен залез. Минаха няколко секунди, преди да различи един тъмен силует. Не беше ли Фредерикс? Защо бе застанал толкова близо до ръба?

Облада го вцепеняващ страх. Забърза напред. Докато минаваше покрай буркан магнезиева сол „Капитан Карви“, нечий пиански глас изруга:

— Я го виж ти! Кой ходи там? Кой час е?

Имаше нещо особено в позата на приятеля му, в отпуснатите рамене и приведения врат, но си беше Фредерикс или поне настоящият му анимационен вариант. Вече съвсем близо до ръба на черния плот на масата, Орландо запристъпва все по-бавно от страх да не се препъне в нещо и в този момент чу тих глас и реши, че Фредерикс говори сам на себе си. Чуваше се едва-едва, някакво мърморене, което ту се усилваше, ту затихваше, но след няколко крачки осъзна, че приятелят му не би могъл да издава подобни звуци. Гласът беше плътен и дрезгав и произнасяше шипящите съгласни като съскане на змия.

— Фредерикс! Махни се оттам!

Запристъпва още по-внимателно, за да не стресне приятеля си, но Фредерикс не се обърна. Постави ръка на рамото му, но реакция отново не последва.

„Ти ще умреш тук, нали знаеш? — изсъска вече съвсем ясно гласът, макар и все така тихо. — Не трябваше да идваш. Всичко е абсолютно безнадеждно и нищо не може да се направи, но аз ще ти кажа.“

Избухналият смях беше също толкова пресилен, колкото хъркането на вожда, но сърцето на Орландо отново затупка.

Фредерикс се бе втренчил в червените отблясъци отвъд ръба на масата с тъп израз и отворени, но невиждащи очи. В глъбините на черната желязна печка проблясваха пурпурни пламъци и се протягаха към решетката сякаш ръце на затворници, опитващи се да се вкопчат в затворническата решетка. Нещо далеч по-зловещо от пламъците помръдваше във вътрешността на печката.

— Хей, събуди се!

Орландо сграбчи ръката на Фредерикс и го ощипа. Приятелят му изстена, но продължи да се взира безпаметно в печката и, в танцуващите пламъци.

„Ето те и теб — изпращя гласът в печката. — Дойде да спасиш приятеля си, нали? Нямаше нужда. И двамата ще умрете тук.“

— Кой, по дяволите, си ти? — изкрещя Орландо, опитвайки се да издърпа Фредерикс от ръба на пропастта.

„Позна, сам дяволът!“ — изсъска гласът и отново се изкикоти. Изведнъж Орландо видя, че пламъците всъщност обрисоваха един червен дявол с рога, опашка и вила, все едно изваден от някаква старинна книга или опера. Дяволът ококори очи и зъбите му проблеснаха в огромна, налудничава усмивка.

„Вие и двамата ще умрете тук!“

Танцуваше в самия център на печката, мятайки огнени езици, сякаш цамбуркаше в локва, и макар Орландо да знаеше, че е само симулация, при това доста наивна, ужас скова цялото му тяло. Сграбчи Фредерикс и с все сила го задърпа от ръба, без да го пусне, чак докато не се запрепъваха обратно към палатката.

„Пак ще се срещнем с вас! — разкрещя се ликуващо дяволът. — Можете да заложите душите си, че ще се срещнем!“

Когато стигнаха до входа на палатката, Фредерикс дръпна ръката си и затърка очи със свити юмруци.

— Орландо? Какво... какво става? Защо сме навън? — И се извърна, за да огледа притихналата маса зад себе си. — Да не съм се разхождал насън?

— Да — отвърна Орландо. — Разхождаше се насън.

— Сканско.

Вождът беше буден и точеше огромна томахавка на каменно колело, което също се бе появило изневиделица, тъй като с положителност го нямаше преди това. Когато влязоха, той вдигна очи от вихрушката от искри.

— Вие будни. Това добре. Скоро полунощ.

Орландо нямаше нищо против да поспи още малко, но, изглежда, всяка част в Адърланд имаше свой собствен времеви пояс. С Фредерикс трябваше да наваксат съня си, когато им се отдадеше възможност.

— Току-що се сетих, че Рени и останалите не са преминали — каза тихичко на Фредерикс той, когато вождът и жена му започнаха да подреждат багажа в торба от еленова кожа. — Иначе щяхме да ги видим в мивката, не съм ли прав?

— Предполагам — подхвърли мрачно Фредерикс. — Но какво може да се е случило? Преминахме по едно и също време.

— Може би реката е с различни нива. Ако летиш, отиваш на едно място, ако плуваш — на друго.

— Значи никога няма да ги намерим! Кой знае къде са!

Вождът Подпалвация всичко наред пристъпи към тях и посочи меч на Орландо.

— Ти има голям нож. Това добре. А ти — обърна се към Фредерикс той — няма нож. Това лошо.

И му подаде лък и колчан стрели.

— Питлит никога не използва лък — прошепна Фредерикс. — Какво се прави с тия неща?

— Гледай да стреляш само по тези, дето не се казват Орландо.

— Благодаря за съвета.

Вождът ги поведе към изхода на палатката. Жена му пристъпи и отметна платнището.

— Намери Малка искра — каза тя. — Моля намери. Изобщо не приличаше на реален човек, но гласът ѝ потрепна съвсем реално и Орландо отново усети да го полазват студени тръпки. Държаха се абсолютно като живи. Нищо че бяха герои в рисувано филмче! Що за лудница беше това?

— Ще... ще направим всичко, което е по силите ни, госпожо — измърмори той и последва другите двама, които се отдалечаваха върху масата.

— Мили Боже — дишаше на пресекулки Орландо. — Толкова е трудно. Чак сега разбирам колко силен е Таргор.

Фредерикс понечи да каже нещо, но вместо това стисна уста, тъй като въжето се олюля, отдалечавайки се от крака на масата, и двамата се завъртяха, вкопчени в него, сред пустия мрак. Подпалвация всичко наред се бе спуснал толкова бързо, че дори не знаеха дали вече не бе стигнал пода.

Въжето се люшна обратно и след няколко не особено приятни удара в крака на масата двамата продължиха да се спускат бавно

надолу.

— Сякаш все още съм Питлит — обади се най-после Фредерикс, — но той никога не е бил толкова силен.

— Приемам го на доверие — отвърна задъхан Орландо. — Виждаш ли пода?

Фредерикс погледна надолу.

— Да. Май да.

— Кажу ми, че го виждаш, дори да не е така.

— Добре. Почти стигнахме, Гардино.

След още няколко минутите наистина се приближиха на безопасно за скачане разстояние. Сенките под масата бяха плътни и мрачни и те успяха да различат индианеца само по блясъка на очите и зъбите му.

— Има кану тук — каза той. — Отиваме по река. Много по-бързо.

— Река? — огледа се Орландо.

Напук на всякаква логика покрай краката им се виеше водна ивица, макар да би трябвало да се събере в локва. Независимо от това тя се лееше весело покрай назъбените стени на кухненския шкаф и извиваше покрай желязната печка в далечината. Там, където минаваше близо до нажежената до червено печка, водата лекичко се изпаряваше. Орландо си пожела дано да не тръгнат в тази посока.

— Но откъде идва тази река?

Подпалвация всичко наред се мъчеше да изтегли едно брезово кану откъм сянката.

Излезе изпод масата, обърна кануто и го вдигна на главата си, след което го понесе към блестящата река, а Орландо и Фредерикс се затътриха след него.

— Защо река? — отекна гласът му в преобърнатото кану. Изглежда, въпросът го озадачи. — Мивка прелива.

Посочи към спускащия се пред бюфета водопад, който в основата си образуваше езеро, от което се изливаха потоци във всички посоки. Тътенът не съответстваше на височината, от която се спускаше водопадът.

— Мивка винаги прелива.

Орландо си даде сметка, че няма да му е лесно да разгадае защотата и закаквотата на това място; по-добре бе да се съсредоточи

върху непосредствено предстоящото. Но школовката му като Таргор го караше да се чувства крайно неловко, че не познава основните правила.

Подпалващия всичко наред им помогна да се покатерят в кануто, измъкна едно гребло от въздуха и отблъсна плавателния съд от брега.

— Все пак кого преследваме? — попита Орландо.

— Лоши хора — отвърна индианецът и постави дългия си, лишен от стави пръст върху устните си — Говори тихо. Кухня събуди.

На лунната светлина от намиращата се високо над главите им крушка не се виждаше почти нищо. Орландо се отпусна назад, загледан в сенките на плъзгащите се покрай тях бюфет и шкафове.

— Защо го правим? — попита шепнешком Фредерикс.

— Защото той ни помогна. Някой е откраднал детето му. Печалните очи на Грижлива стопанка бяха за него неоспорим аргумент.

Фредерикс очевидно не мислеше така.

— Това е глупаво, Орландо. Та те са кукли!

Той приведе глава и зашепна в ухото му, опитвайки се да скрие неприятния факт от намиращата се най-близо до тях кукла:

— Загубихме единствените може би реални хора в това побъркано място и вместо да ги потърсим, рискуваме живота си за... за един код!

Възражението на Орландо увисна на върха на езика му. Приятелят му беше прав.

— Просто... просто ми се струва, че трябва да го направим.

— Това не е игра, Гардинър. Това не са Средните земи. Всичко е далеч, далеч по-необикновено.

Орландо само поклати глава. Плахата и абсолютно необоснована убеденост, че са на прав път, беше твърде съмнителна. Всъщност, мина му през ума, може би просто се самозаблуждава. Простият факт, че е свободен да обикаля наоколо, без да е заплашен животът му, засенчваше някои по-съществени факти и той автоматично се бе подчинил на игровия стереотип да приема всяко предизвикателство и да поема внезапни и очевидно несъстоятелни отговорности. Такава обаче бе логиката на играта, а това тук далеч не беше игра. Животът на реални хора беше поставен на карта. Хората, срещу които се бяха изправили, не бяха шайката инженери терористи и видиотени учени от

Съдебната комисия. При положение че Селърс сам не беше измислил всичко това, то господарите на Адърланд бяха невероятно богати, могъщи и жестоки. Те всъщност бяха убийци.

И какъв бе неговият отговор на тази заплаха и на прекъснатия контакт с единствените хора, които схващаха опасността? Да се отклонява от целта, ангажирайки се с търсенето на някакво изгубено бебе заедно с някакъв индианец в някаква кухня в някакво рисувано филмче. Фредерикс беше прав. Всичко това не беше твърде умно.

Тъкмо отвори уста, за да направи признание за глупостта си, и вождът отново се обърна и постави пръст върху устните си:

— Шшшт.

Във водата близо до тях нещо се поклащаше. Индианецът изобщо не го удостои с поглед, докато маневрираше покрай него с кануто; вниманието му бе приковано в далечината пред тях. Орландо зърна една подгизнала кутия с полуизтрит, зацапан надпис, рекламиращ някакъв восък за подове, която потъваше много бързо, и в този момент чу бавно и тежко дишане.

— Какво е това? — попита уплашен Фредерикс.

Над водата постепенно изплува някакъв силует с извънредно причудлива форма. Подпалващия всичко наред насочи кануто към него, докато се приближиха на метър-два, но Орландо така и не можа да различи какво плуваше покрай тях. Сякаш имаше панти и приличаше на разтворена черупка на стрида, в която стоеше някаква слаба, изопната фигура, напомняща известната Венера, която бе виждал по безброй реклами и кръстовища.

Костенурка, сети се най-после той, застанала гола в собствената си черупка. И което бе още по-нелепо — духаше срещу изправената като платно половина на черупката, сякаш, за да я подкара.

— Направо невероятно — измърмори Фредерикс. — Това е... това е водна костенурка.

Слабата фигура се извърна към тях.

— Не съм — отвърна тя с високомерен, гъгнив глас. Извади чифт очила отнякъде, закрепил ги на върха на клюноподобния си нос и огледа обстойно новодошлите, след което добави:

— Аз съм сухоземна костенурка. Ако бях водна костенурка, щях да умея да плувам, не съм ли права?

Обърна се и издуха нова мощна струя, но черупката не помръдна дори на сантиметър. Кануто вече я подминаваше и Подпалващия всичко наред натисна греблата, за да го задържи на едно място.

— Така не стане — отбеляза сухо той.

— Забелязах — репликира Костенурката. — Други полезни коментари?

Явно обичаше да демонстрира превъзходство. Кожата ѝ висеше като чувал, а главата ѝ се подаваше едва-едва на края на набръчканата шия — напомняше стар ерген по бельо.

— Къде отиваш? — попита Подпалващия всичко наред.

— Обратно на брега и колкото е възможно по-скоро. Костенурката се намръщи. — Бих казала, че вече трябваше да съм по-наблизо. Макар и водонепроницаема, черупката ми не изглежда твърде пригодена за пътешествия по река.

— Качвай се в лодка. — Вождът доближи лодката. — Ние вземем теб.

— Изключително любезно! — За всеки случай го огледа подробно. — Имате предвид — обратно на сушата?

— Обратно на суша — потвърди индианецът.

— Благодаря ви. Направо не е за вярване. Един голям буркан прах за почистване „Бялото великолепие“ преди малко ми предложи да се кача на гърба му. „Просто се дръж здраво“, настоя той. Но нещо ми се стори не... както трябва, ако разбирате какво имам предвид.

Костенурката прекрачи от кадифения интериор на черупката в кануто, после се наведе и хвана раковината. Вождът насочи кануто към брега в подножието на долапа.

Костенурката понечи да влезе в черупката си, но забеляза, че Орландо и Фредерикс я наблюдават.

— Би било малко по-учтиво — поясни деликатно тя, — ако се обърнете, докато се облека. След като няма достатъчно място, можете поне да не ме фиксирате.

Орландо и Фредерикс се спогледаха и докато Костенурката се намъкваше във външната си обвивка, издавайки тихи, превзети възклицания, двамата положиха огромни усилия да овладеят гъделичкащия ги отвътре смях. Орландо ухапа устната си до кръв и неочаквано се запита до каква ли степен предпазното устройство в невроканюларния му имплант възпрепятства пробиви на виртуално

поведение в РЖ. Дали в момента не хапе истинската си устна? Ами ако родителите му или лекарите и сестрите чуваха онова, което казва, и виждаха онова, което върши? Щяха да изпаднат в абсолютно недоумение. Или щяха да си помислят, че окончателно е превъртял.

Възникналата в главата му невесела мисъл го поразил с абсурдността си и той не можа да задържи дълго потискания смях.

— Радвам се, че се забавлявате — подхвърли хладно Костенурката.

— Не вие сте поводът — извини се Орландо, възвръщайки самообладанието си. — Просто си помислих нещо...

Той сви рамене. Не знаеше как да ѝ обясни.

Когато наближиха брега, видяха блещукащи светлини и дочуха тиха, но жизнерадостна музика. До самата вода се извисяваше огромен купол. През стотиците му миниатюрни отверстия бликаше светлина, а през един по-голям отвор влизаха и излизаха всевъзможни невероятни силуети. Музиката зазвуча по-силно — нещо ритмично, но старомодно. Странните фигури като че ли танцуваха — някои от тях бяха застанали в редица пред купола и се кикотеха ѝ блъскаха една-друга, размахвайки във въздуха тъпичките си ръце. Едва когато приближиха на около хвърлей разстояние от брега, започнаха да различават празнуващите.

— Айде, бе! — свирна Фредерикс. — Това са зеленчуци!

Всевъзможни зарзавати щъкаха напред-назад през главния вход под голяма осветена табела „Клуб Цедка“. Стръкове праз и копър в прозрачни плисирани рокли, тиквички в дълги сака и тесни панталони и всякакви други изискано облечени гуляйджии, представители най-малко на десетина зеленчукови растения, изпълваха клуба до пръсване; тълпата се бе изсипала върху потъмнелия крайбрежен линолеум като от рог на изобилието и беше във вихъра на веселието.

— Хм — изсумтя укорително Костенурката. — Доколкото схващам, някаква натъпкана със семена компания.

В тона ѝ не прозвуча нито грам хумор.

Докато онемелите от възхищение Орландо и Фредерикс не откъсваха погледи от тях, силен удар разтърси кануто и го прекатури на една страна, почти изхвърляйки Орландо през борда. Костенурката падна върху парапета, но Фредерикс протегна светкавично ръка и я дръпна, а тя се стовари на дъното и размаха отчаяно крака.

Нов удар се стовари върху лодката и дървото изстена. Подпалващия всичко наред се мятеше от единия към другия край, стиснал с огромните си ръце греблото, с което се мъчеше да я задържи върху бушуващата водна повърхност.

Опитвайки се да запази равновесие, Орландо усети нещо да стърже по дължината на кила. Залази на ръце и колене да види какво бе станало.

„Пясъчен нанос — мина му през ума. Но се запита сам: — Пясъчен нанос наред кухненския Под?“

Надникна от едната страна на люшкащото се кану. Мерна за миг блискащите се нависоко вълни, блеснали от светлините на крайбрежния клуб, и в същия момент нещо огромно и зъбато се метна с гръм изпод водата към него. Орландо изпищя и се хвърли на дъното. Огромни челюсти изщракаха оглушително точно там, където преди миг беше главата му, и се блъснаха толкова силно в ръба на кануто, че щяха да го премажат, ако не се бе дръпнал навреме, след което хищникът се свлече обратно във водата.

— Нещо... нещо се опита да ме ухапе! — извика той.

Докато лежеше разтреперан, видя други огромни челюсти, от които се стичаше вода, да се надигат иззад далечния край на кануто. Те се разтвориха и треснаха изтъпените си зъби, след което нещото се плъзна обратно, изчезвайки от погледа му. Орландо опипа пояса си за меч, но той бе изчезнал — вероятно зад борда.

— Много лошо! — изкрещя Подпалващия всичко наред сред грохота на бушуващите води.

Кануто устоя на поредния мощен удар, докато индианецът се опитваше да балансира.

— Щипки за салатата! Много ядосан!

Орландо лежеше до Фредерикс и тресящата се Костенурка на дъното на кануто, което светкавично се пълнеше с вода, и постепенно започна да осъзнава, че е на път да бъде налапан от кухненски прибори.

Дред прослушваше първата партия данни на „Клекър и съдружници“ по повод запитването му за Южна Африка и се наслаждаваше на плътния тътен на най-новия хит на Адренакс,

изпълващ цялото му тяло, когато една от външните линии замига в ъгъла на полезрението му. Намали малко галопирацията ритъм на ударните в главата си.

Входящият сигнал измести гласа на информатора и отвори прозорец. В рамката му се мъдреше аскетично кафяво лице, увенчано с перука от черен коноп, привързана със сърмен конец. Дред сподави възмущението си. Някой от лакеите на Стареца — дори не беше реален човек. Странен начин на унижение. Разбира се, мина му през ума, тънейки в своето богатство и уединение, Стареца надали съзнаваше, че го унижава.

— Господарят на живота и смъртта желае да разговаря с вас.

— Тоест ме кани да посетя сериала? — отвърна автоматично той и се вбеси на себе си, че се заяжда с някаква Кукла. — Пътешествие до V-Египет? До какво-беше-онова-там Абидос?

— Не. — Лицето на Куклата не трепна, но тонът бе по-официален и с нотка на укор заради лекомисления сарказъм. А може и да не беше Кукла.

— Той ще разговаря с вас веднага.

Дред дори не успя да се изненада и зеленикавата като смъртта маска на Стареца измести физиономията на жреца.

— Привет, пратенико мой.

— И на теб.

Смути го както готовността на Бога на смъртта да изостави формалностите, така и съзнанието за собствената му двойна игра, доказателство, за която бяха документите, които в самия този момент се мъдреха в най-горното ниво на системата му. Все пак Стареца не би могъл да се прокрадне ей така през защитата и да ги прочете, докато линията беше отворена, нали така? Внезапно изтръпна: всъщност беше невероятно трудно да предвиди какво би могъл или не би могъл да стори Стареца.

— Какво мога да направя за теб?

Необикновеното лице го оглеждаше втренчено в продължение на няколко безкрайни мига и на Дред страхотно му се прииска да не бе отговарял на обаждането. Нима беше разкрит? И не беше ли това увертюра към предстоящото ужасно и неизбежно наказание, което щеше да го сполети заради предателството му?

— Имам... имам работа за теб.

Въпреки необичайния тон на неговия работодател, Дред се поуспокои. Стареца нямаше причини да се церемони с някой, беззащитен от самия него, тъй че беше малко вероятно да знае или да подозира каквото и да е.

„А и няма да бъда вечно беззащитен...“

— Любопитно. Вече почти съм приключил с поставената от Бога на небето мисия.

Стареца продължи, сякаш не го чу.

— Не е свързано с обичайната ти... специалност. Но вече опитах други възможности и не успях... не успях да открия никакъв отговор.

Всичко в този разговор бе странно. За първи път Стареца се държеше наистина като... старец. Въпреки че в кръвта му бушуваше вироглавият адреналин, подтиквайки го да полети или да се сбие, Дред изпита усещането, че постепенно влиза в кожата на обичайното си арогантно Аз.

— Ще се радвам да помогна, Дядо. Пращаш ли ми го? Сякаш споменаването на омразния прякор събуди същинското му Аз и маската лице внезапно свъси вежди.

— Пак ли тая музика? В главата ти ли е?

— Съвсем слабо в момента...

— Изключи я.

Макар все още леко отнесен, гласът му прозвуча така, че Дред моментално се подчини. Тишината отекува в черепа му.

— А сега искам да чуеш това — започна Стареца. — Слушай много внимателно. И провери дали си на запис.

И за негово изумление Стареца запя.

Дред напрегна максимално волята си да не се разкикоти с пълен глас на цялата безумна нелепост. Хиляди мисли запрепускаха през главата му, докато тъпичкото, пресежливо гласче на неговия работодател заизвива някаква по детски простичка мелодия от няколко думи. Нима старото копеле се беше побъркало най-последно? Не беше ли това първият симптом на старческо малоумие? Защо му бе притрябвала на един от най-могъщите мъже на света — в цялата му история — смешната детска песничка?

— Искам да разбереш произхода на тази песен, какво означава тя и всичко останало, което би могъл да откриеш — обяви Стареца, когато приключи със скрибуцащото си изпълнение. — Но не искам

никой да узнае за проучването ти и всичко това в никакъв случай да не стига до вниманието на някой от останалите членове на Братството. Ако ти се стори, че следата отвежда към някой от тях, веднага идваш при мен. Ясно ли се изразявам?

— Разбира се. Както каза, това не е в рамките на обичайните ми...

— Вече е. Изключително важно е.

Дред остана като зашеметен дълго след като Стареца се бе изключил. В непривичната тишина в главата му постепенно изплува потрепващият глас, който повтаряше отново и отново: „... ангел ме докосна... ангел ме докосна...“

Това вече му дойде в повече. Наистина в повече.

Дред легна на пода на бялата стая и се кикоти, докато го заболя стомахът.

[1] Пепъс (papoose) — „индианче“ в езика на северноамериканските индианци. — Б. пр. ↑

ДВАНАЙСЕТА ГЛАВА ЦЕНТЪРЪТ НА ЛАБИРИНТА

МРЕЖА/РЕКЛАМА: ЕЛЕВСИНА.

(Картина: Щастливи, добре облечени хора на прием, забавен каданс.)

Диктор: „Елевсина“ е най-недостъпният клуб на света. Станете ли веднъж негов член, вратите за вас са отворени.

(Картина: Блестящ ключ върху кадифена възглавница в сноп светлина.)

Притежателят на ключ „Елевсина“ бива хранен, обслужван и забавяван по начини, за които всеки обикновен смъртен може само да бленува. И всичко това безплатно. Как бихте могли да станете членове? Невъзможно. Всъщност, ако чувате за „Елевсина“ за първи път, почти със сигурност никога няма да станете негов член. Нашите местонахождения са секретни и недостъпни, както и възможността да станете наш член. Тогава защо рекламираме? Защото, дори и да притежаваш най-най-доброто, това не е кой знае какво удоволствие, ако никой друг не знае за това...

Първата му мисъл, докато се мъчеше да изплува на повърхността на поредната река, беше: „Това би могло да ме изтощи много скоро.“

Втората, веднага щом показа глава над водата, беше: „Поне тук е по-топло.“ Пол ритна няколко пъти, опитвайки се да се задържи на повърхността, и видя над себе си мрачно сиво небе. Отдалеченият бряг бе забулен в мъгла, но само на няколко метра от него, също като в сценарий на детски приключенски сериал, се поклащаше празна лодка.

Доплува до нея, преборвайки се с някакво слабо, но уморително за изтощените му мускули течение. Щом стигна до лодката, хвана се за борда, за да си поеме дъх, след което се покатери в нея, като на два пъти за малко не я преобърна. Усетил се в безопасност, той се просна върху покритото с около сантиметър вода дъно и потъна безпомощно в сън.

Сънува някакво перо, което блещукаше в калта дълбоко под водата. Заплува към него, но дъното се отдалечаваше и призрачното перо си оставаше все така недосегаемо. Налягането започна да се увеличава, притискайки гърдите му като гигантски ръце, и той изведнъж осъзна, че докато преследваше перото, него също го преследваше нещо — по-скоро чифт неща, две блестящи дори сред мрачните дълбини очи, които се стрелкаха хищно след него, докато перото пропадеше все по-надалеч от протегнатата му ръка сред все потъмните и непрогледни води...

Пол се събуди със стон. Болеше го главата. И това не беше никак учудващо, като се има предвид, че току-що бе прекосил някаква скована от ледников студ гора и се бе преборил с хиена с размерите на млад расов кон. Огледа ръцете си за белези от премръзване, но не откри такива. За негова огромна изненада нямаше нито следа и от ледниковите му одежди. Беше облечен в съвременно облекло, макар да не можа да прецени до каква степен съвременно, тъй като от тъмните му панталони, жилетката и бялата риза без яка все още се сщеждаше вода.

Пол надигна вцепененото си тяло и докато се изправяше, ръката му напипа гребло. Вдигна го и потърси второто, за да ги постави в празните скоби, но не намери друго. Присви рамене. Все пак по-добре, отколкото нито едно...

Слънцето бе разчистило част от мъглата, но все още не прозираше иззад надвисналите облаци. Успя да различи беглите очертания на някакви сгради по двата бряга и което беше още по-съществено, сумрачния силует на някакъв мост, който се простираше над реката недалеч пред него. Взря се и сърцето заби по-силно, този път обаче не от страх.

„Не може да бъде... — Присви очи, облегна се на носа на лодката и се наведе колкото можеше по-напред. — Това е... не, не може да бъде...“

Подкара лодката с единственото гребло, отначало непохватно, но постепенно все по-ловко, тъй че само след минути престана да се клатушка насам-натам.

„О, Боже мой. — Пол просто не смееше да погледне към силуета, страхувайки се да не се размие и да изчезне тъкмо пред очите му, превръщайки се в нещо друго. — Това е мостът Уестминстър! Аз съм си у дома!“

Все още си спомняше случката с известно неудобство. Той, Найлс и тогавашната приятелка на Найлс, Порша, стройна млада жена с рязък смях и светли очи, която учеше за адвокат, бяха се отбили да пийнат по нещо в една от кръчмите близо до колежа. Към тях се бе присъединил и някакъв субект от безбройната армия от приятели на Найлс. (Така както други хора събираха ластичета или уникални пощенски марки, Найлс събираше приятели, оправдавайки се с твърдението, че човек никога не знае кога би му дотрябвал някой от тях.)

Новодошлият, чиито лице и име Пол отдавна беше забравил, току-що се бе завърнал от обиколка из Индия и не спираше да описва скандалната красота на нощния Тадж Махал и как той бил най-съвършената сграда, построена някога и че всъщност днес неговото архитектурно съвършенство можело да бъде доказано и по научен начин.

На свой ред Порша намекна, че най-великолепното място на света без съмнение е Дордон във Франция и ако не се било прочуло с ужасните семейства, обитаващи електрифицирани каравани със сателитни антени по покривите, никой не би оспорил този факт.

Найлс, чието семейство пътуваше постоянно — толкова често, че дори не използваха думата „пътувам“, както и нито една риба не би използвала думата „плувам“, — изказа мнение, че докато присъстващите тук не са видели голите планини на Йемен и не са се докоснали до тяхната сковаваща дъха сурова красота, просто е безсмислено да продължават разговора.

Пол отпиваше от поредния джин с тоник, опитвайки се да проумее защо резенчето лимон ту се издига на повърхността, ту се спуска на дъното, както и защо винаги, когато беше заедно с Найлс, един от най-симпатичните хора, които познаваше, изпитваше неприятното усещане за себе си, че е измамник, и тогава непознатият

(чието име, както би могло да се предположи, с положителност му бе съобщено) го запита какво е мнението му по въпроса.

След като бе отпил глътка от бледосинкавата течност, Пол бе отговорил:

— Мисля, че най-прекрасното място на света е мостът Уестминстър при залез-слънце.

След взрива от ироничен смях Найлс, вероятно надявайки се да замаже впечатлението от гафа на своя приятел, направи всичко възможно да им внуши, че Пол се бе пошегувал с тях по един блестящ начин. А гафът наистина беше сериозен: Порша и младият мъж го бяха помислили за абсолютен глупак. Същият би бил ефектът, ако беше татуирал на челото си „Провинциален селяндур“. Но той действително мислеше така и вместо да се усмихне многозначително и да замълчи, се впусна в най-подробни обяснения в защита на твърдението си, което задълбочи гафа още повече.

Ако Найлс беше изтърсил същото, щеше да го превърне или в изящна шега, или да защити твърдението по такъв остроумен начин, че онези щяха да забият носове в чашите си с мерло и да признаят, че е прав, но Пол изобщо не владееше изкуството на красноречието — особено, когато ставаше дума за нещо, което беше важно за него.

Започна да мънка, оплете се в собствените си обяснения и така се ядоса, че внезапно стана, като бутна, без да иска, чашата си, и напусна кръчмата, оставяйки ги с опулени от изумление очи.

Найлс все още го майтапеше от време на време по повод случилото се, но шегичките му бяха деликатни, сякаш усещаше, без напълно да си дава сметка, колко болезнена беше темата за Пол.

Все пак това беше самата истина — и тогава, и сега беше убеден, че това е най-красивото нещо, което бе виждал. Когато слънцето бе ниско над хоризонта, сградите по северния бряг на Темза сякаш грееха с някакво вътрешно сияние и дори зданията, издигани набързо през повтарящите се периоди на пошъл вкус, особено характерен за построените в последно време, придобиваха блясъка на вечността.

Ето това беше Англия, тъкмо на това място, такава, каквато винаги е била и каквато изобщо би могла да бъде. Мостът, Парламентът, едва провиждащото се в мъглата абатство, дори Иглата на Клеопатра и комичните викториански фенери по Кея — всички смешни до нелепост, преливащи от бутафорност, постижима само от

човешкото въображение, и същевременно съсредоточили в себе си нещо, на което Пол дълбоко се възхищаваше, без да може съвсем точно да го определи. Дори прочутата кула с Биг Бен, чийто образ беше поевтинял от сантиментални и патриотични емоции, притежаваше своята прекалено натруфена и едновременно с това зашеметяваща с категоричността си красота.

Но всички тези неща не можеха да бъдат обяснени след три чаши джин с тоник, и то на хора като приятелите на Найлс, които кръстосваха невъзмутимо един овехтял свят, неуспял да ги обремени с чувство за отговорност, въоръжени с непоклатимата ирония на гимназиални възпитаници.

Но ако Найлс се завръщаше оттам, откъдето пристигаше Пол, ако бе преживял онова, което Пол бе преживял, и можеше да види моста в този момент — добрия стар познайник, който изплуваше от мъглата напук на всички премеждия, — сигурно дори той (син на член на парламента и сам изгряваща дипломатическа звезда, образец на изтънчеността) щеше да падне на колене и да целуне неговите каменни подпори.

Съдбата се оказа не чак дотам щедър изпълнител на желания, както можеше да се очаква. Първото разочарование — при това най-малкото — беше, че всъщност това не бе залез.

Докато продължаваше да гребе, обзет от идеята да акостира на самия кей, вместо да завие направо към брега и да търси място за слизане, слънцето най-после проби облаците или поне местонахождението му придоби поясни очертания: беше на изток и изгряваше.

Значи сутрин. Без значение; Ще се появи на кея, както бе запланувал, заобиколен, без съмнение, от зяпналите го туристи, и ще отиде пеша до Черинг Крос.

В джоба си нямаше пукната пара, затова ще се заеме с просия, оплаквайки несретния си живот, на което случайните минувачи едва ли ще повярват, но ще предпочетат да дадат лептата си и да се отдалечат колкото е възможно по-бързо. Когато събере достатъчно пари, за да си купи билет за метрото, ще го вземе до Кенънбъри. Душ в собствения апартамент, няколко часа заслужен сън, след което ще се върне на моста Уестминстър, за да се наслади на истинския залез, благодарейки

на Бога, че след едно дълго странстване през хаотичната вселена най-после се бе завърнал във величествения и здравомислещ Лондон.

Слънцето продължи да се изкачва по небосклона. Духна източен вятър и довлече твърде неприятна воня. Пол сбърчи нос. В продължение на цели две хилядолетия тази река си оставаше неизменната жизнена артерия на Лондон, а хората продължаваха да се отнасят към нея с невежествената безотговорност на своите първобитни предци.

Усети миризма на канални нечистотии и промишлени отпадъци — включително и от производството на някакви хранителни продукти, съдейки по прокисналата воня на развалено месо, — но дори и най-отвратителните зловония не бяха в състояние да накърнят обхваналото го усещане на облекчение.

Някъде вдясно от него стърчеше Иглата на Клеопатра, черна черта сред мъглите, които все така пъплеха по брега върху килима от яркочервени цветя, привездани от поривите на вятъра. Градинарите сериозно се бяха потрудили по Кея, съдейки по покритите с блестящо-алено площи. Пол възвърна увереността си.

По всяка вероятност предстоеше някаква официална церемония, нещо на площада „Трафалгар“ или пред Паметника на загиналите — в края на краищата той въобще не знаеше колко време беше отсъствал. Може би бяха затворили района около Парламента, тъй като крайбрежието наистина беше необичайно пусто.

Хрумването, което придобиваше все по-конкретни контури от гледката наоколо, бе последвано от осъзнаването на още едно странно обстоятелство. Къде беше изчезнал речният транспорт? Дори в неделите, когато се отбелязваше годишнината от примирието или други, не по-маловажни събития, търговските съдове не преставаха да кръстосват реката, не беше ли така?

Погледна напред, към отдалечения, но приближаващ се все повече и повече силует на моста Уестминстър, който не можеше да бъде сбъркан въпреки савана от мъгла, а и в мозъка му неочаквано възникна още по-ужасяваща мисъл. Къде беше мостът Хънгърфорд? Ако вдясно от себе си действително виждаше Кея, то старият железопътен мост трябваше да е точно пред него. В момента трябваше да се извисява точно над главата му.

Насочи лодката към северния бряг, оглеждайки около себе си с присвити очи. Съзря силуета на един от прочутите стълбове за фенери във формата на делфин да изплува от мъглата и почувства огромно облекчение: това наистина си беше Кеят, нямаше никакво съмнение.

Следващият стълб бе превит на две като фуркет за коса. От останалите нямаше и следа.

На двайсетина метра пред него от купчина разтрошен бетон стърчаха останките на отсамния край на моста Хънгърфорд. Напречниците бяха усукани като кълбо от коренища и натрошени. Надвиснала над главата му железопътна релса напомняше смачкана станиолова опаковка.

Докато се оглеждаше вторачено, а в главата му запрепускаха всевъзможни мрачни мисли, без нито една от тях да се задържи дори за секунда в съзнанието му, първата огромна вълна повдигна лодката и отново я свали.

Втората, третата и четвъртата, всяка следваща все по-висока от предишната, бяха отминали, когато Пол най-после откъсна поглед от разтърсилата го гледка и погледна към реката.

Нещо току-що бе преминало под моста Уестминстър, голямо колкото цяла сграда, което въпреки всичко се движеше и дори в момента продължаваше да се възправя в пълния си ръст, достигайки чак до горните подпори на моста.

Пол не беше в състояние да възприеме гигантското видение. Напомняше някакъв абсурден отломък от модерна мебел, някаква подвижна версия на Лойдс. Когато дойде по-наблизо, придвижвайки се на изток по реката, той видя трите му гигантски крака, които поддържаха огромна плетеница от подпори и платформи. Над тях се извисяваше грамадна метална качулка.

Докато се пулеше втрещен, за момент нещото спря да се движи и остана наред Темза като някаква ужасяваща пародия на къпещи се в картина на Съора. Издавайки хидравлични съскания, които Пол успя да чуе дори и от такова голямо разстояние, механичното нещо леко се сниши, сякаш приклегна, след което огромната качулка се завъртя насам-натам подобно на глава, като че ли исполинската конструкция търсеше нещо.

Провисналите от горните части метални кабели се изопнаха и след това отново плъснаха във водата, образувайки вълни от пяна

върху речната повърхност.

Малко по-късно нещото отново се изправи в цял ръст и закричи по реката сякаш върху кокили, съскайки и бръмчейки, докато се приближаваше към него.

Придвижваше се поразително бързо, като с всяка крачка изминаваше десетина-петнайсет метра: докато се бе вкаменил в нещо като парализа, потресен от кошмара, в който само за секунди се бе превърнала радостта му, нещото го подмина, разплисквайки вода, в посока срещу течението.

Вълните заблъскаха малката лодка и я запокитиха с такава сила в стената, че Пол загуби дъх, но огромното механично нещо обърна на Пол и плавателния му съд толкова внимание, колкото сам той би обърнал на тресчица в локва вода.

Отпусна се изтощен върху пейката. С напредването на деня мъглата започна да се разнася. Биг Бен вече се виждаше съвсем ясно точно зад моста. Мислеше, че върхът му е забулен в мъгла, но той просто липсваше. От рухналия покрив на Парламента беше останала само някаква обгоряла греда.

Вълните постепенно утигнаха. Хвана се за перилото и проследи с поглед отдалечаващия се надолу по реката метален урод. Спря за малко, за да извади от водата някакви останки от основите на моста Уотърлу, измъквайки със стоманените си пипала от дъното огромна кална маса от цимент и желязо, след това я изсипа като отегчено дете на същото място и изчезна в мъглата по посока на Гринуич и морето.

През следващите дни Пол се убеди, че има и други механични чудовища, и още, че не е нужно да полага особени усилия, за да ги избягва.

Те не обръщаха внимание на отделни човешки същества, така както един унищожител, който си бе свършил работата, но би губил времето си да стъпче някаква си самотна мравка на алеята. Но през първите няколко часа очакваше всеки момент някоя гигантска машина да го сграбчи и да го смачка.

Разрушителната им мощ бе очевидна. Лондон, или онова, което можеше да види от него от реката, бе опустошен и разрухата далеч надхвърляше онази от времето на Будика^[1]. Гигантските машини бяха премазали и изпепелили цели квартали, бяха сравнили със земята цели общини свършено безпричинно.

А с положителност все още не беше видял най-лошото.

Понякога съглеждаше разхвърляни на открито по брега тела, а далеч повече се поклащаха покрай него, влачени от течението и когато вятърът се обръщаше и задухаше към него, миризмата на смърт ставаше наистина ужасяваща и той знаеше, че има още стотици хиляди трупове, които не може да види, струпани в превърналите се в огромни гробници станции на метрото или премазани сред отломките на срутениите сгради.

Срещаха се и по-изтънчени средства на агресия. Онова, което първоначално възприе като червени цветя, засети върху викторианския Кей, се оказа чуждоземна растителност. Покриваше всичко, поклащайки алени стръкове, запълнили всяко кътче, всяко площадче по кръстовищата, превзели опустелите градини, окичили като гирлянди останките на мостове и стълбове; на километри и километри наоколо единствените помръдващи освен Пол и реката неща бяха листенцата на червения бурен, поклащани от вмирисания на гнило вятър.

Но колкото и покъртителна да бе гледката на агонизиращия Лондон, очакваха го и други, още по-невероятни изненади.

Само часове след срещата си с първия метален гигант Пол започна да осъзнава, че това не е неговият Лондон, а такъв, какъвто вероятно е бил поколения преди неговото рождение.

Табелите на магазините, които успяваше да зърне от лодката си, бяха изрисувани с някакъв странен, накъдрен шрифт и рекламираха безнадеждно отживели услуги: „Галантерия“, „Сушени плодове“, „Трикотаж“.

Малкото коли, доколкото можеха въобще да се нарекат така, бяха старомодни до нелепост, а и гниещите по улиците човешки трупове изглеждаха странно старовремски — особено тези на жените, които бяха облечени в шалове и дълги до глезените поли.

Някои от тези анонимни мъртъвци носеха дори шапки и ръкавици, сякаш смъртта беше събитие, което човек би трябвало да посрещне в официално облекло.

Изминаха часове след шока от срещата с първия нашественик, преди Пол да осъзнае къде всъщност бе попаднал.

Бе насочил лодката към някакъв пуст вълнолом срещу Батърси, за да си отпочинат ръцете му, които вече бяха започнали да го болят.

В другия Лондон — в неговия Лондон — прочутата електростанция, която се бе извисявала на това място, вече отдавна беше разрушена и общинските власти бяха започнали строителството на офисен фибронебостъргач, но в този Лондон очевидно станцията предстоеше да бъде издигната поне след няколко десетилетия. Но след като някакъв ужасяващ конфликт, изглежда, бе унищожил почти всичко живо, то електростанцията вероятно никога нямаше да бъде построена. Всичко бе така объркано!

Слънцето се бе спуснало ниско на запад и нащърбената линия на хоризонта бе придобила по-меки очертания, а апокалиптичният пейзаж изглеждаше малко по-поносим и Пол се опита да не мисли за онова около себе си, доколкото това беше възможно, и да потъне задълго в самовгълбено съзерцание.

Затвори очи, за да удължи момента, но усещането за непосредствено предстояща всеобща гибел беше така непреодолимо, че отново ги отвори. Всеки момент някоя от онези уродливи, раздиращи небосклона машини можеше да се появи на хоризонта, безпощадна като ловджийски пес трипод, размахала качулка насам-натам, докато най-после го зърне...

„Триподи.“ Пол се втренчи в кафявите води на Темза, които се носеха покрай вълнолома, без да ги вижда. Триподи, гигантски военни машини, червени бурени, които растат навсякъде. Беше срещал подобна история, не беше ли така...?

Мисълта го връхлетя като пристъп на студен вятър, но не като облекчителен отговор на труден въпрос, а като неприятно зараждане на още по-неразрешим проблем.

„О, Господи. Хърбърт Уелс, нали? «Войната на световете», както и да се нарича това нещо...“

Беше едно от произведенията, които някак познаваше достатъчно добре, макар всъщност да не бе чел книгата, нито пък да бе гледал някоя от многобройните адаптации (няколко версии, едновременно интерактивни и преки, можеха да се открият в мрежата). Но подобна версия, беше абсолютно сигурен, не съществуваше. Тъй като това изобщо не беше версия. Беше ужасяващо реално.

„Все пак как е възможно да бъда в някаква измислена история?“

Дори от секундния размисъл по въпроса го заболя главата. Съществуваха прекалено много възможности, коя от коя по-

налудничави. Дали пък не беше някакво правдоподобно място, конструирано по подражание на известната история специално за него?

Но това бе невероятно — вече бе стигнал до заключението, че е пълна нелепост да се създава цяла една ледникова епоха, а колко ли по-умопомрачително скъп би трябвало да бъде този Лондон.

А и като се замисли колко различни места вече бе видял... не. Не беше възможно. Но в такъв случай какъв би могъл да бъде отговорът? Дали не беше някакво реално място, някакъв Лондон в друго измерение, в което бяха нахлули космически нашественици и в което Уелс бе успял да проникне по някакъв начин? Нима идеята на старовремския автор за алтернативната вселена се бе оказала действителност?

Или още по-невероятно — някоя от онези квантови фантазмагории, за които Мъклър постоянно бръщолевеше в галерията? Нима измислицата на Уелс бе превърнала това място в реалност, някакво нейно разклонение, което не бе съществувало, преди мъжът от Бромли да докосне с писалка хартията?

Въпросите се трупаха един подир друг, всеки следващ все по-стряскащ от предишния. Нима всяка съчинена история имаше своето реално покритие във вселената? Или само онези, които си заслужаваха? И кой правеше избора?

А и не беше ли той самият, вече напуснал собственото си минало, въвлечен в някакво вечно разклоняващо се пътешествие, все по-далеч и по-далеч от собствените му измерения?

В друг момент вероятно щеше да се надсмее над идеята за някаква си мултиплицирана вселена, основаваща се на писателски приумици, но абсолютно нищо в ситуацията, в която се намираше, не даваше и най-малък повод за насмешки. Беше заобиколен от една обезумяла вселена, непоносимо далеч от своя дом, останал свършено сам.

Прекара нощта в един изоставен ресторант близо до Чейн Уок. Всичко, което дори съвсем бегло напомняше храна, бе отдавна плячкосано, но той не изпитваше особен глад, а още по-малко сега,

когато всеки нов порив на вятъра донасяше до ноздрите му смрадта на разложение.

Всъщност изобщо не помнеше откога не бе усещал истински глад, а едва-едва си спомняше кога за последен път беше ял, но тази мисъл породила все нови и нови въпроси, а всички тези въпроси вече го бяха източили окончателно. Затова смъкна една драпирана завеса от прозореца и се омота в нея, за да се предпази от полъхващия от реката хлад, и потъна в дълбок, тежък сън.

Когато на другия ден пое нагоре по течението, вече движейки се по-бързо благодарение на двете гребла, които задигна от друга изоставена лодка, откри, че не е единственото човешко същество в този порутен Лондон.

От реката и при неколнократните му предпазливи слизания на сушата, преди слънцето отново да е започнало да залязва, той видя десетина-петнайсет души, които обаче всячески избягваха контакта: някои се правеха, че не чуват приветственото му подвикване, а други се скриваха още щом го забележеха.

Припомняйки си, че от ресторанта и от магазинчетата около него, които бе огледал, бе задигнато всичко, годно за ядене, се запита дали пък тези хора нямаха достатъчно основание да избягват останалите оцелели. А те очевидно бяха именно оцелели — в окъсаните си дрехи и почернели от праха и саждите лица, поради което от разстояние не можеше да прецени етническата принадлежност на нито един от тях.

На другия ден откри цяла комуна в Кю — петнайсетина души, облечени в дрипи, обитаваха кралските градини.

Пол не слезе на брега, а ги поздрави от реката и попита за новини. Малобройна делегация се спусна до водата и му каза, че чуждоземците — „механичните същества“, както ги наричаха всички тези оцелели хора — масово били напуснали Лондон, преследвайки загадъчните си цели в северна посока, но все още били останали достатъчно от тях, за да бъде животът в града твърде рисковано занимание.

Самите те били пристигнали едва преди седмица в градините Кю от Ламбет, който бил почти напълно разрушен, и вече били загубили няколко членове от компанията си, премазани очевидно по случайност върху откритите тревни площи от внезапно появил се трипод. Казаха

му, че когато уловят и изядат последните катерички и птици, ще потеглят нанякъде.

Разговорът с други хора му доставяше удоволствие, но нещо в начина, по който го оглеждаха, го караше да изпитва неловкост. Един от мъжете го покани да се присъедини към тях, но той благодари и загреба нататък.

Най-странното, помисли си той, продължавайки нагоре по реката към Ричмънд, бе, че доколкото си спомняше, във „Войната на световите“ марсианците се бяха оказали уязвими към земните болести и бяха измрели само няколко седмици след началото на опустошителната си кампания. А оцелелите в Кю му казаха, че първите марсиански кораби пристигнали в Съри преди повече от половин година.

Пол искаше да научи нещо по повод това несъответствие с историята на Уелс и преглеждаше всяко парченце от вестник, което му попаднеше, но всички те бяха от последните дни преди нахлуването на марсианците и така и не успя да се добере до някаква текуща информация. Цивилизацията бе престанала да съществува в деня на пристигането на марсианците.

Именно това беше най-странното в цялата ситуация. За разлика от предишните спирки по време на принудителното му пътешествие тази похитена Англия сякаш бе изпаднала в някакъв стазис, след като играта бе приключила, и фигурите бяха останали върху дъската.

Ако Лондон въобще можеше да служи за пример, значи цялата страна, а може би и целият свят бяха в ръцете на нашествениците. Самите същества бяха оставили след себе си само една символична военна част. Нищожният брой оцелели човеци полагаха свръхусилия само да оцелеят. Всичко изглеждаше толкова... безпредметно.

Докато минаваше покрай малобройна групичка ровещи из боклуците хора, на които подвижна, без да получи отговор, му хрумна нова мисъл, която се разрасна с напредването на деня.

Всички места, които бе посетил, след като бе скъсал с обичайния си начин на живот, бяха толкова... толкова старинни. Това бяха ситуации и сюжети, които наемкваха за свършено други епохи — границата между две столетия в романа на Хърбърт Уелс, странната версия за един съвсем друг и различен Марс от онзи, който бе пръкнал

тези нашественици, която мисъл бе интересна сама по себе си, както и Огледалното място, където срещна Гали.

Дори най-далечните му спомени като че ли бяха от някаква старовремска и отдавна приключила война. А и ледниковата епоха, която си беше направо древна. Но съществуваше и още един общ елемент, който го притесняваше и който не можеше да назове съвсем точно.

Срещна ги на четвъртия ден източно от Туикенхам.

Тъкмо бе отминал покрай един малък остров в средното течение и се насочваше към напомняща парк зелена площ върху северния бряг, когато видя някакъв мъж, който крачеше безцелно напред-назад по брега.

Помисли си, че и той бе загубил разсъдъка си поради нашествието, тъй като, щом го поздрави, мъжът вдигна поглед и се вторачи в него, сякаш виждаше призрак. Миг по-късно започна да подскача нагоре-надолу, мятайки ръце като болен от паралия сигналист, без да престава да крещи:

— Слава Богу! О, небеса! Слава Богу!

Пол се насочи към брега, а в това време странникът хукна към него. Предпазливостта взе връх над желанието да установи контакт с човешко същество и Пол спря лодката на известно разстояние от брега и го огледа бегло.

Беше на средна възраст, слаб и много нисък, не повече от метър и половина. Имаше очила и къси мустачки като онези, които следващите поколения щяха да отъждествяват с германските диктатори. Опърпаният черен костюм и сълзите на искрена благодарност му придаваха вид на застрахователен агент, току-що излязъл от вмирисаната на застоял въздух кантора.

— Слава на добрия Господ. Моля ви, елате да ми помогнете.

Мъжът извади кърпичка от джоба на жилетката си и избърса лице. Невъзможно бе да се каже какъв е бил някога цветът ѝ.

— Сестра ми. Бедната ми сестра падна и не може да се изправи. Моля ви.

Пол го огледа внимателно. Видът му бе твърде необичаен за крадец. А ако беше изпратен от някоя банда крадци и убийци, то те демонстрираха завидно търпение, щом поставяха стръв за толкова редките пътници по реката. И все пак предпочете да не прибързва.

— Какво й се е случило?

— Падна и се нарани. О, моля ви, господине, направете едно добро дело като истински християнин и ми помогнете. Ако можех, щях да ви платя. — Той се усмихна измъчено. — Но това вече не означава нищо. Ще споделим с вас всичко, което имаме.

Не виждаше повод да се съмнява в искреността му, а и разликата във височините им беше една пушка. Пол не го видя да носи такава, а и от доста време беше само на един изстрел разстояние от него.

— Добре. Само да завържа лодката.

— Господ да ви благослови, господине. Дребосъкът запристъпва припряно от крак на крак като дете, което чака за тоалетната, докато Пол газеше към брега и привързваше здраво лодката. След това му кимна да го последва и се заизкачва към дърветата в странен, непохватен тръс. Едва ли някога преди нашествието му се бе налагало да бърза толкова, освен като хлапе.

Сякаш присъствието на непознат човек върна у него спомена за някогашно достойнство и дребосъкът в черния костюм забави ход и се обърна.

— Много любезно от ваша страна. Казвам се Сефтън Панки.

Приблужи се, съсредоточил цялото си внимание да не се препъне в някой корен, и протегна ръка.

Пол, който наскоро бе стигнал до извода, че след като не може да се довери на собствения си разум, очевидно не би могъл да се довери и на нищо друго, пое ръката му и се представи с измислено име:

— Аз съм... Питър Джонсън.

— За мен е удоволствие, господин Джонсън. А сега, щом приключихме с формалностите, нека побързаме.

Панки го поведе по склона и двамата закрачиха по вездесъщата червена марсианска трева, покрила хребета като завоевателски флаг, а след като го изкачиха, се запускаха през една букова горичка. Пол тъкмо бе започнал да се пита дали не го отвежда към някаква засада, когато дребосъкът спря на ръба на дълбока клисура и се надвеси над нея.

— Върнах се, скъпа. Добре ли си? О, надявам се, че си добре.

— Сефтън? — Плътният алт прозвуча по-скоро рязко, отколкото мелодично. — Бях сигурна, че си избягал и си ме изоставил.

— Никога, скъпа моя.

Панки се запусна по стръмния склон, като използваше корените на дърветата задръжки, явно затруднен от непохватността си. Пол зърна на самото дъно свита на кълбо самотна фигура и забърза след него.

Жената се бе заклешила в една пукнатина с вирнати във въздуха крака в крайно неудобна поза, а тъмната лакирана коса и сламената ѝ шапка се бяха оплели сред гъстите клони.

Беше много едра. Докато си проправяше път надолу, в един момент Пол успя да види зачервеното ѝ, блеснало от потта лице и предположи, че е най-малко на годините на Панки, ако не и повече.

— О, Господи, кой е този? — възкликна тя с непресторен ужас, когато Пол стъпи на дъното на клисурата. — Какво ли си мислите за мен, господине? Толкова е отвратително, толкова унижително!

— Това е господин Джонсън, скъпа, и е тук, за да ни помогне. — Панки приклепна до нея, потупвайки я по обгърналата обемистото ѝ тяло сива рокля, както се потупва по хълбока млекодайна крава.

— Излишно е да се притеснявате, госпожо.

На Пол всичко му стана ясно — сестрата на Панки тежеше поне три пъти колкото него. Щеше да е адски трудно само да я измъкнат, да не говорим за това, как щяха да я избутат по стръмния склон.

Въпреки това изпита съжаление към нея заради неловката ситуация — не му убягна аристократичната превзетост на случайните му познайници, абсолютен анахронизъм на фона на марсианските разрушения — и се захвана за работа.

Отне им почти половин час, докато я измъкнат от преплетените клони, а и тя изпискваше от болка при всяко подръпване на косата, колкото и деликатно да бе.

Когато най-после я освободиха, Пол и Сефтън Панки се заеха с грандиозното дело по изтеглянето ѝ върху спасителния хребет.

Почти се бе стъмнило, когато, безумно раздърпани, мръсни и потънали в пот, най-накрая се изкатериха, залитайки, върху равното било.

Жената се строполи на земята като рухваща палатка и в продължение на няколко минути се наложи да я увещават да застане седнала. Пол се зае да стъкми огън от сухи клонки, докато Панки се въртеше около нея като птичка, която почиства носорог, опитвайки се

да отстрани с кърпичката най-голямата мръсотия от нея (което за Пол беше връх на безсмислието).

Когато Пол бе готов, Панки измъкна няколко клечки кибрит, истинско съкровище в този момент. Използваха една от тях с прехапани от напрежение устни и когато слънцето вече бе потънало зад изтърбушения хоризонт зад отсрещния бряг на реката, пламъците заподскачаха високо във въздуха и настроението им се повдигна.

— Не бих могла да ви се отблагодаря, както заслужавате — обади се жената.

Облото ѝ лице бе изподрано и сплескано с кал, но тя му отправи усмивка, която очевидно би трябвало да излъчва очарование.

— След всичко това може и да изглежда глупаво, но аз вярвам в спазването на етикета. Казвам се Ъндин Панки. — И протегна ръка, сякаш подаваше вкусен бонбон, на който му предлагаше да се наслади.

Мина му през ума, че вероятно очаква да целуне ръката ѝ, но реши, че все някога трябва да сложи точка. Пое я и отново се представи с набързо измисленото си име.

— Думите не са в състояние да изразят благодарността ми — продължи тя. — Когато съпругът ми се забави така дълго, аз се уплаших, че са го нападнали крадци. Можете да си представите ужаса ми, заклещена съвсем самичка в това ужасно място.

Пол се намръщи.

— Извинете — вашият съпруг? — Той се обърна към Панки. — Казахте ми, че се нуждаете от помощ, за да спасите сестра си.

Той погледна отново към жената, но лицето ѝ изразяваше съвършено спокойствие, зад което се опитваше да скрие своето раздразнение.

— Сестра? Сефтън, що за странности си наговорил?

Дребосъкът, който се опитваше безуспешно да подреди косата ѝ, изхихика сконфузено.

— Нали, нали? Просто не знам какво ми стана. Всичко е от това нашествие, нали знаете. Направо ми е разбъркало мозъка.

Пол прие обяснението им — не откри в Ъндин Панки никакви признаци на гузност или двуличие, — но нещо го бе разтревожило.

Госпожа Панки се възстанови изненадващо бързо и посвети остатъка от вечерта на многословни описания на кошмарите на

марсианското нашествие и ужасните лишения да живееш на открито в парка. Изглежда, за нея и двете несгоди бяха еднакво непоносими.

Ъндин Панки беше словоохотлива жена и когато Пол най-накрая помоли за разрешение да се оттегли, за да подремне, тя вече му бе разказала повече подробности за живота на дребната буржоазия в Шепъртън както преди, така и след нашествието, отколкото изобщо би желал да научи.

Оказа се, че господин Панки бил главен чиновник в земемерната служба в графството — пост, който съпругата му очевидно считаше далеч под възможностите му. На Пол тя му се стори убедена, че със старание и умели ходове един ден това би могло да се поправи — което бе малко вероятно, освен ако марсианците не вземеха да възстановят земемерната служба.

Но той познаваше потребността да се придържаш към нормално поведение в ненормални ситуации, така че, когато госпожа П. описваше коварствата на вечно недооценяващия съпруга ѝ началник, той се постара да изглежда истински огорчен и все пак оптимистично настроен относно шансовете на господин Панки.

Самата госпожа Панки бе домакиня и, както повтори многократно, не само тя бе убедена, че това е най-високата длъжност, която би трябвало да заема и към която би трябвало да се стреми една жена. Плюс това, подчерта тя, поддържаше къщата си като аптека: дори скъпият ѝ Сефтън, даде да се разбере тя без много-много увъртания, „се научи да стъпва на пръсти“.

На Пол не му убягна неволното потрепване на господин Панки.

Но в живота на Ъндин Панки имаше една голяма мъка, която се състоеше в това, че Господ бе решил да ѝ отнеме радостта от майчинството, този най-велик от всички дарове, с който една жена би могла да възнагради своя съпруг. Имаха фокстериер Денди — тук за момент тя се смути, припомняйки си, че вече нямаха нито фокстериер, нито свой собствен дом, тъй като ги бе изпепелила мощната взривна вълна на един марсиански топлинен лъч, сринала блока им до основи, от която семейство Панки се бяха спасили само защото отишли у съседите да научат пресни новини.

Госпожа Панки изпълни задължението си да отрони няколко сълзи за малкия храбър Денди.

Пол си даде сметка за гротескността на ситуацията, след като бе видял толкова много разрушения, а сега пред него тази огромна, мека жена ронеше сълзи за някакво куче и го наблюдаваше с крайчетата на очите си, за да е сигурна, че той не пропуска да отчете колко безпомощна и чувствителна е тя.

И все пак имаше ли право той, който нямаше нито дом, нито най-малката представа, как да стигне до него, да съди другите за понесените от тях загуби?

— Денди ни беше като дете, господин Джонсън. Наистина! Нали, Сефтън?

Господин Панки кимна още преди да го попитат. Пол не бе убеден, че той изобщо я слуша — от време на време побутваше огъня, и се взираше в червеникавите отблясъци по клоните, — но очевидно имаше опит в проследяването на криволиците на нескончаемото й бърборене, които неминуемо отвеждаха до собствената му персона.

— Нищо не сме пожелавали така силно на този свят, както дете, господин Джонсън. Но Господ ни го отказа. Все пак се надявам, че е за добро. Трябва да приемаме неговата мъдрост дори когато не схващаме смисъла ѝ.

По-късно, най-после легнал в очакване на съня под акомпанимента на двугласното похъркване на семейство Панки — нейното дълбоко и дрезгаво, неговото мелодично като флейта, — Пол се замисли, че казаното от нея бе прозвучало така, сякаш, ако ѝ се отдадеше възможност да се срещне с Господа лице в лице, далеч не би била особено толерантна.

Всъщност Ъндин Панки беше от онези жени, които са в състояние да създадат куп неприятности и на самия Него. Тя сериозно плашеше Пол.

Странно, разсъждаваше той на следващата сутрин, докато лодката се носеше срещу течението по Темза, как и най-дребният знак за нормалност беше в състояние да прогони най-кошмарните и умопомрачителни страхове и да запълни деня с банални грижи. Човешкият разум не бе създаден да се зарежда прекалено дълго с химери, а се нуждаеше от твърдо гориво, простичките човешки рефлексии — да хванеш, да грабнеш, да измамиш.

Не бе изминал дори и един ден, откакто срещна семейство Панки, а те вече бяха успели да превърнат самотната му одисея в нещо

като разходка с лодка. В момента двамата се препираха дали господин Панки би могъл да улови риба с конец и безопасна игла.

Съпругата му беше категорична, че е прекалено несръчен и че подобни фокуси са по силите на „ловкия господин Джонсън“ — последното бе изречено с такава обезоръжаваща усмивка, че на Пол тя му напомни по-скоро измамния чар на месоядно растение, отколкото нормално изражение на човешко лице.

Така или иначе беше неопровержим факт, че в момента са тук, и той бе така обсебен от неумолимата им и тесногръда дребнавост, че изобщо бе забравил за безизходното си положение. И за добро, и за лошо.

Когато се надигна сутринта, установи с известна досада, че издокарани според оскъдните си възможности, семейство Панки бяха, както сами се изразиха, „готови за тръгване“. Идеята, че им е предложил да ги вземе със себе си по реката, бе завладяла някак си мислите им, и то без абсолютно никакво участие от страна на Пол, за да потърсят нещо по-съответстващо на представите им за цивилизован живот от онова, което им предлагаше този парк в предградията на Туикенхам.

Опитите на господин Панки да го убеди в предимствата на колективния живот: „Ще бъде почти като ваканция, не мислите ли, като весело детско приключение?“ — бяха достатъчни сами по себе си да го накарат да побегне, но въодушевлението на двойката бе толкова спонтанно, че той не намери сили да им откаже.

Но след като се спуснаха по брега към лодката, която — слава Богу! — все още бе там, където я остави, се случи нещо странно. Беше избързал напред, за да я издърпа на брега — мисълта, да влачи Ъндин във водата и да се опита да я стовари в люшкащата се лодка, бе направо убийствена — и когато се обърна да види дали идват след него, при гледката на двете фигури, една масивна и една дребна, по тялото му премина тръпка на ужас, а внезапно обзелият го страх бе толкова мощен и ненадеен, че за момент си помисли, че ще получи сърдечен удар.

„Нещата от замъка!“

Видя ги ясно — двете фигури — на брега на реката, двете ужасни същества, които го преследваха от толкова време, едрият и дребният, и двамата коравосърдечни, й двамата безмилостни, две

безпощадни същества, каквито едно нормално човешко въображение трудно би могло да си представи. И ето че го бяха хванали — не, той сам се натика в ръцете им.

Мигна и семейство Панки отново си бяха същите: двама злощастни обитатели на един злощастен свят. Присви очи, подпирайки се на парапета на лодката.

Сега, след като се поуспокои, нещата му изглеждаха доста по-различно от предишните случаи, когато двамата му преследвачи се бяха оказвали така близо до него: тогава бе изпитал панически страх от непосредствената им близост — едно усещане точно толкова осезаемо, колкото студът или гаденето.

В този случай, поне докато не бе видял приликата в силуетите, не изпитваше никаква друга тревога, освен от евентуалната възможност Ъндин Панки да не млъкне през цялата нощ.

Пък и ако тези хора действително бяха негови врагове, лесно можеха да го хванат, докато спи...

Госпожа Панки се облегна върху изнемогващия под тежестта ѝ дребосък и размаха ръка, притискайки с другата смачканата си шапка върху главата, тъй като вятърът се усили.

— О, погледни лодката, Сефтън. Какъв прелестен малък плавателен съд!

Случайно съвпадение, реши той, нищо повече. Кое го бе засегнало по слабото място, но все пак съвпадение.

Но дори и да не му бяха врагове, продължи разсъжденията си той, докато зелените площи на Хемптън Уик върху северния бряг се изнизваха покрай тях, семейство Панки със сигурност бяха успели да го забавят, а това би могло да се окаже фатално за постигането на крайната му цел. Истината бе, че той действително имаше нещо като цел и доколкото можеше да прецени, не се бе приближил до нея нито на йота, откакто се намираше в тази друга Англия.

Нейният глас — гласът на жената птица от сънищата — бе казал през устата на детето неандерталче, какво да направи.

„Ти каза, че ще дойдеш — бе го смъмрила тя. — Домът на Скитника. Трябва да го откриеш и да освободиш Тъкачката.“

Но коя или какво бе тъкачката? И къде в този или в който и да е друг свят да открие нещо толкова неясно като „Дома на Скитника“? Бяха му възложили да разгадае възможно най-трудната загадка.

„Може би аз съм скитникът — помисли си неочаквано той. — Но ако е така и открия своя дом, няма да ми трябва нищо друго, нали? Просто ще си бъда вкъщи.

Ами ако трябва да намеря своя дом тук, в този друг Лондон?“

Мисълта да направи нещо още сега го въодушеви. За миг се изкуши да обърне лодката и да натисне греблата към превърнатия в развалини център на Лондон. Къщата в Кенънбъри, в която се намираше апартаментът му, с положителност би трябвало да е построена по това време повечето сгради на неговата улица бяха в стил крал Джордж, — но възникваше въпросът, дали изобщо бе останало нещо от нея. А и по всяка вероятност трупове в центъра на града бяха много повече, отколкото тук.

Колкото се замисляше, толкова по-малко вероятна му се струваше подобна надежда — „скитник“ би могло да означава твърде много неща. Но пък имаше ли някаква по-добра идея...?

— Той отново усука конеца, господин Джонсън. Престани, скъпи, само ще го скъсаш! Наистина, господин Джонсън, трябва да помогнете на моя Сефтън.

Пол въздъхна тихо, а мислите му отново се разпиляха като останките на кораб в мътна вода.

Когато приближиха Хемптън Корт, Темза се стесни и Пол за първи път видя смътно подобие на английски начин на живот. Както скоро разбра, тези хора бяха тръгнали по стъпките на първия поход на триподите и няколко месеца след нашествието бяха сформирали тази изгнаническа общност.

Колкото и да бе невероятно, над преселническите селища се виеха пушеци; храбрите им обитатели поддържаха бивачни огньове и въртяха търговия под открито небе, охранявани от дълга километър и половина полоса от часовои, въоръжени със сигнални огледала и няколко безценни пушки.

Пол предположи, че имат и скривалища, в които — също като подскачащи по склона зайци — щяха да се изпокроят при най-малката опасност.

Госпожа Панки бе очарована, че вижда най-последно нещо като поселища и когато спряха до първото от тях, изскочи с такава скорост от лодката, че замалко не я преобърна.

Един мъж с ръмжащо куче на въжена каишка размени краищник хляб срещу новини от източните райони. Когато Пол му разказа какво беше видял само преди няколко дни наред Лондон, мъжът поклати печално глава:

— Нашият викарий в Чизуик каза, че градът е изгорял заради пороците си. Но не проумявам възможно ли е да е чак толкова порочен един град.

Мъжът каза още, че в самия Хемптън Корт има нещо като пазар, който бил най-подходящото място да научиш някоя новина и шанс за семейство Панки да се присъединят към някоя от местните общности.

— Разбира се, никой не приема такива, които не могат сами да си мъкнат теглото — добави мъжът, поглеждайки недвусмислено към Ъндин Панки. — Времената са много трудни, така си е.

Въодушевена от възможността отново да подхване свое домакинство, госпожа Панки не обърна внимание на думите му. Когато се разделяха, Сефтън кимна със сдържана любезност на мъжа, давайки да се разбере, че нетактичността му не е останала незабелязана, но самият той е достатъчно добре възпитан, за да отвърща.

Изад един остър завой на реката изплува замъкът с щръкналите под бледата слънчева светлина кулички. По моравите край Темза се забелязваха неочаквано малко хора, но когато Пол приближи лодката до брега и помогна на госпожа Панки да слезе, една седнала във фургона си жена му каза, че самият пазар е в пущинака зад двореца.

— Щото ето какво стана, когато се виждаше от реката и един от марсианските дреднаути мина оттук — посочи тя към превърнатата в ситен чакъл постройка на централната порта.

На десетки метри от рухналата стена земята бе гладка и блестяща като гланц.

Госпожа Панки се оказа изненадващо чевръста за мечешката си осанка и съпругът ѝ заподтичва след нея, щом тя се разбърза през парка, докато Пол реши да се поразтъпче. Мина покрай петдесетина души, някои — явно цели семейства — натоварени на коли за сено.

Други караха малки състезателни двуколки и кабриолети, някога белег на благополучие, но сега само далеч по-неблагонадеждни транспортни средства в сравнение с фермерските фургони. Никой не му се усмихна, а само кимаха на поздравите му, но тези тръгнаха на

пазар хора му се сториха далеч по-нормални от всички оцелели, които бе срещнал досега.

Самият факт, че имат пазар, където да отидат след всички тези кошмарни месеци, бе достатъчен да повдигне духа им. Марсианците бяха дошли и човечеството бе една поробена раса, но животът така или иначе продължаваше.

Докато прекосяваше покрития с калдъръм паркинг пред парка Тилтърд покрай намиращите се там хора, си помисли, че независимо дали това бе мястото, за което бе споменала жената от сънищата, или не, тук поне бе Англия, а тя му бе липсвала. Ужасът все още бе надвиснал над главите на тези хора, които и без това бяха изтърпели жестоки страдания забравеше ли за миг онова, което те бяха преживели, срещу него веднага се изпречваше поредният лишен от крайници или с ужасяващи белези от изгарянията минувач, — но в съзиждането на нов живот върху руините поне имаше някакъв смисъл. А той далеч не можеше да се похвали с подобно нещо за досегашните си странствания.

Всъщност беше уморен — уморен от мислене, от странстване, от всичко.

Когато мина покрай червените тухлени стени и попадна сред зеленината на така наречения пущинак, оказал се изрядно поддържан парк от жив плет и тисови дървета, настроението му се пооправи, въпреки че и тук зеленият килим беше изпъстрен с петна от чуждоземната пурпурна трева.

Пазарът беше в разгара си. Камари стока задръстваха задните части на фургоните и търговията бе оживена. Накъдето и да погледнеш, някой ожесточено се препираше с някого. Ако присвиеше очи, гледката би заприличала на селски панаир от стара гравюра. Никъде не виждаше семейство Панки, което не бе кой знае каква трагедия.

Докато оглеждаше тълпата, която вероятно наброяваше двеста-триста души, забеляза един тъмнокож, тъмнокож мъж да го гледа с нескрит интерес. Щом погледите им се срещнаха, непознатият сведе очи и се обърна, но Пол остана с впечатлението, че мъжът го наблюдава от доста време.

Тъмнокожият мина покрай две жени, които се пазаряха за едно кученце в кошница — Пол не разбра точно за колко бе пазарлъкът, но

предпочете Ъндин Панки да не вижда животинчето, — и изчезна в навалищата.

Пол сви рамене и продължи нататък. Освен азиатските черти, които дори в тези ранни времена не са били кой знае каква рядкост, мъжът не се отличаваше с нищо особено, а и видът му не предизвика у Пол усещането за опасност, което свързваше със своите преследвачи.

Мислите му прекъсна внезапната поява на семейство Панки. Госпожа П. бе цялата в сълзи, а съпругът ѝ безуспешно се опитваше да я успокои. Пол реши, че е видяла сделката за кучето и си е спомнила за нещастния опечен Денди.

— О, господин Джонсън, това е толкова жестоко! — Тя се вкопчи в ръкава му и впи умоляващ поглед, завирайки огромното си лице в неговото.

— Може би искат само да го възпитат като куче пазач... — започна той, но тя не млъкна.

— Току-що я видях — нашата Виола щеше да бъде точно на нейната възраст, ако не бе... О, толкова е жестоко, толкова е жестоко!

— Престанете, госпожо Панки. — Сефтън се огледа нервно наоколо. — Не правете сцени.

— Виола?

— Нашето момиченце. Тя изглеждаше точно така. Искях да си поговоря с нея, но господин Панки не ми разреши. О, бедното ми момиченце!

Пол поклати глава.

— Вашето момиченце? Но нали казахте, че нямате...

— Измислихме си — прекъснатото отсечено Сефтън Панки, но Пол усети тревога в гласа му. — Просто една шега. Измислихме си дете, не разбирате ли — и го нарекохме Виола. Нали така, госпожо Панки?

Ъндин подсмърчаше и триеше носа си с ръкав.

— Моята скъпа Виола.

— Е, а това момиченце там изглежда точно както... сме си представяли, че би изглеждала нашата дъщеря. Нали разбирате?

Той се опита да се усмихне, но усмивката му бе толкова измъчена, че на Пол му се приискаше извърне очи. Каквото и да бе всичко това, налудничавост или преструвка, сякаш бе зърнал нещо,

което не би трябвало да вижда. Госпожа Панки бе престанала да плаче, сякаш усещаше, че е прекалила.

— Толкова съжалявам, господин Джонсън. — Усмивката ѝ не бе по-жизнерадостна от тази на съпруга ѝ. — Сигурно ме мислите за глупачка. И май наистина съм си такава — една стара глупачка.

— Не, съвсем не... — понечи да каже Пол, но Сефтън Панки вече избутваше съпругата си настрана.

— Има нужда от чист въздух — подхвърли през рамо той, сякаш забравил, че наоколо няма нищо друго освен въздух. — Много тежко го преживя... много тежко.

Пол ги гледа известно време да се клатушкат сред тълпата, нейната едра фигура, облегнатата върху дребния му силует.

Стоеше изправен до високия плет, който ограждаше известния лабиринт и дъвчеше някакво месо на шиш, за което мъжът, който му го продаде, се бе закълел във всичко на света, че е козе. Продавачът го замени заедно с халба бира срещу жилетката на Пол, което в момента не му се струваше прекалено висока цена. Пол веднага пресуши бирата, усетил потребност от елементарен комфорт.

Мислите му препускаха хаотично, без да успее да ги подреди. Възможно ли бе да е толкова простичко — в своята самотност семейство Панки си бяха измислили едно въображаемо дете, което да запълва празнотата? А какво имаха предвид, споменавайки, че момиченцето е точно на възрастта, на която би била тяхната Виола, ако не беше? Ако не беше какво? Как би могъл да изгубиш — вероятно, защото бе починало — дете, което си си измислил?

— Вие не сте оттук.

Пол подскочи. Тъмнокожият мъж бе застанал под арката над входа на лабиринта и го наблюдаваше съсредоточено с големите си кафяви очи.

— Аз... да, не съм. Както и повечето хора по всяка вероятност. Такъв пазар не можеш да видиш на километри наоколо.

— Наистина не можеш. — Върху лицето му се мерна бегла усмивка. — Много бих искал да разговарям с вас, господине.

— Джонсън. Защо? И кой сте вие?

Мъжът отговори само на първия въпрос:

— Да речем, че разполагам с известна информация, която може да ви бъде от полза, господине. Като човек... който все пак се намира в

особена ситуация.

Фактът, че се опитваше да подбира внимателно думите си, смути Пол още повече.

— Говорете тогава.

— Не тук — каза мрачно непознатият и посочи към лабиринта.
— Няма да ходим далеч. Последвайте ме.

Трябваше да вземе решение. Мъжът не му вдъхваше никакво доверие, но както забеляза и преди малко, не изпитваше никакъв страх от него. А и подобно на господин Панки, макар и не до такава степен, размерите му в никакъв случай не бяха застрашителни.

— Добре. Но вие все още не сте ми казали името си.

— Не — отсече непознатият, подканвайки го с жест към въртящата се врата. — Не съм.

Сякаш, за да уталожил притесненията му, непознатият спазваше най-малко метър разстояние между тях, докато го водеше между стените на лабиринта. Но вместо да разкрие причината за странното си поведение, зарезпитва Пол за местата, откъдето идваше — защото не знаеше или се правеше, че не знае от коя част на Англия пристига, — и на свой ред му разказа за възстановяването на района около Хемптън Корт след нашествието.

— Човешки същества. Винаги са готови да започнат отначало — обобщил непознатият. — Заслужават възхищение, нали?

— Може би. — Пол спря на едно място. — Вижте какво, ще ми кажете ли нещо най-последно? Или ме домъкнахте тук, за да ме ограбите или нещо такова?

— Ако реша да ограбя някого, ще му кажа ли, че се намира в особена ситуация? — запита в отговор мъжът. — Защото ми се струва, че са много малко онези, които разбират това така добре като вас.

Усети мравките на страха да го полазват по гръбнака и в същия момент си даде сметка за едва доловимия му акцент: независимо от безупречния английски се усещаше, че е индиец или пакистанец. Пол реши, че е крайно време да го принуди да изплюе камъчето.

— Да предположим, че сте прав. И какво от това?

Вместо да захапел вдицата, непознатият се обърна и продължи. Пол побърза да го настигне.

— Съвсем близо сме — обясни мъжът. — Там ще поговорим.

— Още сега.

Непознатият се усмихна.

— Добре. Първото, което ще ви кажа, е, че вашите спътници не са такива, за каквито се представят.

— Сериозно? И какви са тогава? Поклонници на сатаната? Вампири?

Тъмнокожият сви устни.

— Не мога да ви кажа съвсем точно. Но знам, че не са една симпатична, забавна английска семейна двойка.

Завиха зад ъгъла и се озоваха в центъра на лабиринта.

— Пристигнахме — простря ръце той.

— Но това е нелепо. — Раздразнението на Пол трудно прикриваше овладелия го страх. — Не ми казвайте нищо. Довлякохте ме чак тук и защо?

— Съжалявам, но ето защо.

Непознатият се хвърли отгоре му и го сграбчи през кръста, притискайки и двете му ръце. Пол се опита да се освободи, но мъжът се оказа изненадващо силен. Светлината в центъра на лабиринта внезапно започна да се променя, сякаш слънцето изведнъж се премести.

— Хей! — чу се пронизителният вик на госпожа Панки от друго място на лабиринта. — Хей, господин Джонсън? Тук ли сте? Намерихте ли центъра, умнико?

Пол не можеше да си поеме достатъчно въздух, за да извика за помощ. Наоколо му се разстилаше жълто сияние и обгръщаше в бледа прозрачна мъгла пейките, живия плет и покритата с чакъл пътека. Разпознал златната светлина, Пол удвои усилията си. Успя да освободи ръката си и докопа гъстата черна коса на мъжа, но другият го препъна с крак, за да изгуби равновесие, и го блъсна в светлината и ненадейното нищо.

[1] Съпруга на един от британските крале, победила римляните ок. 6261 г. пр.Хр. — Б. пр. ↑

ВТОРА ЧАСТ

ГЛАСОВЕ В МРАКА

*Нека отплува тя — която идва от мрака
и се смъква потайно,
обърнала назад лице
и забравила за какво е дошла!
Дошла си да целунеш това дете?
Няма да ти позволя да го целунеш!
Дошла си да го нараниш?
Няма да ти позволя да го нараниш!
Дошла си да го отнесеш със себе си?
Няма да ти позволя да го вземеш от мен!*

Древноегипетско
заклинание

ТРИНАЙСЕТА ГЛАВА СЪНИЩАТА НА ЧИСЛАТА

*Мрежа/Документален филм: „Адъруърлд“
— окончателната мрежа?*

*(Картина: Замъкът в Нюшванщайн с
издигаща се над Рейн мъгла.)*

*Диктор: Какъв свят биха сътворили за себе
си най-богатите хора на Земята? ББН обяви, че
подготвя документален филм за проекта
„Адъруърлд“, симулационен свят, за който много
се шушука във виртуалните инженерни кръгове.
Съществува ли той? Много хора са убедени, че не
е по-реален от Небивала земя или от Шангри-ла,
но други са категорични, че дори и да е бил
бракуван, действително е съществувал някога и е
бил единственото величаво творение от този
род...*

Тя не мислеше. Тя не бе жива.

Всъщност не притежаваше нито една дарба, която да не бе сътворена от създателите ѝ, и нито веднъж не бе достигнала съдбоносната граница — в класическия научнофантастичен смисъл — да се трансформира в нещо повече от сбора на отделните си части, а не да бъде проста амалгама на времето, усилията и най-съвършеното линейно мислене, на което бяха способни нейните конструктори. И все пак със своята разрастваща се сложност и неочаквана, но необходима идеосинкрания, и без всякакво зачитане на различията, заложи в нея от сътворилите я телесни разумни същества, програмата „Немезида“ бе разкрила известна автономност в себе си.

Програмата бе създадена от някои от най-брилянтните мозъци на планетата, Е-екипа на „Телеморфикс“. Цялото име на групата бе „Екип Ерихон“ и макар техният патрон и наставник Робърт Уелс никога да не

им бе изяснил напълно какви стени им предстоеше да срутят с този или с който и да е от другите им проекти, те се залавяха с възложената задача с онзи *esprit de corps*, характерен за всички, които смятаха себе си за най-добрите и най-бляскавите. Избраниците на Уелс бяха до един надарени, ентузиазирани и ужасяващо целенасочени: имаше моменти, сред затъпяващото напрежение на някой краен срок, когато се чувстваха като някакъв безтелесен разум, а понякога не дори и като пълноценни, съзнателни същества, а единствено като самия проблем с всевъзможните му пермутации и варианти на решения.

Така, както собствените ѝ създатели се отнасяха с безразличие към своите тела — задоволявайки се и в най-добрите времена да им нахлузят небрежно по някаква дреха или да ги нахранят, с каквото дойде, но зададеше ли се някой пусков срок, зарязваха съня си и всякаква хигиена почти изцяло, — програмата „Немезида“ до голяма степен беше обособена от матрицата, в рамките, на която функционираше, а именно проекта „Граал“ (или „Адърланд“, както го наричаха малкото посветени). За разлика от повечето обитатели специално на тази бинарна вселена, възсъздадени от мостри на изкуствени форми на живот, за да имитират действията на живи същества, „Немезида“ бе проектирана да имитира организми от реалния свят само заради плавността на движенията и ненатрапчивостта при осъществяване на наблюденията, но смяташе себе си за част от околната среда точно толкова, колкото грабливата птица се възприема като някой от клоните, на които от време на време каца, за да си почине.

Още повече че я ръководеше инсталирана в нея представа по-скоро за съществуване в нещата, отколкото за наподобяването им, един съвършено различен импулс от онзи, който бе зашифрован в останалите кодови структури, имитации на живот в мрежата. „Немезида“ бе ловец и макар появилата се напоследък в нея потребност да ловува по възможно най-ефективния начин да я бе накарала да се замисли за някаква промяна в методите на функциониране, тя все пак не можеше да действа нито като обикновените форми на изкуствен живот в рамките на проекта „Граал“, нито пък да прескочи границите на електронната вселена, прехвърляйки се в свободното открито пространство отвъд нея.

„Немезида“ обитаваше собствената си реалност. Не притежаваше физическо тяло, поради което бе лишена от телесни тегоби дори когато съпътстващият я облак от стойности се променяше, за да създаде нов достоверен организъм имитация вътре в някоя симулация. Наподобяването на жизнени форми бе предназначено единствено за наблюдателите — самата „Немезида“ не беше нито във, нито част от симулациите. Тя се движеше чрез тях, над тях, през тях. Разрастваше се из цифровото пространство като плътна мъгла, без да съзнава, че симулира безкрайно количество тела, възприемани като реални от сетивата на попадналите в нея човешки същества, така както дъждът не съзнава, че мокри.

След задействането на системата с първата команда, блеснала като светкавица над замъка Франкенщайн, „Немезида“ се бе впуснала да преследва необузданите си нужди по предписания ѝ линеен модел — да открие аномалията, да определи най-голямата/най-близката аномалия, да се придвижи към нея, да изследва точките за сравнение и да продължи неотклонно нататък, все така неудовлетворена. Но вихрецият се информационен хаос, какъвто представляваше сама по себе си мрежата Адърланд, и океанът от променливи стойности, които човешките същества едва ли можеха да проумеят, макар самите те да бяха я създали, не съответстваха напълно на програмата „Немезида“. Разликата между предоставената на „Немезида“ концептуална карта на Адърлътнд и Адърланд, през която тя се придвижваше, бе толкова колосална, че системата замалко не блокира още в първия момент поради простичкия и основен парадокс: ако преследваш аномалии, а си заобиколен единствено от аномалии, то началната точка се оказва и финална.

Но без дори да го съзнават, склонните да допускат грешки телесни разумни същества от Е-екипа на „Телеморфикс“ бяха вложили в своето създание повече приспособимост, отколкото им се искаше. В нейната ганглийна мрежа от практически умения — нагона да ловува, да се придвижва нататък, да открива различията — бе заложена способността да гледа на Адърланд като на нещо непознато, лишавайки я по този начин от абсолютно упование в първоначалната концепция. Кое то я принуждаваше първо да разучи структурата на тази нова, аномална версия на системата, а след това да потърси аномалии в самата структура.

Тази приспособимост обаче бе довела до нови, още по-значителни усложнения и до осъзнаването, че дори и да бъде заобиколен първоначалният проблем, задачата така, както бе поставена, е неизпълнима. Сравнително по-дребните аномалии в системата, които „Немезида“ бе създадена да изследва, бяха твърде много: така, както бе конструирана, „Немезида“ не бе в състояние да ги проучва и отчита със скоростта на възникването им.

Все пак несъответствието не бе непреодолимо. Е-екипът, тези божества, които „Немезида“ не можеше да си представи, поради което нито ги боготвореше, нито се страхуваше от тях, бяха допуснали минимална грешка в изчисленията. Тъй че, ако можеше да се осъществи известно понижение на перцепцията, без да се посегне на ефективността на ловуването, „Немезида“ би могла да се раздроби, за да постигне по-голям обхват. Макар в програмата да не бе вградена представата за аз, един контролен интелектуален център — всеобщо споделяна от създателите ѝ самоизмама, — тя все пак функционираше като единен контролен център или единна причинно-следствена цялост. Подразделянето на този контролен център би понижило капацитета на отделните единици, но би осигурило по-голяма скорост при по-обемните проучвания.

Съществуваше и още един аргумент в полза на раздробяването, нещо твърде странно, което бе привлякло вниманието на програмата „Немезида“ и бе възбудило хладното ѝ любопитство. През безкрайните часове на придвижване и проучване, носейки се върху цифрови ветрове, обработвайки информацията, получена от тяхната форма и сила, до нея бяха достигнали сигнали за нещо друго, нещо толкова различно от вградената в нея концептуална карта на обграждащото я, че се бе оформило като нова заплаха за логическата цялост на програмата „Немезида“.

Някъде — друго понятие, която не означаваше нищо за програмата, тъй като информационното пространство бе лишено от параметри за разстояние и посока, освен симулациите им, предназначени за човешките същества, — в отдалечения край на Адърланд нещата бяха... различни.

„Немезида“ нямаше представа, по какво се различаваха, както и не съзнаваше как така в една вселена без пространствено измерение нещо би могло да бъде отдалечено, но знаеше, че и едното, и другото

бяха истина. И за първи път „Немезида“ изпитваше нещо, което не можеше да бъде изцяло обяснено от нейното програмиране. Това, разбира се, беше поредната аномалия, за която човешките ѝ създатели дори не подозираха, но тази аномалия бе толкова необичайна по своя характер за тези, които бяха проектирали програмата за ловуване, че по всяка вероятност не я бяха забелязали, така както някой съвършено неподвижен обект остава незабележим за някои хищници. Но нещо в това отдалечено „място“, където всичко бе различно, където цифровите потоци се движеха по необичаен и според „Немезида“ непонятен начин, бе привлякло вниманието ѝ, превръщайки се в един вид фикс-идея за това бездушно, безжизнено създание от кодове.

Така че една от многото нейни подверсии, които тя щеше да създаде, извършвайки нещо като самоубийствено саморазграждане на централния аз, щеше да има за задача да изследва тази грандиозна аномалия, отправяйки се по информационните потоци към това невъобразимо отдалечено не-място, и — ако е възможно — да достави обратно нещо, наподобяващо Истината.

„Немезида“ не мислеше. Тя не бе жива. И само някой, който нямаше никакво понятие от параметрите на един обикновен код и от хладната чистота на цифрите, би могъл да допусне, че тя може да мечтае.

ЧЕТИРИНАЙСЕТА ГЛАВА

ИГРИ В СЕНКИТЕ

МРЕЖА/НОВИНИ: Феромоните включени в списъка на веществата под наблюдение.

(Картина: Мравки, приближили глава до глава, търкат пипала една в друга.)

Диктор: Същите химикали насекомите използват за обмен на информация, а търговците очевидно отдавна използват въздействието им, за да оказват натиск върху клиентите си, какво да купуват, и дори да им влияят да избягват конкурентните стоки. Според новите разпоредби на ООН те попадат под строг контрол независимо от протестите на правителствата на САЩ, Франция и Китай.

(Картина: Рауша пред сградата на ООН.)

Виктор Рауша от Отдела за защита на потребителите към ООН обяви регулационните промени.

Рауша: „Проведохме дълга и мъчителна битка с някои изключително могъщи лобита, но потребителите — гражданите — трябва да имат правото сами да решават без каквито и да са подсъзнателни въздействия, а атакуването на обонятелните органи е известно с изключително ефективното си въздействие. Щом на търговците на хранителни стоки бъде позволено да предизвикват усещане за глад у своите клиенти, какво би могло да спре полицията да принуди гражданите да се подчиняват или пък правителствата да ги накара да им бъдат благодарни? Докъде ще ни доведе всичко това?“

— *Код Делфи. Начало.*

Някога обичах дъжда. Ако нещо ми липсва поради факта, че толкова отдавна живея в своя подземен дом, то е усещането на дъжда върху кожата ми.

Да, и светкавицата — тази бляскава цепнатина в небето, сякаш за миг вселената се разтваря, за да разкрие трансценденталната светлина на вечността. Ако нещо ми липсва в това мое състояние, то е гледката на великолепия лик на Бога, който наднича през една пукнатина на вселената.

Казвам се Мартин Дерубен. Не мога да продължа дневника си по обичайния начин, причината, за което ще обясня по-късно, затова нашепвам тези думи в... в нищото, доколкото мога да преценя... с надеждата, че някой ден някак си ще мога да ги възстановя. Нямам представа, що за система лежи в основата на мрежата Адърланд, нито пък каква е степената на паметта й — може би тези думи наистина ще бъдат загубени завинаги, все едно съм ги изкрещяла срещу вятъра. Но за мен тези откровения и размисли са се превърнали от много години в ритуал и не мога да спра сега.

Може би някой друг ще изтегли тези думи от матрицата някой ден след много години, когато всички неща, които ме засягат сега и така силно ме плашат, ще са минало. Какво ще си помислиш, човеко от бъдещето? Ще имали въобще някакъв смисъл за теб онова, което изричам? Ти не ме познаваш. Дори аз понякога, макар да водя този дневник, откакто се помня, имам чувството, че слушам нечии чужди мисли.

В такъв случай с бъдещето ли разговарям, или като всички побъркани жени в човешката история мънкам на себе си, една самотница в своята собствена мрачина?

Няма отговор, разбира се.

По-рано ми се е случвало дни наред да не напиша нито дума в дневника си — дори седмици по време на някое боледуване, — но никога досега пропуснатото време не е съдържало в себе си такива изумителни промени като тези, които ми се случиха, откакто за последен път изложих мислите си. Не знам с какво да започна. Просто не знам. Всичко е свършено различно.

Чудесно е, че отново мога да се заема с дневника си. Известно време си мислех, че никога повече няма да мога да разсъждавам свързано, но с отминаващите дни — или илюзията за дни — в това място ми е малко по-лесно да понасям потреса, на който човек е подложен в Адърланд, или проекта „Граал“, както го наричат създателите му. Физическото ми състояние също се подобри до известна степен, но все още съм по детски несръчна и объркана от света около мен, и почти все така безпомощна, както при загубата на зрението ми преди двайсет и осем години. Това бяха ужасни времена и се бях заклела никога вече да не допусна подобна безпомощност. Изглежда, Бог никога не пропуска да те накаже за самоувереността. Не бих казала, че ми харесва чувството му за хумор.

Но вече не съм дете. Тогава много плаках, плаках всяка нощ и го умолявах да върне зрението ми — да ми върне света, защото тъкмо това ми се струваше, че съм изгубила. Той не ми помогна, както не ми помогнаха и моите изнервени, некадърни родители. Не беше по силите им. Не съм сигурна дали е било и по неговите.

Странно, че си спомням за майка си и баща си след толкова време. Още по-странно е да си мисля, че са все още живи и в този момент се намират на някакви си стотина километра от физическото ми тяло. Разстоянието помежду ни беше огромно още преди да попадна в тази невъобразима Адърланд — тази въображаема вселена, тази играчка на чудовищни деца.

Моите родители не искаха да ми причинят болка. Срещат се и много по-тежки ситуации в живота, но това едва ли би могло да бъде някаква утеха. Те ме обичаха — и продължават да ме обичат, сигурна съм, и раздялата ни вероятно им е причинила огромна мъка, — но те не ме защитиха. А това се прощава трудно, особено след толкова тежко увреждане.

Майка ми Женевиев беше инженер. Както и баща ми Марк. И двамата трудно съжителстваха с други хора и се чувстваха далеч по-сигурни сред цифрите и схемите. Срещнали се като две плахи животинчета сред горските усои и осъзнали сходството на възгледите си, те решили да избягат заедно от мрачините. Но човек не може да избяга от мрака — колкото по-светло е, толкова повече са сенките. Спомням си го много добре от времето, когато светлината все още съществуваше за мен.

Почти не излизахме. Спомням си само как всяка вечер седим пред стенния екран и гледаме някое от онези научнофантастични предавания, така обожавани от тях. Все някакви безкрайни измислици — нищо друго не ги интересуваше. Освен работата им, общуването им един с друг и понякога с мен. Това изчерпваше ангажиментите им към света извън техните глави. Докато стенният екран мигаше, запълвах книжки за оцветяване или четях, или сглобявах играчки, а родителите ми седяха на дивана зад мен и пушеха хашиш — „дискретно“, както се изразиха веднъж, — бърбейки за някоя глупава от научна гледна точка грешка или нелогичност в някое от любимите им предавания. Ако вече го бяха гледали, обсъждаха грешката по същия ентузиазирани и изчерпателен начин, сякаш я виждаха за първи път. Понякога ми се приискваше да им изкрещя и да престанат да дрънкат глупости.

Естествено, и двамата работеха вкъщи и повечето си професионални контакти осъществяваха по мрежата. Това бе една от най-важните причини за избора на професията им. Ако не трябваше да ходя на училище, може би въобще нямаше да излизам от къщи.

Родителите ми нямаха никакви ангажименти към външния свят и отначало гледаха на него с отегчено равнодушие, но с годините то се замени с растяща тревожност. Особено майка ми все по-мъчително изтърпяваше часовете, в които не бях пред очите ѝ, сякаш бях някакво безразсъдно дете астронавт, напуснало безопасното пространство на домашния кораб, а тихите улици в предградието на Тулуза бяха някаква гъмжаща от чудовища чужда земя. Искаше ме обратно на борда веднага след училище. Когато навърших седем години, ако действително съществуваше някаква научнофантастична телепортираща машина, която моментално да ме прехвърля от класната стая в нашата дневна, тя би я закупила независимо от цената.

В ранното ми детство, когато работеха и двамата, те вероятно биха могли да си позволят подобно устройство, ако то съществуваше..., но нещата тръгнаха на зле. Инцидентните моменти на веселост у баща ми всъщност прикриваха една сковаваща го безпомощност и при най-малкото усложнение. Някакъв противен администратор най-накрая успя да го изхвърли от една компания, в чието създаване бе участвал, и-той бе принуден да се задоволи с понископлатена работа. Майка ми загуби работата си без каквато и да е вина — компанията загуби договора си с ЕКА, Европейската

космическа агенция, и отделът ѝ бе закрит — а за нея се оказва непосилно да тръгне да си търси нова. Постоянно си търсеше извинения, за да не излиза от къщи, и прекарваше все по-голяма част от времето си в мрежата. Родителите ми не помръдваха от къщата си в кроткото предградие, но с всеки изминал месец това удоволствие ставаше все по-скъпо за тях. Обтегнатите обсъждания понякога прерастваха в изострени и взаимнообвинителни спорове. Продадох скъпата си процесорна станция на един свой приятел и я замених с евтин модел, произведен някъде в Западна Африка и купен на втора ръка. Престанаха да купуват нови неща. Хранехме се евтино — майка ми приготвяше някакви супи, оплаквайки се като принцеса, която са превърнали в кухненска слугиня. И до днес свързвам миризмата на варени зеленчуци с нещастие и стаено недоволство.

Бях осемгодишна, когато дойде предложението — достатъчно голяма, за да знам, че въкъщи нещата не са наред, но без абсолютно никакви възможности да променя каквото и да било. Познат на баща ми спомена, че майка ми би могла да намери работа в някаква изследователска компания. Тя не прояви интерес — в този момент само пожар бе в състояние да я измъкне от къщата, а не знам дали и той би могъл, — но баща ми се възползва от предложението, надявайки се вероятно, че може да започне допълнителна почасова работа там.

Това не стана, макар че мина през няколко интервюта и се запозна сравнително добре с един от ръководителите на проекта. Тази жена, която, убедена съм, искаше да помогне на баща ми, спомена, че макар засега да нямат нужда от повече инженерни кадри, търсят хора, които да се подложат на някакъв експеримент и че компанията, субсидираща проекта, плаща много добре.

Баща ми пожела да стане доброволец. Тя му каза, че не отговаря на изискванията, но ако се съди по формуляра му, неговата осемгодишна дъщеря отговаря. Ставало дума за експеримент, свързан със сетивните възприятия, финансиран от „Клинсор Груп“, швейцарски специалисти по технологии в сферата на медицината. Проявява ли интерес?

За негова чест трябва да призная, че баща ми не се съгласи веднага, макар предложената сума да беше почти колкото едногодишната му заплата. Прибра се въкъщи доста объркан. Двамата с

майка ми си шушукаха цялата вечер по време на безконечното предаване, говорейки малко по-високо едва след като ме сложиха в леглото. По-късно осъзнах, че макар нито един от двамата да не е бил категорично за или против, възникналите вследствие на предложението недоразумения между тях ги бяха докарали по-близо до развод откогато и да е до този момент. Типично за тях — дори при най-тежката криза в съвместния им живот те не знаеха какво точно искат.

Три дни по-късно, след няколко разговора за потвърждение с псевдоакадемичната организация, на която се заплащаше, за да извърши проучването — тук нито преувеличавам, нито обвинявам несправедливо, тъй като още тогава бяха останали съвсем малко университети, които да не бяха продали душата си на корпоративния капитал, — родителите ми стигнаха до убеждението, че всичко ще е за добро. Мисля си дори че странните им асоциални разсъждения ги бяха довели до извода, че от цялата тази работа биха могли да произтекат много важни последици за мен самата, много по-важни от припечелените за семейството пари — че някаква скрита моя способност би излязла наяве по време на проучването и аз бих се оказала далеч по-изключително дете, отколкото им се струваше на самите тях.

В едно отношение се оказаха прави — животът действително се промени завинаги.

Спомням си, че майка ми влезе в моята стая. Бях си легнала и четях някаква книга, защото техните страни, почти... сомнамбулни — тъкмо тази е думата — техните сомнамбулни караници през последните няколко дни ме бяха изнервили, и аз я погледнах виновно, когато влезе, сякаш ме беше заварила да върша нещо нередно. Одърпаният ѝ джемпър бе просмукан от едва доловимата миризма на хашиш. Беше леко замаяна, както обикновено в този вечерен час, и отначало, докато обмисляше как да ми съобщи новината, се уплаших от неразбраното ѝ, завалено бърбене. Заприлича ми на някакво животно или на чуждоземен двойник от предаванията по мрежата, които бях гледала като дете.

Когато ми съобщи какво решение са взели, уплаших се още повече. Щях да прекарам известно време съвсем самичка, обясни ми тя, за да помогна на някакви хора в някакъв експеримент. Приятни

мъже и жени — чужденци, искаше да ми каже всъщност тя — щели да се грижат за мен. Щяла съм да помогна на цялото семейство и щяло да ми бъде интересно. Всички мои съученици щели да ми завиждат, когато съм се върнела.

Как бе възможно една жена, дори погълната изцяло от себе си като майка ми, да предположи, че това би могло да ми въздейства по някакъв друг начин, освен да ме ужаси? Плаках цялата нощ и през следващите дни. Родителите ми се държаха така, сякаш ме беше страх да отида на летен лагер или да отида на училище в първия учебен ден, и ми повтаряха, че създавам главоболия, но дори и те май се досещаха, че има нещо съмнително в родителското им поведение. Всяка вечер ми предлагаха любимите ми десерти и цели две седмици изобщо не пушиха хашиш, така че спестиха пари и ми купиха нови дрехи.

В деня на пътуването облякох новото сако и новата рокля. Със самолета до Цюрих с мен дойде само баща ми — по това време майка ми не бе в състояние да отиде дори до пощенската кутия на ъгъла, без да се подготвя за това цели часове. Когато кацнахме, денят се оказа толкова мрачен, че запомних за цял живот този сив, металически цвят, както й чувството, че баща ми възнамерява да ме изостави също както бащата на Хензел и Гретел бе изоставил своите деца в гората. Хората от института „Песталоци“ ни качиха в голяма черна кола, точно от онези, които малките момичета никога не би трябвало дори да приближават. Всичко беше тайнствено и зловещо. Малкото, което успях да видя от Швейцария при пътуването до института, ме ужаси — сградите бяха много чудновати и земята вече бе покрита със сняг, макар в Тулуза все още да беше съвсем топло. Когато пристигнахме в комплекса от ниски сгради, заобиколени от градини, които положително бяха по-приветливи в по-приветливите сезони, попитаха баща ми дали би искал да прекара първата нощ преди началото на експеримента заедно с мен. Той вече си бе купил билет за вечерния самолет, загрижен повече за майка ми, отколкото за мен. Разплаках се и не го целунах за довиждане.

Странно, много странно... всичко беше много странно. По-късно разпитвах родителите си — не, настоявах да ми кажат как са могли да изпратят едно дете на такова място. Не бяха в състояние да ми отговорят по никакъв друг начин, освен че всичко им се е струвало чудесно. „Кой би могъл да предположи, че ще се случи подобно нещо

скъпа?“ — повтаряше майка ми. Наистина кой? Вероятно някой, който би помислил за нещата отвъд стенния екран и всекидневната.

И до ден днешен побеснявам, като си спомня.

Хората в института „Песталоци“ бяха по своему мили и внимателни. Работеха с много деца, а швейцарците не обичат своите синове и дъщери по-малко от другите хора. Имаше и няколко сътрудници, чиято единствена грижа беше да правят всичко възможно обектите на изследванията — тъй като почти цялата дейност на института бе подчинена на развитието на децата — да се чувстват добре. Помня една госпожа Фюрстнер, която бе изключително внимателна. Често се питам какво ли е станало с нея. Беше не по-възрастна от майка ми и сигурно все още е жива и си живее в Цюрих. Все пак се надявам, че вече не работи в института.

Няколко дни ме оставиха да свикна с новата обстановка. Бяхме много деца в една стая, повечето от тях говореха френски, тъй че не се чувствах самотна в буквалния смисъл на думата. Хранеха ни добре и нашите опекуни ни предоставяха всевъзможни играчки и забавления. Гледах научнофантастични програми по мрежата, но те ми се струаха необичайно безинтересни без нескончаемите коментари на родителите ми.

Най-после госпожа Фюрстнер ме запозна с доктор Бек, която имаше руса коса и ми заприлича на принцеса от приказките. Докато тя ми обясняваше със сладкия си и успокоителен тон, какво ще трябва да направя, вярвах все повече и повече, че няма да ми се случи нищо лошо. Такава красива жена никога не би се опитала да ми причини болка. Дори и да станеше някаква грешка, знаех, че госпожа Фюрстнер не би позволила да пострадам. Разбирате ли, винаги бях живяла под закрила — макар и не в пълния смисъл на думата, както щях да разбера по-късно — и сега тези хора ме уверяваха, че поне в това отношение нищо нямаше да се промени.

Щях да участвам в експеримент по сензорна недостатъчност. И до днес не знам със сигурност, какво точно очакваха да научат. По време на следствието дадох показания, че им било възложено да изследват първичните биологични ритми, а също и да установят как влияят факторите на околната среда върху процеса на обучение и развитие. Каква полза би извлякъл от това един медицински и фармацевтичен международен консорциум като „Клинсор“, така и не

се изясни, но хората в него бяха отпуснали огромен бюджет за провеждане на изследванията и бяха замесени много интереси — институтът „Песталоци“ беше само един от многото благодетелствани от тяхната щедрост.

Щеше да бъде нещо като необикновена ваканция, обясни ми доктор Бек. Щях да бъда оставена сама в една много тъмна и много тиха стая — като моята вкъщи, но със собствена баня. Щях да имам на разположение куп играчки, игри и упражнения, с които да се занимавам, но трябваше да го правя на тъмно. Всъщност нямаше да бъда сама, обясни ми докторът, тъй като тя или госпожа Фюрстнер непрекъснато щели да слушат звукопредавателите. Бих могла да им се обадя веднага щом ми се прииска, и те щели да ми отговорят. Щяло да продължи само няколко дни и когато всичко свърши, щели да ми дадат толкова торти и сладолед, колкото мога да изям и която си искам играчка. А и на родителите ми, не се притесни да добави тя, щяло да бъде заплатено.

Сега звучи глупаво и едва ли има някакво значение, но като малка не се боях особено от тъмнината. Всъщност, ако пишех разказ, щях да започна така: „Като дете никога не съм се бояла от тъмното.“ Разбира се, ако знаех, че ще прекарам останалата част от живота си в мрак, може би щях да се противопоставя на онова първо спускане в него.

По-голямата част от събраната от института „Песталоци“ информация от мен и другите подложени на експеримента за сензорна недостатъчност деца беше в основата си ненужна. Тя само потвърждаваше вече откритото при хора, прекарвали продължително под земята, в пещери или кабинни без осветление. При подложените на теста деца се проявиха известни разлики в сравнение с възрастните — те се приспособяваха по-добре в последна сметка, макар да се оказаха по-склонни към неблагоприятни увреждания при своето развитие впоследствие, но подобни очевидни открития са твърде нищожен резултат за такава скъпа програма. Години по-късно, когато се върнах и прочетох показанията на изследователите от компанията по време на съдебния процес, истински се вбесих, като разбрах заради какви незначителни познания съм загубила своето щастие.

Отначало, както ми бе казала доктор Бек, беше съвсем простичко. Хранех се, играех и прекарвах дните си в тъмнина. Лягах

си при абсолютен мрак и се събуждах в същото черно нищо, много често от гласа на някой от изследователите. Започнах да разчитам на тези гласове, а не след дълго и да ги виждам. Те имаха цвят, форма — неща, които ми е трудно да опиша, както не мога да опиша и на настоящите си спътници, по какво се различават възприятията ми в този изкуствен свят от техните. Това, изглежда, бяха първите прояви на синестезията, предизвикани от ограничена сензорна информация.

Отначало игрите и упражненията бяха простички неща: звукоопознавателни тестове, проверка на чувството ми за време и на паметта ми, физически задачи, за да разберат как въздейства тъмнината на усещането ми за равновесие и на цялостната ми координация. Сигурна съм, че са наблюдавали всичко, което изяждам, изпивам и дори онова, което изхвърлям от себе си.

Не след дълго започнах да губя каквато и да е представа за време. Заспивах, щом се уморя, и ако изследователите не ме събудеха, можех да спя по дванайсет и повече часа или пък само четирийсет и пет минути. И нищо чудно, че се събуждах без абсолютно никаква представа, колко време бе изминало. Това не ме притесни особено хората започват да се боят от загубата на контрол над времето с възрастта, — но други неща ме притесняваха. Липсваха ми моите родители, колкото и безпомощни да бяха, и без да мога да го обясня, мисля, че започнах да изпитвам страх от възможността никога да не видя отново светлината.

За съжаление този страх се оказа пророчески.

От време на време доктор Бек ме караше да разговарям с някое от другите деца по аудиоканала на затъмнения екран. Някои бяха изолирани на тъмно като мен, други бяха на светло. Не знам какво научиха изследователите — бяхме деца в края на краищата и макар децата да обичат да играят заедно, те не са особено словоохотливи. Но едно от тях беше по-различно. Първия път, когато чух гласа му, се уплаших. Мънкаше и бръцолевеше — във вътрешното ми зрение звукът имаше заострена, ръбеста форма, като някаква старинна механична играчка, — и никога не бях чувала подобен акцент. Сега, като си припомням, ми се струва, че това бяха звуци от синтезатор, но тогава в съзнанието ми възникваха ужасяващи образи — какво или кой би могъл да говори по такъв начин.

Странният глас ме попита как се казвам, но не ми каза своето име. Звучеше някак неуверено и правеше големи паузи. Сега всичко ми изглежда доста странно и се питам дали не съм разговаряла с някакъв изкуствен разум или някое душевноболно дете, чиито недъзи са били лекувани с тази технология, но тогава бях едновременно впечатлена и объркана от този нов партньор в игрите, който се изказваше толкова бавно и изговаряше най-накрая думите по такъв странен начин.

Каза ми, че е сам. Че е на тъмно също като мен или поне няма възможност да вижда — никога не говореше за зрение освен с наизустени метафори. Може би беше сляп, както аз сега. Не знаеше къде се намира, но искаше да излезе — непрекъснато го повтаряше.

Първия път бяхме заедно само няколко минути, но при следващите случаи разговаряхме по-продължително. Научих го на някои от звуковите игри, които изследователите бяха прилагали в моите занимания, пеех му песни и му казвах стихчета, които помнех. Беше му невероятно трудно да проумее някои неща, а други схващаше поразително бързо — на моменти имах чувството, че се намира в черната ми като катран стая и наблюдава всичко, което върша.

При петата или шестата ни „визита“, както ги наричаше доктор Бек, той ми каза, че съм му приятел. Не бихте могли да си представите по-сърцераздирателно признание, което запомних завинаги.

Прекарах безброй дни от зрелия си живот в опити да открия това загубено дете — проучих всички възможни следи в архивите на института, открих всеки, който е бил свързан по някакъв начин с експеримента „Песталоци“, — но така и не успях. Сега се питам дали то изобщо беше дете. Не бяхме ли всъщност обекти на някакъв турингов експеримент? Подготовка на програма, която един ден би могла да се приложи безпроблемно върху възрастни, но засега можеше да се осъществи единствено чрез разговори с осемгодишни хлапета, при това не твърде успешно?

Каквото и да беше, повече не си говорихме. Защото се случи нещо друго.

Бях прекарала в мрака доста дни — над три седмици. Изследователите се подготвиха да приключат участието ми в експеримента през следващите четиридесет и осем часа. Тъкмо ми задаваха един изключително сложен и подробен финален

диагностичен тест — госпожа Фюрстнер ми го обясняваше с псевдомайчинска нежност, — когато нещо се обърка.

Показанията на съдебния процес са неясни, тъй като самите хора от института „Песталоци“ не са сигурни какво се бе случило, но е било някаква много тежка авария, засегнала цялата му сложна система. Първото, което осъзнах, бе, че вече не чувам мекия, очарователен глас на госпожа Фюрстнер, секнал на средата на фразата. Жуженето на климатичната инсталация, което не бе прекъснало нито за миг, също спря внезапно, оставяйки ме в абсолютна тишина, от която ме заболяха ушите. Всичко бе спряло — абсолютно всичко. Всички окуражителни звуци, благодарение на които мракът не ми се струваше така безкраен и плътен, бяха секнали.

След няколко минути започвах да изпитвам страх. Помислих си, че може да е имало обир и лоши хора са отвлекли доктор Бек и останалите. Или пък някакво огромно чудовище ги е убило и сега души нагоре-надолу по коридорите и ме търси. Втурнах се към дебелия звукоизолационна врата на обиталището ми, но тъй като енергийната система не функционираше, бравата бе блокирала. Не успях да откряна и капака на процепа, през който ми подаваха храната. Ужасена, започнах да викам доктор Бек, госпожа Фюрстнер, но никой не дойде и никой не ми отговори.

Мракът се превърна в нещо — плътно и осезаемо. Имах чувството, че ще ми отнеме дъха, ще ме стисне и ще ме задуши, докато ме изпълни със своята непрогледност като удавник в океан от мастило. Безпределно нищо — нито звук, никакъв глас, самата гробовна тишина.

От показанията знам, че на инженерите са им трябвали почти четири часа, за да задействат системата. На малката Мартин, забравеното в мрака дете, те се сториха цели четири години.

И тогава, в последния момент, докато съзнанието ми се луташе край стръмните брегове на бездната, очаквайки всеки миг да се разпадне завинаги в много по-дълбоката от всяка слепота пустош, нещо застана до мен.

Внезапно и без каквото и да е предупреждение аз престанах да бъда сама. Усетих някого до себе си в тъмнината, но това не ми донесе облекчение. Този някой, който или каквото и да беше, изпълни пустотата с най-ужасяващата и неопишуема самота. Дете ли чух да

плаче? Чух ли нещо въобще? Не знам. И сега не знам нищичко, а тогава сигурно съм била луда. Но усетих нещо да идва и да присяда до мен, и да ридае горчиво в дълбоката черна нощ, някакво празно и студено, и свършено самотно присъствие, най-кошмарното нещо, което съм изпитвала някога. Седях онемяла и вкаменена от ужас.

И в този момент осветлението се включи. На какви невероятни дреболии се крепи животът. Да попаднеш на кръстовището точно в момента на смяната на светофарите, да се върнеш за забравения портфейл и да изпуснеш самолета, да се окажеш под лъча на уличната лампа тъкмо когато някой непознат гледа натам — незначителни случаи, които могат да променят всичко. Колкото и да бе сериозна и невероятна, сама по себе си аварията в системата на института не би могла да бъде единствената причина. Но една от инфраструктурните подсистеми била неправилно кодирана — въпрос на няколко сбъркани шифъра — и трите помещения в моето крило били лишени от точната процедура на задействане. Тъй че, щом системата се включила, вместо от мъждукащото като от тънко резенче при новолуние сияние на светлините за адаптацияния период трите апартамента били залени от хилядаватовата светлина на аварийното осветление като от нова звезда. Другите два апартамента били празни — единия не го ползвали от седмици, обитателят на другия бил откаран дни преди това в болницата на института с варицела. Аз единствена видях аварийните светлини да блясват като някакво Божие око. Видях ги за миг и това бе последното, което видях някога.

Всички специалисти до един — а те са безчет — твърдят, че увреждането не е физиологично. Травмата, колкото и да бе тежка, не би трябвало да е хронична. Не може да се установи никакво увреждане на очния нерв и тестовите потвърждават, че в действителност „виждам“, тоест онази част от моя мозък, която възпроизвежда зрителни представи, продължава да реагира на сигналите и да ги възпроизвежда. Но всъщност аз не виждам, независимо какво сочат тестовите.

Старото наименование е „истерична слепота“ — ще рече, че бих могла да виждам, ако имах желание за това. Ако е истина, то тя е чисто научна истина. Ако беше до собственото ми желание, нямаше да прекарам всички тези години досега в тъмница — нима някой би допуснал обратното? Но този изгарящ миг заличи от паметта ми

способността ми да виждам, запращайки ме във вечния мрак и превръщайки ме в това, което съм сега, така както бе преобразен Савел при пътуването си към Дамаск.

Оттогава живея в тъмнина.

Съдебният процес се проточи почти три години, но си спомням съвсем малко неща. Бях захвърлена в съвършено различен свят, сякаш някаква зла фея ме бе омагьосала да загубя всичко. Мина дълго време, преди да си създам свой свят, в който да мога да живея. Родителите ми спечелиха няколко милиона от „Клинсор“ и института „Песталоци“ и похарчиха почти половината за мен. Тези пари ми дадоха възможност да уча в специализирани училища и да си осигуря обзавеждане, дом и усамотение, когато пораснах. В известен смисъл ми дадоха възможност да се отделя от своите родители — вече не се нуждая от тях.

Имам още много неща да разкажа, но времето тече много бързо. Не знам от колко време седя и шептя тук, но чувствам, че слънцето вече изгрява в това странно място. Така да се каже, поставих ново начало на своя дневник с тези изречени в нищото думи със съвсем смътната надежда, че някой ден ще мога да ги възстановя. Не казваше ли за себе си английският поет Кийтс: „тоз, чието име е написано върху вода“? Така. Ще бъда Мартин Дерубен, сляпата магьосница на един нов свят, и ще напиша името си във въздуха.

Някой ме вика. Трябва да вървя.

Код Делфи. Край.

Мелодичната секвенция от хармонични звуци се разпадна на множество подсеквенции, но главната тема продължи да се повтаря. Подсеквенциите също се умножиха, образуваха пласт върху пласт и след малко целият свят се превърна в мрежа от звуци, толкова заплетена, че бе невъзможно да отделиш един тон от нея, камо ли отделна секвенция. Накрая всичко се сля в една-единствена нота фа диез с милиони трептящи, вибриращи, бликащи и резониращи хармонии, сякаш звука на зараждащата се вселена.

Мисловната музика на Дред. Освен ловуването и адреналиновите дози от време на време, тя бе единствената му дрога. Не я използваше безразборно и настървено, както някой енергиен гладник, който би се

натъпкал с вихрено парче на „черно“, а по-скоро с отмереното спокойствие на лекар наркоман, който приема ударна доза чист фармацевтичен хероин, преди да се върне към професионалните си задължения. Бе освободил следобед си от ангажименти, окачайки цифрово „Не смущавайте“ на входния си канал, и се бе изтегнал по гръб в средата на килима в своя офис в Картагена, поставил възглавница под главата си и пластмасова бутилка пречистена вода до едната си ръка, заслушан в хора на сферите.

Докато този единствен тон ставаше все по-плавен и простицьк, тъй като повторенията ставаха все по-натрапчиви, той изпита усещане, че се издига над тялото си в празното сребърно пространство, към което се бе устремил. Той беше Дред, но и Джони Вулгару, а така също и още нещо, свързано по странен начин с Пратеника на смъртта на Стареца — но беше и още повече. Всички тези неща едновременно, разраснали се до рамките на звездна система... празна, изпълнена с черен мрак, но същевременно заредена със светлина.

Усети как някаква гореща точка в центъра на съществуването му започна да се разтяга. Както се носеше в сребрилата празнота на музиката, усети силата му да се разраства. Можеше да протегне ръка и да скърши нещо далеч по-сложно и могъщо от някаква охранителна система. Под себе си виждаше Земята, забулена в мрак и обкичена със сферичната украса на електронни орбити, тъничка като косъм броеница от светлинки, и изпита усещането — в сребрилото си, наситено от подлудяваща музика великолепие, — че ако пожелае, би могъл да прекърши целия свят.

Дред усети, че се смее някъде в себе си. Струваше си да се посмее. Наистина си струваше.

Дали това изпитваше Стареца? Такова ли всемогъщество усещаше постоянно? Че светът е негова собственост и може да прави с него каквото му скимне? Че такива като Дред са само някакви нищожни светлинки, по-незначителни и от светулчици?

Дори и така да бе, то не притесняваше Дред. Бе се отпуснал в своето сребристо самодоволство и не изпитваше никаква завист или страх от Стареца. Всичко щеше да се промени, при това съвсем скоро.

Но той имаше други неща за обмисляне, други мечти за мечтаене. Остави пулсиращият тон да го изведе отново от него. Промяната го сгръ, завръщайки го в хладното сребристо пространство,

откъдето можеше да вижда далеч напред и да обмисли всички дребни детайли, с които му предстоеше да се справи оттук нататък.

Дред се отпусна върху голия под на офиса и се заслуша в мисловната си музика.

Мина досадно много време, докато тя отговори на обаждането. Вече се бе включил в сим-линията и знаеше, че пътниците в Адърланд в момента спят. Какво се мотаеше тази жена, пак ли си вземаше душ? Нищо чудно, че така си падаше по котката си — самата тя бе една постоянно почистваща се котка. Тази кучка имаше нужда от малко дисциплина... може би от градивния тип.

„Не — напомни си той. — Не забравяй сребърното място.“

Въведе тиха музика — не мисловната (беше изчерпал полагаемата се седмична доза, а в това отношение бе непреклонен), а лека мелодия на спокойно плискаща се езерна вода. Нямаше да се остави на раздражението да обърка всичко. Беше очаквал този момент цял живот.

Макар повикването да бе обозначено със собствения му код, гласът ѝ прозвуча без изображение.

— Ало?

„Сребърното място — каза си той. — Всемирът.“

— Аз съм, Дулси. Да не би пак да излизаш от банята?

Луничавото лице на Дулси Ануин цъфна на екрана. Действително бе навлякла хавлиен халат, но червеникавата ѝ коса беше суха.

— Бях забравила образа изключен след предишния разговор.

— Както и да е. Имаме проблем с нашия проект.

— Имаш предвид, че пак се разделиха? — Тя врътна очи. — Ако продължава по този начин, ще останем единственият сим. След като изчезнаха малките разбойници, останахме четирима — с нашия пет.

— Не е това, макар никак да не е приятно.

Дред зърна през отворената врата на кухнята зад гърба ѝ да се движи някаква сянка.

— Има ли някой при теб?

Тя извърна уплашено глава.

— О, Божичко. Това е Джоунс. Котката. Наистина ли допускаш, че ще водя подобен разговор с теб, ако имаше някой друг?

— Всъщност не.

Засили леко плискащата се музика, за да потисне раздразнението си, и успя дори да се усмихне.

— Съжалявам, Дулси. Много работа ми се струпа.

— Действително много работа. Сигурно си планирал току-що приключилия... проект месеци наред. Кога си почивал за последен път?

Отнасяше се с него като към някакъв нищожен, треторазреден наемник. Стана му смешно.

— От известно време не съм и именно за това искам да поговорим. Имаме проблем. Не само че не можем да включим трети човек да управлява сима, но и не може да бъде управляван от двама отсега нататък.

Тя се намръщи.

— Какво искаш да кажеш?

— Изглежда, не ме слушаш внимателно.

Опита се да ѝ обясни спокойно, но не му бе приятно, че трябваше да изтъква безспорно очевидни неща, особено като знаеше какво щеше да поиска от нея.

— Тази Мартин — сляпата жена. Ако казва истината, а не виждам причина да не ѝ вярвам, то тя е сериозна опасност за нас.

Сякаш заварена в неловка ситуация, Дулси моментално прие сериозно изражение.

— Продължавай.

— Тя възприема информацията по неразбираем за нас начин. Твърди, че усеща неща във виртуалното обкръжение, които ти и аз — или останалите бегълци на Небесния бог — не могат да усетят. Ако досега не е забелязала, че нашият сим се населява от двама души, само въпрос на време е да го разбере.

— Тъхъ.

Дулси кимна, след което се обърна и се приближи до дивана си. Седна, вдигна чаша към устните си и отпи една глътка, преди да продължи.

— Наистина мислих за това.

— Сериозно?

— Стигнах до извода, че най-лошото би било, ако настъпи внезапна промяна в излъчваните подсъзнателни сигнали. — Тя отпи още една глътка и разбърка с лъжичка течността в чашата. — Може

вече да си е изградила образ за нас, който да възприема като сигнала на нашия сим. Ако отново настъпи промяна, тя ще я забележи. Най-малкото съществува подобна вероятност.

Част от възхищението му към Дулсинея Ануин се възвърна. Казаното от нея беше абсолютна глупост, но доста смислено като светкавично скроена хипотеза. Не се стърпя да не се запита дали би била така спокойна и самодоволна, ако познаваше истинския му облик — ако имаше представа за истинската му същност, когато всички маски бъдат свалени... Прогони разсейващите го мисли.

— Хм. Схващам какво искаш да кажеш. Имаш основания, но не съм сигурен, че ще го взема изцяло предвид.

Той усети, че тя има намерение да се опита да упорства по отношение на току-що хрумналата ѝ мисъл.

— Ти си шефът. А според теб как би трябвало да постъпим? Тоест какъв избор имаме?

— Каквото и да направим, трябва да вземем бързо решение. А ако не оставим нещата такива, каквито са в момента, единственият начин е един от нас да поеме изцяло сима.

— Изцяло? — Тя едва не загуби самообладание. — Но това е...

— Знам, че идеята не звучи привлекателно. Но може да се наложи да постъпим именно така — всъщност ти ще трябва да се заемеш, тъй като имам ужасно много други неща да върша. Но ще помисля върху това, което каза, и ще ти се обадя по-късно. Довечера в 22:00 твоё време, става ли? Симът би трябвало да спи по това време или пък ще го изтеглим настрана, за да се изпикае, или нещо такова.

Зле прикритото ѝ раздражение го развесели.

— Ясно. В 22:00.

— Благодаря, Дулси. А, един въпрос. Знаеш ли много стари песни?

— Какво? Стари песни?

— Интересно ми е едно нещо, което чух. Почва така... Внезапно му се отця да ѝ я изпее — щеше да прозвучи, сякаш издава безпомощността си пред един човек, който в края на краищата му е подчинен. И все пак запя:

— „... ангел ме докосна, ангел ме докосна...“ Нещо такова. Повтаря се все едно и също.

Дулси се вторачи в него, сякаш го бе заподозряла, че се занимава със съвършено странични проблеми.

— Никога не съм я чувала. С какво те заинтригува?

Усмихна ѝ се с възможно най-чаровната си усмивка, сякаш искаше да ѝ каже: „С удоволствие ще те откарам.“

— Нищо особено. Стори ми се позната, но не помня откъде. Значи в 22:00 — и се изключи.

— *Код Делфи. Начало.*

Беше шумът на реката. Странно, че с такъв остър слух като моя, снабден с най-добрата слухова апаратура, закупена с парите от съдебния процес — която в момента обработва информацията от очевидно най-добрата звуковъзпроизвеждаща апаратура, закупена с парите на Братството на Граала, — може да ме заблуди шумът от течаща вода.

Замислих се за новия си дневник и разбрах, че началото му е твърде песимистично. Надявам се, че един ден размишленията ми ще могат да бъдат възпроизведени, но обстоятелството, че отделям толкова време за собствената си история, означава, че някой друг, а не аз, ще бъде техният слушател. Може и да са му от полза, но не предават точното ми настроение. Трябва да звуча така, сякаш се надявам да ги възстановявам някога за себе си. И когато го направя, ще искам да ми напомнят как съм се чувствала точно в този момент.

Не мога да споделя кой знае колко за това, как се озовах в тази мрежа, защото си спомням съвсем малко. Охранителната система, каквато и да е тя, изглежда подобна на програмата за ловене на деца с нейното дълбоко хипнотизиращо въздействие, която по такъв ужасяващ начин описа Рени, разказвайки за виртуалния нощен клуб. Изглежда, оказва въздействие на подсъзнателно ниво и причинява принудителни физически ефекти. Лично аз си спомням само за усещане за нещо яростно и злобно. Това очевидно е програма или мрежа, въздействаща върху нервната система, способна да умалява неимоверно много познатите ми неща. Откакто съм в мрежата обаче, постепенно успях да възвърна разума си в ужасяващия и умопомрачителен шум, едновременно реален и метафоричен, което преди това ми се струваше невъзможно. И сега мога да върша неща,

които никога преди не съм вършила. Превъзмогнах хаоса и проникнах в съвършено нова сфера на сетивни възприятия, подобно на опръскания от кръвта на дракона Зигфрид.

Чувам падането на листото и растенето на тревата. Мога да помириша трептящата върху листото капка. Усещам сложните и непредвидими обрати на времето и техните проекции. Всичко това е твърде увлекателно — също като кацнал на клона млад орел, който разперва криле срещу вятъра за първи път, и аз имам усещането за безграничността на възможностите си. Ще ми бъде непосилно да се откажа от тях, но се моля да успеем, разбира се, и да доживея, за да го направя. Предполагам, че ако настъпи такъв момент, ще го сторя наистина с радост, но просто не мога да си представя, че е възможно да се случи.

Всъщност е почти невъзможно да си представя, че ще успеем. Вече четирима от нас изчезнаха. Не сме в състояние да научим къде са Рени и !Ксабу, а чувството ми, че са тук, в това особено място, рязко отслабна; Орландо и младият му приятел бяха отвлечени от реката. Поне не се съмнявам, че момчетата са преминали в някоя от безбройните симулации.

Така че останахме петима. Четиримата изчезнали са именно онези, с които бих предпочела да остана заедно — най-вече Рени Сулавейо, която независимо от чепатостта си ми стана почти приятелка и ми липсва много, но ако трябва да бъде честна, това може би е така, защото все още не познавам достатъчно добре останалите. Все пак те са доста странна група, особено в сравнение с откритостта на !Ксабу и Рени, и ми е малко трудно с тях.

Сладкия Уилям е най-странният от всички, но ми се иска да вярвам, че зад мрачната му ирония се крие нещо съвсем банално като добродушие. Когато се върнахме на брега, той бе несъмнено покрусен от изчезването на Орландо и Фредерикс. Но за моите нови и не съвсем понятни за самата мен сетива той е някак си недовършен. На моменти ми се струва двусмислен, въпреки наглото си поведение сякаш се страхува да не бъде разкрит. Питам се какво ли се крие зад нежеланието да разкаже за себе си.

Възрастната Куан Ли като че ли не е толкова сложен характер, но вероятно само ѝ се иска да изглежда такава. Тя е изключително деликатна и спокойна, но направи няколко изненадващо уместни

предложения и с положителност вътрешно е по-силна, отколкото би искала да изглежда. На няколко пъти през този следобед, когато дори упоритата Флоримел бе готова да се откаже от търсенето на Рени и ! Ксабу, Куан Ли успя да ни накара да продължим и ние я последвахме засрамени. Прекалено много ли се задълбочавам? Не е чудно, че човек с нейната националност и на нейната възраст би изпитвал необходимост да скрие способностите си зад маската на скромността. И все пак... не знам.

Флоримел, която е също така саможива като Уилям, ме тревожи най-много. Външно погледнато тя е самата деловитост, енергичност и сякаш изобщо не я интересуват останалите. Но в други моменти полага огромни усилия, за да не проличи слабостта ѝ, макар може би никой друг освен мен да не го забелязва. В нея се сблъскват толкова противоположни... каква ли е точната дума? Емоции, струва ми се. Подвластна е на толкова чудати, но същевременно неуловими промени на настроението, че на моменти имам чувството, че се състои от няколко души. Но никога не съм чувала една разстроена личност да се стреми да изглежда цялостна. Доколкото ми е известно, при подобни хора всеки отделен аз се опитва да доминира над останалите.

Но тъй като способността ми да проумея всичко, което възприемам, е все още ограничена, може би греша или пък обръщам прекалено голямо внимание на малките странности в поведението ѝ. Тя е силна и смела. Не е направила нищо лошо, а само добрини. Оценката ми би трябвало да се основава единствено на това.

Последният от тази малка група, състояща се навярно от всички оцелели участници в отчаяния опит на Селърс да разреши загадката Адърланд — в края на краищата можем само да се надяваме, че Рени и останалите са се спасили, — е младият мъж, който нарича себе си Т4б. Че той действително е мъж, е също само предположение, разбира се. Но безспорно има моменти, когато неговата енергичност и поведение ми се струват характерни за един мъж — понякога се държи като същински самохвалко, което никак не подхожда на една жена. Същевременно може да бъде и внимателен по един типично женствен начин, поради което допускам, че е по-млад, отколкото се опитва да се представя. Невъзможно е да се определи възрастта му или каквото и да е друго от уличния му жаргон, който се състои от няколко къси думи,

изразяващи сума ти значения — нищо чудно да е и на десет или единайсет години, доколкото мога да преценя.

Та ето ме тук с четирима непознати човека, в някакво опасно място, заобиколено — изобщо не се съмнявам в това — от още по-опасни места. Враговете положително наброяват хиляди и притежават огромна мощ и богатство, както и контрола над тези миниатюрни вселени. Ние за разлика от тях намаляхме наполовина в рамките само на няколко дни.

Разбира се, че сме обречени. Ако успеем да стигнем поне до следващата симулация, ще бъде истинско чудо. Отвсякъде е надвиснала опасността. Вчера на няколко метра от мен един паяк с размерите на камион хвана някакво насекомо — чувах промяната на вибрациите му, докато животът изтичаше от него, едно от най-смразяващите неща, които съм изпитвала в реалния и във виртуалния свят. Ужасно съм изплашена.

Все пак ще продължа този дневник, сякаш това не е вярно, сякаш не съм престанала да вярвам, че един ден ще се завърна в своя дом и ще си спомням за тези моменти като за нещо отминало, като за героично и някак си смалено време.

Моля се на Бога да стане тъкмо така.

Този път някой наистина се размърда. Трябва да вървя, завръщайки се в това странно пътуване. Не ти казвам довиждане, мой въображаеми читателю. Казвам ти само: „Доскоро.“

Но се страхувам, че е лъжа.

Код Делфи. Край.

Котката с типичното ѝ царствено равнодушие към всичко, което не я засягаше пряко, се почистваше в скута на Дулси Ануин. Господарката ѝ събираше сили да се противопостави. Поне такава беше предназначението на първата неголяма чаша червено тангшан. След което изпи и втора — може би защото първата не ѝ се стори достатъчна.

Не искаше да го направи. В никакъв случай не искаше и той трябваше да разбере това. Тя бе специалист и бе изгубила над десет години да усъвършенства уменията си, получавайки изключително рядко срещана професионална квалификация — последният ѝ

ангажимент в Картагена бе вероятно най-кървавият, поне за нея самата, но несъмнено най-необичайният и драстичният, — и би било проява на глупост от негова страна да се надява, че тя ей така ще захвърли всичко това и ще се превърне в целодневна детегледачка на някакъв си нелегален сим.

А и за колко време? Съдейки по заплетеността на цялата тази история, тези хора можеха да останат в мрежата още една година, ако поддържащите техните жизнени функции апаратури останеха в изправност. Щеше да ѝ се наложи да се откаже от всякакъв социален живот. Почти от шест седмици не се бе виждала с никого, а от месеци не бе имала полов контакт, но това щеше да бъде направо абсурдно. Дред би трябвало да го проумее. Та той дори не ѝ беше шеф в края на краищата. Тя беше наемник и той бе просто един от тези, за които работеше от време на време. Бе убил човек, за Бога! (При тази мисъл за миг я обхвана безпокойство. Имаше нещо кутсузлийско при това неволно съпоставяне.) И нямаше никакво намерение да се подмазва на когото и да било като някой младши асистент.

Все по-активното пощене на Джоунс започна да я дразни и тя го избута от скута си. Котакът я изгледа укорително и се отправи към кухнята.

„Спешен разговор — обяви гласът от стенния екран. Имате спешен разговор.“

— По дяволите.

Дулси допи виното от чашата си. Натика ризата в панталоните си — този път не възнамеряваше да остане по роба; това предразполагаше събеседника към неуважително отношение — и се изправи.

— Свържи ме.

Еднометровото лице на Дред цъфна на екрана. Кафявите му страни бяха току-що избръснати, а гъстата му, буйна коса беше прибрана на възел отзад. Този път изглеждаше по-съсредоточен за разлика от предишния, когато сякаш се бе заслушал в някакъв вътрешен глас.

— Вечер — усмихна се той. — Добре изглеждаш.

— Изслушай ме. — Само си пое дъх, нямаше смисъл да го усуква. — Не искам. Не и през цялото време. Знам какво ще кажеш и отлично разбирам колко много важни неща имаш за вършене, но това

не означава, че можеш да ме заставиш да поема сама цялата работа. Не става въпрос за парите. Ти си изключително щедър. Но не искам да го поема през цялото време — и така ми е достатъчно трудно. И макар че няма да кажа нито думичка за това, каквото и да се случи, ако настояваш, ще се оттегля.

Пое дълбоко въздух. Лицето на работодателя ѝ остана почти непроменено. След това отново се усмихна по особен начин: ъгълчетата на устните му бавно се раздалечиха, образувайки широка дъга, но остана с плътно затворена уста. Масивните му бели зъби не се показаха.

— Дулси, Дулси — проговори накрая той, поклащайки глава в знак на насмешливо разочарование. — Обаждам ти се, за да ти кажа, че не искам да поемаш сима през цялото време.

— Наистина ли?

— Да. Помислих върху думите ти и ги намирам за логични. Рискуваме, ако си позволим по-забележима промяна. Каквато и представа да сме създали у сляпата жена, действайки и двамата, може би тя вече е решила, че тъкмо така действа симът.

— Значи... ще продължим да си поделяме работата? — Посегна да хване нещо, за да не издаде изумлението си — беше се навела, очаквайки противопоставяне, и замалко не падна. — И колко ще продължи? Или не се знае точно?

— Засега продължаваме. — Очите на Дред проблясваха. — Ще видим как ще се развият нещата. Всъщност може да се наложи да поемеш малко по-голяма част от времето, отколкото досега, особено през следващите няколко дни. Стареца ми възложи нещо и ще трябва да му дам отговор, за да кротува. — Отново се усмихна, този път по-дискретно.

— Но си поемам моята част на равни начала. Просто свикнах с него, нали разбираш? Харесва ми някак си. А искам и да... пробвам някои неща.

Дулси изпита облекчение, но същевременно ѝ се стори, че той не се доизказва.

— Значи всичко си остава по същия начин, така ли? Аз си върша работата. Ти... ти продължаваш да ми плащаш добри парички.

Усети, че смехът ѝ е малко несигурен.

— Точно така. — Той кимна и картината изчезна.

Изминаха няколко дълги секунди, за да се успокои, след което лицето му отново се появи внезапно, принуждавайки я да изписка сподавено.

— А, и виж какво, Дулси.

— Да?

— Ти няма да се оттеглиш. Помислих си, че е добре да си го набиеш в главата. Ще се отнасям добре с теб, но ще вършиш само онова, което ти кажа. Само ако си помислиш да се оттеглиш или да изчуруликаш на някого, или пък да направиш нещо необичайно със сима без мое разрешение, ще те убия.

Сега показва зъбите си, които изпълниха екрана като редица огромни надгробни плочи.

— Но преди това ще потанцуваме, Дулси.

Гласът му прозвуча с кошмарното спокойствие на прокълнатите, които обсъждат времето в ада.

— Да, ще потанцуваме. По моя начин.

Дълго след като се изключи, тя гледаше екрана с широко отворени очи и потреперваше.

ПЕТНАЙСЕТА ГЛАВА ЗАКЪСНЯЛА ПИРОКОЛЕДА

*МРЕЖА /ДОК/ ИГРА: ИЕН, 18 ч. (Ев, САМ)
— „РАЗРУХА!“.*

*(Картина: Рафаел и Телма Биаджини
плачат пред горяща къща.)*

*Диктор: Изпълненото с перипетии
състезание (документ) продължава тази вечер с
част пета. Състезателят Само Едерс
осъществява успешно (срутвайки всички
рекорди) палежа на къщата на Биаджини при
опита си да отвлече трите им деца. Порядъчна
сума пари принуждава светкавично разоряващия
се Рафаел Б. да извърши опит за самоубийство
далеч преди десетия и последен епизод...*

Рени оглеждаше кухия човек, кимащата му сламена глава и
страхът ѝ отстъпи място на надигналата се вълна от негодувание.

— Какво искате да кажете — да ни екзекутирате?

Тя отскубна ръката си от стисналата я с все сила Емили.
Мисълта, че това отпуснато нещо, това клоунско чучело от някакъв
старовремски детски филм си позволява да ги заплашва...

— Та ти дори не си истинско!

Единственото око на Плашилото се присви насмешливо и устата
му се изкриви в отегчена усмивка.

— Опа. Наскърбявате ме, защо така? — Той повиши глас. —
Уидъл! Казах да смениш тези проклети филтри!

Неприятната на външен вид маймунка подскочи, изпърха и
задърпа едно от механичните устройства, прикрепени към трона.

— Не, промених мнението си — продължи Плашилото, — първо
докарай обратно тези проклети тиктаци.

!Ксабу се изправи на задните си крака.

— Ще се бием. Не минахме през толкова прекеждия, за да легнем като прах в краката ти.

— О, Господи, още една маймуна.

Плашилото се отпусна в своя трон, тракайки с омотаните около него помпички и тръбички.

— Сякаш Уидъл и хвърковатите му приятелчета не са ми достатъчно. Не трябваше да ги спасявам от Гората — нито са ми благодарни, нито нищо.

Изсъска някаква врата и шест тиктаци пристъпиха напред в светлото.

— Добре — въздъхна Плашилото. — Отведете тези чужденци, ако обичате. Сложете ги в една от килиите за задържани — и внимавайте прозорците да са достатъчно тесни, за да не избяга бабуинът.

Тиктаците не помръднаха.

— Действайте! Какъв е проблемът? Плашилото се надигна и главата му се разтресе. — Да не сте зацапани? Или презаредени? Какво има?

Нещо щракна и се чу тихо свирукане откъм малката подземна стаичка. В сумрака просветна слаба светлинка, някакъв блуждаещ правоъгълник, който се оказа стенен екран в рамка от полирана тръба с циферблати и измерителни уреди по долната ѝ страна. Няколко секунди не се случи нищо, след което в центъра на екрана започна да се оформя някакъв тъмен, цилиндричен силует.

— Здравей, Мармаладче — обърна се той към Плашилото.

Емили изпищя.

Главата на екрана бе от сив, матовопроблясващ метал и напомняше грубо бутало с мъничка цепка за уста без очи. Рени неволно отстъпи назад от отвращение.

— Какво искаш, Тенекиен човек? — Преднамерената досада в гласа на Плашилото не можа да прикрие напълно нервните нотки. — Отказа ли се от малките си прашни дяволчета? Все ми е тая, ако продължиш да ги мяташ насреща ми. Ям ги като бонбони.

— Изключително се гордея с тези торнадо, за които споменавах. — Гласът на металното нещо жужеше като електрическа самобръсначка. — И трябва да признаеш, че действат деморализиращо

върху твоите любимци от месо. Но ти се обаждам по друг повод. Ето, нека ти го покажа — супер е.

Ироничният му нечовешки глас прозвуча заповедно:

— Тиктаци, я потанцувайте!

И шестте механични човеци се запрепъваха в някакъв ужасяващ слонски танц, заприличвайки още повече на счупени играчки.

— Засякох и си присвоих твоята честота, скъпи ми стари приятелю.

Докато Тенекиения човек се смееше със стържещия си смях, вратичката на устата му се плъзна няколко пъти нагоре-надолу.

— Сигурно си предполагал — продължи той, — че е само въпрос на време — в края на краищата тиктаците бяха предназначени за мен. Тъй че, чичо Кривчо, боя се, че сме на точка „край на играта“, което вие, играчите, отлично знаете какво означава. — Последва нов стържещ кикот. — Сигурен съм, че предпочиташ да ти спестя излияния от сорта на „сега зависиш от моята благосклонност“. Тиктаци, избийте ги всички. До един.

Тиктаците прекъснаха моментално своя танц и пристъпиха към центъра на стаята с вдигнати като чукове ръце; Емили не помръдна, застинала в безмълвно очакване като примирен роб; Рени я сграбчи и я повлече към стената. Тенекиения човек завъртя безоката си глава, проследявайки движението им.

— Тиктаци, чакайте — изкомандва той. — А какви са тези, Плашило? Имам предвид очарователните ти гости.

— Не е твоя работа, бронирана главо — изхриптя Плашилото. — Продължавай с игричките си.

Рени се загледа в опулените идиотски лица на механичните човеци и се запита дали би могла да се промъкне покрай тях, но ѝ бе трудно да прецени шансовете за успешно бягство, тъй като дъното на стаята тънеше в мрак. Дали все още бе отворено мястото, откъдето пристигнаха тук? А и какво да прави с Емили? Дали да мъкне девойката със себе си, или да я остави тук, разчитайки, че е сим? Би ли си го позволила дори да бе сигурна в това? Мъченията, които се използваша в тези сим-светове, бяха твърде реални — имаше ли право да осъди дори една кукла на страдания и смърт?

Рени посегна към ръката на !Ксабу, но не напипа нищо. Бабуинът бе потънал в сумрака.

— Тиктак, провери онази жена — нареди Тенекиения човек.

Рени се изправи, протегнала ръце в самозащита, но механичното същество изтрополя покрай нея и вдигна ноктестите си ръце към Емили, която изстена и се сви назад. То прокара бавно клещите си нагоре-надолу по дължината на тялото ѝ на няколко сантиметра от нея, сякаш беше охрана на летище, който проверява с детектор джобовете на съмнителен пътник. Емили извърна лице и отново заплака. След няколко секунди тиктакът отстъпи с отпуснати покрай овалното си тяло ръце.

— Божичко — възкликна Тенекиения човек, вероятно прочел информацията директно от предавателя на тиктака. — Милостиви Боже. Нима е възможно? — Жужащият глас изпука някак странно. — Неприятелю мой, ти ме изумяваш. Намерил си... Дороти?

Емили се отпусна на пода, вкочанена от ужас. Рени пристъпи към нея, подчинена единствено на рефлекс си да я защити, без да е в състояние да проумее нищичко от разиграващата се пред очите ѝ драма.

— Разкарай се — изхъхри Плашилото, мъчейки се отчаяно да поеме дъх. — Ти няма да...

— Разбира се, че ще го направя. Тиктаци, избийте ги всички с изключение на емилито — изстреля той. — Веднага ми я доведете.

Четирите действащи като часовникови механизми същества, намиращи се най-близо до Плашилото, се затътриха към него, разпръсквайки се като полумесец. Другите две се извърнаха към застаналите в полумрака Рени и Емили.

— Металче, толкова си глупав, че започваш да ми дотягаш.

Плашилото заклати масивната си глава, след което изхрани нещо гадно и го изплю в ъгъла. Когато механичните човеци доближиха основата на трона му, той вдигна облечената си в ръкавица ръка и дръпна една увиснала корда.

Отекна страхотен гръм, сякаш огромен чук се стовари върху също така огромна наковалня, и подът около трона пропадна заедно с тиктаците. Рени ги чуваше в продължение на три-четири безкрайни секунди да се блъскат долу в металните стени като пингпонгови топчета.

— Тиктаци, доведе ми емилито! — нареди Тенекиения човек на двата останали механични човека. — Може да не съм в състояние да те

хвана, Плашило, но и ти не можеш да ги спреш!

— Уидъл! — изкрещя Плашилото. — Пъзел, Преструван, Блип!

Без да обръща внимание на тези глупости, Рени приклезна, обхвана с ръце подобното на варел тяло на тиктака — усети стържещите вибрации на механизмите му чак до костите си — и отново се опита да го избута, напъргайки всичките си сили. Облицованата в мека материя щипка докопа ръката ѝ, но тя успя да я дръпне, преди скобата да се заключи около китката ѝ, след което се отмести, без да престане да го избутва. Тиктакът се наклони и направи крачка назад, за да запази равновесие. Опита се още веднъж да я сграбчи с щипката си, но тя го тласна за последен път и успя да се измъкне. Нещото се заклатушка като пияно и механизмите му забръмчаха като разгневен комар. Политна към ръба на откритата се около трона на Плашилото яма и изчезна в нея.

Неуспяла да изпита възторга от победата си, друг чифт меки щипки я сграбчиха за ръката и рамото с такава сила, че тя изкрещя от парализиращата болка. Вторият тиктак не се поколеба дори за секунда, а я заизбутва по бетонирания под към зеещата дупка, в която бяха изчезнали останалите. Рени можеше само да го ругае паникьосана и да му нанася безсмислени удари със свободната си ръка.

— !Ксабу? — извика тя. — Емили! Помогнете ми! Опита се да забие пети в пода, но не успя да окаже съпротива. Ямата зейна пред нея.

Нещо профуча покрай нея и натискът върху рамото ѝ отслабна внезапно. Тя се извърна и видя, че някакво миниатюрно маймунообразно същество бе обвило лицето на тиктака. Механичният човек се опитваше да се освободи от него, но късите му ръце не можеха да се справят с проблема.

— !Ксабу...! — понечи да извика тя, но още няколко маймунски силуета се спуснаха от надвисналия над главата ѝ полумрак.

Тиктакът замахна рязко със свободната си ръка, за да отблъсне своите нападатели. Освободена от хватката му, Рени се свлече на колене и изпълзя настрани от ямата, пронизвана от свирепа болка по цялото тяло.

Тиктакът нанасяше слепешката безразборни удари във всички страни, но един от тях попадна в целта. Халоса една от маймуните във въздуха и тя се плъсна на Пода. Тиктакът направи няколко несигурни

крачки и като че ли успя да възстанови равновесието си. Втора маймуна се тресна в пода, докато тиктакът запристъпва към Рени. Тя не успя да види в полумрака, дали някоя от двете маймуни не бе ! Ксабу.

Неочаквано и без каквото и да е предупреждение помещението, напредващият тиктак, маймуните и оплетеното в бъркотията от животоспасяващи маркучи Плашило се обърнаха наопаки.

На Рени ѝ се стори, че милион светкавици на камери блеснаха едновременно. Малките взривове почерняха, сенките пламнаха в ослепителна яркост и всичко едновременно се преметна и затрептя, сякаш цялата вселена изтече през зъбни колела. Разкъсана на хиляди парченца, Рени изписка, но не последва никакъв звук освен някакво всемирно глухо бучене, пронизващо всичко като заровена в сърцевината на света ерихонска тръба.

Не усещаше тялото си. Понесе се в някакъв водовъртеж, след което изтъня и се разпростря върху хиляди километри от нищо и единственото, което остана да мъждука в нея, бе концентрираното в една точка усещане за себе си, чието едничко упование бе самото ѝ съществуване.

След това всичко приключи така внезапно, както беше започнало. Разпокъсаните цветове на всемира се възвърнаха по местата си, негативното изображение отново стана позитивно и стаята прие предишния си облик.

Рени лежеше задъхана на пода. Емили се бе проснала до нея и скимтеше, стиснала глава между ръцете си в напразен опит да се предпази от връхлетелия ги хаос.

— Боже милостиви — изломоти Плашилото. — Мразя да се случва това.

Рени се изправи с мъка на колене. Единственият останал тиктак помръдваше едва-едва ръце в средата на помещението, а наподобяващите вътрешностите на часовник карантии очевидно бяха безнадеждно изпотрошени. Двете оцелели маймунки кръжаха над него, трептейки с крилца като колибри, и се оглеждаха ужасени наоколо си, сякаш очакваха целият този кошмар отново да се стовари върху им.

На екрана, от който допреди малко ги наблюдаваше безокото лице на Тенекиения човек, бе застинало изображение на сипещи се

конфети.

— Напоследък това се случва твърде често. Плашилото подпря глава с двете си ръце и смръщи челото си от зебло.

— Мислех, че е дело на Тенекиения човек, като торнадото — продължи той, — тъй като е малко над възможностите на Лъва, но пък Тенекиения човек не би избрал подобен момент, не съм ли прав?

— Какво става тук?

Рени се приближи пълзешком до двата маймунски трупа и ги огледа — не беше !Ксабу.

— Да не би да са полудели всички? — добави тя. — И какво направихте с приятеля ми?

Плашилото отвори уста, за да избълва някаква ругатня, но някаква миниатюрна фигурка изпълзя върху рамото му.

— Престани!

Бабуинът се пресегна и сграбчи един от по-големите маркучи, плъзна ръка по него и стисна с издължените си пръсти тубата, която бе пъхната във врата на сламеното същество.

— Ако не освободите приятелката ми — каза !Ксабу, — както и момичето Емили, ще издърпам това нещо!

— Плашилото изви глава.

— Явно не си оттук — отбеляза съчувствено то. — Уидъл! Преструван! Хванете го.

Летящите маймуни се стрелнаха към трона и !Ксабу измъкна тубата. От отвора изхвъркна валмо памучна вата, което се завъртя лениво над тях, докато двете маймуни го издигаха във въздуха.

Пуснаха го от няколко метра височина. Строполи се в краката на Рени, замаян и разнебитен. Плашилото повдигна тубата в меките си пръсти и я заклати.

— Свръхпълнеж — обясни той. — Бях малко по-рехав, отколкото ми се искаше. Напоследък сме доста претоварени и изоставихме личната хигиена — нали знаете как е.

Той погледна към Уидъл и Преструван, които се бяха приземили в обутите му в ботуши крака и пощеха взаимно бълхите си.

— Хайде, извикайте останалите летящи маймунки — приключи той.

Уидъл изпружи крака и, издаде пронизителен крясък. Десетки хвъркати силуети се спуснаха от надвисналия над главите им

полумрак, сякаш обезпокоени в леговищата си прилепи. За броени секунди Рени и !Ксабу се почувстваха като привързани от прилепналите върху им десетки маймунски ръце.

— Оставете емилито на пода, искам да говоря с нея, и отведете другите двама в туристическите килии, след което моментално тук. И действайте енергично! Тиктаците са извън строя, тъй че всеки от вас поема по две смени до следващото известие.

Рени усети да се издига сред мрака, обгърната от облак трептящи крилца.

— Не всички — изрева Плашилото. — Уидъл, върни се и закрепи тази тръба. И смени проклетите филтри!

Вратата издрънча зад тях с плътен, протяжен звън.

Рени заоглежда новото им обиталище, взирайки се в казионния сивкавозелен цвят, с който бяха боядисани стените и подът.

— Не си представях Изумрудения град точно по този начин.

— Я виж ти — обади се някой от вътрешността на дългата килия. — Компания.

Сгушилият се в полумрака до стената мъж, вероятно единственият им съкилийник, беше слаб и приятен на вид (или поне симът му изглеждаше така, подсети се Рени). Имаше европейдни черти и матова кожа, както и сресана малко старомодно коса, а мустаците му бяха не чак толкова екстравагантни като металната украса над горната устна на тиктаците. Най-невероятното беше, че пуши цигара.

Внезапният никотинов глад, който усети при вида на блещукащото късче янтар, не намали предпазливостта ѝ, но като премисли набързо — и той бе вътре като тях, тъй че по всяка вероятност беше също затворник, а следователно и съмишленик; не че би му се доверила или нещо от сорта, тъй като можеше и въобще да не е реален, — стигна до извода, който бе направила още в първия момент.

— Имате ли още една?

Мъжът повдигна вежда и я изгледа от горе до долу.

— Затворниците забогатяват от цигари. — Английският му бе с лек акцент, който Рени не разпозна. — Аз какво печеля?

— Рени?

Без да проумява непреодолимата съблазън, каквато представляваха дори неканцерогенните цигари, !Ксабу я дръпна за

ръката.

— Какъв е този човек? — полита я той.

Тъмнокосият сякаш не забеляза бабуина.

— Е?

Рени поклати глава.

— Нищо. Нямаме нищо за търгуване. Дойдохме така, както ни виждате.

— Хммм. В такъв случай ми дължите една услуга.

И той бръкна в един джоб на гърдите си, извади червен пакет, на който пишеше „Лъки Страйк“, и с ловък жест измъкна една цигара. Запали я от своята и ѝ я подаде. Рени прекоси килията, за да я вземе, следвана неотклонно от тътрещия се зад нея !Ксабу.

— А имаш ли устройство за пушене?

Същия въпрос си задаваше и тя. Като всмукна, усети топлия въздух в гърлото си и нещо изпълни дробовете ѝ. Беше готова да се закълне, че усеща въздействието на никотина.

— О, Господи, направо е прекрасно! — възкликна тя, изпускайки струйка дим.

Мъжът кимна, сякаш беше чул някаква величава истина, и пхна обратно цигарите в джоба на комбинезона си. Бе облечен в същите работни дрехи като всички други хенрита в Изумрудия, но не ѝ приличаше на някое от тези опитомени същества.

— Кой сте вие?

Това, изглежда, го подразни.

— Кой сте вие?

Рени представи себе си и !Ксабу под същите имена, които бе измислила в бръмбаровия свят на Кунохара — в края на краищата, каза си тя, непознатият ѝ бе дал само една цигара все пак, а не ѝ бе дарил бърбек.

— Току-що попаднахме тук — поясни тя, предполагайки, че ако мъжът не беше един от тъпоумните обитатели на сим-света, техният чуждестранен произход би трябвало да е очевиден за него. — Няма съмнение, че всичко наоколо нарушава всякакви закони. Кой сте вие и как се озовахте тук?

— Азадор — отвърна непознатият.

Подведена от акцента му, в първия момент на Рени ѝ се счу да казва „коридор“ и се обърна да погледне назад. Той изясни

недоразумението.

— Аз съм Азадор. А съм тук, защото имах неблагоприятното да посъветвам Негово Премъдро Величество краля.

Самодоволната му усмивка сякаш побра в себе си цялата досада на света.

— И двамата сте Граждани, нали? — попита той.

Рени погледна към !Ксабу, който стоеше изправен на безопасно разстояние. Безмълвният му отговор с очи остана за нея загадка.

— Да, такива сме.

Непознатият не зададе други въпроси, което накара Рени да предположи, че бе постъпила правилно.

— Добре. Като мен. И за съжаление и вашата свобода е отнета, както моята.

— Къде сме? — Тя внезапно си спомни за Емили. — Онова плашило... кралят... задържа нашата приятелка. Ще й причини ли нещо лошо?

Азадор сви рамене: не можеше да поема отговорност за чужди слабости.

— Тук всички са полудели. Каквото и да с било някога, всичко се разпадна. Така се случва с всяка калпава симулация. Тъкмо затова си позволих да дам съвет.

Той загаси цигарата си. Рени се сети, че нейната гори, без да я пуши, и дръпна още веднъж, докато Азадор продължи:

— Сигурно знаете филма за Оз?

— Аз, да — кимна Рени. — Но не е съвсем така. Струва ми се далеч по... по-отблъскващо. А и това е Канзас, а Оз не беше в Канзас, а някъде другаде, не съм ли права?

— Тук всичко започва по съвсем друг начин.

Той извади нова цигара, но промени намерението си и я мушна зад ухото си. Рени проследи движението му с жаден поглед, независимо че цигарата пушеше между пръстите ѝ. Стана ѝ неприятно.

— Вече ви казах — продължи Азадор, — че тази симулация се разпадна. Тя има два свързани участъка: Оз — което май е и книга, за четене, и Канзас, американския щат. Бяха като две половини на пясъчен часовник, нали разбирате, с един такъв тънък проход помежду им, през който нещата можеха да преминават от единия в другия.

!Ксабу оглеждаше килията с подчертано внимание. На Рени ѝ се стори разтревожен.

— Но в половината на Оз нещата тръгнаха съвсем наопаки — продължи Азадор. — Чувал съм ужасяващи истории — убийства, изнасилвания, канибализъм. И далеч не мисля, че всичко това е приключило. Тримата — Гражданите, които играеха в началото Плашилото, Тенекиения човек и Страхливия лъв, до един пренесоха кралствата си в половината на Канзас.

— Значи е нещо като игра на война? — попита Рени. — Ама че глупост! Защо трябва да се пресъздава нещо толкова приятно като Оз, за да го превърнеш в поредното стрелбище?

„Типично за всеки мъж“ — прииска ѝ се да добави, но замълча.

Азадор ѝ се усмихна лениво, сякаш отгатнал мислите ѝ.

— Не започна точно по този начин. Тенекиения човек и Лъва не са онези, които първоначално започнаха играта. Те дойдоха отвън, също като вас. Но успяха да завладеят сим-света или са на път да го сторят. Единствено приятелчето Плашилото успя да им се противопостави, но не вярвам това да трае още дълго.

— А тази история? За момент имах чувството, че цялата симуляция се обърна с краката нагоре. Почувствахте ли го?

!Ксабу себе покатерил на най-високото легло до стената и оглеждаше мъничкото преградено прозорче.

— Помниш ли какво каза Атаско? — запитва я той. — Когато онова нещо прекоси стаята — онова нещо, направено от светлина?

Рени изтръпна при споменаването на името на мъртвеца, но Азадор сякаш не му обърна никакво внимание.

— Аз не...

— Каза, че вероятно системата се разраства твърде бързо. Поне това си спомням. Или че става прекалено голяма може би. А Кунохара каза...

— !Ксабу!

Сега вече Азадор му обърна внимание.

— Срецнали сте Кунохара? Хидеки Кунохара?

— Не — отвърна светкавично Рени. — Срецнахме един човек, който го познава, или поне така твърдеше.

— Копелето ме срещна в едно месоядно растение, мисля, че се казваше кана. — Възмущението на Азадор изглеждаше искрено. — И

ми изнесе лекция като на пеленаче за сложността на природата и разни такива глупости. И ме остави там, затънал в някаква вонлива течност, която правеше всичко възможно да ме храносмели! Копеле недно.

Макар и притеснена, Рени замалко не се изхили. Казаното действително напомняше за чудатото, самодоволно човече, което бяха срещнали.

— Но вие се измъкнахте.

— Винаги се измъквам.

Погледът му помръкна. Той взе цигарата, която бе тикнал зад ухото си, и я запали по много сложен начин с помощта на огромна сребърна запалка. Когато прибра запалката в джоба си, надигна се и бавно мина покрай нея по посока на вратата на килията, където остана известно време, тананикайки някаква непозната песен. Рени внезапно си даде сметка, че той бе прекарал доста време в места като това — както във ВР, така и в обикновения стар РЖ.

!Ксабу се спусна от горното легло и приближи глава към ухото ѝ.

— Нарочно споменах двете имена — пошепна той. — За да видя как ще реагира.

— Бих предпочела да не го правиш. — Отговорът ѝ прозвуча погневно, отколкото би ѝ се искало. — Следващия път бих предпочела да оставиш инициативата в мои ръце.

!Ксабу я изгледа учуден и се отдалечи към противоположния ъгъл, приведе се и заразглежда пода. Рени ужасно съжали, но преди да направи каквото и да било, Азадор отново я приближи.

— Ще полудея, ако остана тук още време — изстреля внезапно той. — Нали ще избягаме? Знаем как да си възвърнем свободата. Имам план за бягство.

Рени се огледа стреснато.

— Такива работи би трябвало да се премълчават. Ами ако има подслушватели?

Азадор пренебрежително махна с ръка.

— Всичко се подслушва, естествено, няма никакво значение. На Плашилото не са му останали достатъчно поданици, за да прослушват записите — това са километри записи! Не забеляза ли, че технологиите в този канзаски сим-свят са до една от двайсети век?

— Щом имаш толкова добър план — обади се !Ксабу, — защо си все още тук?

Рени се питаше откъде непознатият знае толкова неща за охранителната система на Плашилото, но си призна, че и въпросът на бушмена е уместен.

— Защото, за да бъде осъществен, трябва повече от един човек — отвърна Азадор. — А сега тук сме двама души и една твърде интелигентна маймуна!

— Не съм маймуна — намръщи се !Ксабу. — Аз съм човек.

Азадор се засмя.

— Разбира се, че си човек. Само се пошегувах. Не бъди чак толкова чувствителен.

— А ти — контрира мрачно !Ксабу — се шегувай по-елегантно.

Без да им разкрива никакви подробности относно своя план, Азадор настоя, че е необходимо да изчакат вечерта, преди да се заемат с изпълнението му — макар че на Рени изобщо не й беше ясно как той щеше да прецени това в една килия, чийто единствен прозорец гледаше към вентилационната шахта. Но се зарадва на възможността за кратък отдих. И стоварилото се изневиделица върху им торнадо в Канзас, и преживяната с водното конче умопомрачителна авантюра в бръмбаровия свят на Кунохара бяха изтощителни и мъчителни епизоди, от една битка на живот и смърт.

!Ксабу бе потънал в непроницаемо мълчание, което отчасти се дължеше на засегнатите му чувства, а Азадор седеше с притворени очи и си подсвиркуваше тихичко някаква разпокъсана мелодия. От дълго време не бе имала възможността ей така да поседи и да премисли нещата.

Техният съкилийник далеч не беше последното, което занимаваше съзнанието й. Азадор очевидно нямаше желание да сподели каквото и да е за себе си или за причините, поради които бе попаднал в този сим-свят, както и въобще в мрежата Адърланд. Ако не беше жив, дишащ Гражданин, значи бе Кукла, конструирана с голямо усърдие, за да прилича на жив човек — разговаряше за мрежата и измамните й илюзии с такова задълбочено познаване, което граничеше с презрение. А и правеше доста внушително впечатление по свой си начин, и то не само заради красивия сим — напълно му прилягаше определението „дързък авантюрист“, — но в поведението му от време на време се забелязваха признаци на уязвим и преследван човек.

Но защо си губеше времето в размишления за този непознат при наличието на толкова други жизненоважни нерешени проблеми?

„Първо на първо, момичето ми — каза си тя, — си прекалено груба. Твърде дълго време си в обкръжението на мъже — прекалено дълго — и тази постоянна заплаха, както и съпътстващото я напрежение ти дойдоха в повече.“

Тя погледна към издутия джоб на Азадор и страшно ѝ се прииска да помоли за още една цигара. Вероятно имаше нужда да се отпусне? Почувства се като някакъв силно пренавит тиктак. Подразни я обстоятелството, че отделя толкова време в размисли за цигарите, сякаш за нея те бяха толкова важни, колкото и опитът да спаси своя брат. През последните два дни почти не бе се сещала за тях — всичко ли започваше отначало? Откакто бе влязла в мрежата, не бе хапнала нищичко, но това не занимаваше съзнанието ѝ.

С немалко усилия Рени пропъди разсейващите я мисли и се съсредоточи върху неотложните проблеми.

Вместо да доведе до някакви отговори, проникването им в мрежата само бе умножило загадките. Кой беше този Кръг, за който спомена Кунохара — дали наистина бяха същите хора, помогнали на !Ксабу да напусне Окаванго и да постъпи в училището? Ако е така, какво би могло да означава то? Знаеше ли повече !Ксабу, отколкото споделяше? Но в такъв случай защо изобщо бе признал, че знае нещо за Кръга? Отхвърли и това предположение. Всичко свързано с Братството на Граала бе толкова неопределено и обширно, и толкова объркано, а и толкова много неща ѝ бяха неизвестни, че на моменти заприличваше на някаква параноична шумна улична веселба. Трябваше да се придържа към същността на нещата.

Но кои всъщност бяха те? Какво ново бяха научили? И изобщо бяха ли научили нещо ново? Кунохара, изглежда, се опитваше да намекне, че съществува някакъв конфликт между тези от Братството и от Кръга. Но бе подхвърлил, че вероятно и двете страни са на грешен път и че системата е нещо далеч по-голямо, отколкото можеха да си представят. Беше ли възможно това и другите неща, които бяха видели — изплъзващата — се аномалия на Атаско, изкуствените същества и ефекти в Кошера, фантастичният катаклизъм в тронната зала на Плашилото, — да са свидетелства за наличието на сериозни проблеми в системата?

Прониза я внезапна мисъл, сякаш острие на дълга, хладна игла: „Ами ако Стивън е прикован някак си в системата, ако е всмукан в нея и всичко това рухне — тогава какво? Дали ще се събуди? Или ще си остане впримчен в агонизираща... каквото и да е? Машина? Вселена?“

Погледна към !Ксабу, сякаш дребният мъж би могъл да я защити от смразяващата мисъл, която не бе изрекла на глас. Той държеше ръце пред себе си, шавайки с пръсти — досети се, че отново си играе на „котешка люлка“ без конец. Бе й обърнал слабия си гръб.

Нуждаеше се от този мъж, изпита прилив на нежност тя, от този мил, учен човек, скрит в маймунския силует. Беше най-добрият ѝ приятел на този свят. Колкото и невероятно да бе това — познаваше го от по-малко от година, — беше самата истина.

Рени свали връзката от обувката си и се примъкна до !Ксабу.

— Вземи — подаде му я тя. — С истински конец е по-лесно, нали?

Той я запрехвърля през миниатюрните си ръце.

— Ще ти се изхлузи обувката.

Смръщи замислен челото си, вдигна връзката към устата си и я прегриза с остриите си зъби. Върна ѝ едната половина.

— Мога и с по-къса връв — сега пръстите ми са по-малки. Тя се усмихна и отново навърви връзката.

— Съжалявам за одеде. Не бях права.

— Ти си моя приятелка. Искаш най-доброто за мен — за нас двамата.

Беше невероятно, че едно бабуинско лице би могло да има толкова сериозно изражение.

— Искаш ли да видиш какво ще направя с връвта?

Азадор, който бе опрял гръб на стената на няколко метра от тях, ги погледна за миг, но мисълта му явно беше надалеч оттук.

— Разбира се. Моля те, покажи ми.

!Ксабу върза на възел двата края и разтегна връвта в правоъгълник, подръпвайки тук-там с пръсти, чиито движения напомняха виеща гнездо двойка птици, докато между дланите му се образува сложна геометрична абстракция.

— Ето слънцето. Виждаш ли го?

Не беше съвсем сигурна, но !Ксабу вероятно имаше предвид диамантената фигурка близо до центъра на конструкцията.

— Мисля, че да.

— Сега слънцето се спуска надолу — свечерява се.

! Ксабу помръдна пръсти и диамантеното очертание потъна към линията на хоризонта и се сля с нея. Рени се засмя и изпляска с ръце.

— Много добре.

Той се усмихна.

— Ще ти покажа още нещо.

Маймунските му пръсти замърдаха енергично. Напомниха й движенията при въвеждането на данни. Този път се получи съвършено различна фигура, в чийто горен ъгъл се събираха множество лъчи.

— Това е птичката меден водач. Нали я виждаш?

Дъхът й секна от изненада.

— Веднъж спомена това име.

Беше нещо много важно, но минаха няколко секунди, преди тя да си спомни.

— Не. Селърс го спомена. Когато го срещнахме в „Господин Дж.“ и ти бе в... безсъзнание. Или в някаква замаяност, няма значение. Той изпрати един меден водач да те върне обратно, оттам където бе отишъл.

!Ксабу поклати замислен глава.

— Този Селърс е умен мъж. Меденият водач е много важен за моя народ. Изминаваме след него огромни разстояния, докато ни отведе до дивия мед. Но не обича да води хора при меда — много сме алчни. А, ето, намерил е!

!Ксабу зашава с пръсти и малката точица в ъгъла се раздвижи насам-натам.

— Сега ще съобщи на най-добрия си приятел, медения язовец.

!Ксабу моментално оформи друга картинка с един по-едър силует на дъното и дребничкото очертание в горния край.

— Толкова големи приятели са меденият водач и меденият язовец, че моят народ казва за тях, че са неразделни. Ти виждала ли си меден язовец, Рени?

— Другото му име е борсук, нали? — Виждала съм в зоологически градини. Съвсем дребни са и имат нокти, с които копаят земята, така ли беше?

— Гадни животинки — обади се Азадор, без да поглежда към тях. — Могат да ти прегризат пръстите, ако не внимаваш.

— Изключително смели са — каза категорично !Ксабу. — Меденият язовец води битка докрай, за да защити онова, което е негово. — Той се обърна отново към Рени. — А малката птичка е най-добрият му приятел. И когато пчелите вече са приготвили меда, чието злато се стича в кухините на дърветата или в пукнатините на скалите, меденият водач излита от храста, призовавайки: „Бързо, бързо, медът е готов! Идвай бързо!“

Докато! Ксабу повтаряше думите, този път на собствения си щракащ език, той отново накара горната фигурка да затрепти. По-едрата остана неподвижна.

— И тогава неговият приятел го чува и знае, че това е най-прекрасният звук, и тръгва бързо след птичката, самият той чуруликайки си като птичка: „Виж ме, о, хвъркато създание! Аз те следвам!“ Няма по-чудесен звук от този, с който приятел отвърща на приятеля си в хрусталака.

!Ксабу помръдна ловките си пръсти и долната фигурка също се раздвижи, а по-дребната стана още по-малка, и по-едрата също се смали, сякаш меденият язовец се разбърза след своя водач.

— Това е великолепно — разсмя се Рени. — Наистина ги видях!

— Те са най-добрите приятели, меденият водач и меденият язовец. И когато меденият язовец най-после пристигне при меда, той винаги дава от него на своя приятел.

Той отпусна връвта между пръстите си.

— Също като теб, Рени. Ние сме приятели като тях двамата, ти и аз.

Нещо я стисна за гърлото и за част от секундата те вече не бяха заключени в някаква килия, а стояха отново под кръглата луна сред изплувалата от спомените на !Ксабу пустиня, изтощени и щастливи в своя танц.

Тя преглътна и отговори:

— Ние сме приятели, !Ксабу. Наистина сме приятели.

Високото покашляне на Аздор наруши тишината. Когато извърнаха глави към него, той ги погледна с престорена изненада.

— Не, не ми обръщайте внимание. Давайте нататък.

!Ксабу се обърна отново към Рени и върху устата му се появи кръгла усмивка, която набръчка бабуинската муцуна.

— Сигурно те отегчих.

— Ни най-малко. Обичам твоите приказки.

Не знаеше какво да добави. Непрекъснато стигаше до тези странни разклонения с !Ксабу, без да бъде сигурна в каква посока отвеждаха всъщност — едно задълбочаващо се, едва ли не семейно приятелство, каквото не бе в състояние да си представи? Истинска любов? На моменти ѝ се струваше, че не съществува човешки модел, наподобяващ техните взаимоотношения.

— Разкажи ми още една история, моля те. Ако нямаш нищо против.

Тя погледна към Азадор.

— Ако разполагаме с достатъчно време.

Съкилийникът им, отново отдаден на кроткото си свирукане, махна неопределено с ръка, предоставяйки им възможността да се забавляват, както намерят за добре.

— Ще ти разкажа още една приказка с връвта — предложи !Ксабу. — Понякога я използваме, за да разказваме приказки на децата.

Той я погледна смутен.

— Не искам да кажа, че те смятам за дете, Рени... Загледа се в лицето ѝ и се успокои.

— В нея се разказва защо на заека му е цепната устната. Това е и една от историите за прататко Богомолка...

— Може ли да те попитам нещо, преди да започнеш? Богомолка — прататко Богомолка — насекомо ли е? Или възрастен мъж?

Приятелят ѝ се изкикоти.

— Разбира се, че е насекомо. Но също така и старец, най-възрастният в семейството и най-старият между Първите човеци. Запомни, че в най-ранните дни всички животни са били хора.

Рени се опита да проумее.

— В такъв случай дребен ли е? Или голям?

Не можеше да не си спомни ужасяващото чудовище с крайници бръсначи, което ги преследваше из Кошера. По променения му израз разбра, че и !Ксабу си спомни за него.

— Прататко Богомолка язди между рогата на антилопата, следователно е съвсем мъничък. Но е най-старият и най-мъдрият измежду Първите човеци, прататко на Ранната раса, следователно е и много голям.

— Аха.

Тя се взря внимателно в лицето му, но не откри в израза му нито капка насмешка.

— Сега вече съм готова да те слушам.

!Ксабу кимна. Разпери пръсти и зашава с тях, докато се оформи многоъгълна плетеница.

— Веднъж в най-ранните дни прататко Богомолка се разболял и си помислил, че ще умре. Откраднал парче пастърма от сина си и го изял и когато синът му Кваманга Дъгата разбрал, че пастърмата е изчезнала, казал: „Нека тази пастърма оживее в стомаха на онзи, който я е откраднал.“ Той не знаел, че го е сторил собственият му баща. Тогава пастърмата оживяла в стомаха на прататко Богомолка и му причинила ужасни болки.

!Ксабу сви пръсти и картинката се надипли. Един силует в центъра се заизвива на всички страни и Рени почти успя да види гърчещия се в ужасни мъки прататко Богомолка.

— Тогава отишъл при съпругата си Скална зайка и й казал, че се чувства много зле. Тя го посъветвала да намери вода и да пие от нея, за да облекчи болките си. Стенейки, той се отправил на път.

Наоколо нямало никаква вода и Богомолка пътувал много дни, докато най-после стигнал до хълмовете Цодило, по чиито върхари намерил водата, която търсел. Напил се до насита и се почувствал по-добре, затова решил да си почине малко, преди да тръгне обратно към дома.

Бабуинът извайваше с пръсти поредица от изображения и Рени видя извисяващите се хълмове и трептящата вода. Малко встрани от тях Азадор бе престанал да подсвирква и, изглежда, се бе заслушал.

— Но там, в селото на прататко Богомолка, всички изпитвали страх, че него все още го няма и че ако е умрял, няма да го видят никога вече, тъй като нито един от Ранната раса не бил умирали дотогава. Затова съпругата му Скална зайка изпратила своя братовчед Заека да отиде да го потърси.

Заека се появи за миг сред плетениците на връвта и заподскача, отдалечавайки се.

— Заека заподскачал по следите на Богомолка, които водели към хълмовете Цодило, и бил толкова бърз спринтьор, че на свечеряване стигнал до тях. Когато ги изкачил, намерил Богомолка да седи до водата, утолявайки жаждата си и почиствайки праха от тялото си.

„Прататко — казал му Заека, — твоята съпруга и децата ти, както и всички Първи човеци, ме изпращат да разбера как си. Те са уплашени, че умираш и че няма да те видят никога вече.“

Богомолка вече бил много по-добре и съжалил, че са се притеснили. „Върни се при тях и им кажи, че са глупаци — няма истинска смърт — казал той на Заека. — Да не мислиш, че когато умрем, ставаме като тази трева?“ И той отскубнал шепа трева. „Че след като умрем, изсъхваме като отскубнатата трева и се превръщаме в прах като този тук?“ И той гребнал шепа прах с другата си ръка и я запратил във въздуха, след което посочил към луната, която висяла в нощното небе. И самият прататко Богомолка създаде луната, но това е друга история. „Върви и им кажи — продължил той, — че както умира луната и настъпва пълнолуние, така и те ще се преродят след смъртта си. Така че няма от какво да се боят.“ И той изпратил обратно Заека надалеч от хълмовете заедно с неговото послание.

Но Заека бил от онези, дето се мислят за много умни, и докато подскачал обратно към селото на прататко Богомолка и неговото семейство, си мислел: „Старецът Богомолка сигурно не е прав, защото нали всичко умира и се превръща на прах? Ако им кажа тази глупост, мен ще помислят за глупак и никога няма да си намеря годеница, и всички хора от Ранната раса ще ми обърнат гръб.“ Тъй че, като пристигнал в селото, където го очаквала Скална зайка заедно с всички останали, той им казал: „Прататко Богомолка казва, че умрем ли веднъж, няма да се върнем като луната, а вместо това ще се превърнем на прах като тревата.“

И всички хора от семейството на Богомолка разказали на другите Първи човеци онова, което Заека им бил казал, че му е казал прататко Богомолка, и всички Първи хора изпитали силен страх и заплакали, и започнали да воюват помежду си. И когато Богомолка се завърнал в своя дом с торбичката си от кожа на антилопа на едното рамо и с копачката си в ръка, заварил всички изпълнени с тъга. Когато разбрал какво им бил казал Заека, което сега се разпространявало като негови думи от всички Първи човеци по света, така се разгневил, че вдигнал копачката и цапардосал Заека, разцепвайки устната му. После му казал, че никое храстче или тревичка сред полето, нито скалите сред пустинята ще му се притекат на помощ отсега нататък и враговете му непрекъснато ще го преследват и достигат. Затова зайците са с цепнати

устни. Последното изображение потрепна между разперените пръсти на !Ксабу, след което той събра длани и то изчезна.

— Наистина е прекрасно.

Рени искаше да каже още нещо, но Азадор внезапно се изправи.

— Време е.

Ръцете започваха да я болят.

— Това е абсолютно безсмислено.

— Безсмислено за теб — отвърна небрежно Азадор. — Просто натискай плътно с длани.

Рени измърмори някакво проклятие. Позата, която бе заела, с опрени в стената широко разтворени ръце, притискайки студения цимент, ѝ причиняваше неприятното усещане, че е арестувана. Азадор лежеше проснат по корем между краката ѝ, също притиснал с ръце стената точно под нейните, но съвсем близо до пода.

— Добре — продължи тя, — успя да ме убедиш, че си луд.

Сега какво?

— Сега е ред на твоя маймуночовек.

Азадор изви глава над рамото си към !Ксабу, който наблюдаваше сцената без капчица ентузиазъм.

— Намери пресечната точка на двата диагонала на образуваната от ръцете фигура. И я удари.

— Стената е доста яка — отбеляза !Ксабу.

Смехът на Азадор напомняше по-скоро едва сдържан гняв.

— Не очаквам да я срутиш с малката си ръчичка, маймуночовече. Просто направи каквото ти казвам.

!Ксабу се пъкна, тъй че главата му се оказа пред стомаха на Рени, точно под нейните гърди. Тя се почувства неловко, но приятелят ѝ не се поколеба. Когато определи точката, я удари с длан.

Преди да е отзвучал екотът от пляска по твърдата повърхност, маркираната от протегнатите им ръце секция от стената изчезна, разкривайки, белите контури на зейналите ръбове. Лишена от опора, Рени залитна в съседната килия.

— Как успя? — възкликна тя.

Азадор се усмихна вбесяващо самодоволно.

— Това е ВР, госпожо Отепи — всичко е наужким. Просто знам как да я накарам да повярва в нещо друго. Сега тази част от стената смята, че вече не е стена.

!Ксабу се промъкна боязливо през отвора и заоглежда празната килия, точно копие на току-що напуснатата от тях.

— И каква работа ни върши всичко това? През всички стени ли трябва да преминем по този начин, докато излезем навън?

Самодоволното изражение на Азадор не се промени. Той пристъпи до вратата на килията. Дръпна ръчката и вратата се плъзна настрана, откривайки коридора зад нея.

— Никой не си прави труда да заключва празните килии.

За да прикрие раздразнението си от успеха му — първият ѝ импулс бе да извика: „Това е лъжа!“, а съзнаваше, че забележката би била твърде глупава, — тя се промъкна покрай него и надникна в коридора. Не се виждаше нищо друго освен сивозеленият цимент и затворените врати от двете страни на коридора, опнал се чак до завоя в дъното, а еднообразието нарушаваха единствено плакатите с изрисуваното върху тях Плашило — едно жизнерадостно, пращящо от здраве, непреклонно Плашило, — които обявяваха: „10 000 мъртви мънчкинци — за какво? Спомнете си Оз!“, и „Изумрудия се нуждае от ВАС!“

— Навън няма никой, да вървим. — Рени се извърна към Азадор. — Знаеш ли как да се измъкнем оттук?

— Има сервизно помещение на гърба на килиите. Там също може да има охрана, но ще е далеч по-малобройна, отколкото отпред, където са офисите.

— Хайде да вървим тогава.

Тя направи няколко крачки и се обърна към !Ксабу.

— Нещо не е ли наред?

Той поклати глава.

— Дочувам нещо... надушвам нещо. Не съм съвсем сигурен.

Глух трясък наруши тишината, толкова тих, че почти не се чу: все едно някой бе изпуснал книга върху масата няколко стаи по-нататък. Звукът се повтори няколко пъти, след което отново се възцари тишина.

— Каквото и да е, доста далеч е оттук — настоя Рени. — По-добре да не чакаме да стигне до нас.

Не само коридорът пред тяхната килия, но и всички останали коридори бяха пусати. Звукът от забързаните им стъпки — всъщност

нейните и на Азадор, тъй като !Ксабу пристъпваше съвсем безшумно — отекваше зловещо в стените, покрай които тичаха, и плашеше Рени.

— Защо няма никой?

— Казах ти, че всичко се разпада — отвърна Азадор. — Войната продължава вече години наред — на Плашилото са му останали съвсем малко тъмничари. Защо, мислиш, сме единствените затворници? Другите са освободени и изпратени да се бият в Гората или в Завода.

Рени въобще не искаше да знае какво ще рече Завода. Най-напред царството на Атаско, после разрушеният Кошер, а сега това тук. Нима тези сим-светове просто щяха да се стрият на прах подобно на степната трева в приказката на !Ксабу? Или пък нещо още по-зловещо щеше да ги измести?

— По-бавно — обади се !Ксабу. — Чувам нещо. А го и усещам. Като потупване по гърдите. Нещо не е както трябва.

— Какво значи това, по дяволите? — настоя за отговор Азадор. — Почти, стигнахме до товарното отделение. Няма просто ей така да спрем, естествено.

— Трябва да му се довериш — намеси се Рени. — Знае какво говори.

Придвижвайки се по-предпазливо, те завиха зад поредния ъгъл и се оказаха на кръстовището на множество коридори. В центъра на откритото пространство лежеше висок мъж с дълга зелена брада и зелени строшени очила. До него бе захвърлено старовремско огнестрелно оръжие. Явно беше мъртъв: някои от частите, които би трябвало да се намират във вътрешността му, се въргаляха по пода.

На Рени ѝ се доповръща. Защо хората в тази симулация имаха вътрешности, а в бръмбаровия свят нямаха? Азадор заобиколи тялото на голямо разстояние.

— Товарното отделение е на около стотина метра по-нататък — прошепна той, сочейки натам, където широкият коридор правеше остър завой. — Може да...

Болезнен вик проехтя по коридора, така измъчен, че на Рени ѝ се подкосиха краката. Дори Азадор бе очевидно поразен, но тримата продължиха внимателно до завоя на коридора и надникнаха иззад ъгъла.

Върху широката товарна рампа в дъното на коридора няколко други мъже със зелени бради и очила водеха ожесточена битка да

отблъснат цяла армия тиктаци. Зеленобрадите бяха подкрепяни и от няколко още по-странни същества — мършави човечета със зъбни колела вместо ръце и крака, едно мече играчка с детска пушка и някакви хартиени войници, — но противникът явно превъзхождаше защитниците, няколко десетки от които бяха унищожени. Само един тиктак бе повален, а други двама-трима обикаляха зашеметени в кръг с изтърбушени вътрешности, но зеленобрадите воители очевидно бяха изчерпали мунициите си, поради което използваша пушките си най-вече като сопи. Предусещайки близката победа, бръмчащите тиктаци налитаха срещу защитниците като мухи върху умряло животно.

— По дяволите! — Рени беше почти толкова ядосана, колкото и уплашена. — Игрочки! Всички тези хора с техните проклети глупави бойни игри!

— Изобщо няма да е игрочка, ако тези неща ни хванат — изсъска Азадор. — Тръгваме обратно! Ще излезем от друго място.

Когато се върнаха на кръстовището от коридори, където все още лежеше тялото на първия защитник, !Ксабу дръпна Рени за ръката.

— Този мъртвец защо е тук, след като битката все още се води на входа?

Отне й известно време, за да проумее въпроса, а в това време вече бяха отминали зеленобрадия труп. Съкилийникът им сви надясно и хукна по коридора.

— Азадор? — викна тя, но той вече бе спрял.

Още два трупа лежаха близо до стената на завоя — две тела на три парчета, тъй като горната половина на войника бе отделена от долната. До него бяха разхвърляни останките на една от летящите маймуни. От страничния коридор се носеха оглушителни крясъци на други, изпаднали в ужас и безпомощност маймуни.

— Пътят ни не е оттук! — каза с облекчение Азадор. — Знаем друг път.

Понечи да тръгне, но още не бе се извърнал, когато един напълно човешки женски вик отекна в коридора. „Емили...?“ Рени изкрещя към отдалечаващия се Азадор:

— Мисля, че това е приятелката ни!

Той нито се обърна, нито забави ход дори след нейната ругатня. ! Ксабу вече бързаше по посока на гласа на Емили. Рени хукна да го настигне.

Пред погледите им се разкри нова битка, чиято гледка, макар да им бе позната, им се стори не по-малко невероятна — летящи маймуни и механични човеци се биеха на живот и смърт. В същия този миг крехката фигура на Емили изхвърча от мелето и се спусна към тях. Рени сграбчи ръката ѝ, тъй като щеше да ги подмине, и замалко не я събори на земята. Момичето се съпротивляваше като дива котка и Рени се принуди да я стисне в прегръдките си с цялата сила, на която беше способна.

— Аз съм, Емили, аз съм, ние ще ти помогнем — повтаряше непрекъснато тя, докато момичето най-накрая престана да се съпротивлява и огледа новите си похитители.

Паникьосаните ѝ очи се ококориха още повече.

— Вие! Чужденците!

Преди Рени да успее да отговори, една маймуна прелетя покрай тях, понесена не от собствените си криле. Тресна се в една от стените, изпърха безпомощно и тупна на пода.

— Да се махаме — каза Рени. — Хайде!

Хвана момичето за едната ръка, !Ксабу хвана другата и хукнаха надалеч от противните стържещи звуци, придружени от маймунските писъци. Азадор не се виждаше никъде, но завиха в посоката, в която бе тръгнал. Сякаш не се бе отървала само преди секунди от тиктаците, Емили се разбъбри възторжено.

— Изобщо не допусках, че ще се спасите — всъщност по-скоро не допусках, че аз ще се спася. Кралят, той накара онази машина да прави разни смешни неща с мен — беше по-лошо от всичко, което правят медицинските хенрита, и се чувствах ужасно, и знаете ли какво?

Рени правеше всичко възможно да не я слуша.

— Чуваш ли нещо? — попита !Ксабу тя. — Има ли механични хора пред нас?

Той сви рамене и дръпна Емили за ръката, опитвайки се да я накара да тича по-бързо.

— Знаете ли какво ми каза? — не спираше Емили. — Бях така изненадана — мислех си, че съм в беда, разбирате ли, и че ще ме пратят в Лошата ферма. Там пращат всеки, когото хванат да краде от хамбара, както онази, другата Емили, която беше там само няколко

месеца, но когато се върна, беше ужасно остаряла. И знаете ли какво ми казаха?

— Емили, млъкни.

Рени забави темпото, защото наближиха завоя.

Този път пред тях се разкри обширно помещение с излъскан керамичен под и блестящи метални стълби, които отвеждаха към полуетажа. По пода се въргаляха още маймунски трупове, както и телата на два тиктака, които очевидно бяха тупнали през парапета над тях, тъй като беше извит в дъга. Навитите човеци се бяха пръснали като изпуснати върху паваж скъпи часовници, но до единия нещо шаваше.

Емили продължаваше да бръщолеви.

— Каза ми, че ще имам бебе!

Беше Азадор. Единият тиктак бе успял да го сграбчи за крака в последния си агонизиращ гърч и сега той се мъчеше да се освободи от капана на металната му хватка. Вдигна глава към тях и върху изплашеното му лице моментално цъфна израз на раздразнение.

— Отървете ме от това нещо — изръмжа той, но преди да успее да продължи, бе прекъснат от крясъка на Емили, толкова оглушителен, че Рени се дръпна от нея с писнали тъпанчета.

— Хенри!

Емили прпусна през помещението, прескочи премазания тиктак и се метна върху Азадор. Повали го на пода с такава сила, че кракът му се измъкна от хватката, при което се скъса панталонът му и върху глезена му се появиха червени следи. Емили се покатери върху му като превъзбудено кутре и той не бе в състояние да я отхвърли от себе си.

— Хенри! — не преставаше да цвърчи тя. — Моят сладичък, сладичък, сладурчест хенри! Моят сладък като мед любовник! Моят специален!

Накрая млъкна, разтвори крака върху гърдите му, а той я гледаше изумен.

— Познай какво — не го оставяше на мира тя. — Познай какво ми каза току-що кралят. Ти и аз — направили сме бебе!

При това откровение в огромното помещение се възцари гробна тишина. След миг мъртвият тиктак изщрака и скобата, която бе зацепала глезена на Азадор, трепна конвулсивно за последен път, след което се вкочани.

— Това — промълви Рени — вече наистина е твърде странно.

ШЕСТНАЙСЕТА ГЛАВА КУПУВАЧИ И СЪНЛЪОВЦИ

МРЕЖА/НОВИНИ: Експерти обсъждат затворите „Бавно време“.

(Картина: Архивен материал със служител, който проверява клетките със замразените тела.)

Диктор: ООН финансира дебат между либертарианци и пенолози относно противоречивата технология, позната като „забавяне на времето“, при която, прилагайки терапия след, се забавя метаболизмът на затворниците, като същевременно те са подложени на хипнотично въздействие, вследствие на което една двацетгодишна присъда минава сякаш за броени месеци.

(Картина: Телфер пред сградата на ООН.)

РеМел Телфер от групата за граждански права „Човечеството бди“ нарича това поредното доказателство, че сме се превърнали в така нареченото от него „манипулативно общество“.

Телфер: „Те твърдят, че искат да върнат тези затворници по-скоро обратно в обществото, но всъщност искат единствено по-послушни затворници и по-бързи капиталови обороти. Вместо превантивни мерки срещу престъпността, ние пилеем парите си за все по-скъпи и по-скъпи методи за наказване на хора — по-големи затвори, повече полиция. Сега пак искат да докопат някой нещастник, който е откраднал нечий портфейл, и да похарчат

половин милион кредити на данъкоплатците, за да го поставят в кома...!“

Още едни лакоми щипци изскочиха над водата и се метнаха към тях, щраквайки с челюстите си като мечи капан. Подпалващия Всичко наред успя да избегне атаката, но щипците се треснаха в парапета от брезова кора, падайки обратно във водата, и Орландо и останалите подскочиха в дъното на кануто.

Поредното разтърсване търкулна Орландо по корем върху заоблената ръкохватка на меча, който вече мислеше, че е загубил, след което болезненият вик на индианеца го накара да седне. Една от щипките бе захапала ръката на вожда и се опитваше да го издърпа в реката; пред ужасения поглед на Орландо ръката се разтегли като карамел. Той грабна меча си и го стовари с все сила върху щипците точно между остриетата им. Ударът разтърси цялото му тяло, но щипците все пак пуснаха вожда и мятайки свиреп поглед към Орландо, потънаха обратно в размътените води.

Вождът Подпалващия всичко наред разтърка ръката си, върнала отново нормалната си форма и размер, и се обърна, за да продължи битката. Хор от тънички гласове накара Орландо да се запита дали някой не им се бе притекъл на помощ, но това бяха струпалите се по крайбрежната линия растения. Повечето от тях наблюдаваха изтръпнали от ужас нападението върху кануто, макар някои, и най-вече консервативното цвекло, да намираха гледката изключително забавна и да подхвърляха безполезни пиянски съвети едновременно и към пътниците в лодката, и към хищните прибори.

Нов удар на нивото на ватерлинията разтърси малкия плавателен съд. Орландо събра сили и вдигна меча над главата си. Знаеше, че кануто ще се преобърне всеки момент, и твърдо реши да отнесе със себе си поне едно от шарнирните твърдоглави същества. Фредерикс застана до него, като се опитваше да закрепил една стрела върху тетивата, а в това време кануто се залюля върху дръжката на един от нападателите, след което отново цопна във водата. Внезапно над врявата откъм брега се извиси нечий страдалчески вик.

Избутани от зяпачите от задните редици и десетките други, които се сипеха от преобърнатата цедка, за да видят какво става, някои

от намиращите се най-напред растения бяха натикани в реката. Едно малко доматиче виеше сърцераздирателно, носейки се все по-надалеч от брега. Една огромна маруля нагази с крясъци във водата след него.

Нещо разцепи водата край марулята. Кочанът подхвъркна във въздуха и цамбурна обратно в реката. Още и още челюсти проблясваха и изщракваха — дори от такова голямо разстояние Орландо чуваше хрупкащите звуци. Във всички посоки се разлетяха листа от маруля и цялото ято от щипци моментално се насочи нататък. Паникьосани от ужасяващата гледка, предните зрители на брега се заблъскаха едни други и в настъпилата бъркотия още няколко от тях цамбурнаха във водата. От озъбените челюсти потекоха парчета домати и кървавочервено цвекло. Един морков с престилка бе повдигнат над водата и прегризан на две.

Само за броени секунди водната повърхност около кануто се успокои, докато на хвърлей разстояние реката край брега кипна от тракащи щипци и парчета от зеленчуци. Вождът Подпалващия всичко наред вдигна греблото и обърна лодката към средното течение на реката.

— Извадили късмет — изръмжа той, — салата по-вкусна за тях.

— Това е... това е ужасно.

Фредерикс се бе облегал върху парапета, зашеметен от кръвожадното насилие. По крайбрежната ивица бързо се образува кашообразна пяна от зеленчуци.

— Сами виновни — заключи коравосърдечно Подпалващия всичко наред. — Те първи насъскали щипци. Миризма на зеленчук подлудява тях.

На Орландо му бе безкрайно мъчно за дребното доматице. Бе заплакало също като изгубено дете.

— Никой не може откара теб до брега от онази страна — обясни по-късно на Костенурката Подпалващия всичко наред, докато се носеха бавно по течението. Над реката се бе спуснала лека мъгла и бреговете почти не се виждаха, а кухненските шкафове се извисяваха от двете страни като исполински силуети.

— Щипците отдавна не допускат никого да припари.

— Напълно ми е ясно.

Костенурката току-що се бе измъкнала от черупката си, в която се бе напъхала по време на нападението.

— А и нямам абсолютно никакво желание да бъда откарана на другата страна, която ми е непозната. Може би ще остана с вас за известно време, ако нямате нищо против, а по-късно ще ме оставите на брега.

Подпалващия всичко наред изсумтя и отново започна да гребе.

— Трябва да се измъкнем оттук, Орландо — обади се тихо I Фредерикс. — Всичко това направо се тресе. Поначало не е кой знае колко приятно да те утрепят, но пък да те накълца някакъв си кухненски прибор...?

Орландо се усмихна уморено.

— Ако ти помогнем да намериш своето индианче — обърна се към вожда той, — ще ни помогнеш ли да напуснем Кухнята? Нямаме работа тук, а и трябва да открием приятелите си.

Вождът се обърна и го изгледа с разположените над дългия му нос лукави очички, които отразяваха бледата електрическа светлина от крушката над тях.

— Никой не може да мине обратно през кран — отвърна той. — Трябва да минете през друг край на Кухня.

Преди да продължи обясненията си, над водата се понесе хор от писукащи гласове и за момент Орландо си помисли, че са на оцелелите от ужасяващата зеленчукова сеч — странното бе, че те се извисиха в сложна тригласна хармония.

*Пеem ние, тримата гризачи,
безоки още от деца, не виждаме,
но пеem con brio
сляпо, вресливо мишо трио.*

Сред мъглата изникна продълговат цилиндричен силует, върху който се бяха покачили три изправени фигури. Когато приближи към тях, видяха три мишока с еднакви тъмни очила, покачени върху една бутилка, която търкаляха с розовите си крачета като отсечено дърво, без да губят равновесие. С предните си крачка се държаха един друг за раменете; мишокът от единия край държеше тенекиена чаша, а този от другия — бял бастун.

*Откакто мама ни роди,
почистваме всяка повърхност,
напълваме чашата догоре
и избърсваме петната и лекетата!
Три малки мишлета, които обичат да пеят,
но повече от всичко да почистват наред
и ако ни използвате, ще разберете,
че освен това можем да дезинфекцираме!
И за едноокия прилеп е ясно —
„Слепият, миши препарат за почистване“
ще ви свърши работа!*

Грубоватата бръснарска мелодия беше толкова безукорна и глуповата, че когато песента свърши, Орландо не се сдържа да не изръкопляска; същото направи и Костенурката. Фредерикс я изгледа ядосано, но се присъедини с неохота. Единствено вождът остана съвършено невъзмутим. Трите мишока, които продължаваха да търкалят бутилката под себе си, се поклониха дълбоко.

— Отскоро достъпен и в семеен размер! — изписука този, който държеше бастуна.

Може би думата „семеен“ докосна някаква струна във вожда или той просто изчакваше благовъзпитано края на песента.

— Вие виждали лоши хора на голяма лодка? — попита той. — С малко пепъс?

— Едва ли биха могли да видят каквото и да е — обади се Костенурката. — Не е ли така?

— Наистина не виждаме много неща — съгласи се единият от мишоците.

— Но пък чуваме доста неща — добави другият.

— Може пък да сме чули точно това хлапе — заклати сериозно глава третият.

— Голям кораб мина покрай нас.

— Преди два часа.

— Но не харесаха нашето шоу.

— Плачеше някакво бебе.

— Това ни натъжи.

— Онези хора ни се сториха доста зли.

След кратка пауза този с бастуна отново изцвърча.

— А и не миришеха твърде приятно — прошепна конспиративно той! — От-ней у-тей ин-клей, ако разбирате какво искаме да кажем.

Подпалващия всичко наред се наведе напред.

— Накъде сте тръгнали?

Мишоците събраха глави и подхванаха задълбочен, но доста оживен диспут. Най-после отново се обърнаха към тях, протегнаха ръце и задвижиха синхронно крачка, поддържайки въртенето на бутилката с почистващия препарат — дори Фредерикс трябваше да си признае по-късно, че номерът бе много добър.

*Бреговете на Гитчи-Гуми
може да са сенчести, зелени и прекрасни,*

запахна отново те, —

*но освен да кажеш: „Хай!“ на Хайавата,
не си струва да ходиш чак там.
Местенцето е близо —
щом преброиш до три, си там!
Тези крадци на деца
използват стари карти
към прочутата Ледена кутия.*

Мишокът с тенекиената чаша я завъртя в кръг и добави:

— Не забравяйте, че иде пролет! Време е за пролетно почистване!

След което триото затанцува с розовите си крачка с такава скорост, че бутилката се завъртя, насочвайки гърло встрани от кануто. Докато течението ги отнасяше, Орландо забеляза, че нямаха опашки. След няколко мига отново потънаха в мъглата, но пискливите им гласчета достигаха още известно време до тях, подхванали поредния химн в прослава на якото жулене и грейналите лавици.

— Точно така, жената на фермера... — измърмори Орландо, когато детското стихче достигна слуха му. — Дребни нещастници.

— Какво дърдориш? — намръщи се Фредерикс, след което извика: — Хей, накъде отиваме?

Вождът бе започнал да гребе с удвоена енергия към неизследвания отдалечен бряг.

— Ледената кутия — обясни Костенурката. — Намира се в дъното на Кухнята и за нея се разказват сума ти легенди. Всъщност се говори, че някъде вътре в нея лежат Сънльовци — имало ги, откакто я има кутията, но спят непробудно и ако никой не ги безпокои, ще сънуват невъзмутимо до края на самото време. Понякога, изобщо, без да се пробуждат, предсказват бъдещето на този, който има щастието или нещастията да е наоколо, или отговарят на въпросите, които инак никой не би чул.

— Лоши хора не интересуват Сънльовци — обади се вождът, който се привеждаше при всеки удар на греблото. — Те интересуват злато.

— О, да. — Костенурката почеса с дебелия си пръст своя заоблен нос и закима. — Чули са, че един от Купувачите е оставил таен сандък със златно съкровище в Ледената кутия. Това може да е само една приказка — никой от тези, които познавам, не е виждал някога някой от Купувачите, за които се говори, че са огромни като божества и пристигат в Кухнята само когато нощта е свършила и всички, които живеят тук, са заспали дълбоко като онези в дълбините на Ледената кутия. Но независимо дали златото е легенда или истина, очевидно лошите хора са убедени, че съществува.

— Помогни ми, Гардино — пошушна Фредерикс. — Каква е тази ледена кутия, по дяволите?

— Предполагам това, което едно време са наричали хладилници.

Фредерикс се загледа в нескончаемите механични движения на Подпалващия всичко наред, който гребеше по посока на загубения си син.

— Това е наистина умопомрачително — каза накрая той. — И става все по-умопомрачително.

Мина най-малко още час, преди да стигнат сушата — или поточно пода, както предположи Орландо. Очевидно размерите на реката почти не се съотнасяха с околните мащаби; ако се съдеше по размерите

на умивалника и шкафовете, които вече бяха посетили, в реалния свят Кухнята би трябвало да е дълга стотици метри, за да могат да пътуват толкова продължително време из нея. Но той знаеше, че е безсмислено да си блъска главата с подобни размишления — както усещаше, Кухнята не биваше да се възприема по такъв начин.

Мястото, което избра вождът, беше къса ивица суша близо до основата на масивен крак, който беше или на стол, или на маса — беше доста мрачно, за да видят извисяващата се над главите им огромна мебел. В тази част на кухнята бе по-тъмно, изглежда, поради отдалечеността ѝ от електрическата крушка.

— Останете тук — каза индианецът. — Аз отива търси лоши хора. Щом се върна, правим план.

Щом приключи с една от редките си многословни речи, той понесе кануто обратно към водата, докато тя стигна до идеално оформения му цилиндричен гръден кош, и се метна вътре в нея с елегантна грациозност.

— Е — обади се Костенурката, докато го гледаше да се отдалечава с равномерни движения на греблото, — не бих казала, че съм особено щастлива, задето се забърках в цялата тази работа, но предполагам, че трябва да направим всичко, което е по силите ни. Жалко, че нямаме възможност да запалим огън — нямаше да се чувстваме толкова самотни, докато чакаме.

Фредерикс като че ли понечи да каже нещо, след което поклати глава. Орландо усети, че приятелят му искаше да зададе въпрос, но му стана неловко да разговаря с рисунка. И се усмихна. Беше направо смешно да познаваш един човек от толкова време и в един момент да се окаже, че изобщо не си го познавал. Познаваше Сам Фредерикс вече от толкова години — още от шести клас, — а досега не бе зървал лицето му.

Лицето ѝ.

И този път досещането го сепна. Отново се загледа в познатите черти на Питлит Крадеца — отсечената брадичка, големите, изразителни очи — и отново се запита как ли изглежда Фредерикс в реалността. Дали беше красива? Или приличаше на обичайните симове на Фредерикс, само дето беше момиче? А и какво ли значение има това?

Орландо не беше сигурен дали има значение. Но също така не беше сигурен, че няма.

— Гладен съм — обяви Фредерикс. — Какво ще стане, ако изядем нещо тук, Орландо? Имам предвид, че знам, че няма да ни нахрани или нещо подобно. Но ще се почувстваме ли по-добре?

— Не съм сигурен. Предполагам, че зависи от онова, което ни поддържа в системата.

Замисли се за момент — като мозък и тяло биха могли да бъдат заключени в един виртуален интерфейс, — но усети, че му е трудно да разсъждава задълбочено и логично.

— Уморен съм да мисля за това.

— Защо не поспите вие двамата? — предложи Костенурката. — С удоволствие ще остана да будувам, в случай че нашият приятел се завърне или нещо не чак дотам приятно се интересува от нас.

Фредерикс изгледа Костенурката с известно подозрение.

— Наистина ли?

Орландо се настани до огромния крак, широк колкото зърнен силос в някакъв западен филм, и се облегна удобно гърба си.

— Хайде — обърна се той към Фредерикс. — Подпри глава на рамото ми.

Приятелят му го изгледа озадачен.

— Това пък какво значи?

— Просто... просто ще ти е по-удобно.

— О, няма? А ако не знаеше, че не съм момче, щеше ли да ми го предложиш?

Орландо не се сети какво да каже. Само повдигна рамене.

— Добре де, значи съм съвършен тъкач. Покажи ме по Правната мрежа на живо.

— Момчета, може би трябва да ви кажа приказка — прекъсна ги развеселената Костенурка. — Понякога ни помага да потънем в Пясъците на съня.

— Ти спомена нещо за Купувачите — интересува се Орландо, макар да не бе сигурен, че ще издържи да чуе цялата история. — Вярваш ли, че именно те са те направили? И всички... хора в Кухнята?

Фредерикс изпъшка, но Костенурката не му обърна внимание.

— Те да са ни направили? Не, за Бога.

Свали очилата си и започна да ги бърше енергично, сякаш изнервена от самото допускане, че подобно нещо е възможно.

— Не, разбира се, другаде сме направени. Но Купувачите, ако е вярно това, което се говори, ни докарват тук от онова място и прекарваме нощите си в Кухнята, жадувайки да се завърнем в истинския си дом.

— Истинския си дом?

— Магазина, както обикновено го наричат, макар че веднъж срещнах група вилици и лъжици, които принадлежаха към сектата на приборите за хранене, които наричаха великия дом „Каталога“. Но всички са единомушни, че какъвто и да е този велик дом, там ние не спим, освен ако сами не пожелаем, и в него Крушката е красива и ярка през цялата нощ, която никога не свършва. Твърди се, че там Купувачите се грижат за нас.

Орландо се усмихна и погледна към Фредерикс, но очите на неговия приятел вече бяха притворени. Фредерикс никога не проявяваше особен интерес, кое как е...

Костенурката продължаваше да си бърбори полугласно, а Орландо потъна в някакъв полусън, в който той и другарите му от Кухнята можеха да си живеят спокойно своя анимационен живот, без да ги е страх, че отново ще ги напъхат по чекмеджета и шкафове и в който цялото онова насилие от предишната нощ бе отминало с настъпването на мрака.

„Не би било зле да си живея постоянно тук — помисли замаян той. — Много забавно — и рисунките искат да са живи. Също като мен. Мога да си остана тук завинаги и да не боледувам, и да не трябва да ходя пак в онази болница, защото пак ще отида там, но следващия път няма да изляза оттам; може би и този път няма да изляза, маркучите и сестрите, всички се преструват, че не са тъжни, но на мен няма да ми се налага, ако това тук беше реално, и можех да си живея завинаги, и да не умирам никога...“

Той внезапно се надигна. Фредерикс, който вероятно въпреки неговото или нейното желание в края на краищата се бе гушнал до рамото му, запротестира насън.

— Събуди се!

Орландо разтърси своя приятел. Костенурката се бе унесла в полудрямка и го погледна втренчено над рамките на очилата си, сякаш

го виждаше за първи път, след което отново затвори очи и потъна в дълбок сън.

— Хайде, Фредерикс — зашепна по-високо Орландо, стараяйки се да не събуди Костенурката, — събуди се!

— Какво? Какво става?

Както винаги, на Фредерикс му беше много трудно да се събуди, но след миг явно си спомни, че се намират в едно не особено безопасно място, и ококори очи.

— Какво се е случило?

— Разбрах най-после!

Орландо беше едновременно въодушевен и потиснат. Смисълът на всичко преживяно напоследък — ужасяващата Сделка, която бяха заключили с онези хора — беше започнал да му се изяснява. То съвсем не би могло да има за Фредерикс онзи смисъл, какъвто имаше за него, и да засяга до такава степен когото и да е друг, но независимо че бе обладан от собствените си страхове и мании, самата мисъл за онова, което вършеха хората от Братството на Граала, го разгневи до мозъка на костите.

— Какво си разбрал? Ти сънуваш, Гардинър.

— Не. Не сънувам, кълна ти се. Току-що открих какво искат тези от братството — за какво е всичко това.

Фредерикс приседна, по-скоро притеснен, отколкото ядосан.

— Наистина ли?

— Само помисли. Ето ни тук и вече колко време обикаляме всички тези сим-светове, които са точно толкова реални, колкото реалният свят, прав ли съм? В които можеш да направиш каквото си поискаш, да бъдеш каквото си поискаш.

— Е, и?

— Защо, мислиш, са създали тези места? Просто да се мотаят из тях, както ние се мотаем в Средните земи?

— Може би. — Фредерикс разтърка очи. — Слушай, Орландо, разбирам, че това е изключително важно и всичко останало, но не можеш ли да ми го обясниш с няколко думи?

— Само помисли! Ти си някакъв изумително богат тип. Имаш всичко, което си поискаш, всичко, което може да се купи с пари. Но има едно нещо, което не можеш да направиш, независимо колко пари имаш — единственото нещо, което парите не могат да купят, което

превръща всички къщи и самолети, и всичко останало в абсолютно непотребни неща. Те все пак ще умрат, Фредерикс. Всички пари на света не могат да го предотвратят. Всички пари на света няма да ти помогнат тялото ти да не остарее, след което ще умреш и ще изгниеш. До този момент.

Приятелят му го гледаше с широко отворени очи.

— Какво всъщност искаш да ми кажеш? Че те смятат да се предпазят от смъртта? И как?

— Не съм сигурен. Но ако намерят начин да живеят тук, в тази Адърланд, вече няма да имат нужда от тела. Могат да си живеят завинаги тук, Фредерикс, както са си живели винаги — не, по-добре! Могат да станат богове! И ако е трябвало да убият няколко деца, за да го постигнат, не мислиш ли, че биха заплатили тази цена?

Фредерикс зяпна. След което затвори уста и окръгли устни. Свирна неволно.

— Без майтап, Орландо, наистина ли го мислиш? Господи. — Той поклати глава. — Бива си ги. Тия наистина си ги бива.

Сега, когато най-после разбра какъв беше залогът, на Орландо му стана ясно, че не бе подозирал колко страшно е всичко.

Това беше черната, кошмарно черната сянка на Златния град.

— Именно — прошепна той — за това става дума. Наистина си ги бива.

Тъмнокожият мъж във военна униформа зад писалището не беше онзи приветлив сержант Кигън, който обикновено седеше там. Този не откъсваше очи от Кристабел, сякаш чакалнята на един офис не беше подходящо място за момиченце като нея, дори когато това беше офисът на баща ѝ, който се намираще от другата страна на двойната врата. Сержант Кигън неизменно я наричаше „Криста-леле-бел“ и понякога ѝ даваше бонбонче от една кутия в чекмеджето си. А човекът зад бюрото я гледаше намръщен и никак не ѝ беше приятен.

Имаше такива хора, които винаги се отнасяха презрително към малките деца. Това беше направо сканско. (Тази дума обичаше да използва Порша и Кристабел не беше съвсем сигурна какво точно означаваше, но си мислеше, че значи „глупаво“.) А и наистина бе

глупаво. Нима този човек не можеше да прецени, че тя се държи извънредно кротко?

Всъщност тя си имаше толкова много неща, които, да обмисли, че просто престана да му обръща внимание и го остави да продължи работата си с контролните ръчки. Твърде много неща трябваше да прецени.

За момчето, което се бе появило отвън, за господин Селърс. Когато се появи в тунела на господин Селърс и ужасно я изплаши, то размахваше в ръка нещо остро и тя бе абсолютно сигурна, че ще им направи нещо лошо и на двамата. Размахваше го и срещу господин Селърс и го наричаше с обидни думи, като чешит, но вместо да се уплаши, господин Селърс само се изсмя тихичко и попита момчето, дали не иска нещо за ядене.

Веднъж бе гледала едно предаване по мрежата, в което някакви хора се опитваха да заловят последния тигър някъде — не си спомняше дали беше последният тигър на света, или само на това място, но помнеше, че е последният, — тъй като тигърът си бе наранил крака и зъбите му бяха изпочупени, и неминуемо би умрял, ако го оставеха да се грижи сам за себе си. Но независимо че кракът му бе много зле и той едва ходеше и че му предлагаха храна, за да го накарат да влезе в един специален капан, тигърът не искаше да се приближи до тях.

Именно по този начин бе погледнало господин Селърс непознатото момче — сякаш искаше да му каже: „Няма да ме хванеш.“ И отново бе размахало ножа, изкрепявайки толкова силно, че тя отново щеше да се напишка, ако можеше. Но господин Селърс изобщо не се уплаши, макар да бе толкова слаб и безсилен — ръцете му не бяха по-големи от тези на момчето — и да не можеше да се повдигне от инвалидния стол. Само го попита още веднъж дали не иска да хапне нещо.

Момчето дълго време не каза нищо, след което се намръщи като мъжа зад писалището и попита:

— К'во имаш?

И тогава господин Селърс я отпрати.

Това ѝ беше най-трудно да проумее. Ако господин Селърс не се страхуваше от момчето Чо-Чо, ако не смяташе, че то би му причинило нещо лошо, защо я бе отпратил? Само на деца ли причиняваше лоши

неща това момче? Или господин Селърс искаше да направи или да каже нещо само на него, което тя да не чуе? От което се почувства зле, както когато Офелия Вайнер бе казала, че може да покани само трима души на заспалата си сбирка поради правилата на майка ѝ, и покани Порша, Зиглинд Хил и Делфин Ригс, независимо че Делфин беше в тяхното училище само от няколко седмици.

След това Порша ѝ каза, че било адска скука и че майката на Офелия ги накарала да разглеждат снимките от къщата им в Далас, в която имало басейн, но въпреки това на Кристабел ѝ бе криво. Каквото изпитваше и сега, след като господин Селърс я отпрати, за да разговаря с момчето и да му даде нещо за ядене.

Мина ѝ през ума да извади Приказните очила и да произнесе: „Румпелшилтски“, след което да попита господин Селърс, защо бе постъпил така, но макар страшно много да ѝ се искаше да го направи, знаеше, че е крайно неподходящо да ги използва тъкмо тук, в офиса на баща си, пред втренчения поглед на човека с каменното лице срещу нея. Но толкова ѝ се искаше да разбере, че ѝ се доплака.

Вратата към кабинета на баща ѝ рязко се отвори, сякаш блъсната от силния глас на говорещия зад нея.

— ...въобще не ме е грижа, майор Соренсен. Лично мен, така да се каже, но искам резултати.

Говорещият бе застанал на входа, а човекът зад бюрото подскочи така, сякаш се бе подпалил столът му. Човекът, който бе изрекъл, че не го е грижа, не беше така висок като баща ѝ, но изглеждаше много силен и гърбът му опъваше сакото. Вратът му бе тъмнокафяв и набръчкан.

— Да, сър — отвърна баща ѝ.

Други двама мъже се измъкнаха от кабинета и застанаха от двете страни на вратата, готови сякаш всеки момент да хванат човека с тъмния врат, ако той внезапно се строполи.

— В такъв случай действайте, да го вземат мътните! — отрязва мъжът. — Искам да установите местонахождението му. Ако се налага, ще направя кордон в диаметър двеста километра около базата и ще претърся всяка къща — откриването му е от първостепенно значение. Предварително е трябвало да направите всичко необходимо, за да му попречите да открие скривалище за себе си, а генерал Пелъм трябваше да ви подкрепя по всякакъв начин. Но вие не го сторихте и сега е

напълно излишно да разлайваме кучетата. Така че действайте, както намерите за необходимо... но се постарайте да го откриете. Ясен съм, нали?

Татко ѝ, който непрекъснато кимаше, докато говореше другият, я видя над рамото му и за секунди очите му се разшириха. Мъжът се извърна. Лицето му бе така намръщено, че Кристабел беше сигурна, че ще започне да крещи да я изхвърлят оттам. Имаше сиви мустаци, много по-малки и добре оформени от тези на капитан Рон, и много светли очи. Известно време я гледаше така, както птица би гледала червей, който се кани да глътне, и тя изтръпна от страх.

— Охо! — изръмжа той. — Шпионин.

Кристабел се притисна към облегалката на стола. Списанието, което държеше, падна с разлистени страници на пода.

— О, Божичко, аз я уплаших.

Неочаквано мъжът се усмихна. Имаше ослепително бели зъби и щом се усмихна, ъгълчетата на очите му се набръчкаха.

— Не се плаши, шегувам се. Коя си, сладурано?

— Дъщеря ми, сър — отговори баща ѝ. — Кристабел, поздрави генерал Якубиан.

Опита се да си припомни онова, на което я бе учил баща ѝ. Но ѝ костваше много усилия с този усмихващ се насреща ѝ човек.

— Здравейте, генерале, сър.

— „Здравейте, генерале, сър“ — повтори думите ѝ той и се разсмя, след което се обърна към мъжа зад бюрото на сержант Кигън. — Чухте ли добре, Мърфи? Поне един човек, който има нещо общо с армията ми, се отнася с елементарно уважение към мен.

Генералът заобиколи бюрото и приклепна пред Кристабел. Миришеше на нещо, което ѝ напомни миризмите в дните, когато почистваха къщата — може би лак за мебели. И отблизо очите му приличаха на птичи, много светли и с бледи точки върху кафявото.

— А как се казваш, скъпа?

— Кристабел, сър.

— Обзалагам се, че си гордостта и радостта на тате. Протегна ръка и докосна за миг бузката ѝ с два пръста с изключителна нежност, а след това се изправи.

— Истинска красавица, Соренсен. Дойде да помогнеш на татко, нали, скъпа?

— Съвсем не знам защо е дошла, сър.

Татко ѝ тръгна към нея, сякаш искаше да е близо до нея, в случай че изтърси нещо не на място и се наложи да я прекъсне. Без да разбере причината, Кристабел отново се изплаши.

— Защо дойде, миличко? Къде е мама?

— Обади се в училище, че госпожа Гълисън е болна и трябва да дойда тук. Отиде на покупки в града.

Генералът отново се усмихна и се показаха почти всичките му зъби.

— О, един добър шпионин винаги си има алиби. — Той се обърна към баща ѝ. — След три часа се връщаме във Вашингтон. В началото на седмицата, съм отново тук. Много бих искал да имаме някакъв напредък. Настоятелно ви го препоръчвам, Соренсен. Нещо повече, бих искал да заваря знаете кого с посменни часове в душегубка и готов за разпит.

— Да, сър.

Генералът и другите трима закрачиха към вратата. Той се спря, след като първите двама излязоха.

— Бъди добро момиче — обърна се той към Кристабел, докато тя се питаше кой би сложил на ръката си „часовник душегубка“. — Да слушаш татко, нали обещавах?

Тя кимна.

— Татковците са най-умни.

Отдаде ѝ чест и излезе. Начумереният се измъкна последен оглеждайки подозрително баща ѝ, сякаш, ако го оставеше за миг без надзор, той би посегнал към генерала и би го фраснал по главата.

След като всички напуснаха стаята, баща ѝ се отпусна върху бюрото, загледан към вратата.

— Все пак може би трябва да те приберем вкъщи — отрони най-после той. — Мама би трябвало да се е върнала, как мислиш?

— Кого трябва да намериш, татко?

— Да намеря? Ти чу ли какво си говорим? Приблужи се до нея и разроши косата ѝ.

— Остави ме, татко! Кого трябва да намериш...?

— Никого, миличка. Един стар приятел на генерала. — Той взе ръчичките ѝ в своите. — Хайде. След всичко това мисля, че мога да си позволя няколко минути, за да откарам дъщеря си у дома.

Колкото и да бе невероятно, онова, което събуди Джеремая Дако, бе тишината.

А невероятното бе това, че като един от само двамата души, които блуждаеха из огромната, изоставена военна база, би трябвало да го сепне всичко друго, но не и тишината. Да живееш в Гнездото на осите единствено с Дългия Джоузеф, беше все едно да си последният обитател на някой от призрачните градове, разпръснати из Южен Трансваал, опразнени заради епидемията „Токоза“ толкова набързо, че много от побягналите жители бяха изоставили жалката си покъщнина — тигани, картонени куфари, дрипави, но все още годни за обличане дрехи, — сякаш собствениците им бяха изчезнали за секунда благодарение на някакво ужасяващо чудо.

Но все пак изоставените трансваалски работнически бараки оставаха открити за вятъра и дъжда, както и за нашествието на дивия живот. Из прашните улици все пак отекваше птича песен, а из буницата ровичкаха плъхове и мишки.

Докато Гнездото на осите бе истински паметник на тишината. Защитена от природните стихии с тонове камънак, със замлъкнала машинария, с така плътно запечатани врати, че дори насекомо не можеше да се промъкне, и с толкова фини филтри на отдушниците, че никакъв жив организъм не можеше да проникне, базата напомняше на приказна измислица — някакъв замък на Красавицата, в който тя спеше под пластове вековен прах заедно с цялото си семейство.

Джеремая Дако не бе надарен с кой знае какво въображение, но имаше моменти, когато неговият компаньон Джоузеф Сулавейо изпадеше в накъсван от чести събуждания сън — прекъсван сякаш от собствените му приказни герои — и Джеремая се вторачваше в огромните циментови ковчези, за които сега той бе поел отговорност, питайки се в каква приказка бе попаднал.

И какво точно очаква от него Авторът. „Аз съм един от онези, за които в приказките не се разказва много-много — хрумна му една нощ, когато показанията не съобщаваха нищо особено и часовете се точеха прекалено мудно. Това малко го натъжи. — Човекът с копие до вратата. Онзи, който донася върху кадифена възглавничка някакво магическо нещо, когато някой от важните го поиска. Един от тълпата, който

крещи: «Да живей!», когато всичко завърши щастливо. Винаги съм бил тъкмо този. Работех за майка си, докато порасна, работех за доктора цели двайсет и четири години след това. Можех да избягам от всичко това заради прекрасния Халид, ако го бе поискал, но всичко щеше да приключи с това да се грижа за къщата му. Просто щях да бъда в неговата приказка, това е всичко, вместо в тази на майка си или на доктора, или пък в тази налудничава приказка с машини и злодеи, и тази огромна празна сграда под някаква планина.“

Разбира се, ролята на копиеносец не беше лишена от известни облаги, както и присъствието му в този многоетажен призрачен град. Сега разполагаше с време за четене и размисъл. Каквото трудно можеше да отдели, докато работеше при семейство Ван Блийк. Цялото му свободно време отиваше, за да осигурява спокойствието на майка си, и макар Сюън да не бе имала абсолютно нищо против да отдели по някой и друг спокоен час за четене или гледане на мрежата, докато тя се занимаваше с изследванията си, самият факт, че му гласуваше подобно доверие, го подтикваше към още по-голяма — и почти неизменно незабележима — всеотдайност. Но тук буквално нямаше какво друго да прави, освен да наблюдава показанията на V-басейните и да следи за нивото на течността. Не бе по-трудно от поддържането на скъпата кола на доктора — сега паркирана в най-долния паркинг на Гнездото на осите, — която отдавна би потънала в прах, ако не се качваше през няколко дни да я почисти с меко парче плат и да си пострада над строшената скара и спуканото предно стъкло.

Понякога се питаше дали изобщо щеше да му се наложи да я кара отново.

Макар да не го харесваше особено, на Джеремайя му се искаше да прекарва по-голяма част от времето си в разговори с Дългия Джоузеф, но бащата на Рени (който никога не демонстрираше кой знае каква любезност) се затваряше в себе си все повече и повече. Прекарваше часове наред в мрачно мълчание или чезнеше в най-отдалечените ъгълчета на базата и се завръщаше със зачервени от плач очи. Джеремайя предпочиташе проклетията му.

А и всеки опит на Джеремайя за сближаване бе отхвърлян.

Отначало си мислеше, че това се дължи на горделивост или на безнадеждна провинциална предубеденост против хомосексуализма,

но по-късно осъзна, че у Дългия Джоузеф Сулавейо има някакъв може би никога неразвързан възел.

На този човек му липсваше речник да даде израз на болката си освен по най-елементарния начин, но което беше още по-лошо, той сякаш изобщо не допускаше, че има изход само ако се опита да намери отговорите в себе си. Сякаш цялото два̀сет и първо столетие бе минало незабелязано за него и той изстрадваше емоционалната си болка единствено според примитивните разбирания на предишния век, единствено като нещо, срещу което можеш или да беснееш, или трябва да понасяш.

Напоследък сякаш вътрешното напрежение бе достигнало точката на кипене и Дългия Джоузеф не спираше да крачи нагоре-надолу, като не само изчезваше за дълги часове, пътешествайки из базата — първоначално Джеремая си помисли, че търси алкохол, но нима досега не се бе отказал от вероятността да намери нещо такова, — но не спираше налудничавите си разходки нито за секунда дори когато се намираха в едно и също помещение. През последните няколко дни беше започнал и да си тананика, докато ходеше, запълвайки продължителните паузи между редките разговори с беззвучно мърморене, от което Джеремая вече започваше да изпитва усещането, че някой постоянно го почуква по тила. Песните, ако можеха да бъдат наречени такива, изглежда, нямаха никаква връзка със състоянието на Дългия Джоузеф. Бяха все популярни стари парчета, които повтаряше отново и отново, а понякога — лишени от оригиналната си мелодия и само измърморени или превърнати в безсмислени срички — едва-едва, но все така дразнещо разпознаваеми.

Джеремая изпитваше най-искрено състрадание към него. Беше загубил съпругата си по ужасен, мъчително бавен начин, синът му бе почти мъртъв от някаква мистериозна болест, а сега и дъщеря му се бе хвърлила сред опасностите, макар да си оставаше ужасяващо, измамно близо. Джеремая разбираше, че Дългия Джоузеф изпитва огромна болка и че липсата на нещо за пийване го лишава от едва ли не единствената му разтуха, но това съвсем не означаваше, че мърморенето, краченето и неспирното идиотско тананикане скоро нямаше да го подлудят далеч повече от Дългия Джоузеф. Именно затова, когато се събуди посреднощ, няколко часа преди да поеме

дежурството, тишината — отсъствието дори на далечния шепот на познатото тананикане — го уплаши.

Джеремая Дако бе дотърпил военното походно легло до подземната лаборатория отчасти защото му се налагаше да остава все по-дълго и по-дълго до V-резервоарите вместо Дългия Джоузеф, докато той се скиташе из комплекса — понякога изобщо без да се връща. Поне тази причина изтъкваше, при това не без известна раздражителност, когато Джоузеф Сулавейо настояваше да узнае причината за домъкването на леглото в лабораторията. Но в сумрачините на въображението си той бе започнал да изгубва доверието си в Дългия Джоузеф. Джеремая се боеше, че в пристъп на униние другият би могъл да повреди резервоарите или инсталацията, която поддържаше функционирането им.

И докато лежеше в мрака на импровизираната си спалня, заслушан в съвършено необичайната тишина, усети да го побиват тръпки. Нима се бе случило най-последно? Или и неговите нерви бяха изопнати до крайна степен? Да останеш заключен седмици наред в една изоставена подземна база, заслушан единствено в шума от собствените си стъпки и в мърморенето на един побъркан, не бе най-подходящото средство да запазиш психическото си здраве. Може би се плашеше от собствената си сянка — или от невинната тишина.

Джеремая изстена тихичко и се надигна. Пулсът му бе съвсем леко ускорен, но знаеше, че няма да заспи, докато не види със собствените си очи седналия пред показанията на резервоарите Джоузеф Сулавейо. Или да ползва тоалетната — дори на Джеремая понякога му се налагаше да напусне стаята по време на дежурство, за да задоволи естествените си нужди или да направи кафе, или пък да поеме глътка свеж въздух от някоя вентилационна тръба.

Вероятно причината бе именно такава.

Джеремая плъзна крака в износените пантофи, които бе намерил в едно от шкафчетата — комфорт, който му позволяваше да се чувства като в домашна обстановка, — и тръгна към тясната стълбичка, която отвеждаше до нивото на контролните уреди.

Столтът беше празен.

Запазвайки хладнокръвие с усилие на волята, той закрачи към стълбата. Дългия Джоузеф сигурно бе прескочил до кухнята или до тоалетната. Джеремая просто трябваше да остане да наблюдава

резервоарите, докато се върне. Не че имаше кой знае какво за вършене освен обичайните дейности по поддържане на водното ниво, както и на останалите течности по разписание, почистване на отпадъчната система и поставянето на нови филтри. А и какво толкова би могло да се наложи да бъде направено, освен да извади Рени и !Ксабу от резервоарите — пряко изричните разпореждания на Рени, — и то само при пълна тревога? Комуникационната система бе излязла от строя още първия ден и уменията на Джеремая се бяха оказали недостатъчни, за да я поправи. Така че, дори Дългия Джоузеф да се бе запилял нанякъде, това съвсем не означаваше, че бе изоставил кораба без управление наред битката или нещо такова.

Всички показания бяха нормални. Джеремая ги провери още веднъж за по-сигурно. Докато плъзгаше поглед за втори път по таблото, забеляза слабото мъждукане на подвижния екран. До него лежеше стилото, единственото нещо, което не беше на мястото си, единствен и незабележим знак на безпорядък, но неизвестно защо го полазиха мравки и той се приведе да разчете екрана.

„НЕ МОГА ПОВЕЧЕ — гласяха трудно изписаните тъмни букви върху блещукащия екран. — ОТИВАМ ПРИ МОЕТО ДЕТЕ.“

Джеремая прочете съобщението още два пъти, опитвайки се да схване смисъла му, докато се мъчеше да се пребори със задушавания го страх. Какво искаше да каже този човек с това „при моето дете“? При Рени? Нима смяташе, че може да отиде при нея просто като се изкатери в резервоара? Наложил му се да обуздае порива си да отвори огромните капаци, за да се увери дали този загубил разсъдъка човек не се е топнал в пихтиестия гел до своята намираща се в безсъзнание дъщеря. Знаеше, че е излишно да докосва V-резервоарите. Показанията на резервоара, в който се намираще Рени, всъщност и на двата резервоара, бяха нормални — отчитаха нормалните жизнени функции и на двамата.

Внезапно му хрумна зловеща мисъл. Джеремая се изправи, изтръпнал от ужас.

Ако през главата му бе минала мисълта, че неговото момче Стивън е мъртво — ако му се бе присънил някой от неговите кошмари или потиснатостта му бе стигнала дотам, че разликата между заспал човек и труп се бе стопила в помътеното му съзнание...

„Трябва да потърся това побъркано копеле. Господ да ни е на помощ! Би могъл да се завре къде ли не. Може просто да се е качил на горния етаж на лабораторията и да се е хвърлил оттам.“ Погледна неволно нагоре, но етажите над него бяха съвсем тихи и не забеляза никакво движение по тях. Огромното, оплетено като змии кълбо от кабели над V-резервоарите изглеждаше непокътнато, макар че един от провисналите кабели за момент смуцаващо му заприлича на обесен човек.

Не видя тялото му и на пода под него.

— Слава Богу — каза високо Джеремая и избърса челото си.

Нямаше как — трябваше да го потърси. Щеше да му отнеме известно време, но не чак толкова много — все пак базата бе затворена херметически. Но се налагаше да остави резервоарите без надзор, а това никак не му се нравеше. Вероятно собствените му опасения бяха причина да изпитва усещането, че заспалите бяха ужасяващо уязвими. Ами ако им се случеше нещо, докато търсеше побъркания си приятел!... Не можеше дори да понесе подобна мисъл.

Джеремая се върна обратно до пулта и затърси сред комбинациите, докато намери онази, която помнеше — нещо, което Мартин бе демонстрирала преди две седмици, които сега му се сториха години. Когато смени комуникационния извод, пулсът на двете сърца (този на !Ксабу по-бавен, но и двата силни и не особено ускорени) се втурна от външните репродуктори и изпълни огромната зала на лабораторията: „би-бом, би-бом, би-бом“, не напълно синхронизирани, този на Рени съвпадащ с бушменския на всеки седми-осми удар.

Ако ги чуваше, Дългия Джоузеф сигурно би полудял окончателно, мислейки, че има нещо нередно, но тъкмо в този момент на Джеремая изобщо не му бе до това.

— Джоузеф, Джоузеф, къде си?

Докато преброждаше грамадната сграда, тътрейки се из изоставените зали, в които отекваше преследващият го пингпонгов двоен пулс, Джеремая не можеше да не си спомни завръщането си през онази ужасна нощ в дома на доктора. Светлините както обикновено бяха загасени, но не светеха и алармените светлини по продължение на оградата; от момента, в който зави по широката алея, отвеждаща към мрачния силует на постройката, той започна да изпитва ужасяваща

тревога. А докато прекосяваше тихите коридори, извиквайки от време на време името на доктора без какъвто и да е отговор, страхът се усилваше все повече и повече. Започна да изпитва такъв вцепеняващ ужас, че когато откри върху пода на лабораторията пребитата Сюзън ван Блийк, почувства едва ли не облекчение — сега поне ужасът бе придобил някаква форма. Най-лошото бе отминало.

Макар, разбира се, то да се случи едва когато се върна в болницата, след като бе откарал Рени, и завари санитарите да изключват животоподдържащата система до леглото ѝ.

А сега обикаляше по чехли това наподобяващо разклонена пещера място заради слабоумието на този човек, сякаш отново преживявайки онази ужасяваща нощ, очаквайки всеки момент да се спъне в тялото му... Беше по-скоро вбесен, отколкото уплашен. Ако откриеше Джоузеф Сулавейо жив, наистина щеше да го пребие, независимо дали онзи беше по-едър от него или не.

Мисълта да пребие човека, тъй като той не бе успял да се самоубие, откърти от гърдите му невротичен и съвършено неконтролиран смях, който отекна твърде неприятно в ушите му.

Най-напред провери най-вероятните места. Леглото на Джоузеф в общата им спалня бе празно и единствено купчината одеяла на пода пораждаше усещане за безпорядък в иначе опустялото пространство. Кухнята, която той бе претършувал с влудяващо усърдие за капчица алкохол, също пустееше. Насили волята си да отвори вратите на помещенията за провизии и високия човешки бой фризер и да надникне дори в шкафовете, превъзможвайки страха си да не види насреща си злобно ухиленото лице на Джоузеф с уста, преливаща от някаква пяна за почистване. Но не откри никъде нищичко освен смълчана изоставеност.

Обикаляше систематично всички места за живеене и офиси, като отваряше всичко, което бе по-голямо от чекмедже. Изминаха почти два часа. Придружаваха го единствено пулсовете на Рени и !Ксабу, все така укротени и равномерни, но все пак разнообразявайки тишината, което започна да му действа успокояващо: помагаше му да се чувства по-малко самотен.

„Би-бом, би-бом...“

След като обиколи всички жилищни и работни местенца, Джеремайя се заизкачва към паркинга, хрумвайки му, че слабоумният

глупак Сулавейо може да е решил да запали двигателя на колата, за да се отрови с въглероден окис, без да се досети, че горивото ще приключи далеч преди да успее да изпълни с газове просторния петстотин кубически метра гараж, макар и да не бе проветряван. Но колата беше празна, недокосната след последното почистване и точно толкова очукана и безполезна за момента, колкото се чувстваше самият Джеремая. Отвори вратата и извади джобно фенерче от жабката, след което продължи из гаража, осветявайки по-тъмните места със съмнението, че Джоузеф може да се е покатерил някак си до носещите греди, за да се обеси.

Гаражното ниво се оказа по-лесно за проверка — и четирите гаража бяха пуси. На най-горния Джеремая се спря да почине и да обмисли какво да прави, заслушан в ритмичния екот на пулсовете, сега най-малкото учетворен от каменните стени. Не можеше да го проумее — бе потърсил навсякъде. Освен ако онзи наистина се бе изкатерил в един от резервоарите. Ако се бе удавил, това би обяснило липсата на отчитане на жизнените му функции.

Джеремая потръпна. Помисли си за Ирене Сулавейо, която нямаше и понятие, че само на няколко сантиметра в злокобната чернота плува тялото на баща й...

Беше длъжен да провери. Беше кошмарно, но трябваше да провери. Запита се дали ако откряне резервоара, това би било достатъчно да пробуди потъналите във виртуалните си сънища заспали хора. Ами ако Джоузеф не бе там и прекъснаше експеримента ей така, за нищо...?

Изтръпнал от ужас, Джеремая се отправи към най-горната вентилационна шахта, за да поеме чист въздух и да избистри мислите си. Това свърши работа, но не така, както бе очаквал.

Решетката на вентилатора лежеше на пода.

За момент Джеремая втренчи глупав поглед в нея, след което вдигна очи към зеещия отвор на голямата квадратна тръба, тъмна дупка, отвеждаща към нищото. Отново насочи лъча на фенерчето към пода и видя шепа болтове, подредени внимателно в центъра на решетката.

Шахтата беше достатъчно широка, за да се провере човек, и достатъчно тясна, за да може да се прикрепва с рамене и крака,

изкачвайки се по нея. Особено ако този човек бе твърдо решен да го направи. Или пък малко луд.

Пулсиращото туптене тук, в отдалечения от репродукторите край на гаража, бе по-тихо. Джеремая наклони глава към тръбата и извика името на Джоузеф, но в отговор отекна и замря единствено собственият му глас. Извика още веднъж, но отново не получи никакъв отговор. Провря раменете си в тръбата и насочи фенерчето нагоре. Няколко паяжини бяха провиснали на единия си край, сякаш нещо се бе промушило през тях.

Докато се взираше, стори му се, че дочу някакъв звук от вътрешността на шахтата, някакво тихо мелодично извикване — може би притъпен от болката вик за помощ. Наостри слух, за да чуе по-добре, но звукът бе съвсем тих и той изруга наум отекващите удари на сърцата, които само допреди броени секунди му бяха единствената компания. Напъха фенерчето в джоба си и се запромушва нагоре по тръбата, за да ги заглуши със собственото си тяло.

Сега вече го чу, стенещия звук. Миг по-късно разбра какво е. Някъде далеч оттук, на стотици метри пластоманен тръбопровод, профучаващият през Дракенсберг утринен вятър свистеше през отгаташния край на тръбата.

Дългия Джоузеф бе решил да отиде при сина си Стивън. Не в преносния смисъл — като се самоубие, — а в буквалния.

Да, естествено. Джоузеф Сулавейо беше изключително буквален човек.

„О, Божичко, какво ще стане сега?“

Джеремая се измъкна непохватно от тръбата. Пулсовете на тези, които охраняваше, продължаваха да отекват в напомнящия пещера гараж, бавни и равномерни, сякаш не се бе случило нищичко.

„Проклетият му глупак...!“

СЕДЕМНАЙСЕТА ГЛАВА В ЗАВОДА

МРЕЖА/МУЗИКА: „Ужасни животни“ се разделят.

(Картина: клип на „1Way4U2B“.)

Диктор: Близнаците Саския и Мартинус Бенчлоу, основатели на „Моего семейство и други ужасни, ужасни животни“, изпълнители на един от най-големите хитове на миналото десетилетие — „1Way4U2B“, които от известно време не са влизали в класациите, са взели решение да тръгнат по свои собствени музикални пътища.

(Картина: М. Б. и неговият импресарио на приема след раздаването на наградите „Гим“.)

М. Бенчлоу: „Саския, тя е велика, но имам нужда да поема в своя собствена посока, не толкова комерсиална. Не става въпрос за пари, ясно ли е? Уморен съм от суетнята. Ужасно, ужасно обичам джаза, всичко свързано с него. Имам тромпет, ясен ли съм? Познавам всяка мелодийка на Иийл Армстронг. Имам необходимост да разработя всичко това. Тя предпочете славата и парите, но си оставаме близки...“

Наистина ѝ бе трудно да проумее онова, което виждаше пред себе си — странника Азадор на пода сред развалини от тиктаци, девойката Емили, пърхаща като птичка, докато го обсипваше с очевидно нежелани от него целувки, — а и Рени нямаше кой знае колко време за проумяване. По коридорите на щаб-квартирата на Плашилото се въргаляха труповете на летящите майmunки от топящата

се армия на Новия Изумруден град и зеленобради войници. Други защитници умираха в същата тази секунда само на неколкостотин метра, опитвайки се да удържат товарителния док срещу връхлитащите тиктаци, и опасността с всяка секунда се увеличаваше. И все пак не можеше да се направи, че не е чула току-що казаното.

— Ти... ти си правил секс с нея?

Азадор се намръщи, освобождавайки се от момичето.

— Може би. Теб какво те интересува? — Но нали е Кукла?

Макар видът на Емили, щастлива като кутре, че току-що е намерила отново своя любовник, да опровергаваше подобно твърдение.

— Да? — Азадор се изправи. — И какво? Теб пък какво те засягат сексуалните наклонности — или да си го кажем направо, мастурбаторските наклонности — на другите? Имаш ли нещо против да обсъдим собствения ти сексуален живот?

— Но... но тя е просто една... програма. Как успя да го направиш? Как успя да се възползваш от нея?

Азадор поклати глава, възвръщайки малко от самообладанието си, независимо от обгърналото крака му момиче, което целуваше коляното му.

— Или е едното, или другото. Тя програма ли е? Или се възползвах от една млада жена?

Рени се обърна за помощ към !Ксабу, но бабуинът вече не следеше разговора.

— Чувам, че пристигат още от онези механични човеци, — Той посочи над обширния, покрит с плочки под. — От тази посока.

— Трябва да излезем през централния вход.

Азадор безуспешно се опита да измъкне крака си от вкопчилата се в него Емили.

— По дяволите! Той вдигна ръка.

— Ако я удариш — каза остро Рени, — ще те убия.

Азадор я изгледа продължително.

— Тогава ме отърви от тази глупава кучка. И по-бързо, ако не искаш да ни изтрепят.

Рени издърпа протестиращата Емили. Момичето започна да вие:

— Но нашето бебе...!

— Никога няма да се роди, ако не се махнем. В главата ѝ проблесна внезапна мисъл.

— Какво каза ужасният тенекиен човек? „Вие сте открили Доротито“, нещо такова? За това ли говореха — за бебето?

Азадор нямаше никакво намерение да участва в подобни дискусии. Вече прекосяваше обширната зала, насочвайки се към коридор, разположен под прав ъгъл спрямо онзи, от който !Ксабу бе предупредил, че ще се излеят нападателите. Рени преглътна ругатнята и се спусна с подтичващия на четири крака до нея !Ксабу. Емили нямаше нужда да бъде подканвана да последва мустакатия мъж.

„Едно е да кажеш, че ще го убиеш, момичето ми — мина през ума на Рени, — но той е голям, а ти нямаш никакво оръжие.“

Упрекна се, че не отмъкна една от старовремските пушки на някой мъртъв войник, макар че от онова, което бе видяла на дока, дълбоко се съмняваше, че на някого от тях му бяха останали муниции.

Азадор крачеше с неотслабващо темпо, а Рени си оставаше все така замаяна от нескончаемите катаклизми в света на Кунохара и в тази изопачена версия на Оз. Мъжът ги водеше по някакъв лъкатушец маршрут из сградата, по сякаш задънени коридори, в чийто край неизменно изникваше таен изход. Рени отново се запита откъде познава той така детайлно този сим-свят. Както и онзи номер с превръщането на стената във врата, спомни си тя.

„Кой, по дяволите, е този човек?“

Замъкът на Плашилото, безкраен функционалистичен лабиринт от бетонни стени и покрити с линолеум подове, би свършил отлична работа като комунална сграда в Дърбан или където и да е в третия свят.

Бе очевидно, че някога е бил свръхнаселен — навсякъде се въргалиха старовремски печатни материали и всевъзможни хартии, затруднявайки придвижването им, и имаше достатъчно бюра и столове за стотици хора само в помещенията, които прекосяваха, и поне половината от тях бяха за хора с далеч по-миниатюрни от нормалните размери, — но сега сградата пустееше също като нападнатия от рояка Кошер.

„Ентропия — мина ѝ през ума. — Вероятно това е точната дума? Сякаш всичко това някога е било натъпкано догоре, след което е било оставено да се затрие, разпадайки се на съставните си части.“

Но досега бяха попаднали само в три симуляции. Беше малко раничко за заключения.

Азадор се спря пред широка двойна врата и напрегна сили да я отвори. Двете крила се откrexнаха, едва-едва, но нещо, изглежда, ги препречваше от другата страна. Рени му се притече на помощ; дори Емили се присъедини, без да отделя поглед от своя възлюбен, сякаш го наблюдаваше как разделя Червено море с едната си ръка.

Миг по-късно сравнението стана още по-подходящо, когато се сгромолясаха с трясък и през зейналия отвор се изля някаква аленочервена маса. За един кошмарен момент й се стори, че е поток от кръв, но беше суха и шумоляща и когато гребна с ръка, усети, че са...

— Конфети...?

Нагазиха в пласта хартиени точици и се заизкачваха по струпаните в срещуположния край бюра. На стената пред тях с едри букви бе написано: „Ще ни липсвате, Джелия Джамб! Щастливо оттегляне!“

— Това е приемната.

Азадор огледа купчините сгъваеми маси, които преграждаха два от останалите три изхода на стаята.

— Някой се е опитал да барикадира мястото.

— Твърде безуспешно — отбеляза Рени.

— Не са останали много защитници — изтъкна Азадор. Когато Рени се насочи към вратата, през която можеше да се премине, той изкрещя:

— Не! Не минавай оттам!

Тя се извърна ядосана.

— Как смееш да ми заповядваш?

— Не ти заповядвам. Оставили са я свободна. За да ни накарат да минем през нея. Сигурно има някакъв капан от другата страна.

Въпреки неприязънта, която изпитваше към него, тя изпита неудобство.

— Прав си. Съжалявам.

— Нека мина пръв — предложи !Ксабу, когато стигнаха до вратата. — Лек и пъргав съм.

Рени поклати глава.

— Не преди да отворим вратата. Азадор, не можем ли да минем край нея, както успя да ни изведеш от килията?

Той огледа мълчаливо стените и поклати глава.

— Не и в тази стая. Това не е — как се казваше? — щраккод. Някой се е постарал специално. Вероятно някога е изглеждало приятно.

Рени обгърна с поглед огромното, лишено от прозорци сивозеленикаво пространство и се усъмни в подобно твърдение. Очите ѝ попаднаха на лозунга.

— Чакайте.

Тя откъсна от стената дълго парче хартия, пристъпи внимателно до вратата и го завърза на клуп за дръжката. Подаде двата края на Азадор, взе един от сгъваемите столове — това място наистина би свършило отлична работа като сиропиталище в Пайнтаун — и се приближи странично до вратата. Пресегна се със сгънатия стол към резето и го натисна, докато то щракна, а Азадор опъна краищата и вратата се откряна.

Не последва взрив. Нито пък върху им се изсипа дъжд от тънки остриета. !Ксабу пристъпи бавно към вратата с приведена към земята муцуна, като змия, дебнеща мангуста, Рени се помоли наум за безопасността на малкия човек.

Бабуинът не забеляза нищо обезпокоително, бавно мина през вратата и се скри от погледите им. Рени затаи дъх. Миг след това се появи отново с настръхнала по гърба козина.

— Елате бързо!

В стаята нямаше нищо друго освен купчина стари дрехи в центъра на пода, окичена с гирлянди от маркучета и тръбички. Рени тъкмо се канеше да попита !Ксабу, какво толкова го бе впечатлило, когато купчината стари дрехи надигна сплесканата си, смачкана глава. Емили изписка и отстъпи към вратата.

— ... помощ... — измърмори нещото с немощен, сух глас, който заглъхна, преди да успее да довърши.

— Божичко, но това е Плашилото.

Рени пристъпи напред, но се поколеба. Нали тъкмо това нещо искаше да ги убие? Но пък вероятно можеше да им каже как да се измъкнат от тук. В противен случай ставаха изцяло зависими от Азадор, а с всяка изминала секунда това засилваше нейните безпокойства.

— Какво трябва да направим? — запита тя смачканото нещо на пода.

То вдигна пръст и посочи към една от вратите, които почти не се забелязваха върху стената. Дано само нещото да бе достатъчно на себе си, за да е сигурно коя от тях накъде води.

— Чувам металните мъже да се приближават — обади се !Ксабу.
— Много силно. Съвсем близо са.

Рени грабна Плашилото, като внимаваше да не се препъне в омотаните като спагети маркучета. Кралят на Канзас се изви леко в ръката ѝ — изключително неприятно усещане, сякаш я полази някаква змия от парцали.

„Като че ли всячески се стремят да дискредитират онзи чудесен филм «Оз», мина ѝ неволна мисъл.

Вратата се отвори с едно докосване; зад нея една стълба отвеждаше нагоре. С окаменяло между благоговение и погнуса лице Емили грабна останалите по земята маркучи и единия обут в бота крак на Плашилото и забърза след Рени, последвана на крачка от Азадор и ! Ксабу.

На върха на стълбата ги очакваше някаква наподобяваща котелно помещение стая, кръстосана от гъста мрежа тръби по тавана и по стените. Един-единствен стол, измъкнат като че ли от пилотската кабина на старовремски самолет, бе поставен пред шкафа от имитация на дърво, в който се намираше екранът и около който се извиваха всички тръби.

Главата на Плашилото се разтресе. Треперещата му ръка се насочи към една от тръбите, чийто край сключваше деветдесетградусов ъгъл с останалите и стърчеше на разстояние малко повече от метър над пода. Плашилото напрегна сили да си поеме дъх. Рени се приведе да чуе шепота му.

— ... в гърдите...

Тя огледа накрайника, а след това и усуканата купчина от дрехи и фланелената риза, покрили тънките като ивици плат крака и празната глава. Напъха почти изпразненото му туловище върху накрайника между две копчета на ризата му, сякаш набивайки го на кол като някоя жертва, на средновековната Инквизиция, и го закрепил на мястото му. Не последва нищо. Едната ръка на Плашилото се заклати към един

маховик. Когато Азадор го завъртя, стаята се изпълни със съскащ въздух.

Най-напред започна да се издува тялото на Плашилото, а след малко и главата му. Накрая кралят на Канзас се изтръгна от найкрайника с лишените си като че ли от стави ръце, издути като балони, и се извърна вдървено към Рени и останалите двама. Извади пръста си от дупката в гръдния си кош и изпусна малко от въздуха, докато заприлича на предишното, отпуснато като чувал същество, след което напъха в отвора малко слама от вече неслужещия му за нищо крак.

— Имам мехури, каквито не бихте могли да си представите — заобяснява то с тънък и напрегнат глас. — С една хватка мога да ги напълня с въздух. А това тук е несъмнено Обирджийския град.

То намигна, но главата му бе така издута, че клепачът му не можа да се притвори напълно.

— Това няма да издържи дълго, но все пак достатъчно, за да се убедя, че нито едно от тези копелета не ще успее да завладее Изумрудия — освен, ако някой от тях не иска да се превърне на прах и пепел.

— Какви ги приказваш? — пристъпи към него Рени, почти готова да изтръгне отново сламената запушалка. — Да не смяташ да опожариш това място? А какво ще стане с нас?

Плашилото махна с ръка. Озъбената му усмивка изопна още повече издутите му черти, при което те изписукаха.

— Не би било твърде благородно от моя страна, след като ме спасихте, нали така? Напълно справедливо, първо ще ви пусна да се измъкнете. И добре ще е да го направите веднага, защото ми остават само няколко минути, стари приятели. Тези парцали „Фермер Джон“ не осигуряват истински здрава изолация, ако разбирате какво имам предвид.

— Не знаем как да се измъкнем оттук — отвърна Рени. — Има ли... има ли пресечен пункт? Както в реката?

— Пролод? — Заоблената усмивка на Плашилото стана още по-широка. — Нима дори не знаете как се наричат? Вие наистина сте пришълци, прав ли съм?

— Знам какво е пролод — прекъсна го Азадор. — И знам, че има такъв тук, в твоя замък.

— Замък! — Плашилото изхриптя и удари коляното си с облечената си в ръкавица ръка. Надигна се облаче прах. — Бива си го. Трябваше да видите колибата ми в истинския Изумруден град — това беше замък! Това тук — о, Господи, струва ми се, че е инженерна интерпретация на някаква старинна гвардейска хералдика или нещо такова. Купихме го евтино, когато създадохме всичко това.

— Все пак има ли... проход тук? — настоя Рени.

— Имаше. Ако нямате нищо против да прегазите още около двеста от тези проклетни механични човеци. Намира се в тронната ми зала, зад стенния екран. Но сега са притежание на торнадата на Тенекиения човек — разполагат с почти всичко. Защо, мислите, се домъкнах чак тук в този достоен за окайване вид? — То повдигна няколко от тръбичките и ги разклати опечалено. — Не мога да повярвам, че всичко приключи.

— Чувам тракащите човеци съвсем наблизко — обади се !Ксабу. — В голямата зала под нас са.

— Няма да успеят да проникнат тук — каза пренебрежително Плашилото. — Затворим ли тези врати, ще им са необходими дни наред, за да се промъкнат.

— И как да се махнем? — попита отново Рени.

Тъй като вратът му бе все така издут, на Плашилото му се наложи да се обърне с цяло тяло към нея.

— Трябва да помисля. Значи ви е необходим проход, така ли?

То подпря безформената си брадичка с длан и постави показалец върху бледото си слепоочие.

— Мамичката му! — изкрещя в ъгъла Азадор. — Отървете ме от това същество!

Рени се обърна и видя Емили да отстъпва с разтреперани устни. Изглежда, момичето най-последно бе проумяло, че ухаждането ѝ е нежелателно. Рени се вмъкна между двамата.

— Стой близо до мен — каза на момичето тя.

— Но той беше моят специален хенри — отвърна с треперещ глас Емили. — Наричаше ме сладък мъничък пудинг.

— Нима? — стрелна към Азадор презрителен поглед Рени. — Случва се много често в РЖ — понякога мъжете там са абсолютни боклуци.

Обектът на описанието врътна очи и скръсти ръце пред гърдите си.

Плашилото плесна с меките си длани.

— О! Разбира се! Можете да отидете в Завода. Там има проход, където Реката напоява обработваемите растения.

— Завода? — попита Азадор. — Та нали Тенекиения човек е най-могъщ тъкмо там!

— Да, но в момента не го е грижа за задния му двор, тъй като цялото му внимание е насочено тук. Където се разиграва финалът на играта.

Кралят на Канзас бе започнал да спада. Подпухналите му черти придобиха тревожно изражение.

— Но не бива да му позволявате да хване това момиче. Ако се докопа до Доротито, цялата игра приключва.

— Това за теб игра ли е? — поклати глава разстроената Рени. — Всичките тези мъртъвци, страданието, всичко е просто една игра, така ли?

Плашилото полагаше усилия да държи главата си изправена.

— Просто? Нима наистина си толкова ограничена? Бил съм въвн от тази симулация само в продължение на две години — колкото да сменят течностите и филтрите ми в РЖ, и толкоз. Загубих най-малко петнайсет процента от костната си маса, за Бога, или както го наричате, атрофия на мускулите! Дал съм всичко, което имам, на този сим-свят и останах в него дори след като онези, които-и-да-са, доплуваха от някаква друга симулация и избутаха моите партньори. Сега смятам да се самовзривя заедно с цялата сграда, така че това копеле Тенекиения човек и тлъстият му приятел да не могат да сложат ръце върху нея — което означава, че ще ми отнеме няколко седмици, докато открия обратен път, — а ти наричаш всичко това „просто една игра“? — Той потърка отпуснатото си лице. — Явно ти не си на себе си.

— Бил ли си наскоро навън? Вън от мрежата?

Той присви очи срещу нея.

— Преди два-три дни. Но се надявам на кратка ваканция, независимо дали ми харесва или не. Защо питаш?

Рени сви рамене.

— Няма конкретен повод.

В същото време си помисли: „Чака те изненада, приятелю“, но осъзна колко безсърдечно е това.

Животът му може би бе изложен на риск — те все още нямаха представа, какви биха могли да бъдат последствията от очевидно променените правила в Адърланд.

— Не, не е вярно — продължи тя. — Има много важен повод. Предполагаме, че нещо не е наред в цялата мрежа. Хората имат... се сблъскват с много странни проблеми. Не могат да се изключат. А... нещата, които се случват тук, може би им оказват въздействие и когато се изключат от мрежата.

Не беше възможно да изясни притесненията си набързо, но се налагаше да се опита да го предупреди.

— Мисля, че ако съм на твое място, ще се опитам да изляза по нормалния начин, преди да извърша виртуално самоубийство.

Плашилото ококори очи в престорена изненада, но зад гърба му се появи разтревоженият Азадор.

— О, хиляди благодарности, малка госпожице. А когато ми се случи да попадна в твоя свят, също няма да пропусна да ти дам цял куп ненужни съвети.

И се обърна към Азадор, сякаш решил, че е единственият, с когото си заслужава да разговаря.

— Над тази стая има вентилационна шахта — точно зад решетката, ето там. Ако искате, можете да се измъкнете по нея на покрива или да се смъкнете в мазето, макар вероятно да нямате желание да заседнете в някаква вертикална шахта, ако бихте могли да си го спестите. Разбра ли ме?

Азадор кимна.

— Щом излезете навън, можете да прекосите града в посока към Реката и така да стигнете до Завода. Или пък направете каквото ви хрумне, по дяволите. Но по-добре тръгвайте, защото не мога вечно да чакам. Около петнайсет минути след като видях последния задник да изчезва в шахтата, това място ще хвъркне във въздуха като фойерверк по случай Деня на Обединените нации. По-дълго не бих могъл да чакам. Разпадам се на парчета.

!Ксабу направи няколко крачки и застана на задни крака пред сламения човек, който клюмваше все по-бързо.

— Не можеш ли да напомним пак въздух в себе си? — запита бушменът.

— Не мисля, че шевовете по това тяло ще издържат на налягането, а ако се разпорят, преди да направя онова, което искам да направя, всичко е свършено. Затова изчезвате оттук, по дяволите, ясно ли е?

— Кажете ми само едно нещо — настоя !Ксабу. — Каква е Доротито, за която спомена? Каза да пазим момичето.

— Част от начина, по който е създаден този сим-свят. — Гласът на Плашилото ставаше все по-писклив и тънък. — Следапокалиптичен. Ядрена война. Оцелелите не могат да се размножават. Много лелки емилита, чичковци хенрита, до един стерилни. Оттук митът за едно момиче дете, което една от емилитата ще роди. Доротито, разбра ли?

Той втренчи хлътналите си гримирани очи в !Ксабу, който явно не разбираше.

— О, хайде — простена той. — Махайте ми се от лицето.

Щракна към стенния екран, върху който се появи обсаденият Нов Изумруден град, няколко от тумбестите сгради бяха обхванати в пламъци, а тиктаците трополяха по опустошените улици като двукраки танкове.

Докато най-напред !Ксабу, а след него и останалите се вмъкваха във вентилационната тръба, Плашилото вдигна високо отпуснатите си ръце.

— Виждал съм неща, каквито вие, хората, не бихте повярвали, че съществуват — произнесе патетично той. Говореше или на себе си, или на екрана. — Атакувах горящи кораби далеч от бреговете на Несъществуващия океан. Видях магически пушки да проблясват и да искрят в тъмнината близо до замъка на Глинда. Всички тези мигове ще изчезнат с времето както сълзи в дъжда.

Главата му клюмна, изпусвайки въздуха със съскане.

— Време... за умиране...

Последна в шахтата, Рени се спря, за да направи още един опит.

— Плашило който и да си, нищо не си измислям. Убедена съм, че хора умират заради неща, които се случват в мрежата. Умират наистина. Има нещо много объркано в нея.

Сламеният човек бе извадил един скрит в стената плот и с огромни усилия се мъчеше да хвърля с непослушните си пръсти малки клечици една след друга.

— Да — въздъхна той. — С положителност знаеш каква реч да произнесеш на тръгване.

— Но това наистина е важно!

Той затвори очи и постави ръкавиците си там, където трябваше да се намират ушите.

— Някой говори ли? Защото не чувам нищо...

Рени въздъхна и се обърна, за да запълзи след другите.

Минути по-късно се изтърколиха от шахтата върху посипания с чакъл покрив. Трудно можеше да се отгатне, че е ден. Зловещи черни облаци задръстваха небето, а горещият спарен въздух излъчваше миризма на електричество и Рени допусна, че е имало още няколко торнада, докато са били вътре. Упорита струйка пот се спусна между гърдите ѝ към стомаха.

Реката се оказа доста навътре в Завода, мрачни, гъсто разположени една до друга цистерни, плетеница от тръбопроводи и грубо застроени ниски сгради. След кратък спор решиха да минат през депото, след което да прекосят Завода по възможно най-прекия път, пребивавайки на територията на Тенекиения човек само толкова време, колкото им бе необходимо, за да стигнат до Реката. Макар да видяха малки групи обезсърчени хенрита, охранявани от тиктаци пред бетонния замък на Плашилото, сервизният двор под тях беше пуст и те се спуснаха по една водосточна тръба на земята и забързаха по едно разклонение от главната алея, минавайки покрай няколко изоставени вагона.

Бяха се прислонили зад високите колела на един открит товарен вагон, за да поемат дъх — впрочем !Ксабу вече се бе прислонил, а останалите се приближаваха към вагона, — когато мощен и същевременно глух тътен разтърси земята под краката им. Дори масивният товарен вагон подскочи и колелата застъргаха по релсите; за миг ужасената Рени помисли, че ще се килне отгоре им и ще ги премаже.

Когато земята престана да се тресе, изпълзяха до ъгъла на вагона и погледнаха назад. Вътрешните секции на щаба на Плашилото бяха сравнени със земята, а голяма част от останалите бяха скрити от

издигащ се облак прах и черен пушек. Отгоре им се спусна дъждец от дребни отломъци и пепел.

— Исусе Христе — промълви Рени. — Направи го. Той се взриви.

— Така ли? — Азадор плю на земята. — Само един идиот си губи времето в игри. Докато противникът му се опитва да разбере какво се е случило, ще се измъкнем по-лесно.

Сякаш като потвърждение на думите му тиктаците, които взривната вълна не бе успяла да повали, бяха започнали да се струпват около сринатия замък и сноповете светлина от прожекторите им проблясваха в сумрака.

— Ще се промъкнем през Завода, без изобщо да ни забележи Тенекиения човек.

— Все пак откъде знаеш за Завода? — настоя Рени. — И всъщност откъде знаеш толкова много за целия този сим-свят?

Азадор повдигна рамене.

— Обикалям наоколо. — Той се навъси. — Стига въпроси. Ако бях на твое място, щях да се държа по-мило. Кой ви измъкна от килията? Кой познава тайните на това място?

Азадор.

Той извади цигара и заопипва за запалката си.

— Нямаме време за губене. — Рени посочи към небето. — Погледни облаците — всеки момент може да се появи ново торнадо и да се стовари върху нас на открито.

Азадор се намръщи, но мушна цигарата зад ухото си.

— Добре. Тогава да вървим.

„Като че ли съм тръгнала на екскурзия — мина ѝ през ума. — Хиляди благодарности, господин Азадор.“

Пресякоха огромното железопътно депо за повече от час. Откритите пространства бяха изключително опасни и на няколко пъти успяваха да се прикрият само секунди преди да ги забележат мотаещите се шайки механични човеци. С притъмняването на небето из депото заблещукаха оранжеви охранителни светлилки, очертавайки контурите на товарни вагони, кантони и изоставени локомотиви. Рени така и не проумяваше защо Плашилото и неговите приятели бяха изразходвали толкова голямо количество енергия за подобно място,

дори и да бяха успели да се снабдят с евтини съставни елементи. Разбираемо бе да се построи светът на Оз, но канзаската гара?

Тъкмо там бе едно от различията между богатите и всички останали, реши тя. Тези хора в Адърланд можеха да си позволят да прахосват пари и да отделят внимание на всяко нещо, което поразяваше вниманието им. За разлика от обикновените хора те можеха да си позволят всевъзможни налудничави идеи.

Бегълците спряха да отдъхнат в един закрит товарен вагон. Облакът от взривения замък на Плашилото се бе разстлал по хоризонта и бе трудно да се прецени къде свършва той и къде започва настръхналото небе. Независимо от сгъстяващия се мрак сега въздухът бе по-горещ, отколкото преди половин час.

Скрит от чужди погледи зад стените на вагона, Азадор бе запалил цигара и издухваше димни колелца към ниския таван. Той демонстративно не разговаряше и дори не поглеждаше Емили 22813, свита на няколко крачки от него и следяща всяко негово движение с нескрита болка.

— Той знае много неща — пошепна !Ксабу на Рени. — Дори и да не ти харесва, трябва да разберем дали може да ни помогне да открием приятелите си. Мисля, че ако останем разделени, ще се изложим всички на още по-голяма опасност.

Рени проследи боязливото промъкване на Емили към Азадор, стиснала в юмрук бледата си ръка. В първия момент Рени предположи, че възнамерява да го удари (което не я притесни ни най-малко, ако се изключеха опасенията ѝ, че това би предизвикало агресивна реакция от негова страна), но Емили само пхна ръка пред мустакатото лице на Азадор. Нещо проблесна в разтворената ѝ длан.

— Виждаш ли? — попита го умолително момичето. — Аз го спасих. Каза ми да не го губя и аз не го загубих.

— Ами да — пое въздух Рени, вторачена в миниатюрния златен предмет. — Съвсем забравих за това. Той ѝ го даде, нали? Тя каза именно това. — Тя се изправи. — Къде го намери, Азадор?

Той не погледна към нито една от жените.

— Какво съм намерил?

— Скъпоценния камък. Откъде се появи?

Той се нахвърли върху нея, издишвайки дим от устата и ноздрите си.

— Коя си ти? И каква си, побъркана жено? Не съм длъжен да отговарям на въпросите ти! Ходя, където си искам, и върша, каквото ми скимне. Аз съм от ромите и ние нищо не казваме на джорджитата.

— Ром? — помъчи се да си спомни Рени. — Искаш да кажеш циганин?

Азадор изсумтя и се извърна. Рени се наруга наум заради нетърпеливостта си. !Ксабу беше прав — трябваше да научат какво знае той. Беше й противно да моли за извинение, но трябваше да го направи.

— Азадор, съжалявам — наистина задавам много въпроси. Но тук ние сме чужденци и не знаем какво да направим. Нямаме никаква представа за онова, което ти знаеш.

— Самата истина — измърмори той.

— Затова ни помогни! Прав си, че не си длъжен да ни казваш каквото и да било, но се нуждаем от помощта ти. Това място — тази мрежа Адърланд, — наясно ли си какво се случва в него?

Той я изгледа с крайчеца на окото си и пое дълбоко от цигарата си.

— Каквото се случва винаги. Богати идиоти играят игрички.

— Но това вече не е така. Системата се... променя по някакъв начин.

Чудеше се до каква степен можеше да бъде откровена, без да му даде възможност да разбере за техните затруднения — смущаваше я това, че скъпоценният камък се намира у него.

— Чу какво казах на Плашилото — продължи тя. — Знам, че го чу. Ще ти задам същия въпрос. Опитвал ли си да се изключиш от мрежата?

Той я погледна. Емили се сви до стената, сякаш уплашена да не я изгори нещо, промъкнало се помежду им.

— Чух какво каза на Плашилото — отвърна най-после той. — Да, опитвал съм.

— И?

Той помръдна рамене и отметна гъстата коса от лицето си.

— Така е, както казваш. Не можах да изляза. Но за мен е все едно — добави безгрижно той. — Не бързам за никъде.

— Сега разбираш ли? — Рени се отпусна на пода и кръстоса крака. — Трябва да обменим информация.

Азадор се подвоуми, след което изражението му стана непристъпно като заключена врата.

— Не. Не е толкова лесно. Плюс това не можем да седим тук и да си бъбрим. Може би, когато преминем на следващото място.

Значи смяташе да тръгне с тях. Рени не беше наясно дали това ѝ харесва особено, но вероятно Азадор пазеше тайните си именно поради тази причина — като скрит коз срещу евентуално изоставяне.

— Добре — изправи се Рени. — Тогава да вървим.

Периферните зони на просналото се във всички посоки железопътно депо бяха гъсто опасани от тръби, цистерни и електрически мрежи, докато навлизаха все по-навътре в територията на Завода.

Виещите се навсякъде като змии тръби, които осигуряваха вода и гориво на подвижния състав и транспортираха всевъзможни течни товари, постепенно се превърнаха в основна характеристика на пейзажа.

Огромните тръби станаха още по-огромни, а свързаните в общи системи тръбопроводи и конвейери образуваха все по-големи и по-големи агрегати, а накрая масивните възли като че ли изместиха обслужваните от тях влакове, обект на всички страхове и възжелания.

Парцаливото небе, надвиснало като мокро одеяло над депото на Изумрудия, бе разграфено на квадрати от провиснали жици и неизменните тръби, разчертано на още по-ситни секции от все по-гъстата инфраструктурна плетеница, превърнала се най-накрая в труднопроходим лабиринт. Дори равната, допреди малко напукана от горещината кална покривка на депото с всяка следваща крачка все повече напомняше на заводски двор с неравния пласт бетон и локвите застояла вода с пъстри като трептяща дъга мазни петна. Същото си остана единствено почти невидимото над главите им мрачно небе, което сякаш се сливаше с напомнящия огромна пещера сивкав Завод с глухия трясък на клокочеци тръби, през чиито ръждясали уплътнители и съединения се процеждаше вода, а през износените изолации на преплетените жици прескачаха синьо-бели електрически дъги.

Придвижването през този объркан лабиринт от пластмасови кабели и разяден от корозията метал напомняше лутане из търбуха на огромен звяр. Всъщност, помисли си уморено Рени, всичките им

преживявания в мрежата бяха съпътствани от подобно усещане. Проблемите, които възнамеряваха да решат, трагедиите като тази на Стивън, за които се опитваха да отмъстят, преди известно време изглеждаха съвършено ясни, но постепенно тя и останалите се оказаха все по-дълбоко и по-дълбоко въввлечени в игрите и идеосинкретичните мании на създателите на Адърланд, докато накрая престанаха да съзнават дори какво е реално, камо ли кое е важно.

Гората от вертикални цилиндри, както и изкуственият свод от хоризонтални тръбопроводи поне осигуряваха множество скрити места, което не беше никак лошо: както установиха скоро след стъпването си на територията на Завода, те далеч не бяха единствените му обитатели. Веднъж попаднали сред хаоса от тръби, видяха изненадващо много тиктаци — огромните, неповратливи механични човеци вероятно не бяха приспособени да маневрират из твърде тесните на места пространства, — но забелязаха твърде много други подобни на часовникови механизми същества, също така малко или повече човекоподобни, но далеч по-дребни и неугледни. Много от тях напомняха старовремски играчки от зъбни колела и пружини, разположени в евтин ламаринен корпус, чиито две половини бяха свързани една с друга посредством метални закопчалки. В крещящите цветове, с които бяха боядисани, те изглеждаха още по-бездушни от тиктаците.

Скрита зад туловището на няколко вертикално преплетени тръби, Рени проследи една клатушкаща се покрай скривалището им грубовата играчка — неподвижен, безизразен поглед и нарисувана безчувствена уста — и по тялото ѝ преминаха тръпки. Тревожеха я не толкова самите същества, а представата затова, що за личност би трябвало да бъде Тенекиения човек, за да разполага с подобни бездушни, безразсъдни поданици, все едно виртуални или не.

Имаше ѝ няколко човешки същества, хенрита и емитата, до едно с бръснати глави и целите омотани в мазни парцали; Рени предположи, че са вербувани поданици на Плашилото. Повечето мъкнеха тежки товари, а някои бяха така претоварени, че тя недоумяваше как въобще успяваха да се по мръднат, но дори и онези, които не носеха нищо, не откъсваха очи от краката си. Пристъпваха през локви мръсна вода и заобикаляха всевъзможните препятствия, без да вдигнат очи, сякаш

бяха минавали по един и същи маршрут толкова често, че можеха да се движат и слепешката.

— Накъде продължаваме? — запита едва чуто Рени, почти заглушена от шума от капещата върху асфалта вода.

Намираха се под плътната сянка на няколко бетонни колони, всяка дебела колкото огромно многовековно дърво. Във всички посоки наоколо им се простираше монотонната плетеница на катакомбите на Завода.

— Трябва да открием Реката.

Азадор свъси вежди.

— Трябва да е... нататък.

Посочи с ръка, но не изглеждаше убеден. !Ксабу се бе изправил на задни крака, душейки като ловно куче ту въздуха, ту земята.

— Нищо не подушвам — призна той. — Отвсякъде мирише на едно и също — на градски зловония. Но оттук вятърът като че ли е малко по-хладен.

И протегна тънката си космата ръка под прав ъгъл спрямо токущо указаната от Азадор посока.

Рени вторачи поглед в присвитите очи на Азадор и си даде сметка, че е настъпила криза в управлението. Лично тя се доверяваше на инстинктите и уменията на !Ксабу, но пък циганинът, ако наистина беше такъв, можеше да реши да ги напусне всеки момент — в яда си просто можеше да тръгне в избраната от него посока. Бяха ли в състояние да го оставят да си тръгне и да рискуват да не узнаят онова, което би могъл да им каже? Ако беше само до номера в килията, би рискувала, но съществуваше и неизясненият случай със скъпоценния камък на Селърс.

— Добре — обърна се към Азадор тя. — Води ни натам. Надяваше се, че !Ксабу ще я разбере.

Навън слънцето бе залязло или пък буреносните облаци бяха станали напълно непроницаеми, тъй като Завода тънеше в сумрак. Под тръбите и усуканите кабели мъждукаха зеленикаво-жълти светлинки иззад напукани панели, чиято светлина от време на време се усилваше от проблясващи електрически светкавици. По коридорите отекваха призрачни стенания и слаби викове, сякаш с настъпването на нощта Завода се събуждаше за живот.

Рени ненавиждаше това място. Напомнянето, че то представлява само сбор от кодирани шифри, не ѝ помогна особено, след като продължаваше да не е наясно дали двамата с !Ксабу биха оцелели при евентуална смърт в мрежата. Единственото, което знаеше със сигурност, бе, че рядко бе изпитвала толкова силно желание да се измъкне от някое място.

Прекосяваха едно от огромните открити пространства, където се събираха няколко галерии, сякаш изградена от жици катакомба, когато силуетът изникна току пред тях.

Сърцето на Рени замалко не спря, но постепенно възстанови ритъма си, щом тя видя, че е един от хенритата, препъващ се дрипльо с метната през рамо метална кутия. Преди да успеят да се прикрият в сянката на един коридор, той вдигна поглед и ги видя. Очите му едва не изскочиха от орбитите си върху бледото му, покрито с рядка брада лице. Рени пристъпи към него с пръст върху устните си.

— Не се плаши — каза му тя. — Няма да ти сторим нищо.

Човекът се ококори още повече. Отметна глава назад и преглътна, а адамовата му ябълка така се изду, че разтегли врата му, след което устата му зейна широко, разкривайки нещо като високоговорител, натъпкан дълбоко между челюстите му, и Рени ужасена забеляза, че онова, което бе помислила за брада, всъщност бяха стърчащи през бузите му жици. От говорителя зави оглушително сирена с такава сила, че Рени и останалите се люшнаха назад, запушили уши с ръце. Хенрито завибрира безпомощно от силата на звука, който извираше от гърлото му.

Не им оставаше друго, освен да побягнат. На воя се отзоваха и други сирени, не чак толкова настоятелни, но все така парализиращо мощни. Една Емили зави иззад ъгъла пред тях, видя ги да връхлитат върху ѝ и нададе собствения си нечовешки писък, не по-слаб от първия.

Секунди по-късно две от недодяланите тенекиени човечета се появиха в подгизналия коридор малко зад тях и техните предупредителни клаксони също нададоха истеричен вой.

„Преследват ни, искат да установят местонахождението ни“, мина ѝ през ума.

Емили се клатушкаше и Рени я сграбчи и я помъкна след завилия по едно отклонение Азадор.

„Ще се струпат там, където вият най-силно, докато ни обградят.“

Още един дрипльо изскочи така внезапно пред тях, че Рени не успя да определи мъж ли е или жена. Докато призрачното същество изпускате товара, който бе помъкнало, за да зейне широко с уста, Азадор го събори с рамо на земята. Когато притичаха покрай него, мършавите му ръце и крака се гърчеха безпомощно във въздуха, а от гърлото сирена изскачаха хриптящи стонове.

„Само тичаме безцелно — даде си сметка тя. — Наникъде. Така ще ни убият.“

— !Ксабу! — изкрещя Рени. — Води ни към Реката!

Приятелят ѝ не отговори, но се понесе на четири крака с вирната опашка пред тях. Стигна до едно разклонение на пътя, намали темпо, за да се увери, че го следват, и отново препусна.

Сега аларменият вой се надигна от всички страни и макар обитателите на Завода, които препречваха пътя им, изобщо да не се опитваха да ги спрат, а дори се оставяха да бъдат изблъскани, всички до един надаваха мощни писъци, докато Рени и останалите профучаваха покрай тях, и така отбелязваха посоката на бягството им. Врявата беше направо влудяваща.

На всеки завой изскачаха все нови и нови лица, втречени човешки погледи, празни, грубовати гримаси на тенекиени същества, дори мрачните туловища на няколко тиктаци. Много скоро цялата тази навалища от метални тела и съсухрена плът щеше да препречи един по един всички пътища за бягство.

Емили се плъзна в една мазна локва и отново се олюля, но този път и двете с Рени се строполиха на земята. Докато се мъчеха да се изправят, !Ксабу заподскача като обезумял на едно място, въртейки муцуната си насам-натам.

— Подушвам нещо, но мисля, че е там.

!Ксабу изпъна глава към едно от тесните разклонения. Пое дълбоко въздух и притвори за миг очи, сякаш без да забелязва целия хаос наоколо. Зашава с пръсти, опита се сякаш да хване нещо във въздуха, след което отново отвори очи.

— Там е — потвърди той. — Усещам го.

Неравният проход се изпълваше бързо с тенекиени играчки, които се олюляваха насреща им като сомнамбули.

— Заградили са пътя към Реката — отбеляза Рени със замряло сърце.

Азадор я изгледа, след това погледна !Ксабу и плю на земята.

— След мен! — изрева той.

Втурна се и се блъсна в първата вълна от метални същества. Повалеше ги встрани като кегли, едно тресна в земята и то се строши на две като орехова черупка, от която се разхвърчаха зъбни колела. Рени поведе Емили, като се мъчеше да прикрива момичето зад широкия гръб на Азадор. Воят на десетките механични гърла стана мощен от ракетен двигател. Рени усещаше грубия допир на твърди ръце, които се опитваха да я сграбчат, и размахваше освирепяла ръце, удряйки с юмруци във всички посоки. В един момент Емили се оказа под нея, но Рени се провря през мелето от тела, напипа крехката момичешка ръка и я издърпа. Сега и Емили заблъска паникьосана с ръце около себе си, шамаросвайки с отворени длани тенекиените създания, изкривила уста в крясък, който Рени не чуваше. Рени залитна напред, вцепенена от изтощение и с ръце, изцапани целите в кръв. Пред нея изникна поредното изрисувано лице и забръмча, включвайки алармата. Изрита го в заоблената коремна област и го катурна настрани. Зад него нямаше нищо освен Азадор и мрака.

Той извърна към тях лицето си, сега цялото червено, и им махна с кървава ръка. Коридорът пред него беше пуст, очертан от мъждукащи светлинки, които потъваха в тъмнината. Бяха успели да се промъкнат.

— Исусе Христе — задави се Рени. — Ти... ти...

Чу някакво потракване зад себе си и се обърна. Тенекиените създания, които не бяха напълно осакатени, шаваха като преобърнати бръмбари, за да се надигнат и да подновят преследването. Усети, че ѝ се свива стомахът.

— Къде е !Ксабу?

— Побързайте!

Рени се обърна рязко и видя любимия си силует на бабуина, изникнал като Светия дух в коридора пред тях.

— Почти до Реката сме! — извика той.

Закуцукаха след него. След миг клаустрофобичните пространства се разшириха и цилиндричните колони внезапно се източиха на десетки метри височина. Огромната черна маса на Реката се просна пред тях. Товарителният док беше пуст и Рени се досети, че

всички създания са сред тълпата, през която току-що се бяха промъкнали. Все още чуваше зад гърба си оцелелите, все така готови да подновят гонитбата, виейки и тътрузейки се върху изпотрошените си крайници.

— Изходът някъде наоколо ли е? — попита тя, опитвайки се да нормализира дишането си.

— Не ставай глупава — изръмжа Азадор. — Цял живот няма да ни стигне да го открием.

— В такъв случай ни трябва лодка.

Два огромни товарни кораба стояха на котва, единият с полуразтоварена стока — кошове с хранителни припаси и сандъци смазочно масло. Рени и останалите се затичаха по дока, за да намерят нещо по-съответстващо на собствените им размери, и го откриха. Беше малък речен влекач, не по-голям от шлеп, облицован от страни с гума. Качиха се на борда. Рени намери някакъв прът и откачи с него придържащото въже, след което Азадор включи двигателя и се понесоха бавно върху тъмната река.

Зад тях тълпата от виещи хора и механични същества се бе придвижила върху дока, но отвратителният им вой ставаше все по-тих, докато влекачът се носеше навътре в Реката.

Азадор стисна щурвала, мрачен и мълчалив, с ръце, по-кървави от лицето му. Емили рухна разплакана на носа. Рени я отнесе в каютата с помощта на !Ксабу и я положи на върху тънкия сламеник, който явно бе служил за легло на капитана.

Докато Рени шепнеше успокоителни думи на момичето, които и двете едва можеха да чуят поради все още болезнено пищящите им уши, нещо до тях изпраща. Това, което Рени бе помислила за огледало, започна неочаквано да излъчва трепкаща светлина и върху екрана се появи безокото лице на Тенекиения човек.

— И така — възкликна развеселен той, — всички вие, чужденци, все още сте живи — както и най-специалната, мамчето на бъдещото отроче, нали? Великолепно, великолепно. Нищо не е в състояние да помрачи радостта ви, а? Отлично! В такъв случай би трябвало да ви кажа: „Предайте Доротито!“

Вратата на устата му затрака нагоре-надолу, тъй като Тенекиения човек даде воля на отвратителния си, стържещ смях.

— Става, нали? И се надявам, че вие няма действително да капитулирате и да развалите удоволствието...

Рени сграбчи пръта и го стовари върху екрана, който рухна, превърнат на сол. След това се отпусна на пода изтощена и запрегльща сълзите си.

ОСЕМНАЙСЕТА ГЛАВА БУЛАТА НА ИЛЮЗИЯТА

МРЕЖА/БИОГРАФИЯ: „Човекът в сянка“.

(Картина: забавен каданс на Енфърд, който произнася реч на конгрес.)

Диктор: Рекс Енфърд, наричан някога Главнокомандващия-в-Отсъствия, или Прошарения, е обект на тази биография, която проследява възхода му от никому неизвестен провинциалист през появата му в новия Сенат на индустриалците като представител на АНВАК, „Машини и съоръжения“ и други мощни сенчести корпорации, чак до последвалия избор за президент на Съединените щати. Дискутиран е и спорният въпрос относно неговото здраве, а специалисти анализират огромната документация, опитвайки се да установят какви, ако такива въобще съществуват, са здравословните му проблеми...

Цял калейдоскоп цветове изгря от ослепителната златиста светлина — черно, огненочервено, а накрая и плътно неоновосиньо, преливащо към ултравиолетово, което сякаш проникна с трептенията си в него — и Пол премина, все така в ръцете на човека, който го отвлече. Понечи да се защити, но осъзна, че противникът му не употребява насилие, а само го придържа. Опря ръце върху гърдите му и го отблъсна. Мършавият тъмнокож мъж залитна назад, разпери ръце и успя да запази равновесие.

Земята под краката на непознатия се простираше само на два-три метра зад него, преди да се спусне по стръмен, обрасъл с трева склон. Далеч надолу през тесния каньон се виеше река, която се пенеше през множество водопади, преди да изчезне от погледа. Но Пол не обърна

внимание на зашеметяващата гледка на реката, хълмовете и сплелите клони дървета под сияещите от слънчевата светлина небеса. Не откъсваше поглед от натрапника, който го бе отвлякъл от нападнатата от марсианци Англия — една изкривена версия на родния дом, но все пак най-близка до онова, което бе загубил.

— Сега — продума усмихнат непознатият — безспорно ви дължа изви...

Очите му се разшириха и той отстъпи уплашен, щом Пол се метна насреща му.

Пол не му нанесе удар, а го сграбчи в ръцете си и вкопчени един в друг, двамата се запремятаха надолу по склона на кълбо. Беше му ясно, че като нищо може да се сурнат по някоя урва и да си строшат кокалите на дъното на клисурата, но сега това изобщо не го интересуваше. Вече толкова дълго време бе подложен на преследване и тормоз поради съвършено непонятни за него причини, че когато най-после бе успял да докопа един от мъчителите си, бе твърдо решен да му натрие носа, ако ще и никой от двамата да не оцелее.

Нямаше никаква урва. След още няколко стръмни чупки тупнаха на дъното на клисурата. От удара телата им отхвъркнаха едно от друго. За миг двамата останаха на земята, опитвайки да си поемат дъх. Пръв се раздвижи Пол, претърколи се по корем и запълзя към своя противник, който видя това и моментално се изправи.

— Какво правиш?

Непознатият се дръпна назад и Пол не успя да го докопа.

— Искаш да се утрепем и двамата ли?

Пол чак сега забеляза, че другият не е в опърпаните средновековни дрехи, в които бе облечен допреди малко. Неизвестно как — като по някакво чудо, реши Пол — се бе сдобил с лъскава жилетка и провиснали панталони, сякаш току-що бе изскочил от „Хиляда и една нощ“. Пол се погледна и установи, че е облечен по същия начин — в копринени панталони и тънички чехли със заострени върхове, — но сега нямаше време да се замисля над този факт.

— И двамата ли? В никакъв случай — пое дъх той и се надигна. — Просто се опитвам да те убия.

От ударите го боляха ребрата и краката му бяха отмалели. Но знаеше, че ако е необходимо, ще се бие докрай и изпита известно удовлетворение от тази своя убеденост — удовлетворението на човек,

който е избягвал битките в училищната си възраст и най-последно е осъзнал, че не е страхливец.

„Да, ще се бия — помисли си Пол и това го накара да погледне другояче на себе си и на ситуацията, в която бе попаднал. — Няма да се предам ей така.“

— Спри се, човече — вдигна ръце непознатият. — Не съм ти враг. Искан да ти сторя добро, но бях ужасно непохватен.

— Да ми сториш добро ли?

Пол изтри потта от челото си и отново направи крачка напред, но не възобнови нападението.

— Ти ме отвлече. Подмами ме и след това ме бутна в тази, тази... — той махна с ръка към билото, откъдето бяха пристигнали — каквото и да е там. Що за добрина е това?

— Както вече се опитах да кажа — отвърна другият, — дължа ти извинение и ти го поднасям — ужасно много съжалявам. Ще ме удриш ли пак, или ще ми позволиш да ти обясня?

Пол го огледа. Всъщност вече не изпитваше желание да се счепква с непознатия. Независимо от крехкото си телосложение той беше як и жилав като щавена кожа и за разлика от Пол не изглеждаше нито ранен, нито дори натъртен.

— Обяснявай в такъв случай.

Непознатият седна с кръстосани крака на земята.

— Видях те на пазара. Не приличаше на местен човек и те проследих. След това видях и придружителите ти. Не бяха такива, за каквито се представяха, но ти не го забелязваше.

— Да. Веднъж вече го каза. И какво ще рече това?

— Не мога точно да кажа.

Върху лицето на непознатия се появи същата широка усмивка, до такава степен предразполагаща и благосклонна, че Пол изпита усещане, че не би трябвало да му се доверява безпрекословно.

— Имаха вид на обикновени англичани, типични за онова място, но нещо в тях, скрито под фасадата, ми напомняше дебнещи животни. Господарят Шива ми нашепна, че не са това, което изглеждат и че си изложен на опасност.

Той разпери ръце с дланите нагоре.

— Затова реших да те измъкна.

Пол си припомни собствените си опасения. Двамата Панки действително напомняха преследвачите му, макар по нищо да не бяха издали, че са те. Недоверието му към непознатия се поразсея.

— А защо чисто и просто не ме предупреди? Защо ме помъкна и какво е всичко това всъщност? Какви са тези неща, които ни прехвърлят от едно място в друго?

Непознатият го изгледа особено.

— Проходите? Портали, врати — наричат се по всевъзможни начини. Ти как ги наричаш?

Този път се намръщи Пол.

— Не ги наричам никак. Дори не знам за какво става дума.

Непознатият го изгледа продължително с втренчен поглед. Накрая поклати глава.

— Трябва да си поговорим. Но трябва и да се придвижим, защото това е страната на моя най-свиреп неприятел и не мога да остана дълго тук.

Изправи се и посочи с ръка към далечните води.

— Ще дойдеш ли с мен? Там, долу, има лодки и можем да разговаряме, когато поемем по реката.

Ако имаше намерение да му причини зло, правеше го по твърде заобиколен начин. Пол реши да е нащрек, но да го послуша. Вероятно би могъл да узнае нещо от него. Всяко нещо, което можеше да разсее мъглата от неизвестност и обърканост, в която се намираше вече от толкова време, си заслужаваше почти всеки риск.

— Много добре — отвърна той. — Ако отговориш на въпросите ми честно.

— Ще отговоря дотолкова, доколкото ми е позволено. Поверени са ми някои тайни, които не бих споделил с никого дори с цената на живота си.

Пол нямаше представа, какво би могло да означава това.

— Кой си всъщност? — запита той.

— Аз съм Нанди — отвърна непознатият и докосна длани пред гърдите си. — Нанди Парадиваш, на вашите услуги. Съжалявам, че се запознахме при такива заплетени обстоятелства. А ти?

— Пол — отвърна, без да се замисля той, и се изруга, че изрече истинското си име.

Опита се да си припомни някакво друго име, но се сети единствено за побъркания, който го беше мъкнал със себе си из дворците и пустините на Марс; надяваше се, че Нанди не бе го срещал.

— Пол Бръмонд. И още един въпрос. Къде се намираме, по дяволите?

Нанди, изглежда, не забеляза нищо нередно в името на Пол.

— Това ме изненадва! — възкликна той. — Англичанин си, нали? С положителност си спомняш един от катехизисите на английското училище.

Пол поклати глава.

— Объркваш ме.

— О? „Там, де цъфтят тамянови дървета — задекламира Нанди — и древни като хълмовете лесове, окъпани в зеленина и слънчев блясък.“ Ето ги лесовете, ето дърветата — сантал, смърч, — нима не усещаш уханията? А скоро ще се озовем и в река Алф, прекосявайки по всяка вероятност „неизмерими за човека пещери“...

Нещо в паметта на Пол зашава.

— Река Алф...?

— Да.

Нанди кимна и отново се усмихна.

— Добре дошъл, господин Пол Бръмонд... в Ксанаду.

Хълмовете преливаха от горски цветя, миниатюрни неподвижни експлозии в жълто и бледосиньо, посипано сякаш с белезникав прашец, а нежният вятър действително разнасяше екзотични аромати.

Докато си проправяха път надолу към реката от склон на склон, Пол полагаше усилия да не приспи бдителността си. Отдавна, или може би никога, не бе попадал в толкова великолепно място и поне за момента се чувстваше в безопасност. Напрегнатите му като пружина самозащитни рефлексии малко се поотпуснаха.

— Наистина е красиво — промълви Нанди, сякаш бе прочел мислите му. — Тези, които го конструираха, си свършиха добре работата, но все пак това въобще не е източен пейзаж. Това е образът на една идея — идеята на един англичанин за азиатски рай, ако трябва да бъде по-точен.

Отначало Пол помисли, че „тези, които го конструираха“, е поредната религиозна аналогия, подобно на цитирането на Шива, но след няколко секунди осъзна какво бе чул.

— Тези..., които конструираха това място?

Нанди наблюдаваше стрелкането на една яркозелена птица над главите им.

— Да. Дизайнерите и инженерите.

— Инженери? Хора?

Сега непознатият го погледна.

— Какво ме питаш, Пол?

Поколеба се, разкъсван между желанието да сподели всичко, страховете и неведението си, и порива да съхрани тайните си, своята защитна броня — една достойна за окайване крехка защита.

— Просто... просто ми кажи какво е това. Това място.

— Имаш предвид тази симулация? Или мрежата?

Краката на Пол омекнаха; Олюля се и бе принуден да приседне.

— Симулация ли? Това симулация ли е?

Повдигна ръка и я изгледа вторачено, след което я отмести и се втренчи в долината с цялата ѝ сложност.

— Но това е невероятно! Толкова е... истинско!

— Нима не знаеше? — попита Нанди. — Как е възможно?

Замаян, Пол безпомощно заклати глава. Симулация.

Някой я бе имплантирал и след това я бе прикрил. Все пак не съществуваха чак толкова съвършени симулации. Просто бе невъзможно. Притвори очи, полуубеден, че когато отново ги отвори, всичко ще е изчезнало и пак ще е в палата мелница на гиганта или в замъка на Хъмпти-Дъмпти. Дори тези безумия бяха по-смислени от всичко наоколо.

— Това е невероятно.

Нанди се приведе до него със загрижен и изненадан израз.

— Не знаеше ли, че си в симулация? Трябва да ми кажеш, как попадна тук. По-важно е, отколкото си даваш сметка, Пол Бръмонд.

— Не знам как попаднах тук — а и не съм Бръмонд. Излъгах.

Вече не виждаше смисъл да лъже.

— Името ми е Пол Джонас.

Спътникът му поклати глава. Името не означаваше нищо за него.

— И не знаеш как си попаднал тук?

Вцепенен и равнодушен, Пол му разказа всичко, което може да си спомни — безкрайните светове, неполучилите отговор въпроси, ужасяващата тъма, в която бе потънало непосредственото му минало.

Сякаш разказваше друг човек. Когато свърши, Нанди отпусна брадичка до гърдите си и затвори очи, сякаш реши да подремне поради някаква приумица; когато отново ги отвори, бе очевидно разтревожен.

— И през цялото това време, Пол Джонас, ти си бил преследван през световите на моя враг. Това означава нещо, но не мога да си представя какво.

Той се изправи.

— Хайде. Трябва да побързаме да стигнем до реката. Подозирам, че колкото по-дълго останем тук, толкова по-опасно става за нас.

Пол последва слабия мъж надолу по хълма.

— Ти каза, че имаш враг. Кой е този враг? Искаш да кажеш, че той е притежателят на това място?

— Няма да говорим за него. Не и тук.

Нанди Парадиваш постави пръст върху устните си.

— В старите приказки се казва, че ако изречеш името на зъл дух, ще го призовеш, а това би могло да се окаже вярно в нашия случай. Не се знае кое име или какви думи биха задействали някой копой.

— Можем ли да разговаряме, когато стигнем реката?... Трябва да разбере много неща.

— Ще говорим, но внимавай какви думи произнасяш. — Той завъртя глава от удивление. — Би трябвало да предположа, че Танцуващия Танца не би поставил ръката Си над мен и не би ме насочил към един странник без някаква скрита цел. Само няколко мига под властта на Майя, отдаден на илюзии, и едва не забравих пушеците на горящата земя в своите ноздри, когато се научих да Му служа вярно.

Красотата на Ксанаду поразяваше Пол на всяка крачка, докато изминаваха последните километър-два до брега на реката. Не можеше да повярва на очите си: тези деликатно уханни цветя, това дърво, нежно шумолящата под краката му трева — всичко бе фалшиво. Представа. Не бе възможна такава свършена симулация на живот. Не се смяташе за кой знае какъв експерт, но не беше и отшелник в края на краищата. Бе виждал шумно рекламираните „фотореалистични“ VR-гледки от Китай по цялата мрежа, а и приятелят му Найлс му бе давал възможност да изпробва едно от по-качествените правителствени симулационни устройства, а именно дипломатически прием с наподобяващи реалността възможности за политическа кариера или провал. Преживяването действително впечатли Пол — актьорите

марионетки можеха да проведат истински разговор, а миниатюрните предмети, наподобяващи сребърни прибори, звънваха достоверно, когато докосваха ръба на някоя чиния, — но дори най-новите модели бяха с километри, не, със светлинни години по-назад от тази симулация!

— Хората в тези... симулации — запита той — също ли не са реални?

— Някои са — отвърна Нанди. — Тази бе конструирана от богати и могъщи хора, така че те и приятелите им могат да се явяват в нея като богове в тленни форми. Но повечето хора, както ти ги наричаш, са Кукли. Съществува без душа. Машинария.

Пол си спомни думите на професор Багуолтър от марсианската симулация и сега най-последно проумя техния смисъл. Този човек бе участник — Гражданин — и искаше да разбере дали и Пол бе такъв. Но ако това беше вярно, може би жената птица Ваала...?

— Тук аз ли съм единственият, загубил паметта си?

Нанди се усмихна едва-едва. Току пред тях изникна зеленикавата повърхност на реката, набраздена като дантела от образуваните от подводните камъни бели вълнички.

— Не само това, ти си единственият, който не знае, че се намира във виртуална среда, доколкото съм чувал.

Той поведе Пол към един къс песъчлив ръкав. Миниатюрен док, издялан от бяла скала, беше частично прикрит зад наниз от котешки опашки. Течението теглеше малка, но елегантна лодка, вързана за кея — тя подскачаше като куче, което очаква да бъде изведено на разходка.

Нанди посочи на Пол седалката на носа на лодката.

— Моля те — каза той, — аз ще ти бъда кормчия, така както Кришна стана колесничар на Арджуна. Чел ли си „Бхагавадгита“?

— Имам я — отвърна Пол. — У дома, където и да се намира това.

Той не добави, че му я беше подарило едно от най-катастрофалните му гаджета малко преди да премине в лоното на онова, което Пол смяташе за религиозна вманиаченост. За последен път я срещна няколко месеца по-късно, когато я видя да бие един барабан и да припява монотонно на станцията на метрото в Кемдън Таун, ослепяла зад очилата и изпаднала в умопомрачителния унес на някаква мантра.

— А, добре — усмихна се Нанди.

Той откачи въжето на лодката и я насочи по течението.

— В такъв случай ти е ясно защо те сравнявам с Арджуна, този смелчак — велик герой! — който се нуждае от мъдър съвет.

— Боя се, че не я прочетох внимателно.

Всъщност изобщо не я беше чел и единственото, което си спомняше, бе, че Кришна е някакъв бог или може би самият Бог, и си помисли, че ако този Нанди си приписва ролята на Кришна, малко се надценява.

„Само се чуй — мина му през ума. — Сякаш слушам баба си.“

Съвършената във великолепието си гледка се плъзгаше покрай тях. Далеч в долината след множество извивки на реката над нея се издигаше облак от ситни водни пръски, увенчан от блестяща дъга. Пол се опита да си припомни прочутата поема на Колридж, но не стигна по-далеч от: „Във Ксанаду издигна Кублай хан за развлечения величествен палат...“

— Сега можем ли да разговаряме? — попита той. — Шумът на реката ще заглуши гласовете ни.

Нанди ги прекара покрай една островърха скала и пенливата водна дияра зад нея.

— Опасни са не само звуците. Всяка произнесена дума бива преведена от няколко вида виртуални устройства, което също оставя следи. Хората, които търсим, са господари на това място така, както Тримурти е господар на реалния свят, и едните, и другите управляват своите владения до най-незначителната пращинка, до най-миниатюрната искрица на по-малките и от атома частици. Именно затова грешките на тези хора са толкова грандиозни — те се опитват да станат богове.

— Не прекъснато повтаряш „те“ или „тези хора“. Кои са те?

— Група мъже — а също и няколко жени, — обявили се за врагове на всичко. Нарекли са се Братството на Граала, злоупотребявайки с древния мит в своя собствена изгода — присвоявайки легендата, така да се каже. Те създадоха това място и живеят и се развличат тук като най-древните Небесни синове и дъщери. Далеч не цялата мрежа е така приятна като тази нейна част — не, голяма част от нея е по-зловеща от всичко, което си виждал.

Симулации на робство и жестокост, както и на сексуална невъздържаност — всички те са създадени от тях.

— А ти кой си? Искам да кажа, как се замеси в това?

Нанди го огледа за момент, размишлявайки.

— Това бих могъл да ти обясня. Тези от братството се забъркаха в неща и причиниха пакости, които изобщо не са в състояние да проумеят. Затова има хора, които се обединиха, за да им се противопоставят. Ние сме от Кръга.

Той вдигна ръката си с присвити в окръжност пръсти и надзърна през нея със светлокафявото си око. Изглеждаше доста комично.

— Щом си с нас, значи си в безопасност, поне в степената, в която можем да ти я гарантираме, тъй като очевидно ти си враг на враговете ни.

— Защо?

Страхът, който бе успял да потисне, го завладя отново.

— Защо е нужно някой да се грижи за мен? Аз съм никой! Аз съм само един служител в музей на изкуствата, за Бога.

Реката се стесни и лодката увеличи скоростта си покрай извисилите се над главите им островърхи скали. Скрита зад провисналите клони на една върба, от една издадена над водите скала надничаше някаква изоставена японска чайна, сякаш забравено от някакъв гигант изящно бижу. Беше прекалено красиво, помисли си Пол, опитвайки се да потуши тревогата си. И за първи път усети нереалността на всичко наоколо.

— Не знам с какво си привлякъл вниманието им — призна Нанди. — Вероятно има нещо общо с времето, което не си спомняш. Но тези, които неотлъчно те преследват през няколко симулации, без всякакво съмнение са агенти на най-могъщия от братството, тъй като всички тези места са негова собственост. Както и това.

— Всички принадлежат на един човек? И Марс, и онова „Алиса в страната на чудесата“, всички до едно?

— Богатството е едно от нещата, които не му липсват. — Този път усмивката на Нанди беше горчива. — Създал е десетки такива.

— Как се казва?

Тъмнокожият поклати глава.

— Не тук. Когато преминем в друго място, ще ти кажа, но няма никакъв смисъл да произнасяме думи, които неговите агенти веднага

ще разследват, тъй като само тези извън системата биха могли да разберат, че създателят на това място е човек.

Нанди рязко вдигна поглед, защото нещо се раздвижи над главите им, но беше само някакъв овчар, повел стадото си по извисяващия се хребет. Мъжът не погледна към тях, макар някои от овцете да го сториха. Пол се сети, че е първият човек, когото виждат, откакто бяха влезли в Ксанаду.

— Агенти — каза високо той. — Значи онези две... неща, които ме преследват от симулация в симулация, са агенти? На този от братството? — Той свъси чело. — Мислиш ли, че двамата Панки също са били агенти? Изобщо не усетих подобно нещо. А и прекарах цяла нощ в сън до тях, но нищо не се случи.

— И на това не мога да отговоря.

В продължение на няколко минути Нанди се съсредоточи върху управлението на лодката между скалите, които ставаха все повече и повече. Когато водната повърхност пред тях се изчисти, той продължи:

— Проучваме тези хора, но все още знаем малко за тях — в края на краищата те доста са се постарали и са похарчили бая пари, за да запазят стореното от тях в тайна. Но при онези двамата нещо не беше наред, мъжа и жената. Усетих докосването на ръката на моя Бог.

Каза го така простишко и убедено, както би съобщил, че пред магазина има паркинг.

— Ако не вярваш в боговете — ако не вярваш в Бог, — значи си се отрекъл от себе си.

Нанди отново се съсредоточи върху управлението. Пол се отпусна върху излъсканата пейка и се загледа в плъзгащите се покрай тях зелени хълмове и надвиснали скални масиви. Беше трудно да се намери дори местенце, където човек да се отдаде на размисъл над всичко това. Не ставаше дори и за сценарий на анимационен филм, камо ли за нещо действително преживяно от него. Същевременно всичко придобиваше някакъв ужасяващ смисъл: достатъчно бе да се съгласи, че е възможно една симулация да е до такава степен реална, много от останалите му въпроси получаваха логичен отговор. Дори изпита известно разочарование, когато си даде сметка, че не бе видял началото на историята в ледниковата епоха, а само нечия кодирана драматизация за нея. И все пак Човеците каквото и да бяха те в действителност, не само му се бяха сторили реални, но ако наистина

бяха Кукли, те изглеждаха учудващо независими, абсолютно отдадени на собствения си измислен свят, на своите страхове, победи и ритуали. Може би, помисли си той, дори въображаемите хора имаха нужда от своя собствена легенда, която да придаде смисъл на нещата.

Но ако всичко това бе само код, само измислица, какво да мисли за жената, която му бе проговорила през устата на болното неандерталче? Крилатата жена, която го посещаваше в сънищата му? Беше го помолила да я намери... Беше твърде много, за да проумее всичко наведнъж.

— Щом тези хора са толкова всемогъщи — запита той, — то какво смятате да направите с твоите приятели от този Кръг? И какво толкова ви е грижа в края на краищата, че някаква банда богаташи си устройват частни оргии в своята ВР-мрежа?

— Де да беше само това, Пол Джонас.

Нанди вдигна мокрото гребло от водата, за да се обърне към него.

— Не мога да отговоря изчерпателно на въпроса ти, но трябва да ми вярваш, когато казвам, че онова, което вършат, заплашва всичко. Всичко. А дори и да се съмняваш в думите ми, факт е, че много хора са пострадали или загинали, за да построят те това... този свой театър на Майя. И ще ликвидират много още, за да го запазят в тайна толкова дълго време, колкото е необходимо. Всъщност от думите ти излиза, че и теб искат да убият — или да ти напакостят по някакъв начин.

Страхът се завърна и усети да го полазват мравки — наложи му се да потисне желанието си да изкреци заради сполетялата го несправедливост.

Какво лошо бе сторил някому? Успя да се овладее.

— Не си ми казал какво възнамеряваш да направиш?

— Нито пък мога да ти кажа — отвърна Нанди. — И не само заради запазването на тайната. Имаш си достатъчно проблеми, Пол. Не е нужно да обременяваш съзнанието си с онова, което ни е известно. Ако някога те пипнат, ще има да признаеш едно нещо по-малко.

— Говориш, сякаш сме на война!

Този път Нанди не се усмихна.

— Наистина сме на война. — И след кратко мълчание добави: — Но макар да се мислят за богове, са си обикновени хора. И допускат грешки. Вече допуснаха няколко, а ще го правят и в бъдеще,

независимо какви най-разнообразни форми приемат, независимо колко различни живота създадат за себе си в това място. Както казва Кришна на Арджуна: „Не тъжи за живота и смъртта на индивидите, защото това е неизбежно; телата идват и си отиват, но животът, който намира своята проява във всичко, е безсмъртен и невредим, той нито унищожава, нито може да бъде унищожен.“ Това е централен принцип на света, Пол. Кришна има предвид онова, което ти би нарекъл душа или същност. А сега тези престъпници от Братството, опитвайки се да подражават на боговете, са впримчени в умалена версия на същия този велик закон, сянка, хвърлена от сияйната му светлина. Разбираш ли, те не могат да се отърсят от онова, което са, колкото и пъти да сменят кожата си.

— Не разбирам.

— Да вземем този мъж, основния ни враг. Бил си в множество негови симулации, мечтаните светове, които е създал за себе си. Какво е общото между тях?

Неотдавна на Пол му бе хрумнала същата мисъл и сега се опита да си я припомни.

— Те са... изглеждат доста стари. Имам предвид идеите.

— Точно така.

Колесничарят изглеждаше доволен от своя Арджуна.

— Така е, защото той е твърде стар и копнее по своята младост. Ще ти кажа нещо. Човекът, чието име няма да ти кажа, е роден във Франция, но са го изпратили да учи в Англия по време на Голямата война, тъй като родителите му са искали да е далеч от унищожителните сражения. Едно самотно дете в една чужда страна, което се опитва да бъде като другите, поради което детството му е изпълнено с тези отломки от английска култура — Луис Карол, Хърбърт Уелс, комиксите с пътешествия до други планети...

— Чакай. — Пол се наведе напред. — Да не искаш да кажеш, че е живял по време на Втората световна война?

Нанди се развесели.

— Всъщност имам предвид Първата световна война.

— Но какво би могло да го...? Това е невъзможно. Немислимо е да е толкова стар.

— Той е. — Деликатната усмивка се стопи. — Превърнал е съхраняването на собствения си живот в обект на религиозно

посвещение, а спомените му са митовете на тази религия. Но той не може да я сподели пълноценно с никого — нито едно друго същество не помни дните на детството му, чиито олтари са неговите виртуални светове. Ако не бе така неприкрито злонамерен, човек би могъл да му съчувства едва ли не.

Лодката внезапно пропадна и Пол бе принуден да се хване за седалката, за да не се катурне във водата, но след миг малкият плавателен съд отново цопна върху речната повърхност.

— Тук, точно преди пещерите, реката е по-опасна — каза Нанди, натискайки с всички сили греблото срещу течението. — Ще продължим разговора, когато стигнем по-безопасно място.

— Какви пещери...? — попита Пол и хлъцна от изненада при повторното пропадане на лодката, която се плъзна между две скали, за да се спусне по поредния водопад.

Следващите няколко минути прекара, притиснал двете си ръце в бордовете на лодката, докато Нанди умело управляваше между никнещите препятствия, а реката се спускаше все по-дълбоко и по-дълбоко сред гънките на каньона. Отвесните скали се извисиха от двете им страни и изрязаха съвсем мъничък къс небе, чиято светлина достигаше само горната четвърт на скалните масиви.

— Няма да успеем да видим Двореца на развлеченията — извиси глас Нанди над шума на водата. — Има ръкав, който минава пред централния портал, но вероятно нямаш особено желание да се мотаем наоколо, за да се любуваме на именията на нашия враг, рискувайки да срещнем някой от копоите му.

— Какво?

Пол бе успял да схване само няколко от думите.

— Ей, там! — посочи Нанди. — Виждаш ли го?

Мъглата, която бе привлякла вниманието му още преди това, сега се стелеше над по-голямата част от реката пред тях, носейки се на талази като блестящ облак. На около половин километър пред него, частично скрита от скалите, се виждаше гора от бели и златисти минарета, които напомняха назъбените бойни кули на приказния замък, който видя, след като се изкачи по огромното дърво. Бе невъзможно човек да не се възхити на цялото това изящество. Ако действително всичко това бе дело на човешки ръце, както твърдеше Нанди, тези ръце наистина бяха изключително изкусни.

— Вътре има ли хора? — попита Пол. — Имам предвид истински хора?.

— Един момент — надвика шума на реката неговият спътник.

Направиха голям завой и Пол видя зейналата черна паст в скалната повърхност, която поглъщаше реката. Успя само да възкликне изумен, преди дъното отново да пропадне под краката им и лодката да се плъзне по ревящия улей сред смразяващ мрак.

Дълго време не виждаше нищо, прилепнал към пейката, сигурен, че всеки миг ще се размажат в някой безмилостен камък или ще се преобърнат от мощните течения. Лодката подскачаше, блъскана безразборно от всички страни, и нито един от ужасените въпроси, които с крясък задаваше на мъжа, не получи отговор. Тъмнината беше абсолютна и постепенно го завладя парализиращата мисъл, че Нанди е паднал от лодката и той потъва в забравата самичък.

Дъното на лодката за пореден път се отлепи от водата и запропада. Според трескавите представи на Пол падаха поне десетина секунди, а всъщност надали по-дълго от секунда. Отново цопнаха в разпенената вода. Пол продължаваше да стиска здраво перилото, докато усети, че лодката най-после навлиза в по-спокойни води. Бурните вълни започнаха да се укротяват зад гърба им.

— Понякога е възбуждащо да си облечен в плът — обади се в тъмнината Нанди. — Дори и във виртуална плът.

— На мен... на мен не ми беше забавно — отвърна Пол.

— К-къде сме?

— В неизмерими за човека пещери, както се казва в поемата. Но почакай. Тепърва има да видиш.

— Д-да видя?

Зъбите му потракваха, и то не само от страх: лятната горещина не проникваше тук. Всъщност бе ужасяващо, ужасяващо студено.

— К-как да видя?

Нещо зад него изщрака и блесна светлина. Нанди бе създал и запалил един фенер, който закачи на високата извита кърма и всичко наоколо се освети от кадифеното му сияние.

— О! — възкликна Пол. — О!...

Черната река отново се бе разширила и се простираше от двете страни на разстояние колкото полета на стрела, плоска като кадифена покривка, набраздена едва-едва от достигащите от водопада леки

вълнички. Намираха се в огромен леден тунел, чийто таван се издигаше най-малко на петдесетина метра над главите им. Но това не беше някаква ледена пещера, а абстракция от всевъзможни видове кристали.

Огромни колони като полупрозрачни свещи се извисяваха до тавана, покрити с пластове замръзнала от векове вода, а покрай брега лежаха струпани един върху друг големи колкото къщи блокове с шлифовани диамантени страни, сякаш захвърлени от нечии гигантски ръце. Всичко бе покрито със скреж — ситна, нежна плетеница в бяло, драпирана като фина копринена паяжина. През реката се протягаха блеснали ледени мостове, а там, където ледът се бе напукал и рухнал от стените, към водата се спускаха стръмни ледени склонове. Докато Пол и Нанди оглеждаха наоколо, едно малко парче се откърти от една стена пред тях, търкулна се бавно към брега и цопна в река Алф. Едва когато приближиха, Пол видя, че отломъкът е голям почти колкото половината му къща в Айлингтън.

— Това е... всичко т-това е в-великолепно — промълви той. Нанди чу, че гласът му трепери.

— Мисля, че под пейката има одеяла.

Пол откри две великолепни покривала, украсени с фантастични животни, свирещи на различни музикални инструменти. Предложи едното на Нанди, който се усмихна и поклати глава.

— Не усещам нито студа, нито горещината — каза той. — В последното място, където живях, привикнах към елементите.

— Не си спомням поемата за Кублай хан — призна Пол. — Къде отвеждат тези пещери?

— Все по-нататък и по-нататък. А самата река ги прекосява и се излива в морето. Но дълго преди това ние ще сме преминали през прохода.

— Не проумявам как действа всичко това.

За момент вниманието му бе привлечено от голям колкото лондонско въздушно такси леден блок, който се откърти от тавана и плъосна шумно в реката на стотина метра пред тях. Няколко секунди по-късно малкият им плавателен съд се залюля върху достигналите ги вълни.

— Тези проходи... защо са във водата?

— Това е представа. Естествено, че има и други проходи. Повечето симулации имат десетки проходи, макар и скрити — само хората, които пътуват с разрешението на собствениците на симулациите, имат способността да установяват местонахождението им. Но хората, създали тази гигантска мрежа, са искали да съществува нещо, което да я свързва в едно цяло, поради което Реката тече през всички симулации.

— Каква река?

— В различните места е различна — някъде дори не е река, а част от океан или канал, или дори нещо още по-странно, като поток от лава или широка цели мили маса живак. Но винаги е част от Голямата река: Предполагам, че ако човек разполагаше с достатъчно време — по-дълго обаче дори от живота на най-големия ни неприятел, — би могъл да премине целия път по Реката и да прекоси всички симулации, докато накрая Реката — като прочутата змия с опашка в устата — се срещне със себе си и се завърне там, откъдето е тръгнала.

— Значи навсякъде има врата в реката, във всяка симулация?

Увил одеялото около себе си, Пол се чувстваше по-добре и всяко късче информация го засищаше, както храната засища огладнял човек.

— Най-малко две — по една във всеки отсек на Реката през съответния симулиран свят.

— Но има и други — като онази в лабиринта Хемптън Корт, през която ме избута.

Нанди кимна.

— Да. Навъртах се там няколко дни и видях по един или по двама души да влизат в лабиринта, без да излизат обратно — членове на Братството или по всяка вероятност техни наемници. Така че проучих. Реших да проверя. Всички врати, дори речните, осигуряват възможност на благодетелствания да премине там, откъдето пожелае, но за разлика от онези в двата края на Реката, останалите не въвеждат в мрежата в някакъв строго определен ред. Но почти всички врати имат настройка по подразбиране, обикновено към друг свят, принадлежащ на същия господар. Както и да е, за щастие мога да кажа, че скоро ще достигнем проход, който ще ни изведе окончателно от именията на този човек.

— Откъде знаеш всичко това?

Започна да го обзема чувство на безизходност — имаше да научава толкова много неща, преди най-важните въпроси дори да бъдат формулирани.

— Ние от Кръга отдавна изучаваме тези хора и направеното от тях. И макар лично аз да съм отскоро в тази мрежа, не съм първият от нашия вид, който пристига тук.

Нанди протегна ръце, сякаш, за да предложи нещо на Пол.

— Много мъже и жени загинаха, за да узнаят нещата, които сега чуваш.

Пол заопипва почти несъзнателно шията си с пръсти.

— Но ако съм в симулация, би трябвало да съм в състояние да се изключа. В такъв случай защо не мога да открия щепсела? Защо не мога просто да изключа проклетото нещо?

Спътникът му помръкна.

— Не знам как и защо си попаднал тук, Пол Джонас, нито какво те задържа тук. Но в момента и аз не мога да напусна, нито пък да ти кажа каква е причината за това. Лично мен това не ме засяга — знам, че така или иначе не ще мога да напусна, преди да приключа работата, за която съм изпратен, — но другите ги засяга. Това е една от причините, поради които решихме да се противопоставим на тези хора. Знам, че е много изтъркано клише — направи насмешлива физиономия той, — но Братството на Граала се е забъркало в неща, които не проумява в достатъчна степен.

Отломък пещерна стена се бе плъзнал в реката точно пред тях, натрошавайки се на множество дребни ледени буци, и Нанди насочи вниманието си към управлението на лодката. Пол се сви в одеялото, опитвайки се да преодолее неясното, но категорично усещане, че времето няма да му стигне — че има още много неща, за които би трябвало да попита, и че по-късно ужасно много би съжбялявал, ако сега не го стореше.

Замисли се за жената, единственото нещо, което имаше значение за него в цялата лудост до този момент. Каква беше ролята ѝ във всичко това?

„Все пак нужно ли е да споделям всичко с този човек, абсолютно всичко? Ами ако самият той всъщност служи на тези от Граала и просто се забавлява с мен?“

Загледа се в строгите му, изострени черти и осъзна, че никога не бе успявал да научи нещо определено за когото и да било само по израза му.

„Ами ако просто е луд? Може това да е симулация, но цялото това нещо с Граала може и да е някаква налудничава конспиративна теория? Откъде да знам, че и той не е Кукла? Може пък това да е част от пътуването?“

Пол се загърна още по-плътно в одеялата. Размишленията му не водеха до нищо. Допреди няколко дни сякаш плуваше в някаква мъгла; сега поне имаше нещо като база за размисъл, за вземане на решения. Можеше да се съмнява във всяко нещо и във всичко, но думите на Нанди Парадиваш имаха смисъл: ако той, Пол Джонас, не беше окончателно полудял, то само някаква симулация беше разумното обяснение на всичко, което бе преживял. Но симулации на такова ниво, действително неразграничими от действителността, бяха свършена новост. Само хора с мощ като тази, за която бе споменал Нанди, биха могли да си позволят подобен енергиен скок.

— Какво искат те? — попита неочаквано той. — Тези хора от Граала, какво искат? Подобно нещо би трябвало да коства трилиони. Дори повече. Квадрилиони.

— Вече ти казах, че искат да станат богове. — Нанди протегна дългото гребло и избута един малък леден отломък. — Искат да живеят вечно в създадени от самите тях светове.

— Вечно? И как ще успеят да го направят? Ти, аз, и двамата някъде имаме тела, нали така? Човек не може да живее без тяло, независимо какво си мисли мозъкът му. Така че за какво става дума? Това е просто една невероятно скъпа игра. Подобни хора нямат нужда от нищо освен от повече време.

— Ако знаех отговорите на твоите въпроси, нямаше да ми се налага да идвам тук.

Подминал ледения отломък, той възстанови равномерно гребане.

Пол избута одеялата и седна по-напред.

— Значи не знаеш отговорите? А какво всъщност правиш тук? Споделих с теб толкова много неща. Ти какво би могъл да ми кажеш?

Дълго време Нанди не каза нищо, потапяйки и изваждайки отново и отново греблото, чийто тих плясък единствен нарушаваше

тишината в огромната ледена пещера.

— Бях учен — отговори най-после той. — Инженер химик. Не кой знае какъв. Просто ръководех един изследователски отдел в огромна компания за фиброизделия в Бенарес, който е по-известен като Варанаси. Чувал ли си за него?

— Варанаси? Това... май беше някакъв важен град в Индия. Имаше някаква злополука, доколкото си спомням. С някакви отрови?

— Бенарес беше и с най-свещеният град. Винаги е съществувал, една перла на святост по бреговете на Ганг. Но когато бях учен, това не ме занимаваше. Вършех си работата, имах си своите приятели от службата и бивши съученици, скитах по улиците, както по истинските улици на Варанаси, така и по тихите виртуални улици в мрежата. Занимавах се с жени и дрога, и всичко останало, което занимава съзнанието на един млад мъж с финансови възможности. След това дойде злополуката.

Случи се в една правителствена лаборатория, но би могла да се случи и навсякъде другаде. Лабораторията беше малка според стандартите на правителствените интереси, далеч по-малка дори и от собствената ми лаборатория в корпорацията. Толкова малка.

В настъпилата тишина Пол промълви:

— Значи за тази злополука съм чувал?

— Да. Една много голяма грешка. А всъщност нещо съвсем незначително, случило се в една незначителна лаборатория. Срив в съхраняването на един вирусен агент. Лабораторията често работеше с такива неща, както всички ние, и всички потенциално смъртоносни вируси бяха проектирани така, че да не са в състояние да се репродуцират повече от няколко цикъла, достатъчно, за да бъдат проучени, но не повече. Но при произвеждането на този вирусен агент е била използвана погрешна процедура или съзнателно е била саботирана самата генетична манипулация, а може и самият вирус да е развил мутантна съпротива спрямо защитата. Никой не разбра. Развали се една центрофуга. Един контейнер се спуска. За няколко минути загинаха всички в лабораторията. Защитата беше нарушена, тъй като една жена от предния офис оживя достатъчно дълго, за да достигне оградата, намираща се на няколко метра от една оживена градска улица. Вероятно някаква автоматично задействала аларма спаси живота на милиони. За един месец починаха двеста хиляди души,

повечето от тях през първите няколко дни, преди да бъде създаден вирус убиец. Войската ликвидира хиляди други при опитите им да нарушат карантината.

— Да, Боже мой, видях всичко. По новините. Беше... ужасно.

Напълно беше ясна чудовищната неадекватност на реакцията му, но не се сети какво друго да каже.

— Живях в карантината. Не можеше да пресечеш улицата. Майка ми и баща ми живееха само на две преки от мен — две преки!, — но не можех да ги посетя. Умряха от отделяне на плътта от костите и бяха изгорени в обща яма заедно със стотици други. За един месец блокът, в който живеех, се превърна в джунгла. Хора, които съзнаваха, че ще умрат само след няколко часа...

Нанди поклати глава. В очите му, потънали в сянката, хвърляна от фенера, се четеше ужас.

— Видях страшни неща. Децата, които не можеха да се спасят... — Той млъкна, не можеше да намери думи. Когато продължи, гласът му прозвуча глухо и дрезгаво. — Дори сега не мога да говоря за това. Самият аз върших ужасни неща. Гадни, налудничави. Върших ги от страх, от глад, а смятах, че се защитавам. Но най-отвратителното ми престъпление беше, че наблюдавах какво вършат другите, без да се опитам да ги възпра. Или поне ми се струваше, че това е най-отвратителното ми престъпление.

Светлината в пещерата се бе променила едва доловимо и сега лицето му се очертаваше сякаш още по-отчетливо. По тавана пред тях Пол видя пукнатини; през тях като прожектори се промъкваха няколко лъча дневна светлина, ярки огнени колони, които се гмуркаха в мрачните води на река Алф.

— Отдавна не вярвах в религията на своите родители — продължи внезапно Нанди. — Не изпитвах никаква потребност от подобно суеверно невежество — нима не бях човек на науката, едно просветено същество на два̀сет и първия век? Преживях карантината в състояние на умопомрачение, без изобщо да мога да мисля. Но след като карантината беше вдигната и минавах покрай струпаните по уличните ъгли тела, които чакаха да бъдат транспортирани, разумът ми се завърна и започнах да мисля, че вероятно съм допуснал твърде печална грешка, като живях така, както бях живял. Докато прекосяхах улиците, изпълнени с пушека на пожарищата и останките от

разрушенията и експлозиите — тъй като по време на карантинния хаос отделни части от града бяха заприличали на военни зони, — сърцето ми започна да долавя, че плътта на материалния свят има някаква рана, която никаква наука не може да излекува, и че всъщност науката не е нищо повече от успокоителна лъжа, разказвана на един агонизиращ.

След това стигнах до блока на родителите си и ямата, в която бяха изгорени телата им. Някой ми каза какво се е случило там и аз отново загубих разума си. Хвърлих се в ямата и заплувах в нея, ридаейки сред пепелищата на мъртвците, а вонята на изгорените им кости и плът пронизваше обонянието ми и от мазнината и саждите от изгорените им тела целият станах черен. Накрая Божията ръка се протегна към мен и ме докосна.

Пол усети, че е спрял да диша. Той изпусна дъха си. Над главата му увисна облаче пара и бавно се разсея във въздуха.

— Тогава ме осени словото на мъдростта — бавно продължи Нанди. — Светът съдържа Майя и нейните була, тоест илюзията, като негова материална причина — илюзията, която разрешава на душите да разиграват своя танц на добри дела и зли дела и по този начин да въртят колелото на прераждането. Но това е само материалната причина на света. Шива, който е танцът, е първопричината, която винаги е била и винаги ще бъде. Казано е: „Тъй като Първопричинителят — някога наричан Ужасът и Разрушителят — танцува над мрака и извършва своите пет акта — на сътворение, съхранение, разрушение, преображение и избавление, той съдържа в себе си едновременно живота и смъртта на всички неща. Тъй че неговите служители живеят в полетата за кремиране, а сърцето на неговия служител е опустошено и неутешимо като тях, и там изгарят Азът и неговите мисли и дела, за да не остане нищо освен самият Танцуващ.“ Лицето му сякаш се бе променило, за да се превърне в нещо неумолимо и остро като каменен нож. Очите му проблясваха с хладна светлина и Пол изпита силно безпокойство.

— И в този момент, докато лежах сред пепелта на мъртвците, аз се отдадох на Шива — на Бога. Така открих една наука, до която всички творения на човечеството могат само да се приближат. Всичко, което се случва, се случва, защото такава е Божията воля. Всичко е част от танца, поради което, независимо че моят жребий е да се възправа срещу Братството на Граала, същевременно знам, че не може

да постигне успех онзи, който не възслави Небето. Разбираш ли, Пол Джонас?

Замаян, в първия момент Пол не отговори. Не беше в състояние да каже дали току-що беше чул някакво дълбоко прозрение, или бе станал свидетел на бълнуванията на религиозен маниак, човек, докаран до ръба на лудостта от преживяната трагедия.

— Не мисля, че разбирам нещо — отвърна най-после той. — По-скоро не.

— Питаш се с що за безумец си се събрал, нали? Нанди се усмихна уморено. Под засилващата се светлина той не изглеждаше чак толкова страшен.

— В ямата за кремиране, където бяха изгорени родителите ми, узнах кой е най-големият ми грях. Моят грях беше, че бях повярвал, че аз съм мярката на вселената. Години по-късно, когато се озовах в едно друго място за кремация, подготвяйки се според ритуала на Шива — за да стана агхори, както казваме ние — за тази задача, разбрах, че дори онези деца през карантината, така ужасяващо малтретирани и убивани пред очите ми, са били част от плътта на Бога. Дори техните убийци са били Бог, изпълняващи работата на Бога.

Пол усети тежест в главата си от струпалите се в нея мисли.

— Все пак нищичко не разбирам, а ако разбирам, не го приемам. Ако убийството е работа на Бога, тогава ти защо си подхванал битка срещу тези от Граала?

— Защото такава ми е задачата, Пол Джонас. И чрез моите действия и моята издръжливост ще се проявят и ще станат видими Божиите желания. Братството на Граала също върши работата на Бога, както и аз, макар те да не го вярват и очевидно смятат обратното за вярно. А съм сигурен, че и ти мислиш по този начин.

Малко преди това, отчаян от мисълта, че е преследван, Пол бе отхвърлял идеята за собствената си значимост. Но сега, докато слушаше този човек да го описва като още една пращинка в неумолимата небесна машинария, той усети, че се понася в противоположната посока. Някакво самолюбие, нещо, което не би могъл да не хареса или дори да (отдели от себе си, отхвърли идеята.

— Всички ли са като теб в такъв случай? — запита най-после той. — Хората от Кръга? Всички ли са поклонници на Шива?

Нанди за първи път се разсмя.

— О, за Бога, не. Или би трябвало да кажа: „О, небеса, не.“ Ние изповядваме различни религии и вероучения. Обединява ни само познанието ни за вечността и волята ни да посветим живота си да ѝ служим.

Пол не се стърпя да не се усмихне.

— Екуменици. Баба ми непрекъснато повтаряше, че сте най-голямата опасност.

— Моля?

— Нищо. Малко семеен хумор.

Пол вдигна очи. Тук ледът върху пещерните стени малко бе изтънял поради позатоплилия се въздух. Той остави одеялото да се свлече и протегна ръце.

— И какво още? Какво ни чака, имам предвид? Накъде отиваме?

— Към следващата симулация — отвърна спътникът му, гребейки все така неуморимо с крехките си ръце, които се движеха почти като автомати.

— Там ще ти съобщя името на моя неприятел, който както изглежда, е и твой. След което ще продължа по собствения си път.

— Какво искаш да кажеш?

Лицето на Нанди отново придоби неумолим израз като заключена врата.

— Не можеш да пътуваш с мен, Пол. Беше предопределено да те срещна, в това съм сигурен, но не можем да пътуваме заедно дълго време. Ти трябва да играеш собствената си роля каквато и да е тя, а аз моята. Никой освен човек от Кръга не може да отиде там, където отивам аз. Съжалявам.

Шокът беше силен и изненадващо болезнен. След безкрайно проточилата се самота той най-после би могъл да нарече някого спътник, ако не и приятел, а сега контактът трябваше да бъде незабавно прекъснат.

— Но..., но къде ще отида аз? Завинаги ли ще блуждая през тези симулации? — Почувства очите му да се изпълват със сълзи и примигна ядосан. — Толкова съм уморен. Просто искам да си отида вкъщи. Моля те, помогни ми. Искам да си отида вкъщи.

Изражението върху лицето на Нанди не се смекчи, но той пусна с едната си ръка греблото и докосна Пол по рамото.

— Ще намериш пътя, ако такава е Божията воля.

— Не ме е грижа за Божията воля! Не ме е грижа за Братството или за твоя Кръг или за каквото и да било. Аз не съм оттук. Нямам нищо общо с това място.

— Ти наистина имаш общо с това място. Не знам как, но го знам.

Нанди стисна ръката му и отново хвана греблото. Пол се обърна, защото не искаше да показва повече слабостта си, и се вторачи в ширналата се пред тях река. Стените на тунела проблясваха в далечината, сякаш ледът бе грейнало злато.

— Това ли е проходът? — попита той.

— Не, само слънцето от външния свят. Но вратата не е далеч.

Пол се прокашля, а след това, все така загледан в мрачните води и приближаващата дневна светлина, каза:

— Една жена ме посещава в сънищата ми.

— Които сънуваш тук? В тази мрежа?

— Да. И я видях поне в една от симулациите.

Той разказа всичко, което помнеше от първите сънища до последните, без да може да спре напирещите думи. Описа личната си среща с нея в симулацията на Марс. Повтори онова, което му бе казала, проговаряйки през устата на детето от ледниковата епоха.

— Но всичко това няма никакъв смисъл — приключи той. — „Отиди в Дома на Скитника и освободи Тъкачката“ — това би могло да означава много неща.

Нанди дълго време мълча замислен. Светлината се засили, мятайки дълги сталактитни сенки върху тавана на пещерата. Най-накрая тъмнокожият мъж за втори път започна да се смее.

— Какво смешно има?

— Предполагам, причината е, че толкова дълго време завиждахме на всичко британско, което ни беше натрапено, от нашите завоеватели и на което никога не ни беше напълно разрешено да се порадваме. Сега, изглежда, едно образование по класическите езици в университета във Варанаси дава по-добра основа от едно образование в самата Англия.

— За какво говориш?

Пол се опита да обуздае гнева си, но този човек се присмиваше над собствения му живот. Колкото и покъртителен да беше той, а в момента и осеян с бели петна, той беше всичко, което притежаваше.

— Подозирам, че търсиш Итака, приятелю Пол. Домът на Скитника е в Итака.

Отверстието на пещерата беше пред тях, бълващо светлина, която превръщаше речната повърхност в позлатено фолио. Пол присви очи.

— Итака...?

— Човече Божи, нима не си чел Омир? Хаосът в английското училище е дори по-голям, отколкото си мислех.

Нанди, изглежда, се забавляваше. Той заработи бързо с греблото, прекарвайки ги помежду многобройните скали в отверстието на пещерата, докато най-последно излязоха навън, под лъчите на най-яркото и ослепително слънце, което Пол бе виждал някога. Малко след това, когато заслепените му очи най-последно започнаха да привикват, там, където свършваше лъкатушещата през обраслата с гора долина ивица на реката, той съзря просналата се в далечината плоска, тъмна и кротка повърхност на океана. Забеляза също така, че нещо с цвета на водата пред тях не беше както трябва.

В този момент се заби първата стрела. Пол зяпна от изумление, когато тя затрептя пред очите му на носа на лодката, само на сантиметри от ръката му. Сякаш това бе напълно нов и уникален предмет за него. Миг по-късно друга стрела се заби в дървото до първата и в този момент Нанди изкрещя зад него.

Пол се обърна и видя един поток, който пресичаше борова гора и се вливаше в Алф. Вероятно беше притокът, за който бе споменал Нанди. По тази малка река към тях с пълна скорост се приближаваха две лодки, все още на стотина метра разстояние, което скъсяваха светкавично, управлявани от по шестима гребци.

Стрелците, които стояха на носа на водещата лодка, бяха облечени в коприна, чиито крещящи, потрепващи цветове отразяваха слънчевата светлина. Единият опъна своя лък и пусна тетивата. Миг по-късно нещо изсвистя покрай главата на Пол.

Нанди се бе строполил върху пейката, една тънка черна стрела стърчеше от бедрото му, а широките му панталони вече бяха подгизнали от кръв.

— Изглежда, че Хана все пак е наоколо — каза той. Лицето му бе прежълтяло от изненадата, но гласът му беше силен. Мисля, че преследват мен, не теб.

Пол се сви колкото може по-ниско, без всъщност да се прикрива зад Нанди. Двете лодки бяха напуснали страничния поток и сега се движеха по Алф точно зад тях. Още няколко стрели бръмнаха покрай тях, без да успеят да улучат целта само защото течението беше буйно и трите съда се мятаха насам-натам.

— Какво значение има кого преследват? — попита Пол. — Така или иначе ще ни убият и двамата! Колко остава до прохода?

Нанди стисна зъби с такава сила, че жилите по врата му изпъкнаха, а вените по челото му се издуха, след което рязко счупи стрелата точно там, където стърчеше от тялото му.

— Твърде далече, за да стигнем, преди да са ни изтрепали като зайци. Но ако не съм тук, мисля, че нещата за теб ще са различни.

Той изпълзя до ръба на лодката, все така ниско привел глава.

— За какво говориш?

— Знаех, че ще се разделим, но не предполагах, че ще е толкова скоро — отвърна Нанди. — Мястото, което търсиш, не е в съседната симулация, нито пък е наблизо, но с малко късмет ще го намериш. Ти търсиш Итака, почти съм сигурен.

Той се преметна през лодката, но се хвана за нея с две ръце и увисна с потопени във водата крака, накланяйки малкия плавателен съд на една страна.

— Нанди, какви ги вършиш?

Пол се опита да го издърпа обратно, но слабият мъж отклони протегнатите му пръсти.

— Нямам намерение да се самоубивам, Пол Джонас. На войните на Хана ще им е по-трудно да ме хванат, отколкото си мислят. Остани в лодката. Течението ще те отнесе.

Поредната вихрушка от стрели изсвири над главите им.

— Името на твоя неприятел е Феликс Жонгльора — не го подценявай!

Той се пусна, метна се назад с широко разтворени ръце и камбурна под водата. Когато отново се показа на повърхността, Пол вече се намираше на двайсетина метра от него, без да може да направи нищо друго, освен да проследи как Нанди Парадиваш доплува до брега и закуцука между дърветата.

Първата лодка се понесе в обратна посока, когато достигна мястото, където той беше изчезнал, и щом достигна плитчините,

воините изскочиха от нея и хукнаха след Нанди, но втората лодка не забави темпо. Стрелците на борда, които досега бяха гледали колко добре стрелят техните другари, сега имаха шанса да демонстрират своето изкуство. Докато Пол лежеше свит на дъното на малката лодка, върховете на стрелите чаткаха по нея като градушка, цепейки дървото около него.

Успя само да види краткотраен син блясък над главата си, някаква проблясваща, трептяща синева, като облак колеблива светлина, след което нещо накара косите му да настръхнат, изпусчайки искри, и той напусна Ксанаду.

ДЕВЕТНАЙСЕТА ГЛАВА ДНЕВНИ ГРИЖИ

МРЕЖА/НОВИНИ: Пилкър апелира за нова законодателна камара.

(Картина: Пилкър пред сградата на Конгреса.)

Диктор: Преподобният Даниъл Пилкър, ръководител на християнската фундаменталистка група „Царство сега“, съди Съединените щати, настоявайки за създаването на четвърта камара на законодателната власт.

Пилкър: „Имаме Камара на представителите, имаме Сенат на индустриалците. Имаме какви ли не групи по интереси, което им гарантира възможност техният глас да бъде чул. Но кой представлява благочестивите американци? Докато не бъде създаден и сенат по вероизповеданията, който да кове и да обсъжда съобразени с Бога закони, една огромна част от американския народ ще си остане лишена от граждански права в собствената си страна...“

Предградията останаха зад гърба им. Изместиха ги хълмове и накачалите по тях селища, обитавани от работещи в града служители, както и полуразрушени постройките, пусти като музейна експозиция в бялата утрин. Меките сенки ставаха все по-къси с изкачването на слънцето към зенита, сякаш ярката небесна светлина постепенно изпаряваше мрака.

— Значи едно обаждане нямаше да свърши работа?

— Трябва да видя това място, Стан. Наистина трябва. Понякога няма как.

— Обясни ми го още веднъж — Поли Мерапануи пристига от север. Уличница от Когара, която е убита под една магистрала в Сидни. В такъв случай защо отиваме на съвсем различно място, в Сините планини?

— Защото е живяла там.

Калиопи изпревари един натоварен с натрошени бетонни отломки камион, който се тътреше едва-едва.

— Почти цяла една година, след като е напуснала Даруин. Знаеш го много добре — има го във файловете.

— Просто се опитваш да замотаеш главата ми. — Той сви устни, загледан в поредното потънало в прахоляк градче, което се изнизваше покрай прозорците. — Толкова ли не можем да свършим работата с едно обаждане? Не си падам чак толкова да запълвам редките си свободни дни с полицейски занимания, Скурор.

— Кой знае какво ли пък щеше да правиш. Така или иначе мащехата й няма линия. Не можем да се свържем с нея.

— Селяндури.

— Ти си сноб, Стан Чан.

— Просто се опитвам да разнообразя това безкрайно пътуване.

Калиопи отвори прозореца. Бе леко захладяло, слаб ветрец полюшваше пожълтялата трева по хълмовете.

— Трябва да започна отнякъде, Стан. Трябва ми... не знам, нещо да усетя.

— Тези хора дори не са я погледнали цели две години преди да умре. А и щом нейното мамче няма линия в колибата си, значи бебчо дори не се е обаждал вкъщи, не съм ли прав?

— Ти си най-неубедителният любител на жаргона, когото съм чувала. Така е, нито са я виждали, нито са я чували, с изключение на едно или две безплатни съобщения до работното място на майка й. Но са я познавали, което не може да се каже за нито един от хората, с които говорихме в Когара.

— Не ти ли е минавало през ума, че всичко това може да се окаже напразно загубено време за един безнадежден случай?

Калиопи шумно изпухтя от раздразнение.

— По дяволите, Стан, непрекъснато го мисля. Остави ме да опитам още веднъж и ако не излезе нищо, ще помислим дали да не захвърлим цялата работа. Става ли?

— Става. Вече стигнахме ли?

— Млъквай.

Предпланините се бяха превърнали в отвесни върхари от ерозирали скали, обрасли с евкалиптови дървета и вечнозелени растения. Маломощната кола на Калиопи бе изостанала дори зад самосвала и бръмчеше по стръмното като натикана в ъгъла самоходна играчка.

— ... Виж какво, Стан, просто искам да кажа, че човек не върши току-тъй онова, което е извършил този тип — камъните в очните кухни, всички тези прободни и прорезни рани, — освен, ако има зъб на някого или пък е класически садист, а такива не се задоволяват с една жертва, ако веднъж са успели. Следователно в нейното минало или има някой, когото сме длъжни да открием, или пък имаме работа с непознат сериен убиец. Никой в Когара не познава човек, който би могъл да ѝ има зъб, не е имала дори и приятел. И в интерпол-мрежата не открихме нищо.

Тя допи съдържанието в пластмасовата бутилка и я метна върху задната седалка.

— И какво търсим, значи? Някой, който я е проследил до големия град, дебнал я е цели две години и накрая я е насякъл? Изсмукано от пръстите, Скурос.

— Знам, че е изсмукано. По дяволите, това не беше ли отклонението за Кутали?

— Търкулнало се гърнето и си намерило похлупак.

— За Бога, Стан, ще престанеш ли да дрънкаш като ченге? Не го понасям.

— Че като какво да дрънкам?

Той замълча, докато тя правеше явно забранен обратен завой, пресичайки двете платна на празната магистрала и зацапаната разделителна линия между тях.

— Калиопи Скурос, ти плени сърцето ми. Луд съм по теб. Моля те, позволи ми да те измъкна от това гадно полицейско блато...

— О, това би било изключително — една гъркиня лесбийка и едно китайско-австралийско педерастче.

Той оголи ослепително белите си зъби във възможно най-очарователната си усмивка.

— Готов съм да ти докажа, при това по безспорен начин, че нямам нищо общо с педерастчетата.

— Това май увеличава шансовете, Чан.

Тя му хвърли неочаквано тревожен поглед.

— Шегуваш се, нали? Не си хлътнал безнадеждно по недостъпната си партньорка, нали?

— Шегичка.

— О, добре.

Известно време тя шофира, без да каже нищо, очаквайки появянето на Кутали, чиято табела вече бяха подминали. По едно време включи музика, но след малко отново я спря.

— Добре — каза тя — чуй нещо старо:

Адам и Ева и Ощипи ме отидоха на реката да се изкъпят. Адам и Ева паднаха и се удавиха — кой от тримата се спаси?

— Вече стигнахме ли?

— Хайде, Станли, кой?

— Какво кой?

— Кой от тримата се спаси?

— Този път колко възможности имам?

— Ще престанеш ли да се правиш на задник, а? Адам, Ева и Ощипи ме.

— Според мен... Адам.

— Не! Ощипи ме! Ау! Голям си кретен, Чен.

— Току-що пропусна отклонението за Кутали.

— Мисля, че е крайно време да ти кажа — каза след петнайсетина секунди тя, докато пресичаше следващата разделителна линия, — че годежът категорично се отменя.

— Замина ли?

Жената, която надничаше през откренатата врата на караваната, имаше огорченото изражение на несправедливо обвинен човек.

— Вече ви казах. Тръгна си преди около месец.

— Къде отиде?

Калиопи погледна към Стан Чан, който оглеждаше дънерите под караваната така, сякаш бяха някакъв архитектурен шедьовър, съперничейщ на Пантеона. От своя страна жената наблюдаваше Стан

Чан с огромно недоверие, сякаш очакваше всеки момент той да грабне същите тези покрити с мазни петна дънери и да побегне заедно с тях.

— Откъде да знам? Не познавах тази кучка, но от проклетото ѝ псе не можех да мигна. Слава Богу, че се махна.

— Сега видя ли? — каза малко по-късно Стан, докато се измъкваша бавно от парка за каравани. — Селяндурка.

— Надявам се работодателят ѝ да знае нещо повече — отвърна навъсено Калиопи. — В противен случай ще се окажеш отвратително прав за идването ни чак дотук. За първи път през целия си живот.

Адресът, който посочваше работното място на мащехата на Поли Мерапануи, се оказа скромна къща в отдалечения край на Кутали. Огромен евкалипт бе разпрострял клони над по-голямата част от двора. Две тъмнокожи деца крещяха и се пръскаха с един маркуч под разпокъсаната му сянка, а някакво кафяво кутре джафкаше и обикаляше около тях в пристъп на радостна превъзбуда.

Вратата отвори една аборигенка с очила и престилка. Изтри ръце в престилката, докато оглеждаше картата за самоличност на Калиопи, след което каза:

— Влезте. Ще повикам съпруга си.

Появилият се от задната стая мъж, който дозакопчаваше ризата си, имаше буйна, къдрава, черна коса, сресана по неуместен за възрастта му младежки маниер. Дългата заострена брадичка му придаваше вид на модел на фламандски художник.

— Здравейте, офицери. Аз съм преподобният Денис Бълърейм. С какво мога да ви бъда полезен?

— Този адрес е отбелязан като работното място на Лили Понегара, известна още като Лили Мерапануи. Искахме да поговорим с нея.

— О, боя се, че не е тук, но тя наистина работеше при мен. Поточно в църквата. Заповядайте в кабинета ми. Можете да вземете онзи стол със себе си.

Кабинетът на преподобния Бълърейм представляваше миниатюрна стая, в която нямаше почти нищо освен бюрото му, един евтин стенен екран и няколко обяви за различни църковни мероприятия — търгове, концерти, служби.

— Лили почистваше църквата, а понякога и тук.

— Използвате минало време — изтъкна Калиопи.

— Ами тя замина. Напусна града. Причината бе, че срещна един мъж. — Той поклати глава и се усмихна печално. — Нямаше кой знае какво да я задържи тук, така или иначе. Едва ли щеше да забогатее от службата си в църквата.

— Знаете ли къде отиде? Името на мъжа?

— Били, Боби, нещо такова. Това е всичко, което знам — надали би могло да ви бъде от особена полза, прав ли съм? А и тя не спомена къде отива, освен че двамата заминават. Да не забравя, извини се, че не е направила двуседмично предизвестие. Проблеми ли има?

Стан Чан разглеждаше афишите. Наложил се да отстъпи встрани, за да пропусне съпругата на преподобния през вратата с поднос лимонада и три чаши.

— Не. Просто искахме да ѝ зададем няколко въпроса за нейната дъщеря.

— Нейната...? — Настъпи кратка пауза. — Поли? След толкова време? — Бълърейм поклати глава. — Ужасно. Но почти бях забравил. Странно е, че нещо толкова кошмарно е могло да остане в сянка. Лили беше смазана. Това момиче беше всичко, което имаше.

— Така и не успяха да го хванат, нали? — обади се госпожа Бълърейм. — Онзи сатанински мъж, който я уби.

— Задържахте ли някого? — Преподобният се наведе напред. — Затова ли сте дошли тук? Подготвяте процес?

— Не, опасявам се, не.

Калиопи отпи от лимонадата, която беше възкисела. След това овладя изражението си и запита:

— Някой от вас познаваше ли Поли?

— По-скоро не. Понякога я виждахме на улицата или в магазина, но по това време Лили не работеше при нас. Всъщност една от причините да реша църквата да бъде редовно почиствана, беше именно убийството, което направо я съсипа, ако разбирате какво искам да кажа. Да ѝ осигуря някакво занимание. А и не беше в цветущо финансово състояние. Някои хора припечелиха добре от втората поземлена реформа, но други като Лили, които... както ида е, просто оставиха всичко да изтече между пръстите им.

Явният намек бе, че преподобният и съпругата му бяха сред тези, които бяха имали благоразумието да инвестират парите от реформата в

една чудесна къща и домашна система, която да им осигури всички мрежи.

Калиопи въздъхна незабележимо. Вече бе сигурна, че ще чуят твърде малко полезни неща от този приятен, самодоволен мъж. Положи усилия да приключи набързо с останалите въпроси, докато Стан Чан отпиваше от лимоната и се държеше така, сякаш на този свят нямаше нищо по-интересно от обявите за разпродажба на козунаци. Резултатите бяха точно толкова обезкуражителни, колкото бе предполагала: семейство Бълърейм не бяха чували за никакви евентуални приятели на дъщерята и дори не бяха в състояние да кажат дали мащехата имаше някакви приятели в града, които биха могли да знаят нещичко за семейните им взаимоотношения.

— Лили не излизаше много-много — обясни преподобният. — Именно затова този мъж — как да ви кажа, не мисля, че връзката им бе духовна, ако ме разбирате правилно. Тя е доста ограничена, Лили, Бог да я благослови — тревожа се, че лесно може да бъде подведена.

Калиопи му поблагодари за отделеното време. Той не стана. Докато съпругата му ги изпращаше през вратата, а Стан се бе намръщил при мисълта, че пак трябва да се крие от размахващите маркуча хлапета, Калиопи неочаквано се обърна.

— Казахте „онзи сатанински мъж“, госпожо Бълърейм. Какво точно имахте пред вид?

Съпругата на преподобния ококори кафявите си очи, сякаш Калиопи бе си позволила абсолютно нелеп въпрос — като, да речем, дали би искала да скочи гола на небето.

— О! Но това... то е от онази приказка, не е ли така?

— Приказка ли?

— Чувала съм я от баба си като малко момиче. За Улагару. Сатанинският мъж с крокодилски зъби. Някой го направил, издялал го от дърво, но той имал камъни вместо очи. Същото, което се случи с бедната малка Поли.

Час и половина по-късно, след като всички възможности за допълнителна информация пресъхнаха като полепналия по служебната кола на Калиопи прахоляк, те потеглиха от Кутали.

— Улагару — промълви тя. — Знаеш ли нещичко за фолклора на аборигените, Стан?

— Разбира се. Всъщност това беше съществена част от моето академично полицейско обучение, Скурос. Всеки ден часове наред сме чели за Бунийп и за това как кенгуруто се научило да подскача. Отделяхме и малко време за стрелба с пистолет. При теб не беше ли така?

— О, я млъквай. Ще ти го върна.

Тя пусна музиката, някакво популярно парче на композитор, чието име така и не можеше да запомни, беше го свалила от едно среднощно шоу. Музиката изпълни колата, някак разпиляна и горчиво-сладка, сякаш изпълнявана до японско декоративно езеро. Стан Чан притвори очи и свали облегалката си. „Улагару.“

Калиопи искаше да усети думата мълчешком. „Сатанински. Камъни вместо очи, също като в приказката, каза тя.“

Това не означаваше нищо, разбира се. Но все пак малко по-качествено нищо от всичко до този момент.

— Но след като сте адвокат, господин Рамзи, вие по-добре от всички разбирате, че ние не оповестяваме домашните линии на нашите изпълнители, нито пък каквато и да е лична информация за тях. Не може да става и дума за подобно нещо. Невъзможно.

Дори докато оборваше аргументите му, служителката от „Връзки с обществеността“ не престана да се усмихва нито за миг. Всъщност на фона на потрепващия въодушевен плакат на Чичо Джингъл, който покриваше цялата стена зад нея, и вътрешното прозорче, по което директно течеше шоуто, нейната неизменна професионална усмивка беше май единственото неподвижно нещо върху стенния екран на Катур Рамзи.

— Не настоявам за нейния домашен код, госпожо Драйбах. Но имам да обсъдя с нея един проблем от изключителна важност, а досега тя не е отговорила на нито едно от моите съобщения по нито един от другите канали.

— Това е нейно право, не мислите ли, господин Рамзи? — Усмивката ѝ загуби частица от очарованието си, изглеждаше леко притеснена. — Щом въпросът е юридически, не е ли по-редно да се обърнете направо към правния ни отдел?

По директната програма в този момент един кит поглъщаше Чичо Джингъл, или нещо, което безкрайно приличаше на кит, само дето бе от тухли. През последните седмици Рамзи беше гледал достатъчно шоупрограми на Чичо Джингъл, за да знае, че това създаване се нарича Ограждащия кит. Драматичните мъчения на Чичо Джингъл далеч не бяха приятни за гледане. Какво ли си мислеха дечурлигата за всичко това все пак?

— Вероятно не се изразих ясно — заобяснява той, откъсвайки очи от умаления спектакъл. — Олга Пирофски не е сторила нищо нередно. Моите клиенти нямат никакви оплаквания нито срещу Джунглата на Чичо Джингъл, нито срещу Корпорацията за развлечения „Оболос“. Просто бихме искали да поговорим с госпожа Пирофски по един много важен за клиентите ми въпрос и аз умолявам за вашето съдействие, тъй като тя не отговаря на съобщенията ми.

Госпожа Драйбах приглади разкошния си шлем от изкуствена коса. Изглеждаше поуспокоена, но не съвсем убедена.

— Радвам се да чуя това, господин Рамзи. „Оболос“ е световният лидер в областта на детските развлечения, както знаете, и ние не бихме желали разпространението на каквито и да е необосновани слухове от юридическо естество по мрежите. Но не мисля, че мога да направя нещо, за да ви помогна. Не съм в състояние да принудя един наш служител да се отзове на вашите обаждания в края на краищата.

— Вижте какво, не бихте ли могли все пак да измислите нещичко? Не би ли могъл някой да предаде на ръка моето съобщение? Предайте моите уверения на госпожа Пирофски, че би помогнала на моите клиенти по един много важен въпрос, без това да й струва нещо друго освен няколко минути телефонен разговор с мен?

— Ами...

Служителката от „Връзки с обществеността“ бе успяла да потисне връхлетелите я съмнения и сега, изглежда, обмисляше евентуален начин за установяване на контакт.

— Не искаме да останете с впечатление, че ние от „Най щастливото място в мрежата“ не бихме направили всичко възможно. Предполагам, че мога да ви дам служебната линия на директора на шоуто. Може би тя... опаа, тази седмица е той!

Тя направи безпомощна физиономия, „ама-че-съм-глупачка“, което отне десет точки от коефициента ѝ на интелигентност и прибави

почти толкова години към възрастта ѝ.

— Вероятно той би могъл да предаде вашето съобщение на Олга. На госпожа Пирофски.

— Благодаря ви. Би било чудесно, госпожо Драйбах. Не мога да ви опиша колко много ми помогнахте.

Тя отново се успокои, когато се вгледа в указателя си. На стената зад нея Чичо Джингъл правеше акробатични странични премятия, които така и не свършваха, и той продължаваше да се премята и да се премята, и да се премята.

Обаждането се състоя в десет без нещо тъкмо когато възнамеряваше да си върви вкъщи. Въздъхна и се отпусна обратно на стола си.

„Отговори.“

Входната връзка беше само звукова. Гласът прозвуча твърде неуверено, с едва доловим акцент, който никога не бе долавял в шоуто на Чичо Джингъл.

— Ало? Има ли там някой на име... Рамзи?

— Декатур Рамзи, госпожо Пирофски. Аз съм. Много ви благодаря, че се отзовахте на обаждането ми. Истински ценя обстоятелството, че отделяте от скъпоценното си...

— Какво искате?

Дотук с формалностите. Директорът бе споменал единствено че е чешит.

— Аз съм адвокат — надявам се, че са ви го съобщили. Бих желал да ви задам няколко въпроса от името на моите клиенти.

— Кои са те?

— Боя се, че не съм упълномощен да ви разкрия това засега.

— Никому не съм сторила нищичко.

— Никой не твърди подобно нещо, госпожо Пирофски. „Исусе — мина му през ума, — тази жена не е просто чешит, тя е направо уплашена.“

— Моля ви само да изслушате въпросите. Ако не желаете да отговорите, достатъчно е само да ми го кажете. Не ме разбирайте погрешно — ще направите на клиентите ми огромна услуга, ако наистина решите да помогнете. Изправени са пред много-много тежък проблем и са направо отчаяни.

— Как мога да им помогна? Аз дори не познавам тези хора.

Той си пое дъх, умолявайки бога на показанията да прояви търпение.

— Нека просто да ви задам първия въпрос. Запозната ли сте с нещо, наречено синдром на Тандагор?

Последва дълго мълчание.

— Продължавайте — отвърна най-после тя.

— Да продължавам ли?

— Нека чуя всички въпроси, след което ще реша дали да ви отговоря.

Катур Рамзи бе почти сигурен, че бе попаднал на някаква умопобъркана — от онези, които вярват, че правителството е скрило на сигурно място цяла банда малки зелени човечета или че службите за сигурност облъчват мозъците им със специални сигнали, — но тъй като самият казус на неговите клиенти бе дяволски странен, съществуваше поне смътна надежда да е попаднал на нещо.

— Всъщност не бих могъл да ви задам останалите въпроси, ако не знам отговора на първия — поясни той. — Те ще бъдат от сорта на: „Познавате ли някой, който да го е получил? Ако не, защо той ви интересува, както и произтичащите от него усложнения?“ Разбирате ли, госпожо Пирофски? От подобен характер. Но ми е необходим отговорът на първия въпрос.

Този път последва още по-дълго мълчание. Започна да си мисли, че бе прекъснала връзката безшумно, когато тя внезапно попита почти шепнешком:

— Как... как разбрахте, че се интересувам от заболяването Тандагор?

„Боже мой — помисли си той. — Уплаших до смърт тази нещастна жена.“

— Това не е тайна, мадам — искам да кажа, госпожо Пирофски. Няма нищо загадъчно. Проучвам тези синдроми за моите клиенти. Свързах се с много хора, които са търсили информация в медицинските мрежи или са публикували статии, или пък са имали заболявания в семейството с неустановена диагноза, напомнящи особеностите на Тандагор. При всички случаи вие не сте единствената, с която установявам контакт.

„Но безспорно сте измежду най-любопитните случаи — не произнесе на глас той, — тъй като работите в самата мрежа, и то

директно с деца. А също така е и идиотски трудно да ви хване човек.“

— От известно време имам тези ужасни главоболия — отвърна тя и добави светкавично: — О, Господи, ще си помислите, че съм откачена. Или че имам тумор в мозъка, или нещо такова. Нищо подобно. Лекарите твърдят, че всичко е наред.

Тя отново замълча за момент.

— Сигурно ще ме помислите за още по-откачена, но не мога да разговарям с вас за това по телефона. — Тя се изсмя нервно. — Забелязали ли сте колко рядко употребяват днес думата телефон? Това сигурно означава, че действително остарявам.

Рамзи положи усилия да подреди в главата си безразборно изречените ѝ думи.

— Не искате да разговаряме по... по телефона. Правилно ли разбрах?

— Може би ще ме посетите?

— Не съм сигурен, госпожо Пирофски. Къде се намирате? В близост до Торонто, така ли?

Бе открил някакво съобщение за нея отпреди пет години в едно мрежово списание.

— Живея...

Тя отново млъкна и тишината се проточи няколко секунди.

— О, не. Щом сте видели името ми, преглеждайки информацията, свързана с Тандагор, това означава... това означава, че всеки може да го открие.

Накрая гласът ѝ съвсем отслабна, сякаш се бе отдалечила от микрофона или бе паднала в някаква дупка.

— О, Господи — измърмори тя. — Трябва да изчезвам. Не мога да говоря.

— Госпожо Пирофски, моля ви... — започна той, но линията изщрака.

Известно време остана вторачен в екрана, преди отново да въведе стенния вестник, питайки се в същия момент, какво би могъл да отложи заради едно пътуване до Канада и как би се чувствал, ако жената действително се окаже толкова лабилна, колкото му се бе сторило.

Джалил Фредерикс беше от хората, които винаги създават впечатлението, че току-що си ги откъснал от нещо наистина изключително важно — че дори и да се обадиш, за да му съобщиш, че къщата му изгаря до основи, той би останал леко изненадан, че си го обезпокоил в момент, когато толкова по-съществени неща занимават съзнанието му.

— Простете, Рамзи, но се чувствам уморен — отвърна той. — Всичко се свежда до това, че всъщност все още нямате какво да ми съобщите. Прав ли съм?

— По принцип, да.

Стратегията да го увърташ не вършеше работа с Фредерикс, но пък не биваше и да му се разрешава прекалено много. Катур Рамзи отдавна бе разбрал, че е добряк, но бе свикнал да се държи с околните така, както му бе удобно на самия него.

— И все пак човек би трябвало да се подготви, преди да се втурне в битката.

— Несъмнено. — Фредерикс се намръщи, когато съпругата му се обади встрани от екрана. — Не се обажда за това.

— След което отново насочи вниманието си към адвоката.

— Казва, че се е опитвала да получи правата за исканите от вас записи, но вероятно ще са й необходими още няколко дни. И дали сте получил нещата на Сам, които ви е пратила.

— Няма проблеми. А, да, получих файловете, но засега не съм имал време да ги прегледам. Ще се обадя пак в началото на седмицата, за да ви кажа докъде съм стигнал с проучванията.

Докато чакаше връзка със семейство Гардинър, Рамзи наблюдаваше потока от плъзгащи се коли по увисналата три етажа под прозореца на неговия офис въздушна магистрала, чийто хлъзгав от дъжда асфалт искреше от отраженията на фаровете. Знаеше, че би трябвало да поиска от семейство Фредерикс да го упълномощи за пътуването му до Торонто, но идеята да дава обяснения на Джалил Фредерикс относно дамата от „Чичо Джингъл“ далеч не му се стори привлекателна. Самият той не бе сигурен дали чувството му, че би могъл да открие нещо там, бе основателно.

Наложи се сам да се заеме с филтъра за входните канали чак след което се появи и Конрад Гардинър. Беше на неговите години или дори

малко по-млад, но изглеждаше готов за пенсиониране, макар лицето му да излъчваше въодушевление.

— Какво можем да направим за вас, господин Рамзи?

— Тъкмо си задавах един въпрос. Все още ли стои проблемът с агента на вашия син и липсващите файлове?

— Да. Две компании идваха да видят какво би могло да се направи, но без резултат. — Той поклати леко глава. — Не мога да повярвам, че всичко това е изтеглено директно от системата ни чрез... чрез някаква програма. Устройство, което само да взема решения. — Смяхът му не бе радостен. — Е, това е то двамайсет и първи век, нали?

— Как му беше името?

— Говорите за агента на Орландо? Не знам. Беше някаква ПСИР — от „псевдоизкуствен разум“, разбирате ли? Остарял, но скъп модел, когато го взехме. Ако е необходимо, мога да погледна.

— Всъщност се питах дали Орландо го е наричал по някакъв начин. Прякор, така да се каже? Хората и особено децата често го правят.

— Господи, вие се шегувате. — Гардинър го гледаше изненадан. — Наистина не си спомням. Вивиан!

Съпругата му влезе в стаята, но почти не се виждаше върху екрана на Рамзи. В момента си събличаше палтото; предположи, че се връща от болницата. Съпругът ѝ предаде въпроса и тя отвърна нещо, което Рамзи не чу.

— Бийзъл Бръмба — съобщи му го Гардинър. — Точно така, бях забравил. Така го наричаше още от малък.

Устата му потрепна конвулсивно и той се извърна за момент. Когато се овладя, запита:

— Все пак за какво ви е нужно това?

— Просто се чудех — отвърна Рамзи. — Имам една идея. Ще ви я съобщя друг път.

Прекъсна връзката и се отпусна, за да помисли, докато гледаше следите от светлина, които колите оставяха върху магистралата под него.

Когато се прибра, вече бе полунощ. За трети път тази седмица, а беше само четвъртък.

Беше дори по-отвратително, защото съзнаваше, че сънува.

Все тези видения, населяващи студения мрак, в който изпаднаше всеки път щом заспиваше — все същите отегчителни образи, все този неизменен срам и ужас. Понякога натрошени на отломъци и сглобени в неочаквани съчетания, но все едни и същи вече години наред, ако не и повече от столетие.

Старееха дори призраците на Феликс Жонгльора.

Трите момчета от горните класове стояха пред него, препречили стълбището и всякаква възможност за бягство. Олдфилд бе вдигнал яката на бялата си риза и държеше цигара в свитата си като чаша ръка. Пато и Халзал, които чакаха реда си, проследиха погледа на Олдфилд. Тримата се втреничиха в него като вещиците на Макбет.

— Какво се пулиш, Джингъл-Джангъл? — попита Олдфилд.

— Малък сополанко — добави Халзал. — Подсмърчащо жабарско копеле.

— Жоги иска да се присъедини — ухили се Пато. — Искан да си дръпне от цигарката ти, Оли.

Всичко беше така предсказуемо — минало и фантазия, оплетени в един невъзможен хаос. Онази част от състарения мозък на Жонгльора, която запазваше критична дистанция по отношение на съновидението, осъзна, че стълбището и площадката не са от пансиона в училището „Кранли“, а от къщата в Лиму, където бе живял като дете, и че този сънуван Пато приличаше не на истинския Пато, а на един човек, когото Жонгльора познаваше (и когото бе принудил да фалира) към края на предишното столетие, почти деветдесет години след тези смъртно запомнени училищни дни.

Но независимо от безкрайните повторения унижението, което съпътстваше този и останалите му сънища, не ставаше по-поносимо.

Сега англичанчетата се нахвърлиха отгоре му като чакали върху паднала антилопа. Халзал изви ръката му зад гърба му, а Олдфилд го сграбчи за чатала и започна да стиска и извива, докато той не изкрещя от болка, всмуквайки въздух и дим от откраднатата цигара. Отново усети отвратителния вкус. Всяко вдишване изгаряше гърлото му като огън. Задави се и едва не повърна.

— Парлей-вуу, Жоги. — Пато изви ухото му. — Парлейвуу, шибано французско шпионче.

Но вместо да започнат да го ритат както обикновено, те го сграбчиха за лактите и го заблъскаха към дъното на площадката на втория етаж. Към прозореца.

„Това няма нищо общо! — помисли си той и досадният стар сън най-неочаквано го изпълни с изненадваща паника. — Само това не! Само не прозорецът!“

Но го тласкаха все по-бързо към него с приклепени ръце. Пред него прозорецът ставаше все по-голям и по-голям, кръгъл и без никаква решетка или преграда, със зейналия зад него абсолютен мрак, добре познат на сънуващия му аз, една ужасяваща черна бездна, от която го отделяше единствено най-тънкото стъкло.

Знаеше, че никога, никога, никога не би искал да разбере какво има отвъд.

„Не могат да го направят — помисли си ужасен той. — Те си мислят, че съм момченце, но аз не съм, аз съм стар — аз съм стар! Те не могат...“

Крещеше го и в съня си, крещеше, че е твърде крехък, но Олдфилд и останалите се смееха все по-силно и го изблъскаха до прозореца. С писъци той се удари в твърдата повърхност, но вместо да се строши стъклото, той, този остарял, съсухрен и трошлив старец, се раздробил на хиляди парченца.

Сънищата, действителността, спомените му се натрошиха, размесиха, разпиляха...

„... и се разпръснаха навън, сред слънчевата светлина, като капчици вода, всяка от тях се въртеше около оста си като отделна планета, дъгоцветен облак от някаква разпаднала се вселена, която се разбягва с огромна скорост.“

Виковете отекваха многократно както винаги, но този път бяха неговите.

Събуди се в мрак, лишен дори от виртуалното осветление на лампите в Абидос, което да го успокои. За един кратък миг остана в истинското си тяло, без нищо друго, но ужасът бе прекалено разтърсващ и той се гмурна обратно в системата. Едно сляпо, безпомощно същество, бинтован в марля плужек, който се плакне в мрачна цистерна — потръпна при мисълта, че трябва да съществува по подобен начин. И се завря още по-навътре в устройството си, сякаш то беше броня.

Завърнал се в системата, най-старият човек на света не проникна сред непоклатимото великолепие на своя създаден по поръчка Египет, а извика един далеч по-простичък виртуален свят, който не съдържаше нищо друго освен бледа, извираща неизвестно откъде светлина. Жонгльора се потопи в нея, милван от подсъзнателни звуци, и се опита да смири всеобемния си страх.

Младите не проумяваха ужаса на стареенето. Така природата ги закриляше от ненужното пакостно познание, както земната атмосфера създава синьото небе, за да предпази човечеството от вечното и безмилостно равнодушие на звездите. Старостта е поражение, предел, отхвърляне — и това беше само началото. Защото всеки миг бе и поредна стъпка към нищото, приближаване към смъртта, все по-близо и по-близо.

В цялото си детство Феликс Жонгльора бе сънувал някаква безлика, призрачна фигура, Смъртта — както му беше казал баща му, тя „очаква всички нас“. Но едва когато родителите му го изпратиха в онова отвратително училище в Англия, той най-после узна как изглежда тя. Една вечер, докато разлистваше някакъв изпокъсан вестник, оставен от по-големите ученици в спалното помещение, той видя някаква илюстрация — наричаше се „художествена интерпретация на енигматичния г-н Джинго“ — и моментално разбра, че именно това е лицето на натрапника, който го преследваше в сънищата му далеч по-неумолимо и от най-жестоките големи момчета, които го дебнеха из залите на „Кранли“. Мъжът на рисунката беше висок, загърнат в тъмен плащ, и носеше висока като кюнец старомодна шапка. Но тъкмо очите му, неговите хипнотизиращи, втренчени очи, и хладната му усмивка накараха сърцето на малкия Феликс да се разтупти — беше го познал. Материалът, който обясняваше кого изобразява художникът в тази зловеща рисунка, бе изгризан от плъховете и това щеше да си остане загадка; бе оцеляла само картинката, но това бе достатъчно. Оттогава насетне тези очи щяха да преследват Феликс Жонгльора постоянно. През всички изнизали се десетилетия той бе живял под втренчения поглед на онези насмешливи, бездушни, ужасяващи очи.

Те чакаха. Той — то — чакаше. Господин Джингъл чакаше подобно на търпелива акула, която, дебне изнемогващ плувец.

Тогава Жонгльора поведе битка срещу страха, който понякога завладяваше като паразит самотното му съзнание.

Всичко би могло да се нареди, стига човек да повярва в нещо извън себе си — в нещо любещо и добро, което да се противопостави на онзи противен, дебнеш поглед. Както бяха постъпили сестрите на майка му. Те бяха убедени, че ги очаква Небето — то явно беше като Лиму, с тази разлика, че в него добродетелните стари моми католички вече нямаше да бъдат принудени да понасят безропотно болните си стави и шумните деца — и затова бяха образец на спокойствието дори на смъртния си одър. Всички до една напуснаха живота с невъзмутимо и дори жизнерадостно смирение.

Но той знаеше повече. Бе научил урока си първо от печалното, уморено лице на баща си, а след това, при това по далеч по-брутален начин, в джунглата на английското общообразователно училище. Отвъд небето не съществуваше никакво Небе, а само мрак и безконечно пространство. Извън себе си нямаше на какво друго да се довериш, на какво друго да разчиташ. Мракът чакаше. Щеше да те погълне, когато си пожелае, без никой да си мръдне пръста, за да те спаси. Можещ да си крещиш, докато ти се стори, че ще ти се пръсне сърцето, и тогава някой просто ще тикне една възглавница в лицето ти, за да заглуши писъците ти. Болката ще продължи. Няма спасение.

А Смъртта? Смъртта с високата си шапка и с хипнотизиращия поглед бе най-големият мръсник. Ако не успееше да те сграбчи изневиделица изотзад, ако човек успееше да я заобиколи и да укрепне, просто се спотайваше в сенките и изчакваше, докато те повали самото време. И тогава, когато си вече стар, немощен и безпомощен, те издебваше като нахален вълк.

А младите с очарователната си глупост не можеха да проумеят това. За тях смъртта бе един нарисован вълк, достоен единствено за присмех. Не разбираха, не знаеха какво ще стане в деня, в който чудовището ще се окаже реалност — когато и сламените, и дървените, и дори тухлените стени нямаше да ги спасят. Жонгльора потръпна, когато изтънялата му нервна система по-скоро долови, отколкото почувства нещо. Единствената му утеха беше, че откакто самият той бе вече стар, цели три поколения бяха познали този ужас, изпреварвайки го сред стенания и рухнали надежди, докато потъваха в нощта, а той все така успяваше да избяга от онази усмихната паст. Генна терапия,

витаминозно пренасищане, нискорисково радиационно облъчване и всички подръчни трикове (ако не притежаваш неограничените авоари на Жонгльора и творческите идеи на Жонгльора) можеха само малко да отложат смъртта. Някои, по-късметлиите и по-заможните, напоследък навършваха вече по сто и десет години, но и те бяха все още хлапетии в сравнение с него. Всички други биваха поваляни, собствените му внуци и прапраправнуци се раждаха, остаряваха и накрая се предаваха — единствен той продължаваше да си играе с търпението на господин Джинго.

И ако бе рекъл Господ или който и да е, така щеше да бъде завинаги!

Феликс Жонгльора бе преживявал своите кошмари в продължение на повече от два човешки живота. Дори без да поглежда хронометъра и да проверява каквато и да е информация, която можеше да си достави само с едно трепване на мисълта, узна, че над Мексиканския залив, в който бе разположена неговата крепост, всеки момент щеше да пукне зората. Няколкото рибарски лодки, който бе допуснал в езерото Борн, ограждащо като ров крепостта му, скоро щяха да изтеглят мрежите. Полицаяте в наблюдателните лаборатории в Батон Руж вече клюмаха пред мониторите с надеждата, че сутрешната смяна няма да забрави да им донесе нещо за хапване. На петдесетина километра западно от кулата му, в Ню Орлиънс, най-малко десетина туристи лежаха в канавките на Вийе Каре, загубили кредитните си карти, магнитните си карти и достойнството си... ако бяха късметлии. Други, с по-малко късмет, може би се пробуждаха дрогирани, с отрязана ръка и набързо обгорена китка, тъй като по този начин крадците можеха да избегнат смъртната присъда (повечето компании за даване на коли под наем се бяха отказали от четците на отпечатъци на длани, но някои все още ги употребяваха). А пък някои от захвърлените в канавките туристи нямаше да имат късмета изобщо да се събудят. Нощта преваляше.

Феликс Жонгльора беше бесен на себе си. Не стига, че се рееше безпаметно в някаква полудрямка — не помнеше от колко време, — но и да се събуди с разтуптяно сърце като подплашено момченце от някакъв си натрапчив и вече досадно отегчителен сън...

Реши да се захване с нещо. Единственото добро решение най-добрият начин да се изхрани в лицето на мъжа с високата шапка.

Първият му импулс бе да се върне в Онова-което-беше-Абидос, да прегледа най-новата информация, удобно разположен в небесния си трон, заобиколен от уважението на своите жреци. Но кошмарът и най-вече необичайното съпоставяне на елементите в него го бе обезпокоило. Най-неочаквано домът му се оказа несигурен и въпреки че огромната къща, която физическото му тяло не напускате никога, бе по-солидно защитена от повечето военни бази, той изпита необходимост да огледа наоколо дори и само за да се увери, че всичко е както трябва.

Със своите седем подземни етажа (над тристаметров вертикален цилиндър, буквално завинтен в тинята на делтата) кулата на Жонгльора се извисяваше още десет етажа над нивото на водата сред постоянната мъгла над езерото Борн, при това огромната постройка бе само част от импозантния комплекс, разположен върху изкуствения остров. Конструирана грамада от скали на площ около петдесет квадратни километра, островът бе приютил мъничко повече от две хиляди души — едно твърде малко градче, ако се съди по цифрите, но далеч по-влиятелно от повечето нации на света, взети заедно. И тук Жонгльора бе почти толкова бог, колкото и във виртуалния си Египет: с една полуизречена дума той извика всички видеоизображения, които показваха всяко кътче от неговите владения. За част от секундата стенните екрани навсякъде из кулата и околните сгради се превърнаха в еднопосочни прозорчета и по изображенията пред него потече искряща река от думи и цифри.

Започна от външните зони, проправяйки си път навътре. Разположените в източния периметър камери показваха първите признаци на изгрева, едно червеникаво сияние над залива, дори по-неясно от оранжевите светлини, които маркираха петролните съоръжения. Пазачите в две от наблюдателните кулички играеха на карти, а няколко други не бяха в пълната си униформа, но дежурещите и в шестте кулички бяха будни и на поста си и Жонгльора остана удовлетворен; щеше да изпрати меморандум до командирите да следят за дисциплината. Останалите защитници на имението му — поне онези с човешки произход измежду тях — спяха в навървени едни върху други редици, редици, редици нарове. Казармите и парадните плацове заемаха почти половината от територията на изкуствения остров, върху който се издигаше кулата.

Прехвърли наблюдението във вътрешността на кулата, сменяйки панорамата с широкоъгълна гледна точка, из стотици стаи и десетки коридори, сякаш бе призрак, който живее, в огледала. Повечето офиси бяха пусти, с изключение на един малоброен екип, който беше на мястото си, приемаше запитванията от цял свят и изтегляше информация от мрежите, която щеше да бъде обработена от сутрешната смяна. Няколко охранители, чиято смяна бе приключила, местни мъже и жени, които нямаха никаква представа, колко подробно бяха проучени преди назначаването си, чакаха на площадчето пристигането на редовната совалка, която да ги откара до техните квартали в отдалечения край на острова.

Административният персонал все още не бе започнал работа и офисите бяха потънали в тишина и мрак, нарушаван единствено от блещукането на електронните монитори. Над офисите се намираха първите апартаменти в кулата, запазени главно за високи гости: малка част от тези жилища, предизвикващи много възхищение и завист, бяха постоянни резиденции на най-големите щастливци от пръснатия по всички точки на света екип на Жонгльора.

Дистанционното око на Жонгльора откри наметнатия в хавлия президент на един от неговите по-големи украински филиали, седнал на един балкон на своя апартамент да наблюдава езерото. Запита се дали мъжът не се е събудил толкова рано поради отпадналост от пътуването със свръхскоростен самолет, но си спомни, че има насрочено съвещание с него по-късно през деня. Разбира се, то щеше да се осъществи посредством вътрешните екрани; украинският администратор, един от най-богатите и могъщи мъже в своята страна, несъмнено щеше да се учуди защо, след като е бил толкова много път, не се среща лично със собствения си работодател.

Би трябвало да се смята за роден под щастлива звезда, че не му се налага да се срещне със своя господар лице в лице, помисли си Жонгльора. Украинецът щеше да отнесе със себе си една представа за своя работодател като ексцентричен, обсебен от мания за сигурност възрастен мъж, вместо отвратителната истина — че техният учредител и ръководител е едно чудовищно нещо, скрепено, за да не се разпадне, в медицинска обвивка под налягане, постоянно потопено в животоподдържаща течност. На гостуващия администратор никога нямаше да му се наложи да си припомня за надупчените с електроди

очи и уши на своя работодател, свързани директно със зрителните и слуховите му нерви, за кожата и дори мускулите му, които с всеки изминал час омекваха като желе и заплашваха да се плъзнат по изтънелите и слаби като вейки кости.

Мислите на Жонгльора не се задържаха дълго над привичния ужас от собственото му състояние. Наместо това безплътната му проверка продължи от разположените в горните етажи частни апартаменти през най-ниските етажи на неговата светая светих, обхождайки набързо квартирите на многобройните телохранители и техници, сервизните помещения, в които бяха поддържани най-важните машини, та чак до камерата, заключена зад три отделни врати под налягане и пазена от два охранителни поста, в която лежах цистерните в специалните тапицирани корита. Неговата лична животоподдържаща цистерна, херметическа капсула от блестяща черна пластомана, се открояваше като някакъв кралски саркофаг в центъра на помещението, а пипалата от многобройните преплетени кабели пълзяха във всички посоки. Още три цистерни бяха разположени в огромната кръгла зала, по-малките капсули встрани принадлежаха на Фини и Мъд, и — съвсем близо до неговото място за отдых — другият солиден правоъгълник, точно толкова голям и бляскаво непроницаем, колкото неговия.

Нямаше желание да задържа погледа си върху другата цистерна.

Нито пък да продължи проверката си. Най-горният етаж както винаги бе недостъпен дори — и вероятно най-вече — за него. Господарят на езерото Борн отдавна беше решил никога повече да не надниква в апартамента на върха на кулата. Но знаеше също така, че ако зависеше единствено от него, не би могъл да устои и както болният зъб привлича към себе си езика, и той би се измъчвал, ако не се опита да направи нещо. Затова бе препрограмираше наблюдателната си система и блокирал тази част за нея с код, който не притежаваше. Освен ако изрично не поискаше от главния надзирател да я препрограмира отново — изкушение, което бе превъзможвал хиляди пъти, — тя щеше да си остане за него черна като пустошта между звездите.

Той се поуспокои, че е установил безопасността и сигурността на останалата част от феодалното си владение, и тъй като не искаше да се замисля по-дълго от необходимото над онова, което плуваше в

четвъртата цистерна или което продължаваше да се случва на покрива на кулата, той извика своите виртуални владения и продължи проверката си там, сред сътворените от него светове.

На Западния фронт, близо до Ипр, продължаваше да бушува битката за Амиен. Човекът, пленен в окопите като в затвор, вече не беше там, но въпреки това симулантите продължаваха все така да се сражават и да умират. Когато тази най-нова версия на битката приключеше, трупите отново щяха да се вдигнат от калта като в пародия на Страшния съд; разпокъсаните тела щяха да бъдат преправени, осколките щяха да бъдат върнати на обратен каданс и сглобени в смъртоносни гранати и битката щеше да започне отначало.

На Марс воините на Ракс от Високата пустиня бяха нападнали цитаделата на Тиктубим. Сумбар бе постигнал временен мир с Хърли Бръмонд, за да включи легиона от земяни в защитата на града. Там всичко беше голям майтап.

Старият Чикаго честваше края на сухия режим с всеобщ запой, тъй че конкретно този цикъл вече приключваше. Атлантида се бе надигнала от водния гроб и се канеше да започне отново. Огледалният свят вече бе навлязъл в следващия цикъл и от всички страни на метафоричната шахматна дъска лежаха черни и бели фигури.

Жонгльора прехвърляше своите светове, като избираше напосоки отделни моменти и търсеше нови, ако първоначалната гледка не му предоставяше информацията, която го интересуваше. В един от тях испанската армада бе успяла да се справи някак с ураганите в Ламанша и сега испанците дори си проправяха път нагоре по Темза, за да плякосат Лондон със своите превъзхождащи сили; обеща си да провери по-назад и може би сам той да се въплъти, за да проследи отблизо нещата, тъй като предишния път бе пропуснал този ценен развой на събитията.

Още едно нападение над Англия, този път в марсианската версия на Хърбърт Уелс, приближаваше своя финал. Тук нещата вървяха тягостно бавно. Мина му през ума дали не би трябвало да рекалибрира този сим-свят.

Всъщност, докато се придвижваше през следващите няколко симулации, установи, че май напоследък не отделя достатъчно внимание на виртуалните си владения. Ксанаду бе почти опустял, а градините в Палата на удоволствията изглеждаха изключително

занемарени. Нарния вече от месеци бе все така покрита със снегове и нямаше никакъв алегоричен лъв наоколо, който да сложи край на зимата. Този пък хобит-свят, конструиран в знак на обич към един прапрапраплеменник, беше обхванат от всеобщи военни действия, което беше чудесно, но, изглежда, технологията бе ескалирала над адекватното ниво, което смътно си спомняше. И най-вече картечници и реактивни бомбардировачи му се сториха малко неуместни.

Имаше и други, по-неуловими проблеми в някои други симулации, но и те го притесниха. Асгардианите по-скоро пиеха, отколкото да воюват и макар да не беше необичайно да видиш един темпераментен норвежец внезапно да изпадне в меланхолия, дори Бифрост изглеждаше прашен и изоставен. Другаде пък, в императорски Рим, да речем, властта по време на последния от юлийклавдиевците бе узурпирана от някакъв главнокомандващ на преторианската гвардия, наречен Тигелинус, което само по себе си бе интересен обрат, но по-голямата част от лицевите черти на новия император просто липсваха. Кошмарният лик на вождата на Рим — без очи и без нос, а само гладка кожа — беше възпроизведен върху всички монети и официални бюстове, което бе достатъчно тревожно, но още по-невероятно беше обстоятелството, че на никой римлянин това май не правеше кой знае какво впечатление.

Жонгльора изщрака набързо останалите си имения и откри обезпокоителни неща почти във всяко едно от тях: град Додж, Страната на играчките, Арден, Гомора и много други до едно му се сториха някак разбутани, сякаш някой щателно бе променил основните характеристики на всеки от виртуалните светове.

Старецът изпита мрачно доволство, че кошмарът го бе събудил и благодарение на това направи тази проверка. Тези светове не бяха просто играчки — те узаконяваха неговата божественост, бяха райските градини, в които щеше да прекарва своята вечност. Не можеше да ги остави да се разпаднат.

Докато оглеждаше един от последно сътворените си светове, една сравнително овехтяла работа, основаваща се на серия английски комикси от епохата на неговата младост, той зърна лицето, което от толкова дълго време се надяваше да види — и се страхуваше, че някой ден може да види.

Мерна го само за момент сред тъпла официално облечени хора, но лицето литна към очите му като стрела. Усети древното си сърце да подскача като зайче, също както в съня; долови съвсем смътно истинското му тяло бавно да се гърчи в ограничителните ремъци и да поклаща заобикалящата го гъста течност. Втренчи се в него, забравил за миг, че може да се прехвърли направо вътре, да протегне ръка и да го сграбчи, но в това секундно колебание лицето изчезна.

Втурна се в симулацията и грабна първия попаднал му сим, но човекът, когото търсеше от толкова време, сякаш бе усетил приближаването му и вече не беше в просторната зала. Беше изхвъркнал навън, за да изчезне сред уличната тъпла. Спусна се след него, но веднага стана ясно, че твърде много хора препречваха пътя му и имаше твърде много пресечки за бягство. Гонитбата нямаше да доведе до нищо.

Бърти Устър, Тъпи Глосъп и другите членове на Клуба на търтеите бяха извънмерно уплашени от появата на една двуметрова полярна мечка наред годишния им благотворителен банкет. Последваха разгорещени дискусии и поръчките на бара незабавно се удвоиха. Няколко представителки на нежния пол (а трябва да се признае, и един-двама от по-мъжествените представители) дори припаднаха. Но и онези, които къркаха съсредоточено чисто уиски, без да се интересуват от нищо друго, и гледаха разсеяно как белезникавият досадник препуска с рев из залата и събаря половината духов оркестър на земята (тежко ранявайки един кларнетист), бяха неописуемо изненадани, когато полярният мечок излезе пред входа, рухна на колене на улица „Принц Албърт“ и се разрида.

ДВАЙСЕТА ГЛАВА НЕВИДИМАТА РЕКА

*МРЕЖА/ИЗКУСТВО: Разрушителна почит.
(Картина: Взривена сграда на Първа
филадельфийска банка.)*

*Диктор: Художникът бунтар, известен
само с прозвището По-големия Х, пое
отговорността за взрива, който причини
смъртта на трима и нарани двапет и шест
души в един от филиалите на Първа
филадельфийска банка миналия месец.*

*(Картина: Архивни кадри — строшен
прозорец в залата и щамповани с цветя чували за
трупове.)*

*По-големия Х, предизвикал толкова
полемики, започна с нашумелите си необичайни
калъфи за трупове, които сам крадеше от
моргата, после заплаши с отровени хранителни
стоки във Флорида и Торонто, а сега пое
отговорността за три сензационни, ужасяващи
покушения. В официалното си съобщение до
„артМЪСтартСМЪРТартСЪМ“ той заявява, че
действията му са израз на почит към такива
пионери в насилническите пърформанси, като
Майки Негеско и ТТ Йенсен...*

„Код Делфи. Начало.

Аз съм Мартин Дерубен. Продължавам своя дневник. Много неща се случиха от последния ми запис преди два дни.

Първото и може би най-важното е, че преминахме в нова симулация. Ще опиша това ново място, след като разкажа как напуснахме предишното.

Второто е, че научих още неща за тази виртуална вселена и всяка допълнителна информация може да се окаже опасна.

Достигнах фазата да «разчитам» физическата информация на заобикалящото ни, както и да дешифрирам знаците на мрежата на реалния свят, така че мога да се придвижвам наоколо почти толкова безпроблемно, колкото всеки от зрящите ми спътници — всъщност в много отношения моите умения като че ли започват далеч да превъзхождат техните. Поради което смятам за свое основно задължение да се опитам да проумея скритите зад тези светове механизми. Както вече казах, не съм оптимист относно шансовете ни за спасение, камо ли за успех, но докато усъвършенстваме знанията си, поне малко от малко увеличаваме възможностите си.

Дотук с приказките! Бих желала по-рано да бях намерила време да прошепна някои от тези думи сред слухтящия мрак.

И така, в предишната симулация нашата група — състояща се вече само от Куан Ли, Т4б, Сладкия Уилям, Флоримел и мен — тръгна след Орландо и Фредерикс. Без съмнение, ако бяхме потеглили веднага, би било по-добре, но когато реката ги отнесе, вече почти се бе свечерило и само пълни глупаци биха се, втурнали през една непозната местност в тъмното — при това на такова място, където паяците са колкото виенско колело.

Мъжете — за улеснение ще ги наричам така — искаха да построят друг сал като онзи, с който изчезнаха двамата ни спътници, но Флоримел бе категорична, че колкото и време да спечелим със спускането по реката, предварително ще сме го загубили за построяването на сала. Очевидно тя има организационен опит — донякъде прилича на Рени, но ѝ липсва нейната откровеност и готовност да признае, че е сбъркала. Усещам, че непрекъснато я разочароваме, тя е като играч, принуден да се състезава с по-слаб противник. Но че е интелигентна, няма съмнение. Настоя да вървим покрай реката, докъдето стигнем. Така че, ако Фредерикс и Орландо са успели да излязат от реката или тя ги е завлякла до някоя плитчина, да не ги подминем и да можем да им помогнем.

Куан Ли се съгласи с Флоримел и с риск да разцепя групата надве половини по полова принадлежност, аз дадох своя решаващ глас в подкрепа на това предложение. И така, на другата сутрин се отправихме по брега на реката още щом първите слънчеви лъчи се

показаха над дърветата на отсрещния бряг. Не ги виждах, разбира се, но ги усещах далеч по-осезателно от топлината, с която докосвах лицето ми — дори в един симулиран свят слънцето е източникът на много неща.

Първата част от пътуването премина без произшествия с изключение на едно спречкване между Сладкия Уилям и Флоримел, което Куан Ли се опита да предотврати. Флоримел каза, че ако не открием двамата младежи, трябва да направим опит да заловим член на Братството на Граала — да го заловим, докато сме в някоя от симулациите — и да употребим насилие или заплаха, за да получим необходимата ни информация за мрежата и дори да го заставим да ни съдейства. Според Уилям това щяло да значи сами да си натресем бедя на главите — далеч по-вероятно било не само да не успеем, тъй като знаем твърде малко за възможностите им вътре в мрежата, но и да опълчим цялото братство срещу себе си. И Куан Ли, и Уилям нямаха особено желание да привличаме излишно внимание. Флоримел отвърна презрително, че това си било страх и нищо повече.

T4б запази мълчание и неутралитет през цялото време, по-скоро май съсредоточен как да промъква своята покрита с шипове броня между речните камъни и буците пръст, които бяха най-голямото ни препятствие. Но не го упреквам, че не взе страна.

Точно преди обяд, след като бяхме оставили зад гърба си няколко големи завоя на реката, се усетих обезпокоена от някакво необичайно, но не съвсем непознато усещане. Сетих се, че изпитах същите необясними вибрации онази сутрин, когато изскочихме на брега заради обезумелите риби. Тогава едва не полудях, парализирана от постъпващата в мен информация, поради което не можах веднага да съобразя какво ми съобщава това усещане.

Когато бученето се усили, спътниците ми се развикаха, че над водата кръжи някаква бяла фигура, съвсем близо до нас. Не бях в състояние да установя нещо толкова конкретно като цвета му, а и бученето така ме разстрои, че изобщо едва долавях странното явление.

Куан Ли каза:

— Това е мъж! Оня, дето ни заведе при T4б, когато го изплю рибата!

Уилям се развика на пришълеца «да престане да се държи като кървящия Исус, за Бога» и да дойде на брега. Почти не обърнах

внимание на всичко това, защото се опитвах да доловя точния смисъл на чудноватите сигнали. За разлика от спираловидно структурираната информация, която беше характерна за симовете на моите спътници, пришълецът беше по-скоро някакво отсъствие на информация — като черна дупка, която изпраща сигнали за астрономическото си присъствие чрез онова, което не пристига от нея.

Срещнахме един от Господарите на Адърланд, както по-късно разбрахме. Стигнах до извода, че онова, което бях усетила или по-скоро не бях усетила, е творение на сложна технология, която заличава знаците за виртуалното съществуване на нейния потребител, приблизително така, както мощните шумови заглушители неутрализират звука, излъчвайки контрастиращи, заглушаващи сигнали. Но възниква въпросът, защо някой, и то владетел на толкова сложна симулация, има нужда от такава несъмнено много скъпа маскировка. Вероятно тези собственици на виртуални пространства не си стоят постоянно във владенията. Вероятно им се иска да кръстосват градините и харемите на съседите си незабелязано.

Докато продължавах да си блъскам главата над озадачаващата липса на сигнал, пришълецът обяви отсечено:

— Аз съм Кунохара. Вие сте гости в моя свят. Невъзпитано е да не се представите на своя домакин, преди да тръгнете да кръстосвате неговите земи, но вероятно идвате отнякъде, където вежливостта е непозната.

Почувствах се много особено, тъй като гласът му сякаш извираше отникъде, като старомодна филмова музика. Другите пък бяха озадачени, че той се рее почти на метър над реката.

Както можеше да се очаква, Куан Ли побърза да поднесе извиненията си за неспазване на добрия тон. Останалите запазиха мълчание — дори Уилям след първоначалната си забележка не си позволи своеволия. Кунохара в образа на дребен азиатец, както казаха другите, се понесе към брега и спря пред нас, след което се приземи. Продължи със своите закачливи и неразбираеми забележки и явно се наслаждаваше, че знае повече от нас, като някое дете. Не обръщах толкова внимание на думите му, исках да доловя какво представлява или поне за какъв се представя. Ако той бе един от враговете ни, една от силите на тази виртуална вселена, то исках да науча колкото е възможно повече за него и най-вече как управлява околната среда, тъй

като всички механизми за управление, използвани в Адърланд, бяха скрити за нас. Вероятно използваше заглушаващо устройство именно за да предотврати подобни разкрития.

Така или иначе успях да си открадна съвсем малко информация.

Скоро стана ясно, че ние нищо не знаем за този Кунохара, но той знае нещичко за нас. Знаеше, че сме избягали от симулацията на Атаско — Уилям, самоназначил се за наш говорител, предпазливо потвърди това, — и намекна за наши спътници, явно бе срещнал поне едните от тях, макар да заяви, че не знае къде се намират сега.

— Всичко се променя — каза той, сякаш това обясняваше нещо. — Повечето врати са напосоки.

След което ни зададе една гатанка, която ще се опитам да си спомня дословно. Каза:

— Граала и Кръга се противопоставят един на друг. Но и двата са кръгли — и двата са затворени системи, което ще направят и с тази нова вселена. Но може да бъде открито място, където двете окръжности съвпадат, и тъкмо там е мъдростта.

Сладкия Уилям, малко по-сдържано, отколкото обикновено, настоя да разбере какво означава всичко това. Припомних си думата «Кръга», но тъй като нямам достъп до обичайните си средства за информация, можех само да се ровя из собствената си претоварена памет, и то безрезултатно — което продължава и до този момент.

Кунохара, изглежда, се забавляваше с ролята си на загадъчен пророк.

— Не мога да отговоря какво — отвърна на Уилям той. — Все пак мога да подсказва вероятно къде. Навръх Черната планина ще намерите място, където двете окръжности са много близо една до друга.

Ядосана, Флоримел троснато го попита защо си играе с нас. Кунохара, за мен все така само глас и нищо повече, се засмя и каза:

— Нима игрите не учат децата да мислят? След което изчезна.

Последва ожесточен дебат, но аз не взех участие в него. Опитвах се едновременно да запамята думите и да разсъждавам върху гласа с надеждата да открия в тях някаква информация, скрита за другите. Знам само, че наистина е собственикът на света, в който бяхме. Ако е така, би трябвало да е посветен в много от плановете на Братството на Граала. Може и да е негов член. Но ако е един от нашите врагове и

знае, че сме противници на Братството, остава въпросът... защо не предприеме нищо срещу нас? Ако пък не е наш враг, защо му бе нужно да ни се надсмива по такъв странен начин?

Не виждам смисъла на всичко това. Странни хора. Вярно е, че много богатите не са като мен и теб, както беше казал един американски писател.

След като Кунохара изчезна, ние продължихме покрай реката. Докато напредвахме, Уилям подхвърли с основание, но и с оскърбителна насмешка, че Флоримел бе пропуснала предоставения ѝ се шанс да подчини и да сплаши един от Господарите на Братството. Тя не го удари, но ми се стори, че ѝ се дощя.

Следобедът дойде и отмина. Разговаряхме с Куан Ли за Хонконг и за осемгодишната ѝ внучка Джинг. Разказа ми прочувствено за ужасната мъка, която болестта на Джинг причинила на цялото семейство — синът на Куан Ли, превозвач на суровини, си взел едногодишен отпуск от компанията, за да сменя жена си в болницата, и Куан Ли се опасява, че няма да може да започне работа отново. Самата тя едва не полудяла от случилото се с единствената ѝ внучка, а убедеността ѝ, че то е свързано с мрежата, първоначално била изтълкувана в семейството като старчески страх от технологиите, а по-късно като задълбочаваща се и обезпокоителна мания.

Запитах я как е успяла да остане в мрежата толкова време и тя плахо ми призна, че изтеглила спестяванията си — поредното доказателство за сина ѝ и снаха ѝ, че не е наред — и се регистрирала за удължен престой в една Палата за прехвърляне, нещо като курорт за ВР-ваканции край границата на Централната област. И добави, с усмивка на разкаяние, както ми се стори, че това допълнително време в мрежата Адърланд с положителност стопява последните остатъци от пенсионерските ѝ доходи дори в този миг, докато двете разговаряме.

Уилям и Флоримел отново се бяха скарали, този път по повод думите на Кунохара — Уилям го нарече «боклук» и бе убеден, че е искал да ни обърка, дори да ни заблуди и че се е забавлявал на наш гръб — и сега и двамата не разговаряха с никого. Опитах се да поприказвам с Т4б, за когото знам по-малко, отколкото за останалите, но той се държа крайно необщително. Не изглеждаше ядосан, а сдържан, също като войник в моментно затишие между две ужасни сражения. Деликатно му задавах въпроси, но той непрекъснато

повтаряше все същото — че един негов приятел бил поразен от болестта на братчето на Рени и внучката на Куан Ли. Когато то попитах как изобщо е научил за света на Атаско, отговори ми неясно и дори уклончиво. Не уточни къде живее в реалния свят, било някъде в Америка. Останах разочарована, но разговорът с него ме кара да подозирам, че въпреки мълчаливостта си знае доста неща за мрежата. Май че е поразен от Братството на Граала и от «силата и решителността», които би трябвало да притежават, за да построят подобно място, а това, предполагам, означава пари и власт.

През целия ден имахме късмет при срещите си с тукашните представители на дивата природа. Натъкнахме се на някаква речна птица, източена като кула и курдисана сякаш върху кокили, но се скрихме в една естествена пещера на брега и изчакахме, докато ѝ омръзна да ни дебне и се отдалечи, чаткайки с крака по камъните. Покъсно един огромен бръмбар ни принуди да се изкатерим панически по склона на едно дърво, сякаш насреща ни по тесен път върхлиташе камион. Бръмбарът не ни обърна никакво внимание, но дървото беше толкова тясно, че можех да протегна ръка и да докосна твърдата му, покрита сякаш с камъчета черупка, докато ни отминаваше. Удивих се още веднъж на детайлната достоверност на тези светове.

Късно следобед усетих, че реката започва да се променя. Течащият хаос от информация, изпълнен с водни шумове, сложни като едновременна импровизация на стотици модерни композитори, започна да се преобразува в... структури. Трудно ми е да го обясня по-разбираемо. Предишната пълна произволност постепенно започна да се съчетава в по-отчетливи модели, сякаш скална маса, пронизана от кристални жилки, и аз получих първите сигнали за присъствието на една по-голяма и по-сложна структура в непосредствена близост до нас.

Казах на другите какво усещам, но те не виждаха никаква разлика в течащата покрай нас река. Всичко се промени след няколко минути. Най-напред Флоримел забеляза първите съвсем плахи проблясъци, напомнящи светещи водорасли в разпенена от кораб водна дияра, но разпръснати равномерно по цялата повърхност на реката. Много скоро и другите забелязаха блещукането. Аз пък усетих нещо твърде необикновено, което бих могла да определя единствено като изкривяване на пространството. Трайното усещане за ширналата

се пред мен река заедно с двата ѝ бряга се замъгли, сякаш бяхме достигнали място, където пространството пред нас ставаше двумерно. Долавях също така нещо, което бих могла да нарека въображаема точка на пълно изчезване, каквато художник би използвал, за да създаде илюзия за допълнително измерение, но самото пространство като че ли не продължаваше отвъд тази точка. Другите твърдяха, че брегът и реката продължават в обозримата далечина, макар синкавото сияние, вече толкова ярко, че огрявало и лицата им, внезапно да избледнявало на няколко метра по-нататък.

Щом достигнахме ръба на пространството, който долових, случи се нещо странно. Движехме се по каменистия бряг в индийска нишка с Флоримел начело. При следващата стъпка Флоримел вече се движеше в обратната посока и подмина Куан Ли, която вървеше зад нея.

В резултат на този необикновен «кръгом марш» изумените ми спътници се завъртяха и последваха Флоримел. Липсваше каквото и да е усещане за преход, никакъв момент, в който да почувстват смяната на посоката. Сякаш бяха монтирани в старовремски видеозапис, кадър до кадър — напред, напред, напред, назад.

Не се изненадах колкото останалите. Бях усетила как субстанцията на Флоримел — всъщност излъчваната от нея информация — изчезва за част от секундата, преди отново да се появи в преобърнатата си форма. Очевидно единствено моите свръхсетива бяха в състояние да възприемат частицата от секундата, в която протече този призрачен ефект. Но това не помогна особено. Колкото и да опитвахме, с всякаква скорост и в различни комбинации, не можехме да продължим по речния бряг. Допускам, че това е номер на конструкторите да ограничат нуждата от входни и изходни пунктове. Не спирам да се питам дали в такъв пункт нечовешките Кукли не получават стандартизирана памет за случилото се от другата страна на бариерата, което по никакъв друг начин не биха могли да доловят.

Тези и други хипотези и разсъждения занимаваха съзнанието ми около час. Очевидно, ако беше писано да напуснем симулацията, това трябваше да стане през самата река. Не по-малко очевидно беше, че ако трябваше да построим лодка, бихме могли да тръгнем най-рано на другия ден, тъй като на запад слънцето вече залязваше. Необходимо беше и да решим дали да повярваме на твърдението на Кунохара, че вратите — единствените входове и изходи на симсветовете —

наистина са разположени «напосоки». Ако наистина бе така, времето ставаше още по-важен фактор, тъй като шансовете да открием Рени и Орландо, както и останалите от другата страна, ставаха твърде нищожни.

В последна сметка решихме да не рискуваме. Флоримел предложи да ни поведе пеша през плитчините покрай брега на реката. Сладкия Уилям не беше особено доволен от предложението й и подчерта — не без известно основание, — че от другата страна на прохода реката може да е по-буйна и по-широка, поради което да ни отнесе и да се удавим. Освен това не знаем дали там вместо вода не тече сярна киселина, цианид или друго, не по-малко неприятно нещо. Съгласих се, но казах също така, че ако въобще съществува някакъв шанс да намерим загубените си спътници, експедитивността на действията ни е първото и най-съществено условие, което би трябвало да ни ръководи. Мисълта, да изкараме още една нощ в това място, ми се стори непоносима, макар че не им го казах. За първи път започнах да долавям нещо от структурите, скрити зад тази нова вселена, както я бе нарекъл Кунохара, и частица от безпомощността ми се стопи. Искях да продължа нататък. Да науча нови и нови неща.

Другите трима ме подкрепиха и Сладкия Уилям най-после се присъедини неохотно и с уговорката, че двамата с Флоримел ще се движат един до друг, за да могат да си помагат, ако обстоятелствата се окажат враждебни.

Намерихме място, където брегът се спускаше съвсем близо до реката — при нашите размери и най-малката песъчинка представляваше отвесен бряг, — и с помощта на един стрък трева се спуснахме във водата на една ръка разстояние от брега.

Беше дълбоко най-много до коленете, но течението бе силно и водата сякаш бе живо същество като че ли в нея вибрираха малки заредени частици. Куан Ли ми каза, че зрелището е изключително — «все едно сме нагазили във фойерверки», възкликна тя. На мен не ми бе особено приятно, тъй като симулираните енергии бяха подобни на разтърсващия свръхтовар от информация, който се сгромоляса върху ми, когато за първи път попаднах в Адърланд. Хванах се за лакътя на Куан Ли, за да запазя равновесие, докато се придвижвахме към един участък с гладка повърхност, сякаш леко развълнувана долина, която маркираше края на симулацията. Уилям и Флоримел стигнаха до нея и

преминаха — в миг просто изчезнаха заедно с опознавателните си сигнали от възприятията ми. Двете с Куан Ли пристъпихме след тях.

Първото, което изпитах на отсрещната страна, началното усещане, докоснало сетивата ми, бе за огромно пусто пространство пред мен. Освен реката, която продължаваше да тече буйно до нас, стоях наред някаква страховита пустош и бях заобиколена от типичната за целия свят на Кунохара плътна пакетирани информация. Второто бе, че Флоримел стои на ръба на тази безгранична празнота заедно със застаналия на една-две крачки от нея Уилям. За моя изненада тя направи няколко крачки в по-дълбоката вода, сякаш за да види по-добре ширналата се пред нея гледка. Течението я теглеше с всички сили. Тя размаха безпомощно ръце, олюля се и бе отнесена.

Куан Ли извика изненадано и ужасено до мен. Сладкия Уилям посегна към мястото, където тя се намираще допреди миг. Усетих как реката я понесе, усещах и отчаяните ѝ усилия да плува срещу течението, тъй че останах изумена от накъсания вик на Уилям: «Вижте, вижте! Тя лети! Какво е това, по дяволите?»

Докато я гледахме, Флоримел успя да възвърне донякъде контрол върху движенията си и се насочи към брега на реката, както я възприемах аз, но никой от другите не бе в състояние да я види. Измъкна се от течението, пристъпи към празното според мен пространство и движенията ѝ неочаквано се забавиха. Започна да пропада, отначало бавно, след това все по-бързо и по-бързо.

Уилям изкряска: «Размахай ръце, Флоси!», и този съвет, който ми се стори изключително жесток дори за човек като него, се оказа добър. Флоримел протегна ръце и се издигна, сякаш бе разперила невидими криле. За наше изумление тя се понесе на една страна, пикираше като птица и описваше огромни спирали в очевидно празния въздух пред нас. След няколко минути се завърна високо над нас, носена от вятъра и потрепвайки нарядко с ръце.

— Великолепно е! — извика тя. — Пристъпете! Въздухът ще ви вдигне!

Сега усетих, че привидно празното огромно пространство има своя специфична информационна характеристика и съвсем не е така статично като току-що напуснатия от нас свят. Наложих се да направя известна... рекалибровка — поради липса на по-съответстваща дума, а една набързо проведена дискусия с другите ми помогна да завърша

картината. Бяхме застанали върху хребет пред обширна камениста долина, чието дъно тънеше в сянката далеч под нас. Наоколо или се спускаше здрач, или бе ранно утро. Така или иначе над очерталите долината върхове бе надвиснало единствено синьосивото небе. Нататък по склоновете на каньона се забелязваха и други, по-дребни силуети, но бяха прекалено далечни дори за моите изострени сетива. Реката се бе превърнала в буен хоризонтален въздушен поток, невидим за другите, но не и за мен, една неспирна струя, която прорязваше каньона.

След кратко обсъждане двамата със Сладкия Уилям пристъпихме над бездната. Както ни каза Флоримел, щом разперихме ръце, все едно, че са криле, успяхме да се закрепим върху въздушните течения — имаше и по-леки ветрове от въздушната река, които въпреки това вършеха добра работа — и се понесохме, а дори се издигнахме на по-високо. Не беше лесно да придумаме Куан Ли и Т4б да напуснат сигурността на хълма. Т4б май мислеше, че неговата ризница, независимо че не бе по-реална от долината или въздушните потоци, може да го повлече надолу с тежестта си.

— Трябваше да помислиш за това, преди да се навлечеш като струг, не съм ли прав? — подхвърли му Уилям.

Най-накрая ги прикоткахме да пристъпят в опасния според тях въздух, а специално Т4б склони едва след като Флоримел и аз му подадохме ръце, за да се увери, че няма нищо страшно. Това едва не потвърди песимистичните му предположения, защото стиснатите ни в обща верига ръце не можеха да използват вятъра. Започнахме да пропадаме и се наложи да го пуснем. Т4б продължи да се спуска още стотина метра, докато най-последно разпери ръце и ги размята обезумял, като кокошка. За негово огромно облекчение и той успя да се задържи във въздуха като нас и след около четвърт час всички ние пикирахме и се реехме с теченията като ангели сред райските облаци.

Най-много се забавляваше Уилям.

— Адски страхотно — коментираше той, — най-последно нещо свястно, заради което си е струвало да бъде създадено това смешно място! Великолепно е!

Хрумна ми да предложи да започнем да изучаваме нашето ново обкръжение, понеже нямахме никаква представа, какви промени биха могли да настъпят. Предположих, че може да съществуват «въздушни

наводнения», при които реката да излезе от бреговете си и да пропадне стремглаво надолу, разбивайки се в каменните гребени. Другите приеха и се понесохме като някакви необикновени прелетни птици.

Нямахме криле, нито невидими, нито някакви други, но ръцете ни действаха до голяма степен като криле. Така или иначе бяхме навлезли в информационна сфера, не по-голяма от тази, която физическите ни тела позволяваха, поради което заключих, че новата ни обстановка е по-скоро въображение, отколкото научна екстраполация — дори да се намирахме в място с много слаба гравитация, не бихме могли да извършваме такива мащабни движения само с помощта на нашите телесни повърхности, изложени на въздушните течения, и не бихме пропадали с такава голяма скорост, когато преставахме да размахваме ръце. Този симсвят не създаваше илюзия за реалност. Беше недвусмислено летене насън.

Всъщност възприемах единствено, как да кажа, поетичността на това място, и започнах да се съгласявам с Уилям, че тук имаше нещо, което си заслужаваше създаването на такава скъпа мрежа. В този нов свят имаше нещо повече от камъни и въздух. Невероятни дървета в най-неочаквани цветове — с листа във всевъзможни нюанси на виолетовото, яркожълтото и бледосиньото — растяха направо от цепнатините по отвесните стени на каньона, някои от тях източили стволите си почти хоризонтално, други със стърчащи корони. Някои от тях бяха толкова огромни и разклонени, че по тях биха могли да почиват цяла тълпа хора — което и правеха, както научихме по-късно. Имаше и други растителни видове, големи като подноси цветя също растяха в каменните пукнатини, по скалите пълзяха увивни растения, чиито дълги ластари достигаха реката, полюшвани от въздушните течения като океански водорасли. Имаше и кръгли кълбета, които се рееха свободно из въздуха като глухарчета, неприкрепени с нищо към земята. Всъщност въздушната река напомняше твърде много обикновена река, съсредоточие на множество разновидности на живот. Плаващите растения например се срещаха най-вече на ръба на въздушната река и сякаш се търкаляха покрай нейните «брегове». Всевъзможни птици и насекоми също кръжаха в близост до мощните течения, които, изглежда, носеха в невидимите си утроби големи количества жива материя, по-голямата част, от която очевидно бе годна

за ядене. През тези първи часове много пъти ми се прииска да разполагам с достатъчно време, за да изуча подробно тази странна екосреда.

Скоро се изясни, че бяхме пристигнали сутринта, защото не след дълго горният ръб на слънцето се появи над оградилите каньона върхари. Щом въздухът се позатопли, още и още същества бяха привлечени от въздушната река и скоро бяхме заобиколени от облак от насекоми и птици, и други, още по-чудати екземпляри. Някои от тях бяха гризачи, наподобяващи летящи катерички, но други нямаха никакво сходство с което и да е земно животно. Едно странно създание, което се срещаше доста често, не можеше да бъде оприличено на нищо друго освен на издълбана кожена лодка с дребнички черни очи и ципести крачета като гребла. Куан Ли го кръсти «лодкар».

Летяхме часове наред, кръстосвайки реката. Каньонът си оставаше почти навсякъде, независимо че минахме покрай няколко водопада — не въздушни, а от истинска, падаща от скалните масиви вода. По стените на каньона имаше твърде много дупки и започнах да се питам какви ли по-едри създания обитават този свят и дали някои от тях бяха чак толкова безобидни като птиците и лодкарите. Сетивата ми все още не бяха привикнали с новата обстановка, за да разграничат сигналите на всичко, което се спотайваше из пещерите, от хаоса на прелитащи същества и фучащи във всички посоки въздушни течения около мен. Независимо че в последна сметка сетивата ми вероятно заслужават по-голямо доверие от тези на спътниците ми — например заради способността ми да «виждам» реката, което за тях е невъзможно, — аз страдам от неудобството, че сега се налага да свиквам с напълно нов комплекс от индикатори. Това е нещо, за което трябва да се подготвя, ако попаднем и в други симулации. Особено през тези първи няколко часа имах усещането, че съм прилеп, пуснат на свобода по време на карнавално шествие, над което летят серпантини.

Но пък другите можеха да разчитат само на своите естествени сетива и веднъж открили умението да летят, бяха изключително доволни. Особено Уилям бе неописуемо възторжен от това ново място, също като малко дете, и именно той го нарече Аеродромия. В момента като че ли напълно бяхме забравили за сериозните си проблеми и за

нашите спътници, които бяхме изгубили. Всъщност този първи полуден в новия свят донякъде напомняше ваканция.

В късния следобед срещнахме първите човешки същества в Аеродромия. Бяха се струпали върху едно хоризонтално дърво близо до огромен водопад и наброяваха двайсетина души. Някои се къпеха във водата, други пълнеха кожени мехове, привързани към широките им колани. При нашето приближаване се укротиха и ако компаньоните ми не бяха зрящи, може би изобщо нямаше да ги забележа, тъй като за мен представляваха едно информационно стълпотворение.

По предложение на Флоримел се приближихме бавно и със заобикалки към тях, опитвайки се да покажем, че намеренията ни са миролюбиви. Хората, за които ми казаха, че са с тъмнокафяв цвят на кожата и заострени черти, наподобяващи нилско-хамитските земни раси, ни наблюдаваха внимателно, вторачили погледи иззад водните пръски, съсредоточени като бухали. Някои от жените придърпаха към себе си голите си деца. Няколко мъже надигнаха къси, тънки копия, но изглежда, не бързаха да ги употребят. По-късно разбрахме, че всъщност копията са харпуни, привързани към собствениците си с двайсет-трийсетметрово въже, сплетено от човешка коса, като самите въжета са далеч по-ценни от оръжията. Общо взето, нивото на цивилизоваността им е някъде между късната каменна и ранната бронзова ера, макар веднага да стана ясно, че не разполагат с никакви метални предмети.

Един мъж, жилав човек с посивяваща брада, се пушна от своя клон и се понесе към нас с такава грациозност, че веднага ни стана ясно колко малко понятие имаме от летене. Разпери широко ръце в последния момент, за да се издигне над нас като пеперуда, и ни попита на напълно разбираем английски кои сме.

— Пътници — отвърна Флоримел, изпросвайки си киселия поглед на Уилям, затова че е поела инициативата. Не мога да се начудя дали това съперничество за лидерство ще продължи завинаги. Искрено се надявам да не е така.

— Нямаме лоши намерения — добави тя. — За първи път сме тук.

Вождът, или главатарят или каквото там беше като че ли приедумите ѝ за достоверни и последва кратък разговор. Флоримел го попита дали не бе срещал някой от нашите спътници и ги описа, но

той поклати глава и отвърна, че никакви чужденци не са минавали през долината най-малко от «една дузина слънца», а такива, които да отговарят на описанието — никога. След което ни покани да се запознаем с неговите хора. Естествено, че се съгласихме.

Скоро научихме, че домакините ни се наричат Хората на Средния въздух, едно по-скоро декоративно, отколкото териториално описание, тъй като всичко под облаците и над най-отдалечените дълбини на каньона очевидно се смяташе за Среден въздух. Така или иначе конкретно тази група Хора на Средния въздух бяха един род от Племето на Червената скала, макар да бяха същевременно и «ловуващо ято». Отново изпитах усещането, че ще са ми необходими месеци и години, за да проумея що-годе нещо.

Предложиха ни питие и храна и докато преглъщахме с усилие прясната студена вода и се правехме, че отхапваме малки хапки от нещо, което според Уилям беше изсушен лодкар, имахме възможност да опознаем хората по-отблизо. Дрехите им бяха от кожа, вероятно от животните, които ловуваха, но по тях имаше копчета и някакви модерни бродерии, така че не бяха първобитни.

Щом се нахранихме, цялата група скочи от дървото и полетя във въздуха. Ние се понесохме след тях и веднага, но дискретно бяхме разпределени близо до децата и възрастните с намалени летателни възможности. Беше излишно да се чувстваме засегнати. Достатъчно бе да погледне човек грациозните и стремителни движения на възрастните членове на рода, за да разбере колко несръчни сме всъщност.

Описахме широка спирала надолу в каньона и продължихме по течението покрай въздушната река, летейки така в продължение почти на един час. Най-накрая стигнахме до оголените скали с цвят на ръжда, които бяха дали името на племето, и видяхме един сравнително уреден лагер поселището на цялото Племе на Червената скала, което се състои от пещери за спане и малко покъщнина, огромни гърнета за готвене, които те не мъкнат със себе си през деня. Учуди ме оскъдността на притежанията им, но след като проследих как един мъж наостри едно каменно копие, пикирайки много бързо успоредно на скалния масив, по чиято повърхност докосваше острието, а то оставяше следа върху отвесната скала, си дадох сметка, че тяхната

околна среда с положителност им предоставя много неща, които нашите предци е трябвало да постигнат с дълги, изнурителни усилия.

Когато нашият домакин ни въведе, в лагера вече се бяха прибрали за нощуване няколко десетки родови групи — може би общо около четиристотин-петстотин Хора на Средния въздух общо. Нашият род размени ритуални поздравии с много от останалите, след което дълго време клюкарстваше с най-близките си съседи. Сякаш се намирахме на един от онези каменни острови в океана, върху който се струпват, за да свият гнезда, огромен брой птици, на пръв поглед абсолютно хаотично, но всъщност съвършено организирано.

Когато слънцето започна да залязва зад скалните масиви откъм нашата страна на долината, на почти всяка издатина бяха запалени огньовете и родовете се събраха да вечерят и да побъбрят. Нашият род се прибра върху стволите и по-дебелите клони на няколко дървета, които растяха перпендикулярно на скалната повърхност като някакви протегнати ръце. Изглежда, те бяха тяхната територия в рамките на лагера.

Когато всички се настаниха и запалиха огън върху една голяма каменна плоча, закрепена върху разклонения ствол на едно от най-големите дървета, една жена от рода запя някаква песен за дете на име Два сини вятъра, което избягало от дома си и се превърнало в облак за ужас на майка си. След това млад мъж изигра танц, който много развесели останалите членове на рода, а за мен бе толкова грациозен и атлетичен — с вътрешното си зрение сякаш наблюдавах хлъзгащ се и подскачащ живак в стъклен съд, — че очите ми се насълзиха.

Когато върху вечерното небе изчезна и последният цвят и звездите заблещукаха върху черната пустош, нашият домакин, който се казва Прави огън от въздух, подхвана някаква дълга история за един човек, който изял едно глухарче — местните хора ги наричат «предачи на въздух», точно, макар и не особено поетично име — и бил издухан надолу по реката. Преживял безброй приключения в земи, които изглеждали фантастични дори за това фантастично място — в Земята на триглавите хора и Земята на птиците с очи по крилето. Ядачът на глухарчето посетил дори тайнствената Земя на полегатите скали — може би описание на истинска равнина, остатък от родова памет, или просто възможно най-абсурдния пейзаж, който въображението им можеше да нарисова. Накрая се оженил за една красива жена с много

«флечи», дума, която и досега не мога да проумея, вероятно означава богатство, но бил толкова измъчен от всичко преживяно, че погълнал един огромен камък, за да не бъде издухан никога повече, и прекарал остатъка от живота си върху скалните издатини, неспособен да лети повече.

Не можах да преценя дали краят е хубав или лош. Вероятно по малко и от двете.

Отново бяхме нагостени, този път с прясно месо и плодове, и всички ядохме достатъчно в знак на добро приятелство. Трудно е да се каже какво е въздействието на храненето върху нас в тази виртуална среда. Очевидно няма никакво въздействие върху физическите ни тела, но една толкова значителна част от вътрешните ни системи се влияе от онова, което ни задържа тук, че е невъзможно да не се учуди човек, колко плътна е връзката съзнание — тяло. Дали получаваме енергия, като се храним тук, както в някоя старовремска игра, в която човек не трябва да допуска енергийните му запаси да спадат под определено ниво? Невъзможно е да се отговори. Сладкия Уилям от време на време се оплаква, че му липсва удоволствието от храненето, Т4б — също, макар и по своя си не чак толкова красноречив начин, но никой от нас не е забелязал никакви други физически неразположения.

Когато приказката свърши, бяхме заведени в пещерата на Прави огън от въздух, където неговите съпруги — или сестри, така и не разбрах точно — ни настаниха удобно.

Спътниците ми заспаха сравнително бързо, но аз останах будна, обмисляйки всичко, което бях научила за себе си и за мрежата, задавайки си едни и същи въпроси, на които все още нямах отговор. Ясно е например, че никога няма да се върнем обратно така, както пристигнахме тук — срещу течението на въздушната река, следователно малко или повече сме обречени да търсим друга врата. Питях се и продължавам да се питам дали това не е част от плана на Адърланд — дали предназначението на речния поток не е да прехвърля посетителите последователно през мрежата.

Това, естествено, ме кара да се питам колко голяма е мрежата, колко симулации има общо в нея и най-вече какви са шансовете ни да открием Рени и останалите, щом търсенето им зависи изцяло от случайността.

След това сънувах и мисля, че отново се движех по затъмнените коридори на института «Песталоци», където търсех своите родители, а нещо пък търсеше мен, нещо, което не исках да ме намери. Събудих се обляна в студена пот. Тъй като не успях веднага да заспя, реших, че моментът е подходящ да се заема с този дневник...

Неочаквано навън се надигна голяма глъчка. Другите в пещерата се разбуджат. Трябва да изляза и да разбера какво става. Някои от гласовете са гневни. По-късно ще продължа записа.

Код Делфи. Край.

Беше започнало в задната част на мозъка му, някакъв изкълчен ритъм от ония, които постепенно завладяват всичко и подчиняват музиката на себе си, натрапчиво туптене, поглъщащо цялото парче. Ако беше в Сидни, можеше да полоува по своя си начин, което би начесало кращата му. Но вместо това трябваше да кисне в Картахена поне още една седмица, за да свърже краищата на проекта „Небесен бог“, без да посмее да направи каквото и да е, което би привлякло вниманието.

Вече бе имал причини да се разкае за случката с бордовата помощница, независимо как ѝ бе името. Един от пътниците в самолета от Сидни бе станал свидетел на интимния им разговор и когато новината за нейното изчезване попадна в мрежите, пътникът бе сметнал за свое задължение да информира властите. Когато полицията застана пред вратата на хотелската му стая, Дред запази ледено спокойствие, но независимо че тялото на бордовата помощница отдавна бе унищожено, изненадата никак не му хареса.

Полицайте изглеждаха удовлетворени от разговора им с човека на име Дийдс и не намериха нищо подозрително в обясненията и в документите му. (Имената и документите на Дред бяха толкова добри, колкото можеха да го гарантират парите на Стареца, което означаваше твърде много, разбира се — фалшивият му паспорт всъщност беше истински, само че издаден на името на несъществуващ човек със снимката и ретиновите отпечатащи на Дред.)

Така че не произтекоха никакви усложнения, но все пак изненадата си бе неприятна. Не че се бе притеснил от възможен арест — дори ако сестрите Беина не успеяха да уредят въпроса на място,

връзките на Стареца в австралийското Министерство на външните работи бяха толкова могъщи, че ако се наложеше, вероятно щяха да го пуснат на свобода и да го изпратят с дипломатически чартърен полет дори стиснал смъртоносно оръжие в кървавия си юмрук. Но пък търсенето на каквато и да е помощ би довело до въпроси, на които не искаше или не би могъл да си позволи да отговори.

Полицията на Картагена в последна сметка насочи диренето в друга посока, но бе ясно, че независимо колко силно го желаше, точно сега моментът не бе най-подходящият да утолява ловните си страсти. Поне не и в РЖ.

Вече бе опитал най-добрите версии на специфичната си мания, които предлагаше РЖ — Убийствен свят, Патка Гъска, Черна Мария бяха сред основните атракции, както и някои симулации, които всъщност бяха извън закона и им се носеше славата, че използват насилствено уловени хора. Но дори някои от жертвите да бяха реални, както категорично твърдяха слуховете, ефектът беше слаб и неудовлетворителен. Тръпката при ловуването на Дред се дължеше до голяма степен на усещането за нещата — ускорения пулс, покачването на адреналина, повишената чувствителност, която изостря сетивата до краен Предел, кънтящото, неспирно стържене на поемания дъх, блещукащия ужас във втрещените, ярки като неони в нощта очи на жертвата, вече предусетила щракването на капана. Мрежата предлагаше съвсем разводнени и неубедителни имитации. Но проектът „Граал“...

Идеята започна да се оформя в задната част на мозъка му още в мига, когато бе попаднал неочаквано на това нещо, от момента, в който осъзна, че съществуват стотици, може би хиляди земи вътре в мрежата, точно толкова заплетени и изтънчени, колкото Египета на Стареца, и далеч по-нерегулирани. Скоро след това идеята завладя изцяло съзнанието му, а неотдавнашното му сътрудничество с Дулси Ануин — Дред пръв си призна, че му бе приятно да натрие носа на хладнокръвната кучка — я накара направо да запулсира.

Работата беше в това, че тези създания в Адърланд не само се държаха така, сякаш са живи, но и май действително се мислеха за живи. Това придаде на цялата идея още по-голямо очарование. Разбра как са се почувствали неговите предци аборигени, когато са прекосили океана със своите канута и за първи път са стъпили на австралийски

бряг. Един цял континент, който никога не бе познавал шума от стъпките на дебнещия ловец! Същества, които въобще не познаваха чувството на страх от човека и не се криеха от неговите камъни, тояги и копия. А ето че Дред бе открил цял подобен свят — не, цяла вселена.

„Самоуверен, нахален, мързелив, мъртъв“ — напомни му тих глас. Би било погрешно да си позволи да го обземе някакво чувство за величие — и то особено когато ключовете за цялата операция може би щяха да се окажат един ден в неговите ръце, ако не объркаше нещата. Но дотогава имаше много време — Стареца нямаше да бъде надхитрен или надживян лесно. А Дред изпитваше огромна нужда от това точно в момента!...

Възстанови връзката със сима в Адърланд, като изключи разклонението на Дулси и навлече тялото ѝ върху себе си като костюм. Усети каменния под на пещерата под гърба си и дочу равномерното и забавено дишане на останалите пътешественици от двете си страни. Сви пръсти точно пред очите си, но не видя нищо. Почти абсолютен мрак. Много добре.

Надигна се от земята и изчака, докато се убеди, че може да пази равновесие, преди да прекрачи най-близкия си съсед. Между него и входа на пещерата лежеше тукашният главатар на племето, както му беше там името, и някои от най-близките му хора от семейството. Те също, изглежда, спяха непробудно, но все пак Дред измина разстоянието от стотина метра почти за четвърт час безшумно като никнеща трева.

Когато стигна до входа на пещерата, остана в прикритието му дълго време, изследвайки околността, за да се увери, че никой от другите родове не е станал и не се разхожда наоколо. Тъничкият лунен сърп вече се бе скрил зад надвисналите чукари; огньовете бяха изгаснали до един и се бе възцарила такава тишина, че чу изпляскването на крилете на птица в стаения мрак далеч някъде над реката от въздух. Придвижи се тихичко до ръба на най-близката издатина, пристъпи в нищото и след като преброи до дваисет, докато пропадеше със спряло сърце в бездната, разпери ръце и усети въздухът да го издига.

„Камбани — помисли си той. — Искам камбани. И бълбукаща вода.“

Музиката, кротко плискане и мек звън на метал в метал, се разля в него. Продължи да кръжи още няколко минути, за да може мелодията да го успокои и съсредоточи, след което се издигна по-нависоко обратно към местата за спане на Хората на Средния въздух.

Мястото е изумително, мина му през ума. Бе доволен, че не му се бе наложило да го споделя с Дулси през по-голямата част от деня, тъй като следващата ѝ смяна започваше чак на разсъмване. Караше го да се чувства като дете този полет, този сим-свят — макар и не точно онова дете, което действително беше някога, дете, което не бе изпитало нито миг на чиста радост. Чак до първото убийство. Но тук и сега, усещайки въздухът да се плъзга покрай него, той се почувства изчистен от всичко земно, една съвършена машина, създание от черна светлина и чудна музика.

„Аз съм черен ангел“ — проблесна в главата му и той се усмихна сред звъна на камбаните в главата си.

Беше я зърнал, когато влиаха, светлокоса жена момиче, която се грижеше за по-малките си братя и сестри сред клоните наедно огромно дърво — вероятно мутант, албинос или някаква друга генетична шега. По-важна от пленителния ѝ поглед бе възрастта ѝ, бе достатъчно млада, за да се владее, но и достатъчно зряла, за да е сексуално привлекателна.

Дред никога не бе проявявал интерес към деца и изпитваше известно презрение към хората, които ги преследваха, сякаш жертви на собствената си недостатъчност. Бе сходно с презрението, което изпитваше към хората, които се преструваха, че практикуват неговото специфично изкуство, но го правеха само във VR, и то със симулирани жертви — спестявайки си евентуално възмездие и преследване от закона. Така че не бяха подложени на преследване, на каквото бе постоянно подложен той, от дресирана глутница догове, която се носеше по петите му от името на простолюдието.

Сгъсти малко хармонията до нещо по-отсечено, подходяща тема за един безстрашен и самотен хищник. Не, онези псевдоубийци наистина не си вършеха работата както трябва. Бяха абсолютни трошки, но той самият бе един съвършен механизъм.

Нежната му, но драматична опипваща музика вече звучеше от доста време, когато той най-после установи пещерата на нейния род. Беше обърнал подробно, но дискретно внимание на това, къде се бе

настанил всеки от тях, докато се спускаше нощта, но ориентириите, които бе набелязал — странно оформената скала, напомнящото моряшки възел дърво, кацнало върху скалния масив, — бяха труднооткриваеми в безлунната тъмнина. Но той бе изпълнен с възвишената приповдигнатост на ловуването и това му бе достатъчно, за да е сигурен, че ще успее; докато най-последно откри онова, което търсеше.

Бе заспала между две по-малки деца, неясен силует, който разпозна само по едва доловимото сияние на звездните лъчи по косата ѝ. Увисна над нея като паяк на ръба на мрежата си, олюлявайки се лекичко, докато се нагласи за единствения допустим удар. Когато се приготви, рязко протегна ръце. С едната стегна в скоба ларинкса ѝ, другата мушна под нея и сграбчи ръцете ѝ, докато тя се загърчи в просъница. Неговото сим-тяло бе много яко и тя не успя да издаде нито звук през стиснатото си гърло. С три крачки той напусна пещерата, оставяйки да изстива мястото ѝ между двете деца, които спяха като къпани.

Тя се замята в ръцете му и той плъзна пръсти към сънната ѝ артерия и прекъсна притока на кръв; когато тя най-последно се отпусна, праметна я през рамо и пристъпи навън — както всички от нейния народ беше необичайно лека като че ли костите ѝ бяха кухи. Това го разсея за известно време и той замалко не обърка пътя в тъмното. Изтича бързо до огромната скала, която бе забелязал преди това, изопнатата като трамплин над долината каменна издатина, извисила се по-навътре от върховете и на най-големите хоризонтални дървета, и спря в основата ѝ, за да се подготви. Предстоеше най-трудното и ако бе объркал нещо, можеха да последват ужасни работи.

Премести тежестта на момичето малко по-напред, добави малко по-твърди барабани към звучащата в главата му музика и се приготви, подреждайки сцената. Небето сякаш се сниши, вторачено в очакване.

„Звездата — мина му през ума. — Аз. Невъзможният шанс. Контражур. Героична осанка.“

Вътрешната му камера огледа всичко — изопнатата стойка, изобретателността му, непоколебимостта му. Никакви дубли. Той самият.

Втурна се по дължината на скалата, ускорявайки виртуалните аналози на собствените си напрегнати до краен предел мускули на

краката, докато затича с все сила. Скалата стърчеше като изопнат тъмен пръст пред него, сочейки към още по-плътния мрак. Почти не се виждаше къде свършва. Ако изчака прекалено дълго — гибел. Ако скочи прекалено рано — също.

Скочи.

Бе преценил точно и отскочи от самия ръб. Щом усети въздуха под себе си, разпери ръце, за да се спусне по-плавно, правейки всичко възможно да крепи момичето, но въпреки това почувства, че почва да пропада. Сам човек не можеше да лети, натоварен с тежестта на двама, дори и другият да бе толкова малък и деликатен като неговата пленница. След миг щеше да се наложи да я пусне, в противен случай той сам щеше да пропадне. Бе претърпял неуспех.

Усети вятърът да се усилва. Миг по-късно нещо го блъсна настрани, започна да се премята и се наложи да прибере ръцете си, притискайки момичето плътно до себе си. Бе достигнал въздушната река.

Музиката на Дред се извиси триумфиращо. Реката го стисна в прегръдката си и го отнесе от бивака на Племето на червената скала.

Когато тя се размърда в ръцете му, той се придвижи към покритките течения на въздушната река, докато усети, че тежестта ѝ започва да го тегли. Щом прецени, че е настъпил моментът, пусна я и се сви, за да я последва надолу.

И този път не сбърка: вроденият ѝ инстинкт я спаси дори преди да бе дошла напълно в съзнание. Докато кръжеше, объркана и уплашена, опитвайки се да разбере къде се намира и какво се бе случило, той обикаляше в кръг около нея в мрака и заговори.

Тъй като гърлото все още я болеше, за да може да каже нещо, тя само слушаше, докато той ѝ описваше какво предстои да се случи. Когато паниката най-после я завладя и тя се извърна и се спусна към височините на каньона, той ѝ остави съвсем малък аванс. Едно истинско преследване бе приятно занимание, но знаеше, че би било проява на лош вкус да я остави да го върне там, където почиваше нейното племе. Все пак, макар и наранена, уплашена и объркана, тя бе по-добър летец от него.

Преследването се оказа възхитително. Ако бе полетяла по прав курс, може би дори щеше да му се изплъзне, но в тъмнината тя така и не успя да разбере кой или какво точно беше той. Както бе

предположил, тя предприе заобиколни действия, скриваше се в някоя дупка, той я подгонваше, тя стремглаво се понасяше към друга. На моменти летеше достатъчно плътно до нея, за да чува ужасеното ѝ, насечено дишане, и в такива мигове действително имаше усещането, че се превръща в сянката на ангел, някакъв инструмент на мрачната страна на битието, чиято цел единствен той от всички смъртни отчасти осъзнава.

Момичето албинос започна да се уморява, движенията му ставаха все по-несигурни, но същевременно той знаеше, че се приближават към бивака. Вече почти цял час Дред не даваше воля на превъзбудата си, една протяжна игра, благодарение на която се бе докоснал до състояния, които дори музиката в главата му можеше само да загатне. Пред очите му изскачаха невероятни картини, сякаш преобърнатата виртуалност, в чийто еластичен мрак се проектираха най-сюрреалистичните му и порочни мисли. Счупени кукли; свини, разкъсващи своите малки; паяци в бутилки, водещи битка на живот и смърт; заклани овце, женски тела, издялани от дънери, разцепени и тлеещи — образите сияеха като ореол около главата му, сякаш облак от пламтящи мухи.

„Хората кучета, пищящите мъже, детеядците.“ Полузапомнени истории, разказани му с пиянско фъфлене от неговата майка. Разтапящи се лица, никнеща козина, пера и люспи от кожата на хора, които се правеха на нормални, без да помръдват от огъня на открито. Времето на бляновете, където нереалното бе реално, кошмарите бяха самата истина, а ловците се преобразяваха, в каквото им хрумне. Където малкият Джони също можеше да се превърне, в каквото му хрумне и всички му се възхищаваха или се разбягваха, крещейки, във всички посоки. Времето на бляновете.

Докато се виеше над губещата силите си и ридаеща плячка, очертавайки параболата на дълго затаяваното си желание, за да увисне на върха на своето извисяване и се подготви да връхлети, ослепително избухнала светлина прониза мозъка му, някаква безсловесна представа, която щеше да започне да придобива смисъл едва сред покоя след убийството.

„Това е Времето на бляновете, вселената, в която сънищата се сбъдват.

Аз ще застана в самия център и ще я усуча, и цялото мироздание ще се срути в краката ми. Ще бъда крал на Бляна. Ще погълна бленуващите.“

И докато мисълта лумтеше в него като огнена звезда, той се гмурна през черните ветрове към плътта и потръпващата кръв и ги натъпка в себе си, изгарящ като пламък, хладен като нищото, една мрачна вечна целувка.

След това му остана достатъчно разсъдък само колкото да скрие тялото или онова, което бе останало от него, в едно наистина скришно местенце. Задържа единствено ножа ѝ, чудесен отломък вулканично стъкло, наточен като същински бръснач, но не от сантиментални съображения — не беше колекционер, — а инстинктивно. Независимо дали бе виртуално или не, все пак нямаше под ръка никакво оръжие.

Спря да се изкъпе в един водопад и изми следите, като остави ледените струи на водата да възвърнат част от здравия, му разум, но докато съхнеше сред ласките на въздушните потоци, остана все така изумен от смътната, но изцяло обладала го представа, която не напускаше съзнанието му. Когато достигна пещерата, в която спяха спокойния си сън спътниците му, за миг се разсея и бутна неволно един от тях в тъмното, докато се придвижваше към своето място. Когато онзи измърмори нещо, той замръзна с извити като нокти на хищник пръсти, готов да се бие до смърт — дори в този измислен свят никой не би трябвало да го хване в капана си, — но обезпокоеният му спътник само се обърна и продължи да спи.

На Дред изобщо не му бе до сън. Черепът му сякаш преливаше от сияйна светлина. Остави тялото на сима на автопилот и се обади на Дулси да го поеме, преди да е започнала смяната ѝ.

Имаше толкова много неща да обмисли. Бе открил Времето на бляновете, истинското Време на бляновете, а не отвлечените дрънканици на майка му. Толкова много неща да обмисли. Изобщо не му се спеше и имаше чувството, че никога повече няма да му се доспи.

„Код Делфи. Начало.“

Случи се нещо много тревожно. Един от Племето на червената скала — не от тези, които ни намериха, а от другите, които също използват тази мрежа от пещери — е изчезнал. Прави огън от въздух

дойде да ни каже и макар да ни оглеждаше с нескрито подозрение, бе достатъчно вежлив да не ни обвини в каквото и да било. Млада жена на име Блести като сняг е изчезнала през нощта, очевидно след като е станала и е напуснала рода си.

Естествено, както Прави огън от въздух ни каза, подозрението пада върху нас. За наш късмет подобно изчезване не е нещо нечувано — и преди млади жени са побягвали или са били отвличани от мъже от други племена, а понякога някой от летящите хора претърпява злополука или попада на едър хищник нощно време навън, но е рядкост и всички са много притеснени.

Освен болката заради сполетялото ги нещастие тревожи ме и някакъв смътен спомен, че някой действително стана през нощта. Доколкото си спомням, вече споменах, че дълго след като всички бяха легнали, останах будна и се бях замислила. Когато най-после потънах в някаква просъница, смътно усетих някой да се движи. По-късно, може би след няколко минути, а може и след часове, отново чух някой да се движи. Мисля, че дочух някой тихичко да си поема въздух и да промърморва шепнешком с гласа на Куан Ли, но това абсолютно нищо не означава, тъй като може някой я е побутнал или нещо да е измърморила в съня си.

Задължително трябва да помисля внимателно по този въпрос, тъй като вероятно е нещо важно. Обсъдихме помежду си въпроса след излизането на вожда, но никой не каза, че е излизал през нощта, а и нищо не подсказва някой да лъже. Може и да съм сънувала нещо. Все пак всичко е крайно притеснително. Освен това се съмнявам, че ще имам шанс да задам някой от въпросите, на които така се надявах да получа отговор, тъй като Прави огън от въздух и неговият род са прекалено загрижени, а и въпросите само биха привлекли вниманието им към нас като към чужденци.

Така както съм се загледала покрай моите спътници, нервно скупчени на пода на пещерата, долавям отдалечения край на долината, скована маса от сравнително неподвижна информация, леко потръпваща от придвижването на утринната мъгла. Самите камъни вероятно са морави от сянката, тъй като слънцето, все още не се е издигнало над чукарите.

Очаква ни дълъг път, преди да се измъкнем само от този свят, а ако тези хора застанат срещу нас, няма да сме в състояние да избягаме,

както не бихме могли да избягаме от балансиращи по високо въже акробати. Аеродромия е техен свят, не е наш. Не знаем на какво разстояние по течението на реката е следващата врата, нито пък дали има някакви други.

Струва ми се, че когато обмисляхме да влезем в мрежата Адърланд, ние — поне Рени, Сингх и аз — смятахме, че е като други симулирани мрежи и щом веднъж научиш правилата им, можеш да ги използваш винаги. Но всяка от тези симулации е отделен, самостоятелен свят и нещата, които откриваме в тях, непрекъснато ни спъват и задържат. А и не сме се доближили ни най-малко до решаването на проблемите, които ни докараха тук. Бяхме твърде самонадеяни. Адърланд си отмъщава.

Прави огън от въздух отново се приближава към скалата, този път придружен от шестима въоръжени воители — усещам хладната твърдост на техните копия и топори, различна от сигналите на плът и кости — и един превъзбуден мъж, вероятно бащата на изчезналото момиче. Самият вожд е смутен, тъжен, гневен — тези неща се излъчват от него и изкривяват информационното поле около него. Всичко това не вещае добро.

Тъй че отново прекъсвам. Това е всичко, преживяно от нас, макар и неясно описано. Ако враговете ни знаеха, щяха да се разсмеят — ако въобще си направеха труд да ни забележат. Толкова сме нищожни всички! И аз, дете трупам мислите си в борба със забравата и за да крепя все по-съмнителната надежда за успех. Всеки път се питам дали това не е последният запис и дали тези последни мои думи няма да се носят завинаги през информационното пространство — ненужни и нечути.

Прави огън от въздух ни маха да излезем от пещерата. Други от Хората на Средния въздух се събират да гледат. Страх изпълва въздуха като озон. Трябва да вървя.

Код Делфи. Край.

ДВАЙСЕТ И ПЪРВА ГЛАВА ВЪВ ФРИЗЕРА

МРЕЖА/НОВИНИ: 44 ченгета закопчани от засада.

(Картина: Калън, Мендес и Оджи под арест.)

Диктор: Четирийсет и четирима калифорнийски полицаи са арестувани при мащабна полицейска операция. Според областния прокурор Омар Ханкок арестите са доказателство, че полицията получава пари от собствениците на големи универсални магазини и дори от сдружения на търговци на дребно за премахването на уличните хлапета, наричани „фасове“, от деловите райони на градовете.

Ханкок: „Разполагаме с видеоматериали за тези полицаи. Не искаме този случай да бъде покрит като случаите в Тексас и Охайо, затова материалите са пуснати навсякъде по мрежата. Това е преднамерено убийство — бихме могли да го наречем и геноцид, а убийци са хората, на които плащаме, за да ни защищават“

На Орландо и Фредерикс не им остана много време да се замислят за последиците от досещането на Орландо. Тъкмо се опитваха да си представят що за механизъм може да е открило Братството на Граала, който би му позволил да превърнат мрежата в свой постоянен и вечен дом, и вождът Подпалващия всичко наред приближи кануто си до парчето суша от линолеум до тях.

— Намерих лоши хора — обяви той.

Тъмното му лице изглеждаше още по-тъмно и начумерено като гръмотевичен облак, но говореше по същия кротък начин както преди.

— Време вземем пепъс.

Костенурката, която спеше по време на разговора между Орландо и Фредерикс, се разбуди. След като дълго време се пипка из черупката си, най-накрая сложи очилата си и заяви, че е готова да тръгне.

Орландо не бе напълно убеден. Припомни си думите на Фредерикс относно риска, който поемат заради някакви рисувани герои, сега придобили още по-зловещ смисъл поради обстоятелството, че може да е открил нещо изключително важно за Адърланд и Братството на Граала, и при това положение би било двойна загуба, ако той и Фредерикс не доживееха да информират Рени, !Ксабу и останалите.

Все пак, помисли си той, докато се покатерваше в кануто зад нарисувания индианец, сделката си бе сделка. А и ако не помогнеха на вожда, щеше да им се наложи да прекосят Кухнята пеша, едно Неизвестно разстояние, осеяно с неизвестни препятствия. Вече бяха срещнали отвратителните щипци за салата — нямаше никакво желание да узнае какви други чудати създания дебнат сред подовата настилка нощно време.

Вождът подкара бързо по тъмните води и равномерното движение едва не приспа Орландо отново. Може би успокоена от покривалото на черупката си, Костенурката задряма, чуваше се как лекичко подсвирква.

Реката пред тях се разшири едва ли не като океан: далечният бряг отстъпи на голямо разстояние, така че се виждаха само няколко огъня, запалени там. Дълго време Орландо не можеше да разбере, че белезникавата грамада зад огньовете не е кухненската стена, а огромен бял четириъгълник. Намираше се съвсем близо до брега на реката, но се извисяваше по-високо дори и от върховете на огромните бюфети.

— Ледена кутия — посочи нататък Подпалващия всичко наред.

— Да не би лошите хора да са вътре? — попита Орландо.

— Не — категоричен поклати глава вождът. — Те там. И размаха греблото си.

Скрита досега от мрака, в отблясъците от наблюдателните огънове на Ледената кутия изплува гора от мачти, щръкнали над някаква сенчеста грамада с извит като дъга корпус. Орландо тихичко изруга, изненадан и обезпокоен. Вождът натисна гребло във водата, за

да забави скоростта, след което остави кануто да се носи безшумно по течението. Огромният съд тънеше в мрак с изключение на няколко от малките му прозорчета, които блещукаха като фенерчета — Орландо ги бе помислил за отражения на огньовете по брега.

— Това е някакъв пиратски кораб — пошепна с ококорени очи Фредерикс.

Докато вождът ги приближаваше към галеона, Орландо се чудеше на странния му силует: високите мачти и плътно свитите платна изглеждаха нормално поне доколкото можеше да прецени, но корпусът бе необикновено гладък, а близо до кърмата имаше някаква странна, наподобяваща дръжка халка, което не съответстваше на нито едно от изображенията на пиратски кораби, които бе виждал. Едва когато приближиха толкова много, че дочуха говор от палубата над тях, той успя да съзре редицата бъчви за баласт, закачени по дължината на корпуса. Върху най-близката прочете: „КОРСАР — висококачествен кондензиран кафяв сос“. По-малките букви го умоляваха: „Поддържайте помощник-капитана и екипажа в бойна готовност!“ Мрачният пиратски кораб беше съдина за сос. Докато се приближаваха към огромния съд, подслонявайки се безшумно до корпуса му като паднало от черпака морковче или резен от ряпа, Орландо прошепна:

— Екипажът трябва да наброява поне стотина души, за да може да обслужва толкова голям кораб. Как ще успеем ние четиримата да...?

Вождът Подпалващия всичко наред не изглеждаше склонен да провежда военен съвет. Той вече бе извадил отнякъде въжето, което бе използвал, за да ги измъкне от умивалника, и го привързваше като ласо. Когато приключи, метна го майсторски над един от фенерите на кърмата, опъна го да се изопне и започна да се изкачва покрай закривената задна част на съда за сос. Орландо изгледа безпомощно Фредерикс, забеляза начумерения му израз, но пъкна сабята си в колана и в края на краищата последва кибритения индианец.

— Не мислите ли, че е редно някой да остане в кануто? — прошепна Костенурката. — Наслука, момчета, или на добър час — каквото се казва там на някой, който отива да се сражава с пирати.

Орландо чу Фредерикс да отвръща с нещо не чак дотам любезно като „наслука“, след което усети въжето под него да се изопва, когато приятелят му се заизкачва.

Нито един от двамата не можеше да се катери със скоростта на нарисувания индианец. Докато стигнат до парапета на кърмата и се прехвърлят през него, Подпалващия всичко наред вече клечеше в сянката на задната палуба и поставяше стрела в лъка. Фредерикс отново направи кисела физиономия, но свали от рамото си лъка, който му бе дал вождът, и направи същото. Орландо опипа нащърбеното острие на сабята си и си пожела да не му се налага да я използва. Сърцето му туптеше по-бързо, отколкото би му се искало. Независимо от свършената и абсолютна нереалност на сим-света, независимо от танцуващите зеленчуци и пеещите мишки, това му се струваше далеч по-опасно от което и да е от приключенията на Таргор из Средните земи... и вероятно беше точно така.

Повечето светлини и всички гласове бяха съсредоточени върху главната палуба. С индианеца начело, който според правилата на класическите клишета се движеше свършено безшумно, те припълзяха по-близо до края на кърмата и погледнаха крадешком надолу.

— Какъв е обсегът, боцман? — запита някой от другия край на кораба с театрален по тембър и сила глас.

Босоног мъж в раирана риза прекъсна разговора си с друг моряк до перилата на главната палуба и извика:

— Двеста метра горе-долу, кап'тане.

Двамата моряци имаха необикновено противна външност, с омазнени дрехи, окапали зъби и проблясващи от злоба очи.

— Ще се спусна от предната палуба — обяви добре школуваният глас.

Миг по-късно един силует изцяло в черно се спусна от бака върху палубата точно под мястото, където се бяха скрили. Стъпките на капитана прозвучаха в странен синкоп. Чак когато стигна до главната палуба, Орландо забеляза, че единият му крак е дървен.

Всъщност не само кракът му бе изкуствен. На лявата му китка имаше желязна кука, а другата ръка завършваше още по-необичайно: когато пиратският властелин вдигна телескоп пред очите си, Орландо забеляза, че стиска тубата с нещо като метална скоба, която неприятно му напомни ненаситните щипци за салата. Но дори тези необикновени допълнения не заслужаваха чак такова внимание, колкото огромните абаносови мустаци на капитана, увиснали под извития като огромен

клюн нос подобно на масури от двете страни на жълтеникавото му лице, за да полегнат навити като уморени пепелянки върху бялата дантелена яка.

След като се вира известно време през телескопа, капитанът се обърна към своите хора, които бяха застанали небрежно до главната мачта и го наблюдаваха с приповдигнато нетърпение.

— Настъпи уреченият час, мои морски вредители, моя мръсна пяна — обяви патетично той. — Вдигайте Веселия Роджър и пълнете Гръмвержеца — няма да си губим времето с по-ситни оръдийца.

При неговите думи двойка по-млади, но не по-малко омацани и зловещи корсари се втурнаха към такелажата да вдигнат пиратското знаме. Група мъже се разтичаха на предната палуба и изтичаха огромно оръдие от тайното му скривалище — колелата на лафета му бяха големи колкото маси, а то самото би могло да изстреля цял хипопотам. Почистиха оръдието, лъскайки цевта му с метла, чиято дръжка бе два пъти по-дълга от ръста на моряка, който работеше с нея, след което изсипаха в него цял чувал барут, а пиратският кораб се приближаваше все повече до брега. Ледената кутия надвисна над главите им като огромна канара.

Капитанът отметна черния си плащ, при което се показа кървавочервената му подплата, пристъпи към перилата и вдигна двете си не-съвсем-ръце пред устата.

— Хей, вие от Ледената кутия! — изрева той, а викът му отекна многократно над водата. — Аз съм Сграбчващия Джон Клеците, капитан на „Черният супник“. Дойдохме да вземем златото ви. Ако отворите голямата порта, няма да докоснем жените и децата и няма да убием нито един мъж, който се предаде.

Ледената кутия остана безмълвна като камък.

— В обсег сме, кап'тане — извика боцманът.

— Пригответе лодките и десантните екипажи. Сграбчващия Джон се приближи, куцукайки, до огромното оръдие, преди да заеме поза на стоическо търпение.

— И ми донесете огнебойния кибрит.

Орландо усети до себе си вождът Подпалващия всичко наред да се напряга. Един пират изскочи от някаква дупка, понесъл в ръцете си вързоп, а изпод одеялото се подаваше миниатюрна червена главица.

Вързопът плачеше с тъничко, слабо гласче, което докосна сърдечните струни на Орландо.

— Всичко е готово, кап'тане — викна боцманът. Няколко души от екипажа затанцуваха със свити ръце, сграбчили ками в косматите си юмруци.

Гадни сме, гадни сме, гадни сме ние,

подхванаха те кошмарно фалшиво някаква веселяшка жига:

*по-гадни няма да срещнете вие,
подлости всякакви вършим завчас
(виж, добрините не са хич за нас).
По проклетия най-първи сме ние,
наши кумири са срам и позор,
с леко сърце лъжем, трепем и бием
и се кълнем във самия порок!*

Капитанът се усмихна снизходително и махна с куката. Морякът с ревящия вързоп се втурна напред и го подаде в скобата на Сграбчващия Джон. Вързопът ревна още по-оглушително.

— Да видим дали Гръмовежца ще стопи вкочанената необщителност на вашата крепост, а, моя осолена свиньо?

Капитанът захвърли одеялото настрана и се показва една свита като червейче трепереща кибритена клечица, миниатюрно подобие на Подпалващия всичко наред и съпругата му. Очевидно възнамеряваше да драсне покритата със сяра детска главица в грубата повърхност на палубата, но преди да успее да го стори, нещо бръмна край ухото на Орландо и затрептя върху черния ръкав на сакото на Сграбчващия Джон. За миг цялата предна палуба замръзна смълчана. Пиратският капитан не изпусна бебето, но свали ръка, за да огледа забилата се в ръката му стрела.

— Някакъв мистериозник като че ли изстрелва разни неща по мен от кърмата — отбеляза равнодушно той. — Някой от вас,

кирливци, да изтича и да го убие.

И докато десетина пирати с небръснати и покрити с белези мутри затрополиха нагоре по подвижното мостче, а Орландо и Фредерикс замръзнаха със свити стомаси в очакване, Сграбчващия Джон тръкна бебето по цялата дължина на масивното оръдейно дуло, при което главицата му пусна искри и пламна. Пеленачето ревна, а капитанът го вдигна и запали огромния оръдеен фитил.

Стенейки от ярост и болка, Подпалващия всичко наред скочи от кърмата. Приземи се сред група объркани пирати, които се пръснаха като кегли. За миг стигна до пиратския капитан и грабна лумналото в пламъци дете от металните му ръце. Пъхна бебешката главица в кофата с вода, използвана за охлаждане на дулото, после вдигна давещото се от рев пеленаче и го притисна към гърдите си.

Орландо извърна очи от трагичната сцена, когато първият от пиратите се появи на кърмата, размахвайки със свирепо изражение камата си. В следващите пет секунди се случиха няколко неща.

С рефлексите на Таргор, макар и забавени, Орландо се изплъзна от удара на камата, отстъпи встрани и замахна в широка хоризонтална дъга със сабята си; фрасна първия пират по гърба и го запрати над покрива точно в мига, в който татуираният разбойник зад него се строполи по стълбите с една от стрелите на Фредерикс в раирания си корем.

Вождът Подпалващия всичко наред скочи във водата през перилата с подгизналото си и скимтящо дете в ръце. Сграбчващия Джон наблюдаваше всичко с мрачно веселие, сучейки мустак с кранчето на куката си.

Фитилът на Гръмовержеца догоря, изчезвайки във вътрешността на дулото за част от секундата, преди да възпламени барута с рев, оповестил сякаш настъпването на Страшния съд. Оръдието блъвна огън и лафетът се метна назад, опнал веригите си. Целият кораб подскочи и Орландо, Фредерикс и атакуващите ги пирати плюснаха на пода.

Грамадното оръдейно гуле изсвистя над водата и се заби в огромната дръжка на Ледената кутия, като я строши и проби вратата.

В течение на един кратък миг след всичко случило се, докато тътените от изригването на Гръмовержеца заглъхваха, се възцари

спокойствие. След което гигантската врата на Ледената кутия, висока колкото планински склон, бавно се открихна.

Положението им никак не бе розово и Орландо отлично си даваше сметка за това. Макар поне половината от екипажа на Сграбчващия Джон да се качваше в лодките с явното намерение да дебаркира на брега и да нападне зейналата Ледена кутия, повечето от останалите изглеждаха твърдо решени да се съсредоточат върху ликвидирането на Орландо и Фредерикс. Първите шестима бяха понесли поражение, но други шестима или повече вече се катереха по мостчето, размахвайки заплашително всевъзможни остриета.

Вождът Подпалващия всичко наред бе изчезнал зад борда, успявайки да спаси раненото си индианче, и по всяка вероятност не проявяваше никакъв интерес към нарисуваните пирати или към каквото и да е друго. Охраняваното от Костенурката кану се намираще извън полезрението им под перилата на „Черният супник“, а дори да успееш да си проправят път до него през тълпата отвратителни разбойници, пиратският кораб се бе приближил толкова много до брега, че нямаше никаква гаранция, че кануто все още се поклаща откъм широката страна на кораба.

„Необходим е нов план — помисли си Орландо. — Какъвто и да е.“

Една от последните дебаркиращи лодки се полюшваше на гредата, докато шайка ръмжащи и ругаещи карикатури морски разбойници се мъчеше да я свали във водата. Орландо отклони безразсъдната атака на първия покатерил се по стълбата пират и извика към Фредерикс:

— След мен!

Приятелят му, останал или без стрели, или без необходимото за изстрелването им пространство, използваше лъка като някакъв неудобен щит, същевременно контраатакувайки с изоставената от един от предишните им нападатели къса сабя.

— Къде?

— Лодките!

Орландо спря за миг да си поеме дъх, напомняйки си, че макар да е много по-силен от собственото си крехко тяло, вече не притежава свръхчовешките мускули на Таргор. Вкопчи се в едно от въжетата на бизана, метна се над главите на блъскащите се един друг техни

нападатели и скочи върху главната палуба. В бързината не успя да погледне дали Фредерикс го бе последвал и се втурна към лодката, като блъсна най-близкия пират през борда, преди онзи да го забележи. Двама от останалите трима се мъчеха да спрат люлеещата се лодка и Орландо нападна третия. Миг по-късно Фредерикс се появи до него и двамата светкавично се справиха с противника на Орландо. Другите двама, въоръжени само с ножове, прецениха ситуацията, след което скочиха от лодката и изчезнаха към предната палуба.

Орландо и Фредерикс бяха успели да разберат, че нарисуваните пирати съвсем не бяха толкова страшни, колкото изглеждаха, но явното им числено превъзходство ги правеше опасни засега.

— В името на Тортуга! — изрева Сграбчващия Джон от предната палуба с развято от надигналия се вятър наметало. — Те бягат! Няма ли поне един мъж на тази досадна сапунерка, който може да воюва? Всичко ли сам трябва да правя?

Орландо и Фредерикс пристъпиха към двата края на лодката и като преброиха до три, едновременно замахнаха със сабите и разсякоха въжетата, на които лодката висеше над перилата. Въжетата, както и всичко останало в симулацията, не се държаха, както би се държало едно въже в реалния живот, а се скъсаха с приятно за слуха „тванг“ само при докосването на остриетата. Лодката прелетя три-четириметровото разстояние до повърхността на реката и цопна сред пръските бяла пяна.

В първия момент Орландо не можа да прецени дали е по-добре да последват другите пиратски лодки към сушата в основата на Ледената кутия, или да се насочат навътре в реката. Фредерикс посочи група пирати, които търкаляха едно тежко оръдие към лафета откъм тяхната страна.

— След другите лодки — той няма да стреля срещу собствените си хора — обяви решението си Орландо.

Приведоха гърбове над веслата и се понесоха към брега, бързайки да настигнат дебаркиращата команда. Само след секунди, когато брегът бе все още на стотина метра разстояние, нещо черно профуча над главите им и удари лодката пред тях, запращайки пирати и парчета от пирати във всички посоки.

— Пак сбърка — подхвърли услужливо Фредерикс. Продължиха да гребат с приведени глави. Оръдието изтреця още и още веднъж, а

снарядите издигаха водни стълбове, от двете им страни. Когато усетиха, че водата става по-плитка, двамата се преметнаха през борда и заплуваха към брега.

Когато излязоха от реката, съзнавайки, че са се озовали в капан между оръдието на Сграбчващия Джон и неговата армия от нашественици, дочуха вой на тропети и страхотни възгласи. Защитниците на Ледената кутия се изсипваха през разрушената врата на брега, за да отблъснат разбойниците. Облекчението на Орландо се примеси с известна доза изумление, тъй като човек трудно би могъл да си представи по-невероятна армия.

Авангардът, същинско пушечно месо, представляваше отряд от войнствени зеленчуци, самата антитеза на накълцаните домати и цвекло, които видяха неотдавна. Стълпотворение от безброй цветове и форми, над което се развяваха копия от аспарагус. Зад намръщените грудкови растения пристъпваше редица от патладжани, навъсени страшилища, сякаш диви слонове. Водач на тази войнствена салата бе един изящен морков, който размахваше сабя във въздуха и крещеше с тъничкия си, но патетичен глас: — В името на Бога и свети Гризан!

Когато първите зеленчуци посрещнаха атаката на пиратите, още необикновени защитници заизскачаха от Ледената кутия, току-що слезли от етикети и опаковки. Тълпа шотландци във фустанели и с широки мечове надуваха безстрашно гайдите си, както си маршируваха, и така даваха пример на отряд от клоуни (с придружаващата ги част от обучени да атакуват натруфени пудели) и банда червенобузести деца с блеснали очички, които пищяха като харпии и размахваха наточени лъжици. Имаше и салами, облечени като гондолиери, които размахваха прътовете си като соди, слезли от буркани с мед ревящи мечки, а също и всевъзможни по размер и форма крави от бутилки с мляко, чиято чупливост се компенсираше от закривените им полупрозрачни рога и заострени копита. Една камила, малка войска от джинове върху летящ килим и още някои същества, твърде отдалечени или твърде озадачаващи за представите на Орландо, допълваха армията на защитниците. Имаше дори няколко набрашнени и малко поизнервени квакери, вероятно в ролята им на бойни наблюдатели, за да следят дали воюващите спазват военните правила на някаква Кухненска конференция.

Задоволството на Орландо от внезапната поява на защитниците скоро бе помрачено, тъй като осъзна, че обитателите на Ледената кутия, изглежда, ги сметнаха за представители на пиратите — той и Фредерикс замалко не бяха обезглавени от размахващи прътовете си гондолиери, преди да им стане ясно, че облечените в раирани ризи суджуци пеят „O, sole mio“ по-скоро като боен вик, а не в израз на гостоприемно предразположение. Решиха да се оттеглят в покрайнините на бойното поле и добре че не закъсняха, защото една експлозия, която образува кратер в линолеума пред Ледената кутия, извести, че Сграбчващия Джон подновява обстрелването от „Черният супник“.

Откриха едно сенчесто кътче в основата на един шкаф близо до Ледената кутия, но все пак достатъчно отдалечено от военните действия, и се настаниха да наблюдават битката на спокойствие и при относителна безопасност.

Още от самото начало на Орландо му се бе сторило много трудно да проумее скритата логика на случващото се в Кухнята, а сега и комиксовото военно дело се оказа точно толкова непонятно. Някои неща изглеждаха свършено произволни: една гърбица на камилския гръб просто изскачаше на друго място върху камилата, когато някой пират я цапардосаше с греблото си, докато, ударена с подобно гребло, една грудка моментално се разпадна на множество ромбоидни грудки мъничета. Когато биваха „убивани“ със силен удар или със саблен замах, саламите гондолиери се превръщаха в редица кокетни резенчета. Но пиратите, направени по всяка вероятност от кондензиран сос, изглеждаха доста монолитни дори когато се овлажняваха. Всъщност във всичко наоколо отсъстваше каквато и да е последователност, което на Орландо (той държеше на правилата) му се стори твърде обезсърчаващо. Хората — ако можеха да бъдат наречени хора — се разтягаха или издуваха, или разтрошаваха на парченца, но нямаше нищо като реална смърт, в смисъл някой да бъде убит по нормалния начин и да си остане узнаваемо мъртъв — дори пиратите, които бяха намушкали и посекли в лодката, просто се бяха търкулнали като акробати. В един момент Орландо осъзна с абсолютна убеденост, че всички тези воители, победители и победени, утре щяха да са си същите когато и да настъпеше това „утре“.

Това би трябвало да е напълно приемливо и дори любопитно, но за разлика от техните врагове той и Фредерикс не показваха никаква склонност да се разтягат или отскачат, или по друг някакъв начин да се приспособяват към чудатостите на това място и неговите заплахи. Орландо дълбоко се съмняваше, че биха оцелели, ако ги нарежеха на парченца с пиратските саби например, както току-що се случи с един патладжан. А ако той или Фредерикс загинеха тук, в този комиксов свят, или в някой от другите... тогава какво?

На този въпрос трябваше да бъде намерен отговор, реши Орландо, но се надяваше това да не стане за тяхна сметка.

Кухненската нощ продължаваше да се влечи и битката продължаваше да се разгаря. Първоначално защитниците отстъпиха до самите основи на Ледената кутия и зеленчуковата каша поизцапа белия емайл, когато последният сражаващ се патладжан отдаде живота си, след което ходът на събитията се промени и защитниците изблъскаха разбойниците обратно до брега, където завоевателите бяха натикани до колене в реката, биейки се на живот и смърт. Цели четири часа нито една от страните не успя да спечели решаващо преимущество. Атака и контраатака се редуваха една след друга напред-назад, докато повечето сражаващи се бяха осакатени или мъртви, поне доколкото можеше да бъде мъртва една рисунка. Увисналата врата на Ледената кутия бе надупчена на решето от оръдейни гюлета и напомняше карта на Луната, но Сграбчващия Джон отдавна бе привършил мунициите и оръдията мълчаха. В момента последните защитници се сражаваха тук-там с няколкото останали пирати върху нарязаните на тънки ивици останки на своите храбри другари.

— Как ще се измъкнем оттук, когато това свърши, Орландо? — попита Фредерикс. — Без онзи индианец... Трябва ли да изминем целия този път покрай реката?

Орландо поклати глава.

— Откъде бих могъл да знам? Предполагам. Освен ако има други изходи. Не каза ли Костенурката, че в Ледената кутия имало хора, които могат да отговарят на въпроси? Сънльовци или нещо такова?

Фредерикс го изгледа непреклонно.

— Не, Орландо. Няма да стане. Нямам намерение да се натрисам в това чудо, за да търсим някакви идиотски чудовища. Забрави го.

— Няма друг начин, Фредерико. Трябва да разберем какви са правилата. Щом искаме информация, трябва да си платим. Хайде. Ако има изход оттук и той се окаже точно до нас, не би ли предпочел дребната неприятност да го откриеш, вместо да изминаваш целия този път до края на реката, както ти го каза?

— Малката неприятност. Дрън-дрън. Винаги става както ти кажеш, Орландо, а аз винаги плащам. Ти с твоите гениални идеи. А ако възнамеряваш да се катериш из това нещо, давай, но нищо не е в състояние да ме набута вътре.

— Бих казал, че по-скоро грешиш — обади се трети глас. Сграбчващия Джон Клещите пристъпи иззад ъгъла на бюфета. Улучената от стрелата на индианеца ръка беше бинтована с широко парче бял плат, но нямаше никакви следи от кръв.

На китката му един завинтен вместо хващащото устройство пистолет с дръпнат затвор бе насочен към тях двамата.

— Нали разбирате, отчасти благодарение на вас ми остана съвсем нищожен екипаж. Тъй че, боя се, че се нуждая от известна помощ, за да изтегля своето злато от Ледената кутия.

И се наклони към тях с театрална преднамереност. От толкова близо се виждаше по-ясно, че не е реален човек — ъгловатото му лице бе преувеличено грубо, а чертите му — отблъскващо загладени, като кукленски.

— Значи пиратите ти победиха? — попита тъпо Орландо. Беше бесен на себе си, че са го издебнали в гръб.

Капитанът никога не би могъл да се добере на по-малко от петдесетина метра до истинския Таргор, без да бъде забелязан.

— Мисля, че я наричаха пирова победа. Сграбчващия Джон посочи с куката към стихналото бойно поле, задръстено с останките на нападатели и защитници. Нищо не помръдваше.

— Но пък това означава, че са останали съвсем малко оцелели, с които да споделя моята заслужена плячка. — Той насочи пистолета към тях. — Тъй че се вдигайте. А ти, човече — обърна се към Орландо той, — ако имаш нещо по-топло от този абсурден акробатски костюм, съветвам те да го облечеш. Вътре е доста хладно, както съм информиран.

Докато се промъкваша през зеленчуковата салата върху бойното поле, Орландо си намери една фланела и дълги до прасците панталони,

чийто собственик не се забелязваше наоколо, явно ударен толкова силно от пшеничен снаряд, че направо бе изхвърчал от дрехите си. С капитан Клеците, никога на повече от метър-два зад тях, но постоянно нащрек да не се приближи достатъчно, за да бъде атакуван и обезоръжен, те се изкатериха върху най-долния рафт на Ледената кутия. Думите на капитана се оказаха пророчески: въздухът отвъд вратата наистина беше много студен и независимо от допълнителното си облекло Орландо се разтрепери, преди да бе изминала и минута от влизането им.

Долният рафт бе претъпкан с обиталища както всички останали кътчета в Кухнята, които бяха видели, но всевъзможните кутии, буркани и съдове бяха празни — един замразен призрачен град. Докато се придвижваха по главната улица между кутиите, вятърът подухваше през отворената врата, шумолейки в една захвърлена салфетка. Успяха да се прехвърлят на втория рафт от върха на най-високата картонена кутия, върху чийто опустял етикет се четеше: „Корабът на пустинята — пресни фурми“. Трагикомичната кончина на нейния гърбав обитател Орландо бе видял на бойното поле, когато един пират хвърли върху гърба ѝ шепа слама и в резултат камилата се счупи наполовина.

Вторият рафт беше също така безлюден. На една улица зееха отворени изоставените картонени кутии за яйца, тъй като наредените доскоро в тях безстрашни воители се бяха хвърлили надолу от същия този рафт срещу завоевателите, когато в един критичен момент защитата щеше да се пропука и пиратите щяха да щурмуват самата Ледена кутия. Няколко от саможертвените камикадзета все още лежах в основата на Ледената кутия, застинали на сантиметри от целта си и балсамирани в собствения си белтък.

Продължиха два рафта по-нагоре, без да срещнат друго живо същество, което им отне доста повече от час в едно пътешествие, което включваше няколко скока като върху батут върху опаковани в целофан бокали и едно страховито пълзене по люлеещата се дръжка на чекмеджето за месни и млечни хранителни продукти. Накрая, на най-горния рафт, близо до задната му страна, упорството на Сграбчващия Джон бе най-последно възнаградено.

Върху синьо порцеланово блюдо лежеше хартиен чувал, от който се бяха изсипали детски коледни лакомства — овални дъвки като

блестящи цветни перли, ментови пръчици, увити в хартия карамелчета... и купчина искрящи златни монети.

Сграбчващия Джон залитна напред с грейнало от алчност и възторг лице.

— Най-обикновен шоколад! — пошепна Фредерикс. — Имитация на златни монети за дечурлига!

— Съкровището! — тържествуваше пиратският капитан. — О, прелестна Фортуно, най-последно ми принадлежиш! Ще си купя два кораба — не, три! Екипажи ще им бъдат най-гадните и отворителни наемници изпод мивката и иззад боклукчийските кофи и ще си плякосваме на воля. Ще стана господар на цялата Кухня!

Притисна между куката и пистолета една от монетите, голяма колкото капак на делва, вдигна я нагоре и след като заплаши с дулото Орландо и Фредерикс да не мърдат от местата си, закуцука към перваза на рафта, за да се наслади на блясъка ѝ на светлината на Крушката.

— Винаги съм знаел, че ме очаква златна съдба — злорадстваше той.

Размаха-монетата във въздуха, след което я притисна здраво до гърдите си, сякаш можеха да ѝ поникнат криле и да отлети.

— Знаех си! Нима един гадател не пророкува на моята майка, че ще умра като най-богатия и благороден мъж в Кухнята?

Докато стоеше така, застинал в безмълвен екстаз, слаб шум наруши тишината, някакво кратичко „туп“, като почукване с кокалчето на пръст по масата. Сграбчващия Джон се озърна на всички страни да открие причината, след което обърна очи надолу. Една стрела с пера бе поникнала в центъра на златната монета. Върху лицето на пиратския капитан се появи израз на умерена изненада, докато се извърещаше към Орландо и Фредерикс. Опита се отново да вдигне монетата, за да я огледа, но тя сякаш бе залепнала. Докато гледаше втренчено върха на стрелата, забола монетата върху гърдите му, изразът му се промени, сякаш започна да проумява какво се бе случило, олюля се, направи крачка назад и се строполи от рафта, а златното фолио проблесна в мига, в който изчезна от погледите им.

Докато Орландо и Фредерикс продължаваха да гледат слисани, две ръце се хванаха за ръба на рафта точно на мястото, където бе

застанал пиратският капитан, след което един черен силует се изтегли нагоре и стъпи на рафта, обърнат с лице към тях.

— Лош човек вече умрял — поясни вождът Подпалващия всичко наред.

Орландо прилази до ръба и погледна надолу. Далеч под него Сграбчващия Джон Клещите беше едно дребно, тъмно, съвършено неподвижно петно върху линолеума в основата на Ледената кутия. С разпереното под него наметало приличаше на смачкана муха.

— Ние... ние мислехме, че си ни изоставил — започна да заеква Фредерикс. — Бебето ти добре ли е?

— Пепъс в лодка — отвърна вождът, което всъщност не беше отговор на зададения въпрос. — Сега отиваме.

Орландо се обърна и се запъти навътре по рафта.

— Първо искам да разбера дали наистина има някакви Сънльовци, както твърдеше Костенурката. Трябва да им задам един въпрос.

Индианецът го изгледа многозначително, но само подхвърли:

— Сънльовци там горе — посочи с палец той към тавана на Ледената кутия над главите им.

— Какво, горе върху покрива? — попита Фредерикс.

— Сигурно има нещо като фризерно отделение — предположи Орландо. — Можем ли да се качим оттук?

Вождът ги заведе до стената на рафта, в която редица от дупчици явно бе предназначена да служи за преместването на рафта на различни височини. Покатериха се малко нагоре; когато главата му опря в тавана, протегна ръка над горния ръб и потупа по нещо, което не можеха да видят.

— Тук.

С помощта на индианеца Орландо успя да се покатери покрай него и стъпи на тънкия перваз под една врата, която, изглежда, бе малко по-лека от главния портал на Ледената кутия. Докато седеше свит до нея, почувства прииждащия на вълни студ. Погледна към шеметния пейзаж под себе си и си помисли, че намерението му едва ли бе сполучливо. За да отворят портала, пиратите бяха използвали гигантско оръдие. Как биха могли той и Фредерикс да помръднат това нещо, ако нямаха поне пневматичен чук и взривни капсули? Без особена надежда да успее, той се подпря в ъгъла между перваза и

ледената врата и пъхна меча си в цепнатината под долния край на вратата. Острието застържа по ледените кристали, но не срещна друга съпротива. Натисна дръжката и бе изумен от обстоятелството, че вратата поддаде толкова лесно.

— Какво си намислил, Гардинър? — извика отдолу Фредерикс. — Не виждаш ли, че висим на някаква стена само на десетина сантиметра от ръба, тъй че има по-приятни неща, с които бихме могли да се заемем.

Орландо събираше сили за следващия опит. Притисна пети в заскрежения перваз и напъна. В първия момент не се случи нищо друго, освен, че се плъзна към ръба, при което за един кратък миг сърцето му се разтупка от възможността да се размаже на пода до Сграбчващия Джон. След което вратата на Фризера се отвори със скърцане. Огромният ѝ ръб замалко не го изхвърли от ъгълчето, където се бе свил. Постепенно го обгърна облак пара.

— Успях! — изкрещя той и се опита да се вмъкне вътре. Металният праг бе толкова студен, че кожата му залепна за него, и когато се опита да се освободи, почувства такава зашеметяваща болка, че едва не политна в нищото назад. След като успя да запази равновесие, притисна се към перваза и изчака пулсът му да се нормализира.

— Вратата се отвори! — извика на Фредерикс той. Дяволски студено е!

— Направо ме съсипваш, Гардинър — отвърна приятелят му. — И това ако не е изненада.

Орландо размаха ръка в стелещата се пред очите му мъгла. Непосредствено зад входа подът на Фризера бе застлан с дебела до глезените покривка от скреж, също студена при докосване, но далеч не толкова, колкото замръзналият метал. Вътре беше тъмно: проникваше единствено мъждукащата светлинка на Крушката над главите им. Орландо не виждаше нищо във вътрешността на Фризера — само на няколко крачки всичко тънеше в плътна сянка, — но беше изненадващо просторно.

— Идваш ли?

— Добре! Добре!

Главата на Фредерикс се показва в зейналия вход.

— Никога не си в състояние да се спреш, нали? Защо просто не се задоволим, че сме живи, и не се измъкнем оттук?

— Защото си мисля, че това място Адърланд има свои правила като всички светове игри.

Орландо пристъпи бавно обратно до ръба и подаде ръка на приятеля си, за да му помогне да се качи.

— Все още не знам какви са, но бас ловя, че съществуват по свой си начин. А имаме и въпроси, не съм ли прав?

— Доста при това — призна Фредерикс. — Но първият, който никога не съм те чувал да зададеш, е: „Защо си търсим белята?“

— Къде е вождът?

— Смята, че си позволяваш твърде много. Няма да дойде — дори не съм сигурен дали ще ни изчака, Гардинър. Всъщност не знам и...

— Шшшт. — Орландо вдигна пръст пред устата си. — По-тихо — май не бива да вдигаме шум. Както и да е, вече сме тук — дай да огледаме.

Фредерикс се опита да възрази, но усети, че Орландо внезапно бе станал сериозен, и замълча. Когато спряха на едно място, мъглата около тях се надигна, скривайки краката им, сякаш бяха затънали в облак. Фредерикс ококори очи, когато обгърна с поглед бялата пустош. Орландо го бе почувствал вече. Фризерът не бе като другите места в този нарисуван свят. Зад тишината се спотайваше някакво притаено внимание, сякаш нещо, вероятно именно мъглата и ледът, ги наблюдаваше с дремещо любопитство.

Орландо закричи към вътрешността на Фризера и замръзналата кора под краката му се трошеше, пронизвайки тревожно възцарилата се миг преди това тишина. Приятелят му поклати глава, но го последва. След няколко крачки проникващата през отворената врата светлина зад тях се превърна в бледо сияние в мъглата. Фредерикс хвърли тъжен поглед през рамо, но Орландо бе непоколебим. Когато очите му свикнаха със странния дрезгав сумрак, започна да различава подробности, които не бе забелязал дотогава. Все още не се виждаше нито една от стените на Фризера, а дълбините му продължаваха да тънат в мъгла и сенки, но успя да различи покрива — леко заскрежена гладка бяла повърхност на разстояние около три пъти колкото ръста му над тях, — а неясните допреди малко очертания се оформиха като конкретни силуети в мъглата пред тях, струпани тук-там като могилки

върху заледения под и покрити със сняг блокчета, сякаш надгробни плочи на древни мъртвци.

Когато доближиха една от могилите, Фредерикс забави колебливо крачка. Орландо се чувстваше, като че ли бе навлязъл в чужда територия. Ако предназначението на останалата част от този комиксов свят бе най-вече да развлича създателите си, Фризерът бе май нещо свършено различно, място, което не принадлежеше никому... по-скоро появило се, отколкото създадено.

Спряха пред вледенената гробна могила, заобиколени от облаците пара от собственото си дихание. Чувството, че са на чуждо място, че са чужденци тук, отново връхлетя Орландо. Накрая той посегна и внимателно почисти пласт скреж.

Появилата се отдолу бонбонена опаковка имаше неочакван комичен ефект. Сред безкрайната белота наоколо грейнаха шокиращо ярки цветове. Но под надписа „Лактови пуканки «Късметлийче»“ имаше снимка на дете, която с вцепеняващата си достоверност приличаше не толкова на щампа върху опаковка, колкото на истинско опаковано тяло. Момчето беше по къси панталонки и с карирана ризка, както и със старовремска причудлива шапка. Очите му бяха затворени, а устата леко открената. В първия момент Орландо си помисли, че е нечия ужасяваща шега — опаковка със снимка на мъртво дете. Но Късметлийчето помръдна, очите под клепките леко заблещукаха, ноздрите потрепнаха и до слуха им достигна слабичък, унил гласец:

— Студено... тъмно... Къде...?

Орландо се запрепъва назад и замалко не събори Фредерикс. Без да се усетят какво правят, стиснаха ръцете си и се отдалечиха от гробната могила.

— Това е отвратително — прошепна най-послед Фредерикс. — Да се махаме.

Орландо поклати глава, опасяваше се, че ако заговори, ще изгуби присъствие на духа. Задърпа Фредерикс все по-далеч от могилата и все по-навътре във Фризера, но не можеше да се отърси от гледката на спящото дете. Най-послед успя и се върна да заглади скрежа върху бледото лице на Късметлийчето, и след това се завърна при Фредерикс. Продължиха мълчаливо нататък.

Около тях могилите ставаха все по-високи, някои колкото картонените къщи от долните лавици и всички до една непроницаеми

и тайнствени поради покрилия ги лед. На някои места, където скрежът беше по-тънък, се показваха лица като през плътно, зацапано стъкло. Повечето, изглежда, бяха деца, както и стилизирани животни и други, по трудно разпознаваеми същества, всички потънали в хладна дрямка. Въздухът се изпълни с гласове, призрочни мърморения, които Орландо първоначално сметна за халюцинации — тихи ридания за отсъстващи майки, протести срещу мрачните блуждаещи звуци, безплътни като стенещ в комина вятър.

Заобиколен от тези жалостиви, ужасени гласове, Орландо вече не знаеше със сигурност, какво всъщност търси. Идеята, да се опита да зададе въпроси на тези Сънльовци, да ги върне към нещо като будно състояние, му се струваше отблъскваща. Започваше да си мисли, че Фредерикс отново бе прав и че проникването в това място бе една отвратителна грешка, когато видя стъкления ковчег.

Лежеше в центъра на кръга от могили, един полупрозрачен правоъгълник, посребрен от скрежа, но не потънал в бяло одеяло, както останалите обитатели на Фризера. Открояваше се, сякаш очакваше нещо — сякаш предназначението му бе да бъде забелязан. Другите гласове утихнаха, когато се доближиха до него. Всички с такава мъка придобити от Орландо инстинкти за сим-света му подсказваха да очаква клопка, а усещаше и напрегнатостта на Фредерикс до себе си, но мястото бе като омагьосано. Почувства странна безпомощност, неспособен да откъсне очи от предмета, докато се приближаваше към него. Когато осъзна, че е от онези старовремски съдини за масло със стъклен похлупак, усети същото облекчение, което изпита преди малко, когато видя бонбонената опаковка. По цялото дъно с големи букви, трудноразличими под скрежа, пишеше: „Спящата красавица — пречистено мандраджийско масло.“

Фредерикс също беше като под хипноза и нито се противопостави, нито възропта, когато Орландо се наведе и избърса стъклото на едно място. Вътре имаше нещо, както и предполагаше — не рисунка, а триизмерен силует. Разчисти по-голямо пространство и успяха да я видят цялата.

Беше облечена в дълга антична зелена рокля, върху която бяха подредени цветя — перлени кубчета лед. Ръцете ѝ бяха скръстени на гърдите, стиснали стъбълцето на бяла роза, чиито цветчета бяха покапали по шията и раменете ѝ, както и сред черния облак на косите

й. Очите ѝ бяха затворени, а дългите ѝ клепки бяха посипани със скреж.

— Тя... тя изглежда... толкова тъжна — прошепна сподавено Фредерикс.

Орландо не бе в състояние да говори. Приятелят му беше прав, макар думата изобщо да не беше на мястото си, все едно да кажеш, че слънцето е топло или океанът мокър. Имаше нещо в извивката на устата ѝ, в мрачната вкочаненост на бледите ѝ черти, сякаш бе паметник на тихата печал; дори в смъртта скръбта я държеше далеч по-здраво от стъклото и леда.

Тогава тя отвори очи, тъмни, изумително тъмни, но премрежени от скреж, сякаш бе надникнала през замъглен прозорец. Сърцето на Орландо се разтуптя. Сякаш имаше някаква страховита бездна между тези очи и онова, което би трябвало да виждат.

— Вие сте... чужденци — въздъхна глас, който сякаш пристигаше отвсякъде и отникъде. — Чужденци...

Фредерикс пое въздух и замря. Орландо се опита да отговори.

— Ние... ние сме... — Той не продължи, не знаеше какво би могъл да обясни с прости думи. — Ние...

— Вие сте прекосили Черния океан.

Лицето ѝ, както и тялото ѝ, остана неподвижно, а тъмните ѝ ириси бяха вторачени право нагоре, взрени в нищото, но на Орландо му се стори, че усеща усилията ѝ, сякаш бе птица, заключена в стаичка.

— Но във вас има нещо по-различно от другите. Около ковчега внезапно се вдигна мъгла, скривайки я от погледите им.

— Защо дойдохте? Защо ме разбудихте? Защо ме връщате в това ужасно място?

— Коя сте вие? — попита Орландо. — Истински човек ли сте? Затворник ли сте?

— Аз съм само една сянка — въздъхна тя. — Аз съм вятърът на пустите пространства.

Думите ѝ тежаха от изнемога, сякаш обясняваше нещо съвършено несъществуващо.

— Аз съм царицата на въздуха и мрака. Какво искате от мен?

— Къде...? — Фредерикс положи огромно усилие да овладее гласа си, за да не изпищи. — Къде са нашите приятели? Загубихме

приятелите си.

Последва дълго мълчание и Орландо се притесни, че отново е потънала в дрямката си, но мъглата се поразсея и той видя, че тъмните ѝ очи са все още отворени, втренчени в нещо, което не можеше да се види.

— Всички вие бяхте повикани — каза най-после тя. — Ще откриете това, което търсите, когато слънцето възседне Стените на Приам. Но друг един също ви очаква. Той е наблизо, но е и надалеч. Той пристига.

— Пристига ли? Кой пристига? — Орландо се приведе, сякаш близостта би могла да изясни нещата. — Кога пристига?

— Пристига сега. — От думите ѝ, изречени с отчуждено равнодушие, Орландо почувства да го полазват тръпки, които нямаха нищо общо със студа. — Той е вече тук. Той е Оня, който сънува — ние сме неговите кошмари. Той сънува и вас.

— За какво говори тя? — попита Фредерикс, побутвайки ръката на Орландо с растяща нетърпеливост. — Кой пристига? Тук ли?

— Оставете ме отново да заспя — продължи гласът и в него се прокраднаха нотки на раздражение, сякаш беше дете, измъкнато от леглото поради някакви непонятни нему родителски причини. — Оставете ме да заспя. Светлината е толкова надалеч...

— Ще намерим своите приятели на кое на Приам? — попита Орландо. — На стените на Приам?

— Той пристига. — Гласът ѝ ставаше все по-слаб. — Моля ви, оставете ме да си вървя. Не ме ли разбирате? Аз... загубих... моята...

Останалото изрече твърде тихо, за да бъде чуто. Клепачите се плъзнаха надолу и скриха огромните тъмни очи.

Докато стояха в тишината, мъглата отново се надигна и скри напълно ковчега. Орландо се обърна, но едва видя Фредерикс, макар приятелят му да бе само на една ръка разстояние. Доста време Орландо се чувстваше угнетен от смазващо чувство на печал, мъка, която не беше негова собствена, но го накара да онемее.

— Мисля, че трябва да вървим — започна най-после той, но светлината се промени и внезапно всичко стана необяснимо различно.

— Орландо...?

Гласът на Фредерикс прозвуча от огромно разстояние. Орландо протегна ръка, но пръстите му, отначало опипом, а след това като

обезумели сграбчваха въздуха, без да напишат нищо. Приятелят му бе изчезнал.

— Фредерикс? Сам?

Мъглата около него започна да проблясва, някакво дифузно сияние, от което целият свят стана полупрозрачен, сякаш беше хванат в капан в центъра на парче кварц. Светлината, която първоначално представляваше само една сравнително по-ярка белота, преля в някакъв неназовим цвят, отсянка, която в един невъобразим спектър, в който червено не съществува, би попаднала направо между виолетовото и оранжевото. Ужасяващ, наелектризиращ страх скова Орландо, лиши го от всякакво усещане за горе и долу, изтика стените и пода надалеч, вследствие на което самата светлина се превърна в празнота, в отсъствие и в него той бе единственото живо същество, което пропадеше безконечно в кошмарното оранжево-лавандулово нищо.

Нещо го сграбчи в себе си — нещо, което беше празнотата, но не беше празнотата. То заговори в главата му. Той стана неговите думи — оформянето на всяка една, от които беше болезнено, както и самото ѝ помисляне, един нечовешки мощен страдалчески вой.

„Ярост“ — проговори то вътре в него. Мислите, чувствата изпълниха цялата вселена, обърнаха го наопаки, гол насред великата празнота. „Болят нещата“ — каза то и Орландо усети как то боли и каква болка би причинило и на други. „Сам“ — каза то.

Частицата от него, която все още беше Орландо, разбра внезапно и вцепенено, че има нещо по-страшно от смъртта.

„Черната планина.“ Думите също бяха привидение, черен шип, който се протягаше толкова нависоко, че самите звезди бяха изтласкани встрани върху нощното небе, нещо така зашеметяващо ужасно, което се преобразува от невероятност в абсолютно богохулство. „Убий всичко. Моите деца... моите деца... убий всичко.“

След което изчезна и празнотата отново се обърна наопаки с тих плясък, побрал сякаш в себе си всички мънии. След това мъглата и белотата избухнаха отново около него. Орландо падна по лице върху заснежения под и зариде със сълзи, които замръзваха моментално върху клепките и бузите му.

Малко по-късно Фредерикс беше до него така неочаквано и напълно, че беше твърде трудно да се повярва, че приятелят му въобще

бе изчезвал. Орландо се изправи. Погледнаха се един друг. Независимо че видяха Питлит и Таргор, въображаемите герои в една детска игра, и двамата знаеха, без да споменават дори една дума, че другият беше чул същите неща, беше усетил същото неописуемо присъствие. В момента нито имаха какво да си кажат, нито изпитваха нужда да го сторят. Разтреперани и мълчаливи, те се върнаха обратно покрай могилите през вече смълчания Фризер и накрая се дотъртриха до мястото, където мъглата изтъняваше.

Вождът Подпалващия всичко наред ги очакваше до вратата на Фризера. Той ги изгледа и поклати глава, с огромните си ръце внимателно им помогна да достигнат до долния рафт, както и при дългото им спускане до основата на Ледената кутия.

И двамата едва пристъпваха. Вождът ги подкрепяше да не паднат, докато не оставиха бойното поле далече зад гърба си, след което намериха едно защитено местенце в основата на бюфета, където можеха да се прислонят, и накладе огън. Докато гледаха втренчено с тъпо изумление проблясъците на пламъците, той стана и изчезна в тъмнината.

Отначало мислите на Орландо бяха дребни и незначителни, не особено съществени, но след малко първата реакция от шока започна да отзвучава. Когато малко по-късно вождът се завърна с Костенурката и носеше в ръце спящото, увито в одеяло бебе (темето на Малка искра беше почерняло, но иначе му нямаше нищо), Орландо успя дори лекичко да се усмихне.

Заспа все така вторачен в огъня, чиито пламъци скриваха като завеса, но все пак не съвсем плътно, мрака отвъд тях.

Издание:

Тад Уилямс. Тайната река

ISBN 954-527-173-6

Тад Уилямс. Гласове в мрака

ISBN 954-527-174-4

Издателство „Дамян Яков“, 2001

Превод: Камен Костов, 2001

Художник: Веселин Праматаров, 2001

Редактор Нина Иванова

Коректор Даниела Славчева

Компютърен дизайн София Делчева

Печат: „Симолитни“ 94, София

Останалата част на книга втора не е преведена на български.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.